

ព្រះ
ច្បាប់
សេចក្តីប្រជុំសភាសាលាខ្មែរ
វិន័យប្រជុំ
បរិច្ចាគ បឋមភាគ

១២

លេខរៀងទី ២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ
ព.ស ២៥០៤

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

បឋមភាគ

១២

មហាវិភង្គ សោឡុសមហានិរ្ទេ ភិក្ខុវិភង្គ

សោឡុសមហានិរ្ទេ សមុប្បាទសិសសត្រៃច

តាតិប្បញ្ញវារៈ វិទ វិសតិវារៈ

ព. ស. ២៩០២

និយមប័ណ្ណិក បរិវារ

ឧបោ តស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

មហាវិកង្គំ សោឡស មហាវិរា

[១] យន្តោ កកវតោ ជាតតា មស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន បរមមំ ចារាជីកំ កត្ត បញ្ញតំ ។ កំ

អារត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មី ។ អត្ថំ តត្ថ បញ្ញតំ អនុប្ប-

ញាតិ អនុប្បន្ទប្បញ្ញាតិ សព្វត បញ្ញាតំ បទេសប្បញ្ញាតិ

សាធារណប្បញ្ញាតិ អសាធារណប្បញ្ញាតិ ឯកកោ បញ្ញាតិ

ឧបកោ បញ្ញាតិ ។ បញ្ញតំ ចាតិមោក្ខន្តសាចំ កតោ

កតំ កត្ត បរិយាបដ្ឋំ កតតៈមន ឧទ្ទេសន ឧទ្ទេសំ

អាត្មតិ ។ ចត្ថំ វិបត្តិំ កតតោ វិបត្តិ ។ សត្ថំ

អាបត្តិក្ខត្ថំ កតតោ អាបត្តិក្ខត្ថោ ។ ចន្ទំ អាបត្តិ-

សម្មដ្ឋាចារិ កតិហិ សម្មដ្ឋាចារិ សម្មដ្ឋាតិ ។ ចក្កំ

និយមប័ណ្ណិក បរិវារ

ស្តមមស្តា ចំការព្រះមោគ្គព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គិភាគ

មហាវិកង្គំ មហាវិរា ១២

[១] ស្តា បរមបុរាណិក ព្រះមោគ្គព្រះភាគ អរហន្តសម្មា-

សម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រាបច្ចូសំ (ខ្ញុំកាលនៃការបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ឃើញ

ច្ចូសំ (ខ្ញុំប្រយោជន៍ទំហំនៃការបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់បញ្ញត្តិ

ណា ។ ទ្រង់ប្រាញ់ច្រក្ខណា ។ ព្រះអង្គិកំវិប្បមម្ព ។ (បញ្ញត្តិ

យ៉ាងនី) បញ្ញតិ ១ អនុប្បញ្ញតិ ១ អនុប្បន្ទប្បញ្ញតិ ១ សព្វតប្បញ្ញតិ ១

បទេសប្បញ្ញតិ ១ សាធារណប្បញ្ញតិ ១ អសាធារណប្បញ្ញតិ ១ ឯកកោ-

បញ្ញតិ ១ ឧបកោបញ្ញតិ ១ មោក្ខន្តបរមបុរាណិកភាវជរា ។ បណ្តា

បុរាណិកក្នុងទំហំ ៧ បរមបុរាណិក ដាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូល

ក្នុងឧទ្ទេសណា មកកាន់ឧទ្ទេស ទ្រង់ឧទ្ទេសណា ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង

បរមបុរាណិកចាតិ ។ បណ្តាកន្លែងមាតិកាចាតិ ៧ បរមបុរាណិកចាតិ

ចូលក្នុងកន្លែងមាតិកាចាតិ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃមាតិកាចាតិ ៦ យ៉ាង បរមបុរាណិក

ដាក់ក្នុងទៀងដោយសម្មដ្ឋានថ្មីនៃយ៉ាង ។ បណ្តាគតិករណ៍ចាតិ ៤ យ៉ាង

អធិការណ៍ ឯ គុណ្ណ អធិការណ៍ ។ សក្កន្តំ សមដានំ
 កតិហិ សមដេហិ សម្មតិ ។ កោ តត្ថ វិទយោ កោ
 តត្ថ អភិវិទយោ កី តត្ថ ហតិហោត្ថំ កី តត្ថ អធិ-
 ប្បាតិហោត្ថំ កា វិបត្តិ កា សម្បត្តិ កា បដិបត្តិ ។ កតិ
 អត្ថវិសេ បដិច្ច ភតវតា បមមំ ហារាជិកំ បញ្ញត្តិ ។
 កេ សិក្ខត្តិ ។ កេ សិក្ខិតសិក្ខា ។ តត្ថ មតំ ។
 កោ ហារត្តិ ។ តស្ស វិទនំ ។ កេ ហារត្តិ ។

(២) យទ្ធនំ ភតវតា ជាតតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធនំ បមមំ ហារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តិ ។
 វេសាលិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។ សុទិដ្ឋំ កលទ្ធ-
 បុត្តំ អារាហិតិ ។ កិស្មី វត្ថុសិដ្ឋំ ។ សុទិដ្ឋោ កលទ្ធ-
 បុត្តោ បុរាណទុតិយតាយ មេដុនំ ទម្មំ ចដិសេវិ តស្មី

បមមំ បុរាណិក ចាតំ បុរាណិក អធិការណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈ ចាំនី ៧ យ៉ាង
 បមមំ បុរាណិក ម្យ៉ាង យោ យសមថៈ ម៉ុខានយ៉ាង ។ អ្វីជាវិទយក្កនិបមមម-
 បុរាណិកនោះ អ្វីជាអភិវិទយក្កនិបមមបុរាណិកនោះ អ្វីជាបុរាណិកក្កនិបម-
 មបុរាណិកនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិហោត្ថនិបមមបុរាណិកនោះ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជា
 សម្បត្តិ អ្វីជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងបមមបុរាណិកនោះ) ។ បមមបុរាណិក
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចញ្ញត្តិទុកមា ព្រោះអាស្រ័យអំណាចព្រះយោជន៍
 ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ជនពួកណា សិក្សា ។ ជនពួកណា ដែលមានសិក្ខាសិក្សា
 ហើយ ។ បមមបុរាណិក បំបាត់ក្នុងជនពួកណា ។ ជនពួកណាទ្រង់
 ទុក ។ បមមបុរាណិក ជាពាក្យរបស់នរណា ។ នរណាខំមក ។

(២) សូរថា បមមបុរាណិក ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ព្រះអង្គប្រាថ្នាចញ្ញត្តិ ឃើញច្បាស់ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ភ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ញត្តិក្នុងនរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រាថ្នាចញ្ញត្តិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាថ្នា
 ខ្ញុំវស្សាខ្ញុំក្នុងក្នុងខែកលទ្ធសេដ្ឋី ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 កំផ្លុចសុទ្ធិខ្ញុំក្នុងក្នុងខែកលទ្ធសេដ្ឋីសេវាមេដុនចម្មនីធិបុរាណ ទុកិយិក

វត្ថុស្មី ។ អត្ថិ តត្ថ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ

តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ទ្វេ អនុប្បញ្ញត្តិ យោ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ

តស្មី ធម្មតិ ។ សព្វត្ថ បញ្ញត្តិ ចនេសប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ថ

បញ្ញត្តិ ។ សាធាវណប្បញ្ញត្តិ អសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។

សាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ

តិ ។ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិ ខាតិ មោក្ខុទ្ទេសាចំ

កត្តោកចំ កត្ត បរិយាបន្នតិ ។ វិនិទានោកចំ វិនិទាន

បរិយាបន្នតិ ។ តាតមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។

ធម្មតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ ចត្តន្នំ វិបត្តន្នំ

(ករិយាបស្ថុខតិដើម) ។ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មាន ក្នុងបឋមបិដកនោះដែរ។ ។ មានវគ្គបញ្ញត្តិ ១ និងអនុប្បញ្ញត្តិ ២ ៥អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ(៣) និងមានក្នុងបឋមបិដកនោះ។ ។ បឋមបិដកនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ(៤) ឬជាចនេសប្បញ្ញត្តិ(៥) ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ បឋមបិដកនោះជាសាធាវណប្បញ្ញត្តិ(៦) ឬជាអសាធាវណប្បញ្ញត្តិ(៧) ។ ជាសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ បឋមបិដកនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧកតោ បញ្ញត្តិ(៨) ។ ជាឧកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេសខាងដ យ៉ាង បឋម បិដកជាតំបូក្នុងឧទ្ទេសណា រាជបញ្ញត្តិក្នុងឧទ្ទេសណា ។ បឋមបិដក ជាតំបូក្នុងវិនិទាន រាជបញ្ញត្តិក្នុងវិនិទាន ។ បឋមបិដកជាតំបូក្នុងឧទ្ទេស ក្រុងឧទ្ទេសណា ។ មកកាន់ឧទ្ទេសក្រុងឧទ្ទេសទី ២ ។ ចណ្តាវិបត្តិយ៉ាង

១ ឧត្តរថា ថា សេចក្តីបញ្ញត្តិថា ភិក្ខុណាមួយសេកមេន៍នេន ត្រូវបានដឹងគ្នាសិរស ចេះដឹងបញ្ញត្តិ ។ ២ ពាក្យថា ភិក្ខុសេនមេន៍នេន ដោយហោចទៅស្ម័គ្រនឹងសព្វជំនាន់ ក្តី មិនពាលសំបូក្តី ទាំងនេះចាត់ជាអនុប្បញ្ញត្តិ។ ។ ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តិមុនកើតឡើង មុនជាទ្រង់ចេញធម៌ ៤ សិក្ខាភិក្ខុនី នេះចាត់ជាអនុប្បញ្ញត្តិ ។ នេះមិនមានក្នុង ឯទៀតទេ ។ ៥ សិក្ខាចទ្រង់ចេញធម៌ទៅទាំងអង្គបរិសេស ទាំងចក្ខុនេនេ ហៅថា សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ ៦ សិក្ខាចទ្រង់ចេញធម៌មានក្នុងអង្គបរិសេស ៧ សិក្ខាចទ្រង់ចេញធម៌ តាមដំណោះស្រាយ មានភិក្ខុនីនៃយេនដាច្របំ ៨ ស្បែកជើង ៩ ជាន់ ស្រង់ទឹកជាដើម ក្រោយស្បែក ហៅថា ចនេសប្បញ្ញត្តិ ។ ១០ សិក្ខាចទ្រង់ចេញធម៌ទៅទាំងភិក្ខុទាំងភិក្ខុនី ហៅថា សាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ ១១ សិក្ខាចទ្រង់ចេញធម៌ចំពោះតែភិក្ខុ ឬចំពោះតែភិក្ខុនី ម៉្យាង ហៅថា ឯកតោបញ្ញត្តិ ។ ១២ ឯកតោបញ្ញត្តិ មានសេចក្តីនៃអសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ហៅកថាបញ្ញត្តិ មានសេចក្តីនៃសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។

កតមា វិបត្តិតិ ។ សីលវិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ក-
 ដ្ឋានំ កតមោ អាបត្តិក្កដ្ឋោតិ ។ ចារាជីកាបត្តិក្កដ្ឋោ ។
 ចន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ កតិមា សម្មដ្ឋានេមា សម្មដ្ឋា-
 តិកិ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ ច
 ចិត្តតោ ឧ សម្មដ្ឋាតិ ច វាចតោ ។ ចត្តន្តំ អធិការណាមិ
 កតមំ អធិការណន្តំ ។ អាបត្តាធិការណំ ។ សត្តន្តំ
 សមថាមំ កតិមា សមថេមា សម្មតិកិ ។ ម្លិមា
 សមថេមា សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតការ-
 ណេន ច ។ កោ តត្ថ វិទយោ កោ តត្ថ អភិវិទ-
 យោតិ ។ បញ្ញត្តិ វិទយោ វិភត្តិ អភិវិទយោ ។ កិ
 តត្ថ មាតិមោក្កំ កិ តត្ថ អធិប្បាតិមោក្កន្តិ ។ បញ្ញត្តិ
 មាតិមោក្កំ វិភត្តិ អធិប្បាតិមោក្កំ ។ កា វិបត្តិតិ ។
 អសំវរោ វិបត្តិ ។ កា សម្មត្តិតិ ។ សំវរោ សម្មត្តិ ។
 កា បដិបត្តិតិ ។ ច ឯវរុចំ កាវិស្សមិតិ យាវជីវំ អាចា-
 ណាកោដិកំ សមាធាយ សំគុតិ សំត្វាបនេសុ ។

បឋមប្រាណិក ចាតំជាវិបត្តិក្កិ ។ ចាតំជាសីលវិបត្តិ ។ ចល្ហាករិវិទយោចត្តិ
 ចាតំ វ បឋមប្រាណិក ចាតំចូលក្នុងករិវិទយោចត្តិណា ។ ចាតំចូលក្នុងករិ
 វិទយោចត្តិប្រាណិក ។ ចល្ហាសម្មដ្ឋានំវិទយោចត្តិចាតំ ៦ យ៉ាង បឋមប្រាណិក
 កំរិវិទយោសម្មដ្ឋានំចុំខាងយ៉ាង ។ កំរិវិទយោសម្មដ្ឋានំ ១ គឺ
 កំរិវិទយោសម្មដ្ឋានំចុំខាងចំក្នុង មិនកំរិវិទយោសម្មដ្ឋានំចុំខាង ។ ចល្ហាសម្មដ្ឋានំ
 ចាតំ ៤ យ៉ាង បឋមប្រាណិក ចាតំជាអធិការណំណា ។ ចាតំជាអាចត្តា-
 ធិការណំ ។ ចល្ហាសម្មដ្ឋានំចាតំ ៧ យ៉ាង បឋមប្រាណិកទ្វេដោយសម្មដ្ឋានំ
 ចុំខាងយ៉ាង ។ ទ្វេដោយសម្មដ្ឋានំចុំខាងយ៉ាង គឺដោយសម្មដ្ឋានំវិទយោ ១
 បដិញ្ញាតការណេន ១ ។ ក្នុងវិទយោចត្តិបឋមប្រាណិកនោះ ក្នុងវិទយោចត្តិ
 បឋមប្រាណិកនោះ ។ បញ្ញត្តិ ជាវិទយោ វិភត្តិ (បទកាដនៈ) ជាអភិវិទយោ
 ក្នុងបឋមប្រាណិកនោះ ។ ក្នុងវិទយោចត្តិបឋមប្រាណិកនោះ ក្នុងអធិ-
 ប្បាតិមោក្កក្នុងបឋមប្រាណិកនោះ ។ បញ្ញត្តិជាវិទយោ វិភត្តិ (បទ-
 កាដនៈ) ជាអធិប្បាតិមោក្ក ។ ក្នុងវិបត្តិ ។ សេចក្តីមិនសម្រួល ជា
 វិបត្តិ ។ ក្នុងសម្មត្តិ ។ សេចក្តីសម្រួល ជាសម្មត្តិ ។ ក្នុងសេចក្តី
 ច្រើនចក្តិ (ក្នុងបឋមប្រាណិកនោះ) ។ កំរិតសមាធាយសិក្សាក្នុងសិក្សា-
 បទចាតំច្បាយដល់អសំវិទ មានជីវិតជាដំបូងដោយនិកថា កាត្តា
 អញ្ញត្តិមិនមែនក្នុងវិទយោសមាធាយនោះទេ (នេះជាសេចក្តីច្រើនចក្តិ) ។

កតំ អត្តវសេ ចដិច្ច កតវតា បឋមំ ចារាណិកំ
 បញ្ញត្តិ ។ និស អត្តវសេ ចដិច្ច កតវតា បឋមំ
 ចារាណិកំ បញ្ញត្តិ សង្ឃសុដ្ឋតាយ សង្ឃវាសុតាយ
 ធម្មត្ថំ បុគ្គលានំ ធិត្តហាយ មេសលានំ កិក្ខានំ វិសុ-
 វហាយ ធិដ្ឋន្តិកានំ អាសវានំ សវាយ សម្បាយិ-
 កានំ អាសវានំ មជ្ជិយាយ មម្បសន្ទានំ មសា-
 ធាយ មសន្ទានំ កិយ្យកាយ សន្ទុដ្ឋនិយាវិយា-
 ន្តហាយ ។ ភោ សិក្ខុដ្ឋិតិ ។ សេក្កា ច បុដ្ឋន្ត-
 កល្យាណកា ច សិក្ខុដ្ឋិតិ ។ ភោ សិក្ខុតសិក្ខុតិ ។
 អរហន្តោ សិក្ខុតសិក្ខុតា ។ កាត្ថ វិក្ខុដ្ឋិតិ ។ សិក្ខុកា-
 មេសុ វិក្ខុ ។ ភោ ធារេដ្ឋិតិ ។ យេសំ វត្តតិ ភោ
 ធារេដ្ឋិតិ ។ កស្ស វិទន្តិ ។ កតវតោ វិទនំ អរហតោ
 សន្ទុសុដ្ឋស្ស ។ ភោ ធារេដ្ឋិតិ ។ បរម្បរាគនំ(១) ។

១ ឧ. ប. បឋមបារាណិក ។

បឋមបារាណិក ព្រះមហានិទ្ទេស ព្រះមហានិទ្ទេស ព្រះមហានិទ្ទេស ព្រះមហានិទ្ទេស
 ណាចប្រយោជន៍បុគ្គល ។ បឋមបារាណិក ព្រះមហានិទ្ទេស ព្រះមហានិទ្ទេស
 ព្រះមហានិទ្ទេស ណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់
 សង្ឃ ១ ដើម្បីទៅសេចក្តីយល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិនគូរបុគ្គលទាំង-
 ឡាយដែលមិនអៀនគ្នាស ១ ដើម្បីទៅសេចក្តីស្រួលដល់កិក្ខុទាំងឡាយ
 ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីកំរើកាលវិធីទាំងឡាយក្នុងបច្ចុ-
 ប្បន្ន ១ ដើម្បីកម្ចាត់បង្កំនូវកាលវិធីទាំងឡាយក្នុងចរណាត ១ ដើម្បីញ៉ាំង
 បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ប្រដៅប្រដូច្នោះឡើយ ១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គល
 ទាំងឡាយដែលប្រដៅហើយ ឲ្យទើវតែប្រដៅឡើយ ១ ដើម្បីកំរើនៅទាំង
 នៃព្រះសង្ឃ ១ ដើម្បីអនុព្រះដល់វិទ្យា ១ ។ ធនត្ថកណាវគនិសិក្សា ។
 ត្ថកសេច្ចៈនិសិក្សាស្សណបុដ្ឋន្តនៃគនិសិក្សា ។ ធនត្ថកណាវគនិសិក្សា
 សិក្ខាសិក្សាហើយ ។ ត្ថកព្រះមហានិទ្ទេសសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ បឋមបារា-
 ណិកនោះ បិតនៅក្នុងត្ថកសិក្ខាសិក្សាមុនបុគ្គល (អ្នក
 ប្រាថ្នាការសិក្សា) ។ ធនត្ថកណា វែមន៍ទ្រទ្រង់ទុក ។ បឋមបារាណិកប្រ-
 ព្រឹត្តទៅដល់ធនត្ថកណា ធនត្ថកនោះវែមន៍ទ្រទ្រង់ទុក(១) ។ បឋមបារាណិក
 ជាពាក្យរបស់អ្នកណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមហានិទ្ទេសព្រះមហានិទ្ទេស
 សម្ពុទ្ធ ។ អ្នកណាទាំងអស់ ។ ព្រះចៅ(ដូចមាននាមទៅនេះ)ទាំងអស់ ។

១ ឧទ្ទេសថា ពាក្យប្រទ្រង់ទុក គឺចំណុចទាំងបាលីទាំងអង្គទាំងនៃបឋមបារាណិក ។

វិធម្មបិដក ចក្កវិចារ

[ក] ធុនាលី ធាសកោ ចេវ
 សោណកោ សិក្ខុវេ តថា
 មោក្ខលីបុត្តន មត្តាម
 ឃតេ ជម្ពុសិរិយេ^(១) ។
 តតោ មហិវត្ថា ឥន្ទ្រិយោ
 ទុត្តិយោ - ចេវ សម្មរណា^(២)
 កន្ធិនាមោ ធម មណ្ឌិតោ
 ឃតេ នាតា មហាមញ្ញា
 ជម្ពុនិចា ឥនាតតា
 វិធម្មេ តេ វិធម្មេសុ
 ចិដកំ តម្ពបណ្ឌិយោ
 ធិតាយេ មត្តា វិធម្មេសុ
 សត្ត ចេវ មត្តារណោ ។
 តតោ អរិដ្ឋា មេធាវី
 តិស្សនតោ ធម មណ្ឌិតោ
 វិសារណោ តិកាធិស្សនោ

វិធម្មបិដក ចក្កវិចារ

(ក) ព្រះវេរ ឈ្មោះធុនាលី ១ ពាសកៈ ១ សោណកៈ ១
 សិក្ខុវេ ១ ធីជ្ជព្រះមោក្ខលីបុត្ត ១ អន្ទិទៀត ជាគម្រប់ ៥ ព្រះ
 វេរៈចាំនិរទេ បិការនៅក្នុងទ្ធិបមាណឈ្មោះថា ជម្ពុ មានសិរិ ។
 តតីព្រះវេរៈចាំនិរទេមក ព្រះមហាមហិវត្ថ ១ ព្រះឥន្ទ្រិយៈ ១
 ព្រះទុត្តិយៈ ១ ព្រះសម្មរណៈ ១ ព្រះកន្ធិនាមជាមណ្ឌិត ១ ព្រះ
 នាតតោចាំនិរទេមាធាប្រាជ្ញាច្រើន មកកំចំជម្ពុទ្ធិប ហើយបាន
 មកនៅក្នុងលក្ខណ៍ទ្ធិប ព្រះវេរៈចាំនិរទេ បានចម្រៀនវិធម្ម-
 ចិដក បានចម្រៀនឧបាយចាំនិ ៥ អម្ពិរព្រះអភិជម្ពុចាំនិ ៧
 អម្ពិរ ក្នុងតម្ពបណ្ឌិទ្ធិប (កោះលក្ខិ) ។ តតីព្រះនោះមក (មាន
 ព្រះវេរៈច្រើនអន្ទិទៀតគឺ) ព្រះអរិដ្ឋជាភ្នែកបានប្រាជ្ញា ១ ព្រះ
 តិស្សនត្តជាមណ្ឌិត ១ ព្រះកាធិស្សនត្តជាភ្នែកបានប្រាជ្ញា ១

១ ជម្ពុសិរិយេតិ ពន្ធី វិស្សតិ ។ ២ ឧ. ឥន្ទ្រិយោ ធាតុលោ តថា ។ ឧ. ឥន្ទ្រិយោ
 ធាតុលោ តថា ។

ឃោវិរោធិ៍ សោធម្មស មហាវារ ថេរតាហនិ

ថេរោ ច ធិយោមាសោ
 ធិយសុមោ ច មណិសោ
 មុនេវ កាណ្ណសុមោ
 ឆានត្រោ ច កុន្ធកុំសោ
 គិស្សត្រោ ច មេតាវិ
 ទេវត្រោ(?) ច មណិសោ
 មុនេវ សុមោ មេតាវិ
 វិទយេ ច វិសារោ
 តហស្សតោ ធួន្ធាតោ
 កតោវ ធួប្បនិសិយោ
 ធួចាលិតោមោ ច
 រោហណោ កធួប្បដិសោ
 តស្ស សិស្សោ មហាមញ្ញោ
 ទេមតាមោ តិចជតិ
 ធិយេ តារកាវាវ
 មញ្ញាយ អតិរោជតិ(?)

១ ម. យេវត្រោ ។ ២ ម. វិទិយោ ។

ឃោវិរោធិ៍ ឃោវិរោ ១៦ នាមចំលំព្រះថេរវាំងឡាយ

ព្រះវិយនាមកៈ ១ ព្រះវិយសុមនៈ ជាចណ្ឌិក ១ ព្រះ
 កាឡសុមនៈ ១ ព្រះនាគក្ខេ ១ ព្រះកុម្មារកិក ១ ព្រះភិ-
 ស្សក្ខេ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះទេវត្រោជាចណ្ឌិក ១ ព្រះ
 សុមនៈជា អ្នកមានប្រាជ្ញាត្រូវតែក្នុងវិទ្យា ១ ព្រះបូជ្ឈនាម
 ជាពលុស្ស្រ ១ ព្រះអដក្ខេ ជាអ្នកកម្លាំងចង់ទោសដីពា-
 ត្រា ១ ព្រះវេរុរណ្ណះធម្មបាលិក ដែលគេចូលហើយដោយ
 ប្រពៃក្នុងរោហណជន្ម ១ សិស្សមេសំព្រះធម្មបាលិកនោះ
 ឈ្មោះមេមៈ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ទ្រទ្រង់ព្រះក្រច់ដក
 រុន្សីវិសោយមញ្ញក្នុងទ្វីប ដូចជាព្រះចន្ទ ១ ព្រះវេរុរណ្ណះ

វិចារចំណេ ចារិក

ឧបតិស្សោ ច មេតាវី
 ចុស្សនេវេ មហាកដី
 ចុនេវ សុមេតោ មេតាវី
 ចុច្ចុតោ តហុស្សុតោ
 មហាកដី មហាសីវេ
 ចដំគេ សុត្តន្ត កោវិទោ
 ចុនេវ ឧតាលិ មេតាវី
 វិទយេ ច វិសារនោ
 មហាតោ មហាបញ្ញោ
 សុត្តន្តវិសា កោវិទោ
 ចុនេវ អកយោ មេតាវី
 ចដំគេ សុត្តន្ត កោវិទោ
 តិស្សនេវេ ច មេតាវី
 វិទយេ ច វិសារនោ
 តស្ស សិស្សោ មហាបញ្ញោ
 ចុស្សនោ(១) តហុស្សុតោ
 សាសនំ អនុកុត្តោ

១ ២. ៣. តុច្ចតោ ៧

វិចារចំណេ ចារិក

ឧបតិស្សោ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះចុស្សនេវេ ដែលជាមហា-
 បដិក ១ ព្រះសុមេតោ អ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះចុច្ចុតោ ជា
 តហុស្សុតោ ១ ព្រះមហាសីវេ ជាមហាបដិកល្អាសវី ក្នុង
 បិដកចំណីសសំ ១ ព្រះឧតាលិ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា(១)ក្រៅក្នុង
 វិទយេ ១ ព្រះមហាតោ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា(១)ល្អាសវីក្នុង
 វិទ្យាព្រះសុត្តន្ត ១ ព្រះអកយោ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា(១)ល្អាសវីក្នុង
 បិដកចំណីសសំ ១ ព្រះតិស្សនេវេ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា(១)ក្រៅ
 ក្នុងវិទយេ ១ សិស្សចេសំព្រះតិស្សនេវេនោ ឈ្មោះចុស្សោ
 ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា(១)ល្អាសវី ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា(១)ល្អាសវី

មហាវិញ្ញាណ លោក្ខណ៍ មហាវិញ្ញាណ ទុតិយបារាជិត
 ជម្ពូនីមេ ចតិដ្ឋិតោ
 ទូណ្យកយោ ច មេតាវី
 វិនយេ ច វិសារោ
 តិស្សត្តោ ច មេតាវី
 សទ្ធម្មវិសោកាវិនោ
 ទូណ្យកយោ ច មេតាវី
 វិនយេ ច វិសារោ
 សិវត្តោ ច មេតាវី
 វិនយេ សទ្ធម្ម កោវិនោ
 វិភេ ធាតា មហាបញ្ញា
 វិនយញ្ញ មត្តកោវិនា
 វិនយំ ធិមេ មកាសេសុ
 បិដកំ តម្ពបណ្ឌិយាតិ ។

(៤) យទ្ធន កកវតា ជាធាតា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន ទុតិយំ ធាតាជីកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 រាជត្តហោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ ធនិយំ កុម្មកា-
 រមត្តំ អារត្ត ។ កំសិ វត្តសិទ្ធិ ។ ធនិយោ កុម្មកា-

មហាវិញ្ញាណ មហាវិញ្ញាណ ទុតិយបារាជិត

ប្រតិស្តានទុកក្នុងជម្ពូនីមេ ១ ព្រះទូណ្យកយោជាអ្នកមានប្រាជ្ញា
 ត្រូវព្រាហ្មណ៍វិន័យ ១ ព្រះតិស្សត្តោ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាឈ្លាស
 វៃក្នុងជម្ពូនីមេ ១ ព្រះទូណ្យកយោ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាត្រូវ
 ព្រាហ្មណ៍វិន័យ ១ ព្រះសិវត្តោ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃក្នុង
 វិន័យចានិស្ស ១ ព្រះធាតា ជាអ្នកមាន ប្រាជ្ញាច្រើន ពេលវិន័យស្មានក្នុងមត្ត បានប្រកាសវិន័យចម្រក
 ទុកក្នុងមត្តបណ្ឌិតិ (លង្កាទ្វីប) ។

(៤) សូម ទុតិយបារាជិត ដែលព្រះមានព្រះភាពអរហន្ត-
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រើបញ្ជាស់ យើងបញ្ជាស់ ទ្រង់បញ្ជាអង្គជីវិត ។
 ត្រូវយោ ទុតិយបារាជិត ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជាអង្គជីវិត ។ ទ្រង់
 ព្រះត្រូវបញ្ជាអង្គជីវិត ។ ទ្រង់ព្រះត្រូវបញ្ជាអង្គជីវិត ។ ទ្រង់ព្រះត្រូវបញ្ជាអង្គជីវិត ។
 ព្រះអង្គជីវិត ។ ព្រះអង្គជីវិត ។ ព្រះអង្គជីវិត ។ ព្រះអង្គជីវិត ។

មុត្តា រញ្ជា តារូង អនិច្ចាតិ^(១) អាធិយ តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ធម្មិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ^(២) ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ^(៣) ភីហិ សមុដ្ឋា-
 នេហិ សមុដ្ឋាតិ សំយោ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
 សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ សំយោ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សមុដ្ឋាតិ ន កាយតោ សំយោ កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ មេ ។

[៤] តតិយំ ចារឹក កក្ក បញ្ញត្តិ ។ វេសាលិ-
 យា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារញ្ញតិ ។ សម្ពហុល ភិក្ខុ អា-
 រត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្ពហុល ភិក្ខុ អញ្ញត្តិ
 ដីវតា វោទេបេសុំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ធម្មិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-
 នានំ ភីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ សំយោ កាយតោ
 ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ សំយោ វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន កាយតោ សំយោ កាយ-
 តោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ មេ ។

១ វ. ម. អទិដ្ឋំ ។ ២ សព្វន្ត ធម្មិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ឧទិស្សតិ ។ ៣ លទ្ធព ចុំ
 អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ភីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ វិស្សតិ ។

យតេយ្យេចសំព្រះរាជវិវេសច្រនំមិនបាទប្រហេ ។ ទុតិយបារាជិកនេ-
 តានៃតេបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានឡើយ ។
 ចណ្ណាសមុដ្ឋានំនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង ទុតិយបារាជិក តាំងឡើងដោយ
 សមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១
 តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយ
 អំពីវាចានិងចិត្ត ១ ។ មេ ។

[៥] សូយេ តតិយបារាជិក ព្រះអង្គច្រនំបញ្ញត្តិ ក្នុងវិណា ។
 ធ្វើយថា ច្រនំបញ្ញត្តិក្នុងនៃវេសាលី ។ ច្រនំប្រាព្ធភ្នុវចុក្កលណា ។
 ច្រនំប្រាព្ធភ្នុវភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ។ ព្រះត្រៀមកំផ្លូវចម្ពូច ។ ព្រះ
 ត្រៀមកំវិវេសភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ផ្តាច់ពីភិក្ខុនិងនា ។ តតិយបា-
 រាជិកនេ តានៃតេបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមាន
 ឡើយ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានំនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង តតិយបារាជិក តាំង-
 ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំង
 ឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១
 តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចានិងចិត្ត ១ ។ មេ ។

មហានិទ្ទេស សមម្យស មហាវិហ ចក្កប្បញ្ញាណិនំ ឧត្តរសោយ

(៦) ចក្កត្ថំ បារាជិកំ កក្ក បញ្ញាត្តិនំ ។ វេសាលិយា
 បញ្ញាត្តំ ។ គំ អាត្មាតិ ។ វត្ថុមុនាភិវិយេ កិក្ក អាត្មំ ។
 កំសី វត្ថុស្មិនំ ។ វត្ថុមុនាភិវិយេ កិក្ក គិហិនំ អញ្ញ-
 មញ្ញស្ស ឧត្តរមនុស្សធម្មស្ស វណ្ណំ កាសិសុ កស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាត្តំ ឯកា អនុប្បញ្ញាត្តិ ធម្មំ អនុ-
 ប្បន្ទប្បញ្ញាត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋាធាចំ គិហិ សមុ-
 ដ្ឋាធបា សមុដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
 សមុដ្ឋាតិ ច វាចតោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សមុដ្ឋាតិ ច កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាច-
 តោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

ចត្វាប យាជិត ធម្មិត ។

តស្សដ្ឋានំ

- (៧) មេធានិទ្ទណ ធាន
- មនុស្សវត្ថុហត្ថិ
- បារាជិកានិ ចត្តារិ
- រដ្ឋវត្ថុ អសំសយាតិ ។

មហានិទ្ទេស មហាវិ. ១៦ បារាជិក ៤ ឧត្តរសោយ

(៦) ស្មេតោ ចក្កត្ថបារាជិក ប្រាសង្កិទ្ធកាញត្ថុក្កីទ័ណា ។ ធ្វើយថា
 ទ្រង់បញ្ញាត្តិករណេវសោយិ ។ ទ្រង់ប្រាណេន្ទ្រវត្តលយា ។ ទ្រង់ប្រាណ-
 ទ្រង់ក្កុទ្ធានិប្បាយ ដែលនៅទៀបរដ្ឋស្មិនិត្តមុតា ។ ព្រោះរឿងពិវដ្ត
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងពិវដ្តលក្កុទ្ធានិប្បាយព្រោះនៅទៀបរដ្ឋស្មិនិត្តមុតា
 គាំគ្នារោលក្នុងទ្រុណ ខែឧត្តរមនុស្សធម្មនៃនាធិងនា ចំពោះគ្រហស្ថ
 ទាំងឡាយ ។ ចក្កត្ថបារាជិកនេះ មានចញ្ញាតិ ១ អនុប្បញ្ញាតិ ១ ឯអនុប្បន្ទ-
 ប្បញ្ញាតិ មិនមានឡើយ ។ មណ្ឌសមុដ្ឋានៃអាមត្តិទាំង ៦ យ៉ាង ចក្កត្ថ-
 បារាជិក គាំទ្រឱ្យរឹងមាំយសម្បជ្ឈន ព្យ យ៉ាង គី គាំទ្រឱ្យរឹងមាំកាយនិងចិត្ត
 មិនគាំទ្រឱ្យរឹងមាំពិល ១ គាំទ្រឱ្យរឹងមាំពិលនិងចិត្ត មិនគាំទ្រឱ្យរឹងមាំ
 កាយ ១ គាំទ្រឱ្យរឹងមាំកាយ រឹងមាំចិត្តនិងចិត្ត ១ ។ បេ ។

ចប់ បារាជិក ៤ ។

ឧត្តរសមុដ្ឋានិវេទនាបារាជិកនោះ ដូច្នោះ

- (៧) បារាជិក ៤ គឺ វេសាលេមុន ១ ល្អច្រព្យរេត ១ សម្លាប់
- មនុស្ស ១ រោលក្នុងឧត្តរមនុស្សធម្ម ១ ជនរដ្ឋវត្ថុ (វត្ថុដ៏
- លោភប្បដាច់ចាកកិក្កកាវិ) មណ្ឌនមិនគ្រូសន្យិយឡើយ ។

[៨] យន្ត្រ កតវត្តា ជាងតា ធម្មតា អាហារ-
 កា សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧបក្កមិត្តា អសុខិ មោទេន្តស្ស
 សង្ឃានិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោ ។ កំ អាត្ត ។ កំស្មី
 វត្តស្មី ។ អត្តិ តត្ត បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ
 សព្វត្តប្បញ្ញត្តិ បដេសប្បញ្ញត្តិ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសា-
 ធារណប្បញ្ញត្តិ ឯកតោបញ្ញត្តិ ឧបតោបញ្ញត្តិ ។ បញ្ចង្គ
 ចាតិមោក្ខន្តសាង កត្តោតង កត្ត បរិយាចង្គ កត-
 មេន ឧន្តសេន ឧន្តសំ អាតច្ចតិ ។ ចត្តង្គ វិបត្តង្គ
 កត្តលា វិបត្តិ ។ សត្តង្គ អាបត្តិកុញ្ញាង កត្តោ អាបត្តិ-
 កុញ្ញា ។ ចង្គ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាង កតិហិ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋាតិ ។ ចត្តង្គ អធិការណាង កត្តនំ វេទិការណំ ។
 សត្តង្គ សមដាង កតិហិ សមដេហិ សម្មតិ ។ កោ
 តត្ត វិទេយោ កោ តត្ត អតិវិទេយោ កិ តត្ត ចាតិមោក្ខ
 តិ តត្ត អធិប្បតិមោក្ខំ កោ វិបត្តិ កោ សម្បត្តិ

[៨] ស្មេច ព្រះមាតាព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 គ្រូបច្ចស្រំ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ជាសង្ឃទិសសចរោះភិក្ខុព្យាយាម
 ចាំក្លាញអស្មិច ក្នុងទិណ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធប្រតិបត្តិណា ។ ព្រោះរឿង
 កំរើចម្ដេច ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ១ សព្វត្តប្ប-
 ញ្ញត្តិ ១ បដេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១
 ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ឧបតោបញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងបឋមសិក្ខាទិសសចរោះ វេទ
 ប្បទេ ។ បណ្ដាចាតិមោក្ខន្តសាង ៨ យ៉ាង បឋមសិក្ខាទិសស ចាតិ
 ជាតិចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់ចក្កាណក្នុងឧទ្ទេសណា មកកាន់ឧទ្ទេសក្រដី
 ឧទ្ទេសណា ។ បណ្ដាវិបត្តិ ២ យ៉ាង បឋមសិក្ខាទិសស ចាតិជាវិបត្តិ
 អ្វី ។ បណ្ដាកតិវិទេយក្នុងទាំង ៧ យ៉ាង បឋមសិក្ខាទិសស ចាតិច្ចរា
 ក្នុងកតិអាបត្តិណា ។ បណ្ដាសម្មដ្ឋានវិទេយក្នុងទាំង ៦ យ៉ាង បឋមសិក្ខា-
 ទិសស កាន់ឡើងដោយសម្មដ្ឋានចម្លោះយ៉ាង ។ បណ្ដាអធិការណ៍ទាំង
 ៤ យ៉ាង បឋមសិក្ខាទិសស ចាតិអធិការណ៍ ។ បណ្ដាសមដេហិទាំង
 ៧ យ៉ាង បឋមសិក្ខាទិសស ច្រាវដោយសមដេហិចម្លោះយ៉ាង ។ អ្វីជាវិ-
 បត្តិយក្នុងសិក្ខាចរោះ អ្វីជាកតិវិទេយក្នុងសិក្ខាចរោះ មាន អ្វីជាចាតិមោក្ខក្នុង
 សិក្ខាចរោះ អ្វីជាអធិប្បតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាចរោះ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ

កា បដិបត្តិ ។ កតិ អត្តវសេ បដិច្ច ភគវតា ឧបក្កមិត្តា
 អសុចិ ខោចេន្តស្ស សង្ឃិទិសេសោ បញ្ញត្តោ ។ កេ
 សិក្ខុចិ ។ កេ សិក្ខុកុសិក្ខា ។ កត្ត បិវតិ ។ កេ
 ធាវេន្តិ ។ កស្សវចំ ។ កេធាកដន្តិ ។

(៧) យទ្កេន ភគវតា ជាទតា បស្សតា អវហតា
 សម្មាសង្កទ្ធលេន ឧបក្កមិត្តា អសុចិ ខោចេន្តស្ស សង្ឃិ-
 ទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តោ ។
 កំ អាត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ សេយ្យសកំ អាត្ត ។ កិស្មី
 វត្ថុស្មីន្តិ ។ អាយស្ម សេយ្យសកោ ហត្ថេន ឧបក្កមិត្តា
 អសុចិ ខោចេសំ កស្មី វត្ថុស្មី ។ អត្ត តត្ថ បញ្ញត្តិ
 អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ កស្មី ទតិ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ
 ធម្មេសប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សាធាវណប្បញ្ញត្តិ
 អសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯ-
 កតោបញ្ញត្តិ ឧករតាបញ្ញត្តិ ។ ឯកតោបញ្ញត្តិ ។

សេចក្តីច្រកិចក្តិ (ក្តីសិក្ខាចខោន) ដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេសចំពោះភិក្ខុអ្នកព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ តើព្រះ
 កាស្រីយតំណាចប្រយោជន៍ចំខ្លួនយ៉ាង ។ ជនពួកណាតែងសិក្សា ។
 ជនពួកណាធានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខាចខោន បិកនៅក្នុងជនពួក
 ណា ។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាចខោន ជាពាក្យរបស់
 នរណា ។ នរណានាំទុក ។

(៧) សូរថា ព្រះមានព្រះភាគ អហេត្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រាថ
 ច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេស ចំពោះភិក្ខុអ្នកព្យាយាម
 បញ្ចេញអសុចិ ក្នុងទីណា ។ តើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនរណាភិ ។ ទ្រង់
 ព្រះព្រះដូចម្តេចណា ។ ទ្រង់ព្រះព្រះសេយ្យសកកិក្ខុនាទតាយុ ។ ព្រះ
 រឿងកំដូចម្តេច ។ ព្រះរឿងកំដែលសេយ្យសកកិក្ខុនាទតាយុព្យាយាម
 បញ្ចេញអសុចិដោយវែង ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ១
 មានក្នុងសិក្ខាចខោនវែងប្រទេ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯ
 អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាចខោនវែង ។ សិក្ខាចខោន ជាសព្វត្ថ-
 ប្បញ្ញត្តិឬជាចរសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាចខោនជាសាធាវ-
 ណប្បញ្ញត្តិឬជាអសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខា-
 ចខោន ជាឯកតាបញ្ញត្តិ ឬជាឧករតាបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតាបញ្ញត្តិ ។

ចញ្ញន្តំ ចាតិមោក្កុទ្ធសាមំ កកត្តាភតំ កត្តុ បរិយា-
 បន្តន្តិ ។ ជំនារោភតំ ជំនារបរិយាបន្តំ ។ កត-
 មេន ទុទ្ទេសេន ទុទ្ទេសំ អាភច្ចតិ ។ ភតិយេន
 ទុទ្ទេសេន ទុទ្ទេសំ អាភច្ចតិ ។ ចត្តន្តំ វិបត្តិទំ កតមា
 វិបត្តិទំ ។ សីលវិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្កដានំ ក-
 តមា អាបត្តិក្កដោតិ ។ សធម្មិសេសាបត្តិក្កដោ ។
 ចន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ កតិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋា-
 តិទំ ។ ឃកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ កាយោ
 ច ចិត្តោ ច សម្មដ្ឋាតិ ច វាចោ ។ ចត្តន្តំ អធិការ-
 ណាមំ កតមំ អធិការណ្ឌិ ។ អាបត្តាមិការណំ ។
 សត្តន្តំ សមដាមំ កតិហិ សមដេហិ សម្មតិទំ ។ ទិហិ
 សមដេហិ សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតក-
 រណេន ច ។ កោ តត្តុ វិទយោ កោ តត្តុ អភិវិទ-
 យោតិ ។ បញ្ញត្តិ វិទយោ វិភត្តិ អភិវិទយោ ។ កី តត្តុ
 ចាតិមោក្កុ កី តត្តុ អធិប្បាតិមោក្កុ ។ បញ្ញត្តិ ចាតិ-
 មោក្កុ វិភត្តិ អធិប្បាតិមោក្កុ ។ កា វិបត្តិទំ ។ អសវៈក

ចញ្ញាទុតិមោក្កុទ្ធសាមំ ៥ យ៉ាង សិក្ខាចរោនា ដាក់ចុះក្នុងទុទ្ទេសណា
 រាប់ចញ្ញាបក្កិទុទ្ទេសណា ។ ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់ចញ្ញាបក្កិទុទ្ទេស ។
 សិក្ខាចរោនា មកកាន់ទុទ្ទេសគ្រង់ទុទ្ទេសណា ។ មកកាន់ទុទ្ទេស គ្រង់
 ទុទ្ទេសទី ៣ ។ ចញ្ញាវិបត្តិទំ ៤ សិក្ខាចរោនាចាត់ដាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ដា
 សីលវិបត្តិ ។ ចញ្ញាករិខៃភាចក្កិទំ ៧ សិក្ខាចរោនាចាត់ចូលក្នុងករិខៃ
 ភាចក្កិណា ។ ចាត់ចូលក្នុងករិខៃភាចក្កិសធម្មិទិសេស ។ ចញ្ញាសម្មដ្ឋាន
 ខៃភាចក្កិទំ ៦ យ៉ាង សិក្ខាចរោនា កាន់ច្បងដោយសម្មដ្ឋានច្នៃ
 យ៉ាង ។ កាន់ច្បងដោយសម្មដ្ឋាន ១ គឺកាន់ច្បងវិភាយនិងចិត្ត មិនកាន់
 ច្បងអធិការច្បង ។ ចញ្ញាអធិការណំ ៦ សិក្ខាចរោនាចាត់ចូល
 ក្នុងអធិការណំណា ។ ចាត់ចូលក្នុងភាចក្កិអធិការណំ ។ ចញ្ញាសមដៈទំ
 ៧ សិក្ខាចរោនារម្ងាប់ដោយសមដៈច្នៃនាយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមដៈវិ
 យ៉ាងគឺ សម្មទាវិទយ ១ ចដិញ្ញាតករណៈ ១ ។ អ្វីជាវិទយក្នុងសិក្ខាចរោនា
 អ្វីជាអភិវិទយក្នុងសិក្ខាចរោនា ។ ចញ្ញាវិទយ វិភត្តិជាអភិវិទយ ។
 អ្វីជាទុតិមោក្កុក្នុងសិក្ខាចរោនា អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្កុក្នុងសិក្ខាចរោនា ។
 ចញ្ញាវិទយ វិភត្តិជាអធិប្បាតិមោក្កុ ។ អ្វីជាវិបត្តិ ។ ការមិនសង្រួម

វិចត្តិ ។ កា សម្មត្តិ ។ សំវារា សម្មត្តិ ។ កា បដិ-
 បត្តិ ។ ឧបវារ្យំ ករិស្សត្តិ យាវជីវិ អាណាលោកោដិកំ
 សមាធាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។ កតិ អត្តវសេ
 បដិច្ច ភគវតា ឧបក្កម័ត្តា អសុចិ មោរេន្តស្ស សង្ខា-
 ទិសេសោ បញ្ញត្តោតិ ។ ទស អត្តវសេ បដិច្ច ភគវតា
 ឧបក្កម័ត្តា អសុចិ មោរេន្តស្ស សង្ខាទិសេសោ
 បញ្ញត្តោ សង្ខសុដ្ឋកាយ សង្ខជាសុកាយ ទុក្ខន្ទំ
 បុក្ខណំ ឯក្កហាយ មេសណំ ភិក្ខុំ ជាសុវិហា-
 រាយ ទិដ្ឋនម្មិកាណំ អាសវំ វិវាយ សម្មរាយ-
 កាណំ អាសវំ បដិយាតាយ អប្បសញ្ញំ បសាធា-
 យ បសញ្ញំ កិយ្យោកាវាយ សទ្ធខដ្ឋិតិយា វិទយា-
 ទុក្ខហាយ ។ កេ សិក្ខត្តិ ។ សេត្វា ៨ បុព្វដ្ឋ-
 ណកល្យាណកា ៨ សិក្ខត្តិ ។ កេ សិក្ខិតសិក្ខា-
 តិ ។ អរហន្តោ សិក្ខិតសិក្ខា ។ កត្ត វិចត្តិ ។

ជាវិចត្តិ ។ អ្វីបាសម្បត្តិ ។ កាសម្រឹមជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ) ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុសមាគមសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ
 ដកបដល់អស់វិវិក មានវិវិកជាទីបំផុត ហើយគិតថា អញ្ញនិងមិច្ឆេកម្ម
 យ៉ាងនេះទេ (ទោះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ) ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ខា-
 ទិសេសចំពោះភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ គេព្រោះតាស្រីយកំណាចប្រ-
 យោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ខាទិសេសចំពោះ
 ភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ព្រោះតាស្រីយកំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង
 គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសច្ច្យយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បី
 សង្កត់សន្តិទន្ធបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនមានអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីកិរិយា
 នៅជាសុទ្ធស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១
 ដើម្បីកំរិតនូវភាសវចមីទាំងឡាយក្នុងចតុច្ចុន្ទ ១ ដើម្បីកម្ចាត់ចង់ភាសវ-
 ចមីទាំងឡាយក្នុងចរណក ១ ដើម្បីញុំនឹងទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់
 ជ្រះថ្លា ឱ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញុំនឹងទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ
 ឱ្យកំរិតនៃជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីកម្ចាត់នៅទាំងព្រះសង្ឃ ១ ដើម្បីអនុ-
 ក្រតារដល់វិទីយ ១ ។ ពួកដទៃណាក៏សិក្សា ។ សេចក្តីបុគ្គលនិងកល្យាណ-
 បុព្វដ្ឋនៃវិនិសិក្សា ។ ដទៃណាដែលមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ ព្រះអា-
 ហន្តមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខាបទនោះបើកាន់ក្នុងចក្ខុលក្ខណៈ ។

សិក្ខាភារមេសុ មីតំ ។ កេ ជារដ្ឋតិ ។ យេសិ
 វត្តតិ កេ ជារដ្ឋតិ ។ កស្ស វចនដ្ឋតិ ។ កតវតោ
 វចនំ អាហារោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ កេ ជារដ្ឋតិ ។
 ចរន្ស្សកដំ

ឧបាលី ជាសកោ ចេវ
 សោណកោ សិក្ខកេ គជា
 មោក្ខលីបុត្តេន បក្សមា
 ឯតេ ធម្មសិវិវយេ ។
 កតោ មហិទ្ធោ ឥដ្ឋិយោ
 ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ ។ យេ ។
 ឯតេ ជាតា មហាបញ្ញា
 វិធម៌ញ មត្តាការិជា
 វិធម៌ ធិបេ បកោសសុ
 មិដកំ ឥម្ពបណ្ឌិយាតិ ។

(១០) យន្តេន កតវតោ ជាតោ បស្សតោ អាហារោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធន មាតុក្ការមេន សន្តិ កាយសំសក្កំ ស-
 មាបដ្ឋន្តស្ស សង្ខារិសេសោ កតុ បញ្ញត្តាតិ ។ សា-
 វត្តិយោ បញ្ញត្តោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ កាយស្មដ្ឋំ ឧបាយិ

បិកោក្កិក្កិក្កិសិក្ខាភារមេសុ ។ ជនពួកណាដែលប្រឡងខុក ។ សិក្ខា-
 ចរនោះដែលប្រឡងទៅ ដល់ជនពួកណា ជនពួកនោះដែលប្រឡងខុក ។
 សិក្ខាបទនោះ ជាពាក្យរបស់នរណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះនាមព្រះនាម
 ករោស្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិក្ខាបទនោះ លោកអង្គណាទាំងអស់ ។ (ព្រះ
 យេវដែលបាននិយមដូចនោះនេះ) ទាំងអស់នោះ គឺ

ព្រះយេវនិយមនិយម ១ ទាសកៈ ១ លោណកៈ ១ សិក្ខវៈ ១
 ព្រះមាត្រសិប្ប ១ អន្តរវៀត ជាគម្រប់ ៨ ព្រះយេវទាំងនេះ
 បិកោក្កិក្កិក្កិក្កិសិក្ខាភារមេសុ ។ ធម្មសិវិវយេ ។ ធម្មសិវិវយេ
 ព្រះមហិទ្ធករ ១ ព្រះអដ្ឋិយៈ ១ ព្រះឧត្តិយៈ ១ ព្រះសម្ពុលៈ ១
 ។ យេ ។ ព្រះនាមព្រះទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន ជាអ្នកចេះ
 ព្រះវិទ្យ ឈ្លាសក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិធម៌ដកខុក ក្នុង
 កម្ពុជបណ្ឌិតិយ ។

[១០] ស្តាប់ ព្រះនាមព្រះនាម ករោស្ត សម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់
 ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ខារិសេសចំពោះភិក្ខុដែលស្តាប់
 អវិជ្ជាភាយបាតុប្រាមក្នុងទីណា ។ តើយេវ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនរណាវិញ ។
 ទ្រង់ប្រាជ្ញាច្រើន ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញ គួរព្រះទ័យ មានកាយ ។

បញ្ចវគ្គ ហោរ្យស បញ្ចវគ្គ វិនិយោគ្គសន្យាទិសេសា

អាត្ម ។ កេសិ វត្ថុសិទ្ធិ ។ អាយស្មា ឧទាយ មាតុត្តា-
មេន សន្តិ កាយសំសត្តិ សមាបដ្ឋំ ភស្មិ វត្ថុសិ ។
វិកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាទានំ វិកេន ស-
មុដ្ឋាទេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច ស-
មុដ្ឋាតិ ន វិចតោ ។ បេ ។

[១១] មាតុត្តាមំ ទុដ្ឋស្វាហំ វិចាហិ ឧកាសទ្ធស្ស
សង្ករិទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញត្តា ។ កំ អាត្មាតិ ។ អាយស្មំ ឧទាយ អាត្ម ។
កេសិ វត្ថុសិទ្ធិ ។ អាយស្មា ឧទាយ មាតុត្តាមំ
ទុដ្ឋស្វាហំ វិចាហិ ឧកាសិ ភស្មិ វត្ថុសិ ។ វិកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាទានំ តីហំ សមុដ្ឋាទេហិ
សមុដ្ឋាតិ សិយោ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ
ន វិចតោ សិយោ វិចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ
ន កាយតោ សិយោ កាយតោ ច វិចតោ ច
ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១២] មាតុត្តាមស្ស សន្តិកោ អត្តកាមពារិចរិ-
យាយ វស្ណំ វាសន្តស្ស សង្ករិទិសេសោ កត្ត

បញ្ចវគ្គ ហោរ្យស ។ ៦ សន្យាទិសេស ទី ៣-៤

ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំផែលព្រះឧទាយមានកាយ ស្តាប
អន្លើលកាយមាតុត្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បញ្ញា
សមុដ្ឋានៃភាពត្រូវ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ កាន់រឿងដោយសមុដ្ឋាន ១
គឺកាន់រឿងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនកាន់រឿងអំពីវារ្យ ។ បេ ។

[១១] សូចា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជូនសន្យាទិសេស ចំពោះ
ភិក្ខុវេលនិយាយចែចង់មាតុត្រាមក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជូនក្នុង
នគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវព្រះឧទាយ
មានកាយ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំផែលព្រះឧទាយ
មានកាយនិយាយចែចង់មាតុត្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បញ្ញាសមុដ្ឋានៃភាពត្រូវ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ កាន់រឿងដោយ
សមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺកាន់រឿងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនកាន់រឿងអំពីវារ្យ
កាន់រឿងអំពីវារ្យនិងចិត្ត មិនកាន់រឿងអំពីកាយ ១ កាន់រឿងអំពីកាយ
អំពីវារ្យនិងចិត្ត ១ ។ បេ ។

[១២] សូចា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជូនសន្យាទិសេស ចំពោះ
ភិក្ខុ វេលនិយាយសរសើរការបម្រើដោយកាយដើម្បីខ្លួន ក្នុងសម្លាត់ភាគ

បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តា ។ តំ អាវត្តាតិ ។ អា-
 យស្មន្តំ ឧទាយិ អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មន្តំ ។ អាយស្មា
 ឧទាយិ មាតុត្តាមស្ស សន្តិកេ អត្តតាមទាវិវាយយ
 វណ្ណំ អភាសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ចន្ទំ អា-
 បត្តិសម្មដ្ឋានំ ចំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ ថេ ។

(១៣) សត្វវត្តំ សមាចន្តិស្ស សម្មនិសេសោ
 កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តា ។ តំ
 អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧទាយិ អាវត្ត ។ តិស្មី
 វត្តស្មន្តំ ។ អាយស្មា ឧទាយិ សត្វវត្តំ សមាចន្តិ
 តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុច្ចញ្ញត្តិ ។
 ចន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ចំ ហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 សិយា កាយតោ សម្មដ្ឋាតិ ឧ វិចារោ ឧ ចិត្តតោ
 សិយា វិចារោ សម្មដ្ឋាតិ ឧ កាយតោ ឧ ចិត្តតោ
 សិយា កាយតោ ច វិចារោ ច សម្មដ្ឋាតិ ឧ ចិត្តតោ
 សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ឧ វិចារោ
 សិយា វិចារោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ឧ កាយតោ
 សិយា កាយតោ ច វិចារោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ
 ។ ថេ ។

ប្រាមក្កនិទណា ។ ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្កនិទណាភិ ។ ទ្រង់ប្រាណូន្ត
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណូន្តព្រះទោយិមាឧកាយ ។ ព្រោះរឿងកំរ
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំរដែលព្រះទោយិមាឧកាយ និយាយសរសើរ
 កាលប្រើដោយកម្ម ដើម្បីខ្លួន ក្នុងសម្លាត់មាតុប្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានចញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃកាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។ ថេ ។

(១៣) សូរេ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសន្និទិសស
 ចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ ក្នុងទិណា ។ ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្ត
 ក្កនិទណាភិ ។ ទ្រង់ប្រាណូន្តបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណូន្តព្រះទោយិ
 មាឧកាយ ។ ព្រោះរឿងកំរដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំរដែលព្រះទោយិ
 មាឧកាយ និយាយដឹកនាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានចញ្ញត្តិ ១ អនុច្ច-
 ញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃកាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្មដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំង
 ឡើងអំពីវចនៈចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវចនៈ មិនតាំងឡើងអំពីកាយ
 ចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនិងវចនៈ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើង
 អំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចនៈ ១ តាំងឡើងអំពីវចនៈនិងចិត្ត មិន
 តាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវចនៈនិងចិត្ត ១ ។ ថេ ។

[១២] សញ្ញាចិត្តាយ កុដិ កាណចេន្តស្ស សង្កា-
 តិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ អាណិយា បញ្ញត្តោ ។
 កំ អាណាតិ ។ អាណិយា(១) កិក្ខ អាណា ។ កិស្ស
 វត្តស្ម័ន្តិ ។ អាណិយា កិក្ខ សញ្ញាចិត្តាយ កុដិ
 កាណចេសិ កស្មិ វត្តស្មិ ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ធួ
 អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 ។ បេ ។

[១៣] មហល្លកំ វិហារំ កាណចេន្តស្ស សង្កាតិ-
 សេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ កោសម្ព័យា បញ្ញត្តោ ។
 កំ អាណាតិ ។ អាណិយា ធួ អាណា ។ កិស្ស
 វត្តស្ម័ន្តិ ។ អាណិយា ចន្ទោ វិហារកំ សោចេន្ទោ កញ្ញ-
 តិ ចេតិយុកំ ចេន្ទាចេសិ កស្មិ វត្តស្មិ ។ ឯតា
 បញ្ញត្តិ ។ ធួ អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

១ ខ. ប. អាណិយា ។

[១៤] សូរោ ព្រះមាត្រេភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្កាតិសេសចំពោះ
 កិក្ខដែលឱ្យនេត្តិកុដិ (មិនមានតាយកដាច្ចាស់របស់) ដោយការសូម
 គ្រឿងឧបការណ៍របស់គេមកដោយខ្លួនឯង ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ញត្តក្នុងនគរអាច្ឆរិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវកិក្ខ
 ទាំងឡាយដែលនៅក្នុងនគរអាច្ឆរិ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តង ។ ព្រោះរឿង
 កំដែលកិក្ខទាំងឡាយនៅក្នុងនគរអាច្ឆរិ ឱ្យនេត្តិកុដិ (មិនមានតាយកដា
 ច្ចាស់របស់) ដោយការសូមគ្រឿងឧបការណ៍របស់គេមកដោយខ្លួនឯង ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃកាចត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ មានទៀងដោយសម្មដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[១៥] សូរោ ព្រះមាត្រេភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្កាតិសេសចំពោះ
 កិក្ខដែលឱ្យនេត្តិវិហារំ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោ-
 សម្ព័ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវព្រះធួមាតភាយុ ។
 ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តង ។ ព្រោះរឿងកំដែលព្រះធួមាតភាយុ ជម្រះ
 ទិវិហារ បានប្រើឱ្យកាត់ដីមាលី ដែលនេស្រេតថាជាចតិយទុដិម ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃកាចត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ មានទៀងដោយសម្មដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[១៦] ភិក្ខុ អម្ពលកោល ចារឹកកោល ធម្មោ
 អនុជំសេន្តស្ស សង្កាមិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
 ភវត្តហេ បញ្ញត្តោ ។ កំ អារត្តាតិ ។ មេត្តិយក្កម្មជកោ
 ភិក្ខុ អារត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មិ ។ មេត្តិយក្កម្មជកោ ភិក្ខុ
 អាយស្មន្តំ ធាតុ មល្លបុត្តំ អម្ពលកោល ចារឹកកោល
 ធម្មោ អនុជំសេសុំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធាតុ អាចត្តិ សមុដ្ឋាហាចំ តិហិ សមុដ្ឋាធមហិ សមុដ្ឋាតិ
 ។ មេ ។

[១៧] ភិក្ខុ អញ្ញកាកិយស្ស អនិករណស្ស កត្តា
 ធមសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារឹកកោល ធម្មោ អ-
 នុជំសេន្តស្ស សង្កាមិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
 ភវត្តហេ បញ្ញត្តោ ។ កំ អារត្តាតិ ។ មេត្តិយក្កម្មជកោ
 ភិក្ខុ អារត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មិ ។ មេត្តិយក្កម្មជកោ ភិក្ខុ
 អាយស្មន្តំ ធាតុ មល្លបុត្តំ អញ្ញកាកិយស្ស អនិករណស្ស
 កត្តា ធមសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារឹកកោល
 ធម្មោ អនុជំសេសុំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។

[១៦] សូរោ ព្រះមោឃព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្កាមិសេសចំរោ
 ភិក្ខុវេលហោ (បង្គាប់) ភិក្ខុវេលហោដោយភាគបុគ្គលិកមិមមាមម្ពល ក្នុង
 ទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនរោជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវមេត្តិយភិក្ខុវេលហោ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តង
 ម្តង ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែលពួកមេត្តិយភិក្ខុវេលហោ ។ (បង្គាប់)
 ព្រះទេពមល្លបុត្តមានភាយ ដោយភាគបុគ្គលិកមិមមាមម្ពល ។ សិក្ខាបទ
 នោះមានវិចារត្តិ ១ ។ បញ្ញត្តសមុដ្ឋាននៃអាចត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទ
 នោះ តាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។ មេ ។

[១៧] សូរោ ព្រះមោឃព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្កាមិសេសចំរោ
 ភិក្ខុវេលហោ (បង្គាប់) ភិក្ខុវេលហោដោយភាគបុគ្គលិក ព្រោះតាស្រ័យ
 ហេតុបង្កប់បង្កប់របស់អនិករណំ ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងកាង ក្នុងទី
 ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនរោជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវមេត្តិយភិក្ខុវេលហោ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តង
 ម្តង ។ ព្រោះ
 រឿងកំផ្លូវដែលមេត្តិយភិក្ខុវេលហោ ។ (បង្គាប់) ព្រះទេពមល្លបុត្តមាន
 ភាយ ដោយភាគបុគ្គលិក ព្រោះតាស្រ័យហេតុបង្កប់បង្កប់របស់អនិក-
 រណំជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងកាង ។ សិក្ខាបទនោះមានវិចារត្តិ ១ ។

ចង្អុំ អាមត្តិសមុប្បាសនា គឺហ៍ សមុប្បាសនា គឺហ៍ សមុប្បាសនា
។ មេ ។

(១៥) សង្ឃកេនកស្ស កិក្ខុនោ យាវតតិយំ សម-
ទុកាសនាយ^(១) ធម្មដិច្ចស្សធម្មស្ស សង្ឃានិសេសោ
កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ វជ្ជត្ថយោ បញ្ញត្តោ ។ កំ អា-
រត្តោតិ ។ ទេវទត្តិ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មី ។ ទេវទត្តា
សមត្តស្ស សង្ឃស្ស កេនាយ បាត្តមំ តស្មី វត្តស្មី ។
ឋិតា បញ្ញត្តិ ។ ចង្អុំ អាមត្តិសមុប្បាសនា ឋិតោ ១ ស.
មុប្បាសនា សមុប្បាសនា កាយោ ២ វជ្ជតោ ៣ ចិត្តតោ
៤ សមុប្បាសនា ។ មេ ។

(១៦) កេនាទុវត្តកា កិក្ខុនំ យាវតតិយំ ស.
មទុកាសនាយ ធម្មដិច្ចស្សធម្មស្ស សង្ឃានិសេសោ
កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ វជ្ជត្ថយោ បញ្ញត្តោ ។ កំ អា-
រត្តោតិ ។ សម្ពហុលេ កិក្ខុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្ត-
ស្មី ។ សម្ពហុលា កិក្ខុ ទេវទត្តស្ស សង្ឃកេនាយ
បាត្តមំ ទុកា អាវត្តកា អាហោស្មី^(២) តស្មី វត្តស្មី ។

^១ សមត្តសមុប្បាសនា កត្តិ ធម្មតោ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ.ម. ធម្មតោ ធម្មតោ-
នាម ទិស្សតិ ។

ចក្ខុវិស័យសមុប្បាសនា កត្តិច្ចាតិ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ
សមុប្បាស ៣ យ៉ាង ។ មេ ។

(១៧) សូចេ ព្រះមាត្រាព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាសង្ឃកិសេសចំពោះ
កិក្ខុ(ក្នុងព្យាយាម)ចំបែកសង្ឃ ដែលសង្ឃ បានសូត្រសមត្ថកាសនកម្មកស្ម
វារៈ ៣ វជ្ជតិយោ នៅតែមិនលះចង់ ក្នុងទីណា ។ ភ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជា
ក្នុងនរោជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា
ទៅទត ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវប្តូរ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែលទៅទតកិក្ខុព្យាយាម
ដើម្បីចំបែកសង្ឃដែលព្រះព្រៀងគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ ។
ចក្ខុវិស័យសមុប្បាសនា កត្តិច្ចាតិ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ
សមុប្បាស ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវិចារចិត្ត ។ មេ ។

(១៨) សូចេ ព្រះមាត្រាព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាសង្ឃកិសេសចំពោះ
កិក្ខុចំបែកព្យាយាមព្រះព្រឹក្សាមន្តវិក្ខុដែល (ព្យាយាម) ចំបែកសង្ឃ សង្ឃ
បានសូត្រសមត្ថកាសនកម្មកស្មវារៈ ៣ វជ្ជតិ នៅតែមិនលះចង់ ក្នុងទីណា ។
ភ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាសង្ឃក្នុងនរោជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវប្តូរ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែលកិក្ខុ
ចំបែកព្យាយាមព្រះព្រឹក្សាមន្តវិក្ខុជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីចំបែកសង្ឃ ។

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធួំ អាចត្តិសមុដ្ឋានាធំ ឯកោ
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច ភិចតោ ច
ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[២០] ធុត្តស្ស កិច្ចតោ យាវតតិយំ សមុទុកា-
សនាយ ធម្មដិទិស្សន្តន្តស្ស សង្ខារិសេសោ កត្ត
បញ្ញត្តោតិ ។ គោសន្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
អាយស្មន្តំ ធួំ អាវត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មន្តំ ។ អាយស្ម
ធួត្តា កិច្ចហិ សហធម្មិកំ វុទ្ធនាថោ អត្តាធំ អវចនិ-
យំ អតាសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធួំ
អាចត្តិសមុដ្ឋានាធំ ឯកោ សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កា-
យតោ ច ភិចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[២១] កុលទ្ធសកស្ស កិច្ចតោ យាវតតិយំ
សមុទុកាសនាយ ធម្មដិទិស្សន្តន្តស្ស សង្ខារិសេ-
សោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ
អាវត្តាតិ ។ អស្សនិបុទ្ធសុកោ កិច្ច អាវត្ត ។
កស្មី វត្ថុស្មន្តំ ។ អស្សនិបុទ្ធសុកា កិច្ច សាវត្តន

សិក្ខាបទនោរោនាវតបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានវតបញ្ញត្តិទាំងឯយ៉ាង
សិក្ខាបទនោរោ ភិវិនិច្ឆ័យិយសមុដ្ឋាន ១ ភិវិនិច្ឆ័យិកំភិកាយវបា
ចិត្ត ។ បេ ។

[២០] ស្លាវា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ខារិសេសចំ-
ពោរក៏ក្នុង (វិនិច្ឆ័យ) ប្រាជ្ញាបទនោយក្រ សង្ខារិសេសចំពោរ
សមុទុកាសនាវេ ព ផង នៅតែមិនលះចង់ ក្នុងចំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
នរោតសម្ពិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាបទ្ធាស្សនា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាបទ្ធានា
កាយ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំផែលព្រះនាមកាយ
កាលដែលកិច្ចទាំងឡាយពោលទូន្មានច្រកចេញដោយធម៌ បានផ្ទុះទូន្មាន
ក្នុងនិរស្តិប្រាជ្ញាមិនបាន ។ សិក្ខាបទនោរោនាវតបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាស-
មុដ្ឋានវតបញ្ញត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោរោភិវិនិច្ឆ័យិយសមុដ្ឋាន ១
ភិវិនិច្ឆ័យិកំភិកាយវបាចិត្ត ។ បេ ។

[២១] ស្លាវា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ខារិសេសចំពោរ
ក៏ក្នុងទ្រង់ប្រាជ្ញា សង្ខារិសេសចំពោរព្រះពុទ្ធសាសនាវេ ព ផង នៅ
តែមិនលះចង់ ក្នុងចំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនរោតសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញា
បទ្ធាស្សនា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាបទ្ធាស្សនិកុចិន្តបុទ្ធសុកកិច្ច ។ ព្រោះ
រឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំផែលអស្សនិកុចិន្តបុទ្ធសុកកិច្ច សង្ខារ

បញ្ចវដ្តិយកម្មកាតា ភិក្ខុ ធម្មតាមិកា ខោសុតាមិកា
 មោហតាមិកា ភយតាមិកា ចារេស៊ុំ តស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានាចំ ឯកេន
 សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ កាយោ ច វិចារោ ច
 ចិត្តោ ច សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

ពេល សង្ឃទិសេសា ធិត្តិកា ។

តស្ស្សនាចំ

(២២) វិស្សដ្ឋិ កាយសំសន្តា(១)

ធុដល្លំ អត្តកាមទំ(២)

សញ្ញវិគ្គំ កុដិ ចេវ

វិហារោ ច អម្មលកំ

តត្ថំ ទេសញ្ច ភេនោ ច

កាថេវ អនុវត្តោ

ធុត្ថចំ កុលទូសញ្ច(៣)

សម្មាទិសេសា(៤)កោសាតិ ។

១ ឧ.ម. កាយសំសន្តំ ។ ២ ឧ.ម. អត្តកាមនុ ។ ៣ កុលទូសន្តិ បាលី ចញ្ញាយតិ។
 ៤ ឧ.ម. សង្ឃទិសេសា ។

បាមធ្មិចប្បាជនិយកម្មហើយ (ប្រឡប់ដេប្រទេច) ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ
 លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីស្រឡាញ់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីស្អប់ លុះក្នុងអំ-
 ណាចសេចក្តីល្ងង់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីភ្លាច ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 ចញ្ញត្តិ ១ ។ ចញ្ញាសមុដ្ឋាននៃអាចត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ទាំង
 រឿងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺទាំងរឿងកំតិកាយវេទចិត្ត ។ បេ ។

ចប់ សង្ឃទិសេសា ១៣ ។

ឧត្តាន និចញ្ញរឿងនៃសង្ឃទិសេសានោះ ដូច្នោះ

[២២] សង្ឃទិសេសាទាំង ១៣ គឺ ស្តុក្តិស្សដ្ឋិ ១ កាយ-
 សំសន្តៈ ១ ធុដល្លវេទ ១ អត្តកាមបារិចរិយៈ ១ សញ្ញវិគ្គៈ ១
 កុដិការៈ ១ មហាស្តកិហារៈ ១ អម្មលកៈ ១ កត្តិទេសៈ (អត្តា-
 ភាសិយៈ) ១ សង្ឃភេទកៈ ១ កេនាធុវត្តកៈ ១ ឡុចៈ ១
 កុលទូសកៈ ១ ។

[២៣] យន្ត កកវតា ដានតា បស្សតា អាហារតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធនៃ បមរោ អនិយតោ កត្ត បញ្ញតោ ។
 កំ អារត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ អត្ថិ តត្ត បញ្ញតិ អនុ-
 ប្បញ្ញតិ អនុប្បន្នប្បញ្ញតិ សត្តប្បញ្ញតិ បទេសប្បញ្ញតិ
 សាធារណប្បញ្ញតិ អសាធារណប្បញ្ញតិ ឯកតោបញ្ញតិ
 ឧកតោបញ្ញតិ ។ បញ្ញន្នំ ហតិមោក្ខន្តេសាធំ កតោ-
 កធំ កត្ត បរិយាបន្នំ កតមេធ ឧទ្ទេសធ ឧទ្ទេសំ
 អាត្មច្ឆតិ ។ បន្តន្នំ វិបត្តិធំ កតមា វិបត្តិ ។ សត្តន្នំ
 អាបត្តិក្ខត្តន្នំ កតមោ អាបត្តិក្ខត្តន្នំ ។ បន្ត
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ កតិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋា-
 តិ ។ បន្តន្នំ អនិករណាធំ កតមំ អនិករណំ ។
 សត្តន្នំ សមដាធំ កតិហិ សមដេហិ សម្មតិ ។
 កោ តត្ត វិធម៌យោ កោ តត្ត អភិវិធម៌យោ ។ កំ
 តត្ត ហតិមោក្ខំ កំ តត្ត អនិប្បាតិមោក្ខំ ។ កា
 វិបត្តិ កំ សម្បត្តិ កា បដិបត្តិ ។ កតិ អត្តវេស
 បដិច្ច កកវតា បមរោ អនិយតោ បញ្ញតោ ។ កោ

[២៤] ស្មេចា ព្រះមានព្រះភាគ អហត្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ប្រាថ្នាស្រឡាត់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី ១ ក្នុងទីណា ។
 ទ្រង់ប្រាថ្នាប្រត្តលណា ។ ព្រោះរឿនកំរើប្តូរម្តង ។ បញ្ញតិ ១ អនុប្ប-
 ញ្ញតិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញតិ ១ សត្តប្បញ្ញតិ ១ បទេសប្បញ្ញតិ ១ សាធារ-
 ណប្បញ្ញតិ ១ អសាធារណប្បញ្ញតិ ១ ឯកតោបញ្ញតិ ១ ឧកតោបញ្ញតិ ១
 មានក្នុងអនិយតៈទី ១ នោះវិធម៌យោ ។ បណ្តាបុតិមោក្ខន្តេសាធំ ៨ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ ដាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា មកកាន់
 ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសណា ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង, សិក្ខាបទនោះចាត់
 ជាវិបត្តិក្តី ។ បណ្តាកតិវិធម៌បត្តិទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ចូល
 ក្នុងតាបត្តិក្នុងណា ។ បណ្តាសម្មដ្ឋានវិធម៌បត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទ
 នោះ កំរើប្តូរដោយសម្មដ្ឋានច្រើនយ៉ាង ។ បណ្តាអនិករណំទាំង ៤
 យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាអនិករណំក្តី ។ បណ្តាសមដាទាំង ៧ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ រៀបចំដោយសមដាច្រើនយ៉ាង ។ អ្វីជាវិធម៌យក្នុងសិក្ខាបទ
 នោះ អ្វីជាអភិវិធម៌ក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាបុតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ
 អ្វីជាអនិប្បាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ សេចក្តី
 ប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ប្តូរម្តង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិ
 អនិយតៈទី ១ ព្រោះគាស្រ្តយសីណាប្រយោជន៍ច្រើនយ៉ាង ។ ជនក្នុង

សិក្ខុន្តិ ។ កេ សិក្ខុតសិក្ខា ។ កត្ត ម៉ត់ ។ កេ
ណារន្តិ ។ កស្ស វង្ស ។ កេណារន្តិ ។

(២៤) យន្តេន មកវតា ជាតតា បស្សនា អរហនា
សម្មាសម្ពុទ្ធន បវេនា អនិយតោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តា ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មន្ត
ទុណយិ អារត្ត ។ កស្មី វត្តស្មីន្តិ ។ អាយស្មា ទុណ-
យិ ភាគុត្តាមេន សន្តិ ឯកា ឯកាយ រហា ចដិ-
ច្ឆន្ទ អាសនេ អលន្តម្មនិយេ និសន្តិ កម្មេសិ តស្មី
វត្តស្មី ។ អន្តិ តត្ត បញ្ញតិ អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បន្នប្ប-
ញ្ញតិ ។ ឯកា បញ្ញតិ អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បន្នប្បញ្ញតិ
តស្មី នត្តិ ។ សត្តត្តប្បញ្ញតិ បរេសប្បញ្ញតិ ។
សត្តត្តប្បញ្ញតិ ។ សាធារណប្បញ្ញតិ អសាធារណ-
ប្បញ្ញតិ ។ អសាធារណប្បញ្ញតិ ។ ឯកតោបញ្ញតិ
ទុកតោបញ្ញតិ ។ ឯកតោបញ្ញតិ ។ បញ្ញន្តំ ពាតិ-
រោក្ខុទ្ធសានំ កេត្តានំ កត្ត បរិយាចន្តិ ។ និទា-
នោនំ និទានបរិយាចន្តិ ។ កតតមេន ទុន្ទាសន

ណារនិសិក្ខុ ។ ជនត្តកណា មានសិក្ខាសិក្ខារហឹយ ។ សិក្ខាចទេនា
បិកេវត្តនិជនត្តកណា ។ ជនត្តកណារីកនិប្រទ្រនីទុក ។ សិក្ខាចទេនា
ជាតាស្សបេសំនរណា ។ សិក្ខាចទេនានរណាតំមក ។

(២៤) ស្មាថ ព្រះបាទព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រាប
ច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ជាក់អនិយតៈទី១ ក្នុងទីណា ។ តើយថា
ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនរណាភ្នំ ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌន្តរបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌន្ត
ព្រះទេវតាមិមានកាយ ។ ព្រះរឿនកំផ្លូវម្ដេច ។ ព្រះរឿនកំដែល
ព្រះទេវតាមិមានកាយតែម្នាក់ឯង សម្រេចផ្លូវការក្នុងយលើកាសនៈដ៏ស្ងាត់
កំបាំងល្មមធ្វើ (រសវនកិច្ចបាទ) ជាមួយនឹងភាគុត្តាមេតែម្នាក់ ។ បញ្ញតិ ១
អនុប្បញ្ញតិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញតិ ១ ក្នុងអនិយតៈទី ១ នោះ មានវេទបុរោ ។
មានវេទបញ្ញតិ ១ ឯអនុប្បញ្ញតិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញតិ មិនមានក្នុងសិក្ខាច
នោះទេ ។ សិក្ខាចទេនា ជាសត្តត្តប្បញ្ញតិ ឬជាបរេសប្បញ្ញតិ ។
ជាសត្តត្តប្បញ្ញតិ ។ សិក្ខាចទេនា ជាសាធារណប្បញ្ញតិ ឬជាអសា-
ធារណប្បញ្ញតិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញតិ ។ សិក្ខាចទេនា ជាឯក-
តោបញ្ញតិ ឬជាឯកតោបញ្ញតិ ។ ជាឯកតោបញ្ញតិ ។ បណ្តាបុគ្គលម្នាក់
ខ្មែរសំនឹង ៥ យ៉ាង សិក្ខាចទេនា ជាភ័ក្ត្រក្នុងខ្មែរសណា រាប់បញ្ចូល
ក្នុងខ្មែរសណា ។ ភ័ក្ត្រក្នុងខ្មែរស រាប់បញ្ចូលក្នុងខ្មែរស ។ សិក្ខាចទេ

វិធីបិណ្ឌ ចិវិវា

ឧទ្ទេសំ អាតច្ចតិ ។ ឧត្តេសេន ឧទ្ទេសំ អា-
 តច្ចតិ ។ ឧត្តេសំ វិបត្តិ កតមា វិបត្តិ ។ សិយា សិល-
 វិបត្តិ សិយា អាណាវិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្កុដ្ឋានំ ក-
 តោ អាបត្តិក្កុដ្ឋានំ ។ សិយា ជាតិកាបត្តិក្កុដ្ឋា-
 សិយា សង្ឃានិសេសាបត្តិក្កុដ្ឋានំ សិយា ជាតិក្កុដ្ឋា-
 បត្តិក្កុដ្ឋានំ ។ ឧត្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ កតិហំ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋានំ ។ ឧត្តេសេន សម្មដ្ឋានំ សម្មដ្ឋានំ
 កាយោ ច ចិត្តោ ច សម្មដ្ឋានំ ច ភវេតោ ។
 ឧត្តេសេន អធិការណាមំ កតមំ អធិការណាមំ ។ អាបត្តិ-
 ចិត្តណាមំ ។ សត្តន្តំ សមដ្ឋានំ កតិហំ សមដ្ឋេហិ
 សម្មតិ ។ កិហំ សមដ្ឋេហិ សម្មតិ សិយា សម្មតា-
 វិទេយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មតា-
 វិទេយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ កោ តត្ថ វិទេយោ
 កោ តត្ថ អភិវិទេយោតិ ។ ចញ្ញត្តិ វិទេយោ វិភត្តិ
 អភិវិទេយោ ។ តិ តត្ថ ហតិមោក្កំ តត្ថ អធិប្បតិ-
 មោក្កត្តិ ។ ចញ្ញត្តិ ហតិមោក្កំ វិភត្តិ អធិប្បតិមោក្កំ ។
 កោ វិបត្តិ ។ អសវិវា វិបត្តិ ។ កោ សម្មត្តិ ។

វិធីបិណ្ឌ ចិវិវា

នោ មកតាមឧទ្ទេស ត្រងឧទ្ទេសណា ។ មកតាមឧទ្ទេសត្រងឧទ្ទេស
 ទី ២ ។ ចណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិក្កុ ។ សិក្ខា-
 បទនោះ ចាត់ជាសីលវិបត្តិក៏បាន ជាតាបាវិបត្តិក៏បាន ។ ចណ្ណាភវិទេ
 តាបត្តិទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាភវិទេតាបត្តិណា ។ ចាត់ជាភវិ
 ទេតាបត្តិប្រាណិកក៏បាន ចាត់ជាភវិទេតាបត្តិបណ្ឌិតិសសក៏បាន ចាត់ជា
 ភវិទេតាបត្តិប្រាណិកក៏បាន ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋានវិទេតាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ ចាត់ឡើងដោយសម្មដ្ឋានចំនួនយ៉ាង ។ ចាត់ឡើងដោយ
 សម្មដ្ឋាន ១ គឺ ចាត់ឡើងអំពីកាយចិនចិត្ត មិនចាត់ឡើងអំពីវចនេ ។
 ស្នេហេ ចណ្ណាភវិទេតាបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាភវិទេតាបត្តិក្កុ ។
 ចាត់ជាតាបត្តិក្កុសេហំ ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋានវិទេតាបត្តិទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
 ចាត់ដោយសម្មដ្ឋានចំនួនយ៉ាង ។ ចាត់ដោយសម្មដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺដោយ
 សម្មតាវិទេយេន ១ បដិញ្ញាតករណេន ១ សម្មតាវិទេយេនិគំណាវត្តារកេន ១ ។
 ក្នុងវិទេយេនសិក្ខាបទនោះ ក្នុងអភិវិទេយេនសិក្ខាបទនោះ ។ ចញ្ញត្តិ
 ជាវិទេយេន វិភត្តិជាអភិវិទេយេន ។ ក្នុងប្រាណិកាបទនោះ ក្នុង
 អធិប្បតិមោក្កត្តិសិក្ខាបទនោះ ។ ចញ្ញត្តិជាប្រាណិកាបទ វិភត្តិជាអធិប្បតិ-
 មោក្ក ។ ក្នុងវិបត្តិ ។ សេចក្តីបិណ្ឌសម្រឹមជាវិបត្តិ ។ ក្នុងសម្មត្តិ ។

សំរោ សម្បត្តិ ។ កា បដិបត្តិតិ ។ ១ ឯ ឯវ្យំ
 កាវិស្សាមិតិ យាវិជិវិ អាមាណាតោដិកតំ សមាធាយ
 សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។ កតិ អត្តវសេ បដិច្ច កក-
 វតា បឋមោ អនិយមោ បញ្ញាត្តាតិ ។ ធស អត្តវសេ
 បដិច្ច កកវតា បឋមោ អនិយមោ បញ្ញាត្តា សង្ខ-
 សុដ្ឋតាយ សង្ខជាសុតាយ ធម្មដ្ឋងំ បុគ្គលាដំ ធិត្ត-
 ហាយ ចេសណាដំ កិក្ខុដំ ជាសុវិហារាយ ធិដ្ឋង្គ-
 តាដំ អាសវាដំ សំរាយ សម្បាយិកាដំ អាសវាដំ
 បដិបរាតាយ អប្បសន្ទាដំ មសាធាយ បសន្ទាដំ
 កិយ្យោភារាយ សន្ទដ្ឋង្គិយា វិទយា ធិត្តហាយ ។
 កោ សិក្ខុដ្ឋិតិ ។ សេក្ខា ច បុដ្ឋដ្ឋង្គកាល្យណាកា ច
 សិក្ខុដ្ឋិ ។ កោ សិក្ខុតសិក្ខាតិ ។ អរហន្តោ សិក្ខុត-
 សិក្ខា ។ កត្ត បិត្តិ ។ សិក្ខាតាមេសុ បិតំ ។

សេចក្តីសម្រេចជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទទោរ) ដូច
 រម្មច ។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដកបដល់កសិដិវិក
 ទានដិវិកជាទីបំផុត ដោយសេចក្តីកំណត់ក្នុងចក្ខុជា គត្យ និងមិនធ្វើកម្ម
 ទានសំភារយ៉ាងនេះឡើយ (នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ) ។ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ចេញក្នុងអនិយមៈទី ១ ព្រោះកាស្រ័យកំណាចប្រយោជន៍បុគ្គលយ៉ាង ។
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចេញក្នុងអនិយមៈទី ១ ព្រោះកាស្រ័យកំណាច
 ប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺ ដើម្បីល្អដល់សង្ខ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយ
 ដល់សង្ខ ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិនបុគ្គលដែលមិនគៀនខ្មាស ១ ដើម្បីទៅ
 ជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុដែលមានលិលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីកំណត់ខ្លា-
 សវៈទាំងឡាយដែលកើតឡើងក្នុងចក្ខុច្បង ១ ដើម្បីកម្ចាត់ចង្កូរតាសវៈ
 ទាំងឡាយដែលកើតឡើងក្នុងចក្ខុច្បង ១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់ជ្រាបច្បាស់នូវព្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែល
 ជ្រាបច្បាស់យំទ្រាំរើកែព្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីគម្កល់នៅទៅនៃព្រះសង្ឃ ១
 ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ពួកជនណាដែលសិក្សា ។ ពួកសេច្ច
 បុគ្គលនិងកល្យណបុគ្គលនៃភិក្ខុសិក្សា ។ ពួកជនណា មានសិក្ខាសិក្សា
 ហើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ មានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខា-
 បទទោរ បើទៅក្នុងជនពួកណា ។ បើទៅក្នុងពួកសិក្ខាតាមបុគ្គល ។

កោ ធារន្តិកំ ។ យេសំ វត្តតិ តេ ធារន្តិ ។
កស្សុ វនន្តិ ។ ភកវតោ វចនំ អាហារោ សម្មា-
សម្ពុទ្ធស្ស ។ កោចារជន្តិ ។ បរម្យាកដំ

ឧទាយំ ធាសារោ ទេវ
សោណាកោ សិក្ខតេ គថា
មោក្ខលីបុត្តេ មត្តមា
ឯតេ ជម្ពុសិវិវាយេ ។
តោតា មហិទ្ធា ឥដ្ឋិយោ
ឧត្តិយោ ទេវ សម្ពុលោ ។ យេ ។
ឯតេ ធាតា មហាបញ្ញា
វិទយញ្ញ មត្តកោវិទា
វិទយំ ធិរេ មតោសេសុំ
ចិដកំ គម្ពបណ្ឌិយាតិ ។

[២៩] យទ្ធនេ ភកវតា ជានតា បស្សតា អាហារោ
សម្មាសម្ពុទ្ធនេ ធុតិយោ អនិយោតា តត្ថ មត្តតោតិ ។
សាវត្តិយោ មត្តតោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ
ឧទាយំ អាវត្ត ។ កិស្មិ វត្តស្មិ ។ អាយស្មា ឧទាយិ

វនន្តកណារក្សទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះប្រព្រឹត្តទៅដល់ពួកជនណា
ពួកជននោះក៏ទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះជាពាក្យរបស់ទេវណា ។
ជាពាក្យរបស់ព្រះមាតាព្រះភាគ អាហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិក្ខាបទនោះ ទេ
ណាខំមក ។ ព្រះវរ្ម័នៈចំនីឡាយ (ដូចមាននាមទៅនេះ) ខំនាំគ្នាមក

ព្រះឧទាយិ ១ ព្រះទាសកៈ ១ ព្រះសាលាណៈ ១ ព្រះសិក្ខវៈ ១
និងព្រះមាត្រសិប្បក្ក ១ កង្កៀកនាមស្រេច ៥ ព្រះបរៈចំនី
នេះនៅក្នុងទ្វីបមានឈ្មោះថាជម្ពុជីវានសិវី ។ គតំពីរនោះមក
ព្រះមហិន្ទៈ ១ ព្រះឥដ្ឋិយៈ ១ ព្រះឧត្តិយៈ ១ ព្រះសម្ពុលៈ ១
។ យេ ។ ព្រះនាគរត្នចំនីឡាយនេះ មានបញ្ញាច្រើន ទេ
ព្រះវិទិយ ស្ថាគំជំនាញក្នុងមត្ត បានប្រកាសវិទយចំជកទុក
ក្នុងកម្ពបណ្ឌិយាតិ ។

[២៥] សូម ព្រះមាតាព្រះភាគ អាហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គទ្រង់
ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញាក្នុងយកៈចំនីក្នុងទីណា ។ ភ្លើយ
ជា ទ្រង់បញ្ញាក្នុងនោះសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវពុទ្ធសីលណា ។ ទ្រង់
ប្រាព្ធនូវព្រះទោយិហានាយុ ។ ព្រោះរឿងវិវដ្តទម្ងេច ។ ព្រោះ

មាតុត្តាមេន សន្តិ ឯកោ ឯកាយ រហោ វិសដ្ឋិ
 កម្មេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ អត្ថំ តត្ថ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ
 អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកោ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុ-
 ប្បន្នប្បញ្ញត្តិ តស្មី ទត្ថិ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ចនេស-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សាធាវណប្បញ្ញត្តិ
 អសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។
 ឯកតោបញ្ញត្តិ ឧកតោបញ្ញត្តិ ។ ឯកតោបញ្ញត្តិ ។
 បញ្ញត្តិ ចាតិមោក្កទ្កេសានំ កត្តោកនំ កត្ត បរិយា-
 បន្តិ ។ វិចារោកនំ វិចារបរិយាបន្តិ ។ កតមេន
 ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាគន្ធតិ ។ ចតុក្កេន ឧទ្ទេសេន
 ឧទ្ទេសំ អាគន្ធតិ ។ ចតុនំ វិបត្តិនំ កតមោ វិបត្តិ ។
 សិយា សិលវិបត្តិ សិយា អាធាវិបត្តិ ។ សត្តនំ អា-
 បត្តិក្កុទ្ធានំ កតមោ អាបត្តិក្កុទ្ធាតិ ។ សិយា សដ្ឋុ-
 វិសសាបត្តិក្កុទ្ធា សិយា ចាចិត្តិយាបត្តិក្កុទ្ធា ។
 ទន្ធិ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ កតិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋា-
 តិ ។ តិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ សិយា

រឿងកំរែដល់ឧទាយិក្កុទ្ធានាយុវិញ្ញត្តិ ៦៧ សម្រេចការអន្តិយ ក្នុងទីកំ-
 រណ៍ជាមួយនឹងមាតុត្តាមេន ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្ន-
 ប្បញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងសិក្ខាបទនោះដែរ ។ មានតបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្ប-
 ញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។ សិក្ខាបទនោះ
 ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាចនេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទ
 នោះ ជាសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធាវ-
 ណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧកតោបញ្ញត្តិ ។
 ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណាបាតិមោក្កទ្កេសានំ ៥ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
 ដាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ដាក់ចុះក្នុងវិចារ
 រាប់បញ្ចូលក្នុងវិចារ ។ សិក្ខាបទនោះ មកកាន់ឧទ្ទេស គ្រងឧទ្ទេស
 ណា ។ មកកាន់ឧទ្ទេសគ្រងឧទ្ទេសទី ៤ ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង៤យ៉ាង សិក្ខា-
 បទនោះចាក់ជាវិបត្តិ ។ ចាក់ជាសិលវិបត្តិក៏បាន ចាក់ជាអាធាវិបត្តិ
 ក៏បាន ។ បណ្ណាក្នុងវិចារវិបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ចាក់ជាក្នុងវិចារវិបត្តិ
 ណា ។ ជាក្នុងវិចារវិបត្តិសិក្ខាវិសសាបត្តិក៏បាន ជាក្នុងវិចារវិបត្តិបាតិមោក្កទ្កេស-
 ានំ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានវិចារវិបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ចាក់
 ឡើងដោយសមុដ្ឋានប្រាំបួនយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៧ យ៉ាង

វិធីបិណ្ឌ ចារឹក៖

កាយភោ ច ចិត្តភោ ច សម្មដ្ឋានិ ធន វាចភោ សិយា
 វាចភោ ច ចិត្តភោ ច សម្មដ្ឋានិ ធន កាយភោ សិយា
 កាយភោ ច វាចភោ ច ចិត្តភោ ច សម្មដ្ឋានិ ។
 ចត្តង្គំ អធិការណ៍ធំ កត្តម៍ អធិការណ៍ធំ ។ អាថ្នា-
 ធិការណ៍ ។ សត្តង្គំ សមថាធំ កតិហិ សមថេហិ
 សម្មតិកិ ។ តិហិ សមថេហិ សម្មតិ សិយា សម្មទា-
 វិធីយេ ច បដិញ្ញាតការណ៍ ច សិយា សម្មទាវិ-
 ធីយេ ច តិណវត្តារកេ ច ។

ឧទ្ទេ អនិយត ឧប្បិពា ។

តស្ម័ន្ទនិយម

(២៦) អលន្ទនិយម

កថេវ ច ធន ហេវ ទោ

អនិយត សុចត្តាត

ទុន្ទសេដ្ឋន កាដិលាតិ ។

វិធីបិណ្ឌ ចារឹក៖

គីតាំងឡើងអធិកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអធិកថា ១ តាំងឡើងអធិកថា
 និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអធិកាយ ១ តាំងឡើងអធិកាយអធិកថានិងចិត្ត ១ ។
 ចណ្តកតិកាណ៍ ទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាអធិការណ៍ ណា ។ ចាត់
 ជាចក្ខុវិការណ៍ ។ ចណ្តាសម្របៈទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះម្នាច
 ដោយសម្របៈច្បង្គានយ៉ាង ។ រដ្ឋាចដោយសម្របៈ ៣ យ៉ាង គឺដោយសម្រ-
 បៈវិធីយេ ១ បដិញ្ញាតការណៈ ១ ដោយសម្របៈវិធីយេនិងតិណវត្តារកេ ១ ។

ចប់អនិយត ទាំងពីរ ។

ឧទ្ទេ គឺចក្ខុវិការណ៍នៃអនិយតនោះ ដូច្នោះ

(២៦) អនិយតៈ (ទាំងពីរ) គឺ អលន្ទនិយមៈ ១ ភាសន្ទនិយមៈ

និយមៈ ១ ដែលព្រះត្រៃបិដកស្រីវរ មានគុណបដិដ៍ទាំងមូល ទ្រង់

ចក្ខុវិការណ៍ដោយដោយល្អ ។

មហានិទ្ទេស លោក្យស មហានិក វិស្សន្តិយកណ្ត វិបស្សនា

(២៧) យន្តោ កតវិតា ជាតតា បស្សតា អវចាតា
 សម្មាសម្មុទ្ទេន អតិរេកចិវំ ទសាហំ អតិក្ការេន្តស្ស
 វិស្សន្តិយំ វាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តំ ។ វេសាលិយា
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អារត្តាតិ ។ ធាត្តិយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។
 កំស្មី វត្តស្មីន្តំ ។ ធាត្តិយា ភិក្ខុ អតិរេកចិវំ(១) ធាវេសុ
 កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាចត្តិសមុដ្ឋាបាធំ ត្រិហំ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ សិយា
 កាយតោ ច វិចារតោ ច សមុដ្ឋាតិ ច ចិត្តតោ សិយា
 កាយតោ ច វិចារតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ
 ។ បេ ។

(២៨) ឯការត្តំ វិចិវំវេន វិច្ឆារសន្តស្ស វិស្សន្តិយំ
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តំ ។ សារត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ
 អារត្តាតិ ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អារត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីន្តំ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ហត្ថេ ចិវំ ចិត្តិបិដ្ឋា សន្ត-
 វត្តវេន ជនបទចារិកំ បក្កមីសុ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាបាធំ

• ធម្មន្តរា ។ សាហានិទ្ធត្តន្តំ ក្នុង បេធារេ ធម្មាយានិ ។

មហានិទ្ទេស មហានិក វិស្សន្តិយកណ្ត វិបស្សនា

(២៧) ស្ងួត ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ប្រាថច្បសំ ឃើញច្បសំ ទ្រង់បញ្ញត្តិវិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុវិសេ
 ទុកអតិរេកចិវំ(១) ទុកទ្រង់ ១០ ថ្ងៃទៅ ក្នុងចំណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ញត្តិក្នុងអរហន្តសាវ័ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុ
 ព្វកន្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចដែលព្វកន្តិ-
 យភិក្ខុទ្រង់អតិរេកចិវំ (ទុកទ្រង់ ១០ ថ្ងៃទៅ) ។ សិក្ខាចទេនោះមាន
 បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធកាចត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខា-
 ចទេនោះ កំផ្លុចរឿងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធ ២ យ៉ាង កំផ្លុចរឿងដំកើកាយខំវិកថា
 ទំនកំផ្លុចរឿងដំកើចិត្ត ១ កំផ្លុចរឿងដំកើកាយវិកថាទំនចិត្ត ១ ។ បេ ។

(២៨) ស្ងួត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិវិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុវិសេនៅប្រាសចាកត្រៃចិវំអស់មួយយប់ ក្នុងចំណា ។ ឆ្លើយ
 ថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងអរហន្តសាវ័ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចដែល
 ភិក្ខុច្រើនច្រើនធ្វើតែក្នុងវិសេភិក្ខុទាំងឡាយហើយ (ស្ងៀកដណ្តប់)
 តែស្ងៀកដំកើកាយចេញដើរទៅកាន់ជនបទចារិក ។ សិក្ខាចទេនោះ មាន
 បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធកាចត្តិទាំង ៦ យ៉ាង

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

ធ្វើហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ សិយា កាយភោ ច
ភិច្ឆេតា ច សមុដ្ឋានិ ច ចិត្តភោ សិយា កាយភោ ច
ភិច្ឆេតា ច ចិត្តភោ ច សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

[២៩] អកាលទិវំ បដិក្កហេត្វា មាសំ អភិក្កាមេ-
ទ្ធស្ស ចិស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិ-
យា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តានិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្កុ
អាវត្ត ។ កំសិ វត្ថុស្មិដ្ឋិ ។ សម្ពហុលា ភិក្កុ អកា-
លទិវំ បដិក្កហេត្វា មាសំ អភិក្កាមេសុំ តសិ វត្ថុសិ ។
ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ចដ្ឋំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ ធ្វើហិ ស-
មុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ សិយា កាយភោ ច ភិច្ឆេតា ច
សមុដ្ឋានិ ច ចិត្តភោ សិយា កាយភោ ច ភិច្ឆេតា ច
ចិត្តភោ ច សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

[៣០] អញ្ញត្តិកាយ ភិក្កុនិយា បុរណទិវំ លោ-
ភិមេទ្ធស្ស ចិស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។
សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តានិ ។ អាយស្មដ្ឋំ ឧ-
ទាយិ អាវត្ត ។ កំសិ វត្ថុស្មិដ្ឋិ ។ អាយស្មា ឧទាយិ
អញ្ញត្តិកាយ ភិក្កុនិយា បុរណទិវំ លោភិមេសិ តសិ

វិធីបិណ្ឌ បុល្លវត្ត

សិក្ខាបទខោរោនិទ្យោនិដោយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិង
វាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត ១ ។ បេ ។

[២៩] សូរោ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិចិស្សក្កិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្កុ ទទួលអកាលទិវំហើយ ទុកឲ្យកន្លងមួយខែទៅ ក្នុងទិណា ។
ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធផ្លូវភិក្កុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងកំរើផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំរើផល
ភិក្កុច្រើនរូបទទួលអកាលទិវំហើយ ទុកឲ្យកន្លងហួសមួយខែទៅ ។ សិក្ខា-
បទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បញ្ញត្តិសមុដ្ឋានខែកាលក្នុងតាំង ៦ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត ១ ។ បេ ។

[៣០] សូរោ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិចិស្សក្កិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្កុ ដែលច្រើនភិក្កុមិនមែនជាញាតិឲ្យលាភទិវំចាស់ ក្នុងទិ
ណា ។ ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវខោយភិក្កុមានកាយ ។ ព្រោះរឿងកំរើផ្លូវម្តេច ។
ព្រោះរឿងកំរើផលព្រះឧទាយិមានកាយ ច្រើនភិក្កុមិនមែនជាញាតិ ឲ្យ

មហាវិក្កុ ឧបាសៈ ១៦ ចំណុច៖ ឃាតស្វា ឈិវនិទ្ធ

វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ចង្កំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធំ ធម៌
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[៣១] អញ្ញាតិកាយ កិក្កុចិយោ ហត្ថតោ ចិវំ ច-
ដិក្កណ្ណាទស្ស ចិស្សត្តិយំ ចាចិក្កិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
ភយត្តិហោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧ-
នាយិ អាវត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មីធំ ។ អាយស្មា ឧនាយិ
អញ្ញាតិកាយ កិក្កុចិយោ ហត្ថតោ ចិវំ បដិក្កហោសិ
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ចង្កំ
អាបត្តិសមុដ្ឋានាធំ ធម៌ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ
។ បេ ។

[៣២] អញ្ញាតកំ ឧហបតិ វា ឧហបតាធំ វា ចិវំ
វិញ្ញាបេន្ណស្ស ចិស្សត្តិយំ ចាចិក្កិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ
ឧបន្តំ - សក្សបុត្តំ អាវត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មីធំ ។
អាយស្មិ ឧបនេន្ណា សក្សបុត្តំ អញ្ញាតកំ សេដ្ឋិ-
បុត្តំ ចិវំ វិញ្ញាបេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ

មហាវិក្កុ ឧបាសៈ ១៦ ចំណុច៖ ឃាតស្វា ឈិវនិទ្ធ

លាភិវិវាសំ ។ សិក្ខាបទនោះមានវេទនាត្តិ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃ
កាចក្កិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះទាំងឡាយដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង
។ បេ ។

[៣១] សូរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាក់ដ៏ស្រឡាញ់បំផុត៖
ចំពោះភិក្ខុក្នុងទទួលចិវំកិក្កុចិយោមិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
ថា ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធផ្លូវព្រះឧបាយិមាណាយុ ។ ព្រោះរឿងកំវិវេទនាម្តង ។ ព្រោះ
រឿងកំវិវេទនាព្រះឧបាយិមាណាយុ ទទួលចិវំ អំពីភិក្ខុមិនមែនជា
ញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាន
នៃកាចក្កិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ទាំងឡាយដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦
យ៉ាង ។ បេ ។

[៣២] សូរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាក់ដ៏ស្រឡាញ់បំផុត៖
ចំពោះភិក្ខុដែលសូមចិវំនឹងសាចកិ ឬក៏ហាមកាតិ ដែលមិនមែនជាញាតិ
ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវ
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវព្រះឧបនេន្ណជាសក្សបុត្តមានកាយុ ។ ព្រោះ
រឿងកំវិវេទនាម្តង ។ ព្រោះរឿងកំវិវេទនាព្រះឧបនេន្ណជាសក្សបុត្តមានកាយុ
សូមចិវំនឹងសេដ្ឋិបុត្តិដែលមិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១

ឯកា អនុប្បត្តិ ។ ធួ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ ធម៌
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[៣៣] អញ្ញាតតំ កហាមតិ វា កហាមតានិ វា
កនុត្តិ ធីវ វិញ្ញាបេនុស្ស ធិស្សត្តិយំ ធាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។
ធាត្តិយេ កិក្ខ អាវត្ត ។ តំស្មី វត្តស្មីនិ ។ ធាត្តិ-
យេ កិក្ខ ធមត្តំ ធាចិត្តា ធម៌ ធីវ វិញ្ញាបេនុ កស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធួ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ
ធម៌ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[៣៤] បុត្រ អប្បវរិគេន(១) អញ្ញាតតំ កហាមតិកំ
ឧបសង្កមិត្តា ធីវេ វិកេប្ប អាមត្តិសមុដ្ឋានំ ធិស្សត្តិយំ
ធាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
តំ អាវត្តាតិ ។ អាមស្មនំ ឧបធួ សក្សបុត្ត អាវត្ត ។
តំស្មី វត្តស្មីនិ ។ អាមស្ម ឧបធួ សក្សបុត្ត
បុត្រ អប្បវរិគេន អញ្ញាតតំ កហាមតិកំ ឧបសង្កមិត្តា

១ ឧ. អប្បវរិគេន ។

អនុប្បត្តិ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានំ កហាមតិកំ ធាចិត្តិយំ សិក្ខាបទនោ
កំវិទ្យនិវាយសមុដ្ឋានំ ធាចិត្តិយំ ។ បេ ។

[៣៥] សូរេថ ព្រះមាតាព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សត្តិយុទ្ធជិក្ខុយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលស្ងប់ចំរើនកហាមតិ ក្នុងកហាមតិ ដែលមិនមែនជាញាតិ
ឱ្យលើសជាតិកំណត់ដែលគេប្រគេនទោះទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គល
ធាត្តិយកិក្ខ ។ ព្រះរឿងកំរើម្តងម្តង ។ ព្រះរឿងកំរើដែលពួកធាត្តិយុ-
តិក្ខុមិនស្គាល់ប្រមាណ(ក្នុងការសូម) ហើយស្ងប់ចំរើនច្រើន ។ សិក្ខាបទ
នោះមានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានំ កហាមតិកំ ធាចិត្តិយំ សិក្ខាបទ
នោះ កំវិទ្យនិវាយសមុដ្ឋានំ ធាចិត្តិយំ ។ បេ ។

[៣៦] សូរេថ ព្រះមាតាព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សត្តិយុទ្ធជិក្ខុយៈ
ចំពោះភិក្ខុអ្នកចូលទៅក្នុងកហាមតិ មិនមែនជាញាតិ ដែលគេមិនបានបរិ-
ណេនកុមុទេ ហើយដែលខ្លឹមយកំណត់ក្នុងចំរើន ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
ថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធប្រះឧបទទ្ធដាសក្សបុត្តមានកាយ ។ ព្រះរឿងកំរើម្តងម្តង ។
ព្រះរឿងកំរើដែលប្រារព្ធបុគ្គលមានកាយ ដែលគេមិនបានប-
រិណេនកុមុទេ ហើយចូលទៅក្នុងកហាមតិដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយ

៣៩

មហានិក្ខេ លោក្ខណ៍ មហានិក្ខេ វិស្សន្តិយកណ្តោ កមិនវេន

ចីវរេ វិកេច្យំ អាបជ្ជិ កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯតោ បញ្ញត្តិ ។
ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ធម៌ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ
។ បេ ។

[៣៧] បុព្វេ អប្បវិកេន(១) អញ្ញាតកេ ក-
ហេបតិកេ ឧបសង្កមិត្វា ចីវរេ វិកេច្យំ អាបជ្ជន្តស្ស
វិស្សន្តិយំ ធម៌តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ ឯវត្ថុយា
បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវញ្ញតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧបឆន្ទំ
សក្យបុត្តំ អាវត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មី ។ អាយស្ម
ឧបឆន្ទោ សក្យបុត្តោ បុព្វេ អប្បវិកេន អញ្ញាតកេ
កហេបតិកេ ឧបសង្កមិត្វា ចីវរេ វិកេច្យំ អាបជ្ជិ កស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯតោ បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ធម៌
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

១ ឧ. អប្បវិកេស្ស ។

មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ វិស្សន្តិយកណ្តោ កមិនវេន

ផល្ល្លុកិយោកំណត់ក្នុងចីវរេ(១) ។ សិក្ខាចទនោ មានវេបញ្ញត្តិ ១ ។
ចណ្តាសមុដ្ឋាននៃកាមត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាចទនោ កំណត់ដោយ
សមុដ្ឋាន ទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៣៨] ស្តេច ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាឱ្យស្រ្តីយុវាចារ្យ
ចំពោះភិក្ខុ ដែលចូលទៅរកបាចនីទាំងឡាយមិនមែនជាញាតិ ដែលរក
មិនបានចង់រណាទុកមុខ ហើយផល្ល្លុកិយោកំណត់ក្នុងចីវរេ ក្នុងទីណា ។
ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ជាឱ្យស្រ្តីយុវាចារ្យ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធឱ្យបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធឱ្យព្រះឧបទទ្ធជាសក្យបុត្តមានកាយ ។ ព្រោះរឿងអំប្លុចម្តេច ។
ព្រោះរឿងអំប្លុចដែលព្រះឧបទទ្ធជាសក្យបុត្តមានកាយ ដែលរកមិនបានចង់-
រណាទុកមុខ ហើយចូលរកបាចនីទាំងឡាយដែលមិនមែនជាញាតិ ផល្ល្លុកិ-
យោកំណត់ក្នុងចីវរេ ។ សិក្ខាចទនោមានវេបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្តា
សមុដ្ឋាននៃកាមត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាចទនោ កំណត់ដោយសមុដ្ឋាន
ទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

១ កំណត់ប្រយោជន៍ គឺកំណត់ចីវរេ ដែលស្រ្តីយុវាចារ្យ តំណែងឱ្យស្រ្តីយុវាចារ្យ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវា

[៣៦] អតិវេកតិក្កត្តំ ចោទនាយ អតិវេក ធន្តត្តំ
 វារីនេ ចិវំ អតិវេកតិក្កត្តំ ចិស្សតិយំ ចាតិក្កតិយំ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តតិ ។
 អាយស្មត្តំ ឧបទត្ថំ សក្យប្បត្តំ អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុ-
 ស្មត្តិ ។ អាយស្មា ឧបទត្ថោ សក្យបុត្តោ ឧបាសកេន
 អដ្ឋិល្លោ កន្តេ អនុមេហិតិ វុទ្ធមារោ ធាតមេសិ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្តំ រាមតិសម្មដ្ឋាចាតំ
 ធម៌ សម្មដ្ឋាធម៌ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

លិខិត្តោ បរិវា ។

តស្សន្ទានំ

[៣៧] អតិវេកតារត្តត្តា

អកាលចោវណោជោវតំ
 បដិក្កហណបញ្ចមសោវ
 វិញ្ញតិ ច តទុត្តរិ
 ឆោវ អប្បវិរិកា ថេវ
 តិក្កត្តំ ចោទនាយ ចាតិ(១) ។

១ ធន្តិល្លោ បញ្ញត្តិ ធន្តិល្លោ ឧបទត្ថំ ឧបទត្ថោ ថេវ វិញ្ញតិ ចោទនាយ វតិកិច្ច
 កត្តិ ចោទនោ ចិស្សតិ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវា

[៣៦] ស្មាវា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិស្មត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលញាតិចិវិទិស្សសម្រេច ដោយការគំនិតរបស់
 ដោយឈរហួសកំណត់ ៦ ធន្តិ ក្នុងទំណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនាម
 សាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាណេន្តិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណេន្តិព្រះឧបទត្ថោសក្យ-
 បុគ្គមានអាយុ ។ ព្រះរឿងកិវដ្ឋិមេត ។ ព្រះរឿងកិវដ្ឋិព្រះឧប-
 ទត្ថោសក្យបុគ្គមានអាយុ ដែលឧបាសកនិយាយ(អង្វី) ថា បតិក្រលោក
 ម្ចាស់ដីចម្រើន សូមៈលាភម្ចាស់ដីចំក្នុងវដ្ឋនេះមួយវដ្ឋសិន ហើយទំន
 បាចបង្កើនវា ។ សិក្ខាចទ្ធានោះមានតែបញ្ញតិ ១ ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋាននៃអាបត្តិ
 តាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាចទ្ធានោះតាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋាន តាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

ធន្តំ លិខិត្តោ ។

ឧទ្ធាន តិបញ្ញត្តិវិទិនកបិណ្ឌនោះ ផ្ទះ

[៣៧] អតិវេកចិវ ១ ចិវដែលភិក្ខុនៅប្រាសហកម្មយ
 កត្តិ ១ អកាលចិវ ១ ការប្រតិក្កនិមិនមែនជាញាតិទិវកតំ
 ណាតិចិវវេសំ ១ ទទួលចិវអតិវេកតិក្កតិ ១ ទៀត ជាគម្រប់
 ប្រាំ ការស្នេមចិវអតិវេកតិក្កតិមិនមែនជាញាតិ ១ ការស្នេមទិវ
 លើសពីស្បង់ចិវ ១ ភិក្ខុដែលគេទំនបាចបណ្ណានាមតិវ
 យ៉ាង ១ ការគំនិតចិវវិទិស្សហួសកំណត់ចិវ ១ ។

ឧបសគ្គ សេចក្តី មហានិក្ខេបនិស្សន្ទិយករណ៍ ពោសិយវង្ស

[៣៧] កោសិយនិស្សកំ សន្តតំ កាក-
មេន្តស្ស វិនិស្សន្តិយំ វាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។
អាណិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ទទ្ធកិយេ
កិក្កុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីន្ទិ ។ ទទ្ធកិយា កិក្កុ
កោសិយការកេ ឧបសគ្គនិក្ខេបនិស្សន្ទិយករណ៍ ពោសិយវង្ស
អាណិយា កោសការកេ(១) បបថ អម្ពានំបិ ឧស្សថ
មយំបិ ឥត្តាន កោសិយនិស្សកំ សន្តតំ កាក-
មេន្តស្ស វិនិស្សន្តិយំ វាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ ទទ្ធកិ
អាមត្តិសមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានំ
។ បេ ។

[៣៨] សុទ្ធការុណ្យកាមំ វិជ្ជាករណាមាមំ សន្តតំ
កាកមេន្តស្ស វិនិស្សន្តិយំ វាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។
វេសាលិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ទទ្ធកិយេ
កិក្កុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីន្ទិ ។ ទទ្ធកិយា កិក្កុ
សុទ្ធការុណ្យកាមំ វិជ្ជាករណាមាមំ សន្តតំ កាក-
មេន្តស្ស វិនិស្សន្តិយំ វាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ ទទ្ធកិ
សមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានំ ។ បេ ។

១. កោសិយការកេ ឧបសគ្គនិក្ខេបនិស្សន្ទិយករណ៍ ពោសិយវង្ស ។ ២. ឧ. ច. កក្កុ ។

ឧបសគ្គ មហានិក្ខេបនិស្សន្ទិយករណ៍ ពោសិយវង្ស

[៣៩] ស្វាថ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិឧបសគ្គនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើសន្តិកលាយដោយសូត្រ ក្នុងទីណា ។ ធ្វើយថា
ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសោយិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
ទ្រង់បញ្ញត្តិយកិក្កុ ។ ព្រះរឿងពិវដ្តចម្ពូច ។ ព្រះរឿងពិវដ្តដែលពួក
ទ្រង់បញ្ញត្តិយកិក្កុ ចូលទៅក្នុងពួកអ្នកធ្វើសូត្រហើយនិយាយថា ម្ចាស់អ្នកមាន
រាយពំន់ខ្សោយ សូមអ្នកពំន់ខ្សោយ រក្សាទាំងឱ្យច្រើនហើយឱ្យមកពួក
រក្សាខ្លះ ឯភារាពន៍ឱ្យគេធ្វើសន្តិកលាយដោយសូត្រ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃភាគតំនី ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
កំនើរឡើងដោយសមុដ្ឋានពំនី ៦ យ៉ាង ។ ចេ ។

[៤០] ស្វាថ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិឧបសគ្គនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើសន្តិកលាយដោយសូត្រ ក្នុងទីណា ។
ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសោយិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ព្រះរឿងពិវដ្តចម្ពូច ។ ព្រះរឿងពិវដ្ត
ដែលពួកទ្រង់បញ្ញត្តិយកិក្កុឱ្យគេធ្វើសន្តិក លាយដោយសូត្រ ។
សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃភាគតំនី ៦ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ កំនើរឡើងដោយសមុដ្ឋានពំនី ៦ យ៉ាង ។ ចេ ។

(៤០) អនាមយិត្តា តុលំ ឱនាតាមំ តុលំ តោ ធរិយា-
 មំ ធរិ សន្តតំ កាកាមេន្តស្ស ធិស្សតិយំ ជាតិគិយំ
 កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ធាត្ថិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មិ ។ ធាត្ថិយា
 ភិក្ខុ ដោកំយេវ ឱនាតាមំ(១) អន្តេ អនយិត្តា តោ ធរិ
 សុន្តកាធិកាមំ ឯន្តកលោមាមំ សន្តតំ កាកាមេសុំ
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធាត្ថិ អាមត្តិសមុដ្ឋា-
 បាមំ ធម៌ សមុដ្ឋាធម៌ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៤១) អនុវស្សិ សន្តតំ កាកាមេន្តស្ស ធិស្សតិយំ
 ជាតិគិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មិ ។
 សម្ពហុលា ភិក្ខុ អនុវស្សិ សន្តតំ កាកាមេសុំ តស្មី វត្ថុ-
 ស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធាត្ថិ អាមត្តិ-
 សមុដ្ឋាបាមំ ធម៌ សមុដ្ឋាធម៌ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

១ ឱ. ម. ចេតិយោ តោ ។

(៤០) សូចំ ព្រះមាត្រាភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សតិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែល (ធ្វើឯង) ឬប្រើឲ្យគេធ្វើសន្តិកាល្ល មិនលាយរោមចៀម
 សម្បយជញ្ជីន រោមចៀមក្រហមមួយជញ្ជីន (១ ភាគ) ក្នុងទីណា ។
 ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនូវភិក្ខុភិក្ខុនិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំដែល
 ភ្នាក់ភិក្ខុនិយភិក្ខុ ឲ្យគេធ្វើសន្តិកាល្លរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ យ៉ាង
 ចោរដែរ ដែលលាយដោយរោមចៀមសម្រួលត្រង់ដោយ ។ សិក្ខាចរនោះ
 មានចក្ខុភិ ១ ។ ចណ្ណាសម្ពុដ្ឋានៃមាត្រាភិ ៦ យ៉ាង សិក្ខាចរ
 នោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានៃមាត្រាភិ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤១) សូចំ ព្រះមាត្រាភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សតិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើសន្តិកាល្ល ក្នុងទីណា ។ ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើន
 ប្រ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំដែលភិក្ខុច្រើនឲ្យគេ
 ធ្វើសន្តិកាល្ល ។ សិក្ខាចរនោះ មានចក្ខុភិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។
 ចណ្ណាសម្ពុដ្ឋានៃមាត្រាភិ ៦ យ៉ាង សិក្ខាចរនោះ តាំងឡើងដោយ
 សម្ពុដ្ឋានៃមាត្រាភិ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

មហានិទ្ទេ សោឡស មហានិទ្ទេ ធិស្សន្តិយកណ្តោ កោសិយវិគ្គោ

(៤២) អនោទយិក្ខា បុរណសន្តតស្ស សាមញ្ញា
សុកតវិនត្តិ ធាវិ ធិសីននសន្តតំ កាវាមេន្តស្ស ធិស្សន្តិ-
យំ ខាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
កំ អាវត្តាភិ ។ សន្តហុលេ កិក្ខុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ត-
ស្មិនិ ។ សន្តហុលា កិក្ខុ សន្តតាធិ ឧជ្ឈិក្ខា អាវត្តា កត្តិ(១)
បំណ្តាខាភិកត្តិ បំសុក្ខលិកត្តិ សុម្មាទយិសុ កស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋាទាធិ
ធិហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាភិ ។ បេ ។

(៤៣) ឯឡកលោមាធិ បដិក្ខុហោក្ខា តិយោជនំ
អតិក្ខាមេន្តស្ស ធិស្សន្តិយំ ខាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនិ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាភិ ។ អញ្ញាភិ កិក្ខុ
អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មិនិ ។ អញ្ញាភិ កិក្ខុ ឯឡក-
លោមាធិ បដិក្ខុហោក្ខា តិយោជនំ អតិក្ខាមេសិ កស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋាទាធិ
ធិហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាភិ សិយា កាយភោ ស-
មុដ្ឋាភិ ន វិចកោ ន ចិត្តភោ សិយា កាយភោ ច
ចិត្តភោ ច សមុដ្ឋាភិ ន វិចកោ ។ បេ ។

• អាវត្តិកត្តិ ក្នុងបិ រោគក ធិស្សន្តិ ។

មហានិទ្ទេ មហានិទ្ទេ ធិស្សន្តិយកណ្តោ កោសិយវិគ្គោ

(៤៤) សូរោ ព្រះមោឃព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិធិស្សន្តិយ បាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុវិសេសធិស្សន្តិសម្រាប់ប្រាប់អន្តិយម្មិ មិនលាយសន្តិកតាស
មួយចំពោះព្រះសុភមដោយដ្ឋិវិញ ក្នុងទិណា ។ ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
នគរសោភ័ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទ្រង់បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទ្រង់កិក្ខុប្រើប្រា
ប្រារព្យ្រឹកវិដ្ឋបម្ពេច ។ ព្រោះរឿងកំវិសេសភិក្ខុប្រើប្រាចលះចោលសន្តិក
ហើយសមាទាទន្តវិការញ្ញកន្តិកុកន្តិ ចំណុចភិក្ខុកុកន្តិ ចំសុក្ខលិកន្តិ
កន្តិ ។ សិក្ខាបទនោះមានកែបញ្ញត្តិ ។ ចល្លាសមុដ្ឋាទេហិកាចក្ខុ
ចំ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាទេហិ ចំ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤៥) សូរោ ព្រះមោឃព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិធិស្សន្តិយ បាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុវិសេសទទួលរោមចៀម ទំឡកទ្រង់ហួស ព្យ យោជនំ ក្នុងទិ
ណា ។ ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិកន្តិកុកន្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទ្រង់បុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទ្រង់កិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងកំវិសេសភិក្ខុមួយរូប
ប្រារព្យ្រឹកវិសេសភិក្ខុមួយរូប (រួចទំពៅ) ឡកទ្រង់ហួស ព្យ
យោជនំ ។ សិក្ខាបទនោះមានកែបញ្ញត្តិ ។ ចល្លាសមុដ្ឋាទេហិកាចក្ខុ
ចំ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាទេហិ យ៉ាង គឺតាំង
ឡើងអំពីភាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចនិចិត្ត ឬ តាំងឡើងអំពីភាយនិចិត្ត
មិនតាំងឡើងអំពីវិចិត្ត ។ បេ ។

[៤៤] អញ្ញាតិកាយ កិក្ខុវិយា ឯស្សតុលោមាធិ
 ដោវាមេន្តស្ស ធិស្សត្ថិយំ ខាធិត្ថិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។
 សកេស្ស បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ ទ្វេត្ថិយេ កិក្ខុ
 អាណិ ។ កេស្មី វត្ថុស្មិធិ ។ ទ្វេត្ថិយា កិក្ក អញ្ញាតិ-
 កាយំ កិក្ខុវិយំ ឯស្សតុលោមាធិ ដោវាមេសុំ កេស្មី
 វត្ថុស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ
 ធមំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[៤៥] រូមិយំ បដិក្កត្តាន្តស្ស ធិស្សត្ថិយំ ខាធិត្ថិយំ
 កក្ក បញ្ញត្តិ ។ រាជក្កហោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។
 អាយស្មិធិ ឧបធម្មំ សក្កប្បត្តិ អាណិ ។ កេស្មី វត្ថុស្មិធិ ។
 អាយស្មា ឧបធម្មោ សក្កប្បត្តោ រូមិយំ បដិក្កត្តោសិ
 កេស្មី វត្ថុស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-
 នំ ធមំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[៤៦] ធានប្បការកំ រូមិយសំដោហាវំ សមា-
 បដ្ឋន្តស្ស ធិស្សត្ថិយំ ខាធិត្ថិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។

[៤៤] ស្វាថា ព្រះបាទព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សត្ថិយបាធិត្ថិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុវិជ្ជាប្រតិក្ខុវិយាធិស្សតុលោមាធិ កក្ក បញ្ញត្តិ ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សត្ថិយបាធិត្ថិយៈ ។ ទ្រង់ព្រះបញ្ញត្តិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ព្រះបញ្ញត្តិព្រះបញ្ញត្តិយភិក្ខុ ។ ព្រះរឿងកំដូចម្តេច ។ ព្រះរឿងកំ
 វេលាព្រះបញ្ញត្តិយភិក្ខុ ប្រតិក្ខុវិយាធិស្សតុលោមាធិ កក្ក បញ្ញត្តិ
 ទ្វេត្ថិយេ ។ សិក្ខាបទនោះមានកែបញ្ញត្តិ ១ ។ បញ្ញាសមុដ្ឋានំនៃកាបត្តិទាំង
 ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៤៥] ស្វាថា ព្រះបាទព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សត្ថិយបាធិត្ថិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុវិជ្ជាប្រតិក្ខុវិយាធិស្សតុលោមាធិ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សត្ថិយបាធិត្ថិយៈ
 កក្ក បញ្ញត្តិ ។ ទ្រង់ព្រះបញ្ញត្តិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ព្រះបញ្ញត្តិព្រះបញ្ញត្តិយភិក្ខុ
 ។ ព្រះរឿងកំដូចម្តេច ។ ព្រះរឿងកំវេលាព្រះបញ្ញត្តិ
 បុគ្គលណា ។ សិក្ខាបទនោះមានកែបញ្ញត្តិ ១ ។
 បញ្ញាសមុដ្ឋានំនៃកាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ
 សមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៤៦] ស្វាថា ព្រះបាទព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សត្ថិយបាធិត្ថិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុវិជ្ជាប្រតិក្ខុវិយាធិស្សតុលោមាធិ កក្ក បញ្ញត្តិ ។

សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុតិយេ កិក្ខុ
 អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មិទ្ធិ ។ ធាតុតិយា កិក្ខុ ចានប្ប-
 ការកំ រូបិយសំរោហាវ សមាបដ្ឋិសុ ភស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធាតុ អាវត្តិសមុដ្ឋាចាចំ ធម៌ សមុដ្ឋា-
 ធម៌ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[៤៧] ជាធម្មការកំ កយវិក្កយំ សមាបដ្ឋ-
 ន្តស្ស វិស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ កក្ខ បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មិទ្ធិ
 ឧបធាតុ សក្យបុត្ត អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មិទ្ធិ ។
 អាយស្មា ឧបធាតុ សក្យបុត្តោ ចរិក្ខាជិកោធសស្មិ
 កយវិក្កយំ សមាបដ្ឋិ ភស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធាតុ អាវត្តិសមុដ្ឋាចាចំ ធម៌ សមុដ្ឋាធម៌ សមុដ្ឋាតិ
 ។ បេ ។

ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធធន្តវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធធន្តវត្ថុធាតុយកិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងកំរូបិយម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំរែដល
 ភូតធាតុយកិក្ខុ ប្រព្រឹត្តការទិញម្តេដោយរូបិយៈ មានប្រការផ្សេង ។ ។
 សិក្ខាបទនោះមានវគ្គបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានវគ្គបញ្ញត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៤៨] សូចា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិវិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តការទិញនិងការលក់មានប្រការផ្សេងៗ ក្នុងវិណយ ។
 ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធធន្តវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធធន្តវព្រះឧបទ្ធជាសក្យបុត្តមានកាយ ។ ព្រោះរឿងកំរូបិយម្តេច ។
 ព្រោះរឿងកំរែ ដែលព្រះឧបទ្ធជាសក្យបុត្តមានកាយ ប្រព្រឹត្តការទិញនិង
 ការលក់ជាមួយនិងចិញ្ចាត ។ សិក្ខាបទនោះមានវគ្គបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សមុដ្ឋានវគ្គបញ្ញត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន
 ទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

តស្សន្តានំ

(២៨) មិស្សុកំ សុទ្ធការោវ
 តុលញ្ច អនុវស្សកំ
 បុរណសុទ្ធការោវ
 លោភានិ កោវលោន ច
 ចោវនំ វុទិយកោវ
 ទ្វេ ច ធានប្បការកន្តិ ។

(២៨) អតិរកមត្តំ នសាហំ អនិក្កាមេទ្គស្ស
 ចិស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អាញ្ញតិ ។ ចត្តតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
 កំសិ វត្តសិ ។ ចត្តតិយា ភិក្ខុ អតិរកមត្តំ ធាវសុ
 តសិ វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។
 ចន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ទិវិ វិ សម្មដ្ឋានេហុ សម្មដ្ឋានំ
 សិយា កាយតោ ច វិចតោ ច បម្មដ្ឋានំ ធម៌ត្ត
 តោ សិយា កាយតោ ច វិចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មដ្ឋានំ ។ ម ។

ទុទាន ភិច្ឆេត្តិយំវិនិយោគសិយវគ្គនាម ដូច្នោះ

(២៨) ភិក្ខុភិស្កុតោយោរោមចៀមលាយស្សត្រ ១ ភិក្ខុភិ
 សន្តិកោយោរោមចៀម ខានណិវេទន្តសុទ្ធ ១ ភិក្ខុភិស្កុត
 លាយរោមចៀមសម្មយដក្កិ ក្រយាមម្មយដក្កិ ១ ភិក្ខុភិ
 សន្តិកាលំដ្ឋា ១ ភិក្ខុភិស្កុតច្រៀមលាយនិស្កុតតាស ១
 ភិក្ខុចទ្ធករោមចៀមទាវេហានក្រត្រិមចិយោជនំ ១ ភិក្ខុប្រិ
 ភិក្ខុនិទ្ធិលាយរោមចៀម ១ ភិក្ខុចទ្ធករោមិយ ១ ភិក្ខុចិញ្ញ
 លកំផ្កាសំបូរោយរូបិយវត្តនាមប្រការផ្សេង ។ កានពិ
 សិកាច ១ ។

(២៨) សូរោ ព្រះបាទព្រះភោគ ទ្រង់បញ្ញត្តិមិស្សត្តិចាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុវិនិយោគករោមចៀមលាយស្សត្រ ១ ថ្ងៃទៅ ក្នុងទិលា ។
 ត្រើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរលាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវចុក្កលោក ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធផ្លូវពួកពួកនិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងកំដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំ
 ដែលពួកពួកនិយភិក្ខុទ្រង់អតិរកមត្ត ។ សិកាចទនោះចានបញ្ញត្តិ ១
 អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសម្មដ្ឋានំនៃអាបត្តិចានំ ៦ យ៉ាង សិកាចទនោះ
 កានិវេទន្តដោយសម្មដ្ឋាន ៦ យ៉ាង គឺកានិវេទន្តដោយនិវេទន្ត ៦ មុខកានិ
 វេទន្តដោយចិត្ត ១ កានិវេទន្តដោយកាយវិចិត្ត ១ ។ ម ។

[៥០] ឱនបញ្ចតទ្ធនេន បន្តិក អញ្ញំ ធារិ បន្តិ ធា-
 តាបេន្តស្ស វិស្សន្តិយំ ចាចិភ្នំយំ កុត្ត បញ្ចក្ខន្ធំ ។
 សាគ្គេសុ បញ្ចក្ខន្ធំ ។ កំ អារព្ពានិ ។ ធម្មតិយេ
 ភិក្ខុ អារព្ព ។ កសិ វត្តស្មិ ធម្ម ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុ
 អម្បមត្តកេនបិ កិរុន្ណ អម្បមត្តកេនបិ ទណ្ឌេន វិ-
 លេខិតមត្តេនបិ ពហុ ចាន្ត វិញ្ញាមេសុ កសិ វត្តស្មិ ។
 ឯកា បញ្ចក្ខន្ធំ ។ ធម្មំ អាថត្តិសមុដ្ឋានាចំ ធមិ សមុ-
 ដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ ថេ ។

[៥១] កេសដ្ឋានំ បដិក្កហេត្វា សត្តាហំ អតិក្កាមេ-
 ន្តស្ស វិស្សន្តិយំ ចាចិភ្នំយំ កុត្ត បញ្ចក្ខន្ធំ ។ សាគ្គិយា
 បញ្ចក្ខន្ធំ ។ កំ អារព្ពានិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អារព្ព ។
 កសិ វត្តស្មិ ធម្ម ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ កេសដ្ឋានំ បដិក្ក-
 ហេត្វា សត្តាហំ អតិក្កាមេសុ កសិ វត្តស្មិ ។ ឯកា
 បញ្ចក្ខន្ធំ ។ ធម្មំ អាថត្តិសមុដ្ឋានាចំ ធមិ សមុដ្ឋានេហិ
 សមុដ្ឋានិ (កថិនកេ) ។ ថេ ។

[៥២] ស្វាថ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិវិស្សន្តិយបាចិភ្នំយៈ
 ចំពោះភិក្ខុវិសេសានុប្បោសិតំ ភិក្ខុមប្រវេចក មំនខាន់ដល់ប្រាំ-
 កន្លះ ហើយឱ្យគេទិញបាត្រថ្មីទៀត ក្នុងទំណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងសក្កជនបទ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធឱ្យបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធឱ្យភិក្ខុឆ្លើយ-
 ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែលត្រូវត្រួតត្រា
 បាត្រគ្រាន់តែបែកបន្លិចបន្លួចខ្លះ គ្រាន់តែដាច់បន្លិចបន្លួចខ្លះ គ្រាន់តែខាន
 ស្នាមប្រេះបន្លិចបន្លួចខ្លះ ហើយស្តម្ភបាត្រជាច្រើន ។ សិក្ខាបទនោះមាន
 តែបញ្ញត្តិ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាថត្តិចាំន ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ កាំង
 ឡើងដោយសមុដ្ឋានចាំន ៦ យ៉ាង ។ ថេ ។

[៥៣] ស្វាថ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិវិស្សន្តិយបាចិភ្នំយៈ
 ចំពោះភិក្ខុវិសេសានុប្បោសិតំ ហើយឱ្យកុទ្ធិកុទ្ធិហូសព័ថ្ងទៅ ក្នុងទំ-
 ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាគ្គិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធឱ្យបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រាព្ធឱ្យភិក្ខុប្រើឱ្យប្រេ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែល
 ភិក្ខុប្រើឱ្យប្រេទទួលកេសដ្ឋានហើយឱ្យកុទ្ធិកុទ្ធិហូសព័ថ្ង ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាថត្តិចាំន ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
 កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងកថិនសិក្ខាបទ) ។ ថេ ។

(៩២) អតិវេកមាសេ សេសេ ភិញ្ញាធំ^(១) វស្សុ-
 កសាដិកចិវំ បរិយេសន្តស្ស ជិស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តំ ។ កំ អារត្តាតិ ។
 ធាត្តិយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។ កសិ វត្តស្មិ ។ ធាត្តិយោ
 ភិក្ខុ អតិវេកមាសេ សេសេ ភិញ្ញាធំ វស្សុកសាដិក-
 ចិវំ បរិយេសីសុ កសិ វត្តស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាចត្តិសមុដ្ឋានំ ធម៌ិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

(៩៣) ភិក្ខុស្ស សាមំ ចិវំ ធាត្ត កុបិទោ
 អនត្តមេធន អច្ឆិទ្ធនស្ស ជិស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តំ ។ កំ អារត្តាតិ ។
 អាយស្មត្តំ ឧបទ្ធនំ សក្យបុត្តំ អារត្ត ។ កសិ
 វត្តស្មិ ។ អាយស្ម ឧបទ្ធនោ សក្យបុត្តោ ភិក្ខុស្ស
 សាមំ ចិវំ ធាត្ត កុបិទោ អនត្តមេធន អច្ឆិទ្ធន ស្ស
 វត្តស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានំ
 ធម៌ិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

១. ឧ. ឧ. ភិញ្ញាធំ ។

(៩៤) ស្វាថា ព្រះមោចព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្កិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលស្វែងរកស្ស្រែកសាដិកចិវំ សម្រាប់ស្វែងរកភិក្ខុ ក្នុងកាល
 ដែលយូសពីរដាច់ខាតចុងខែផ្លូវក្រៅ ក្នុងទិណ ។ ធ្វើយថា ទ្រង់
 បញ្ញត្តិក្នុងនរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវពួក
 ព្រូក្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែលពួកព្រូក្តិយ-
 ភិក្ខុខំនាំស្វែងរកស្ស្រែកសាដិកចិវំ សម្រាប់ស្វែងរកភិក្ខុ ក្នុងកាលដែល
 យូសពីរដាច់ខាតចុងខែផ្លូវក្រៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវគ្គបញ្ញត្តិ ១ ។
 បណ្ណសម្ពុដ្ឋានំ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ កំរើឡើងដោយ
 សម្ពុដ្ឋានំ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៩៥) ស្វាថា ព្រះមោចព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្កិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលបានឲ្យចិវំខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមានចិត្តរឹងភាព
 គង់ជំនឿមយកវិញ ក្នុងទិណ ។ ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនរសាវត្តិ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវព្រះឧបទ្ធនជាសក្យបុត្តនាមកា-
 យុ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែលព្រះឧបទ្ធនជាសក្យ-
 បុត្តនាមកាយ បានឲ្យចិវំខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមានចិត្តរឹងភាព
 គង់ជំនឿមយកវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានវគ្គបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋានំ
 ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ កំរើឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានំ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៥៤] សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្តា តន្តវាយេហិ ចីវរំ
 វាយាបេន្តស្ស ខិត្តយោ ចាតិក្កិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 វជ្ជកុហេ បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ ធម្មតិយេ
 ភិក្ខុ អាណ ។ កំស្មី វត្ថុស្មិ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ
 សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្តា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេស្ម
 កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដា-
 ចាតំ ធម្មំ សម្មដាចេហិ សម្មដាតិ ។ មេ ។

[៥៥] បុត្រ អប្បវរិកោ(១) អញ្ញាតកស្ស កហាបតិ-
 កស្ស តន្តវាយេ ឧបសន្តមិក្ខា ចីវរេ វិកេឃ្យំ អាបដ្ឋិត្តស្ស
 ខិត្តយោ ចាតិក្កិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អាណាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧបទន្តំ សក្យបុត្តំ អាណ ។
 កំស្មី វត្ថុស្មិ ។ អាយស្មា ឧបទេវា សក្យបុត្រោ បុត្រ
 អប្បវរិកោ អញ្ញាតកស្ស កហាបតិកស្ស តន្តវាយេ
 ឧបសន្តមិក្ខា ចីវរេ វិកេឃ្យំ អាបដ្ឋិត្ត កស្មី វត្ថុស្មី ។

១ អប្បវរិកស្ថិតិ សព្វត ចោត្រេ វិស្សតិ ។

[៥៦] សូរោ ព្រះហឫទ្ធិ ព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិខិត្តយោ ចាតិក្កិយោ
 ចំពោះភិក្ខុដែលស្ងប់ចំពោះ (កំព័ត្រហស្ម) ដោយខ្លួនឯង យកមកឲ្យជាង
 ធម្មញ្ញត្តិប្រតិបត្តិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងឧបាសិកា
 ទ្រង់ប្រាណេន្តវត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាណេន្តវត្តត្រៃយកិក្ក ។ ព្រោះរឿង
 កំផ្លូវចម្រុះ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែលធម្មត្រៃយកិក្កស្ងប់ចំពោះ (កំព័
 ត្រហស្ម) ដោយខ្លួនឯងហើយឲ្យជាងធម្មញ្ញត្តិប្រតិបត្តិ ។ សិក្ខាមទ-
 ទោចោតិកសញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្មាសន៍អាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខា-
 បទនោះ កំផ្លូវទាំងដោយសម្មាសន៍ទាំង ៦ យ៉ាង ។ មេ ។

[៥៧] សូរោ ព្រះហឫទ្ធិ ព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិខិត្តយោ ចាតិក្កិយោ
 ចំពោះភិក្ខុដែលគេមិនបានបញ្ជាក់ណាមួយ ហើយចូលទៅក្នុងធម្មញ្ញ
 របស់គេហេតិ ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់ខ្លួនកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ
 (ចង់បានឲ្យល្អហួសហេតុ) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងឧបាសិកា-
 ត្រៃ ។ ទ្រង់ប្រាណេន្តវត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាណេន្តវត្តត្រៃយកិក្កជាសក្យបុត្ត
 មានកាយ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវចម្រុះ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែលព្រះឧបទន្តជា
 សក្យបុត្តមានកាយ ដែលគេមិនបានបញ្ជាក់ណាមួយ ហើយចូលទៅក្នុង
 ជាងធម្មញ្ញរបស់គេហេតិមិនមែនជាញាតិ ដល់ខ្លួនកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ ។

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមំ ធម៌ ស. មុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ ឃេ ។

[៤៦] អន្តេកចិវំ បដិគ្គហេត្វា ចិវកាលសមយំ អតិក្កាមេន្តស្ស ធិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្នំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ អន្តេកចិវំ បដិគ្គហេត្វា ចិវកាលសមយំ អតិក្កាមេសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមំ ធម៌ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (កមិណេក) ។ ឃេ ។

[៤៧] តិណ្ណំ ចិវាមំ អញ្ញាតំ ចិវំ អន្តរយេ ធិត្តិមិត្វា អតិកេតោត្ថំ វិប្បវសន្តស្ស ធិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្នំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ តិណ្ណំ ចិវាមំ អញ្ញាតំ ចិវំ អន្តរយេ ធិត្តិមិត្វា អតិកេតោត្ថំ វិប្បវសីសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។

សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋាននៃតាបត្តិចាំនំ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានចាំនំ ៦ យ៉ាង ។ ឃេ ។

[៤៦] សូចេ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សត្ថិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលអន្តេកចិវំ ហើយទុកឱ្យកន្លងសម័យនៃចិវកាលេវេ ក្នុងទិណ ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវ បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងកំរើដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំរើដែលភិក្ខុច្រើនរូបទទួលអន្តេកចិវំ ហើយទុកឱ្យកន្លងសម័យ នៃចិវកាលេវេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋាននៃ តាបត្តិចាំនំ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងកមិណសិក្ខាបទ) ។ ឃេ ។

[៤៧] សូចេ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិស្សត្ថិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលទុកចិវំ ចណ្ណចិវចាំនំ ៣ ចិវណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅទ្រោស (ចាកចិវនោះ) ឱ្យលើស ៦ កម្រិត ។ ក្នុងទិណ ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងកំរើដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង កំរើដែលភិក្ខុច្រើនរូប ទុកចិវំ ចណ្ណចិវចាំនំ ៣ ចិវណាមួយ ក្នុង ចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅទ្រោស (ចាកចិវនោះ) ឱ្យលើសពី ៦ កម្រិត ។

ឧបាសម្ពុទ្ធ លោក្យស ឧបាសម្ពុទ្ធ ធិស្សន្តិយករណ្ណ ចម្បត្តោ .

ឯកា ចញ្ញតិ ។ ចង្កំ អាមត្តិសមុដ្ឋានាមំ ជ្ជីហិ សមុដ្ឋា-
នេហិ សមុដ្ឋាតិ (តមិណេក) ។ មេ ។

[៥៨] ជាតំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាតំ អត្តនោ បរិ-
ណាមេន្តស្ស ធិស្សន្តិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិំ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តិំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធាត្តិយេ ភិក្ខុ
អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីន្តិំ ។ ធាត្តិយា ភិក្ខុ ជាតំ
សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាតំ អត្តនោ បរិណាមេសុំ កស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា ចញ្ញតិ ។ ចង្កំ អាមត្តិសមុដ្ឋានាមំ
តិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ មេ ។

ចម្បត្តោ នំយា ។

កស្សន្តានំ

[៥៩] អតិរេកញ មត្តញ
ឧរេន ពន្ធនេន ច
កេសជ្ជំ សាដកេញវ
កុបិភេន អន្តិទ្ធនំ
នុវេ តន្តិកយា ទេវ

ឧបាសម្ពុទ្ធហោរាវ ១៦ ធិស្សន្តិយករណ្ណ ចម្បត្ត

សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃកាចក្កិចំ ៦ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងកថំនកសិក្ខា-
បទ) ។ មេ ។

[៥៨] សួរថា ព្រះធានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិធិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុវេសិយជីវិត លាភនេចត្តោនពៅដើម្បីសន្សំហើយ ក៏ចង្ហែងមក
ដើម្បីខ្លួនវិញ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសោវត្ត ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធផ្លូវច្បុកលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវពួកធាត្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃវេសពួកធាត្តិយភិក្ខុជីវិត លាភវេសលាភ
ចត្តោនពៅដើម្បីសន្សំហើយ ក៏ត្រឡប់ចង្ហែងមកដើម្បីខ្លួនវិញ ។ សិក្ខា
បទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃកាចក្កិចំ ៦ យ៉ាង សិក្ខា
បទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។ មេ ។

ចំ ចម្បត្ត ទី ៣ ។

ឧទ្ធាន ភិចញ្ញរឿងនៃបក្កវត្ត ដូច្នោះ

[៥៩] ភិក្ខុទុកអតិរេកេត្រ ១ ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណង
មិនចាន់ដល់ប្រាំរាង្គី ១ ភិក្ខុទុកកេសជ្ជៈ ១ ភិក្ខុស្រីរកសំពត់
ម្លូនទឹកភ្លៀង ១ ភិក្ខុឱ្យចិវីដល់ភិក្ខុដទៃហើយមានចិត្ត កាត់
អង់ដល់មួយនវិញ ១ ភិក្ខុសូមឱ្យជាន់ឧប្បាញឧប្បាញចំពោះ

នៃយចំណី បរិវារ

អន្តរកាល ចំណី ៥

នារត្តិ វិញ្ញាណសេដ

អន្តរកាល បរិវារមនាគី(១) ។

ពិស ឧប្បន្តិយា បាចិត្តិយា ឧប្បន្តិ(២) ។

[៦០] យន្ត្រ កកវតា ជាតតា បស្សតា អរ-
ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន ធម្មតាជាតតាសាវនេ ជាតិក្តិយ
កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តិ ។
ហត្តកំ សក្យបុត្ត អារត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មី ។
ហត្តកោ សក្យបុត្តា តិក្តិយេហំ សន្ធិ សល្លបន្តោ
អរជាតិក្ខា បដិជាតិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
នន្តំ អាចត្តិសមុដ្ឋាបាទំ តិហំ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ
សិយា កាយនោ ច ចិត្តនោ ច សមុដ្ឋាតិ ច វាចនោ
សិយា វាចនោ ច ចិត្តនោ ច សមុដ្ឋាតិ ច កាយ-
នោ សិយា កាយនោ ច វាចនោ ច ចិត្តនោ ច
សមុដ្ឋាតិ ។ មេ ។

១ គេសំ គេសំ វត្តនំ គេសារេ ឧទ្ធានាមិ ឧទ្ធានិយាយត្តេ ៥ ទិស្សន្តិ ។ ២ ពិកោ
បំ គេសំ គេសំ វត្តនំ ឧទ្ធានំ ឧស្សិតំ ពិ បុទ វិសទិសំ បរាតិ ។ វិប្បន្តេ
កន្ល ឧលោកេន្ទិ ។

នៃយចំណី បរិវារ

ពិសិក្ខាបទ ១ កិក្ខុទទួលអន្តរកាលចំណីទុកឱ្យកន្លងសម័យនៃ
ចំណីកាល ១ កិក្ខុទុកចំណីកាលមួយក្នុងចន្លោះផ្លូវ ហើយនោ
ប្រាសចាកចំណីសេ ៦ កម្រី ១ កិក្ខុបង្កើនសន្សំលាភមក
ដើម្បីខ្លួនឯង ១ ។

ចប់ ឧប្បន្តិយបាចិត្តិយៈ ៣០ ។

[៦០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ករហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះគេលោក្យកុបាក
ដោយជំនិក្ខុ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធធន្តវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធធន្តវបុគ្គលកិក្ខុ ជាសក្យបុត្ត ។ ព្រោះ
រឿងកំផ្លែចម្កេច ។ ព្រោះរឿងកំផ្លែវេលហត្តកកិក្ខុជាសក្យបុត្តនិយាយចរចា
ជាមួយនឹងគិរិយទាំងឡាយ គេចរិសម្តិះហើយគ្រឡប់ទទួលប្តេជ្ញា ប្តេជ្ញា
ហើយមេដោះគេរិសម្តិវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សមុដ្ឋាននៃតាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៥ ល
យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើង
អំពីវាចាមិនចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា
និងចិត្ត ១ ។ រេ ។

ធម្មវិវាទ្តេ សោឡស ធម្មវិវា បាចិភ្លិយោលោ ធុសាវិវាដ្ឋោ

[២០] ឱមសវនេ បាចិភ្លិយំ កត្ត បញ្ញត្តនិ ។
 សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណតិ ។ ធាត្ថិយេ កិក្ខុ
 អាណ ។ កំស្មី វត្ថុស្មិនិ ។ ធាត្ថិយោ កិក្ខុ បេសលេ-
 ហិ កិក្ខុហិ សន្និ កណ្ណាញា បេសលេ កិក្ខុ ឱមសីសុ
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធាត្ថិ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធំ
 តិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ ថេ ។

[២២] កិក្ខុបេសុញោ បាចិភ្លិយំ កត្ត បញ្ញត្តនិ ។
 សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណតិ ។ ធាត្ថិយេ កិក្ខុ
 អាណ ។ កំស្មី វត្ថុស្មិនិ ។ ធាត្ថិយោ កិក្ខុ កិក្ខុធំ
 កណ្ណាធំជាភាធំ កលហជាភាធំ វិវាធាបដ្ឋានំ បេសុញោ
 ឱមសីហរីសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធាត្ថិ អា-
 បត្តិសមុដ្ឋានាធំ តិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ ថេ ។

ធម្មវិវាទ្តេ ធម្មវិវា ១២ បាចិភ្លិយោលោ ធុសាវិវាដ្ឋោ

[២១] ស្ករា ព្រះនាមព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិភ្លិយៈ ព្រះ
 រោលពាក្យបាត់ដោត (ដេវប្រទេចកិក្ខុធម៌ត្ថា) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា
 ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនរសោត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាណូន្តវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណូន្ត
 ពួកព្រឹទ្ធិយកិក្ខុ ។ ព្រះរឿនកំដួងម្តេច ។ ព្រះរឿនកំដួងល្អក
 ព្រឹទ្ធិយកិក្ខុ ចាស់ទៃនឹងកិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលដាច់ស្រឡាញ់
 ហើយអាលបាត់ដោត (ដេវប្រទេច) កិក្ខុដែលមានសីលដាច់ស្រឡាញ់ ។
 សិក្ខាចរនោះមានកិច្ចត្រង់ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋាននៃកាចក្ខិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាចរនោះ កាំងរឿនដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។ ថេ ។

[២២] ស្ករា ព្រះនាមព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិភ្លិយៈ ព្រះ
 រោលពាក្យញ្ជុញ្ជន់កិក្ខុធម៌ត្ថា ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង
 នរសោត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាណូន្តវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណូន្តពួកព្រឹទ្ធិយ-
 កិក្ខុ ។ ព្រះរឿនកំដួងម្តេច ។ ព្រះរឿនកំដួងល្អកព្រឹទ្ធិយកិក្ខុ
 ពាក្យញ្ជុញ្ជន់ របស់កិក្ខុទាំងឡាយដែលចង្អុលហេតុឈ្មោះចាស់ទៃនឹងត្ថា ។
 សិក្ខាចរនោះមានកិច្ចត្រង់ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋាននៃកាចក្ខិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាចរនោះ កាំងរឿនដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។ ថេ ។

(៦៣) អនុបសម្បទ័ បទសោ ធម្មំ វាសន្តស្ស
 ចានិក្ខយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។
 តំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុនិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តំស្មី
 វត្តស្មី ។ ធាតុនិយា ភិក្ខុ ឧទាសកោ បទសោ ធម្មំ
 វាសន្តំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិ-
 សមុដ្ឋាធានំ ភ្នំហិ សមុដ្ឋាធមហិ សមុដ្ឋាតិ សិយា
 វាសនោ សមុដ្ឋាតិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ សិយា
 វាសនោ ធម ចិត្តតោ ធម សមុដ្ឋាតិ ន កាយតោ ។ ដេ ។

(៦៤) អនុបសម្បទ្ធម ឧត្តវិជ្ជាវត្តនវត្តិ(១) សហ
 សេយ្យំ កាស្សន្តស្ស ចានិក្ខយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 អាឡវិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលេ
 ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តំស្មី វត្តស្មី ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ
 អនុបសម្បទ្ធម សហ សេយ្យំ កាស្សន្តស្មី វត្ត-
 ស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុបញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អា-
 មត្តិសមុដ្ឋាធានំ ភ្នំហិ សមុដ្ឋាធមហិ សមុដ្ឋាតិ សិយា
 កាយតោ សមុដ្ឋាតិ ន វាសនោ ន ចិត្តតោ សិយា
 កាយតោ ធម ចិត្តតោ ធម សមុដ្ឋាតិ ន វាសនោ ។ ដេ ។

១ ឧត្តវិជ្ជាវត្តន៍ កន្លង យោកោ វិស្សន្តិ ។

(៦៧) សូរោ ព្រះមាខព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលបង្រៀនធម៌ដោយចង ដល់អនុបសម្បទ្ធម ក្នុងទីណា ។ ភ្នំយថា
 ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវចុក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវ
 ចុក្កលនិយកិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងកំរើប្តូចម្តូច ។ ព្រោះរឿងកំរើដែលពួក
 និយកិក្ខុបង្រៀនធម៌ដោយចងដល់ពួកឧបាសក ។ សិក្ខាបទនោះ នាខ
 តែបញ្ញតិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃកាចក្កិកំរើ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង
 ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង គឺតាំងឡើងកំរើកំរើ មិនតាំងឡើងកំរើកាយ
 នឹងចិត្ត ១ តាំងឡើងកំរើកំរើនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងកំរើកាយ ១ ។ ដេ ។

(៦៨) សូរោ ព្រះមាខព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងអនុបសម្បទ្ធម ឲ្យលើសជាតិកំរើកំរើ
 ឡើងទៅ ក្នុងទីណា ។ ភ្នំយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធផ្លូវចុក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវចុក្កលច្រើនម្តូច ។ ព្រោះរឿងកំរើប្តូច-
 ម្តូច ។ ព្រោះរឿងកំរើដែលពួកភិក្ខុច្រើនម្តូច សម្រេចការដេកនៅជាមួយ
 នឹងអនុបសម្បទ្ធម ។ សិក្ខាបទនោះនាខបញ្ញតិ ១ អនុបញ្ញតិ ១ ។ បណ្តា
 សមុដ្ឋាននៃកាចក្កិកំរើ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦
 យ៉ាង គឺតាំងឡើងកំរើកាយ មិនតាំងឡើងកំរើកំរើនឹងចិត្ត ១ តាំងឡើង
 កំរើកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងកំរើកំរើ ១ ។ ដេ ។

[៦៥] មាតុត្តាមេន សហ សេយ្យំ កាច្យុន្តស្ស
 បាចិក្ខិយំ កត្ត បញ្ញត្តំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។
 កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ អនុវត្តំ អាវត្ត ។ កិស្មី
 វត្តស្មិ ។ អាយស្មា អនុវត្តោ មាតុត្តាមេន សហ
 សេយ្យំ កាច្យុសិ កិស្មី វត្តស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ ភ្និហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ
 (ឯឡកណោមតោ) ។ លេ ។

[៦៦] មាតុត្តាមស្ស ឧត្តវិចច្យញ្ញវិទាហិ ធម្មំ
 ទេសន្តស្ស បាចិក្ខិយំ កត្ត បញ្ញត្តំ ។ សាវត្ថិ-
 យា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧទាយិ
 អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មិ ។ អាយស្មា ឧទាយិ មាតុត្តា-
 មស្ស ធម្មំ ទេសេសិ កិស្មី វត្តស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
 ទ្វេ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ ភ្និហិ
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (បទសោទម្មេ) ។ លេ ។

[៦៧] សូរោ ព្រះមោឃព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិក្ខិយៈចំពោះកិក្ខុ
 ដែលសម្រេចការផេកទៅ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម ក្នុងទីណា ។ ភ្លើយថា
 ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌូត្តបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌូត្ត
 ព្រះអនុវត្តនាមកាយ ។ ព្រោះរឿងកំដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំដែល
 ព្រះអនុវត្តនាមកាយ សម្រេចការផេកទៅ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។
 សិក្ខាបទនោះនាមបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិពាន ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះនាមភ្នំនិវេទនាយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងឯកសារមាតុ-
 សិក្ខាបទ) ។ លេ ។

[៦៨] សូរោ ព្រះមោឃព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិក្ខិយៈចំពោះកិក្ខុ
 ដែលសម្រេចនិវេទនាយសមុដ្ឋានស្រេច ។ ព្រំមួយនាមភ្នំនិវេទ
 ក្នុងទីណា ។ ភ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌូត្ត
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌូត្តព្រះឧទាយិមាតុត្រាម ។ ព្រោះរឿងកំដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំដែលព្រះឧទាយិមាតុត្រាម សម្រេចនិវេទនាយសមុ-
 ត្រាម ។ សិក្ខាបទនោះនាមបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ៦ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន
 នៃអាបត្តិពាន ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ នាមភ្នំនិវេទនាយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង
 (ដូចក្នុងឯកសារមាតុសិក្ខាបទ) ។ លេ ។

[៦៧] អនុបសម្បទ្ធស្ស ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ក្នុង
 អាណេន្តស្ស ជាចិត្តយំ កត្តុ បញ្ញត្តនិ ។ វេសាលិយា
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណតិ ។ វត្តមុនាភិវិយេ ភំក្ខ អាណ ។
 កិស្មី វត្តស្មីនិ ។ វត្តមុនាភិវិយា ភិក្ខុ ភិហំនំ អញ្ញ-
 មញ្ញស្ស ឧត្តរិមនុស្សធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសិសុ កស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ
 ភិហំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ សិយា កាយោ
 សមុដ្ឋានិ ន វាចោ ន ចិត្តោ សិយា វាចោ
 សមុដ្ឋានំ ន កាយោ ន ចិត្តោ សិយា កាយ-
 ោ ន វាចោ ន សមុដ្ឋានំ ន ចិត្តោ ។ បេ ។

[៦៨] ភិក្ខុស្ស ធុដ្ឋលំ អាមត្តិ អនុបសម្បទ្ធស្ស
 អាណេន្តស្ស ជាចិត្តយំ កត្តុ បញ្ញត្តនិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណតិ ។ ធាត្តិយេ ភិក្ខុ អាណ ។
 កិស្មី វត្តស្មីនិ ។ ធាត្តិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ធុដ្ឋលំ
 អាមត្តិ អនុបសម្បទ្ធស្ស អាណេន្តស្ស កស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ ភិហំ សមុដ្ឋា-
 នេហិ សមុដ្ឋានិ (អនិដ្ឋានានសមុដ្ឋានេ) ។ បេ ។

[៦៧] សូចា ព្រះធានព្រះភាគ ទ្រង់ចញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមានព័ត ដល់អនុបសម្បទ្ធក្នុងទីណា ។
 ធ្វើយថា ទ្រង់ចញ្ញត្តក្នុងនរណាមួយ ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌូប្បស្សនណា ។ ទ្រង់
 ប្រាណ្ឌូប្បកត្ត ដែលនៅទៀតៈទ្រស្មីនិឈ្មោះវត្តមុនា ។ ព្រោះរឿងពីរ
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពីរដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅទៀតៈទ្រស្មីនិឈ្មោះវត្តមុនា
 ពោលស្តាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្មខ្លះខ្លះនិងគ្នាដល់គ្រហស្ថចំនែកយ ។ សិក្ខាចទ
 នោះមានតែចញ្ញត្តិ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានខែនាមក្នុងចំនែកយ៉ាង សិក្ខាចទ
 នោះ កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៗ យ៉ាង គឺ កាន់ឡើងពីកាយ មិន
 កាន់ឡើងពីវាយនិងចិត្ត ១ កាន់ឡើងពីវាចា មិនកាន់ឡើងពីកាយនិង
 ចិត្ត ១ កាន់ឡើងពីកាយនិងវាចា មិនកាន់ឡើងពីចិត្ត ១ ។ បេ ។

[៦៨] សូចា ព្រះធានព្រះភាគ ទ្រង់ចញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្មដល់ភិក្ខុនិងគ្នាដល់អនុបសម្បទ្ធក្នុងទីណា ។ ធ្វើយ
 ថា ទ្រង់ចញ្ញត្តក្នុងនរណាមួយ ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌូប្បស្សនណា ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌូ
 ប្បកត្តដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពីរដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពីរដែលពួក
 ធាត្តិយភិក្ខុប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្មដល់ភិក្ខុនិងគ្នាដល់អនុបសម្បទ្ធក្នុងទីណា ។ សិក្ខាចទ
 នោះមានតែចញ្ញត្តិ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានខែនាមក្នុងចំនែកយ៉ាង សិក្ខាចទនោះ
 កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៗ យ៉ាង (ដូចសមុដ្ឋានខែនាមក្នុងនាម) ។ បេ ។

មហានិទ្ទេស សោត្តន្ត បទវគ្គ ធាតុវិញ្ញាណ មុលារិក្ខេនិទ្ទេស ខ្លោងតាម

[៦៧] បរិវារី ទទួលស្ស តាមតិវិយ តត្ថ បញ្ញត្តិ ។
អាណិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អាណតិ ។ អាណិកេ(១)
ភិក្ខុ អាណ ។ តំស្មី វត្ថុស្មី ។ អាណិកា ភិក្ខុ បរិវារី
ទទួលស្ស វត្ថុស្មី ។ ឃីកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិ-
សម្មជ្ជាទាមិ តំហិ សម្មជ្ជាទេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។
មុលារិក្ខេ បរិវារី ។

ឧស្សដ្ឋានំ

[៧០] ត្រុសា ឌីមស មេស្សញ្ចំ
មធសោ ទ្វេ មិវជ្ជាតា
មេសតារោមិចា មេវ
មុដ្ឋលំ បរិវារីទទេតិ ។

[៧១] ភូតត្ថាមោតត្យតាយ តាមតិវិយ តត្ថ បញ្ញ-
ត្តិ ។ អាណិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អាណតិ ។ អាណិកេ
ភិក្ខុ អាណ ។ តំស្មី វត្ថុស្មី ។ អាណិកា

១ ឌ. ទ. អាណិយា ។

មហានិទ្ទេស មហារិក្ខេ ១៦ ធាតុវិញ្ញាណ មុលារិក្ខេនិទ្ទេស ឌីមសខ្លោងតាម

[៦៧] សូចា ព្រះមាតាព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិទាមិកិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលដឹកដី ក្នុងទិណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរអាចារ្យ ។ ទ្រង់ប្រា-
ស្រីស្រីបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាស្រីស្រីទ្រង់ភិក្ខុនៅក្នុងនគរអាចារ្យ ។ ព្រោះរឿន
រីក្នុងម្តេច ។ ព្រោះរឿនរីក្នុងនគរភិក្ខុនៅក្នុងនគរអាចារ្យតាមដឹកដី ។
សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចល្លាសម្មជ្ជានិក្ខេបតិចនិ ៦ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ គាំងរឿនរីក្នុងនគរ ៧ យ៉ាង ។ បេ ។

ចំ មុលារិក្ខេ ។

ទុក្ខានំ តិបត្តិរឿននិមុសារិក្ខេនិទ្ទេស ម្លេច្នះ

[៧០] ភិក្ខុចោលោក្យតុហិក ១ ភោលោក្យចាតំដោត ១
ភោលោក្យញ្ញះញនំ ១ ចម្រៀនមិវាយចទ ១ ដេក្ខមនិធិ
អនុបសម្មត្ថានិក្ខេបសិក្ខាបទ ១ ការសម្រង់ដមិ ១ ការអ្នក
ឧត្តរិមទុស្សន្ត ១ ការប្រាប់ទុដ្ឋលាបន្ត ១ ការដឹកដី ១ ។

[៧១] សូចា ព្រះមាតាព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិទាមិកិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលធ្វើក្នុងនគរអាចារ្យតាម ក្នុងទិណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរ
អាចារ្យ ។ ទ្រង់ប្រាស្រីស្រីបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាស្រីស្រីទ្រង់ភិក្ខុនៅក្នុងនគរ
អាចារ្យ ។ ព្រោះរឿនរីក្នុងម្តេច ។ ព្រោះរឿនរីក្នុងនគរភិក្ខុនៅក្នុង

ភិក្ខុ វុក្ខំ វិទ្ធិសុ ភស្មី វុក្ខស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ឆដ្ឋំ អាបត្តិសមុដ្ឋាហានំ តីហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ
។ មេ ។

[៧២] អញ្ញាណគោ វិហាសគោ ខានិគ្គិយំ កក្ក
បញ្ញត្តិ ។ កោសម្ពិយោ បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវាសតិ ។
អាយស្មន្តំ ឆដ្ឋំ អាវាស ។ ភស្មី វុក្ខស្មី ។ អាយ-
ស្មា នោ សង្ឃមន្តោ អាបត្តិវេរា អនុយុត្តិយមាហោ
អញ្ញាណំ បដិច្ចិ ភស្មី វុក្ខស្មី ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
អនុប្បញ្ញតិ ។ ឆដ្ឋំ អាបត្តិសមុដ្ឋាហានំ តីហិ សមុដ្ឋា-
ទេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ មេ ។

[៧៣] ឧដ្ឋាបទោគោ ទិយទោគោ ខានិគ្គិយំ កក្ក
បញ្ញត្តិ ។ រាជគុណោ បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវាសតិ ។
មេត្តិយកុម្មជោគោ ភិក្ខុ អាវាស ។ ភស្មី វុក្ខស្មី ។
មេត្តិយកុម្មជោគោ ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ ឆដ្ឋំ អល្គប្បត្តិ ភិក្ខុ
ឧដ្ឋាបេសុ ភស្មី វុក្ខស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា

នរោគាទ្យវិកាបដិច្ចាឈី ។ សិក្ខាបទនោះមានវិចិត្រភិក្ខុ ។ បណ្តា
សមុដ្ឋានៃភាគតំរិ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ភ័ន្តឡើងដោយសមុដ្ឋាន
ញ យ៉ាង ។ មេ ។

[៧៤] សូរា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបិក្ខុយៈចំពោះភិក្ខុ
ពោលពាក្យដទៃទៀតសង្ខារលំបាក ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
ក្នុងនរោគាសម្ពិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធឡូវចក្ខុលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធឡូវព្រះឆន្ទៈ
មានភាយ ។ ព្រោះរឿងកំរើម្តងម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំរើម្តងព្រះឆន្ទៈមាន
ភាយ កាលព្រះគោតិស្សរោយតាបត្តិក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ស ហើយគ្រ-
ឡប់ពោលចំពោះពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមាន
បញ្ញតិ ១ អនុប្បញ្ញតិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃភាគតំរិ ៦ យ៉ាង សិក្ខា-
បទនោះ ភ័ន្តឡើងដោយសមុដ្ឋាន ញ យ៉ាង ។ មេ ។

[៧៥] សូរា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបិក្ខុយៈចំពោះ
ភិក្ខុដែលបង្ហាច់ក្នុងដទៃ ឱ្យពោលពោល គំរើម្តង (ភិក្ខុជន្ម) ក្នុងទី
ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនរោគាសម្ពិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធឡូវចក្ខុល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធឡូវមេត្តិយភិក្ខុចំនុំកុម្មជកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងកំរើម្តង-
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលមេត្តិយភិក្ខុចំនុំកុម្មជកភិក្ខុ ប្រើភិក្ខុតំរិឡាយឱ្យ
ពោលពោលព្រះទ្រព្យចក្ខុមានភាយ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញតិ ១

មហានិទ្ទេសោប្បសមណិកា ពិចីវិយកោល ក្នុងពិចីវិយកោល

អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋានាចំ តីហិ ស.
មុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

(៧៤) សង្ឃិកំ មក្កំ វា បិដំ វា កិសី វា កោដ្ឋំ
វា អដ្ឋោកាសេ សន្តិគ្គា អនុន្តិគ្គា អនាបុត្តា បក្ក-
មន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តិ ។
កំ អាត្តាតិ ។ សម្មហាល កិក្ក កេត្ត ។ កំស្មី
វត្តស្មិ ។ សម្មហាល កិក្ក សង្ឃិកំ ។ សមាសាចំ
អដ្ឋោកាសេ សន្តិគ្គា អនុន្តិគ្គា អនាបុត្តា បក្កមីសុ
កស្មី វត្តស្មី ។ វិកា បញ្ញត្តិ វិកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
អាមត្តិសមុដ្ឋានាចំ ត្វិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ
(កមិចកេ) ។ បេ ។

(៧៥) សង្ឃិកំ វិហារេ សេយ្យំ សន្តិគ្គា អនុន្តិគ្គា
អនាបុត្តា បក្កមន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។
សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អាត្តាតិ ។ សត្តាសាវត្ថិយេ

មហានិទ្ទេសោប្បសមណិកា ពិចីវិយកោល ក្នុងពិចីវិយកោល

អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានខៃភាចត្តិចាំដំ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៧៦) សូតេ ព្រះនាមព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិចាចិត្តិយៈចំពោះកិក្ក
ដែលយកក្រែក្តី តាំងក្តី ក្នុងក្តី កៅអីក្តី ជាថេស៍សង្ឃិកេត្រាលទុកក្នុង
ទីវល មិនសាយកមកទុកដោយខ្លួនឯង(ក្តី) មិនប្រើស្តុកដទៃឲ្យយកមក
ទុក(ក្តី) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ក្នុងទីណា ។ ធ្វើដូច្នោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
ក្នុងនរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធផ្លូវកិក្កុច្រើន
រួម ។ ប្រាព្ធផ្លូវកិក្កុច្រើនម្តង ។ ប្រាព្ធផ្លូវកិក្កុច្រើនច្រើនគ្រាល
សេនាសនៈជាថេស៍សង្ឃិកេទីវល មិនសាយកមកទុកដោយខ្លួនឯង
តាំងមិនប្រាប់ (ស្តុកដទៃឲ្យសាយកមកទុក) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ។
សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានខៃភាចត្តិ
ចាំដំ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង (ដូច
ក្នុងបិដកសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៧៧) សូតេ ព្រះនាមព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិចាចិត្តិយៈចំពោះកិក្ក
ដែលគ្រាលគ្រាលសម្រាប់ដកក្នុងវិហារជាថេស៍សង្ឃិកេ មិនសាយកមក
ទុកដោយខ្លួនឯង (ក្តី) មិនប្រាប់ (ស្តុកដទៃឲ្យសាយកមកទុកក្តី) ហើយ
ដើរចៀសចេញទៅ ក្នុងទីណា ។ ធ្វើដូច្នោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនរសា-
វត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធផ្លូវកិក្កុច្រើន

ភិក្ខុ អាណត្តិ ។ តិស្សី វត្តស្មិដ្ឋិ ។ សន្តរសវត្តិយា ភិក្ខុ
 សង្ឃិកោ វិហារេ សេយ្យំ សន្តវិត្វា អនុត្តវិត្វា អនាមុត្តា
 បក្កមិសុ តស្សី វត្តស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិ-
 សមុដ្ឋានាធំ ផ្លិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (កម្រឹធកោ)
 ។ ថេ ។

[៧៦] សង្ឃិកោ វិហារេ ជាធំ បុព្វបកតំ ភិក្ខុ
 អនុច្យទដ្ឋ សេយ្យំ កាច្យេន្តស្ស ឆាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អាណាតិ ។
 ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាណត្តិ ។ តិស្សី វត្តស្មិដ្ឋិ ។ ធម្មតិយា
 ភិក្ខុ ថេរេ ភិក្ខុ អនុច្យទដ្ឋ សេយ្យំ កាច្យេសុ តស្សី
 វត្តស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋានាធំ
 ឯកោន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
 ច សមុដ្ឋានិ ធម វិចារោ ។ ថេ ។

ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងពុំដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងពុំដែលពួកសន្តរសវត្តិយភិក្ខុ
 ក្រាលក្រាលសម្រាប់ជេក ក្នុងវិហារជាវេសសង្ឃ មិនសាយកមរុក
 វិញ តាំងមិនបានប្រាប់(ឱ្យដឹងសាយកមរុក) ហើយដើរចៀស
 ចេញទៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃភា-
 បត្តិកាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦ យ៉ាង
 (ដូចក្នុងកថខកសិក្ខាបទ) ។ ថេ ។

[៧៦] សូរថា ព្រះមោគ្គលោក ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលដឹងថា មានភិក្ខុចូលទៅនៅមុនហើយ ចូលទៅច្រៀងច្រៀងសម្រេច
 ការជេកនៅក្នុងវិហារជាវេសសង្ឃ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវចុក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវពួកភិក្ខុ-
 យភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងពុំដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងពុំដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ
 ចូលទៅច្រៀងច្រៀងភិក្ខុជាថេរៈតាំងឱ្យយ ហើយសម្រេចការជេកនៅ ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃភាបត្តិកាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺ តាំងឡើងតំពីកាយមិនចិត្ត
 មិនតាំងឡើងតំពីចា ។ ថេ ។

(៧៧) ភិក្ខុ កុម្មិទេន អនត្តមនោ សង្ឃិកា
 វិហារា និក្ខន្ធស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិំ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តិំ ។ កំ អាវត្តាភិ ។ ធន្តិយេ
 ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីនិំ ។ ធន្តិយា ភិក្ខុ
 កុម្មិទា អនត្តមនា ភិក្ខុ សង្ឃិកា វិហារា និក្ខ-
 ន្ធស្ស កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិំ ។ ធន្តិ អាមត្តិ-
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

(៧៨) សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបវិវហាសកុដិយា
 អាហាច្ឆានាទតំ មញ្ញំ វា ធម៌ំ វា អភិទិសីនន្តស្ស
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិំ ។
 កំ អាវត្តាភិ ។ អញ្ញត្តិំ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីនិំ ។
 អញ្ញត្តិយេ ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបវិវហាសកុដិយា
 អាហាច្ឆានាទតំ មញ្ញំ^(១) សហសា អភិទិសីនំ កស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិំ ។ ធន្តិ អាមត្តិសមុដ្ឋានេហិ ធីហិ
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ សិយា កាយតោ សមុដ្ឋានិ ន
 ភិបតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
 សមុដ្ឋានិ ន ភិបតោ ។ បេ ។

១ មញ្ញំ វា ធម៌ំ វា អញ្ញត្តិយេ វិស្សតិ។

(៧៧) ស្ករា ព្រះទានព្រះភាគ ទ្រង់ចញ្ញត្តិចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលទានចិត្តិយៈ ភាគអន់ ហើយចាត់ទុកជាញត្តិកុម្មិទត្ថា ឲ្យចេញអំពី
 វិហារជាបរិសេស ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់ចញ្ញត្តិកុម្មិទត្ថាសាវត្តិ ។
 ទ្រង់ប្រាណ្ឌ ឲ្យបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌឲ្យចេញចិត្តិយៈភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងកិម្ពុចម្ពុច ។ ព្រោះរឿងកិម្ពុដែលពួកចេញចិត្តិយៈភិក្ខុ មានចិត្តទឹង ពាន់
 អន់ហើយចាត់ទុកជាញត្តិកុម្មិទត្ថាឲ្យចេញ អំពីវិហារជាបរិសេស ។
 សិក្ខាចទេនោះមានវិចចញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានវិចចញ្ញត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាចទេនោះ គាំទ្រឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៧៨) ស្ករា ព្រះទានព្រះភាគ ទ្រង់ចញ្ញត្តិចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលអន្តិយសន្តិក៍ក្រប្បតនំ ដែលមានដើមគ្រាប់តែម្តងក្នុងដីថ្នាក់ទានិសី
 ក្នុងវិហារជាបរិសេស ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់ចញ្ញត្តិកុម្មិទត្ថា
 សាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌឲ្យបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌឲ្យចេញចិត្តិយៈ ។ ព្រោះ
 រឿងកិម្ពុចម្ពុច ។ ព្រោះរឿងកិម្ពុដែលភិក្ខុ ១ រូប អន្តិយសន្តិក៍ក្រប្បតនំក្រ
 ដែលមានដើមគ្រាប់តែម្តងក្នុងដីថ្នាក់ទានិសី ក្នុងវិហារជាបរិសេស ។
 សិក្ខាចទេនោះមានវិចចញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានវិចចញ្ញត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាចទេនោះ គាំទ្រឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង គាំទ្រឡើងអំពីកាយ
 មិនគាំទ្រឡើងអំពីចិត្ត ១ គាំទ្រឡើងអំពីកាយមិនចិត្ត មិនគាំទ្រឡើង
 អំពីចិត្ត ១ ។ បេ ។

[៧៧] ត្រីត្រីបរិយាយេ អនិដ្ឋហិត្វា តទុត្តរិ អនិដ្ឋ-
 ហន្តស្ស ចាចិត្តិយំ តត្ថ បញ្ញត្តិ ។ គោសម្ពិយា បញ្ញ-
 ត្តំ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ ធន្តំ អាវត្ត ។ កំស្មី
 វត្ថុស្មី ។ អាយស្មា ឆន្ទោ កតបរិយោសិតំ វិហារំ
 មុនប្បនំ នាទាមេសំ មុនប្បនំ លិម្បាមេសំ អតិការិកោ
 វិហារោ ចរិបតំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ធន្តំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

[៧៨] ដាច់ សម្មាណាតំ ឧទតំ តិណំ វា មត្តិកំ
 វា សិញ្ញត្តស្ស ចាចិត្តិយំ តត្ថ បញ្ញត្តិ ។ អាឡវិយា
 បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ អាឡវិកោ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
 កំស្មី វត្ថុស្មី ។ អាឡវិកា ភិក្ខុ ដាច់ សម្មាណាតំ
 ឧទតំ តិណាម្បិ មត្តិកម្បិ^(១) សិញ្ញសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ធន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

ព្រះគោតម ទុតិយោ ។

១ តិណំ វា មត្តិកំ វាសិច តត្ថចំ ហេតុតេ វិស្សតិ ។

[៧៩] ស្ងួត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលបូកសម្បូលពីចំពោះ ហើយនៅតែចូកថែមឲ្យលើសពីនោះទៅទៀត
 ក្នុងចំណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់ចញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពិ ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌូទ្រវត្តល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌូទ្រព្រះឆ្នុះមានកាយ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលព្រះឆ្នុះមានកាយ ឲ្យគេលាប ឲ្យគេចូករឿយ ។
 ខ្លឹមវិហារដែលខ្លួនធ្វើជាស្រេចហើយ វិហារខ្លះពេក ក៏រលំបាក់ទៅ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បូរនៃកាចក្កិចំ ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ ក៏នាំឲ្យនឹងដោយសម្បូរចំ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៨០] ស្ងួត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលដឹងថាចឹកបានសត្វ ហើយយកទៅចាក់ស្រោចស្មៅឬដី ក្នុងចំណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់ចញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្បិ ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌូទ្រវត្តលណា ។ ទ្រង់
 ប្រាណ្ឌូទ្រព្រះភិក្ខុក្នុងនគរកោសម្បិ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលចូកភិក្ខុក្នុងនគរកោសម្បិ ដែលកាចក្កិចំ ចឹកបានសត្វ ហើយ
 យកទៅស្រោចស្មៅឬដី ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សម្បូរនៃកាចក្កិចំ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ក៏នាំឲ្យនឹងដោយ
 សម្បូរនៃ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

ចប់ ព្រះគោតម ទុតិយោ ។

(៨៣) អត្តន្តតេ សុរិយេ កិក្កុចិយោ ឱវនទ្ធស្ស ចា-
 ចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អា-
 វត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ ទ្ធស្សបទ្ធកំ អាវត្ត ។ កេស្មី
 វត្តស្មិន្តិ ។ អាយស្ម ទ្ធស្សបទ្ធកោ អត្តន្តតេ សុរិយេ
 កិក្កុចិយោ ឱវន កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធ-
 ន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ ដ្ឋីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ
 (បទសោទម្មេ) ។ មេ ។

(៨៤) កិក្កុទ្ធស្សយំ ឧបសន្តមិតា កិក្កុចិយោ
 ឱវនទ្ធស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សក្កេស្ម
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ទ្ធក្កិយេ កិក្កុ អាវត្ត ។
 កេស្មី វត្តស្មិន្តិ ។ ទ្ធក្កិយា កិក្កុ កិក្កុទ្ធស្សយំ ឧប-
 សន្តមិតា កិក្កុចិយោ ឱវនីសុ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ឯកា អទុប្បញ្ញត្តិ ។ ធ្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានា-
 ចំ ដ្ឋីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (កកវិទកេ) ។ មេ ។

(៨៥) សូរោ ព្រះមោឃព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយះចំរោះកិក្កុ
 វៃលទ្ធខានភិក្កុមី ក្នុងវេលាវៃលព្រះអាទិត្យអស្តង្គិកហើយ ក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាណេន្ទវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រាណេន្ទវប្រចេន្ទបទ្ធកម្មានាយ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងកំវៃលព្រះបូជ្យបទ្ធកម្មានាយ ទៅទូន្មានភិក្កុមីក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យ
 អស្តង្គិកហើយ ។ សិក្ខាបទនោះមានវៃលត្រង់ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន
 វៃលក្នុងទំរង់ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ កំរើរឿងដោយសម្បជាន ៦ យ៉ាង
 (ដូចក្នុងបទសោទម្មសិក្ខាបទ) ។ មេ ។

(៨៦) សូរោ ព្រះមោឃព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយះចំរោះកិក្កុ
 វៃលបូលរៅកាន់សម្លាត់ភិក្កុមីហើយទូន្មានភិក្កុមី ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា
 ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរនគរ ។ ទ្រង់ប្រាណេន្ទវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាណេន្ទវ
 ពួកទ្រង់យភិក្កុ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំវៃលពួកទ្រង់យ-
 ភិក្កុបូលរៅកាន់សម្លាត់វៃលភិក្កុមីហើយទូន្មានភិក្កុមី ។ សិក្ខាបទនោះមាន
 បញ្ញត្តិ ១ អទុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានវៃលក្នុងទំរង់ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទ
 នោះកំរើរឿងដោយសម្បជាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងបទសោទម្មសិក្ខាបទ) ។ មេ ។

[៨៥] អាមិសហេតុ ភិក្ខុនិយោ ឱវនន្តិកំ ក-
 ណាន្តស្ស យាមិញ្ញិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សារត្តិយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
 កិស្មី វត្តស្មិនិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាមិសហេតុ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុនិយោ ឱវនន្តិកំ កណិសុ កស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ តិហិ ស-
 មុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានំ ។ បេ ។

[៨៦] មញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ ចិវំ ខេន្តស្ស
 យាមិញ្ញិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សារត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អាវត្តាតិ ។ មញ្ញាតិ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កិស្មី
 វត្តស្មិនិ ។ មញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុ មញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ
 ចិវំ មណសិ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 មុដ្ឋានតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ធម្មិ សមុ-
 ដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានំ ។ បេ ។

[៨៧] ស្ករថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូទាំងពួកភិក្ខុនីព្រះហេតុតែតាមិសៈ ក្នុង
 ទិលា ។ ដោយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនរសោតិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវពួកអន្តិយភិក្ខុ ។ ព្រះរឿងកំផ្លូវម្តង ។ ព្រះ
 រឿងកំដែលពួកអន្តិយភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូទាំងពួកភិក្ខុនីព្រះ
 ហេតុតែតាមិសៈ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាន
 នៃភាគក្នុងទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន យ
 យ៉ាង ។ បេ ។

[៨៨] ស្ករថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលទ្រង់រស់ភិក្ខុនិមន្តនៃមជ្ឈិមភិក្ខុ ក្នុងទិលា ។ ដោយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងនរសោតិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវភិក្ខុមួយ
 រូប ។ ព្រះរឿងកំផ្លូវម្តង ។ ព្រះរឿងកំដែលភិក្ខុមួយរូបបានទ្រង់រស់
 ដល់ភិក្ខុនីដែលនិមន្តនៃមជ្ឈិមភិក្ខុ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ កុដ្ឋ-
 ញតិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃភាគក្នុងទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ កាំង
 ឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៨៧) អញ្ញាតិកាយ កិក្ខុនិយា ចិវិ សិទ្ធជន្តស្ស
 ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អារាញាតិ ។ អាយស្មនំ ទទាយិ អារាញ ។ កសិស្មី វត្ត-
 ស្មិ ។ អាយស្មា ទទាយិ អញ្ញាតិកាយ កិក្ខុនិយា
 ចិវិ សិទ្ធជន្ត កសិស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អា-
 បត្តិសមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

(៨៨) កិក្ខុនិយា សន្និ សិវិទាយ ឯកន្ទានមក្កំ
 បដិបទ្ធជន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាញាតិ ។ ធនត្តិយេ កិក្ខុ អារាញ ។
 កសិស្មី វត្តស្មិ ។ ធនត្តិយា កិក្ខុ កិក្ខុនិយា សន្និ សិវិ-
 ទាយ ឯកន្ទានមក្កំ បដិបទ្ធជន្ត សន្និ វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ
 ធនត្តិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ សិយា កាយតោ ស-
 មុដ្ឋានំ ធន វិចិត្តោ ធន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ធន
 វិចិត្តោ ធន សមុដ្ឋានំ ធន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ធន
 ចិត្តតោ ធន សមុដ្ឋានំ ធន វិចិត្តោ សិយា កាយតោ ធន
 វិចិត្តោ ធន ចិត្តតោ ធន សមុដ្ឋានំ ។ បេ ។

(៨៧) ស្មាថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះកិក្ខុ
 ដែលដេចវិទ្យុកិក្ខុមិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា ។ ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះទេវតាយ៍
 ពានកាយ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងកំដែលព្រះទេវតាយ៍
 ពានកាយ ដេចវិទ្យុកិក្ខុមិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃកាបត្តិវាទី ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ គាត់
 រឿងដោយសមុដ្ឋាននៃ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៨៨) ស្មាថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះកិក្ខុ
 ដែលបច្ចុប្បន្នកិក្ខុនិយាយក្នុងកំផ្លុចមួយមួយជាមួយគ្នា ក្នុងទីណា ។ ធ្វើយថា
 ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ
 ព្រះទេវតាយ៍កិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងកំដែលព្រះ
 ទេវតាយ៍កិក្ខុបច្ចុប្បន្នកិក្ខុនិយាយក្នុងកំផ្លុចមួយមួយជាមួយគ្នា ។ សិក្ខាបទ
 នោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃកាបត្តិវាទី ៦
 យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ គាត់រឿងដោយសមុដ្ឋាន ៤ យ៉ាង គឺគាត់រឿងអំពី
 កាយ មិនគាត់រឿងអំពីចាត់ចិត្ត ១ គាត់រឿងអំពីកាយនិងវា មិន
 គាត់រឿងអំពីចិត្ត ១ គាត់រឿងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនគាត់រឿងអំពីវា ១
 គាត់រឿងអំពីកាយនិងវាចាត់ចិត្ត ១ ។ បេ ។

ឧបាសិកន្ត ឈោឡស ឧបាសិក បាចិន្ទិយកល្លេ វាវេរិត្តា

ឧបាសិកន្ត ឧបាសិកៈ ១៦ បាចិន្ទិយកល្លេ វាវេរិត្ត

[៨៧] ភិក្ខុវិទិយា សទ្ធិ សិវិទាយ ឯកំ ធាវិ
អភិវុទ្ធិស្ស(១) ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតំ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
កសិ វត្តស្និ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុវិទិយា សទ្ធិ
សិវិទាយ ឯកំ ធាវិ អភិវុទ្ធិស្ស វត្តស្និ វត្តស្និ ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ
ចតុហិ សមុដ្ឋានំ សមុដ្ឋានំ ។ បេ ។

[៨៨] យាចំ ភិក្ខុវិទិយាចំ វិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញ-
ទ្ធិស្ស ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ វេទន្តិយោ បញ្ញត្តិ ។
កំ អាវត្តាតំ ។ ទេវេន្តំ អាវត្ត ។ កសិ វត្តស្និ ។
ទេវេន្តា យាចំ ភិក្ខុវិទិយាចំ វិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញ-
វត្តស្និ វត្តស្និ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។
ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកោ សមុដ្ឋានំ ស-
មុដ្ឋានំ កាយោ ច ចិត្តោ ច សមុដ្ឋានំ ឧ
ភិចេនោ ។ បេ ។

[៨៩] សូតា ព្រះមាតាព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិន្ទិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលបច្ចុប្បន្នភិក្ខុនិទ្រៀងនិទ្រូកមួយជាមួយគ្នា ក្នុងទីណា ។ ត្រើយថា ទ្រង់
បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាញូទ្រវុត្តសណា ។ ទ្រង់ប្រាញូទ្រវុត្ត
ធម្មតិយភិក្ខុ ។ ព្រោតទ្រៀងកំដូចម្ដេច ។ ព្រោតទ្រៀងកំដូចម្ដេច
ភិក្ខុ បច្ចុប្បន្នភិក្ខុនិទ្រៀងនិទ្រូកមួយជាមួយគ្នា ។ សិក្ខាចទេនោះ មាន
បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានំនៃអាបត្តិចានំ ៦ យ៉ាង សិក្ខា-
ចទេនោះ គាត់ទ្រៀងដោយសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៩០] សូតា ព្រះមាតាព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិន្ទិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលដឹងហើយទាន់បំណុលបានដែលភិក្ខុនិទ្រៀងនិទ្រូក ក្នុងទីណា ។ ត្រើយ
ថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាញូទ្រវុត្តសណា ។ ទ្រង់
ប្រាញូទ្រវេទន្ត ។ ព្រោតទ្រៀងកំដូចម្ដេច ។ ព្រោតទ្រៀងកំដូចម្ដេច
ទេវេទន្តដឹងហើយទាន់បំណុលបានដែលភិក្ខុនិទ្រៀងនិទ្រូក ។ សិក្ខាចទេនោះ
មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានំនៃអាបត្តិចានំ ៦ យ៉ាង
សិក្ខាចទេនោះ គាត់ទ្រៀងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺគាត់ទ្រៀងកំដូចម្ដេច
ចំពោះគាត់ទ្រៀងកំដូចម្ដេច ។ បេ ។

១ អភិវុទ្ធិស្សតិច្ឆ កល្លេ បោធករ វិស្សតំ ។

[៧០] ភិក្ខុនិយោ សន្និ ឯកោ ឯកាយ រហោ
 និសង្កំ កម្មេន្តស្ស ទាចិត្តិយំ កក្ក ចញ្ញត្តិ ។
 សាវត្តិយា ចញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មន្តិ
 ទុទាយិ អារត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីតិ ។ អាយស្ម
 ទុទាយិ ភិក្ខុនិយោ សន្និ ឯកោ ឯកាយ រហោ
 និសង្កំ កម្មេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកោ ចញ្ញត្តិ ។
 ចង្កំ អាយត្តិសទុដ្ឋាទាចំ ឯកោ សមុដ្ឋាទោ សមុដ្ឋាតិ
 កាយោ ច មិត្តាតា ច សមុដ្ឋាតិ ច វាចោ
 ។ ថេ ។

ឯកវិញ្ញា ភិក្ខុនិយោ ។

តស្មីនា ឯ

[៧២] អសច្ចតោ ។ ឱនិយោ

អត្តន្តតិ ទុបស្សយំ

អាមិសៈហតុ ទេន្តស្ស

ចិវំ សិទ្ធាទោ ច

[៧១] ស្ករា ព្រះមោឃព្រះភាគ ទ្រង់ចញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំរោះភិក្ខុ
 មួយរួច ដែលសម្រេចការអង្គុយនៅក្នុងទីកំបាំង ជាមួយនឹងភិក្ខុនីមួយរួច
 ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាព្វទ្រង់វត្តល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វទ្រង់ព្រះទេវតាមោឃតាយុ ។ ព្រោះរឿងពីរដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងពីរដែលព្រះទេវតាមោឃតាយុ សម្រេចការអង្គុយនៅក្នុងទីកំបាំង
 ជាមួយនឹងភិក្ខុនីមួយរួច ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែចញ្ញត្តិ ច ។ ចញ្ញាស.
 មុដ្ឋានៃអាចក្កិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១
 គឺកាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនកាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ ថេ ។

ថេ ឯកវិញ្ញា ៣ ។

ទ្វាខ ភិចញ្ញរឿងនៃទុវាទន្តរោះ ដូច្នោះ

[៧២] ភិក្ខុដែលសន្សំមិនបាទសន្មត ហើយទូន្មានភិក្ខុនី ១
 ភិក្ខុចូលទៅទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងវេលាដែលព្រះអាទិត្យអស្តង្គត ១
 ភិក្ខុចូលទៅកាន់សម្លាប់ភិក្ខុនី ដើម្បីទូន្មាន ១ ភិក្ខុរោលថា
 ភិក្ខុទាំងឡាយទំនួនភិក្ខុនីព្រោះហេតុតែតាមិលៈ ១ ភិក្ខុឱ្យ
 ចិវំដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ១ ភិក្ខុដេចពីទ្រង់ភិក្ខុនីមិនមែន

បញ្ជីកង លេខ១៧ បញ្ជីកង ០៤ ចំណាយកម្ពុជា កោដិបង្កើត

សំរិទ្ធិយ គម្រោង

នាយ អភិបាល

បរិច្ចាគ កត្តា

រយោ វិថី ចំណាយ ។

[៧៧] គណៈកម្មាធិការ ក្រសួងសុខាភិបាល
កត្តា បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ គំ អាណាតិ ។
ធនាគារ កិច្ច អាណា ។ គំស្មី វត្ថុស្មី ។ ធនាគារ
កិច្ច អនុវត្ត អនុវត្ត អាណា វិថី ក្រសួង សុខាភិបាល
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុវត្ត ។ ធនាគារ
បញ្ញត្តិសម្រាប់ ទ្វីប សម្រាប់ ឯកា សម្រាប់ (ឯកា
លោក) ។ បេ ។

[៧៨] គណៈកម្មាធិការ ចំណាយ កត្តា បញ្ញត្តិ ។
រាជ្យ បញ្ញត្តិ ។ គំ អាណាតិ ។ ធនាគារ
អាណា ។ គំស្មី វត្ថុស្មី ។ ធនាគារ សម្រាប់
កុលសុខ វិញ្ញាបនបត្រ វិញ្ញាបនបត្រ កុលសុខ វត្ថុស្មី ។

បញ្ជីកង បញ្ជីកង ១៦ ចំណាយកម្ពុជា កោដិបង្កើត

បញ្ញត្តិ ១ កិច្ចបញ្ញត្តិ ដើរទៅកាន់ផ្លូវជាមួយមួយ

គ្នា ១ កិច្ចបញ្ញត្តិ ទៀងទៀតមួយជាមួយគ្នា ១ កិច្ចបញ្ញត្តិ

ហើយកាន់ច្រាំងដែលកិច្ចបញ្ញត្តិ ១ កិច្ចបញ្ញត្តិ ទៅកាន់

ទីកន្លែងជាមួយនឹងកិច្ចបញ្ញត្តិ ១ ។

[៧៩] កិច្ច បរិភោគផ្តល់បាយក្នុងផ្ទះសម្រាប់ (កោដិបង្កើត) លើស
កំណត់ម្តងប៉ុណ្ណោះ ប្រកាសកិច្ចបញ្ញត្តិ ប្រកាសជាមួយសម្រេចបញ្ញត្តិ
ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងស្រុកសាវត្ថុ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិច្ចបញ្ញត្តិ ។ ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ប្រារព្ធនឹង
ដែលក្នុងកិច្ចបញ្ញត្តិក្នុងកិច្ចបញ្ញត្តិផ្ទះសម្រាប់រឿយ ។ ។ សិក្ខាបទ
នោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុវត្ត ១ ។ បញ្ញត្តិសម្រាប់នៃអាណាតិ ៦ យ៉ាង
កាត្តិកនោះ កាន់ទៀងហើយសម្រាប់ ៦ យ៉ាង (ផ្ទះក្នុងប្រកាស
សិក្ខាបទ) ។ បេ ។

[៨០] កិច្ចប្រកាសកិច្ចបញ្ញត្តិ ប្រកាសនៃគណៈកម្មាធិការ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
ក្នុងណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនៃក្រុង ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិច្ចបញ្ញត្តិ ។ ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ប្រារព្ធនឹង
ទៅក្នុងក្រុងកាន់ច្រាំង ដើរទៅកាន់ក្រុង ហើយយកមកកាន់ ។

ឯកា បញ្ញត្តិ សត្ត អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
សមុដ្ឋាបាធំ ធ្វើហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡក-
លោមកេ) ។ បេ ។

(៤៥) មារាស្សកោជេ ចាចិត្តិយំ កត្ត មញ្ញត្តិ ។
វេសាលិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុល
កិក្ខ អាវត្ត ។ កសិ វត្តស្និធំ ។ សម្ពហុលា កិក្ខ
អញ្ញត្រ ធម្មនិកា អញ្ញត្រ កុញ្ញិសុ ឥស្មី វត្តស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ តិស្សោ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
សមុដ្ឋាបាធំ ធ្វើហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ (កវិ-
កេ) ។ បេ ។

(៤៦) ម្ពត្តិបត្តប្បវេ ម្ពវេ មដិក្ខហេត្វា តទុត្តវិ ម-
ដិក្ខណ្ណានុស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិធំ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា កិក្ខ អាវត្ត ។
កសិ វត្តស្និធំ ។ សម្ពហុលា កិក្ខ ធម្មនិ មត្ត ជាតិក្ខ
មដិក្ខហេសុំ ឥស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អា-
បត្តិសមុដ្ឋាបាធំ ធ្វើហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

សិក្ខាបទនា ធានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៧ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំង ៦ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ (ថ្មបក្កនិប្បក-
លោមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៤៧) កិក្ខត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះមានមារាស្សកោជេ ច្រន់
មញ្ញក្កនិក្ខណ ។ ច្រន់មញ្ញក្កនិក្ខណវេសាលិ ។ ច្រន់ប្រាជ្ញានិក្ខណ
ណា ។ ច្រន់ប្រាជ្ញានិក្ខណច្រើនប្រ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តង ព្រោះរឿង
កិក្ខច្រើនប្រ ដែលគេនិបន្តទៅក្នុងវិជ្ជាទេហិយ បែរទៅទៅទាំង
ទៀតវិញ (ព្រោះកំចិមន្តនោះ) ។ សិក្ខាបទនា ធានបញ្ញត្តិ ១ មាន
អនុប្បញ្ញត្តិ ៧ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំង ៦ កាំងឡើង
ដោយសមុដ្ឋាន ៦ (ថ្មបក្កនិប្បកសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៤៨) កិក្ខខ្នល់ទំកណៈត្រឹមពេញវិវាទាប្រប្រចិត្ត ក្នុង កែប
ខ្នល់ទិវលីសកណៈនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ច្រន់មញ្ញក្កនិក្ខ
ណា ។ ច្រន់មញ្ញក្កនិក្ខណវេសាលិ ។ ច្រន់ប្រាជ្ញានិក្ខណ ។ ច្រន់
ប្រាជ្ញានិក្ខណច្រើនប្រ ។ ព្រោះរឿងផ្លូវម្តង ។ ព្រោះរឿងដែលកិក្ខ
ច្រើនប្រចំនឹងប្រមាណហើយនោះកែវខ្នល់ ។ សិក្ខាបទនា ធានក
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំង ៦ កាំងឡើង
ដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។ បេ ។

[៤៧] ភុត្តារិយា មហានិកាយ អនតិវិត្តំ ទានជិយេ វា កោជជិយេ វា ភុត្តានុស្ស ចាចិត្តិយេ កក្កុ បញ្ញត្តន្តិ ។ សារត្តិយោ បញ្ញត្តំ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុ ភុត្តារិ មហានិកាយ អញ្ញាគ្រូ^(១) ភុត្តារិសុ ភុត្តារិសុ វត្ថុស្មី ។ ឯតោ បញ្ញត្តិ ឯតោ អនុច្ឆន្ទញ្ញត្តិ ។ ឆង្គំ អនបត្តិសម្មដ្ឋាធាចំ ផ្ទីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ (កម្រិតតេ) ។ យេ ។

[៤៨] ភិក្ខុ ភុត្តារិ មហានិកាយ អនតិវិត្តេ ទានជិយេ វា កោជជិយេ វា អភិហដ្ឋំ មហានុស្ស ចាចិត្តិយេ កក្កុ បញ្ញត្តន្តិ ។ សារត្តិយោ បញ្ញត្តំ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ អញ្ញាតរំ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ អញ្ញាតភោ ភិក្ខុ ភិក្ខុ ភុត្តារិ មហានិកាយ អនតិវិត្តេ កោជជិយេ វា^(២) អភិហដ្ឋំ មហានុស្ស ភុត្តារិសុ វត្ថុស្មី ។ ឯតោ បញ្ញត្តិ ។ ឆង្គំ អនបត្តិសម្មដ្ឋាធាចំ ផ្ទីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ យេ ។

១ ឆង្គន្តេ អនតិវិត្តំ ហានិកាយ ភុត្តិ ធម្មកេ ទិស្សតិ ។ ២ ទានជិយេ វា កោជជិយេ វា ។

[៤៧] ភិក្ខុ ទានំរូបេហិយ ហោមភោជនេហិយ ទានំទានិយៈ បូភោជនិយៈ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើនិយមកម្ម បូមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុ ឈិ ត្រូតាមភ្នំបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទិលា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនិសារត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនិងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនិងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប ទានំរូបេហិយ ហោម ភោជនេហិយ ក្រោកទៅទានំក្នុងទិលាទៅ ។ សិក្ខាចរនោះ មាន បញ្ញត្តិ ១ មានអនុច្ឆន្ទញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្តាសម្មដ្ឋាននៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិ នោះ គាំងរឿងដោយសម្មដ្ឋាន ៦ (ដូចក្នុងភិក្ខុសិក្ខាចរ) ។ យេ ។

[៤៨] ភិក្ខុ ទានំយកទានិយៈ បូភោជនិយៈ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ និយមកម្ម បូមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈិ ទៅបង្ខំភិក្ខុដែលទានំរូបេហិយ ហោមភោជនេហិយ ត្រូតាមភ្នំបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទិលា ។ ទ្រង់ បញ្ញត្តក្នុងនិសារត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនិងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនិងភិក្ខុ ប្រយុទ្ធ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ទានំយក ភោជនិយៈ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើនិយមកម្ម បូមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈិ ទៅបង្ខំភិក្ខុ ដែលទានំរូបេហិយ ហោមភោជនេហិយ ។ សិក្ខាចរនោះ មាននៃបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្តាសម្មដ្ឋាននៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិនោះ គាំង រឿងដោយសម្មដ្ឋាន ១ ។ យេ ។

(៧៧) វិការលេ ខាជនីយំ វា ភោជនីយំ វា
 កុញ្ញទ្ធស្ស ចានិភ័យំ កត្ត បញ្ញាត្តិ ។ រាជគ្គយោ
 បញ្ញាត្តិ ។ តំ អាវាតិ ។ សត្តាសវត្តិយេ ភិក្ខុ អា-
 វត្ត ។ តំស្មី វត្តស្មី ។ សត្តាសវត្តិយា ភិក្ខុ វិការលេ
 ភោជនី(១) កុញ្ញិស្ស តស្មី វត្តស្មី ។ វិការ បញ្ញាត្តិ ។
 ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធ្វើហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ
 (ឯឡុត្តលោម(ក)) ។ បេ ។

(១០០) សន្និធិការតំ ខាជនីយំ វា ភោជនីយំ វា
 កុញ្ញទ្ធស្ស ចានិភ័យំ កត្ត បញ្ញាត្តិ ។ សាវត្តិយោ
 បញ្ញាត្តិ ។ តំ អាវាតិ ។ កាយស្មន្តំ វេលធម្មសីសំ(២)
 អាវត្ត ។ តំស្មី វត្តស្មី ។ កាយស្មា វេលធម្មសីសោ
 សន្និធិការតំ ភោជនី កុញ្ញិ តស្មី វត្តស្មី ។ វិការ
 បញ្ញាត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធ្វើហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋានិ (ឯឡុត្តលោម(ក)) ។ បេ ។

១ ភោជនីយំ ។ ២ វិ. ម. វេលធម្មសីសំ ។

(៧៧) ភិក្ខុ ចានំខាជនីយៈ ប្រភោជនីយៈ ក្នុងវេលាមិនគួរ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញាត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញាត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។
 ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងពួកសត្តាសវត្តិយភិក្ខុ ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកសត្តាសវត្តិយភិក្ខុតាមខំភោជន
 ក្នុងវេលាមិនគួរ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវគ្គភ្នំ ១ ។ បញ្ញាសម្មដ្ឋាន
 ខែអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទោះ តាំងរឿងដោយសម្មដ្ឋាន ៦ (ដូចក្នុង
 ឯឡុត្តលោមកសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១០០) ភិក្ខុ ចានំខាជនីយៈ ប្រភោជនីយៈ វេលាខ្លួនសន្សំទុក
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញាត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញាត្តិក្នុងនគរសា-
 វត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងព្រះវេលធម្មសីសៈមាន
 កាយ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះវេលធម្មសីសៈមាន
 កាយតាមខំភោជនវេលាខ្លួនសន្សំទុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានវគ្គភ្នំ ១ ។
 បញ្ញាសម្មដ្ឋានខែអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទោះ តាំងរឿងដោយសម្មដ្ឋាន ៦
 (ដូចក្នុងឯឡុត្តលោមកសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

ឧបាសិទ្ធិ សោត្រស ឧបាសិទ្ធិ ពិចារិយាស្តោ កោដិវិញ្ញា

ឧបាសិទ្ធិ ឧបាសិទ្ធិ ១៦ ចតុត្ថយកល្យាណ កោដិវិញ្ញា

[១០០] បណ្ឌិតកោដិវិញ្ញា អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញា-
 យេត្តា កុញ្ញន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សា-
 វត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ
 អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ ធម្មតិយា កំកុ បណ្ឌិ-
 តកោដិវិញ្ញា អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាយេត្តា កុញ្ញស្ស
 កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ^(១) ។
 ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានាមំ ធម្មិហិ សមុដ្ឋានេហិ ស-
 មុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១០១] អធិដ្ឋំ មុទុទ្ធាវំ អាហារំ អាហារន្តស្ស ចា-
 ចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។
 អញ្ញាតេ ភិក្ខុ អធិដ្ឋំ មុទុទ្ធាវំ អាហារំ អាហារេសិ កស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាចត្តិសមុដ្ឋានាមំ ធម្មិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯក-
 កាលាមកេ) ។ បេ ។

កោដិវិញ្ញា បណ្ឌិត ។

១ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ក្នុង ចេតនា ខ្លី ។

[១០២] ភិក្ខុសូមបណ្ឌិតភោជន^(១) ចំពោះខ្លួនឯងហើយទាន់ ក្រូវ
 កាចក្កិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញាក្កន៍ចំណា ។ ទ្រង់បញ្ញាក្កន៍នគរសាវត្ថុ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធន៍បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធន៍ភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកពួកយកកុ ។ សូមបណ្ឌិតភោជន
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយទាន់ ។ សំកុចទនោ មានបញ្ញត្តិ ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃកាចក្កិបាចិត្តិ ៦ កាចក្កិបាចិត្តិ កំ
 រឿងហើយសមុដ្ឋាន ៤ ។ បេ ។

[១០៣] ភិក្ខុ ទាន់អាហារដែលសម្រាប់ទាន់ភាគព្រាហ្មណ៍ ដែលគេ
 មិនបានប្រគេ ក្រូវកាចក្កិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញាក្កន៍ចំណា ។ ទ្រង់បញ្ញាក្កន៍
 ក្កន៍នគរសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធន៍បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធន៍ភិក្ខុ
 មួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ទាន់
 អាហារសម្រាប់ទាន់ភាគព្រាហ្មណ៍ ដែលគេមិនបានប្រគេ ។ សំកុចទ-
 នោ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃកាចក្កិ-
 បាចិត្តិ ៦ កាចក្កិបាចិត្តិ កំរឿងហើយសមុដ្ឋាន ៤ (ដូចក្នុងឯកស្រកាលាម-
 កស្មិកាចិត្តិ) ។ បេ ។

ចំពោះ កោដិវិញ្ញា ទី ៤ -

១ បណ្ឌិតភោជននោះបានដល់ វត្តភ្នំ ៧ យ៉ាង គឺ ទឹកកោះវិ ទឹកកោះចាប ប្រុស
 ទឹកឃ្មុំ ទឹកកំពៅ ត្រី ភាពំ វិញ្ញាស្រស់ ទឹកកោះផ្សា ។

កស្សន្តានំ

(១០៣) អាវស្សថវណាញោ
 បាវម្បរត្ត ច ភោជនំ
 ទ្វេបត្តបវរិកា ទេវ
 វិកាលោ ខុណោ ច
 សង្កំដំបណីតេញោ
 អង្គំ ឡាវតោ ចាតិ ។

(១០៤) អនេលកស្ស ក បរិញ្ញាជកស្ស ក
 បរិញ្ញាជិកាយ ក សហត្ថា ទាននិយំ ក ភោជនិយំ
 ក ទេស្ឋស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត មញ្ញត្តនិ ។ វេសាលិយា
 មញ្ញត្តំ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្សនំ អាទនំ អា-
 វត្ត ។ តំស្មី វត្តស្មីនិ ។ អាយស្សា អាទេវោ អញ្ញាត-
 វិស្សា បរិញ្ញាជិកាយ ឯតំ មញ្ញាវាទោ ទ្វេ ឬវេ អនា-
 សិ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា មញ្ញតិ ។ ទង្គំ អាមត្តិសមុដ្ឋា-
 នានំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡុករលោមតោ)
 ។ បេ ។

ឧទានវិន័យភោជនវត្តានោ ប្លាច្ឆៈ

(១០៧) រឿនិភិក្ខុនាខំដុំធាយក្នុងផ្លូវសម្លាក់ ១ រឿនិភិក្ខុ
 ធានំនណៈភោជន ១ រឿនិភិក្ខុនាខំបម្បរភោជន ១ រឿនិភិក្ខុ
 ខន្ធលខំបានតែគ្រឹមពីរបាត្រប្រដាប់បាត្រ ១ រឿនិភិក្ខុហាមភោ-
 ជន ១ រឿនិភិក្ខុហាមភោជនហើយភិក្ខុវង្សៀតនាំយកភោជន
 ទៅចង្អុំឱ្យបាន ១ រឿនិភិក្ខុធានំក្នុងវេលាវិការ ១ រឿនិភិក្ខុ
 ធានំភោជនដែលខ្លួនសន្សំទុក ១ រឿនិភិក្ខុស្តម្ភចណីភោជន
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ១ រឿនិភិក្ខុនាខំកាហានសម្រាប់នាខំ
 កាមត្តាតាត់ដែលអមិនបានប្រកេន ។ ។

(១០៨) ភិក្ខុ ឱ្យទាននិយ ឬភោជនិយៈដល់អចេលក្ខី ដល់
 បរិញ្ញាជក្ខី ដល់បរិញ្ញាជិកាភិ ដោយវេទ្ធនិង គ្រូវភាវត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទ្រង់ចញ្ញាតិ ។ ទ្រង់បញ្ជាតិក្នុងនវេសាលិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 ទីផ្សារលោក ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងប្រះកាខន្ធមានអាយុ ។ ប្រាររឿនិ
 ដូចម្តេច ។ ប្រាររឿនិដែលប្រះកាខន្ធមានអាយុ ឱ្យនាំដុំដល់បរិញ្ញា-
 ជិកាខ្នាក់ តែសម្គាល់ថាឱ្យនាំតែមួយដុំទេ ។ សិក្ខាបទនោះ បានតែ
 ចញ្ញាតិ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានវិន័យភោជនភិក្ខុ ៦ កាមត្តិវាទ ភាវិទ្យនិ
 ដោយសមុដ្ឋានិវា (ដូចក្នុងឱ្យករលោមកសិក្ខាច) ។ បេ ។

មហានិទ្ទេស លោក្យស មហាវគ្គ បាចិត្តិយានលោក អរណេយ្យ

[១០៥] ភិក្ខុំ ឯហារុសោ កាមំ វា ធិតមំ វា ចិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ ភស្ម ពាយេត្វា វា អនា-
 យេត្វា វា ឧយេព្រាដេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ
 ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ អារត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មិទ្ធិ ។
 អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ ភិក្ខុំ ឯហារុសោ
 កាមំ(១) ចិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ ភស្ម អនាយេត្វា
 ឧយេព្រាដេសិ កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ នន្តំ
 អាបត្តិសមុដ្ឋាចាធំ តិហិ សមុដ្ឋាធិហិ សមុដ្ឋាតិ
 ។ មេ ។

[១០៦] សរោជនេ កុលេ អនុប្បទដ្ឋ ធិសដ្ឋំ
 កាមេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញ
 ត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ
 អារត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មិទ្ធិ ។ អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យ-
 បុត្តោ សរោជនេ កុលេ អនុប្បទដ្ឋ ធិសដ្ឋំ កាមេសិ
 កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ នន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋាចាធំ

១ ឧត្តម កាមំ វា ធិតមំ វា ចិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ កម្មិ ពោណ ទិយ្យិ ។

មហានិទ្ទេស មហាវគ្គ បាចិត្តិយានលោក អរណេយ្យ

[១០៧] ភិក្ខុចច្ចលភិក្ខុផលន្តាថា វៃលោកមាមាយ មក យេធិ
 និច្ចលទៅកាន់ស្រុកចុងមេ ដើម្បីចិណ្ណាបានជាមួយគ្នា ហើយបានឲ្យភិ
 មិនបានឲ្យភិ ខ្ញុំចិណ្ណាបាន ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនភិក្ខុនោះទៅវិញ
 ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរសាវត្តិ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនិទ្ធិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិទ្ធិព្រះឧបនន្តជាសក្យបុត្តមាន
 កាយ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្តជាសក្យបុត្ត
 មានកាយ ចច្ចលភិក្ខុផលន្តាថា វៃលោកមាមាយ មក យេធិនិច្ចលទៅ
 កាន់ស្រុក ដើម្បីចិណ្ណាបានជាមួយគ្នា ហើយបានឲ្យចិណ្ណាបានដល់ភិក្ខុ
 នោះ ហើយចិណ្ណាទៅវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណា
 សមុដ្ឋាននៃកាមក្តីកាន់ ៦ កាមក្តីនោះ កាន់រឿងនេះយសមុដ្ឋាន ៣ ។ មេ ។

[១០៨] ភិក្ខុចច្ចលទៅសម្រេចការអន្តិយក្នុងក្រច្ចលដែលមាននៃផលនី
 ភាគប្រែប្រួល ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុង
 នគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិទ្ធិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិទ្ធិព្រះឧបនន្តជា
 សក្យបុត្តមានកាយ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្តជា
 សក្យបុត្តមានកាយ ច្ចលទៅសម្រេចការអន្តិយក្នុងក្រច្ចលដែលមាននៃផល
 នីភាគ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃកាមក្តីកាន់ ៦

ឯកោន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
ច សមុដ្ឋានិ ន វាចតោ ។ ២ ។

(១០៧) មាតុត្តារមេន សន្តិ រហោ បដិច្ចន្ទ អាសនេ
និសន្តិ កោល្យន្តស្ស វាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។ សា-
វត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តានិ ។ អាយស្មន្តំ ឧបទន្តំ
សក្សបុត្តំ អាវត្ត ។ កសិ វត្តស្មិន្តិ ។ អាយស្មា ឧបទ-
នាដ្ឋា សក្សបុត្តោ មាតុត្តារមេន សន្តិ រហោ បដិច្ចន្ទ
អាសនេ និសន្តិ កោល្យសិ វត្តស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
នន្តំ អាចត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកោន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ន វាចតោ ។ ២ ។

(១០៨) មាតុត្តារមេន សន្តិ ឯកោ ឯកាយ រហោ
និសន្តិ កោល្យន្តស្ស វាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។ សា-
វត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តានិ ។ អាយស្មន្តំ ឧបទន្តំ
សក្សបុត្តំ អាវត្ត ។ កសិ វត្តស្មិន្តិ ។ អាយស្មា ឧបទ-
នោ សក្សបុត្តោ មាតុត្តារមេន សន្តិ ឯកោ ឯកាយ
រហោ និសន្តិ កោល្យសិ វត្តស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។

កាចត្តិភោ កំនិទ្យេនិវោយសមុដ្ឋាន ១ និកំនិទ្យេនិវោយកាយនិវចិត្ត
មិនកំនិទ្យេនិវោយវចារទ្យេយ ។ ២ ។

(១០៧) ភិក្ខុសម្រេចការកន្តិយាលីកាសនៈ ដែលស្ងាត់កំបាំងជាមួយ
នឹងមាតុត្រាម ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្ត
ក្នុងនករសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបទន្ត
ជាសក្សបុត្តមានកាយ ។ ព្រោះរឿនដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿនដែលព្រះ
ឧបទន្តជាសក្សបុត្តមានកាយ សម្រេចការកន្តិយាលីកាសនៈ ដែលស្ងាត់
កំបាំងជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សមុដ្ឋានខែតាចត្តិកំនិវ កាចត្តិភោ កំនិទ្យេនិវោយសមុដ្ឋាន ១ និកំនិ
ទ្យេនិវោយកាយនិវចិត្ត មិនកំនិទ្យេនិវោយវចារទ្យេយ ។ ២ ។

(១០៨) ភិក្ខុសម្រេចការកន្តិយក្នុងទីស្ងាត់តែហ្នាក់និងហ្នាក់ ជាមួយ
នឹងមាតុត្រាម ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្ត
ក្នុងនករសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះ
ឧបទន្តជាសក្សបុត្តមានកាយ ។ ព្រោះរឿនដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿន
ដែលព្រះឧបទន្ត ជាសក្សបុត្តមានកាយ សម្រេចការកន្តិយក្នុងទីស្ងាត់តែ
ហ្នាក់និងហ្នាក់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

ឃោរក្រុង សោយស មហាវិហារ បាទីក្ខិយកណ្តុរ គុណសក្កិ

ឃោរក្រុង មហាវិហារ ១៦ បាទីក្ខិយកណ្តុរ គុណសក្កិ

ចង្កំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមំ ឃុំកេន ឃុំសមុដ្ឋានេន ឃុំសមុដ្ឋានិ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ច វិចិត្តោ ។ បេ ។

[១០៧] ចំបង្កំតេន សកត្តេន សង្កំ ភិក្ខុំ អនាមុច្ឆា
បុរេភត្តំ វិចិត្តភត្តំ វិ កុលេសុ ចាវិត្តំ អាបច្ឆិនិស្ស
ចាចិត្តិយំ កត្ត ចត្តានិ ។ វាជត្តុហ ចត្តានិ ។ កំ
អាវត្តានិ ។ អាយស្មង្គំ ឧបទង្គំ សក្យបុត្តំ អាវត្ត ។
កំសិ វត្តសិ ។ អាយស្មា ឧបទង្គោ សក្យបុត្តោ ខំ
ចង្កំតោ សកត្តោ សមាទោ បុរេភត្តំ ចត្តានិ កុលេសុ
ចាវិត្តំ អាបច្ឆំ កសិ វត្តសិ ។ ឃុំកេន ចត្តានិ ចត្តសោ
អនុច្ឆត្តានិយោ ។ ចង្កំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមំ ដ្ឋិហិ
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (កថិចិត្តោ) ។ បេ ។

[១០៨] តទុត្តិ កេសង្កំ វិញ្ញាយេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ
កត្ត ចត្តានិ ។ សក្កេសុ ចត្តានិ ។ កំ អាវត្តានិ ។
ចត្តិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កំសិ វត្តសិ ។ ចត្តិយោ
ភិក្ខុ មហាវិហារេន សក្កេន អនិណ្ឌោ កង្កំ អាវត្ត

ចណ្ណសមុដ្ឋានវិទិសាចត្តិវាសំ ៦ កាចត្តិវាស កាវិទ្យោវិដាយសមុដ្ឋានេន ភិ
កាវិទ្យោវិដាយកាយខិនចិត្ត មិនបាទតាវិទ្យោវិដាយវិហារោវិដាយ ។ បេ ។

[១០៩] ភិក្ខុវិសេសេនិមន្តរូបេហិយ ឃ្លោរេវាច្រកចដោយកត្ត មិន
បាទលាភិក្ខុវិសេសេនេ (ក្នុងវត្ត) ហើយស្រាវចំក្រាវចំក្រាវក្រាវ
ក្នុងវាសិ ឡាយ ក្នុងលេខមុនបាយក្តី ក្រោយបាយក្តី ត្រូវអាបត្តិបាទិត្តិយៈ
ទ្រង់ចត្តានិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ចត្តានិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិក្នុង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិក្នុងព្រះឧបទង្គជាសក្យបុត្តមានកាយ ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបទង្គជាសក្យបុត្តមានកាយ ដែល
គេនិមន្តរូបេហិយ ឃ្លោរេវាចំក្រាវចំក្រាវចំក្រាវ ហើយស្រាវចំក្រាវ
ក្នុងវាសិ ឡាយក្នុងលេខមុនបាយ ខិនក្រោយបាយ ។ សិក្ខាចរនោះ
មានចត្តានិ ១ មានអនុច្ឆត្តានិ ២ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានវិទិសាចត្តិវាសំ ៦ កាចត្តិ
វាស កាវិទ្យោវិដាយសមុដ្ឋានេន ៦ (ដូចក្នុងកថាសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

[១១០] ភិក្ខុសូមគេសង្ខារលីសកំណត់ដែលគេបរិភោគនោះ ត្រូវ
អាបត្តិបាទិត្តិយៈ ទ្រង់ចត្តានិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ចត្តានិក្នុងទីណា ។
ទ្រង់ប្រាជ្ញានិក្នុងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិក្នុងពួកត្រង់យកិកុ ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពួកត្រង់យកិកុ ដែលមហាវិហារសក្យករ
អន្តរេហិ បាទិត្តេណា ។ ម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ចង្កំចំក្នុងវិទ្យុនោះ ១ ថ្ងៃសិន

មេដាតិ វុទ្ធាយា នាគមេសុំ ភស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធួន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ
ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ មេ ។

[១១០] ឧយ្យុត្តិ សេនំ ធស្សនាយ តច្ចុន្តស្ស
ទាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
តំ អាវត្តាតិ ។ ធាត្តិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តិស្មី
វត្ថុស្មី ។ ធាត្តិយា ភិក្ខុ ឧយ្យុត្តិ សេនំ ធស្សនាយ
អភមំសុ ភស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធួន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ធិហិ សមុ-
ដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ) ។ មេ ។

[១១២] អតិវេកតិវត្តំ សេនាយ វសន្តស្ស ទា-
ចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ
អាវត្តាតិ ។ ធាត្តិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មី ។
ធាត្តិយា ភិក្ខុ អតិវេកតិវត្តំ សេនាយ វសន្តសុ ភស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធួន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ
ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ)
។ មេ ។

ហើយម៉ែត្របច្ច័យំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មាន
អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានានំអាបត្តិទានំ ៦ ភាបត្តិ
នោះ កំរើឡើង
ដោយសមុដ្ឋានានំ ៦ ។ មេ ។

[១១១] ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ព ដែលគេលើកចេញទៅ (អំពី
ស្រុក) ត្រូវតាមត្រូវចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភក្កន៍ទ័ពណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្កន៍នគរ
សាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកពេទ្ធក្នុង
ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកពេទ្ធក្នុងភិក្ខុនាំគ្នាទៅ
ដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ (អំពីស្រុក) ។ សិក្ខាបទនោះមាន
បញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានានំអាបត្តិទានំ ៦ ភាបត្តិ
នោះ កំរើឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ (ដូចក្នុងឯឡកលោមកសិក្ខាបទ) ។ មេ ។

[១១២] ភិក្ខុទៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពីកំណត់ព្យាគ្រីទៅ ត្រូវតាមត្រូវ
ចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភក្កន៍ទ័ពណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្កន៍នគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកពេទ្ធក្នុងភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកពេទ្ធក្នុងភិក្ខុទៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពីកំណត់
ព្យាគ្រីទៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានានំ
អាបត្តិទានំ ៦ ភាបត្តិនោះ កំរើឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ (ដូចក្នុងឯឡក-
លោមកសិក្ខាបទ) ។ មេ ។

បញ្ជាក់ឱ្យ រាល់គ្នា បញ្ជាក់ បញ្ជាក់ បញ្ជាក់ បញ្ជាក់ បញ្ជាក់

[១១៣] ឧបាយកល ក្នុងស្រុក ចាត់តាំង កត្តា
បញ្ជាក់ឱ្យ ។ សាវ័យ បញ្ជាក់ ។ កំ អាណាតិ ។
ធនាគារ កិច្ច អាណា ។ កំស្មី វត្តស្មី ។
ធនាគារ កិច្ច ឧបាយកល អគម័សុ តស្មី វត្តស្មី ។
ឯកា បញ្ជាក់ ។ ចង្អុំ អាមត្តិសមុដ្ឋាន ដូច
សមុដ្ឋាន ឯម៉ា សមុដ្ឋាន (ឯឡកលោមក) ។ មេ ។
អរោលករោ ចក្រាម ។

តស្មីធាន

[១១៤] អរោលករោ ធានា
កិច្ច ឧបាយកល ច
សកោជន កុលញៅ
ទ្រូ ច រោមា ចិសីធន
សន្តិ កិច្ចញ កេសន្តិ
ឧបាយកល ធានា ច
អតិបកតិកញៅ
ឧបាយកល ករោម ធានា ចាតិ ។

បញ្ជាក់ឱ្យ បញ្ជាក់: ១៦ បញ្ជាក់ឱ្យ អរោលករោ ឧបាយកល

[១១៥] កិច្ចការកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា គ្រប់ពេលក្នុងប្រទេស: ទ្រង់
បញ្ជាក់ឱ្យ ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ឱ្យ អរោលករោ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកគ្នា កិច្ច ។ គ្រោះរឿងដូចម្តេច ។ គ្រោះ
រឿងដែលពួកគ្នា កិច្ច គ្នាទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ។ សិក្ខា
នោះ មានតែបញ្ជាក់ ១ ។ បញ្ជាក់សម្រាប់នៃកាត្រីចាត់ ៦ អាចនោះ
កាន់រឿងដោយសម្រាប់ ៦ (ដូចក្នុងឯកសារសិក្ខា ១) ។ មេ ។
ចម្រើនធាន ១ ។

ឧបាយកលអរោលករោ គឺ

[១១៦] រឿងកិច្ចការ ទំនើបកាជនីយៈ ដែលអរោលក ១ រឿង
កិច្ចបញ្ជាក់កិច្ចផង ។ រឿងកិច្ចអន្តរក្នុងប្រទេសដែលមាន
ដំបូងនាគម្បែង ។ រឿងកិច្ចអន្តរក្នុងស្រុកមានពីរសិក្ខា
១ ។ រឿងកិច្ចមិនបានលាភក្នុងផង ដែលមាននៅក្នុងវត្ត ១
រឿងកិច្ចសូមកេសន្តិ: ១ រឿងកិច្ចទៅមើលកាន់ទីដែល
លើកចេញទៅកំស្មី ។ រឿងកិច្ចទៅក្នុងកាន់ទី ហួសកំពី
កំណត់ពេលគ្រឹះ ។ រឿងកិច្ចទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ។

(១១៥) ស្ត្រីរាមោយនាទេ នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្ត-
 ត្តិ ។ កោសម្ពិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អាណាតិ ។ អាយស្ម័ន្ត
 សាភតំ អាណត្ត ។ កសិ វត្ថុស្ម័ន្តិ ។ អាយស្មា សាភតោ
 មជ្ជំ មិ វត្ថុស្មិ វត្ថុស្មិ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាមត្តិស-
 មុដ្ឋាចាចំ ត្វិហំ សមុដ្ឋាទេហំ សមុដ្ឋាតិ សិយា កាយ-
 តោ សមុដ្ឋាតិ ធម វិចារោ ធម ចិត្តតោ សិយា កាយតោ
 ធម ចិត្តតោ ធម សមុដ្ឋាតិ ធម វិចារោ ។ បេ ។

(១១៦) អន្តលិបតោនកេ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្ត-
 សាវត្តិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អាណាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ
 អាណត្ត ។ កសិ វត្ថុស្ម័ន្តិ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុ អន្តលិ-
 បតោនកេន ហាសេសុំ វត្ថុស្មិ វត្ថុស្មិ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។
 ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋាចាចំ ឯកេន សមុដ្ឋាទេន សមុដ្ឋាតិ
 កាយតោ ធម ចិត្តតោ ធម សមុដ្ឋាតិ ធម វិចារោ ។ បេ ។

(១១៧) ឧនកេ ហស្សធម្មេ^(១) នាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អាណាតិ ។

១. ហស្សធម្ម ។

(១១៨) ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះផឹកសុភវិនិច្ឆ័យ ទ្រង់
 បញ្ចក្កនិច្ឆិណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្កនិច្ឆិណាសម្ពិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាវិនិច្ឆ័យ
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាវិនិច្ឆ័យព្រះសាគតៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលព្រះសាគតៈមានអាយុផឹកទឹកស្រវឹង ។ សិទ្ធិបទនោះ
 មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិនោះ ទាំង
 រឿងដោយសមុដ្ឋា ២ គឺទាំងរឿងដំបូង មិនបានទាំងរឿងដំបូង
 ពលាមិនចិត្តទាំង ៣ ទាំងរឿងដំបូងកាយ មិនបានទាំងរឿងដំបូង
 កំនាម ។ បេ ។

(១១៩) ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះចាត់ដោយដ្ឋេញតិប្រាម
 វេ ទ្រង់បញ្ចក្កនិច្ឆិណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្កនិច្ឆិណាសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាវិនិច្ឆ័យ
 ចុក្កសណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាវិនិច្ឆ័យកត្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលពួកពួកយភិក្ខុ ធ្វើភិក្ខុវិនិច្ឆ័យដោយដ្ឋេញតិប្រាម
 វេ (ចាត់ស្រាវុត) ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ ចណ្ណ
 សមុដ្ឋានៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិនោះ ទាំងរឿងដោយសមុដ្ឋា ១ គឺ
 ទាំងរឿងដំបូងកាយមិនចិត្ត មិនបានទាំងរឿងដំបូងចាយ ។ បេ ។

(១២០) ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះលេងទឹក ទ្រង់បញ្ចក្ក
 ក្កនិច្ឆិណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្កក្កនិច្ឆិណាសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាវិនិច្ឆ័យចុក្កសណា ។

ឧបាសិទ្ធិ សោតិយ ឧបាសិទ្ធិ បាចិត្តិយកលោ សុខោយោវិញ

សត្តសវត្តិយេ ភិក្ខុ អាណត្តិ ។ ភិក្ខុ វត្តស្មិនំ ។ សត្ត-
សវត្តិយោ ភិក្ខុ អចរិវតិយោ ធនិយោ ធនិកេ ភិក្ខុសុ
តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-
បាធំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានំ កាយតោ ច
ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានំ ន វាចេតា ។ ថេ ។

[១១៨] អធិការិយេ បាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។
កោសម្ពិយោ បញ្ញត្តំ ។ តំ អាណាតិ ។ កាយស្មិនំ
ធនំ អាណត្តិ ។ ភិក្ខុ វត្តស្មិនំ ។ កាយស្មា ឆន្ទោ អ-
ធិការិយំ អកាសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។
ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋាបាធំ តិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ
។ ថេ ។

[១១៩] ភិក្ខុ កិសាមេន្តស្ស បាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញ-
ត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តំ ។ តំ អាណាតិ ។ ធខត្តិយេ
ភិក្ខុ អាណត្តិ ។ ភិក្ខុ វត្តស្មិនំ ។ ធខត្តិយោ ភិក្ខុ ភិក្ខុ
កិសាមេន្ត តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធនំ អាប-
ត្តិសមុដ្ឋាបាធំ តិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ ថេ ។

ឧបាសិទ្ធិ ឧបាសិទ្ធិ បាចិត្តិយកលោ សុខោយោវិញ

ទ្រង់ប្រាជ្ញានិព្វកសត្តសវត្តិយភិក្ខុ ។ ប្រាមរៀនដូចម្តេច ។ ប្រាមរៀន
ដែលពួកសត្តសវត្តិយភិក្ខុជាគ្នាលេខទំកកខស្មី អចរិវតិ ។ សិទ្ធិបទនោះ
មានតែបញ្ញតិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានខៃអាចត្តិចាំង ៦ អាចត្តិទោះ កាំងរៀន
ដោយសមុដ្ឋាន ១ ។ កាំងរៀនអំពីកាយនិងចិត្ត មិនទាន់កាំងរៀនអំពី
វាចារៀយ ។ ថេ ។

[១១៨] ភិក្ខុប្រាសាចិត្តិយៈ ប្រាមរិទេអិហិ ទ្រង់បញ្ញត្តិទិ
ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិទិទេសាសម្ពិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិព្វកសលណ ។
ទ្រង់ប្រាជ្ញានិព្វកសមុដ្ឋាន ។ ប្រាមរៀនដូចម្តេច ។ ប្រាមរៀន
ដែលប្រាជ្ញានិព្វកសមុដ្ឋានសេចក្តីមិនអិហិ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
បញ្ញតិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានខៃអាចត្តិចាំង ៦ អាចត្តិទោះ កាំងរៀនដោយ
សមុដ្ឋាន ១ ។ ថេ ។

[១១៩] ភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុនិព្វក ប្រាសាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិទិ
ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិទិទេសាសាតិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិព្វកសលណ ។ ទ្រង់
ប្រាជ្ញានិព្វកសត្តិយភិក្ខុ ។ ប្រាមរៀនដូចម្តេច ។ ប្រាមរៀនដែលពួក
ពួកសត្តិយភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុនិព្វក ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញតិ ១ ។ ចណ្ណ
សមុដ្ឋានខៃអាចត្តិចាំង ៦ អាចត្តិទោះ កាំងរៀនដោយសមុដ្ឋាន ១ ។ ថេ ។

(១២០) ដោតិ សមាទហិត្វា វិសិទ្ធខន្ធស្ស ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិនំ ។ ភក្កេស្ស បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាភិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្កុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ សម្ពហុលា ភិក្កុ ដោតិ សមាទហិត្វា វិសិទ្ធសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯតា បញ្ញតិ ទ្វេ អនុប្បញ្ញតិយោ ។ ឆន្ទំ អាចត្តិសុត្តដ្ឋានំ ធម៌ សុត្តដ្ឋានេហិ សុត្តដ្ឋានំ ។ វេ ។

(១២១) ឱវេទឡមាសំ ញាយន្ធស្ស ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិនំ ។ វជត្តហោ បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាភិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្កុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ សម្ពហុលា ភិក្កុ វជានិច្ច បស្សិតា ន មត្តំ ជាតិគា ញាយំសុតស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯតា បញ្ញតិ ។ ឆ អនុប្បញ្ញតិយោ ។ សទ្ធកុប្បញ្ញតិ បទេសប្បញ្ញតិ ។ បទេសប្បញ្ញតិ ។ ឆន្ទំ អាចត្តិសុត្តដ្ឋានំ ធម៌ សុត្តដ្ឋានេហិ សុត្តដ្ឋានំ (ឯឡករលោមកេ) ។ វេ ។

(១២២) អចានយិត្វា ភិណ្ឌំ ទុញ្ញណ្ណករណាជំ អញ្ញាតំ ទុញ្ញណ្ណករណំ ធម៌ ធម៌ ឃិក្កុញ្ញន្ធស្ស ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិនំ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាភិ ។

(១២០) ភិក្កុបញ្ញតំ ក្រេវតាបក្កុបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុវិណេកភ្នុះ ។ ទ្រង់ប្រាប្បាណិធិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាប្បាណិធិភិក្កុប្រើប្រួល ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្កុប្រើប្រួលបញ្ញតំ ក្រេវតាប ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញតិ ១ មានអនុប្បញ្ញតិ ២ ។ ចណ្ណសម្ពុដ្ឋានំ ភាចត្តិកំ ៦ ភាចត្តិកានោះ កំសិរ្យោជិយេយសម្ពុដ្ឋានំ ៦ ។ វេ ។

(១២១) កំណាតំ ថ្ងៃមិនទាន់ដល់កន្លះ ។ ភិក្កុភិក្កុ ក្រេវតាបក្កុបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុវិណេកភ្នុះ ។ ទ្រង់ប្រាប្បាណិធិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាប្បាណិធិភិក្កុប្រើប្រួល ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្កុប្រើប្រួល បានយើងព្រោះឈឺ ឆាប់ភ្នែកមិនជិះប្រមាណ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញតិ ១ ។ មានអនុប្បញ្ញតិ ២ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសទ្ធកុប្បញ្ញតិ ៥ ជាបទេសប្បញ្ញតិ ។ សិក្ខាបទនោះជាបទេសប្បញ្ញតិ ។ ចណ្ណសម្ពុដ្ឋានំ ភាចត្តិកំ ៦ ភាចត្តិកានោះ កំសិរ្យោជិយេយសម្ពុដ្ឋានំ (ផ្តួចផ្តុំឯឡករលោមកសិក្ខាបទ) ។ វេ ។

(១២២) ចណ្ណវត្តុសម្រាប់ធ្វើចិវរឿននាពណិកាគ្រក់ ៧ យ៉ាង ភិក្កុ មិនយកវត្តុសម្រាប់ធ្វើចិវរឿននាពណិកាគ្រក់ណាមួយ មកធ្វើសម្ពាណិធិ ហើយប្រើប្រាស់ចិវរឿន ក្រេវតាបក្កុបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុវិណេកភ្នុះ ។ ទ្រង់ប្រាប្បាណិធិបុគ្គលណា ។

មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ យចិដ្ឋិយកលោ សុរាមោយវិទ្ធោ

សម្ពុហុលេ កិក្ខុ អារត្ត ។ កិក្ខុ រត្តុស្មិ ។ សម្ពុហុលា
កិក្ខុ អត្តុដោ ចិវិ ១ សត្វានិសុ តស្មិ រត្តុស្មិ ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាបាធំ ធ្វើហិ សមុដ្ឋា
សមុដ្ឋាតិ (ឯធុក្កលោមគេ) ។ បេ ។

(១២៣) កិក្ខុស្ស វា កិក្ខុនិយា វា សិក្ខុមាធាយ វា
សាមណេរស្ស វា សាមណេរិយា វា សាមំ ចិវិ វិកេម្យេ
ត្វា អប្បច្ចុដ្ឋារតំ បរិកុញ្ញត្តស្ស ឆាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញ-
ត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយ-
ស្មំ ឧបទំ សក្កុមុត្តំ អារត្ត ។ កិក្ខុ រត្តុស្មិ ។
អាយស្មា ឧបទំ សក្កុមុត្តោ កិក្ខុស្ស សាមំ ចិវិ
វិកេម្យេត្វា អប្បច្ចុដ្ឋារតំ បរិកុញ្ញ តស្មិ រត្តុស្មិ ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាបាធំ ធ្វើហិ សមុដ្ឋា-
នេហិ សមុដ្ឋាតិ (កថិទគេ) ។ បេ ។

(១២៤) កិក្ខុស្ស បត្តិ វា ចិវិ វា ចិសិទំ វា
ស្មិចិយវំ វា កាយតទំ វា អបទិទេន្តស្ស ឆាចិត្តិយំ ។
កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។

មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ យចិដ្ឋិយកលោ សុរាមោយវិទ្ធោ

ច្រំប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា ។ ប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា ។ ប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា
កិក្ខុច្រំប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា ។ សិក្ខុច្រំប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា ។
បណ្ណាសមុដ្ឋានិវត្តិកុច្រំប្រា ។ កាយតទំ វា អបទិទេន្តស្ស ឆាចិត្តិយំ ។
(ដូចក្នុងឯកសិក្ខុបទ) ។ បេ ។

(១២៥) កិក្ខុ វិកប្បចិវិវេយ្យនិវត្តិ ចំពោះកិក្ខុ កិក្ខុនិវត្តិ សិក្ខុ-
មាត្រី សាមណេរិក្ខុ សាមណេរិក្ខុ មិនបាទដកវិកប្បចេញ ហើយប្រើ
ប្រាស ប្រើកាយតទំ ។ ច្រំបញ្ញត្តិកុច្រំប្រា ។ ច្រំបញ្ញត្តិកុច្រំប្រា
សាវត្តិ ។ ច្រំប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា ។ ច្រំប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា ។
សក្កុមុត្តានិវត្តិ ។ ប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា ។ ប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា
នាសក្កុមុត្តានិវត្តិ វិកប្បចិវិវេយ្យនិវត្តិ ចំពោះកិក្ខុនិវត្តិ មិនបាទ
ដកវិកប្បចេញ ហើយប្រើប្រាស ។ សិក្ខុច្រំប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា ។
បណ្ណាសមុដ្ឋានិវត្តិកុច្រំប្រា ។ កាយតទំ វា អបទិទេន្តស្ស ឆាចិត្តិយំ ។
(ដូចក្នុងឯកសិក្ខុបទ) ។ បេ ។

(១២៦) កិក្ខុលាក់បាត្រក្ខិ ចិវិក្ខុ មិសិទំ កិក្ខុ ចំពោះមុលក្ខិ វិក្ខុ
ចាន្តិក្ខិ របស់កិក្ខុនិវត្តិ ប្រើកាយតទំ ។ ច្រំបញ្ញត្តិកុច្រំប្រា ។
ច្រំបញ្ញត្តិកុច្រំប្រាសាវត្តិ ។ ច្រំប្រាព្វនិវត្តិកុច្រំប្រា ។ ច្រំប្រាព្វ

វិធម្មបិដក បិដក

ចតុត្តិយេ កិក្ខុ អាត្ម ។ កសិ វត្ថុស្មិ វត្ថុស្មិ ។ ចតុត្តិយា
កិក្ខុ កិក្ខុ បត្តិមិ ចិវិមិ ចិសិទិមិ សុចិយវិមិ កា-
យពទ្ធនិមិ អបទិទេសុ កសិ វត្ថុស្មិ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។
ឆន្ទំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានិ តិចិ សម្មដ្ឋានិ ឯចិ សម្មដ្ឋានិ
។ មេ ។

សុរាមេយវត្តោ ធម្មោ ។

កស្សន្តានំ

(១២៥) សុវំ អន្តិលិមតោនេ
ធនតោ ច អនាមេ
កិក្ខុ វិ កិសាមទត្ថ
ដោតិញ្ច ញ្ញាទទុញ្ញា-
ការណំ វិកាម្យញ្ញោ
ចិវំ អបទិទេន ពាតិ ។

(១២៦) សញ្ញិច្ច ចាណំ ធីវិកា វោរោមេន្តស្ស
ចាចិត្តិយេ កក្ខុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អា-
រត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ ធនាយេ អាត្ម ។ កសិ វត្ថុស្មិ វត្ថុស្មិ ។

វិធម្មបិដក បិដក

និវត្តកត្តិយកំ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មត្តិ-
យកំពុលាក់បាច្រូវ ចិវិវុះ ចិសិទេវុះ ចិវាតិម្ពលុះ វត្តាធម្មត្តិវុះ
ជាមេសំកិក្ខុនិវត្តា ។ សិក្ខុបទេនា មានតែបញ្ញតិ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាន
នៃកាបត្តិចាតិ ៦ កាបត្តិវុះ កាតិវ្យាដោយសម្មដ្ឋាន ៣ ។ ២ ។

ចំ សុរាមេយវត្ត ។ ៦ ។

ឧទានំនៃសុរាមេយវត្តនាមៈ ដូច្នោះ

(១២៧) រឿងកិក្ខុនិកសុរា ១ រឿងកិក្ខុចាតិក្រឡេកត្តាដោយ
ជន្មញ្ញតិប្រាមវេន ១ រឿងកិក្ខុលេនិចិក ១ រឿងកិក្ខុមិទ
តេរេ ១ រឿងកិក្ខុបទ្វាចកិក្ខុនិវត្តា ១ រឿងកិក្ខុបទ្វាតិវិក្ខុ
កាំង ១ រឿងកិក្ខុនិវត្តិ ១ រឿងកិក្ខុមិទយកវត្ថុសម្រាប់វិក្ខុ
ចិវិវុះមានពណិកាគ្រក់ មករេត្តិកប្បពិទ្ធ ១ រឿងកិក្ខុវិកយ
ចិវិ ១ រឿងកិក្ខុលាក់ចិវិ ១ ។

(១២៨) កិក្ខុវត្ថុនិវត្តិសុត្តន្តបិដកចុះចាកដីក ត្រូវតែបញ្ញត្តិចាតិក្ខុយៈ
ប្រតិបញ្ញត្តិក្នុងចំណា ។ ប្រតិបញ្ញត្តិក្នុងនៃសាវត្តិ ។ ប្រតិបញ្ញត្តិក្នុង
ចុក្ខុលណា ។ ប្រតិបញ្ញត្តិក្នុងនៃវាយមានអាយ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

ឧបសគ្គ លោក្យស មហាភិក ធាតុវិញ្ញយចរណ៍ សប្បណារិក្ខ

អាយស្មា ទុដាយិ សត្តិទុ តាណំ ធីវិតា វេរោលេសិ
កស្មី វត្តស្មី ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-
នានំ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ មេ ។

(១២៧) ដានំ សប្បណារិក្ខ ទុដតំ បរិកុញ្ញន្តស្ស
នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
តំ អាវត្តាតិ ។ ធញត្តិយេ កិក្ខ អាវត្ត ។ តិស្មី
វត្តស្មិ ។ ធញត្តិយា កិក្ខ ដានំ សប្បណារិក្ខ ទុដតំ
បរិកុញ្ញិសុ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ
អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ
។ មេ ។

(១២៨) ដានំ យដាធម្មំ ធីហិតាធិការណំ មុ-
ទត្តនាយ ទុក្កោដេន្តស្ស នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ ធញត្តិយេ កិក្ខ
អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មិ ។ ធញត្តិយា កិក្ខ ដានំ យដា-
ធម្មំ ធីហិតាធិការណំ មុទត្តនាយ ទុក្កោដេសុ កស្មី
វត្តស្មី ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ តីហិ
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ មេ ។

ឧបសគ្គ មហាវេ ១៦ ធាតុវិញ្ញយចរណ៍ សប្បណារិក្ខ

ប្រោរៀវិវដលទតាយិមានាយវត្តនិវត្តិសត្តន្យញ្ញកំចុះហកនិវត ។ សិក្ខា-
ចរនោះ មានភេតញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានៃភាចត្តិពំនិ ៦ ភាចត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ ។ ២ ។

(១២៧) កិក្ខ ធីវិហិយប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ក្រូកភាចត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុដិវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុដិវិណាវត្តិ ។ ទ្រង់
ប្រោរៀវិវដលទតាយិមានាយវត្តនិវត ។ ទ្រង់ប្រោរៀវិវដលទតាយិមានាយវត្តនិវត
ដូចម្តេច ។ ប្រោរៀវិវដលទតាយិមានាយវត្តនិវត ដឹងហើយ ប្រើប្រាស់ទឹក
ដែលមានសត្វ ។ សិក្ខាចរនោះ មានភេតញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាន
នៃភាចត្តិពំនិ ៦ ភាចត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ ។ ២ ។

(១២៨) កិក្ខ ធីវិហិយ សេរីវិសធិការណំដែលសន្សំបាទរម្ងាប់តាម
ធម៌ហើយដើម្បីកម្មប្តិទៀត ក្រូកភាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុដិវិណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិកុដិវិណាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រោរៀវិវដលទតាយិមានាយវត្តនិវត
ដូចម្តេច ។ ប្រោរៀវិវដលទតាយិមានាយវត្តនិវត ដឹងហើយសេរីវិសធិការណំដែលសន្សំបាទរម្ងាប់តាម
ធម៌ហើយ ដើម្បីកម្មប្តិ
ទៀត ។ សិក្ខាចរនោះ មានភេតញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃភាចត្តិ
ពំនិ ៦ ភាចត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ ។ ២ ។

(១២៧) កិក្ខុស្ស ជាង ឧដ្ឋល្អ អាចត្តិ បដិច្ចាទេន្តស្ស
 ចាចិត្តិ វ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ អញ្ញត្តិ កិក្ខុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មិ ។
 អញ្ញត្តិ កិក្ខុ កិក្ខុស្ស ជាង ឧដ្ឋល្អ អាចត្តិ បដិច្ចា-
 ទេសិ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាចត្តិស-
 មុដ្ឋាចាធំ ឯកោ ឧ សមុដ្ឋាទេ ឧ សមុដ្ឋាតិ កាយោ
 ឧ វាទោ ឧ ចិត្តោ ឧ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៣០) ជាង ឧទរិសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្មា-
 ទេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ កជ្ជុហោ
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលេ កិក្ខុ អាវត្ត ។
 កិស្មី វត្តស្មិ ។ សម្មហុលា កិក្ខុ ជាង ឧទរិសតិវស្សំ
 បុគ្គលំ ឧបសម្មាទេសុ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធន្នំ អាចត្តិសមុដ្ឋាចាធំ តិហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ
 ។ បេ ។

(១២៧) កិក្ខុស្ស ជាង ឧដ្ឋល្អ អាចត្តិ បដិច្ចាទេន្តស្ស
 ចាចិត្តិ វ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ អញ្ញត្តិ កិក្ខុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មិ ។
 អញ្ញត្តិ កិក្ខុ កិក្ខុស្ស ជាង ឧដ្ឋល្អ អាចត្តិ បដិច្ចា-
 ទេសិ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាចត្តិស-
 មុដ្ឋាចាធំ ឯកោ ឧ សមុដ្ឋាទេ ឧ សមុដ្ឋាតិ កាយោ
 ឧ វាទោ ឧ ចិត្តោ ឧ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៣០) កិក្ខុស្ស ជាង ឧដ្ឋល្អ អាចត្តិ បដិច្ចាទេន្តស្ស
 ចាចិត្តិ វ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ អញ្ញត្តិ កិក្ខុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មិ ។
 អញ្ញត្តិ កិក្ខុ កិក្ខុស្ស ជាង ឧដ្ឋល្អ អាចត្តិ បដិច្ចា-
 ទេសិ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាចត្តិស-
 មុដ្ឋាចាធំ ឯកោ ឧ សមុដ្ឋាទេ ឧ សមុដ្ឋាតិ កាយោ
 ឧ វាទោ ឧ ចិត្តោ ឧ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

ចម្រើន ឈ្មោះ ចម្រើន ចម្រើន ចម្រើន ចម្រើន

(១៣១) ដំបូង ដើម្បីសម្រេច សន្តិ សំរិទ្ធិ
 ឯកទ្វារមក្តី បដិបទ្ធិស្ស ចាត់ត្រូវ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ៍ ។ អញ្ញត្តិ កំ
 អារាហ៍ ។ កំស្មី វត្ថុស្មី ។ អញ្ញត្តិ កំ កត្ត ដំបូង
 ដើម្បីសម្រេច សន្តិ សំរិទ្ធិ ឯកទ្វារមក្តី បដិបទ្ធិ
 កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ចង្អុំ អាមត្តិសម្មដ្ឋា-
 នាតិ ដ្ឋិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ច វិនិយោ កាយតោ ច
 វិនិយោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៣២) ឯកទ្វារមក្តី សន្តិ សំរិទ្ធិ ឯកទ្វារ-
 មក្តី បដិបទ្ធិស្ស ចាត់ត្រូវ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ៍ ។ អញ្ញត្តិ កំ
 អារាហ៍ ។ កំស្មី វត្ថុស្មី ។ អញ្ញត្តិ កំ កត្ត ឯក-
 ទ្វារមក្តី សន្តិ សំរិទ្ធិ ឯកទ្វារមក្តី បដិបទ្ធិ កស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ចង្អុំ អាមត្តិសម្មដ្ឋា-
 នាតិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

ចម្រើន ចម្រើន ចម្រើន ចម្រើន ចម្រើន

(១៣៣) កិច្ចខឹងហើយ ចម្រើនខ្លាចកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជា
 មួយដំបូងដំបូងដែលបានដើម្បីចិត្ត (កិច្ចខឹងហើយស្រែករាជធានីជាដើម)
 គ្រូកាចក្តីបាចិត្តិយៈ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងចំណា ។ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងនរសាវត្តិ ។
 ទ្រង់ប្រាជ្ញាខឹងចក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាខឹងកិច្ចមួយរួច ។ ប្រាជ្ញាខឹង
 ដូចម្តេច ។ ប្រាជ្ញាខឹងដែលកិច្ចមួយរួច ចម្រើនខ្លាចកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ
 មួយ ជាមួយដំបូងដំបូងដែលបានដើម្បីចិត្ត ។ សិក្ខាចន្ថោ មានតែ
 ចញ្ញត្តិ ។ ចណ្ណសម្មដ្ឋាននៃកាចក្តីវាង ៦ អាចក្តីនោះ កាន់ច្រើន
 ដោយសម្មដ្ឋាន ៦ គឺកាន់ច្រើនកំហាយខឹងចិត្ត មិនបានកាន់ច្រើនកំហើ
 កំហើន កាន់ច្រើនកំហាយកំហើនចិត្តកំហើន ។ បេ ។

(១៣៤) កិច្ចចម្រើនខ្លាចកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយដំបូងមក្តី-
 គ្រាម គ្រូកាចក្តីបាចិត្តិយៈ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងចំណា ។ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងនរ
 សាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាខឹងចក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាខឹងកិច្ចមួយរួច ។
 ប្រាជ្ញាខឹងដូចម្តេច ។ ប្រាជ្ញាខឹងដែលកិច្ចមួយរួច ចម្រើនខ្លាចកាន់
 ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយដំបូងមក្តីគ្រាម ។ សិក្ខាចន្ថោ មានតែចញ្ញត្តិ ។
 ចណ្ណសម្មដ្ឋាននៃកាចក្តីវាង ៦ អាចក្តីនោះ កាន់ច្រើនដោយសម្មដ្ឋាន ៦
 ។ បេ ។

(១៣៣) ចាមិកាយ ធិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សមទុ-
 កាសនាយ ឧប្បដិស្សដ្ឋិស្ស ចាមិកិយំ កត្តុ បញ្ញត្ត-
 ដ្ឋិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អវិដ្ឋិ កំត្តុ
 កន្ធានិប្បត្តំ អារត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ អវិដ្ឋោ កំត្តុ
 កន្ធានិប្បត្តោ ចាមិកំ ធិដ្ឋិ យាវតតិយំ សមទុកាសនា-
 យ ឧប្បដិស្សដ្ឋិ វត្តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ
 អាចត្តិសមុដ្ឋាទាមំ ឯកោន សមុដ្ឋាទោន សមុដ្ឋាតំ
 កាយតោ ច វិចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៣៤) ជាមំ តថាវាទិយា កំត្តុយា អកតាទុទេម្ពន
 តំ ធិដ្ឋិ អប្បដិស្សដ្ឋេន សន្និ សម្ពុញ្ញស្ស ចាមិកិយំ
 កត្តុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។
 ធឧត្តិយេ កំត្តុ អារត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ ធឧត្តិយា
 កំត្តុ ជាមំ តថាវាទិយា អវិដ្ឋេន កំត្តុយា អកតាទុ-
 ទេម្ពន តំ ធិដ្ឋិ អប្បដិស្សដ្ឋេន សន្និ សម្ពុញ្ញស្ស វត្តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាចត្តិសមុដ្ឋាទាមំ តំហិ
 សមុដ្ឋាទោហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១៣៣] កាលបើសិស្សសូត្រសមុកាសនកម្មជាគម្របចំផងហើយ
 កិច្ចមន្តរេចន័ទិដ្ឋិកាត្រក់ចេញ ត្រូវកាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទិណា ។
 ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនិវត្តកម្មណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនិវ
 ត្តកិច្ច មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់គ្នា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងដែលអវិជ្ជកិច្ច មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់គ្នា កាលបើសិស្សសូត្រ
 សមុកាសនកម្មជាគម្របចំផងហើយមន្តរេចន័ទិដ្ឋិកាត្រក់ចេញ ។ សិក្ខា-
 បទនោះមានវិចិត្រក្នុង ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃកាបត្តិបាចិត្ត ៦ កាបត្តិបាចិត្ត
 នាំឱ្យឱ្យដោយសមុដ្ឋាននៃ ១ គឺនាំឱ្យឱ្យដោយ វិចិត្រ ៦ ចេ ។

(១៣៤) កិច្ច ដឹងហើយ បរិកោសជាមួយនឹងកិច្ចដែលមានវិចិត្រ
 ដូច្នោះ ដែលជាអ្នកមិនធ្វើតាមអនុធម៌(១) ទាំងមិនលះចំណីនោះចេញ
 ត្រូវកាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្តិ ។
 ទ្រង់ប្រាព្ធនិវត្តកម្មណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនិវត្តកិច្ចកម្មណា ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកព្រាហ្មណ៍កិច្ច ដឹងហើយ បរិកោសជាមួយ
 មិនរើដ្ឋកិច្ចដែលមានវិចិត្រដូច្នោះ មិនធ្វើតាមអនុធម៌ ទាំងមិនលះចំណី
 ទិដ្ឋិនោះចេញ ។ សិក្ខាបទនោះមានវិចិត្រក្នុង ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ
 កាបត្តិបាចិត្ត ៦ កាបត្តិបាចិត្ត នាំឱ្យឱ្យដោយសមុដ្ឋាន ៦ ចេ ។

១ កិច្ច ឃើញដោយចិត្ត មិនសម្រេចកិច្ច មិនលះចំណីកាត្រក់ចេញ សិក្ខាបទនោះ
 ដោយត្រូវត្រូវកាបត្តិបាចិត្តិយៈ ហើយសិក្ខាបទឃើញកិច្ចនោះប្រព្រឹត្តិទ្រង់ត្រូវ កំធ្វើដូច
 ទស្សនាវដ្តី ពិស្សត្រណិវត្តនោះដោយ (ប្រហែលគ្នានឹងគ្នាទាំងអស់) ហៅថា អនុធម៌ ។

បរាវិនិច្ឆ័យ សោត្តន្តបិដក បរាវិនិច្ឆ័យកថា សប្បណកវិញ្ញាណ ខ្មោចកថា

(១៣៥) ជាង គតាបាសិកំ សមណុទ្ទេសំ ឧប-
លាបេន្តស្ស ខាចិភ្លិយំ កាតុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុភិយេ កិក្ខុ អាវត្ត ។
កំស្មី វត្តស្មី ។ ធាតុភិយា កិក្ខុ ជាង គតាបាសិកំ
កណ្ណកំ សមណុទ្ទេសំ ឧបលាបេសុំ កស្មី វត្តស្មី ។
ឋិតា បញ្ញត្តិ ។ ធាតុ អាបត្តិសមុដ្ឋានាង ធិហិ ស-
មុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

សប្បណកវិញ្ញាណ សប្បណ ។

កស្មី វត្តស្មី

(១៣៦) សត្តុទ្ធ ចាលំ ជីវិតា
បរិភោគត្តុ សប្បណកំ
យថាធម្មត្តុ ធិហិកំ
ជាង ធម្មត្តុ ធាតុ
ឧទេសតិ ឧទេសតិ
នាត្តនាមេន សំវិតា

បរាវិនិច្ឆ័យ សោត្តន្តបិដក បរាវិនិច្ឆ័យកថា សប្បណកវិញ្ញាណ ខ្មោចកថា

[១៣៧] កិក្ខុជីវិតេហិយសម្រ្គិះសមណុទ្ទេស (សាមណោ) ដែល
សង្ឃបានធ្វើនាសនកម្មដូច្នោះហើយ ត្រូវភាបត្តិចុចកិក្ខុយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង
ទំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរលោកិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងពួកព្រះភិក្ខុ ។ ព្រោះប្រើដូចម្តេច ។ ព្រោះប្រើដែលពួក
ព្រះភិក្ខុយកិក្ខុជីវិតេហិយសម្រ្គិះសមណុទ្ទេសរយ្យៈកណ្ណកៈ ដែលសង្ឃធ្វើ
នាសនកម្មដូច្នោះហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានកែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាស-
មុដ្ឋាននៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិនោះ គាំទ្រឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។ បេ ។

ចប់ សប្បណកវិញ្ញាណ ៧ ។

ខ្មោចនៃសប្បណកវិញ្ញាណ ដូច្នោះ

[១៣៨] ប្រើកិក្ខុវិញ្ញាណធ្វើសត្វវិញ្ញាណកំចុះបាតនិវេ ១ ប្រើ
កិក្ខុប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ១ ប្រើកិក្ខុស្រីកែចំណែក
ដែលសង្ឃច្រើនប្រើត្រូវភាបត្តិហើយ ១ ប្រើកិក្ខុជីវិតេហិយ
ចំណែកទុដ្ឋល្អាចកិ ១ ប្រើកិក្ខុទ្យឧបសម្បត្តិដល់បុគ្គលមាន
ដ្ឋានប្រចាំខ្លួន ១ ប្រើកិក្ខុដើម្បីប្រយោជន៍មួយនឹងពួកជនដែល
មានជ័យចិត្ត ១ ប្រើកិក្ខុដើម្បីប្រយោជន៍មួយនឹងនាគប្រាម

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

សង្កឹ សម្ពុត្តា ទេវ
តាសិតំ ទុបលាមន្តិ ។

[១៣៧] ភិក្ខុហំ សហទម្មិតំ វុច្ឆនាទេ(១) ឧ
តារាហំ អាវុសោ ឯតស្មី សិក្ខាបទេ សិក្ខុស្សាមិ យា-
វទញ្ញំ ភិក្ខុំ ឡត្តំ វិទយនវំ បរិបុត្តាប័តិ កណ្ឌទ្ធស្ស
តាទិត្តយំ តត្ថ បញ្ញត្តិ ។ កោសម្ពិយា បញ្ញត្តិ ។
តំ អាវុតិ ។ អាយស្មន្តំ ទ្ធន្តំ អាវុតិ ។ តិស្មី
វត្ថុស្មិន្តិ ។ អាយស្មា ទន្ទោ ភិក្ខុហំ សហទម្មិតំ
វុច្ឆនាទេ ឧ តារាហំ អាវុសោ ឯតស្មី សិក្ខាបទេ
សិក្ខុស្សាមិ(២) យាវទញ្ញំ ភិក្ខុំ ឡត្តំ វិទយនវំ បរិបុត្តា-
បិ កណ្ឌ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯតិកា បញ្ញត្តិ ។ ទ្ធន្តំ អា-
សម្ពុត្តាទាមំ ភិហំ សម្ពុត្តាវិទេហំ សម្ពុត្តាភិ ។ បេ ។

១ វុច្ឆនាទេស្សតិ បាលី យុទ្ធករោយេវ ។ ២ សិក្ខេយ្យន្តិ កន្លង យោគ្គេ ទិស្សនំ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

អោយចម្បូលគ្នា ១ (រឿងភិក្ខុមិនលេចនឹងទិដ្ឋិកាក្រក់) ១ រឿងភិក្ខុ
បរិវារគឺជាមួយ (នឹងភិក្ខុដែលមិនលេចនឹងទិដ្ឋិកាក្រក់) ១ រឿងភិក្ខុ
សម្រ្គោលេមណុវុសវិជលសន្សិធ្វើទាសនកម្មហើយ ១ ។

[១៣៧] ភិក្ខុ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយភាសាសិក្ខាចទដែល
ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុក ហើយពោលធម៌វិញថា ខែអាវុសា ខ្ញុំ
មិនទាន់សិក្សាក្នុងសិក្ខាចទេមេទ ព្រោះមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុចទៀត
ដែលជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ត្រូវតាមភ្នំបាចិក្ខុយៈ ទ្រង់បញ្ញត្ត
ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះខ្លះមានកាយ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលព្រះខ្លះមានកាយ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយភាសា
សិក្ខាចទដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុក ក៏ពោលធម៌វិញថា ខ្លាស
អាវុសា ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សា ក្នុងសិក្ខាចទេមេទ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាក
សួរភិក្ខុចទៀត ដែលជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ។ សិក្ខាចទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុត្តានៃកាបក្ខិភិក្ខុ កាបក្ខិនោះ កាំងរឿង
អោយសម្ពុត្តា ៣ ។ បេ ។

បញ្ជីកង្កែ លោក្យស បញ្ជីកង្កែ បាចិក្កិយកណ្ត លោក្យស

បញ្ជីកង្កែ បញ្ជីកង្កែ ១៦ បាចិក្កិយកណ្ត លោក្យស

[១៣៨] វិទយំ វិស្ណោន្តស្ស ចាចិក្កិយំ កក្ក បញ្ជី-
ក្កនិ ។ សាវត្តិយា បញ្ជីក្ក ។ កំ អាវត្តិកិ ។ ធាត្តិយេ
កិក្ក អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីនិ ។ ធាត្តិយា កិក្ក វិទយំ
វិស្ណោសុំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ជីក្ក ។ ធម្មំ អាចត្តិ-
សមុដ្ឋាចានំ កិហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១៣៨] កិក្កតោលតិវៀលវិទយ ត្រូវតាមក្កិយុចិក្កិយៈ ទ្រង់
បញ្ជីក្កនិច្ចនិ ។ ទ្រង់បញ្ជីក្កនិច្ចនិសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិច្ចនិច្ចនិ-
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិច្ចនិច្ចនិច្ចនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលពួកធាត្តិយកិក្ក ពោលតិវៀលវិទយ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
វគ្គបញ្ជី ១ ។ ចណ្តាសមុដ្ឋាននៃកាចត្តិកំ ៦ កាចត្តិកំ នោះ កំនិច្ចនិ
ដោយសមុដ្ឋាន ១ ។ បេ ។

[១៣៩] មោហាលោក ចាចិក្កិយំ កក្ក បញ្ជីក្កនិ ។
សាវត្តិយា បញ្ជីក្ក ។ កំ អាវត្តិកិ ។ ធាត្តិយេ កិក្ក
អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីនិ ។ ធាត្តិយា កិក្ក មោហេសុំ
កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ជីក្ក ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋា-
ចានំ កិហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១៣៩] កិក្កត្រូវតាមក្កិយុចិក្កិយៈ ព្រោះសិក្ខាសិក្ខាបទ
នគម្មបទហើយ ទ្រង់បញ្ជីក្កនិច្ចនិ ។ ទ្រង់បញ្ជីក្កនិច្ចនិសាវត្តិ ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនិច្ចនិច្ចនិណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិច្ចនិច្ចនិច្ចនិ ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធាត្តិយកិក្ក ធ្វើជាវិទ្យុនិមិត្តស្តាប់
សិក្ខាបទ (តើ) ។ សិក្ខាបទនោះ មានវគ្គបញ្ជី ១ ។ ចណ្តាសមុដ្ឋាននៃ
កាចត្តិកំ ៦ កាចត្តិកំ នោះ កំនិច្ចនិដោយសមុដ្ឋាន ១ ។ បេ ។

[១៤០] កិក្កស្ស កុបិកេន អនត្តមនេ បហារំ
នេន្តស្ស ចាចិក្កិយំ កក្ក បញ្ជីក្កនិ ។ សាវត្តិយា បញ្ជី-
ក្ក ។ កំ អាវត្តិកិ ។ ធាត្តិយេ កិក្ក អាវត្ត ។ កិស្មី
វត្តស្មីនិ ។ ធាត្តិយា កិក្ក កុបិកេន អនត្តមនេ កិក្កនំ
បហារំ អនិសុំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ជីក្ក ។

[១៤០] កិក្កឲ្យត្រូវតាមប្រហារដល់កិក្កនិច្ចនិ ដោយសេចក្តីទំនាក់
អន់ចិត្ត ត្រូវតាមក្កិយុចិក្កិយៈ ទ្រង់បញ្ជីក្កនិច្ចនិ ។ ទ្រង់បញ្ជីក្កនិច្ចនិសាវត្តិ
។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិច្ចនិច្ចនិណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិច្ចនិច្ចនិច្ចនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធាត្តិយកិក្ក
ទំនាក់អន់ចិត្តហើយ ឲ្យត្រូវតាមប្រហារដល់កិក្កនិច្ចនិ ។ សិក្ខាបទនោះមានវគ្គបញ្ជី ១ ។

វិធីបំណិព ចំពោះ

ជំនួញ អាមត្តិសមុដ្ឋានាចំ ឃីកោន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ
កាយោតោ ច ចិត្តោតោ ច សមុដ្ឋានិ ច វាចោតោ ។ ថេ ។

[១៤១] ភិក្ខុស្ស កុម្មិកេន អនត្តមនេន តលសត្តិ-
កំ ទុក្ខំនុស្ស ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណាតិ ។ ធាត្តិយេ ភិក្ខុ អាណ ។
កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ធាត្តិយា ភិក្ខុ កុម្មិកា អនត្តមនា
ភិក្ខុនំ តលសត្តិកំ ទុក្ខំវិសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឃីកោ
ចញ្ញត្តិ ។ ជំនួញ អាមត្តិសមុដ្ឋានាចំ ឃីកោន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋានិ កាយោតោ ច ចិត្តោតោ ច សមុដ្ឋានិ ច
វាចោតោ ។ ថេ ។

[១៤២] ភិក្ខុំ អម្បលកេន សង្ករាជិសេសេន
អនុជំសេនុស្ស ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណាតិ ។ ធាត្តិយេ ភិក្ខុ អាណ ។
កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ធាត្តិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អម្បលកេន
សង្ករាជិសេសេន អនុជំសេសុំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឃីកោ
ចញ្ញត្តិ ។ ជំនួញ អាមត្តិសមុដ្ឋានាចំ តិហិ សមុដ្ឋានេហិ
សមុដ្ឋានិ ។ ថេ ។

វិធីបំណិព ចំពោះ

ចណ្ណាសមុដ្ឋានោខោតចក្កិចានិ ៦ អាមត្តិខោតោ កានិទ្យេនិដោយសមុដ្ឋានៃត ១
ភិកានិទ្យេនិអំពិកាយនិចិត្តិ មិនបានកានិទ្យេនិអំពិកាយទ្យេយ ។ ថេ ។

[១៤១] ភិក្ខុលើកខ្ញុំលើពៃនិបានដៃដង្កុក្កុផនិគ្នា ដោយសេចក្តី
នឹងកាក់សំចិត្តិ ត្រូវការក្តីបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងចំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
ក្នុងនរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងពួកធូយភិក្ខុ
និយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធូយភិក្ខុ
កាក់សំចិត្តិ ហើយលើកខ្ញុំលើពៃនិបានដៃដង្កុក្កុផនិគ្នា ។ សិក្ខា-
បទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានោខោតចក្កិចានិ ៦ អាមត្តិ
ខោតោ កានិទ្យេនិដោយសមុដ្ឋានៃត ១ ភិកានិទ្យេនិអំពិកាយនិចិត្តិ មិន
បានកានិទ្យេនិអំពិកាយទ្យេយ ។ ថេ ។

[១៤២] ភិក្ខុបោទក្តីក្នុងនិគ្នាដោយអាមត្តិសន្សិទ្ធិសេសដែលគ្មាន
មូល ត្រូវការក្តីបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងចំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនរ
សាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងពួកធូយភិក្ខុ
និយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធូយភិក្ខុ បោទក្តីក្នុងនិគ្នា
ដោយអាមត្តិសន្សិទ្ធិសេសដែលគ្មានមូល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានោខោតចក្កិចានិ ៦ អាមត្តិខោតោ កានិទ្យេនិ
ដោយសមុដ្ឋានៃត ១ ។ ថេ ។

ឧបាសម្ព័ន្ធ សោតុស្ស ទហាវិហា យមិភ្នំយន្តស្នោ សហោធម្មិកវិញ្ញា

ឧបាសម្ព័ន្ធ ចហាវិហា ១៦ យមិភ្នំយន្តស្នោ សហោធម្មិកវិញ្ញា

(១៤៣) ភិក្ខុស្ស សញ្ញិច្ច កក្កុច្ចំ ឧបស្សនេន្តស្ស
 កាចិត្តិយំ កាក្ខ បញ្ញាភ្នំនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាភ្នំ ។ កំ
 អាវត្តាភិ ។ ធាតុភ្នំយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។
 ធាតុភ្នំយេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ សញ្ញិច្ច កក្កុច្ចំ ឧបស្សនេហិស្ស
 កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាភ្នំ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋា-
 បាធំ តិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាភិ ។ មេ ។

(១៤៣) ភិក្ខុត្រង្គិចណ្ណាលសេចក្តីរង្វៀស ឱ្យភើតឡើងដល់ភិក្ខុ
 ៥និងគ្នា ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់ចញ្ញាភ្នំក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ចញ្ញាភ្នំក្នុងនគរ
 សាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធាតុភ្នំយកិក្ខុ ។
 ប្រារព្ធរឿងដូចម្តេច ។ ប្រារព្ធរឿងដែលពួកធាតុភ្នំយកិក្ខុ ត្រង្គិចណ្ណាល
 សេចក្តីរង្វៀសឱ្យភើតឡើងដល់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 ចញ្ញាភ្នំ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានវៃអាមត្តិចាំនិ ៦ អាមត្តិរោះ ចាំនិរឿងដោយ
 សមុដ្ឋាន ៣ ។ មេ ។

(១៤៤) ភិក្ខុនំ កណ្ណានជាតានំ កលហជាតានំ វិ-
 វាធាបញ្ញាធំ ឧបស្សនេតិ តិដ្ឋន្តស្ស ធាចិត្តិយំ កាក្ខ បញ្ញា-
 ភ្នំនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាភ្នំ ។ កំ អាវត្តាភិ ។ ធាតុភ្នំយេ
 ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ធាតុភ្នំយេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ
 កណ្ណានជាតានំ កលហជាតានំ វិវាធាបញ្ញាធំ ឧបស្សនេតិ
 តិដ្ឋន្តស្ស កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាភ្នំ ។ ធម្មំ អាមត្តិស-
 មុដ្ឋាបាធំ តិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាភិ សិយា កាយ-
 ភោ ៨ ចិត្តភោ ៨ សមុដ្ឋាភិ ៨ វាចេតា សិយា កាយ-
 ភោ ៨ វាចេតា ៨ ចិត្តភោ ៨ សមុដ្ឋាភិ ។ មេ ។

(១៤៤) ភិក្ខុឈរវេសបស្តាប់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ដែលចង្អុលហេតុ រឿង
 ចាស់ទៃនឹងភើតឡើង ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ទ្រង់ចញ្ញាភ្នំក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
 ចញ្ញាភ្នំក្នុងនគរសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួក
 ធាតុភ្នំយកិក្ខុ ។ ប្រារព្ធរឿងដូចម្តេច ។ ប្រារព្ធរឿងដែលពួកធាតុភ្នំយកិក្ខុ
 ឈរវេសបស្តាប់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ដែលចង្អុលហេតុរឿងចាស់ទៃនឹងភើតឡើង ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែចញ្ញាភ្នំ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានវៃអាមត្តិចាំនិ ៦ អាមត្តិ
 រោះ ចាំនិរឿងដោយសមុដ្ឋាន ៦ គឺចាំនិរឿងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបាទ
 ចាំនិរឿងអំពីវាចាគឺមាន ចាំនិរឿងអំពីកាយវាចានិងចិត្តក៏មាន ។ មេ ។

[១៤៥] ធម្មិកានំ កម្មានំ ធម្មំ ធម្មា បញ្ញា ទ័យេន-
 ធម្មំ អាបជ្ជន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញាត្ថន្តំ ។ សាវត្ថុ-
 យា បញ្ញាត្ថំ ។ កំ អាវត្តាតំ ។ ធម្មតិយេ កិក្កុ អាវត្ត ។
 កំស្មី វត្ថុស្មីន្តំ ។ ធម្មតិយា កិក្កុ ធម្មិកានំ កម្មានំ
 ធម្មំ ធម្មា បញ្ញា ទ័យេនធម្មំ អាបជ្ជន្តស្ស កស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ញាត្ថំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ តិហិ សមុដ្ឋា-
 លេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១៤៦] សង្ខេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តនាពាយ ធម្មំ
 អធម្មា ឧដ្ឋាយាសនា បញ្ញាធម្មន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញា-
 ត្ថន្តំ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញាត្ថំ ។ កំ អាវត្តាតំ ។ អញ្ញាតិ
 កិក្កុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្តំ ។ អញ្ញាតហេ កិក្កុ សង្ខេ
 វិនិច្ឆយកថាយ វត្តនាពាយ ធម្មំ អធម្មា ឧដ្ឋាយាសនា
 បញ្ញាតិ កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាត្ថំ ។ ធម្មំ អាបត្តិស-
 មុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១៤៧] ភិក្ខុបាធិត្យន្ទ្រៈ ភីសចក្កិយលំព្រម ផលំកម្មវិផលប្រកប
 ដោយធម៌ ហើយគ្រឡប់តិះដៀលជាទានក្រោយវិញ ត្រូវអាចក្តិបាចក្តិយៈ
 ទ្រង់ចញ្ញក្ក ក្នុងទិណ ។ ទ្រង់ចញ្ញក្ក ក្នុងឧសាសាត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ នឹងពួកពួក្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងវិផលពួកពួក្តិយភិក្ខុ បាធិត្យន្ទ្រៈ ផលំកម្មវិផលប្រកប
 ដោយធម៌ ហើយគ្រឡប់តិះដៀលជាទានក្រោយវិញ ។ សិក្ខាចទោះ
 មានតែចញ្ញក្ក ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃអាចក្តិទាន ៦ អាចក្តិទោះ តាំង
 រឿងដោយសមុដ្ឋាន ៧ ។ បេ ។

[១៤៨] ពាក្យវិនិច្ឆយកំពុន្តិប្រត្រក្កទៅក្នុងសង្ខេ ភិក្ខុមិនបាធិត្យ
 ន្ទ្រៈ ហើយក្រោកអំពីភាសនៈរៀសចេញទៅ ត្រូវអាចក្តិបាចក្តិយៈ ទ្រង់
 ចញ្ញក្កក្នុងទិណ ។ ទ្រង់ចញ្ញក្កក្នុងឧសាសាត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 វិផលភិក្ខុមួយរូប កាលបើពាក្យវិនិច្ឆយកំពុន្តិប្រត្រក្កទៅក្នុងសង្ខេ មិន
 បាធិត្យន្ទ្រៈ ក៏ក្រោកអំពីភាសនៈរៀសចេញទៅ ។ សិក្ខាចទោះមាន
 តែចញ្ញក្ក ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃអាចក្តិទាន ៦ អាចក្តិទោះ តាំងរឿង
 ដោយសមុដ្ឋានៃត ១ គឺតាំងរឿងអំពីភាយកំពានឹងចក្ក ។ បេ ។

[១៤៧] សមគ្គេន សង្ខេប ចិវំ ធាតុ បដ្ឋា ចិយ-
 ននម្មំ អាមជ្ជន្តស្ស ចាចិគ្គិយំ កក្កុ បញ្ញត្តន្តំ ។ វដ្ឋត្ត-
 ហេ បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុតិយេ កិក្កុ អាវត្ត ។
 កិស្មី វត្តស្មីន្តំ ។ ធាតុតិយា កិក្កុ សមគ្គេន សង្ខេប
 ចិវំ ធាតុ បដ្ឋា ចិយននម្មំ អាមជ្ជិសុ តស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋានានំ តិហិ ស-
 មុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ មេ ។

[១៤៨] ដានំ សង្ខិតំ លាភំ បរិណាតំ បុគ្គលស្ស
 បរិណាមេន្តស្ស ចាចិគ្គិយំ កក្កុ បញ្ញត្តន្តំ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុតិយេ កិក្កុ អាវត្ត ។
 កិស្មី វត្តស្មីន្តំ ។ ធាតុតិយា កិក្កុ ដានំ សង្ខិតំ លាភំ
 បរិណាតំ បុគ្គលស្ស បរិណាមេសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋានានំ តិហិ សមុដ្ឋានេហិ
 សមុដ្ឋាតិ ។ មេ ។

[១៤៧] កិក្កុធិវិវេដោយនាមសង្ខេបប្រមុទ្រៀនត្ថា ហើយគ្រឡប់
 ភិវេជ្យលាភានិក្រាយវិញ ត្រូវអាចក្តិបាចិគ្គិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងចំណា ។
 ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរោវគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទ្រង់បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញ
 ទ្រង់បញ្ញត្តិយកិក្កុ ។ ព្រោះអ្វីនិម្មេចម្តេច ។ ព្រោះអ្វីនិវេលន្តកត្តេន្តិយ-
 កិក្កុ បានធិវិវេដោយនាមសង្ខេបប្រមុទ្រៀនត្ថា ហើយគ្រឡប់ភិវេជ្យលាភា
 និក្រាយវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវគ្គបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋាន
 វគ្គបញ្ញត្តិទាំង ៦ អាមត្តិទាន កាន់ច្រើនដោយសមុដ្ឋាន ៧ ។ មេ ។

[១៤៨] កិក្កុដីនិវេ លាភរបស់សង្ខេប វេលានេចេត្តិទេវេន្តិយសង្ខេប
 ហើយ ក៏គ្រឡប់ចេត្តិទេវេន្តិយបុគ្គលវិញ ត្រូវអាចក្តិបាចិគ្គិយៈ ទ្រង់
 បញ្ញត្តក្នុងចំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរោវគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទ្រង់បុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទ្រង់បុគ្គលនិក្កុ ។ ព្រោះអ្វីនិម្មេចម្តេច ។ ព្រោះ
 អ្វីនិវេលន្តកត្តេន្តិយកិក្កុ ដីនិវេ លាភរបស់សង្ខេបវេលានេចេត្តិទេវេន្តិយ
 សង្ខេបហើយ គ្រឡប់ចេត្តិទេវេន្តិយបុគ្គលវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវគ្គ
 បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានវគ្គបញ្ញត្តិទាំង ៦ អាមត្តិទាន កាន់ច្រើន
 ដោយសមុដ្ឋាន ៧ ។ មេ ។

វិទយចិន្តា ចារិក

តស្សន្តានំ

[១៤៧] វុទ្ធានោ សហទម្មេន

វិទយញ្ច វិស្ណាយំ

មោមោន្តោ បហាវំ នេន្តោ

តលសត្តិកំ អម្ពលកំ

កុក្កុទ្ធា ទុបស្សតិញ្ច

ទម្មតានំ វិទិច្ឆយំ

សធកុសធម្មនានេន

បុគ្គលបរិណាមនាតិ ។

[១៥០] បុត្រេ អប្បដិសំវិទិតេន រញ្ញោ អន្តេបុរំ

បរិសន្តស្ស ចាចិគ្គយំ កកុ បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថិយា

បញ្ញត្តំ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ អនន្តំ អារត្ត ។

កំស្មី វត្ថុស្មី ។ អាយស្ម អាចេន្តោ បុត្រេ អប្បដិសំវិទិ-

តោ រញ្ញោ អន្តេបុរំ ចាវិសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។

វិទយចិន្តា ចារិក

ទុក្ខានៃសហធម្មតវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[១៤៧] រឿងកិក្ខុវិជយគេប្រដៅដោយសហធម៌ (សិក្ខា-
បទ) ១ រឿងកិក្ខុតោលតិះដៀលវិទិយ ១ រឿងកិក្ខុវិទ្ធវិទ្ធិ
ជាមិនជឿសិក្ខាបទ ១ រឿងកិក្ខុប្រហារកិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងកិក្ខុ
លើកលំពែងកិក្ខុផង ១ រឿងកិក្ខុចោទកិក្ខុផងគ្នា ដោយគា-
បក្កិសង្សាទិសសមិទមានម្ពល ១ រឿងកិក្ខុវិទ្ធវិញ្ញាវសេបក្កិ
នឿសឱ្យកើតឿងដល់កិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងកិក្ខុក្របស្តាប់កិក្ខុ
ដែលឈ្មោះគ្នា ១ រឿងកិក្ខុទ្វិទ្ធិដល់កម្មវិធីប្រកបដោយ
ធម៌ ១ រឿងកិក្ខុមិនបានឱ្យទទួលបានប្រាសាទវិទិច្ឆិយ ១
រឿងសង្ឃប្រមហ្មត្រិស្តាឱ្យចិវដល់កិក្ខុ ១ រឿងកិក្ខុបង្កើន
លាភសង្ឃ ដើម្បីបុគ្គលវិញ ១ ។

[១៥០] កិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះរាជា ដោយមិន
បានថ្វាយដំណឹងជាមុន ត្រូវតាមភ្នំបាចិគ្គិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភ្នំក្នុងវិណា ។
ទ្រង់បញ្ជាភ្នំក្នុងនគរសោភ័ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិទិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រា-
រព្ធនិទិព្រះភានទូមានភាយ ។ ព្រោះរឿងដូច្នោះ ។ ព្រោះរឿង
ដែលព្រះភានទូមានភាយ មិនបានថ្វាយដំណឹងជាមុន ហើយចូលទៅ
កាន់ព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះរាជា ។ សិក្ខាបទនោះ មានក្របស្តាប់ ១ ។

ចេញវិញ ហេតុនេះ យោងតាម ច្បាប់យុត្តិធម៌ រដ្ឋបាល

ចេញវិញ ហេតុនេះ យោងតាម ច្បាប់យុត្តិធម៌ រដ្ឋបាល

ចង្អុល អាមត្តិសម្បត្តិជាដាច់ ធ្វើហិ សម្បត្តិទេហិ សម្បត្តិ
(កម្រិត) ។ បេ ។

ចណ្ណសម្បត្តិខែអាចត្តិទាំង ៦ អាចក្លែងប្លែកដោយសម្បត្តិ ៦
(ដូចក្នុងកម្រិតសម្បត្តិ) ។ បេ ។

(១៧០) រក្សា ទុក្ខស្មារតីស្ប ជាចិត្តយំ កក្ក បញ្ច-
ត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ អញ្ញាតិ
កំ អាណាតិ ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ អញ្ញាតិ កំ កក្ក រក្សា
ទុក្ខស្មារតី កំស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ធ្វើ អនុប្បត្តិ
យោ ។ ចង្អុល អាមត្តិសម្បត្តិជាដាច់ ធ្វើហិ សម្បត្តិទេហិ
សម្បត្តិ ។ បេ ។

(១៧១) កំកុរិសាវត្តិ ក្រុមអាចត្តិចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចក្កនិវិណ
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្កនិវិណសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនិវិណសាវត្តិ ។ ទ្រង់
ប្រាជ្ញនិវិណកុម្មុយុប ។ ប្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ប្រោះរឿងដែលកំកុម្មុយ
ប្រាជ្ញនិវិណសាវត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក្ក ១ មានអនុប្បត្តិ
៦ ។ ចណ្ណសម្បត្តិខែអាចត្តិទាំង ៦ អាចក្លែងប្លែកដោយ
សម្បត្តិទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៧២) សង្ក កំកុរិ អនាមិកា វិការល កាម
បរិសុទ្ធស្ស ជាចិត្តយំ កក្ក បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយា
បញ្ចត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ ទត្តិយេ កំកុរិ អាណាតិ ។ កំស្មី
វត្តស្មី ។ ទត្តិយា កំកុរិ សង្ក កំកុរិ អនាមិកា វិការល
កាម បរិសុទ្ធស្ស កំស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ធ្វើស្ប
អនុប្បត្តិយោ ។ ចង្អុល អាមត្តិសម្បត្តិជាដាច់ ធ្វើហិ ស-
ម្បត្តិទេហិ សម្បត្តិ (កម្រិត) ។ បេ ។

(១៧៣) កំកុមិបាណកំកុរិ កំកុរិ វិការល កាម បរិសុទ្ធស្ស
កាម ប្រែក្នុងវិការល ក្រុមអាចត្តិចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចក្កនិវិណ ។
ទ្រង់បញ្ចក្កនិវិណសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនិវិណសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញ
និវិណកុម្មុយុប ។ ប្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ប្រោះរឿងដែលកុម្មុយ
ប្រាជ្ញនិវិណ កំកុមិបាណ កំកុរិ វិការល កាម បរិសុទ្ធស្ស កាម ប្រែក្នុង
វិការល ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក្ក ១ មានអនុប្បត្តិ ៧ ។
ចណ្ណសម្បត្តិខែអាចត្តិទាំង ៦ អាចក្លែងប្លែកដោយ សម្បត្តិ ៦
(ដូចក្នុងកម្រិតសម្បត្តិ) ។ បេ ។

[១៩៣] អង្គមួយ វា ធន្តមួយ វា វិសាលាមួយ
 វា សូនិយវិ ការពារេន្តស្ស ខាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សកោសុ បញ្ញត្តិ ។ កំ ការពារតិ ។ សម្មហាលេ ភិក្ខុ
 ការព្រ ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ សម្មហាលេ ភិក្ខុ ន មត្ត
 ជាតិក្វា ពហុ សូនិយវេ វិញ្ញាបេសុំ ភស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯការ
 បញ្ញត្តិ ។ ចន្ទំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

[១៩៤] បសាលាតិក្កន្តំ មញ្ញំ វា បិមំ វា ការ
 ពារេន្តស្ស ខាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ ការពារតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧបទន្តំ សក្យបុត្ត
 ការព្រ ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ អាយស្មា ឧបទន្តោ សក្យ-
 បុត្តោ ឧត្តំ មញ្ញំ ការពារេសំ(២) ភស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯការ
 បញ្ញត្តិ ។ ចន្ទំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

[១៩៥] មញ្ញំ វា បិមំ វា ត្ថុលោធន្តំ ការពារេន្តស្ស
 ខាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។

[១៩៦] ភិក្ខុឱវាគោត្ថិបំពនំមូលនិវត្តនិក្ខំ និវត្តក្ខិ និវស្សនិក្ខំ
 ត្រូវតាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងវិវេសសក្កៈ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនិវត្តមូលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិវត្តក្ខិប្រើឱវា ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវិវេសក្ខិប្រើឱវាដូចនិវត្តប្រធាណ ដើរសូមចំពន់
 មូលគោត្ថិប្រើឱវា ។ សិក្ខាបទនោះ មានវិចារក្ខិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃ
 តាចត្តិបំពនំ ៦ តាចត្តិមាន កំពៈឡើយដោយសម្មដ្ឋានបំពនំ ៦ ។ បេ ។

[១៩៧] ភិក្ខុឱវាគោត្ថិក្ខិ កំពិក្ខិ ឱវាឧវិហុសប្រធាណ ត្រូវតាចត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនេសាវក្ខិ ។ ទ្រង់ប្រា-
 រព្ធនិវត្តមូលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិវត្តនៃឧបទន្តជាសក្យបុត្តមានកាយ ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវិវេសព្រះឧបទន្តជាសក្យបុត្តមានកាយ
 ឱវាគោត្ថិក្ខិឧសំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវិចារក្ខិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃ
 តាចត្តិបំពនំ ៦ តាចត្តិមាន កំពៈឡើយដោយសម្មដ្ឋានបំពនំ ៦ ។ បេ ។

[១៩៨] ភិក្ខុឱវាគោត្ថិក្ខិ កំពិក្ខិ វេលញាតំដោយសំឡី ត្រូវ
 តាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនេសាវក្ខិ ។

១. ១. ១០ មញ្ញំ ឈី ។

តំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តិស្សី វត្តស្សីនិ ។ ធាតុតិយោ ភិក្ខុ មញ្ញបិ បិបិបិ តុលោននិ កាលយេសុំ តស្សី វត្តស្សី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានិ ។ ថេ ។

(១៨៦) បរិយាយតិក្កន្តំ ចិសីនិ កាលយេន្ទស្ស ធាតុតិយំ កត្ត បញ្ញត្តិនិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តំ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តិស្សី វត្តស្សីនិ ។ ធាតុតិយោ ភិក្ខុ មញ្ញបាលិកាលិ ចិសីនិ ធាតុ កាលយេសុំ តស្សី វត្តស្សី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានិ ។ ថេ ។

(១៨៧) បរិយាយតិក្កន្តំ កណ្ណាប្បជិញ្ញានិ កាលយេន្ទស្ស ធាតុតិយំ កត្ត បញ្ញត្តិនិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តំ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តិស្សី វត្តស្សីនិ ។ ធាតុតិយោ ភិក្ខុ មញ្ញបាលិកាយោ កណ្ណាប្បជិញ្ញានិយោ ធាតុតិយេសុំ តស្សី វត្តស្សី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានំ ធម៌ សមុដ្ឋានិ ។ ថេ ។

ទ្រង់ប្រាជ្ញាធិនិបុត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធិនិបុត្តធាតុតិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធាតុតិយភិក្ខុឱ្យនេត្តិសំពត់ខំសីទទះ ដៃស ព្រោះរឿង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន ខែកាបត្តិពាំង ៦ អាបត្តិទោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពាំង ៦ ។ ថេ ។

(១៨៨) ភិក្ខុ ឱ្យនេត្តិសំពត់ខំសីទទះ ឱ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវ កាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិទីនោះសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធិនិបុត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធិនិបុត្តធាតុតិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធាតុតិយភិក្ខុឱ្យនេត្តិសំពត់ខំសីទទះដៃស ព្រោះ ព្រោះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន ខែកាបត្តិពាំង ៦ កាបត្តិទោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពាំង ៦ ។ ថេ ។

(១៨៩) ភិក្ខុឱ្យនេត្តិសំពត់ត្របកម បូជិវេទ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវកាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិទីនោះសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធិនិបុត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធិនិបុត្តធាតុតិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធាតុតិយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់ត្របកម បូជិវេទ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន ខែកាបត្តិពាំង ៦ កាបត្តិទោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពាំង ៦ ។ ថេ ។

(១៤៨) បដាណាតិក្កន្តំ វស្សិកាសាដកំ កាវា-
 យេន្តស្ស ពាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធាត្តិយេ កិក្ខុ អាវត្ត ។
 កិស្មី វត្តស្មីន្តិ ។ ធាត្តិយា កិក្ខុ អប្បមាណិកាយោ
 វស្សិកាសាដកាយោ ជាវេស្មំ គស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋាចារិ ធម៌ សមុដ្ឋានេហិ
 សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៤៩) សុគតចិវរឃមាណំ ចិវរិ កាវាយេន្តស្ស
 ពាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ កាយស្មន្តំ ធន្តំ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីន្តិ ។
 កាយស្មា ធម្មោ សុគតចិវរឃមាណំ ចិវរិ ជាវេសិ គស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋាចារិ ធម៌
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៥០) ភិក្ខុឱ្យគោធ្វើសំពតំភិក្ខុភិក្ខុវ្រៀនិកទ្ធវនិហ្មសប្រមាណ ត្រូវ
 កាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្តិ ។
 ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់ភិក្ខុទឹក
 ភ្លៀងមិនត្រូវខ្ចាត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានៃ
 វិទកាចត្តិបាត ៦ កាចត្តិបោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានបាត ៦ ។ បេ ។

(១៥១) ភិក្ខុឱ្យគោធ្វើចិវរចុំគ្នានឹងចិវរព្រះសុគត ត្រូវកាចត្តិបា-
 ចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រា-
 ព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងព្រះនន្តមានកាយ ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះនន្តមានកាយ ប្រើប្រាស់ចិវរចុំគ្នា
 នឹងចិវរព្រះសុគត ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានៃ
 កាចត្តិបាត ៤ កាចត្តិបោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានបាត ៦ ។ បេ ។

ឧបាសម្ពុទ្ធ លោក្ខ័យ ឧបាសម្ពុទ្ធ ចាចិគ្គិយករណ្ណេ ទុក្ខានិព្វិ

ឧបាសម្ពុទ្ធ ឃាតនៈ ១៦ ចាចិគ្គិយករណ្ណេ ទុក្ខានិព្វិ

កស្សន្តានំ

ទុក្ខានិព្វាននិព្វានៈ ដូច្នោះ

(១៦០) កស្សន្តានុ ទុក្ខន្តោ
អនាឌុច្ឆា បរេសិទេ
សុចិយោត្ថ មត្តត្ថា
ត្វលោ ធន្តំ វិសិទ្ធនំ
កស្សន្តានុ កស្សន្តានុ កស្សន្តានុ
ចមាណំ ចិវិ ណាយិទិ(១) ។
ទ្រេតិ ចាចិគ្គិយ វិទិកា ។

(១៦០) រឿងកិក្ខុច្បុលទៅកាន់គ្រូរាជកំរ ១ រឿងកិក្ខុរើស
រាជក្ខ ១ រឿងកិក្ខុមិទេបាណកិក្ខុផងគ្នាហើយចូលទៅកាន់
ស្រុក ១ រឿងកិក្ខុទ្យុនេធ្វើចំរាងមូល ១ រឿងកិក្ខុទ្យុនេធ្វើគ្រូ ១
រឿងកិក្ខុទ្យុនេធ្វើគ្រូញាត់ដោយសំឡី ១ រឿងកិក្ខុទ្យុនេធ្វើ
សំពត់វិសិទ្ធនៈ ១ រឿងកិក្ខុទ្យុនេធ្វើសំពត់គ្រូចកម្មប្បដិវេ ១
រឿងកិក្ខុទ្យុនេធ្វើសំពត់ភិក្ខុវិក្ខេត្រៀង ១ រឿងកិក្ខុប្រើប្រាស់ចិវិ
មុំនគ្នានឹងចិវិព្រះសុគត ។

កេសំ វិគ្គានំ ទុក្ខានំ

ចប់ចាចិគ្គិយៈ ៩៦ តែម៉ិញ្ញៈ ។

(១៦១) កេសំ វិគ្គានំ ទុក្ខានំ
កោដិណា វេលកោដ ច
សុភ សម្មណាតា ធម្មោ
កជវិគ្គេន តេ ធនិកិ ។

ទុក្ខានិព្វាននិព្វានៈ ដូច្នោះ

(១៦១) វិគ្គានំនោះ ១៦១ គឺ កេសំនៃវិគ្គ ១ ក្លុក-
នាមវិគ្គ ១ ទេវវិគ្គ ១ កោដវិគ្គ ១ វេលកោដវិគ្គ ១ សុភុ-
ណាវិគ្គ ១ សម្មណាវិគ្គ ១ សហជម្រកវិគ្គ ១ កជវិគ្គ ១ ។

១ កេសំ កេសំ វិគ្គានំ កេសំនៃវិគ្គ ១ ក្លុកនាមវិគ្គ ១ ទេវវិគ្គ ១ កោដវិគ្គ ១ វេលកោដវិគ្គ ១ សុភុណាវិគ្គ ១ សម្មណាវិគ្គ ១ សហជម្រកវិគ្គ ១ កជវិគ្គ ១ ។

(១៦៦) យន្តោម ភតវត្តា ជាតតា ចស្សតា អរ-
 ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរ-
 យវំ បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ទាននិយំ វា ភោជនិយំ វា
 សហត្ថា បដិក្កហេត្ថា កុញ្ញន្តស្ស ចាដិទេសនិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាញាតិ ។
 អញ្ញាតវំ ភិក្ខុំ អាញ ។ កំស្មី វត្ថុស្មី ។ អញ្ញាតរោ
 ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរយវំ បរិដ្ឋាយ
 ហត្ថតោ អាទិសំ បដិក្កហេសំ កស្មី វត្ថុស្មី ។ វិកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាចានំ ភិក្ខុ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ធន វាចតោ
 ធន ភិក្ខុតោ សិយា កាយតោ ច ចិក្ខុតោ ច សម្មដ្ឋាតិ
 ធន វាចតោ ។ មេ ។

(១៦៧) ភិក្ខុនិយា វេសាសនិយា ធន ជិវរក្ខា
 កុញ្ញន្តស្ស ចាដិទេសនិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វាជត្ថហេ
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អាញាតិ ។ ធន្នំ យេ ភិក្ខុ អាញ ។

(១៦៦) សូរោ សិក្ខាបទណា មានឈ្មោះថា បាដិទេសនិយៈ ដែល
 ព្រះនាមព្រះភាគ អាហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធកន្តិទោះ ទ្រង់ប្រោស (ឆ្នាំកាលដែល
 គ្លាន់និច្ចាតសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ(ឆ្នាំអំណាចប្រយោជន៍ទាំង១០) បាន
 បញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលទាននិយៈ ឬភោជនិយៈដោយវិធីបិណ្ឌ
 ខ្លះ អំពីវិភិក្ខុនិមិត្តមិនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះស្រុក សិក្ខា-
 បទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទំណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនរោសាវត្ថុ ។
 ទ្រង់ប្រាសាទនិច្ចាតសិក្ខាបទ ។ ទ្រង់ប្រាសាទនិច្ចាតសិក្ខាបទ ។ ព្រោះរឿងដូច-
 ម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ទទួលភាមិសៈ អំពីវិភិក្ខុនិមិត្តមិន
 ជាញាតិ ដែលចូលទៅចន្លោះស្រុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
 ចណ្ណាសម្មដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ ភាគនោះ តាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋាន ៦
 គឺតាំងឡើងតំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងតំពីវាចានិច្ចក៏មាន តាំងឡើង
 អំពីកាយនិច្ចក្តី មិនបានតាំងឡើងតំពីវាចានិច្ច ។ មេ ។

(១៦៧) ភិក្ខុមិនបានយាត់ភិក្ខុនិមិត្តដែលកំពុងបញ្ជាចំបញ្ជា ហើយមាន
 ព្រះភាគបាដិទេសនិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនរោ-
 សាវត្ថុ ។ ទ្រង់ប្រាសាទនិច្ចាតសិក្ខាបទ ។ ទ្រង់ប្រាសាទនិច្ចាតសិក្ខាបទ ។

មហានិក្ខេ ហោត្តស មហានិក ពានិទេសនិយមណោ

កិស្សិ វត្តស្និទ្ធិ ។ ឧត្តត្ថយោ ភិក្ខុ ភិក្ខុ ធិយោ វេសាសន្តិ-
យោ ឧ ធិវាវេសុំ តស្សិ វត្តស្និ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
អាមត្តិសមុដ្ឋានាចំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋតិ សិយា
កាយតោ ច វាចតោ ច សមុដ្ឋាតិ ឧ ចិត្តតោ វ សិយា
កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋតិ ។ បេ ។

[១៦៤] សេត្តសម្មិកេសុ កុលេសុ ។ ឧទ្ទិយំ វា
កោជនិយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញនុប្ប ចាដិ-
នេសនិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយោ បទ្កត្តំ ។ កំ
អាញ្ញតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អាញ្ញ ។ កំស្សិ វត្តស្និទ្ធិ ។
សម្ពហុលា ភិក្ខុ ឧ ឧត្ត ជាធិត្វា បដិគ្គ(េសុំ តស្សិ
វត្តស្និ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ទ្វេ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ធម្មំ អា-
មត្តិសមុដ្ឋានាចំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋតិ សិយា
កាយតោ សមុដ្ឋាតិ ឧ វាចតោ ឧ ចិត្តតោ សិយា
កាយតោ ឧ ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ឧ វាចតោ ។ បេ ។

[១៦៥] អាញ្ញកេសុ សេតាសនេសុ ឬទ្ធិអប្បដិ-
សំវិនិកំ មាជនិយំ វា កោជនិយំ វា អន្ស្រាវមេ សហត្ថា

មហានិក្ខេ មហានិ. ១៦ ពានិទេសនិយមណោ

ព្រាហ្មរៀនដូចម្តេច ។ ព្រាហ្មរៀនដែលពួកគេព្រមយកក្នុងនិទានយាត់ភិក្ខុនិ
ដែលកំពុងបញ្ជាចំបញ្ជា (ឱ្យប្រទេសបាយសម្បជលភិក្ខុ) ។ សិក្ខាចខារោ
មានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណាសម្បជ្ជានៃកាបត្តិពិន ៦ កាបត្តិខារោតាំងឡើង
ដោយសម្បជ្ជា ៦ គឺតាំងឡើងដោយសម្បជ្ជា ៦ មិនបានតាំងឡើងដោយ
ចិត្តក៏បាន តាំងឡើងដោយចិត្តក៏បាន ។ បេ ។

[១៦៦] ភិក្ខុទទួលខានិយៈប្បកោជនិយៈ ដោយដែលសំខ្លួន ក្នុង
ត្រកូលដែលសន្សំបានសម្បកិរិយៈសេត្តត្រកូល បានខ្លួនឯង ត្រូវកាបត្តិ
បានខេសនិយៈ ទ្រង់ចញ្ញក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ចញ្ញក្នុងនិទានសាវត្ថិ ។
ទ្រង់ប្រាព្វនិទានកុញ្ញលា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនិទានភិក្ខុច្រើនប្រ ។ ព្រាហ្មរៀន
ដូចម្តេច ។ ព្រាហ្មរៀនដែលភិក្ខុច្រើនប្រ មិននឹងប្រហារហើយទទួល ។
សិក្ខាចខារោ មានបញ្ញត្តិ ១ មាននុប្បញ្ញត្តិ ៦ ។ បណ្ណាសម្បជ្ជានៃ
កាបត្តិពិន ៦ កាបត្តិខារោ តាំងឡើងដោយសម្បជ្ជា ៦ គឺតាំងឡើងដោយ
កាយ មិនបានតាំងឡើងដោយចិត្តក៏បាន តាំងឡើងដោយចិត្ត
ចិត្ត មិនបានតាំងឡើងដោយចិត្តក៏បាន ។ បេ ។

[១៦៧] ភិក្ខុវេស្សនិសេនាសនៈក្នុងព្រៃ ទទួលខានិយៈប្បកោជនិយៈ
ដែលពាយកមិនបានឱ្យនិរតិយំជាមុន ដោយដែលសំខ្លួន ក្នុងកាលហើយ

បដិគ្គហេតុ កុញ្ញន្តស្ស ទានំទេសនីយំ កត្ត បញ្ញត្តិ។
 សក្កេសុ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារញ្ញតិ ។ សម្ពហុលេ កំកុ
 អារត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្ពហុលា កំកុ អារមេ
 ទោវ បដិវសន្ត ទារោទេសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធួ អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ
 ត្ថិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានិ សិយា កាយតោ ច
 វាធាតោ ច សម្មដ្ឋានិ ០ ចិត្តៈតា សិយា កាយតោ ច
 វាធាតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

ចត្តាបាបដិសេធិយា ចិត្តិកា ។

កស្សន្តានំ

[១៦៦] អញ្ញតិកាយ វេសាសិ
 សេត្តអារញ្ញកេន ច
 ទានំទេសនីយា ចត្តារោ
 សម្មទ្កេន បកាសិកាតិ(១) ។

១ អញ្ញតិកាយ ចរិដ្ឋាយ វេសាសន្តិ ១ និរាយ សេចូសប្បនដាទេន អារញ្ញកោដិទេន
 ចាតិ កត្តិ វាធាតោ វិស្សតិ ។

គាតំ ក្រៅកាបត្តិបាដិសេធិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុណិ ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុ
 វិទេសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិធិបុគ្គលកា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិធិភិក្ខុច្រើនរូប ។
 ព្រោះរឿងផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប កាលចើងទៅ
 កស្រយក្នុងភាវ ក៏មិនបានប្រាប់គេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃកាបត្តិវាង ៦ កាបត្តិនោះ វាង
 ទៀនដោយសម្មដ្ឋាន ២ គឺវាងទៀនវតីកាយនិធិវា មិនបានវាងទៀន
 វតីចិត្តវាង វាងទៀនវតីកាយនិធិវាចិត្តវាង ។ បេ ។

ល បាដិសេធិយៈ ៤ ត្រៃប្បញ្ញៈ ។

ឧត្តាននៃបាដិសេធិយៈនោះ ដូច្នោះ

[១៦៦] រឿងភិក្ខុខ្នួលខាទនីយភោជនីយាហារ វតីភិក្ខុ-
 នីដែលមិនមែនជាញាតិ ១ រឿងភិក្ខុមិនយាងភិក្ខុនីដែលកំតុន
 ចង្ហាបំបញ្ជា ១ រឿងភិក្ខុខ្នួលខាទនីយភោជនីយាហារ ក្នុង
 សេត្តក្រកូល ១ រឿងភិក្ខុទៅក្នុងវេទនាសនៈក្នុងវិប្រា ១ បាដិ-
 សេធិយៈវាង ៤ ដូច្នោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសម្តែងហើយ ។

បញ្ញត្តិ ។ ធួំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកោន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋាតិ កាយភោ ច ចិត្តភោ ច សមុដ្ឋាតិ
និវាណភោ ។ មេ ។

[១៦៧] អនាធរិយំ បដិច្ច កាយំ វិវិត្តា អន្តរយេវ
កច្ចន្តស្ស ធុត្តានំ ។ មេ ។ ចត្វត្តិយា កិក្ខុ កាយំ វិ-
វិត្តា អន្តរយេវ កច្ចិសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធួំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកោន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
(បឋមទារាជិកោ) ។

[១៧០] អនាធរិយំ បដិច្ច កាយំ វិវិត្តា អន្តរយេវ
និសីធុន្តស្ស ធុត្តានំ ។ មេ ។ ចត្វត្តិយា កិក្ខុ កាយំ
វិវិត្តា អន្តរយេវ និសីធុសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធួំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកោន សមុដ្ឋានេន
សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកោ) ។

[១៧១] អនាធរិយំ បដិច្ច ហត្ថំ វា ចានំ វា ភីន្តរា-
បេន្តេន អន្តរយេវ កច្ចន្តស្ស ធុត្តានំ ។ មេ ។ ចត្វត្តិយា

វិធានបទ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានានៃភាចក្កិចានំ ៦ ភាចក្កិចានោ ភានិទ្យោនិ
ដោយសមុដ្ឋានៃភា ១ នីភានិទ្យោនិភិកាយនិចិត្ត មិនបាទភានិទ្យោនិ
ភិកិចោទ្យោយ ។ មេ ។

[១៦៨] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្កិមិនេអិភិ ហើយេចិកាយេដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវភាចក្កិចក្កដ ។ មេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកចត្វត្តិយកិក្ខុចេកាយ
កាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវិធានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណា
សមុដ្ឋានៃភាចក្កិចានំ ៦ ភាចក្កិចានោ ភានិទ្យោនិដោយសមុដ្ឋានៃភា ១
(ដូចក្នុងបឋមទារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧០] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្កិមិនេអិភិ ចេកាយេក្នុងយក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវភាចក្កិចក្កដ ។ មេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកចត្វត្តិយកិក្ខុចេកាយ
ក្នុងយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវិធានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាន
នៃភាចក្កិចានំ ៦ ភាចក្កិចានោ ភានិទ្យោនិដោយសមុដ្ឋានៃភា ១ (ដូចក្នុង
បឋមទារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧១] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្កិមិនេ អិភិ ក្រមាច់ដៃក្តី ជើងក្តី ដើរ
ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវភាចក្កិចក្កដ ។ ។ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកចត្វត្តិយ

មហានិក្ខេ លោក្ខណ៍ មហានិក្ខេ លោក្ខណ៍ បរិមណ្ឌលវិញ្ញាណ

ភិក្ខុ ហត្ថុធិ បាណស្សី តិណ្ណាបេន្តា អន្តរាយវេ កច្ឆិស្ស កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាធានំ ឯកោ ឧសមុដ្ឋាធានំ សមុដ្ឋាតិ (បឋមមាណសិកា) ។

[១៧២] អនាទិយំ បដិច្ច ហត្ថំ វា ចានំ វា

តិណ្ណាបេន្តា អន្តរាយវេ ធិសីនន្តស្ស ធុក្កនំ ។ ឃេ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ហត្ថុធិ បាណស្សី តិណ្ណាបេន្តា អន្តរាយវេ ធិសីនិស្ស កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាធានំ ឯកោ ឧសមុដ្ឋាធានំ សមុដ្ឋាតិ (បឋមមាណសិកា) ។

[១៧៣] អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោ-

កោន្តោ អន្តរាយវេ កច្ឆន្តស្ស ធុក្កនំ ។ ឃេ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ តហំ តហំ ឱលោកោត្តា អន្តរាយវេ កច្ឆិស្ស កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាធានំ ឯកោ ឧសមុដ្ឋាធានំ សមុដ្ឋាតិ (បឋមមាណសិកា) ។

[១៧៤] អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកោន្តោ

អន្តរាយវេ ធិសីនន្តស្ស ធុក្កនំ ។ ឃេ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ

មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ ១៦ សេតិយកណ្ណ បរិមណ្ឌលវិញ្ញាណ

ភិក្ខុក្រាមាចរិវេន្ទ្រ ជើន្ទ្រ ជើរេ ក្នុងចន្ទ្រាវេន្ទ្រ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានំ ភាបត្តិពានំ ៦ ភាបត្តិវេន្ទ្រ ពានំ ភាបត្តិវេន្ទ្រ ដោយសមុដ្ឋានំ ១ (ដូចក្នុង មហានិក្ខេសិក្ខាបទ) ។

[១៧៥] ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេ ក្នុងមិមតិ ក្រាមាចរិវេន្ទ្រ ជើន្ទ្រ ក្នុង

ក្នុងចន្ទ្រាវេន្ទ្រ ក្រាមាបត្តិវេន្ទ្រ ។ ឃេ ។ ក្រាមាវេន្ទ្រ ដែលក្នុងចន្ទ្រាវេន្ទ្រ ក្រាមាចរិវេន្ទ្រ ជើន្ទ្រ ក្នុងចន្ទ្រាវេន្ទ្រ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានំ ភាបត្តិពានំ ៦ ភាបត្តិវេន្ទ្រ ពានំ ភាបត្តិវេន្ទ្រ ដោយសមុដ្ឋានំ ១ (ដូចក្នុង មហានិក្ខេសិក្ខាបទ) ។

[១៧៦] ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេ ក្នុងមិមតិ ក្រាមាមិមតិសភាស

ជើរេក្នុងចន្ទ្រាវេន្ទ្រ ក្រាមាបត្តិវេន្ទ្រ ។ ឃេ ។ ក្រាមាវេន្ទ្រ ដែលក្នុងចន្ទ្រាវេន្ទ្រ ក្រាមាមិមតិសភាស ជើរេក្នុងចន្ទ្រាវេន្ទ្រ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានំ ភាបត្តិពានំ ៦ ភាបត្តិវេន្ទ្រ ពានំ ភាបត្តិវេន្ទ្រ ដោយសមុដ្ឋានំ ១ (ដូចក្នុង មហានិក្ខេសិក្ខាបទ) ។

[១៧៧] ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេ ក្នុងមិមតិ ក្រាមាមិមតិសភាស ក្នុង

ក្នុងចន្ទ្រាវេន្ទ្រ ក្រាមាបត្តិវេន្ទ្រ ។ ឃេ ។ ក្រាមាវេន្ទ្រ ដែលក្នុងចន្ទ្រាវេន្ទ្រ ក្នុង

តហំ តហំ ឱណោកេត្តា អន្តរយេ ធិសីធិសុ តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេ-
ន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានំ (បឋមចារាវដិកេ) ។ ថេ ។

(១៧៥) អនាធិយំ បដិច្ច ឧត្តិត្តកាយ អន្តរយេ
កច្ឆន្ទស្ស ធិត្តំ ។ ថេ ។ ចត្វត្តិយា កិក្ខុ ឧត្តិត្ត-
កាយ អន្តរយេ កច្ឆន្ទស្ស តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋានំ (បឋមចារាវដិកេ) ។

(១៧៦) អនាធិយំ បដិច្ច ឧត្តិត្តកាយ អន្តរយេ
ធិសីធិសុ ធិត្តំ ។ ថេ ។ ចត្វត្តិយា កិក្ខុ ឧត្តិត្ត-
កាយ អន្តរយេ ធិសីធិសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋានំ (បឋមចារាវដិកេ) ។

ក្រេត្យុតោលីសំពាស អន្តរយេ ធិសីធិសុ តស្មី
បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេ-
ន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានំ (បឋមចារាវដិកេ) ។ ថេ ។

(១៧៧) កិក្ខុតាស្រ័យេសេចក្តិមិទេកេតិ សេយចិវេ ដើរេទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ក្រៅតាបត្តិទុក្ខ ។ ថេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកពេទ្យគ្និយកិក្ខុ សេយ
ចិវេ ដើរេទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាចន្លោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ ឯកា
សមុដ្ឋានំនៃតាបត្តិទុក្ខ ។ តាបត្តិទុក្ខ តាំងរឿងដោយសមុដ្ឋានំនៃ ។ (ដូច
ក្នុងបឋមចារាវដិកេសិក្ខាបទ) ។

(១៧៨) កិក្ខុតាស្រ័យេសេចក្តិមិទេកេតិ សេយចិវេ អន្តរយេ
ផ្ទះ ក្រៅតាបត្តិទុក្ខ ។ ថេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកពេទ្យគ្និយកិក្ខុសេយចិវេ
អន្តរយេចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាចន្លោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ ឯកា
សមុដ្ឋានំនៃតាបត្តិទុក្ខ ។ តាបត្តិទុក្ខ តាំងរឿងដោយសមុដ្ឋានំនៃ ។ (ដូចក្នុង
បឋមចារាវដិកេសិក្ខាបទ) ។

[១៧៧] អនាធិយំ បដិច្ច ឧដ្ឋត្សិកាយ អន្តរយេវ
 កច្ចុទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ចត្វក្កិយា កិក្ខុ មហាហា-
 សិតំ ហសន្តា អន្តរយេវ កច្ចិសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
 សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សមុដ្ឋាតិ ។

[១៧៨] អនាធិយំ បដិច្ច ឧដ្ឋត្សិកាយ អន្តរយេវ
 ចិសីទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។

[១៧៩] អនាធិយំ បដិច្ច ឧប្បាសន្តំ មហាសន្តំ
 តាកេនេន អន្តរយេវ កច្ចុទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ចត្វ-
 ក្កិយា កិក្ខុ ឧប្បាសន្តំ មហាសន្តំ តាកេន្តា អន្តរយេវ
 កច្ចិសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិ-
 សមុដ្ឋានាចំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (ស-
 មទុកាសនាយ) ។

[១៧៧] ភិក្ខុភាស្រ្តីយេសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយ
 សំរោចទ្រាំង ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកចត្វក្តិយភិក្ខុ
 សើចទ្រាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាចទេនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
 ចណ្ណសមុដ្ឋានខែភាចក្តីទាំង ៦ ភាចក្តីនោះ ភាំងរឿងដោយសមុដ្ឋាន
 តែ ១ គឺភាំងរឿងអំពីកាយពហុចិត្ត ។

[១៧៨] ភិក្ខុភាស្រ្តីយេសេចក្តីមិនអើពើ គន្ថិយក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយ
 សំរោចទ្រាំង ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចទេនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
 ។ បេ ។ ភាចក្តីនោះ ភាំងរឿងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺ ភាំងរឿងអំពី
 កាយពហុចិត្ត ។

[១៧៩] ភិក្ខុភាស្រ្តីយេសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំរោងហោ សំរោង
 ទ្រាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួក
 ចត្វក្តិយភិក្ខុ ធ្វើសំរោងហោ សំរោងទ្រាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។
 សិក្ខាចទេនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានខែភាចក្តីទាំង ៦ ភាចក្តី
 នោះ ភាំងរឿងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ប្រែក្នុងសមុទុកាសខេសិក្ខាច) ។

វិធមបិណ្ឌ ចរិយា

[១៧០] អនាធិរិយំ បដិច្ច ឧត្តាសន្តំ មហាសន្តំ ករោន្តេន អន្តរយេវ ធិសីនន្តស្ស ធុត្តដំ ។ មេ ។ ឯតា ចញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (សមនុកាសនាយ) ។

[១៧១] អនាធិរិយំ បដិច្ច កាយឃ្យចាលកំ អន្តរយេវ កច្ឆន្តស្ស ធុត្តដំ ។ មេ ។ ចខត្តិយា កិក្ខុ កាយឃ្យចាលកំ អន្តរយេវ កច្ឆិសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯតា ចញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (ចមមនាវាជីកេ) ។

[១៧២] អនាធិរិយំ បដិច្ច កាយឃ្យចាលកំ អន្តរយេវ ធិសីនន្តស្ស ធុត្តដំ ។ មេ ។ ឯតា ចញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (ចមមនាវាជីកេ) ។

[១៧៣] អនាធិរិយំ បដិច្ច កាយឃ្យចាលកំ អន្តរយេវ កច្ឆន្តស្ស ធុត្តដំ ។ មេ ។ ឯតា ចញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ ចមមនាវាជីកេ ។

វិធមបិណ្ឌ ចរិយា

[១៧០] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិនភីរិ ធ្វើសំឡេងិយិ សំឡេងិ ភ្នំនំ អន្តិយក្ខន្ធចន្ទានេផ្ទះ ត្រូវតាចក្តីទុក្ខដ ។ មេ ។ សិក្ខាចននោះ មាន វិចចញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ អាចក្តីនោះ ភ្នំនំឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ (ដូច ក្នុងសមុគ្គកាសនសិក្ខាច) ។

[១៧១] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិនភីរិ ដើរត្រូវលើកាយទៅក្នុង ចន្ទានេផ្ទះ ត្រូវតាចក្តីទុក្ខដ ។ មេ ។ ព្រោះឡើងដែលឆ្លុកឆ្លងិយិភិក្ខុ ដើរត្រូវលើកាយទៅក្នុងចន្ទានេផ្ទះ ។ សិក្ខាចននោះ មានវិចចញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ អាចក្តីនោះ ភ្នំនំឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ (ដូចក្នុងបមមនុកា ជីកសិក្ខាច) ។

[១៧២] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិនភីរិ អន្តិយត្រូវលើកាយ ក្នុង ចន្ទានេផ្ទះ ត្រូវតាចក្តីទុក្ខដ ។ មេ ។ សិក្ខាចននោះ មានវិចចញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ អាចក្តីនោះ ភ្នំនំឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ (ដូចក្នុងបមមនុកា ជីកសិក្ខាច) ។

[១៧៣] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិនភីរិ ដើរសំរិវេរទៅក្នុងចន្ទានេផ្ទះ ត្រូវតាចក្តីទុក្ខដ ។ មេ ។ សិក្ខាចននោះ មានវិចចញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ អាចក្តី នោះ ភ្នំនំឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ (ដូចក្នុងបមមនុកាជីកសិក្ខាច) ។

[១៨២] អនាធិយំ បដិច្ច ពាហុប្បទាលកំ អន្តរ-

យេវ ធិសីទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៨៣] អនាធិយំ បដិច្ច សីសប្បទាលកំ អន្តរ-

យេវ កច្ឆន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៨៤] អនាធិយំ បដិច្ច សីសប្បទាលកំ អន្តរ-

យេវ ធិសីទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

ឧប្បត្តិកវិញ្ញាណ ។ ពិយោ ។

[១៨៥] អនាធិយំ បដិច្ច ទម្ពកកេន អន្តរយេវ

កច្ឆន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៨២] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិទេអិភី អន្តិយេវេសវេកុនិចខ្លោនេផ្ទះ

ត្រូវភាបក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះមានវគ្គភាគី ១ ។ បេ ។ ភាបក្តី
នោះ ភាវិទ្យោនិដោយសមុដ្ឋានិ ១ (ដូចកុនិចបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

[១៨៣] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិទេអិភី អិវេត្រូវេសវេកុនិចខ្លោនេផ្ទះ

ត្រូវភាបក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវគ្គភាគី ១
។ បេ ។ ភាបក្តីនោះ ភាវិទ្យោនិដោយសមុដ្ឋានិ ១ (ដូចកុនិចបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

[១៨៤] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិទេអិភី អន្តិយេត្រូវេសវេកុនិចខ្លោនេផ្ទះ

ត្រូវភាបក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវគ្គភាគី ១
។ បេ ។ ភាបក្តីនោះ ភាវិទ្យោនិដោយសមុដ្ឋានិ ១ (ដូចកុនិចបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

ចប់ ឧប្បត្តិកវិញ្ញាណ ទី ២ ។

[១៨៥] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិទេអិភី អិវេស្តិមចន្តិយេត្រូវេសវេកុនិចខ្លោនេផ្ទះ

ត្រូវភាបក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាបទ នោះ មានវគ្គភាគី ១ ។ បេ ។ ភាបក្តី
នោះ ភាវិទ្យោនិដោយសមុដ្ឋានិ ១ (ដូចកុនិចបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

(១៨៨) អនាធិវាយំ បដិច្ច ទុក្ខក្រម អន្តរាយេ
 និស័ទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមតារាជិកេ) ។

(១៨៩) អនាធិវាយំ បដិច្ច ទុក្ខក្រម អន្តរាយេ
 កច្ឆន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ចតុត្ថិយា កិក្ខុ សសីសកំ
 ចារុម៌ត្វា អន្តរាយេ កច្ឆិសុ ធស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញតិ ។ ចន្ទំ អាចត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
 សមុដ្ឋានិ (បឋមតារាជិកេ) ។

(១៩០) អនាធិវាយំ បដិច្ច ទុក្ខក្រម អន្តរាយេ
 និស័ទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមតារាជិកេ) ។

(១៩១) អនាធិវាយំ បដិច្ច ទុក្ខដិកាយ អន្តរាយេ
 កច្ឆន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។ ឯកេន
 សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមតារាជិកេ) ។

(១៨៨) ភិក្ខុអាស្រ័យេសេចក្តីមិនអើពើ ឥន្ទ្រយស្តីមេចន្ត្រិះក្នុងចន្លោះផ្ទះ
 គ្រូអាចក្តីខ្ពង់ ។ បេ ។ សិក្ខាចន្លោះ មានតែបញ្ញតិ ១ ។ បេ ។ អាចក្តី
 នោះ ភាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានវគ្គ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាច) ។

(១៨៩) ភិក្ខុអាស្រ័យេសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទូរក្សាលទៅក្នុងចន្លោះ
 ផ្ទះ គ្រូអាចក្តីខ្ពង់ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកវត្តិយភិក្ខុ ផល្គាច់គ្រូ-
 សុភាយព្រមទាំងក្សាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាចន្លោះ មានតែ
 បញ្ញតិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានវគ្គអាចក្តីទាំង ៦ អាចក្តីនោះ ភាំងឡើង
 ដោយសមុដ្ឋានវគ្គ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាច) ។

(១៩០) ភិក្ខុអាស្រ័យេសេចក្តីមិនអើពើ ឥន្ទ្រយទទូរក្សាលទៅក្នុង
 ចន្លោះផ្ទះ គ្រូអាចក្តីខ្ពង់ ។ បេ ។ សិក្ខាចន្លោះ មានតែបញ្ញតិ ១
 ។ បេ ។ អាចក្តីនោះ ភាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានវគ្គ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារា-
 ជិកសិក្ខាច) ។

(១៩១) ភិក្ខុអាស្រ័យេសេចក្តីមិនអើពើ ដើរចំកើតជើងទៅក្នុងចន្លោះ
 ផ្ទះ គ្រូអាចក្តីខ្ពង់ ។ បេ ។ សិក្ខាចន្លោះ មានតែបញ្ញតិ ១ ។ បេ ។ អាចក្តី
 នោះ ភាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានវគ្គ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាច) ។

[១៧២] អនាធរិយំ បដិច្ច បល្ល័ង្កកាយ អន្តរាយេ
វិសីទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ យេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ យេ ។
ឯកោ ឯកសមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមតារាជិកេ) ។

[១៧៣] អនាធរិយំ បដិច្ច អសក្កច្ចំ ចិណ្ឌិតាតំ
បដិច្ចន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ យេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ យេ ។
ឯកោ ឯកសមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមតារាជិកេ) ។

[១៧៤] អនាធរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ទិលោកេន្តេន
ចិណ្ឌិតាតំ បដិច្ចន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ យេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
។ យេ ។ ឯកោ ឯកសមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមតារា-
ជិកេ) ។

[១៧៥] អនាធរិយំ បដិច្ច សូយត្រាវ តហំ បដិច្ចន្តស្ស
ទុក្ខដំ ។ យេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ យេ ។ ឯកោ
ឯកសមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (បឋមតារាជិកេ) ។

[១៧៦] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិនភីភី ភិក្ខុយក្រាមាមក្ខណសដក្តីដំ
នៅក្នុងបន្ទាន់ដុះ ត្រូវតាមក្តីទុក្ខដំ ។ យេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ។ យេ ។ ភាសនានោះ កំរើឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧៧] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិនភីភី ទទួលចិណ្ឌិតាតមិនតារា
ត្រូវតាមក្តីទុក្ខដំ ។ យេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ យេ ។ ភាសនា
នោះ កំរើឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧៨] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិនភីភី ក្រឡេកមើលពិសោស
ទទួលចក្ខុវិស្វាមាត ត្រូវតាមក្តីទុក្ខដំ ។ យេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ។ យេ ។ ភាសនានោះ កំរើឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧៩] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិនភីភី ទទួលសមុទ្ធិច្រើន (រើស
បាយ) ត្រូវតាមក្តីទុក្ខដំ ។ យេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ យេ ។
ភាសនានោះ កំរើឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខា
បទ) ។

[១៧៦] អនាធិវិយំ បដិច្ច ឬបីកតំ បិណ្ឌាចាតំ បដិ-

កុណាទុស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

ខន្តុកវិញ្ញាណិយោ ។

[១៧៧] អនាធិវិយំ បដិច្ច អសន្តត្តំ បិណ្ឌាចាតំ

កុណាទុស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

[១៧៨] អនាធិវិយំ បដិច្ច គហំ គហំ ឱសេន្តេន

បិណ្ឌាចាតំ កុណាទុស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

[១៧៩] អនាធិវិយំ បដិច្ច គហំ គហំ ឱមសេន្តេន

បិណ្ឌាចាតំ កុណាទុស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

[១៨៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ខទ្ធសបិណ្ឌា បាតឡ្យកំកុនំ

(ប្បុសោតំបាត្រ) ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចទេនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១

។ បេ ។ ភាចក្តីនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានៃត ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណ

ជិកសិក្ខាចទ) ។

ឈ ខន្តុកវិញ្ញាណ ទី ៣ ។

[១៨៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចរិកោតបិណ្ឌា បាតឡ្យកំកុនំ

ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចទេនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ ភាចក្តី

នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានៃត ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណជិកសិក្ខាចទ) ។

[១៨៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ត្រេឡ្យកម្រើកសីលសោស

បរិភោគបិណ្ឌា បាត ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចទេនោះ មានតែ

បញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ ភាចក្តីនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានៃត ១ (ដូចក្នុង

បឋមបុរាណជិកសិក្ខាចទ) ។

[១៨៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កតាយបាយទ្យទ្ធី កុនិចិ

នោះ មានបិណ្ឌា បាត ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចទេនោះ មាន

តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ ភាចក្តីនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានៃត ១ (ដូចក្នុង

បឋមបុរាណជិកសិក្ខាចទ) ។

មហានិទ្ទេ សោឡស មហានិក សេតិយនណ្ណេ ចិណ្ណយានវត្តោ

(២០១) អនាធរិយំ បដិច្ច សូបញ្ជាវ តហំ កុញ្ញនុស្ស
នុក្កដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាវដិកេ) ។

(២០២) អនាធរិយំ បដិច្ច ឥបតោ(១) ឱអន្តិកា ចិណ្ណ-
យានំ កុញ្ញនុស្ស នុក្កដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាវដិកេ) ។

(២០៣) អនាធរិយំ បដិច្ច សូបំ វា ក្យញ្ញនំ វា ឱននេន
បដិច្ចនេនុស្ស នុក្កដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ ។ (បឋមចារាវដិកេ) ។

(២០៤) អនាធរិយំ បដិច្ច សូបំ វា ឱននំ វា អត្តុតា
អត្តយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនុស្ស នុក្កដំ ។ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណតិ ។ ធាតុនិយេ ភិក្ខុ
អាត្ម ។ កំសិ វត្តសិទ្ធិ ។ ធាតុនិយា ភិក្ខុ សូបម្បី

១. វិចារោ ។

មហានិទ្ទេ មហានិក ១៦ សេតិយនណ្ណេ ចិណ្ណយានវត្តោ

(២០៥) ភិក្ខុ ភាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគសម្មប្រើនជាង
(បាយ) ត្រូវភាបក្តីខ្ពង់ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ មេ ។ ភាបក្តីនោះ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុណ-
និកសិក្ខាបទ) ។

(២០៦) ភិក្ខុភាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ នាវចិណ្ណបាតប្រមទុរកំពិ
កំពូលបាយ ត្រូវភាបក្តីខ្ពង់ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ មេ ។ ភាបក្តីនោះ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុណ-
និកសិក្ខាបទ) ។

(២០៧) ភិក្ខុភាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កាយបាយលុបសម្ប ឬ
ម្ហូប ត្រូវភាបក្តីខ្ពង់ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ ភាបក្តី
នោះ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុណនិកសិក្ខាបទ) ។

(២០៨) ភិក្ខុភាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សុំសម្បបាយបប្រសិទ្ធផល
ដោយនាវ ត្រូវភាបក្តីខ្ពង់ ប្រសិទ្ធភាពក្នុងវិណា ។ ប្រសិទ្ធភាពក្នុងនគរ
សាវត្តិ ។ ប្រសិទ្ធភាពក្នុងបុគ្គលណា ។ ប្រសិទ្ធភាពក្នុងពួកអង្គុយកិច្ច ។
ក្រោមរឿងដូចម្តេច ។ ក្រោមរឿងដែលពួកអង្គុយកិច្ច ទៅសុំសម្ប

ឱនទម្ង អត្តលោ អត្តាយ វិញ្ញាបេកា កុត្តិសុ កស្មី
អត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធួន្ត
អាចត្តិសមុដ្ឋានាធិ ត្វិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ សិ-
យា កាយោ ទ ចិត្តោ ទ សមុដ្ឋាតិ ទ វាចោ
សិយា កាយោ ទ វាចោ ទ ចិត្តោ ទ សមុដ្ឋាតិ ។

[២០៤] អនាទិយំ បដិច្ច ឧដ្ឋានសញ្ញាណ^(១) បរេសំ
បត្តំ ឱលោកេន្តស្ស ធុត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
។ បេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋម-
ចារាដិកេ) ។

[២០៥] អនាទិយំ បដិច្ច មហន្តំ កតត្បំ ក-
រោន្តស្ស ធុត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាដិកេ) ។

[២០៦] អនាទិយំ បដិច្ច ធិយំ កាលោបំ ក-
រោន្តស្ស ធុត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯ-
កេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាដិកេ) ។

និទានន្តោ ចុរុរោ ។

១. ឧដ្ឋានសញ្ញាណ ។

បាយន្ត បម្រុងខ្លួនឯង ហើយតាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចក្កសមុដ្ឋានេនកាចត្តិចំ ៦ កាចត្តិនោះ តាំង
ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ តាំងឡើងសំភាយនិច្ច មិនបានតាំងឡើង
សំភាយនិច្ច តាំងឡើងសំភាយនិច្ចកាចត្តិមាន ។

[២០៧] ភិក្ខុ កាស្រីយោសចត្តិមិនភីភី សម្គាល់ដោយការលើក
ទោសនេ វិវាទិលទាត្រកិក្កដៃ ត្រូវកាចត្តិខ្ពស់ ។ បេ ។ សិក្ខាបទ ។ ។
មានវិបត្តិ ១ ។ បេ ។ កាចត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១
(ដូចក្នុងបឋមចារាដិកសិក្ខាបទ) ។

[២០៨] ភិក្ខុកាស្រីយោសចត្តិមិនភីភី ធ្វើ ពិទ្ធកបាយឱ្យដំ^(១) ត្រូវ
កាចត្តិខ្ពស់ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវិបត្តិ ១ ។ បេ ។ កាចត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមចារាដិកសិក្ខាបទ) ។

[២០៩] ភិក្ខុកាស្រីយោសចត្តិមិនភីភី ធ្វើ ពិទ្ធកបាយឱ្យដំ ត្រូវ
កាចត្តិខ្ពស់ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវិបត្តិ ១ ។ បេ ។ កាចត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមចារាដិកសិក្ខាបទ) ។

ចំ ពិទ្ធកបាយឱ្យ ១ ។

១. ពាលាចន្តបុគ្គលិក ។ វិញ្ញាណចំខ្ពស់ ។

[២០៧] អនាធិវិយ័ បដិច្ច អនាហិដ កាតាឡេ ឬ-

ទន្ធាវ វិវន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។

ឯកោ ឧសុដ្ឋានេន ឧសុដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

[២០៨] អនាធិវិយ័ បដិច្ច កុញ្ញមាណេន សត្វំ ហត្ថំ

ឬទេ បត្តិចន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។

ឯកោ ឧសុដ្ឋានេន ឧសុដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

[២០៩] អនាធិវិយ័ បដិច្ច សកាតឡោន ឬទេន

ក្យាយវន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។

ឯកោ ឧសុដ្ឋានេន ឧសុដ្ឋានិ កាយតោ ច វិនតោ

ច ចិត្តតោ ច សុដ្ឋានិ ។

[២១០] អនាធិវិយ័ បដិច្ច បិណ្ណកេមតំ កុញ្ញន្តស្ស

ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកោ ឧសុដ្ឋានេន

ឧសុដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

[២០៧] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កាលវិសេសំខ្លាចាយចិន

ពានំផលំពានំ ក៏ហាមតំចំ ក្រៅភាបត្តិខ្លាច ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ

ពានំភបញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ ភាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសនៃ ១

(ដូចក្នុងបឋមបុគ្គលិកសិក្ខាបទ) ។

[២០៨] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចរិតោគញ្ញតំប្រាមវិជ្ជាវិន

អសំវេក្ខនំពានំ ក្រៅភាបត្តិខ្លាច ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ ពានំភ

បញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ ភាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសនៃ ១ (ដូចក្នុង

បឋមបុគ្គលិកសិក្ខាបទ) ។

[២០៩] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចិយាយទាំងតំខ្លាចាយ

នេវក្ខនំពានំ ក្រៅភាបត្តិខ្លាច ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ ពានំភបញ្ញត្តិ ១

។ មេ ។ ភាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសនៃ ១ គឺតាំងឡើងក៏ដោយ

វិចារិនិចិត្តំ ។

[២១០] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចរិតោគបោះផ្សំបាយវេ

ក្ខនំពានំ ក្រៅភាបត្តិខ្លាច ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ ពានំភបញ្ញត្តិ ១

។ មេ ។ ភាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសនៃ ១ (ដូចក្នុងបឋម

បុគ្គលិកសិក្ខាបទ) ។

(២០០) អនាធិយំ បដិច្ច តតណ្ហារច្ឆេតតំ
កុញ្ញន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ មេ ។
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមតារាជិកេ) ។

(២០២) អនាធិយំ បដិច្ច អវគណ្ណការកំ កុញ្ញ-
ន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមតារាជិកេ) ។

(២០៣) អនាធិយំ បដិច្ច ហត្ថចិច្ចទតតំ កុញ្ញន្តស្ស
។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
សមុដ្ឋាតិ (បឋមតារាជិកេ) ។

(២០៤) អនាធិយំ បដិច្ច សិក្ខាវការកំ កុញ្ញន្តស្ស
ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមតារាជិកេ) ។

(២០៥) អនាធិយំ បដិច្ច ជិក្ខុជិញ្ញាវកំ កុញ្ញន្តស្ស
ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមតារាជិកេ) ។

(២០១) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនគេចំ ចរិកោនភិក្ខុភិក្ខុនុយ
ត្រូវតាមភិក្ខុភិក្ខុ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ ភាចក្តីនោះ
កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

(២០២) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនគេចំ ចរិកោនចៀមទុលផ្គាប់
ត្រូវតាមភិក្ខុភិក្ខុ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។
ភាចក្តីនោះ កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណិក-
សិក្ខាបទ) ។

(២០៣) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនគេចំ ចរិកោនលាស៊ីដៃ ត្រូវ
តាមភិក្ខុភិក្ខុ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ ភាចក្តី
នោះ កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

(២០៤) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនគេចំ ចរិកោនឱ្យជ្រុះត្រាប់បាយ
ត្រូវតាមភិក្ខុភិក្ខុ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ ភាចក្តី
នោះ កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

(២០៥) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនគេចំ ចរិកោនលៀនអណ្តាត ត្រូវ
តាមភិក្ខុភិក្ខុ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ ភាចក្តី
នោះ កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

ឧបាសិទ្ធិ សេដ្ឋស បរិវាសិក សេច្ឆិយករណ្ណ សុវណ្ណវត្ត

(១១៦) អនាធិវិយំ បដិច្ចំ ចបុទបុគ្គារកំ កុញ្ញ-
ន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ យេ ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ យេ ។ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បវេមទាវាដិកេ) ។

កត្សរវិទ្យា បក្សយេ ។

(១១៧) អនាធិវិយំ បដិច្ចំ សុវណ្ណការកំ កុញ្ញន្តស្ស
ទុក្ខដំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ តោសម្ពុយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ
អាវត្តាតិ ។ សម្ពុហុលេ កំក្ក អាវត្ត ។ ភេស្មី វត្តស្មីធំ ។
សម្ពុហុលោ កំក្ក សុវណ្ណការកំ ចំវំ បិវិសុ តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បវេមទាវាដិកេ) ។

(១១៨) អនាធិវិយំ បដិច្ចំ ហត្ថចិល្យោកំ កុញ្ញ-
ន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ យេ ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ យេ ។ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បវេមទាវាដិកេ) ។

ឧបាសិទ្ធិ ឧបាវារា ១៦ សេច្ឆិយករណ្ណ សុវណ្ណវត្ត

(៦១៦) ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេចក្តីមិនអើតិ ចារិកោធិវ្យាជ្ជដូចំ ។ ត្រូវ
ភាចក្តីទុក្ខដំ ។ យេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ យេ ។ ភាចក្តីនោះ
តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

ចប់ កត្សរវត្ត ទី ៨ ។

(៦១៧) ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេចក្តីមិនអើតិ ចារិកោធិវ្យាជ្ជសុវណ្ណ
(ត្រក ១) ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនោះ
កោសត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។
ប្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ប្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូប ដឹកទឹកដាំស្រែសំឡេង
សុវណ្ណ (ត្រក ១) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បញ្ញត្តិសមុដ្ឋាន
នៃភាចក្តីតាំង ៦ ភាចក្តីនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងប-
ឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(៦១៨) ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេចក្តីមិនអើតិ ចារិកោធិវ្យាជ្ជនៃ ត្រូវភាចក្តី
ទុក្ខដំ ។ យេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ យេ ។ ភាចក្តីនោះ តាំង
ឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២១៧) អនាធិវាយំ បដិច្ច បត្តនិល្លេមាគំ កុញ្ញ-
ន្តស្ស ធុត្តដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមនារាជិកេ) ។

(២២០) អនាធិវាយំ បដិច្ច ធុដ្ឋនិល្លេមាគំ កុញ្ញ-
ន្តស្ស ធុត្តដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមនារាជិកេ) ។

(២២១) អនាធិវាយំ បដិច្ច សាមិសេន មាត្រេន ចា-
និយជាលកំ បដិច្ចណ្ណន្តស្ស ធុត្តដំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
កត្តេស្ស បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អា-
រត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីនិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ សាមិសេន មា-
ត្រេន ចានិយជាលកំ បដិច្ចហេសុំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធួ អាមត្តសមុដ្ឋានាចំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តកោ ច សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។

(២២២) អនាធិវាយំ បដិច្ច សសិក្កកំ បត្តនាវាចំ
អន្តរាយេ ធុន្តស្ស ធុត្តដំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
កត្តេស្ស បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។ សម្ពហុលេ
ភិក្ខុ អារត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីនិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ

(២១៧) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចារិកោគលិខ្ខុបាត្រ ត្រូវ
អាចក្តីខ្ពង់ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ អាចក្តីនោះ
កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាណិកសិក្ខាបទ) ។

(២២០) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចារិកោគលិខ្ខុបច្ចរមាត់ ត្រូវ
អាចក្តីខ្ពង់ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ មេ ។ អាចក្តីនោះ
កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាណិកសិក្ខាបទ) ។

(២២១) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលសៀវភៅ ដោយ
ដៃដែលច្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ព្រះអាចក្តីខ្ពង់ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងផែនកន្លះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
ភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូប ទទួលសៀវ
ភៅ ដោយដៃដែលច្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានខែអាចក្តីទាំង ៦ អាចក្តីនោះកាន់ឡើងដោយ
សមុដ្ឋានតែ ១ គឺកាន់ឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានកាន់ឡើងពីវាចា ។

(២២២) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រ ទាំង
គ្រាប់បាយក្នុងនោះផង ត្រូវអាចក្តីខ្ពង់ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
បញ្ញត្តិក្នុងផែនកន្លះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុ
ច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូបចាក់ទឹកលាង

សស័ត្តកំ បញ្ញាចារឹកំ អន្តរយេវ ទេដ្ឋេសុំ ភស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមំ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
សមុដ្ឋានិ ធិ វាចិតោ ។

[២២៣] អនាទិយំ បដិទ្ធ ទត្តាចារឹកស្ស ធម្មំ
ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ភត្ត បញ្ញាតិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញាតិ ។ កំ អាប្បាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាត្ម ។
ភិស្មី វត្ថុស្មិ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ទត្តាចារឹកស្ស ធម្មំ
ទេសេសុំ ភស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ឯកា
អនុប្បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមំ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ វាចិតោ ច ចិត្តតោ ច
សមុដ្ឋានិ ធិ កាយតោ ។

[២២៤] អនាទិយំ បដិទ្ធ ទត្តាចារឹកស្ស ធម្មំ
ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ ឃេ ។ ឯកា បញ្ញាតិ ឯកា
អនុប្បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមំ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ វាចិតោ ច ចិត្តតោ ច
សមុដ្ឋានិ ធិ កាយតោ ។

បាត្រទាំងប្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញាតិ ១ ។
ចណ្ណាសមុដ្ឋានវៃនភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិនោះ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន
តែ ១ គឺកាំងឡើងអំពីកាយខិនចិត្ត មិនបានកាំងឡើងអំពីវា ។

[២២៣] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអំពើ ហើយសម្តែងធម៌ដល់
មនុស្សដែលមានច្រកក្នុងដៃ ត្រូវភាបត្តិទុក្ខដ ទ្រង់ចញ្ញក្ខ ក្នុងទំណា ។
ទ្រង់ចញ្ញក្ខក្នុងនរណាភិក្ខុ ។ ទ្រង់ប្រាស្រ្តនឹងចុក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រាស្រ្ត
នឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយ
ភិក្ខុសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលមានច្រកក្នុងដៃ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញាតិ ១ មានអនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានវៃនភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិ
នោះ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺកាំងឡើងអំពីកាយខិនចិត្ត មិន
បានកាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២២៤] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអំពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស
ដែលមានដំបងក្នុងដៃ ត្រូវភាបត្តិទុក្ខដ ។ ចេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញាតិ ១ មានអនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានវៃនភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិ
នោះ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺកាំងឡើងអំពីកាយខិនចិត្ត មិន
បានកាំងឡើងអំពីកាយ ។

(២២៤) អនាធរិយំ បដិច្ច សុត្តន្តបិដកសុទ្ធ ធម្មំ ទេ-

សេន្តស្ស ទុក្ខនំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុច្យ-

ញាតិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន

សមុដ្ឋានិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ច កាយតោ ។

(២២៥) អនាធរិយំ បដិច្ច អាវុទ្ធជាណិស្ស ធម្មំ

ទេសេន្តស្ស ទុក្ខនំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុ-

ច្យញាតិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន

សមុដ្ឋានិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ច កាយតោ ។

សុលុប្បាទ ធម្មំ ។

(២២៦) អនាធរិយំ បដិច្ច ទានុការុស្សស្ស ធម្មំ ទេ-

សេន្តស្ស ទុក្ខនំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុច្យញា-

តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន

សមុដ្ឋានិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ច កាយតោ ។

(២២៧) ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេចក្តីមិនភើរើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស

ដែលមានគ្រឿងស្រ្តាភ្នក្តីដៃ ត្រូវកាចក្តីទុក្ខដ ។ មេ ។ សិក្ខាបទ

នោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុច្យញាតិ ១ ។ ចល្ហាសមុដ្ឋាននៃកាចក្តី

ទាំង ៦ កាចក្តីនោះ គាំទ្រឡើងដោយសមុដ្ឋាននៃ ១ គឺគាំទ្រឡើងអំពីវាចា

និងចិត្ត មិនបានគាំទ្រឡើងអំពីកាយ ។

(២២៨) ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេចក្តីមិនភើរើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស

ដែលមានគ្រឿងកា(១) ភ្នក្តីដៃ ត្រូវកាចក្តីទុក្ខដ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ

មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុច្យញាតិ ១ ។ ចល្ហាសមុដ្ឋាននៃកាចក្តីទាំង ៦

កាចក្តីនោះ គាំទ្រឡើងដោយសមុដ្ឋាននៃ ១ គឺគាំទ្រឡើងអំពីវាចា

និងចិត្ត មិនបានគាំទ្រឡើងអំពីកាយ ។

លំ សុលុប្បាទ ទី ៦ ។

(២២៩) ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេចក្តីមិនភើរើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែល

ពាក់ទ្រនាច់ជើង ត្រូវកាចក្តីទុក្ខដ ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១

មានអនុច្យញាតិ ១ ។ ចល្ហាសមុដ្ឋាននៃកាចក្តីទាំង ៦ កាចក្តីនោះ គាំទ្រ

ឡើងដោយសមុដ្ឋាននៃ ១ គឺគាំទ្រឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានគាំទ្រ

ឡើងអំពីកាយ ។

១ គ្រឿងប្រហារដែលប្រយោល មានមុខមិនមុត ខ្ពស់ក្រើងល្អិតនិងដំបងក្រើង ឯកា ឯកា ។

មហាវិភង្គ លោក្យា មហាវិភង្គ សេតិយោណោ បាទុកានិញ

[២២៨] អនាធិយំ បដិទ្ធ ឧបាហោរ្យន្ទ្រស្ស ធម្មំ
នេសេន្តស្ស ធុត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុ-
ប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាបាទំ ឯកេន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋាតិ វាចនោ ច ចិត្តនោ ច សមុដ្ឋាតិ ធន
កាយនោ ។

[២២៩] អនាធិយំ បដិទ្ធ យោនកតស្ស ធម្មំ នេ-
សេន្តស្ស ធុត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុ-
ប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាបាទំ ឯកេន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋាតិ វាចនោ ច ចិត្តនោ ច សមុដ្ឋាតិ ធន
កាយនោ ។

[២៣០] អនាធិយំ បដិទ្ធ សយនកតស្ស ធម្មំ
នេសេន្តស្ស ធុត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាបាទំ ឯកេន ស-
មុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ វាចនោ ច ចិត្តនោ ច សមុដ្ឋាតិ
ធន កាយនោ ។

មហាវិភង្គ មហាវិភង្គ ១៦ សេតិយោណោ បាទុកានិញ

[២២៨] ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេចក្តីមិនអើពើ សម្ពុទ្ធិធម៌ដល់មនុស្សដែល
ពាក់ស្បែកជើង ត្រូវកាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានៃកាចក្តីទាំង ៦ កាចក្តីនោះ គាត់
ឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ គឺគាត់ឡើងកំរិតចានិច្ចិក្ក មិនបានគាត់ឡើង
អំពីកាយ ។

[២២៩] ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេចក្តីមិនអើពើ សម្ពុទ្ធិធម៌ដល់មនុស្ស
ដែលបិទនៅលើយាម ត្រូវកាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានៃកាចក្តីទាំង ៦ កាចក្តី
នោះ គាត់ឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ គឺគាត់ឡើងកំរិតចានិច្ចិក្ក មិន
បានគាត់ឡើងអំពីកាយ ។

[២៣០] ភិក្ខុកាស្រ្តិយសេចក្តីមិនអើពើ សម្ពុទ្ធិធម៌ដល់មនុស្ស
ដែលនៅលើដំណេក ត្រូវកាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានៃកាចក្តីទាំង ៦ កាចក្តី
នោះ គាត់ឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ គឺគាត់ឡើងកំរិតចានិច្ចិក្ក មិន
បានគាត់ឡើងអំពីកាយ ។

[២៣១] អនាធិរិយំ ចដិច្ច បល្ល័ត្តិកាយ ធំសិទ្ធិ-
 ស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
 ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ ឯកេន
 សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានំ វាចកោ ច ចិត្តតោ ច ស-
 មុដ្ឋានំ ន កាយតោ ។

[២៣២] អនាធិរិយំ ចដិច្ច វេបិកសីសស្ស ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ ឯកេន ស-
 មុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានំ វាចកោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានំ
 ន កាយតោ ។

[២៣៣] អនាធិរិយំ ចដិច្ច ទុក្ខណ្ឌិតសីសស្ស
 ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯ-
 កា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ ឯកេន
 សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានំ វាចកោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានំ
 ន កាយតោ ។

[២៣១] ភិក្ខុកាស្រ្តិយាសេចក្តីមិនភីរិភី សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស
 ដែលអង្គុយត្រាបាមក្បាលជង្គង់ ត្រូវភាបត្តិទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចទេនាះ
 មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃភាបត្តិទាំង ៦
 ភាបត្តិទោ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត
 មិនទាន់តាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២៣២] ភិក្ខុកាស្រ្តិយាសេចក្តីមិនភីរិភី សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស
 ដែលចូតក្បាល ត្រូវភាបត្តិទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចទេនាះ មានបញ្ញត្តិ ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិទោ តាំង
 ឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើង
 អំពីកាយ ។

[២៣៣] ភិក្ខុកាស្រ្តិយាសេចក្តីមិនភីរិភី សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស
 ដែលទទួរក្បាល ត្រូវភាបត្តិទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចទេនាះ មានបញ្ញត្តិ ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិទោ តាំង
 ឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនទាន់តាំងឡើង
 អំពីកាយ ។

ឧបាសិទ្ធិ លោក្យស មហាភិក្ខុ សេតិវរណ្ណោ បាទុកវិទ្ធិ

ឧបាសិទ្ធិ ឧបាសិទ្ធិ ១៦ សេតិវរណ្ណោ បាទុកវិទ្ធិ

[២៣២] អនាធិយំ បដិច្ច ធម្មាយំ ចិន្ទិយំ ភាសនេ ចិន្ទិយស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានំ ភិច្ឆោតោ ច ចិត្តោ ច សមុដ្ឋានំ ច កាយោ ។

[២៣២] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនគេច អង្គុយលើដំនើ សម្តែង ធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើភាសនៈ ក្រៅភាចក្តីទុក្ខដំ ។ មេ ។ សិក្ខា ចរនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានំនៃអាចត្តិ ចំនំ ៦ អាចត្តិមាន តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានំនៃ ១ គឺតាំងឡើងកំពីរោ ចិន្ទិយស្ស មិនបានតាំងឡើងកំពីរោ ។

[២៣៣] អនាធិយំ បដិច្ច ចិន្ទិយំ ភាសនេ ចិន្ទិយស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានំ ភិច្ឆោតោ ច ចិត្តោ ច សមុដ្ឋានំ ច កាយោ ។

[២៣៣] ភិក្ខុ កាស្រ័យសេចក្តីមិនគេច អង្គុយលើភាសនៈចាច សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើភាសនៈខ្ពស់ជាង ក្រៅភាចក្តីទុក្ខដំ ។ មេ ។ សិក្ខាចរនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានំនៃអាចត្តិចំនំ ៦ អាចត្តិមាន តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានំនៃ ១ គឺ តាំងឡើងកំពីរោចិន្ទិយស្ស មិនបានតាំងឡើងកំពីរោ ។

[២៣៤] អនាធិយំ បដិច្ច វិចេន ចិន្ទិយស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានំ ភិច្ឆោតោ ច ចិត្តោ ច សមុដ្ឋានំ ច កាយោ ។

[២៣៤] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនគេច ឈរលើផ្លូវធម៌ ដល់ មនុស្សដែលអង្គុយ ក្រៅភាចក្តីទុក្ខដំ ។ មេ ។ សិក្ខាចរនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានំនៃអាចត្តិចំនំ ៦ អាចត្តិមាន តាំង ឡើងដោយសមុដ្ឋានំនៃ ១ គឺតាំងឡើងកំពីរោចិន្ទិយស្ស មិនបានតាំងឡើង កំពីរោ ។

[២៣៧] អនាធិវិយំ ចដិច្ច បច្ឆតោ កច្ចុទ្ធនេ បុរ-
 តោ កច្ចុទ្ធស្ស ធម្មំ នេសទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។
 ឯកា ចញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាចត្តិស-
 មុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ កាយតោ
 ច ភិចគោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ។

[២៣៨] អនាធិវិយំ ចដិច្ច ឧប្បវេន កច្ចុទ្ធនេ
 បវេន កច្ចុទ្ធស្ស ធម្មំ នេសទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។
 ឯកា ចញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាចត្តិស-
 មុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ កាយតោ
 ច ភិចគោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ។

[២៣៩] អនាធិវិយំ ចដិច្ច មិកេន ទុច្ឆារំ កំ បស្ស-
 រំ កំ ករោទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា ចញ្ញតិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន ស-
 មុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ
 ច ភិចគោ ។

[២៣៧] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរពីខាងក្រោយសម្តែង
 ដល់មនុស្សដែលដើរអំពីមុខ ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចរនោះ
 មានចញ្ញតិ ១ មានអនុប្បញ្ញតិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានំនៃភាចក្តីទាំង ៦
 ភាចក្តីនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានំនៃ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវេទនា
 និងចិត្ត ។

[២៣៨] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរក្រៅផ្លូវសម្តែងដល់
 ដល់មនុស្សដែលដើរភាចម្តូរ ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចរនោះ
 មានចញ្ញតិ ១ មានអនុប្បញ្ញតិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានំនៃភាចក្តីទាំង ៦
 ភាចក្តីនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានំនៃ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវេទនា
 និងចិត្ត ។

[២៣៩] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ លាចរន្តចង់ទុច្ឆារ ឬ
 បស្សរ ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដំ ។ បេ ។ សិក្ខាចរនោះ មានចញ្ញតិ ១ មានអ-
 នុប្បញ្ញតិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានំនៃភាចក្តីទាំង ៦ ភាចក្តីនោះ តាំងឡើង
 ដោយសមុដ្ឋានំនៃ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបាចតាំងឡើង
 អំពីវេទនា ។

ឧបាសិទ្ធិ ឧបាសិទ្ធិ ឧបាសិទ្ធិ ឧបាសិទ្ធិ ឧបាសិទ្ធិ

[២២០] អនាធិយំ បដិច្ច ហរិភេ ឧទ្ធាវំ វា បស្សាវំ
វា ទេឡំ វា កាភេន្តស្ស ធុត្តងំ ។ យេ ។ ឯតា បញ្ញត្តិ
ឯតា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធិ ឯតា ឧ
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច ស
មុដ្ឋានិ ឧ វាចតោ ។

[២២១] អនាធិយំ បដិច្ច ឧទេតោ ឧទ្ធាវំ វា បស្សាវំ
វា ទេឡំ វា កាភេន្តស្ស ធុត្តងំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សា
វត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តានិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អា
វត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មី ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ឧទេតោ ឧទ្ធា
វម្បិ បស្សាវម្បិ ទេឡម្បិ អតំសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯតា
បញ្ញត្តិ ឯតា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធិ
ឯតា ឧ សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
ច សមុដ្ឋានិ ឧ វាចតោ ។

ឧបាសិទ្ធិ សម្ពោ ។
ឧបាសិទ្ធិ សេដិយា ធិដិកា ។
ឧបាសិទ្ធិ កម្មប្បញ្ញត្តិវិ ធិដិកា ។

ឧបាសិទ្ធិ ឧបាសិទ្ធិ ១២ សេដិយកល្យា ឧបាសិទ្ធិ

[២២០] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិទេអើតិ ចរោចនំឧទ្ធាវៈក្តី បស្សាវៈ
ក្តី រោចនំមាត់ក្តី ដាក់រលី (រុក្ខជាតិដើមរោង) ដែលមានពណ៌ខៀវ
ស្រស់ ត្រូវកាចក្តីខ្ពស់ ។ យេ ។ សិក្ខាចទេនោ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុ
ប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃកាចក្តីចាំ ៦ កាចក្តីនោ តាំងឡើង
ដោយសមុដ្ឋានៃ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយមិនចិត្ត មិនបាទតាំងឡើង
អំពីវាចា ។

[២២១] ភិក្ខុកាស្រីយេសេចក្តីមិទេអើតិ ចរោចនំឧទ្ធាវៈក្តី បស្សាវៈ
ក្តី រោចនំមាត់ក្តី ដាក់ក្នុងទឹក ត្រូវកាចក្តីខ្ពស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងចំណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងគោសោវត្ត ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចុក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងពួកឧត្តយភិក្ខុ ។ ព្រោះឡើងដូចម្តេច ។ ព្រោះឡើងពួកឧត្តយភិក្ខុ
បាទចរោចនំឧទ្ធាវៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ រោចនំមាត់ខ្លះ ដាក់ក្នុងទឹក ។
សិក្ខាចទេនោ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃ
កាចក្តីចាំ ៦ កាចក្តីនោ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានៃ ១ គឺតាំងឡើង
អំពីកាយមិនចិត្ត មិនបាទតាំងឡើងអំពីវាចា ។

ចំ ឧបាសិទ្ធិ ទី ៧ ។
សេដិយក្តី គឺក្តីដែលកិច្ចប្រវេសិក្សា មាន ៧៥ ចំតែចំលោះ ។
ចំ កម្មប្បញ្ញត្តិវិ ក្នុងឧបាសិទ្ធិ ។

គុណសម្បត្តិ

(២២២) បរិមណ្ឌលំ បដិច្ចដំ
 សុសំវារោ កុតិកុតិកុតិ
 ឧត្តំតោ ដ្ឋិត្យិកា សន្តោ
 តៈយោ ថេវ បទាលនា
 ទត្តំ ឧត្តុណ្ណំតោ ថេវ
 កុដំ បល្ល័ត្តិកាយ ច
 សត្តំ បត្តសត្តំ ច
 សមស្វបំ សមត្តិកំ
 សត្តំ បត្តសត្តំ ច
 សបទានំ សមស្វបកំ
 ដូច. ពា(៤) ១ បដិច្ចដំ
 វិភាគដ្ឋានសត្តិកា
 ១ មហាដំ មណ្ឌលំ ម្នារ

ឧទ្ធរណ៍សក្កិយវគ្គៈ ថ្នាក់

(២២២) រឿងកិច្ចស្រាវជ្រាវ ឱ្យជាបរិមណ្ឌល ១
 រឿងកិច្ចបំបាត់នាយ ១ រឿងកិច្ចសង្រួមឱ្យល្អ ១ រឿងកិច្ច
 មានក្នុងដាត់ចុះ ១ រឿងកិច្ចសេយ្យភាព ១ រឿងកិច្ចផ្លូវសំរាប់
 ខ្លាំង ១ រឿងកិច្ចស្រាវជ្រាវនាយសេយ្យភាព ១ រឿងកិច្ចស្វ័យ
 ចរន្ត ១ រឿងកិច្ចទទួលបាន ១ រឿងកិច្ចបំបាត់ជើង ១ រឿង
 កិច្ចស្រាវជ្រាវមណ្ឌលដ្ឋាន ១ រឿងកិច្ចទទួលបានបណ្ណបាត
 ណាយសេយ្យ ១ រឿងកិច្ចបំបាត់បណ្ណបាតនាយសេយ្យសម្បត្តិ
 ក្នុងបាត ១ រឿងកិច្ចទទួលបានបណ្ណបាតទ្រព្យនាយសេយ្យស្មើគ្នា ១
 រឿងកិច្ចទទួលបានបណ្ណបាត ឱ្យស្រប ដូចជាបាត ១ រឿងកិច្ច
 នាវាបណ្ណបាតនាយសេយ្យ ១ រឿងកិច្ចនាវាបណ្ណបាតមាន
 សេចក្តីសម្បត្តិក្នុងបាត ១ រឿងកិច្ចនាវាបណ្ណបាតក្រៅ
 ស្មើ ១ រឿងកិច្ចនាវាបណ្ណបាតសម្រាប់ស្មើ ១ រឿងកិច្ចនាវា
 ប្រមុខនៃកិច្ចនាយ ១ រឿងកិច្ចនាយបាយបុប្ផបុប្ផ
 ប្លូត ១ រឿងកិច្ចសុប្បណ្ណបាត ១ រឿងកិច្ចសម្បត្តិក្នុងបរិវារ
 រោស ១ រឿងកិច្ចដំបូងនៃនាយឱ្យដំបូងប្រមាណ ១
 រឿងកិច្ចដំបូងនៃបាយឱ្យដំបូងប្រមាណ ១ រឿងកិច្ចហោរាបំបាត់

១ ឧ. ឧ. បុរាណ ។

ឧបាសិក្ខុ សោឡស ឧបាសិកា សេតិយកណ្តា ឧត្តារាថិ

សព្វហត្ថំ ឧ ក្យាហារ
 ឡត្តោយោ ធននា កណ្តោ
 ធួធំ សំត្រាវការាតំ
 ជំភ្នំ ជំច្រាវការាត្រាវ
 ចបុចបុ សុរុសុរុ
 ហាន្តា មាត្តា ច ឡិដ្ឋោ ច
 សាមិសំ សិគ្គុតោ ធន ធន
 ធនត្តាណិស្ស សុត្តំ
 ធន ធនសេត្តិ ធនវាគតា
 ធន ធន ធនត្តាណិស្ស
 សត្តុកាវុធនាណិធំ
 តានុកា ឡតាហនា ថេរ
 យោ ធនសេយ្យាភតស្ស ច
 បល្លត្តិកាវុធនិស្ស
 វេមិកោកុណ្ឌិតស្ស ច
 ធនាវិចារសរេ ម៉ា ធន

ឧបាសិក្ខុ ឧបាសិកា ១៦ សេតិយកណ្តា ឧត្តារាថិ

តំទ្ធកបាយ ១ រឿងភិក្ខុញាត់ប្រាម្រៃដំបាំងសំទៅក្នុងមាត់ ១
 រឿងភិក្ខុមិយាយដំបាំងពហារនៅក្នុងមាត់ ១ រឿងភិក្ខុបោះដុំ
 បាយចំរោះភាគ ១ រឿងភិក្ខុទាក់កាត់តំទ្ធកបាយ ១ រឿងភិក្ខុដាត់
 កាយាមចៀមទុលថ្កាស់ ១ រឿងភិក្ខុនាវាសាស្ត្រ ១ រឿង
 ភិក្ខុទាត់ឱ្យជ្រុះគ្រាប់បាយ ១ រឿងភិក្ខុស្រៀងអណ្តាត ១ រឿង
 ភិក្ខុដាត់ ឡស្ស ចបុចបុ ១ ឡស្សសុរុសុរុ ១ រឿងភិក្ខុទាត់
 លំខ្នាត ១ រឿងភិក្ខុដាត់លំខ្នាតគ្រ ១ រឿងភិក្ខុដាត់លំខ្នាតច្រា
 មាត់ ១ រឿងភិក្ខុយកដៃដៃលប្រឡាក់អាមិសាទៅទទួលភាគផ្គ
 ផឹក ១ រឿងភិក្ខុចាក់ទឹកលាងបាត្រដំបាំងគ្រាប់បាយ ១ ព្រះក
 ថាភកវាងឡាយ មិនបាទសម្តែងព្រះសង្ឃដល់មនុស្សដែល
 មានជំងឺក្នុងដៃ មនុស្សដែលមានជំងឺក្នុងដៃ មនុស្សមាន
 គ្រឿងស្រ្តា និង កាវុធក្នុងដៃ និងមនុស្សដែលពាក់ទ្រូងចំ
 ជើង ពាក់ស្បែកជើង បិទទៅលើយាននិងរលីដំណាក់ អង្គុយ
 គ្រោមមក្សាលដង្កិន ជួរក្សាល ខ្សែក្សាល និងបិទអង្គុយ
 លើដៃនិង សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយទៅលើភាសនៈ
 មិនអង្គុយលើភាសនៈចាច សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ
 លើភាសនៈខ្ពស់ មិនយាសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ

វិធមបិណ ចារិកា

បច្ឆតោ ឧប្បុរោ ច
បិតតោ ធន កាតត្ថំ
ហារិតេ ឧទកត្តិ ចាតិ ។
តេសំ វត្តានំ ឧទ្ទានំ

(២២៣) បរិមណ្ឌលំ ឧដ្ឋត្បំ
ឧត្តំ ចំណ្ហំ តតេវ ច
កតតទ្យា សុវស្សុ ច
ចានុកោ ច សត្តហតិ ។

[២២៤] ខេត្តំ ធម្មំ បដិសេវត្តោ កតិ អាបត្តិ-
យោ អាបត្តិ ។ ខេត្តំ ធម្មំ បដិសេវត្តោ តិស្សោ
អាបត្តិ យោ អាបត្តិ អត្តាយិតេ សវីរេ ខេត្តំ ធម្មំ
បដិសេវតិ អាបត្តិ ចារាជិតាស្ស យេកុយ្យន ចាយិតេ
សវីរេ ខេត្តំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ ឧប្បទ្វយស្ស
វិវេកតេ^(១) ឬទេ អត្ថបន្តំ អត្ថជានំ បដិសេវតិ អាបត្តិ
ឧត្តជស្ស ខេត្តំ ធម្មំ បដិសេវត្តោ ឥហា តិស្សោ
អាបត្តិយោ អាបត្តិ ។

១ ខ. វិញ្ញាណ ។ ខ. វិញ្ញាណ ។

វិធមបិណ ចារិកា

មិនដើរក្រោយ សម្តែងដល់បុគ្គលដែលដើរមុន មិនដើរ
ក្រៅផ្លូវ សម្តែងដល់បុគ្គលដែលដើរក្នុងផ្លូវ រឿងកិច្ចមិន
ត្រូវយោបល់នាបដិឧប្បាស្សៈ ធីតិមិនត្រូវចេញបដិឧប្បាស្សៈ
ឧប្បាស្សៈ លើក្រសួស្តិចិចិចិ ។

ឧប្បាស្សៈនៃវត្តនាមិនទោះ ដូច្នោះ

(២២៥) បរិមណ្ឌលាភ្ន ១ ឧដ្ឋត្បិកវត្ត ១ ឧត្តកតវត្ត ១ បំណា-
ណាវត្ត ១ កតតទ្យវត្ត ១ សុវស្សវត្ត ១ ចានុកាវត្តចំប្រាំពីរ ១ ។

(២២៦) កិច្ចសេវាមេដុនធម្ម ត្រូវតាមត្តិចំណាត ។ កិច្ចសេវា
មេដុនធម្ម ត្រូវតាមត្តិ ៣ គឺ សេវាមេដុនធម្ម ចំពោះសវីរដែលសក្ត
មិនទាន់ស៊ី ត្រូវតាមត្តិបារាជិត សេវាមេដុនធម្ម ចំពោះសវីរដែលសក្ត
ស៊ីហើយដោយច្រើន ត្រូវតាមត្តិឧប្បទ្វយ ចក្ខុលក្ខន្តិយាវក្កតិចារាតិ
ដែលហារិតមិនឱ្យដំ ត្រូវតាមត្តិឧត្តជ កិច្ចសេវាមេដុនធម្ម ត្រូវតាមត្តិ
៣ ទេះឯង ។

[២៤៥] អនិច្ចំ អាណិយោ កតិ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ ។ អនិច្ចំ អាណិយោ តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ បញ្ចមាសកំ វា អតិវេកមញ្ចមាសកំ វា
 អក្កនកំ អនិច្ចំ វេយ្យសង្កាតំ អាណិយតិ អាបត្តិ
 ចារាជិកស្ស អតិវេកមាសកំ វា ឧបមញ្ចមាសកំ វា
 អក្កនកំ អនិច្ចំ វេយ្យសង្កាតំ អាណិយតិ អាបត្តិ
 ដុល្លច្ចយស្ស មាសកំ វា ឧបមាសកំ វា អក្កនកំ
 អនិច្ចំ វេយ្យសង្កាតំ អាណិយតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស
 អនិច្ចំ អាណិយោ វេទ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។

[២៤៦] សត្វិច្ច មទុស្សវិក្កហំ ជីវិតា វេរោមេន្តោ
 កតិ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។ សត្វិច្ច មទុស្សវិក្កហំ
 ជីវិតា វេរោមេន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
 មទុស្សិ ឱទិស្ស ឱទាតំ ទនតិ បដតិញ្ចា បរិស្សតិតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស បបតេ ទុក្ខា វេទយា ឧប្បដ្ឋតិ
 អាបត្តិ ដុល្លច្ចយស្ស មរតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស
 សត្វិច្ច មទុស្សវិក្កហំ ជីវិតា វេរោមេន្តោ វេទ តិស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។

[២៤៧] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យវេលាគេមិនឱ្យ ត្រូវអាចក្តីចុំខ្លួន ។
 ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យ វេលាគេមិនឱ្យ ត្រូវអាចក្តី ពុ គឺ កាន់យកទ្រព្យ
 វេលាគេមិនឱ្យ គួរដល់តម្លៃ ៥ មាសក្តី លើសពី ៥ មាសក្តី ដោយ
 វេយ្យចិត្ត ត្រូវអាចក្តីបារាណិក កាន់យកទ្រព្យវេលាគេមិនឱ្យ គួរដល់
 តម្លៃលើសពី ១ មាសក្តី ខ្លះពី ៥ មាសក្តី ដោយវេយ្យចិត្ត ត្រូវអាចក្តី
 ដុល្លច្ចយ កាន់យកទ្រព្យវេលាគេមិនឱ្យ គួរដល់តម្លៃ ១ មាសក្តី ខ្លះពី ១
 មាសក្តី ដោយវេយ្យចិត្ត ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យវេលាគេ
 មិនឱ្យ ត្រូវអាចក្តី ពុ ទេរេង ។

[២៤៨] ភិក្ខុ ត្រូវក្តីផ្តាច់ចង្ហែកាយរបស់មទុស្ស ឱ្យធ្លាក់ចុះហោក
 ចិត ត្រូវអាចក្តីចុំខ្លួន ។ ភិក្ខុ ត្រូវក្តីផ្តាច់ចង្ហែកាយរបស់មទុស្ស ឱ្យ
 ធ្លាក់ចុះហោកចិត ត្រូវអាចក្តី ពុ គឺ ដឹករណ្តៅចំពោះមទុស្ស ដោយ
 ចុំខ្លួនដល់ អ្នកណាមួយខឹងច្រក់ស្តាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដ កាលចំ
 មទុស្សនោះ ធ្លាក់ចុះហើយក៏គុក្ខវេទនាឃើញ ត្រូវអាចក្តីដុល្លច្ចយ (ចំ)
 មទុស្សនោះស្តាប់ ត្រូវអាចក្តីបារាណិក ភិក្ខុត្រូវក្តីផ្តាច់ចង្ហែកាយរបស់មទុស្ស
 ត្រូវអាចក្តី ពុ ទេរេង ។

វិធានបទ ចរិកា

(២២៧) អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ទុល្លចន្តោ
 កកតិ អាចគ្គិយោ អាចជ្ជតិ ។ អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរិ-
 មនុស្សធម្មំ ទុល្លចន្តោ តិស្សោ អាចគ្គិយោ អាចជ្ជតិ
 ចាមិច្ឆោ ឥត្តាបកកោ អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ
 ទុល្លចតិ អាចគ្គិ ចារាជិកស្សយោ ភេ វិហារេ វសតិ
 សោ ភិក្ខុ អរហតិ ភណតិ បដិវិជានុស្ស អាចគ្គិ
 ឥល្លច្ចយស្ស ឈ្សដិវិជានុស្ស អាចគ្គិ ធុក្កដស្ស
 អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ទុល្លចន្តោ ឥមា
 តិស្សោ អាចគ្គិយោ អាចជ្ជតិ ។

ធម្មា ចារាជិក ឥដ្ឋិត ។

(២២៨) ឧបក្កមិត្តា អសុចិ ខោចន្តោ កកតិ អា-
 ចគ្គិយោ អាចជ្ជតិ ។ ឧបក្កមិត្តា អសុចិ ខោចន្តោ
 តិស្សោ អាចគ្គិយោ អាចជ្ជតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ
 អាចគ្គិ សម្មាទិសេសស្ស ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឧ
 មុច្ឆតិ អាចគ្គិ ឥល្លច្ចយស្ស បាយោភេ ធុក្កដ ។

វិធានបទ ចរិកា

(២២៧) ភិក្ខុ ភោយក្កុធឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ដែលមិនមាន ដែលមិន
 ពិត ត្រូវតាមភ្នំច្រំខ្លួន ។ ភិក្ខុ ភោយក្កុធឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ដែលមិនមាន
 ដែលមិនពិត ត្រូវតាមភ្នំ ឬ គឺ ភិក្ខុ បានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាស្របសន្តិភាពយ ភោយក្កុធឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ដែលមិនមាន
 ដែលមិនពិត ត្រូវតាមភ្នំពាកដឹក ភិក្ខុនិយាយកុហកថា ភិក្ខុណាទៅក្នុង
 វិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុទៅជាក្រុមគោរព កាលបើអ្នកស្តាប់ដឹងច្បាស់ ត្រូវ
 តាមភ្នំឥល្លច្ចយ បើដឹងច្បាស់ ត្រូវតាមភ្នំធុក្កដ ភិក្ខុភោយក្កុធឧត្តរិ-
 មនុស្សធម្មំ ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវតាមភ្នំ ឬ ទេវឯង ។

ចង ចារាជិក ៤ ។

(២២៨) ភិក្ខុ ព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ត្រូវតាមភ្នំច្រំខ្លួន ។ ភិក្ខុ
 ព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ត្រូវតាមភ្នំ ឬ គឺ គិតព្យាយាមចាល់ភែរសុចិ
 ហូតចេញ ត្រូវតាមភ្នំសន្សិទិសេស គិតព្យាយាម ភែអសុចិមិនប្តោក
 ចេញ ត្រូវតាមភ្នំឥល្លច្ចយ គ្រាន់តែព្យាយាម ត្រូវតាមភ្នំធុក្កដ ។

(២២៧) ខាតុក្កាមេន សន្តិ កាយសំសត្តំ សនា-
 បន្តិញ្ញា ភិស្សោ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ អាចត្តិ សង្ករាជិសេសស្ស កាយេន កាយ-
 ច្បដិពន្ធំ អាមសតិ អាចត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស កាយច្បដិ-
 ពន្ធន កាយច្បដិពន្ធំ អាមសតិ អាចត្តិ ទុក្ខាជស្ស ។

(២២៨) ខាតុក្កាមេន ទុដ្ឋល្លាហិ ភិពាហិ ឧកាសញ្ញោ
 ភិស្សោ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ វច្ឆនត្តំ បស្សាវចត្តំ អា-
 ទិស្សាវណ្ណាឡិ កណាតិ អវណ្ណាឡិ កណាតិ អាចត្តិ សង្ករ-
 ាជិសេសស្សវច្ឆនត្តំ បស្សាវចត្តំ វចេន្ទា អចក្កកំ ឧត្ត-
 ងាទុមណ្ណាលំ អាទិស្សាវណ្ណាឡិ កណាតិ អវណ្ណាឡិ ក-
 ណាតិ អាចត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស កាយច្បដិពន្ធំ អាទិស្ស-
 ាវណ្ណាឡិ កណាតិ អវណ្ណាឡិ កណាតិ អាចត្តិ ទុក្ខាជស្ស ។

(២២៩) អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសញ្ញោ
 ភិស្សោ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ខាតុក្កាមស្ស សន្តិកោ
 អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាចត្តិ សង្ករាជិ-
 សេសស្ស បណ្ឌកស្ស សន្តិកោ អត្តកាមចារិចរិយាយ

(២២៧) ភិក្ខុ ដល់ព្រះគ្រូកាយសំសត្តៈ មួយភ្លែតដោយខាតុក្កាម
 ត្រូវភាចត្តិ ព្យ គឺ ភិក្ខុស្ថាបអន្តិយកាយ (ស្រ្តី) ដោយកាយ (ចេសំខ្លួន)
 ត្រូវភាចត្តិសង្ករាជិសេស ស្ថាបអន្តិលវត្ថុ ដែលដាច់ដោយកាយ (ស្រ្តី)
 ដោយកាយ (ចេសំខ្លួន) ត្រូវភាចត្តិធុល្លច្ចយ ស្ថាបអន្តិលវត្ថុ ដែលដាច់
 ដោយកាយ (ស្រ្តី) ដោយវច្ឆនត្តិវិជ្ជាកាយ (ចេសំខ្លួន) ត្រូវភាចត្តិទុក្ខជ ។

(២២៨) ភិក្ខុ និយាយវចនីខាតុក្កាមដោយសម្តីកក្រក់ ត្រូវភា-
 ចត្តិ ព្យ គឺ ភិក្ខុនិយាយសរសើរក្តី និយាយនិរដ្យលក្តី ចំពោះវច្ឆនត្ត
 ឬ បស្សាវចត្ត ត្រូវភាចត្តិសង្ករាជិសេស និយាយសរសើរក្តី និយាយ
 និរដ្យលក្តី ចំពោះអយវៈ ពីគ្រឹះដីកំចិនចុះមកទាំងក្រោម ពីមណ្ឌល
 ជង្គង់ឡើងទៅទាំងលើ រៀនលើវិចិត្រច្ឆន្តនិងបស្សាវចត្តចេញ ត្រូវភា-
 ចត្តិធុល្លច្ចយ និយាយសរសើរក្តី និយាយនិរដ្យលក្តី ចំពោះវត្ថុដាច់នឹង
 កាយ ត្រូវភាចត្តិទុក្ខជ ។

(២២៩) ភិក្ខុ និយាយសរសើរការចម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ត្រូវភាចត្តិ
 ព្យ គឺ និយាយសរសើរការចម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសម្លាប់ខាតុក្កាម
 ត្រូវភាចត្តិសង្ករាជិសេស និយាយសរសើរការចម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុង

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

វណ្ណំ អាសតិ អាមតិ ធុល្លច្ចុយស្ស តំវន្តាធម៌ស្ស
សន្តិកេ អត្តកាមទារិចរិយាយ វណ្ណំ អាសតិ អាមតិ
ទុក្ខដស្ស ។

(២៥២) សញ្ញាវត្ថុ សមាមជ្ឈន្តោ តិស្សោ អាមតិយោ
អាមជ្ឈតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ចាហាតិ អាមតិ
សង្ឃានិសេសស្ស បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ ន បច្ចា-
ហាតិ អាមតិ ធុល្លច្ចុយស្ស បដិក្កណ្ណាតិ ន វិមំសតិ
ន បច្ចាហាតិ អាមតិ ទុក្ខដស្ស ។

(២៥៣) សញ្ញាវិញ្ញាយ ក្កដំ កាវារមេន្តោ តិស្សោ
អាមតិយោ អាមជ្ឈតិ កាវារមេតិ បយោកេ ទុក្ខដំ ឯ
កមិណ្ណោ អនាគតេ អាមតិ ធុល្លច្ចុយស្ស តស្មី មិណ្ណោ
វាគតេ អាមតិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

(២៥៤) មហាល្លកំ វិហារំ កាវារមេន្តោ តិស្សោ
អាមតិយោ អាមជ្ឈតិ កាវារមេតិ បយោកេ ទុក្ខដំ ឯក-
មិណ្ណោ អនាគតេ អាមតិ ធុល្លច្ចុយស្ស តស្មី មិណ្ណោ
វាគតេ អាមតិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

សម្មាភិប្បាត ត្រូវអាមតិវត្ថុច្ចុយ និយាយសរសើរ កាលប្រើភាគដើម្បី
ទូករសម្មាភិប្បាត ត្រូវអាមតិទុក្ខដ ។

[២៥២] ភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តការដឹកនាំ(ពាក្យប្រុសស្រី) ត្រូវអាមតិ ព្យា-
និ ទទួលពាក្យ (ទានប្រុស) ហើយទៅនិយាយល្បួងមើល (និវិស្រី)
ហើយត្រូវរាប់មកប្រាប់(ទានប្រុស)វិញ ត្រូវអាមតិសង្ឃទិសេស ទទួល
ពាក្យហើយ ទៅនិយាយល្បួងមើល តែមិនត្រូវរាប់មកប្រាប់វិញ ត្រូវ
អាមតិវត្ថុច្ចុយ ទទួលពាក្យហើយ តែមិនទៅនិយាយល្បួងមើល មិន
ត្រូវរាប់មកប្រាប់វិញ ត្រូវអាមតិទុក្ខដ ។

[២៥៣] ភិក្ខុឱ្យនេត្រីក្រដី ដោយការសូមទ្រៀងឧបករណ៍ដំរាមក
ដោយទូទងនិ ត្រូវអាមតិ ព្យា គឺ ឱ្យនេត្រី ត្រូវអាមតិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ
(ដែលទ្រៀ) កាលបើមិនទាន់ចូកលាចដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនៅឡើយ
ត្រូវអាមតិវត្ថុច្ចុយ កាលបើចុះចូកលាចដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនោះ
ស្រេចហើយ ត្រូវអាមតិសង្ឃទិសេស ។

[២៥៤] ភិក្ខុឱ្យនេត្រីវិហារំ ត្រូវអាមតិ ព្យា គឺ ឱ្យនេត្រី ត្រូវ
អាមតិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ(ដែលប្រើនេត្រី) កាលបើមិនទាន់ចូកលាច
ដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំ នៅឡើយ ត្រូវអាមតិវត្ថុច្ចុយ កាលបើចុះ
ចូកលាចដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនោះ ស្រេចហើយ ត្រូវអាមតិសង្ឃ-
ទិសេស ។

បញ្ជីរដ្ឋ លេខ៧៧ បញ្ជីរដ្ឋ លេខ ៧៧ សង្កាត់ស្រែ

(២៤៤) ភិក្ខុ អម្ពលកោល ភារាជិកោល ធម្មេន
អនុជ្ជិសេន្តោ ភិស្សោ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ អនោកា-
សំ កាកាមេត្វា ភារាជិកោលយោ វនេតិ អាចត្តិ សង្កា-
និសេសេន ធុត្តជស្ស ធុតាសំ កាកាមេត្វា អន្តា-
សាជិកោលយោ វនេតិ អាចត្តិ ធុមសវនស្ស ។

(២៤៥) ភិក្ខុ អញ្ញកាតិយស្ស វនេកវលាស្ស កត្តិ
នេសំ លេសមត្តំ ធុតាមាយ ភារាជិកោល ធម្មេន អនុជ្ជិ-
សេន្តោ ភិស្សោ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ អនោកាសំ កាកា-
មេត្វា ភារាជិកោលយោ វនេតិ អាចត្តិ សង្កានិសេសេន
ធុត្តជស្ស ធុតាសំ កាកាមេត្វា អន្តាសាជិកោលយោ
វនេតិ អាចត្តិ ធុមសវនស្ស ។

(២៤៦) សង្ការេនកោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមនុ-
កាសិយមាតោ នឡជិស្សន្តោ ភិស្សោ អាចត្តិយោ
អាចជ្ជតិ ញត្តិយោ ធុត្តជំ ភ្នំហិ កាម្មវតាហិ ធុលុត្តយោ
កាម្មវតាហិយោសារេ អាចត្តិ សង្កានិសេសស្ស ។

បញ្ជីរដ្ឋ បញ្ជីរដ្ឋ: ១៦ សង្កាត់ស្រែ ១៧

(២៤៧) ភិក្ខុយោភិក្ខុវេនិកោ ដោយភាចត្តិបារាជិក មិនមាម្ពុល
ត្រូវភាចត្តិ ព គី មិនស្មមទោសជាមុនសិន ហើយយោ ដោយមាម
ប្រាថ្នា ដើម្បីឲ្យយោគពាក្យប្រញូបាវ ត្រូវភាចត្តិសង្កាតិសេស និង ធុត្តជ
ភិក្ខុស្មមទោសជាមុន ហើយចម្រើន ដោយមាមប្រាថ្នានិរិដេវ ត្រូវ
ភាចត្តិបារាជិក: ព្រោះនោលពាក្យបារាជិក ។

(២៤៨) ភិក្ខុ យោភិក្ខុវេនិកោ ដោយភាចត្តិបារាជិក ព្រោះនា-
ស្រីយត្រៀងតានណាមួយ ត្រាន់នោលលេសនិមិត្តរណំ ជាចំណែកដទៃ
ត្រូវភាចត្តិ ព គី ភិក្ខុមិនស្មមទោស (ជាមុន) ហើយយោ ដោយមាម
ប្រាថ្នា ដើម្បីឲ្យយោគពាក្យប្រញូបាវ ត្រូវភាចត្តិសង្កាតិសេស និង ធុត្តជ
ស្មមទោស (ជាមុន) ហើយយោ ដោយមាមប្រាថ្នានិរិដេវ ត្រូវភាចត្តិ
បារាជិក: ព្រោះនោលពាក្យបារាជិក ។

(២៤៩) ភិក្ខុអ្នកបរិចកសង្ឃ កាលវេសង្ឃ ផានុស្រុតសមុកា-
សនកម្មអសវរ ព ផលហើយ នៅតែមិនលេបដំ ត្រូវភាចត្តិ ព គី
ត្រូវភាចត្តិធុត្តជ ភ្នំនណៈស្រុតត្រូវភ្នំ (ជាកម្មវិធី) ត្រូវភាចត្តិបុណ្ណិយ
ដោយស្រុតត្រូវភ្នំបារាជិក ត្រូវភាចត្តិសង្កាតិសេស ភ្នំនណៈស្រុតត្រូវម្ម-
វតាម ។

(២៤៥) កេតកាណុវត្តកា ភិក្ខុ យាវតតិយំ សម-
 ទុកាសិយមាតោ ធម្មដំណើស្សដ្ឋង្គោ តិស្សោ អាមត្តិយោ
 អាមដ្ឋង្គិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ដ្ឋិហិ កម្មវាចាហិ ធុល្លត្ថយា
 កម្មវាចាបរិយោ សា នេ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

(២៤៧ | ធុល្លតោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមទុកាសិយ-
 មាតោ ធម្មដំណើស្សដ្ឋង្គោ តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមដ្ឋង្គិ
 ញត្តិយា ទុក្ខដំ ដ្ឋិហិ កម្មវាចាហិ ធុល្លត្ថយា កម្មវា-
 ចាបរិយោសា នេ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

(២៥១) កុលទ្ធសកោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមទុ-
 កាសិយមាតោ ធម្មដំណើស្សដ្ឋង្គោ តិស្សោ អាមត្តិយោ
 អាមដ្ឋង្គិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ដ្ឋិហិ កម្មវាចាហិ ធុល្លត្ថយា
 កម្មវាចាបរិយោសា នេ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

(២៤៨) ភូកតិកុ អ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលចំណែកសិទ្ធិ កាលបើ
 សិទ្ធិបានស្រួលមនុស្សសមគម្ម អស់វារៈជាគម្រប់ ឬ ផងហើយ នៅ
 តែមិនលេចផ្លូវ ត្រូវអាចក្តី ឬ គឺ ត្រូវអាចក្តីខ្ពង់ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ
 (ជាតម្បូរ) ត្រូវអាចក្តីចុះចូល ដោយសូត្រកម្មវាចាវិជន ត្រូវសង្ឃា-
 ទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាចប់ ។

(២៤៩) ភិក្ខុ ដែលគេប្រកាសដោយក្រ កាលបើសិទ្ធិ បាន
 ស្រួលមនុស្សសមគម្ម អស់វារៈជាគម្រប់ ឬ ផងហើយ នៅតែមិនលេចផ្លូវ
 ត្រូវអាចក្តី ឬ គឺ ត្រូវអាចក្តីខ្ពង់ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ជាតម្បូរ) ត្រូវ
 អាចក្តីចុះចូល ដោយសូត្រកម្មវាចាវិជន ត្រូវអាចក្តីសង្ឃាទិសេស ក្នុង
 ខណៈសូត្រកម្មវាចាចប់ ។

(២៥០) ភិក្ខុប្រសូត្រក្រល កាលបើសិទ្ធិបានស្រួលមនុស្សសម-
 គម្ម អស់វារៈជាគម្រប់ ឬ ផងហើយ នៅតែមិនលេចផ្លូវ ត្រូវអាចក្តី ឬ
 គឺ ត្រូវអាចក្តីខ្ពង់ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ជាតម្បូរ) ត្រូវអាចក្តីចុះចូល
 ដោយសូត្រកម្មវាចាវិជន ត្រូវអាចក្តីសង្ឃាទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្ម-
 វាចាចប់ ។

បញ្ជីកង្កែ លោក្យស បញ្ជីកង្កែ ឧបសម្ព័ន្ធករណៈ កម្រិត

[២៦១] អតិកម្ម ធីតវិ ឧសាហា អតិកម្ម មេត្តា ឯក
អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ឧស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

[២៦២] ឯកកម្ម ធីតវិ វិប្បសុត្តោ ឯក អា-
មត្តិ អាមជ្ជតិ ឧស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

[២៦៣] អកាលធីតវិ បដិគ្គហោត្តា ហាសំ អតិកម្ម-
មេត្តា ឯក អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ឧស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

[២៦៤] អញ្ញាតិកាយ កិក្ខុធិយោ ចុកណធីតវិ
លោកមេត្តា ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ លោកមេតិ ប-
យោតេ ទុក្ខដំ លោកមិតេ ឧស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

[២៦៥] អញ្ញាតិកាយ កិក្ខុធិយោ ហត្ថតោ ធីតវិ
បដិគ្គហោត្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កញ្ញាតិ ប-
យោតេ ទុក្ខដំ កហិតេ ឧស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

[២៦៦] អញ្ញាតិកាយ កហិតេ កហិតេ ធីតវិ
វិញ្ញាមេត្តា ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វិញ្ញាមេតិ
បយោតេ ទុក្ខដំ វិញ្ញាមិតេ ឧស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

បញ្ជីកង្កែ បញ្ជីកង្កែ ១៦ ឧបសម្ព័ន្ធករណៈ កម្រិត

[២៦១] កិក្ខុទុក្ខតិកេចិវទ្យកម្មនិហ្គស ១០ ថ្ងៃទៅ ត្រូវភាចក្តិ ១
គឺ ឧស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦២] កិក្ខុនៅប្រាសចាកក្រែចិវៈ អស់មួយក្រី ត្រូវភាចក្តិ ១
គឺ ឧស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦៣] កិក្ខុទទួលអកាលធីតវិ ហើយទុកទ្យកម្មនិហ្គសមួយទៅ
ត្រូវភាចក្តិ ១ គឺ ឧស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦៤] កិក្ខុប្រើកិក្ខុធិ ដែលមិនមែនជាញាតិ ទ្វេលាភធីតវិហាសំ
ត្រូវភាចក្តិ ១ គឺ ត្រូវភាចក្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើទ្វេលាភ លុះទ្វេ
លាភទ្រហើយ ត្រូវឧស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦៥] កិក្ខុទទួលធីតវិអំពីដៃកិក្ខុធិ ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវ
ភាចក្តិ ១ គឺ ត្រូវភាចក្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលទទួល លុះទទួលបាន
មកហើយ ត្រូវឧស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦៦] កិក្ខុ សូមធីតវិធីនិហិតកិក្ខុ កហិតកិក្ខុ ដែលមិនមែន
ជាញាតិ ត្រូវភាចក្តិ ៦ គឺ កិក្ខុកំពុងសូម ត្រូវភាចក្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគ
ដែលសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវឧស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

(២៦៧) អញ្ញាតតំ ភយាបតិ វា ភយាបតា ធិ វា ភ-
ទុក្ខំ ធីវំ វិញ្ញាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិញ្ញាបេ-
តិ បាយោភេ ទុក្ខដំ វិញ្ញាបិភេ ធិស្សត្តិយំ ទាចិទ្ធិយំ ។

(២៦៨) បុព្វេ អប្បវារិភោ អញ្ញាតតំ ភយាបតិ តំ
ទុមស្គត្តិទិក្ខា ធីវេ វិកេប្បំ អាបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ វិកេប្បំ អាបជ្ជតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ វិកេប្បំ
អាបន្តេ ធិស្សត្តិយំ ទាចិទ្ធិយំ ។

(២៦៩) បុព្វេ អប្បវារិភោ អញ្ញាតតោ ភយាបតិ តោ
ទុមស្គត្តិទិក្ខា ធីវេ វិកេប្បំ អាបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ វិកេប្បំ អាបជ្ជតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ វិកេប្បំ
អាបន្តេ ធិស្សត្តិយំ ទាចិទ្ធិយំ ។

(២៧០) អតិវេតតិក្កុក្កំ ចោននាយេ អតិវេតតិក្កុក្កំ
ថាវេច ធីវំ អតិចិញ្ញាទេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
អតិចិញ្ញាទេតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ អតិចិញ្ញាទិភេ ធិស្សត្តិ-
យំ ទាចិទ្ធិយំ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

(២៦៧) ភិក្ខុ សូចចិវេនីភយាបតិក្កំ ធិវិភយាបតាទិក្កំ ដែល
មិនមែនជាញាតិ ឲ្យច្រើនលើសពីស្សន៍និងចីពារនោះទេ ត្រូវអាចក្កិ ២
គឺ ត្រូវអាចក្កិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងសូម លុះសូមបានមកហើយ
ត្រូវឱស្សត្តិយបាចិក្កិយៈ ។

(២៦៨) ភិក្ខុ ដែលគេមិនបានចង់រណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅ
គេភយាបតិ ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់ខ្ញុំកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ
(ចង់បានឲ្យល្អស្រស់ស្រាយ) ត្រូវអាចក្កិ ២ គឺ ត្រូវអាចក្កិទុក្ខដំ ក្នុង
ប្រយោគដែលដល់ ខ្ញុំកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ លុះកំណត់ចីវរបានហើយ
ត្រូវឱស្សត្តិយបាចិក្កិយៈ ។

(២៦៩) ភិក្ខុដែលគេមិនបានចង់រណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅគេ
ភយាបតិខាងខ្យាយ ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់ខ្ញុំកិរិយាកំណត់
ក្នុងចីវរ ត្រូវអាចក្កិ ២ គឺ ត្រូវអាចក្កិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលដល់ខ្ញុំកិរិយា
កំណត់ក្នុងចីវរ លុះកំណត់ក្នុងចីវររួចហើយ ត្រូវឱស្សត្តិយបាចិក្កិយៈ ។

(២៧០) ភិក្ខុឲ្យចិវេសម្រេចបានដោយការគឺនិ ទារឲ្យលើសពី ៣
ដង ដោយការឈរឲ្យលើសពី ៦ ដង ត្រូវអាចក្កិ ២ គឺ ត្រូវអាចក្កិ
ទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យចិវេសម្រេច កាលបើចិវេសម្រេចហើយ
ត្រូវឱស្សត្តិយបាចិក្កិយៈ ។

បញ្ជីកង បញ្ជីកង បញ្ជីកង បញ្ជីកង បញ្ជីកង

[២៧១] កោសិយមិស្សតិ សន្តតំ កាវចេន្តោ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមត្តិ កាវចេនិ បាយោត ទុក្ខដំ
កាវចេន មិស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[២៧២] សុទ្ធកាឡកាមំ ឋិឡតាលោមាមំ សន្តតំ
កាវចេន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិ កាវចេនិ
បាយោត ទុក្ខដំ កាវចេន មិស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[២៧៣] អនាធមិក្ខា តុលំ ឱនាតាមំ តុលំ តោច-
រិយោនំ ធម៌ សន្តតំ កាវចេន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិ
កាវចេនិ បាយោត ទុក្ខដំ កាវចេន មិស្សតិយំ
ចាចិត្តិយំ ។

[២៧៤] អនុស្សំ សន្តតំ កាវចេន្តោ ទ្វេ អាមត្តិ-
យោ អាមត្តិ កាវចេនិ បាយោត ទុក្ខដំ កាវចេន
មិស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[២៧៥] អនាធមិក្ខា ធម្មណសន្តតស្ស សាមញ្ញា
សុតតិវិទ្ធិ ធម៌ មិស្សតិសន្តតំ កាវចេន្តោ ទ្វេ អា-
មត្តិ យោ អាមត្តិ កាវចេនិ បាយោត ទុក្ខដំ កា-
វចេន មិស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ ។

បញ្ជីកង បញ្ជីកង ១៦ មិស្សតិយកល កោសិយម

[២៧១] ភិក្ខុ ទ្វេភេត្តិសន្តតលាយដោយសូត្រ ត្រូវភាចក្តិ ២ គឺ
ត្រូវភាចក្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រាយាតវេលាទ្វេភេត្តិ លុះទ្វេភេត្តិចេញហើយ
ត្រូវមិស្សតិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៧២] ភិក្ខុ ទ្វេភេត្តិសន្តតលាយដោយរាមាទេវតាទណិវេន្តសុទ្ធ
ត្រូវភាចក្តិ ២ គឺ ត្រូវភាចក្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រាយាតវេលាទ្វេភេត្តិ លុះទ្វេភេ-
ត្តិចេញហើយ ត្រូវមិស្សតិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៧៣] ភិក្ខុភេត្តិសន្តតិ មិនលាយរាមាទេវតាទណិវេន្ត
រាមាទេវតាទណិវេន្ត ត្រូវភាចក្តិ ២ គឺ ត្រូវភាចក្តិទុក្ខដំ ក្នុង
ប្រាយាតវេលាទ្វេភេត្តិ លុះទ្វេភេត្តិចេញហើយ ត្រូវមិស្សតិយបា-
ចិត្តិយៈ ។

[២៧៤] ភិក្ខុទ្វេភេត្តិសន្តតលំ ។ ច្បាប់ ត្រូវភាចក្តិ ២ គឺ ត្រូវ
ភាចក្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រាយាតវេលាទ្វេភេត្តិ លុះទ្វេភេត្តិចេញហើយ ត្រូវ
មិស្សតិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៧៥] ភិក្ខុទ្វេភេត្តិសន្តតសម្រាប់ភ្លើយថ្មី មិនលាយសន្តតលំ
មួយចំណាចន្តសុតត ដោយដំរិញ ត្រូវភាចក្តិ ២ គឺ ត្រូវភាចក្តិទុក្ខដំ
ក្នុងប្រាយាតវេលាទ្វេភេត្តិ លុះទ្វេភេត្តិចេញហើយ ត្រូវមិស្សតិ-
យបាចិត្តិយៈ ។

[២៧៦] ឯន្យកលោមាធិ បដិស្តុហន្តា តិយោជនំ
អភិស្តាមេត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ បឡមំ ទានំ
តិយោជនំ អភិស្តាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ
ទានំ អភិស្តាមេតិ ទិស្សត្ថិយំ ទាចិត្តិយំ ។

[២៧៧] អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុទិយា ឯន្យកលោ-
មាធិ ទោវមេត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ទោវមេតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ ទោវមេតេ ទិស្សត្ថិយំ ទាចិត្តិយំ ។

[២៧៨] រូបិយំ បដិស្តុហន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ កណ្តាតិ បយោភេ ទុក្ខដំ កណ្តាតេ ទិស្សត្ថិយំ
ទាចិត្តិយំ ។

[២៧៩] ទានប្បការកំ រូបិយសំវេហារំ សមា-
បដ្ឋន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ សមាបដ្ឋតិ បយោភេ
ទុក្ខដំ សមាបទ្វេ ទិស្សត្ថិយំ ទាចិត្តិយំ ។

[២៨០] ទានប្បការកំ កយវិក្កិយំ សមាបដ្ឋន្តោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ សមាបដ្ឋតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
សមាបទ្វេ ទិស្សត្ថិយំ ទាចិត្តិយំ ។

កោសិយវន្ត ទុតិយោ ។

[២៧៦] ភិក្ខុ ទទួលរោមាចៀម ហើយនាំយកឲ្យកម្មវិញ្ញាណ ឬ
យោជនំទៅ ត្រូវកាចត្តិ ២ គឺ ឈានដំហានដំបូង ឲ្យកម្មវិញ្ញាណ ឬ
យោជនំទៅ ត្រូវកាចត្តិទុក្ខដំ ឈានដំហានទី ២ ឲ្យកម្មវិញ្ញាណទៅ ត្រូវ
ទិស្សត្ថិយភាពចិត្តិយៈ ។

[២៧៧] ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនិវេសន៍មិនមែនជាញាតិ ឲ្យឈានរោមាចៀម
ត្រូវកាចត្តិ ២ គឺ ត្រូវកាចត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឲ្យគេឈាន លុះ
ប្រើឲ្យគេឈានរួចហើយ ត្រូវទិស្សត្ថិយភាពចិត្តិយៈ ។

[២៧៨] ភិក្ខុទទួលរូបិយៈ ត្រូវកាចត្តិ ២ គឺ ត្រូវកាចត្តិទុក្ខដំ ក្នុង
ប្រយោគដែលទទួល លុះទទួលរួចហើយ ត្រូវទិស្សត្ថិយភាពចិត្តិយៈ ។

[២៧៩] ភិក្ខុប្រើត្រីក្ខុទិញដូរ ដោយរូបិយៈ មានប្រការផ្សេង ៗ
ត្រូវកាចត្តិ ២ គឺ ត្រូវកាចត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើត្រីក្ខុ (ឲ្យការ
លក់ដូរ) លុះប្រើត្រីក្ខុរួចហើយ ត្រូវទិស្សត្ថិយភាពចិត្តិយៈ ។

[២៨០] ភិក្ខុប្រើត្រីក្ខុទិញដូររបស់មានប្រការផ្សេង ៗ ត្រូវកាចត្តិ ២
គឺ ត្រូវកាចត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលទទួលប្រើត្រីក្ខុ លុះប្រើត្រីក្ខុរួចហើយ
ត្រូវទិស្សត្ថិយភាពចិត្តិយៈ ។

ចប់ កោសិយវន្ត ទី ២ ។

បញ្ជាក់ថា សេចក្តីសម្រេច របស់គណៈកម្មាធិការ ច្បាប់

[២៨១] អតិថេតបត្តិ ធម្មាបិដក អតិថេតបិដក ឯក
អាថត្តិ អាថដ្ឋតិ ធម្មស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[២៨២] ទុទេញតទ្ធនេ ចន្ទេ អញ្ញំ វេ បត្តិ
ចេតាបេត្តោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អាថដ្ឋតិ ចេតាបេតិ ប-
យោភេ ទុក្ខដំ ចេតាបិភេ ធម្មស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[២៨៣] កេសន្ទាទិ បដិគ្គហេត្វា សត្តាហំ អតិថេត-
បេត្តោ ឯក អាថត្តិ អាថដ្ឋតិ ធម្មស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[២៨៤] អតិថេតទាសេ សេសេ ភិប្បាទំ(១) វស្សក-
សាដិកទិវំ បរិយេសត្តោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អាថដ្ឋតិ
បរិយេសតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ បរិយេទ្វេ ធម្មស្សត្តិយំ
ចាចិត្តិយំ ។

[២៨៥] កិក្ខុស្សសាមំ ធីវំ ទត្វា ត្យបិភោ អនត្ត-
មោ អច្ឆិទ្ធពត្តោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អាថដ្ឋតិ អច្ឆិទ្ធពតិ
បាយោភេ ទុក្ខដំ អច្ឆិទ្ធព ធម្មស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[២៨៦] សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា ទុក្ខវាយេហំ ធីវំ
វាយោបេត្តោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អាថដ្ឋតិ វាយោបេតិ
បាយោភេ ទុក្ខដំ វាយាបិភេ ធម្មស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

បញ្ជាក់ថា បញ្ជាក់: ១៦ ធម្មស្សត្តិយោ ច្បាប់

[២៨១] កិក្ខុទុក្ខអតិថេតបិដក ទ្យកន្ទន៍ហ្គូស ១០ វ្យុទៅ ត្រូវ
អាថត្តិ ១ គឺ ធម្មស្សត្តិយោ ចាចិត្តិយោ: ។

[២៨២] កិក្ខុទុក្ខអតិថេតបិដក មានចំណងទាក់ទងដល់៤ វ្យុទៅ ហើយ
សូមប្រែប្រួលទ្រង់ទ្រាយ ត្រូវអាថត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាថត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគ
ដែលសូម លុះសូមប្រែប្រួលហើយ ត្រូវធម្មស្សត្តិយោ ចាចិត្តិយោ: ។

[២៨៣] កិក្ខុទុក្ខអតិថេតបិដក មានចំណងទាក់ទងដល់ ១ វ្យុទៅ ត្រូវអាថត្តិ ១ គឺ ធម្មស្សត្តិយោ ចាចិត្តិយោ: ។

[២៨៤] កិក្ខុស្សសាមំ ធីវំ ទត្វា ត្យបិភោ (សាមំ ប្រាប់ចំនួន ១ ក្នុងក្របខណ្ឌ)
ក្នុងកាលដំបូង គឺ ទត្វា ត្រូវអាថត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាថត្តិ
ទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលស្រដៀង លុះស្រដៀងប្រែប្រួលហើយ ត្រូវធម្មស្ស-
ត្តិយោ ចាចិត្តិយោ: ។

[២៨៥] កិក្ខុស្សសាមំ ធីវំ ទត្វា ត្យបិភោ អនត្ត-
មោ អច្ឆិទ្ធពត្តោ ទ្វេ អាថត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាថត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគ
ដែលដំបូង លុះដំបូងប្រែប្រួលហើយ ត្រូវធម្មស្សត្តិយោ ចាចិត្តិយោ: ។

[២៨៦] កិក្ខុ សូមប្រែប្រួលទ្រង់ទ្រាយ យកមកប្រែប្រួលទ្រង់ទ្រាយ
ក្នុងក្របខណ្ឌ ត្រូវអាថត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាថត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលប្រែប្រួល
គណនា លុះប្រែប្រួលហើយ ត្រូវធម្មស្សត្តិយោ ចាចិត្តិយោ: ។

[២៨៧] បុត្រ អប្បវរិកា អញ្ញាតកស្ស កមាបតិ-
កស្ស តន្តរាយ ឧបសន្តិមិត្តា ទីវេ វិកប្ប អាបជ្ជន្តា
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិកប្ប អាបជ្ជតិ បាយោក
ទុក្ខដំ វិកប្ប អាបទ្វេ ឱស្សន្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

[២៨៨] អន្តេកិច្ចិវំ បដិក្កហេត្វា ទីវេ កាលស.
មយំ អតិក្កាមេន្តា ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ឱស្សន្តិយំ
ទាចិត្តិយំ ។

[២៨៩] តិណ្ណំ ទីវរាជំ អញ្ញាតំ ទីវំ អន្តរយេ
ឱត្តិមិត្តា អតិវេកាចារត្តំ វិប្បវសន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អា-
បជ្ជតិ ឱស្សន្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

[២៩០] យាទំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាតំ អន្តរោ
បរិណាមេន្តា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិណាមតិ
បាយោក ទុក្ខដំ បរិណាមិតេ ឱស្សន្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

បន្តិញ្ចា និយោ ។
កីស ឱស្សន្តិយា ទាចិត្តិយា ឱដ្ឋិត ។

[២៨៧] ភិក្ខុវេលាភេទិទបាទបរិណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅ
រកព័ន្ធសម្បញ្ញាបេសំគហបតិមិទេវេន្តាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាភំណតំ
ក្នុងទីវេ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគវេលាភំណតំ
លុះកំណត់ច្រើនហើយ ត្រូវឱស្សន្តិយាបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៨] ភិក្ខុទុក្ខលក្ខណៈចិវេ ទុកទ្យកន្ធិយូសសមិយវៃចិវេ កាល
ទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ឱស្សន្តិយាបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៩] បណ្ណាចិវេ ទាំង ៣ ភិក្ខុទុកចិវេ ណាមួយ ក្នុងចន្លោះម្ល៉េះ
ហើយទៅប្រាសចាករសីស ៦ កម្រិតទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ឱស្សន្តិយា-
បាចិត្តិយៈ ។

[២៩០] ភិក្ខុដឹងថា លាភរបស់សង្ឃវេលាភេទិទបាទ (ដើម្បី
សង្ឃ) ត្រូវបំបែកទុក ដើម្បីទូទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគវេលាភេទិទបាទ លុះចេញទុកទុកហើយ ត្រូវ
ឱស្សន្តិយាបាចិត្តិយៈ ។

ចំ បន្តិញ្ច ទី ៣ ។
ចំ ឱស្សន្តិយាបាចិត្តិយៈ ៣០ ។

[២៧០] សម្មាសាមគ្គីសា កាសន្តោ តាតិ អាចត្តិ-
 យោ អាចត្តិ ។ សម្មាសាមគ្គីសា កាសន្តោ បញ្ច អា-
 ចត្តិយោ អាចត្តិ ហោចិ ឆោ ឥត្តាបតិកោ អសន្តំ អក្ខ-
 តំ ធុត្តវមទុស្សន្តំ ទុល្លបតិ អាចត្តិ ចារាជិកស្ស
 កិក្ខុំ អម្ពលកោ ចារាជិកោ ធម្មោ អទុត្តិសេតិ
 អាចត្តិ សម្មាសាមគ្គីសា យោ តេ វិហារេ វសេតិ
 សោ កិក្ខុ អរហតិ កណ្ណតិ បដិវិជានទុស្ស អាចត្តិ
 ធុត្តយស្ស ធុត្តវិជានទុស្ស អាចត្តិ ធុត្តយស្ស
 សម្មាសាមគ្គីសា ចោ ចាចិត្តិយំ សម្មាសាមគ្គីសា កា-
 សន្តោ ឥហ បញ្ច អាចត្តិយោ អាចត្តិ ។

[២៧២] ធុត្តសន្តោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចត្តិ ធុត្ត-
 សម្មាសាមគ្គី ធុត្តសតិ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស អទុបសម្មាសាមគ្គី
 ធុត្តសតិ អាចត្តិ ធុត្តយស្ស ។

[២៧៣] យេសុញ្ញំ ធុត្តសម្មាសាមគ្គី ទ្វេ អាចត្តិយោ
 អាចត្តិ ធុត្តសម្មាសាមគ្គី យេសុញ្ញំ ធុត្តសម្មាសាមគ្គី អាចត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស អទុបសម្មាសាមគ្គី យេសុញ្ញំ ធុត្តសម្មាសាមគ្គី
 អាចត្តិ ធុត្តយស្ស ។

[២៧១] កិក្ខុតោលកាត្យកុហក ដោយដីនិទ្ទេស ត្រូវអាចត្តិ ១
 កិក្ខុតោលកាត្យកុហក ដោយដីនិទ្ទេស ត្រូវអាចត្តិ ៤ គឺ កិក្ខុមានសេច-
 ក្តីប្រាជ្ញាលាមក ធានសេចក្តីប្រាជ្ញាគ្របសន្តិក៍ហើយ ភោលក្ខត្តវិទ្ធី-
 មទុស្សនម្ម វេលមិទមា វេលមិទមិក ត្រូវអាចត្តិបារាជិក កិក្ខុចោ-
 កិក្ខុនិទ្ទេស ដោយអាចត្តិបារាជិកមិទមាមូល ត្រូវអាចត្តិសន្តិវិសេស
 កិក្ខុតោលកេថា កិក្ខុតោលកេថាវិហារបសិទ្ធក កិក្ខុតោលកេថាវិហារបសិទ្ធក
 ចេតេវីនិទ្ទេស ត្រូវអាចត្តិធុត្តិយ បេតេវីនិទ្ទេស ត្រូវអាចត្តិធុត្តិយ
 វិយាយកុហក (តាមធម្មតា) ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រះតោលសម្មាសាម-
 គ្គីសាមគ្គី កិក្ខុវិយាយកុហកដោយដីនិទ្ទេស ត្រូវអាចត្តិ ៤ ៖ ១៧៧ ។

[២៧២] កិក្ខុតោលកាត្យកុហក ត្រូវអាចត្តិ ២ គឺ ភោលចាត់
 ដោយឧបសម្មាសាមគ្គី ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ភោលចាត់ដោយឧបសម្មាសាមគ្គី
 ត្រូវអាចត្តិធុត្តិយ ។

[២៧៣] កិក្ខុតោលកាត្យកុហក ត្រូវអាចត្តិ ២ គឺ កិក្ខុតោលកាត្យ-
 កុហក ដោយឧបសម្មាសាមគ្គី ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ កិក្ខុតោលកាត្យ-
 កុហក ដោយឧបសម្មាសាមគ្គី ត្រូវអាចត្តិធុត្តិយ ។

[២៧២] អនុបសម្បត្តិ បទសោ ធម្មំ វាចេត្តោ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វាចេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បទេ
បទេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៣] អនុបសម្បទ្ធនេ ទុក្ខវិទ្ធិវត្តវត្តំ សហា-
សេយ្យំ កាចេត្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ធិបជ្ជតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ ធិបទ្ធនេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៤] មាតុក្ការេន សហសេយ្យំ កាចេត្តោ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ធិបជ្ជតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ធិបទ្ធនេ
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៥] មាតុក្កាមស្ស ទុក្ខវិទេយ្យញ្ចកតាហិ ធម្មំ
ទេសេត្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ទេសេតិ បយោភេ
ទុក្ខដំ បទេ បទេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៦] អនុបសម្បទ្ធស្ស ទុក្ខវិទេយ្យធម្មំ ភ្នកំ
អាភេចេត្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អាភេចេតិ ប-
យោភេ ទុក្ខដំ អាភេចេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៧] ភិក្ខុចម្រៀនធមិជាបទចំពោះអនុបសម្បត្តិ ត្រូវអាមត្តិ ២
គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលចម្រៀន ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ
គ្រប់ ១ ចខ ។

[២៧៨] ភិក្ខុសម្រេចការដក ជាមួយនឹងអនុបសម្បត្តិ លើស
២-០០ ព្រឹត្តិវិទេយ ត្រូវអាមត្តិ ៤ គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគ
ដែលប្រាសដេក លុះដកសិប៉ះហើយ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ១

[២៧៩] ភិក្ខុសម្រេចការដកជាមួយនឹងមាតុក្ការោ ត្រូវអាមត្តិ ២
គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលប្រាសដេក លុះដកសិប៉ះហើយ
ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ១

[២៨០] ភិក្ខុសម្រេចដល់មាតុក្ការោដោយវាចាលើសអំពី ៤-០
ម៉ាក្រឹត្តិវិទេយ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែល
កំពុងសម្រេច ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ រាល់ ១ ចខ ។

[២៨១] ភិក្ខុប្រាប់ទុក្ខវិទេយ្យធម្ម ដែលមានវិចិត្រាកថ ដល់អ-
នុបសម្បត្តិ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុង
ប្រាប់ លុះប្រាប់រួចហើយ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ១

បហវិកន្ត បហវិក បាចិក្ខិយកណ្ត ភូតភាវវិញ្ញា

[២៧៧] ភិក្ខុស្ស ទុដ្ឋល្យំ អាបត្តិ អនុបសម្បទស្ស
អាហារោនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ អាហារេតិ ប-
យោភេ ទុក្កដំ អាហារេតេ អាបត្តិ ចាចិក្ខិយស្ស ។

[៣០០] បហវិ ទនោនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
ទនេតិ បយោភេ ទុក្កដំ បហារេ បហារេ អាបត្តិ
ចាចិក្ខិយស្ស ។

មុណវិវិញ្ញា បរិមោ ។

[៣០១] ភូតភាវំ ចានេនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ ចានេតិ បយោភេ ទុក្កដំ បហារេ បហារេ
អាបត្តិ ចាចិក្ខិយស្ស ។

[៣០២] អញ្ញោនញ្ចំ បដិចរោនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ អនាហេតេ អញ្ញានុភោតេ អញ្ញោនញ្ចំ បដិច-
រេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អាហារេតេ អញ្ញានុភោតេ អញ្ញោ-
នញ្ចំ បដិចរេតិ អាបត្តិ ចាចិក្ខិយស្ស ។

បហវិកន្ត បហវិកៈ ១៦ បាចិក្ខិយកណ្ត ភូតភាវវិញ្ញា

[២៧៧] ភិក្ខុប្រាច់ទុដ្ឋល្យាចក្កំ វេសភិក្ខុវេនិញ្ញា ដល់អនុបសម្បទ
ត្រូវភាចក្កិ ២ នី ត្រូវភាចក្កិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រាច់ លុះ
ប្រាច់រួចហើយ ត្រូវភាចក្កិបាចិក្ខិយៈ ។

[៣០០] ភិក្ខុវេនិញ្ញា ត្រូវភាចក្កិ ២ នី ត្រូវភាចក្កិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគ
(ដែលផ្តន្ទនិវេទិត) ត្រូវភាចក្កិបាចិក្ខិយៈ គ្រប់ ១ វេនិវេនិវេនិត ។

ចប់ មុណវិវិញ្ញា ទី ១ ។

[៣០១] ភិក្ខុវេនិញ្ញា ភាវវិញ្ញា ភាវវិញ្ញា ត្រូវភាចក្កិ ២ នី ត្រូវ
ភាចក្កិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលផ្តន្ទនិវេទិត ភាវវិញ្ញា ភាវវិញ្ញា) ត្រូវភាចក្កិ
បាចិក្ខិយៈ គ្រប់ ១ វេនិវេនិវេនិត ។

[៣០២] ភិក្ខុវេនិញ្ញា បដិចរោនោ ដោយពាក្យវេនិញ្ញា ត្រូវ
ភាចក្កិ ២ នី ភាវវិញ្ញា ភាវវិញ្ញា ដែលសន្សំបិទទាមលើកឡើងវិញ
ភិក្ខុវេនិញ្ញា បដិចរោនោ ដោយពាក្យវេនិញ្ញា ត្រូវភាចក្កិទុក្កដ ភាវវិញ្ញា
បដិចរោនោ ដែលសន្សំបិទទាមលើកឡើងហើយ ភិក្ខុវេនិញ្ញា ភាវវិញ្ញា
បដិចរោនោ ដោយពាក្យវេនិញ្ញា ត្រូវភាចក្កិបាចិក្ខិយៈ ។

[៣០៣] កិច្ច ឧដ្ឋាបោនា ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមត្តិ ឧដ្ឋាបោនិ បយោភេ ធុត្តដំ ឧដ្ឋាបិភេ
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៤] សធឿនំ ធាតុំ វា មីមំ វា ភិសី វា
កោដ្ឋំ វា អាដ្ឋាភាសេ សធឿនា អនុទ្ធិត្វា អនាបុត្រា
បត្តមន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិ បឋមំ ចានំ
លេធុតាតំ អតិក្កាមេតិ អាមត្តិ ធុត្តដស្ស ធុតិយំ
ចានំ អតិក្កាមេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៥] សធឿនេ វិហារេ ។សយ្យំ សធឿនា អនុ-
ទ្ធិត្វា អនាបុត្រា បត្តមន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិ
បឋមំ ចានំ បរិក្ខេបំ អតិក្កាមេតិ អាមត្តិ ធុត្តដស្ស
ធុតិយំ ចានំ អតិក្កាមេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៦] វសធឿនេ វិហារេ ជាតំ បុត្តបកតំ កិច្ច
អនុប្បទទ្ធិ សយ្យំ កាស្សន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិ
បិបត្តិ បយោភេ ធុត្តដំ បិបទ្ធិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៧] កិច្ចឱក្ខន្ធានុវោលោសាសិក្ខន្ធា ត្រូវតាមត្តិ ៤
គឺ ត្រូវតាមត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោនដែលឱក្ខន្ធានុវោលោសាស លុះឱក្ខន្ធា
នោលោសាសហើយ ត្រូវតាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០៨] កិច្ចលាត្រត្តិ ភានិក្ខិ ពូកត្តិ កៅតិក្ខិ ជាបេសសន្ស
ទុកក្នុងទីវល មិនសាយកមកទុកវិញ ពិនិមិទបាទប្រាប់ (អ្នកឯទៀត
ឱ្យសាយកមកទុកវិញ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវតាមត្តិ ៤ គឺ ឈាន
ដំហានជាដំបូង ឱ្យកន្លងហួសលេខុបាត ត្រូវតាមត្តិទុក្ខដ ឈានដំហាន
ទី ២ ឱ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវតាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០៩] កិច្ចក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេក ក្នុងវិហារជាបេសសន្ស
ហើយមិនសាយកមកទុកវិញ ពិនិមិទបាទប្រាប់(អ្នកឯទៀត ឱ្យសាយក
មកទុកវិញ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវតាមត្តិ ៤ គឺ ឈានដំហានជា
ដំបូង ឱ្យកន្លងអនាមិទទៅ ត្រូវតាមត្តិទុក្ខដ ឈានដំហានទី ២ ឱ្យ
កន្លងហួសទៅ ត្រូវតាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១០] កិច្ចដីតំ មានកិច្ចដីត្តាចូលទៅទុក ក្នុងវិហារជាបេស
សន្ស ហើយចូលរៀនប្រៀនទៅសម្រេចការដេក ត្រូវតាមត្តិ ៤ គឺ
ត្រូវតាមត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោនដែលរៀនដេក លុះដេកសិន ត្រូវតាមត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

បញ្ជីក្រុង លោកស្រី បញ្ជីក្រុង យប់ក្រុង ក្រុង ក្រុង

[៣០៧] គំនុំ គុំបិទោ អនុត្តមយោ សង្ឃិកា
វិហារា ធិក្កន្ទ្រោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ធិក្កន្ទ្រតិ
បាយោគេ ទុក្ខដំ ធិក្កន្ទ្រិត អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៨] សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបា វិហាសកុដំយា
អាមត្តនាទតំ មញ្ញំ វា បិមំ វា អភិធិសីទន្ទោ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អភិធិសីទតិ បាយោគេ ទុក្ខដំ
អភិធិសីទ្ធ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៩] ទ្ធិត្តិបរិយាយោ អធិដ្ឋហិតា តទុត្តរិ អធិដ្ឋ-
ហិតោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អធិដ្ឋតិ បាយោគេ
ទុក្ខដំ អធិដ្ឋិត អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣១០] ជាតំ សម្មាសម្ពុទ្ធិ ឧទតំ តិណំ វា
មត្តិកំ វា សិញ្ញោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ សិញ្ញតិ
បាយោគេ ទុក្ខដំ សិញ្ញិត អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

បញ្ជីក្រុង បញ្ជីក្រុង ១៦ យប់ក្រុង ក្រុង ក្រុង

[៣១១] គិក្កុក្រោមភាគំអនុបិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ
របស់សង្ឃ គ្រូអាចត្តិ ២ គី គ្រូអាចត្តិ គ្រូអាចត្តិ គ្រូអាចត្តិ
និក្កុក្រោម លុះនិក្កុក្រោម គ្រូអាចត្តិ គ្រូអាចត្តិ ។

[៣១២] គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុ
គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ
គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ
គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ ។

[៣១៣] គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ
គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ
គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ
គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ ។

[៣១៤] គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ
គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ
គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ
គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ គិក្កុក្រោមភិក្កុក្រោមភិក្កុ ។

[៣០០] អសម្មតោ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឱវទតិ បយោភេ ធុត្តង្គំ ឱវទិតេ
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣០២] អត្តន្តេតេ សុវិរយ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឱវទតិ បយោភេ ធុត្តង្គំ
ឱវទិតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៣] ភិក្ខុទ្ធចបស្សយំ ឧបសង្កម្ភិត្វា ភិក្ខុនិយោ
ឱវទន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឱវទតិ បយោភេ
ធុត្តង្គំ ឱវទិតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៤] អាមិសសោតុ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តិតិ
ភណ្ឌោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភណ្ឌតិ បយោភេ
ធុត្តង្គំ ភណ្ឌិតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៥] អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ មិវ ទេន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទេតិ បយោភេ ធុត្តង្គំ ទិទ្ធតេ
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣១១] ភិក្ខុ វេលសន្សិមិទន្តោសន្តត ហើយទេទ្ធានភិក្ខុនិ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទ្រព្យ ក្នុងប្រយោគវេលសន្សិមិទន្តោ លុះទ្ធាន
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១២] ភិក្ខុទ្ធានភិក្ខុនិ ក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យសន្សិមិ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទ្រព្យ ក្នុងប្រយោគវេលាព្រះអាទិត្យសន្សិមិ លុះ
ទ្ធាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១៣] ភិក្ខុទ្ធលាវៅកាន់សម្លាត់ភិក្ខុនិ ហើយទ្ធានភិក្ខុនិ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទ្រព្យ ក្នុងប្រយោគវេលាព្រះអាទិត្យសន្សិមិ លុះ
ទ្ធាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១៤] ភិក្ខុនិយាយថា ភិក្ខុភាន់ឡាយទ្ធានភិក្ខុនិ ព្រោះ
ហេតុត្រភាមិសៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទ្រព្យ ក្នុងប្រយោគវេលា
ព្រះអាទិត្យសន្សិមិ លុះនិយាយ លុះនិយាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១៥] ភិក្ខុទ្ធបិវេលសន្សិមិវេលាព្រះអាទិត្យសន្សិមិ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ត្រូវអាបត្តិទ្រព្យ ក្នុងប្រយោគវេលាព្រះអាទិត្យសន្សិមិ លុះទ្ធាន ត្រូវអាបត្តិបា-
ចិត្តិយៈ ។

[៣០២] អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ ចីវរ សង្ខេប្តោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាមជ្ជតិ សិទ្ធិតិ បយោភេ ទុក្ខដំ អាមថេ អាមថេ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៣] ភិក្ខុនិយោ សទ្ធិ សិវិហាយ ឯកា នាមជ្ជតិ បដិបដ្ឋានោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាមជ្ជតិ បដិបដ្ឋតិ បយោភេ ទុក្ខដំ មជ្ជិមទ្វេ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៤] ភិក្ខុនិយោ សទ្ធិ សិវិហាយ ឯកំ ចាវ អភិក្ខុហិទ្ធា ទ្វេ អាចត្តិយោ អាមជ្ជតិ អភិក្ខុហិទ្ធា បយោភេ ទុក្ខដំ អភិក្ខុទ្ធិ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៥] តាចំ ភិក្ខុនិយោចិត្តិ បិណ្ឌាចិត្តិ កុញ្ញា ទ្វេ អាចត្តិយោ អាមជ្ជតិ កុញ្ញាស្សមិតិ បដិកុញ្ញា តិ អាចត្តិ ទុក្ខដំស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស ។

[៣០៦] ភិក្ខុនិយោ សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ វហា ចិបដ្ឋំ កា ទ្វេ អាចត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចិសិទ្ធិតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ចិសិទ្ធិ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

អញ្ញាតិកាយ ។

[៣១៦] ភិក្ខុវេទិវេទ្យភិក្ខុនិយោ មិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាចត្តិ ៦ ភិ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំនិរោ ត្រូវអាចត្តិ ៦ ចាចិត្តិយៈ គ្រប់ ១ ថ្ងៃ (ដែលនិរោ) ។

[៣១៧] ភិក្ខុបច្ចូលភិក្ខុនិយោ វេទិវេទ្យភិក្ខុនិយោ មិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាចត្តិ ៦ ភិ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំនិរោ លុះ វេទិវេទ្យ ត្រូវអាចត្តិ ៦ ចាចិត្តិយៈ ។

[៣១៨] ភិក្ខុបច្ចូលភិក្ខុនិយោ វេទិវេទ្យភិក្ខុនិយោ មិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាចត្តិ ៦ ភិ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំនិរោ លុះ វេទិវេទ្យ ត្រូវអាចត្តិ ៦ ចាចិត្តិយៈ ។

[៣១៩] ភិក្ខុនិយោ តាចំបិណ្ឌាចិត្តិ ដែលភិក្ខុនិយោ ត្រូវ អាចត្តិ ៦ ភិ ភិក្ខុបច្ចូល ដោយភិក្ខុ តាមការញាតិ តាចំ ផ្ទះ ត្រូវ អាចត្តិទុក្ខដំ ត្រូវអាចត្តិ ៦ ចាចិត្តិយៈ គ្រប់ ១ ថ្ងៃ (ដែលលេចចូល) ។

[៣២០] ភិក្ខុវេទិវេទ្យ បម្រេចការអន្តិយក្នុង ៦ កំហុស ជាមួយ វេទិ ភិក្ខុនិយោ ត្រូវអាចត្តិ ៦ ភិ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែល រៀបចំនិរោ លុះ វេទិ ត្រូវអាចត្តិ ៦ ចាចិត្តិយៈ ។

លេ ១៤១ ទំ ៣ ។

វិធានបទ បរិវេណ

(៣២០) តទុត្តរី អាវស្មដបិណ្ឌំ កុញ្ញត្ថោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស អាដ្ឋោហារេ អាដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

(៣២២) តណារោជំ កុញ្ញត្ថោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស
អាដ្ឋោហារេ អាដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៣) បរាជ្ជារោជំ កុញ្ញត្ថោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស
អាដ្ឋោហារេ អាដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៤) ទ្វិត្តិបត្តប្បវេ ឬវេ បដិក្កហេត្វា តទុត្តរី
បដិក្កណ្ណត្ថោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ បដិក្កណ្ណាតិ
បយោគេ ទុក្កដំ បដិក្កហេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៥) កុត្តារី បរិវេណ អាបតិវិត្តំ ទាននិយំ វ
ហោជនីយំ វ កុញ្ញត្ថោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កុញ្ញ-
ស្សមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អាដ្ឋោហារេ
អាដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធានបទ បរិវេណ

(៣២១) ភិក្ខុតាម័បិណ្ឌំ ទុក្កដស្សមីតិ ឬ ភោជនំ ទ្វេ លើស
អំពីម្ភនីវេ ត្រូវអាចក្លី ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយនិក្ខេ ភាគាមញ្ញនីវេ
ដូច្នោះ ត្រូវអាចក្លីទុក្កដ ត្រូវអាចក្លីបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗគ្នា ដែលរលេច
ចូលទៅ ។

(៣២២) ភិក្ខុតាម័បិណ្ឌំ ភោជនំ ត្រូវអាចក្លី ២ គឺ ភិក្ខុទទួល
ដោយនិក្ខេ ភាគាមញ្ញនីវេ ដូច្នោះ ត្រូវអាចក្លីទុក្កដ ត្រូវអាចក្លី
បាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗគ្នា ដែលរលេចចូលទៅ ។

(៣២៣) ភិក្ខុតាម័បិណ្ឌំ ភោជនំ ត្រូវអាចក្លី ២ គឺ ភិក្ខុទទួល
ដោយនិក្ខេ ភាគាមញ្ញនីវេ ដូច្នោះ ត្រូវអាចក្លីទុក្កដ ត្រូវអាចក្លីបា-
ចិត្តិយៈ គ្រប់ៗគ្នា ដែលរលេចចូលទៅ ។

(៣២៤) ភិក្ខុទទួលនិបាទនឹង ២-៣ បាត្រ កាលបើទទួលទ្វេ
លើសពីនោះទៅ ត្រូវអាចក្លី ២ គឺ ត្រូវអាចក្លីទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែល
រៀបចំនិទទួល លុះទទួល ត្រូវអាចក្លីបាចិត្តិយៈ ។

(៣២៥) ភិក្ខុតាម័បិណ្ឌំ យាមក្ការិយ វិវារេវាចនំ ១-
នីយៈ ឬ ភោជនីយៈ ដែលជាអនិក្ខេ ត្រូវអាចក្លី ២ គឺ ភិក្ខុទទួល
ដោយនិក្ខេ ភាគាមញ្ញនីវេ ដូច្នោះ ត្រូវអាចក្លីទុក្កដ ត្រូវអាចក្លី
បាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗគ្នា ដែលរលេចចូលទៅ ។

[៣៤២] ភិក្ខុំ ភិក្ខុញី បរិវាសំ អនតិវិគ្គេន ទាននី-
យេន កំ ភោជនីយេន កំ អភិហន្តំ បរិយេន្តោ ទេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ តស្ស វចនេន ទានិស្សាមិ ភុត្តិ-
ស្សាមិទំ បដិក្កណាតំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ភោជនបរិ-
យោហារេ អាបត្តិ ទានិក្ខិយស្ស ។

[៣៤៣] វិការលេ ទាននីយំ កំ ភោជនីយំ កំ
ភុត្តាញោ ទេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តិស្សាមិទំ បដិ-
ក្កណាតំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អាជ្ឈាហារេ អាជ្ឈាហារេ
អាបត្តិ ទានិក្ខិយស្ស ។

[៣៤៤] សន្និទិការេនំ ទាននីយំ កំ ភោជនីយំ
កំ ភុត្តាញោ ទេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តិស្សាមិទំ
បដិក្កណាតំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អាជ្ឈាហារេ អាជ្ឈា-
ហារេ អាបត្តិ ទានិក្ខិយស្ស ។

[៣៤៥] បណីតភោជនាទិ អត្តោ អត្តាយេ វិញ្ញា-
យេន ភុត្តាញោ ទេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តិស្សាមិទំ
បដិក្កណាតំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អាជ្ឈាហារេ អាជ្ឈា-
ហារេ អាបត្តិ ទានិក្ខិយស្ស ។

[៣៤៦] ភិក្ខុ បរិវាសនបត្តិភិក្ខុជនិក្ខាវេលនាទំ បរិយហាមកក្ក
ហើយ ហើយខាងនិយ ឬភោជនីយៈ ដែលជាអនតិវិគ្គេន ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ភិក្ខុទទួល ហើយនិគព អាត្មាអញ ទីនីទំពាសី ទីនីទំពាម ភាមិកាត្រ
លេសភិក្ខុនា ថ្វេច្ឆ ត្រូវអាបត្តិ ១ ក្នុង លុះនាទំ ឬស្រេចហើយ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ ចិត្តិយៈ ។

[៣៤៧] ភិក្ខុនាទំ ឬភោជនីយៈ ឬភោជនីយៈ ក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ហើយនិគព អាត្មាអញ ទីនីទំពាម ថ្វេច្ឆ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ ក្នុង ត្រូវអាបត្តិ ១ ចិត្តិយៈ ត្រូវ ១ ករ ដែលលេបចូលទៅ ។

[៣៤៨] ភិក្ខុនាទំ ឬភោជនីយៈ ដែលខ្លះភ្លេចជាលិខិតិ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ហើយនិគព អាត្មាអញ ទីនីទំពាម ថ្វេច្ឆ
ត្រូវ ១ ក្នុង ត្រូវអាបត្តិ ១ ចិត្តិយៈ ត្រូវ ១ ករ ដែលលេបចូលទៅ ។

[៣៤៩] ភិក្ខុឬទបណីតភោជន រឺ ឬប្រយោជនីវង្សនិមេស
នាទំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ហើយនិគព អាត្មាអញ ទីនីទំពាម ថ្វេច្ឆ
ត្រូវ ១ ក្នុង ត្រូវអាបត្តិ ១ ចិត្តិយៈ ត្រូវ ១ ករ ដែលលេបចូលទៅ ។

[៣៣០] អធិដ្ឋិ មុខងារ អាហារ អាហារន្តោ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមត្តិយោ កុញ្ញស្សន្តិកំ ចដិក្កណ្ណតិ អាមត្តិ
នុក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ តាចិក្កិ-
យស្ស ។

ពោធិវេទ ធុរៈតា ។

[៣៣១] អវចសតស្ស វ បរិព្វាជតស្ស វ បរិ-
ព្វាជិតាយ វ សហត្ថា ទានជិយំ វ កោដជិយំ វ
នេន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិយោ នេតិ ចយោគេ នុក្ក-
ដំ ជិវ្ហ អាមត្តិ តាចិក្កិយស្ស ។

[៣៣២] ភិក្ខុំ ឃីហារុសោ តាមំ វ ចិកមំ វ
បិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ ទស្ស នាមត្ថា វ អនា-
មត្ថា វ ឧយ្យោជិតោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិ
ឧយ្យោនេតិ ចយោគេ នុក្កដំ ឧយ្យោជិតេ អាមត្តិ
តាចិក្កិយស្ស ។

[៣៣៣] សវគាណេ កុលេ អនុញ្ញាទ្ធិ ចិសដ្ឋិ
តាម្បៈន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិយោ ចិសីនតិ ច-
យោគេ នុក្កដំ ចិសីវ្ហ អាមត្តិ តាចិក្កិយស្ស ។

[៣៣៤] ភិក្ខុលេបតាហា វេលេនមិនប្រាគេ ឲ្យចូលទៅ
អាមបុទ្ធារ ត្រូវតាមភ្នំ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយភិក្ខុ ពាក្យសញ្ញាខ្លី
នាមំ ដូច្នេះ ត្រូវតាមភ្នំខ្ពស់ ត្រូវតាមភ្នំបាចិក្កិយៈ គ្រប់ ១ ព្រះវេលេ
លេបចូលទៅ ។

ព្រំ ពោធិវេទ ទី ២ ។

[៣៣៥] ភិក្ខុទ្យតាទិយ ប្រាគេនិយៈ ដល់អាចលភិក្ខុ បរិព្វាជត
ភិក្ខុ ចរិព្វាជិតភិក្ខុ ដោយវេទ្ធិមនិ ត្រូវតាមភ្នំ ២ គឺ ត្រូវតាមភ្នំខ្ពស់ ក្នុង
ប្រយោគវេលេវៀចនីនិទ្យ លុះឲ្យ ត្រូវតាមភ្នំបាចិក្កិយៈ ។

[៣៣៦] ភិក្ខុនិយាយនឹងភិក្ខុផងគ្នាថា ឃ្លាសករសោ លោកច្ឆា
មក យើងខ្ញុំចូលទៅកាន់ស្រុក ឬខែម ដើម្បីចិណ្ឌបាត (លុះដូច្នោះ
ហើយ) ភិក្ខុនិទ្យ ឬមិនទ្យ (ទី ១) ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូន
វិញ្ញាប័ណ្ណ ត្រូវតាមភ្នំ ២ គឺ ត្រូវតាមភ្នំខ្ពស់ ក្នុងប្រយោគ
វេលេវៀចនីនិទ្យត្រូវវិញ លុះបញ្ជូនឲ្យត្រូវវិញ ត្រូវតាមភ្នំ
បាចិក្កិយៈ ។

[៣៣៧] ភិក្ខុចូលទៅកន្លែងភិក្ខុ (ទី ២) ត្រូវចូលវេលេនមិន
តែតែតាម (ត្រូវនឹងវិញ) ត្រូវតាមភ្នំ ២ គឺ ត្រូវតាមភ្នំខ្ពស់ ក្នុង
ប្រយោគវេលេវៀចនីនិទ្យ លុះបញ្ជូនហើយ ត្រូវតាមភ្នំបាចិក្កិយៈ ។

បញ្ជីរដ្ឋ លេខ៧៧ ចំណាត់ថ្នាក់យានយន្ត អាណាខេត្ត

[៣៣៤] ម៉ាតូត្តាមេន សន្លឹក រយោ ចង្កៀង ខា-
សនេ និងសន្លឹក ក្រប្បដ្ឋាន ទ្រូ អាមត្តិយោ អាមត្តិ ធំ-
ស៊ីនតិ បរយោគ ទុក្ខដ៏ ធំស៊ីនេ អាមត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

[៣៣៥] ម៉ាតូត្តាមេន សន្លឹក វិកោ វិកាយ
រយោ និងសន្លឹក ក្រប្បដ្ឋាន ទ្រូ អាមត្តិយោ អាមត្តិ
ធំស៊ីនតិ បរយោគ ទុក្ខដ៏ ធំស៊ីនេ អាមត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

[៣៣៦] ធំមន្តិកោ សកត្តោ សមាថោ បុរេភត្តិ
វា ចច្ឆាភត្តិ វា សន្លឹក ក្រប្បដ្ឋាន កុលេស្ស
ចាវិត្តិ អាមត្តិយោ ទ្រូ អាមត្តិយោ អាមត្តិ បរម័
ចាធំ ទុក្ខដ៏ អតិក្ការមេនិ អាមត្តិ ទុក្ខដ៏ស្ស ទុតិយ័
ចាធំ អតិក្ការមេនិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣៧] តទុត្តិ រេសន្លឹក វិញ្ញាមេនោ ទ្រូ អា-
មត្តិយោ អាមត្តិ វិញ្ញាមេនិ បរយោគ ទុក្ខដ៏ វិញ្ញា-
មេនោ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

បញ្ជីរដ្ឋ លេខ៧៨ ចំណាត់ថ្នាក់យានយន្ត អាណាខេត្ត

[៣៣៨] ភិក្ខុសម្រេចការអន្តិយាលីភាសនៈ ជាច្រើនកំណត់ក្នុង
ជាមួយនឹងមាត្រាម ត្រូវអាចក្តី ៤ គឺ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដ៏ ក្នុងប្រយោគដែល
រៀបចំនឹងអន្តិយ លុះអន្តិយ ត្រូវអាចក្តីចាចិត្តិយៈ ។

[៣៣៩] ភិក្ខុមួយរូប សម្រេចការអន្តិយ ក្នុងច្រើន (កំណត់
ត្រូវ) ជាមួយនឹងមាត្រាមតែម្នាក់ ត្រូវអាចក្តី ៤ គឺ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដ៏
ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំនឹងអន្តិយ លុះអន្តិយ ត្រូវអាចក្តីចាចិត្តិយៈ ។

[៣៤០] ភិក្ខុអ្នកទទួលនិមន្តនៃភាវីយ ឈ្មោះជាអ្នកមានភក្តី
ហើយ ធំមណភិក្ខុដ៏ធំ ដែលមានទៅ ហើយចៀសចេញទៅក្នុងគ្រូ-
កូលចំណែក (និរទៀត) ក្នុងកាលមុនភក្តី ប្រាយភក្តី ត្រូវអាចក្តី ៤
គឺ ឈានដំបូងទី ១ កន្លងពុទ្ធសកលវិញ្ញាណ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដ៏ ឈាន
ដំបូងទី ២ ឲ្យកន្លងពុទ្ធសកលវិញ្ញាណ ត្រូវអាចក្តីចាចិត្តិយៈ ។

[៣៤១] ភិក្ខុម្នាក់ម្នាក់ ឲ្យលើសកំណត់នៃ ដែលនេចវិណា
ត្រូវអាចក្តី ៤ គឺ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដ៏ ក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបាទមន
ត្រូវអាចក្តីចាចិត្តិយៈ ។

[៣៣៨] ឧប្បត្តិ សេដ្ឋំ ឧស្សនាយ គន្ធាន្តោ ទ្វេ
អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ គន្ធាតិ អាចត្តិ ឧត្តន្តស្ស យត្ថុ ។
បរិភោ បស្សតិ អាចត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣៩] អតិរកត្តិវត្ថុ សេដ្ឋាយ វសន្តោ ។ អា-
ចត្តិយោ អាចជ្ជតិ វសតិ បាយុកេ ឧត្តន្តំ វសិទេ
អាចត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៣៤០] ឧប្បនិកតិ គន្ធាន្តោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អា-
ចជ្ជតិ គន្ធាតិ អាចត្តិ ឧត្តន្តស្ស យត្ថុ បរិភោ បស្សតិ
អាចត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

អបេលវិទ្យា បញ្ចេនា ។

[៣៤១] មដ្ឋំ បរិវេន្តោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ
បរិវេន្តមីតិ មដ្ឋិត្តិយាតិ អាចត្តិ ឧត្តន្តស្ស អដ្ឋិក-
ហារេ អដ្ឋិកហារេ អាចត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៣៤២] កិក្កំ អត្តិលិបនា ឧត្តេម ហាសេន្តោ ទ្វេ
អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ហា មតិ បាយុកេ ឧត្តន្តំ ហា-
សិទេ អាចត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣៨] កិក្កំ ទៅដើម្បីមើលកងទ័ពផ្សេងៗលើកចេញទៅ ត្រូវ
អាចត្តិ ២ គឺ ដើរចេញទៅ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុង
វិវិដលយរមើល ។

[៣៣៩] កិក្កំ ទៅទៅក្នុងកងទ័ពផ្សេងៗលើសដំបូង ព្យាគ្រឹះទៅ ត្រូវ
អាចត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំទីនោះ លុះនៅ
ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៤០] កិក្កំ ទៅកាន់ទ័ពផ្សេងៗ ត្រូវអាចត្តិ ២ គឺ ដើរ
ចេញទៅ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុងវិវិដលយរមើល ។
ចប់ អបេលវិទ្យា ទី ៧ ។

[៣៤១] កិក្កំដឹកទឹកស្រវឹង ត្រូវអាចត្តិ ២ គឺ កិក្កំទទួលដោយ
កំភយ អាត្មាអញ្ជាញដឹក ម្ល៉េះ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ
ត្រូវ ។ ប្រយោគដែលដឹកលេចចូលទៅ ។

[៣៤២] កិក្កំភ្នំភ្នំផងនាឡើយលើយដំបូងគឺប្រាថវដ (៣៧
ប្រាថវ) ត្រូវអាចត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើឲ្យ
គេសើច លុះគេសើច ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

បរវារីត្តេ លោក្យស មហានិក បាចិត្តិយកល្លោ លុកខេយវិគ្គា

(៣៤៣) ឧទេតេ តីឡាត្តា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបត្តិ
ហេដ្ឋានោប្បាតេ ឧទេតេ តីឡាត្តិ អាបត្តិ ធុត្តដស្ស
ឧបវិកាប្បតេ ឧទេតេ តីឡាត្តិ អាបត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៤) មនាទិយំ តេរោត្តា ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបត្តិ តេរោតិ បាយាតេ ធុត្តដ តេតេ អាបត្តិ
វាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៥) កិក្កំ កិសាយេត្តា ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបត្តិ កិសាយេតិ បាយាតេ ធុត្តដ កិសាយេតេ
អាបត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៦) វោតិ សមាទហិត្វា វិសិទ្ធក្លោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបត្តិ សមាទហិតិ បាយាតេ ធុត្តដ
សមាទហិតេ អាបត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៧) ឧបទឡាមាសំ ញាយត្តា ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបត្តិ ញាយតិ បាយាតេ ធុត្តដ ញាយាសោ
អាបត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

មហាវិក្ខុ មហាវិវៈ ១៦ បាចិត្តិយកល្លោ លុកខេយវិគ្គ

(៣៤៨) ភិក្ខុលេធិទិក ត្រូវអាបត្តិ ៦ គឺ ភិក្ខុលេធិទិកភ័ក្ត្រាម
ភ្នែកគោរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុលេធិទិកប្រើ លើភ្នែកគោរ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៣៤៩) ភិក្ខុធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ (ទិវិបុត្តលម្ពកសាម្ពន្តិមមិ ឬ
នមិ) ត្រូវអាបត្តិ ៦ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រាយាតវេលារៀបទិវិធ្វើ
សេចក្តីមិនអើពើ លុះធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៥០) ភិក្ខុបន្ទាតភិក្ខុធិន្តា ត្រូវអាបត្តិ ៦ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រាយាតវេលារៀបទិវិបន្ទាត លុះបន្ទាតហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៥១) ភិក្ខុបន្តិកភិក្ខុភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ៦ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រាយាតវេលាភិក្ខុបន្តិក លុះបន្តិកស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៣៥២) មិទខាត់សៈ-ខ្មៅ ភិក្ខុ (អ្នកទៅក្នុងមជ្ឈិមវិទ្យាខេល)
ធ្វើទិក ត្រូវអាបត្តិ ៦ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រាយាតវេលាធ្វើ លុះ
ធ្វើ ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៤៨] អនាមិយេន្ទា តំណ្ហំ ទុទ្ធលាភារណាមំ
 អនាមិ ទុទ្ធលាភារណំ ធម៌ ធម៌ បរិកុញ្ញោ ទ្វេ
 អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ បរិកុញ្ញតិ ចយោតេ ទុក្ខំ បរិ-
 កុត្តេ អាមត្តិ ជាតិភ្នំយស្ស ។

[៣៤៩] ភិក្ខុស្សំ វា ភិក្ខុនិយោ វា សិក្ខុមាធាយ
 វា សាមណេរស្ស វា សាមណេរិយោ វា សាម ធម៌
 វិក្កេច្ឆន្ទា អប្បកុញ្ញាតំ បរិកុញ្ញោ ទ្វេ អាមត្តិយោ
 អាមជ្ជតិ បរិកុញ្ញតិ ចយោតេ ទុក្ខំ បរិកុត្តេ អាមត្តិ
 ជាតិភ្នំយស្ស ។

[៣៥០] ភិក្ខុស្សំ បត្តំ វា ធម៌ វា ធម៌និមំ វា ស្វ-
 ចិយរំ វា កាយតទ្ធាមំ វា អបដិទេន្ទោ ទ្វេ អាមត្តិយោ
 អាមជ្ជតិ អបដិទេតិ ចយោតេ ទុក្ខំ អបដិទេតេ អា-
 មត្តិ ជាតិភ្នំយស្ស ។

សុខនេយវិញ្ញោ ទ្វេ ។

[៣៥១] ភិក្ខុ មិទកាមេយកវុសុត្រាចំប្តីពណិទ្ធិទ្ធក ព យ៉ាវ
 វុសុត្រាចំប្តីពណិទ្ធិទ្ធកណមិម្ហយ ភិប្រើប្រាស់ចំប្តី ត្រូវតាមភ្នំ ២
 ភិ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគវេលារៀបចំនិប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់
 ត្រូវតាមភ្នំបាចិភ្នំយ ។

[៣៥២] ភិក្ខុវិកយ្ហចិវរេសំខ្លួន ដល់ភិក្ខុភ្នំ ភិក្ខុភ្នំ សិក្ខុមាធា
 ភ្នំ សាមណេរភ្នំ សាមណេរិភ្នំ មិទបាទដកវិកយ្ហជាមុន ហើយប្រើប្រាស់
 ត្រូវតាមភ្នំ ២ ភិ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគវេលារៀបចំនិប្រើប្រាស់
 លុះប្រើប្រាស់ ត្រូវតាមភ្នំបាចិភ្នំយ ។

[៣៥៣] ភិក្ខុណាភំបាត្រភ្នំ ចំរក្តិ មិសិទ្ធកភ្នំ បំរាមម្ហុកភ្នំ វិភ្នាខ
 ចន្តិភ្នំ របស់ភិក្ខុផងគា ត្រូវតាមភ្នំ ២ ភិ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ
 វេលារៀបចំនិបាតំ លុះលាក់រួចហើយ ត្រូវតាមភ្នំបាចិភ្នំយ ។

ព្រំ សុខនេយវិញ្ញោ ទី ២ ។

មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ ចាតិក្ខិយវណ្ណ សម្បណ្ណវិទ្យា

[៣៩០] សញ្ញា ភាណំ ធីរិសា វេរោមេន្តោ កតិ
អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។ សញ្ញា ភាណំ ធីរិសា វេរោ-
មេន្តោ ចត្ថស្សោ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ អាបត្តិស្ស
ធីនាតំ ឧទតិ យោ កោចិ បធិត្តា មរិស្សតិ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្ស មនុស្សា តស្មី បធិត្តា មរិស្ស អាបត្តិ ចា-
តិក្ខិយស្ស យក្ខោ វា វេរោ វា វិញ្ញាណតមនុស្ស-
វិញ្ញាណ វា តស្មី បធិត្តា មរិស្ស អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស
វិញ្ញាណត តស្មី បធិត្តា មរិស្ស អាបត្តិ ចាតិក្ខិយស្ស
សញ្ញា ភាណំ ធីរិសា វេរោមេន្តោ កតិ ចត្ថស្សោ
អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។

[៣៩២] នាទំ សម្បណ្ណាតំ ឧទតំ បរិកុញ្ញត្តា
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ បរិកុញ្ញតិ បរិយោគេ ទុក្ខដ
បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាតិក្ខិយស ។

[៣៩៣] នាទំ យថាទម្ពំ ធីរាតាធីករណំ បុ-
ក្ខិយាយ ឧត្តោដេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
ឧត្តោដេនិ បរិយោគេ ទុក្ខដ ឧត្តោដេន អាបត្តិ
ចាតិក្ខិយស្ស ។

មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ ១៦ ចាតិក្ខិយវណ្ណ សម្បណ្ណវិទ្យា

[៣៩១] ភិក្ខុវគ្គីភ្នំចំបង់សត្វ ទ្វិយ្យាភពាគបិក ត្រូវអាបត្តិ
បុគ្គាទ ។ ភិក្ខុវគ្គីភ្នំចំបង់សត្វ ទ្វិយ្យាភពាគបិក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុ
ធីករណ្ណាមិនចំពោះ (សត្វ ឬ មនុស្ស) ដោយគិតថា ក្នុងណាមួយនឹង
ទាក់ស្រង់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ មនុស្សទាក់ស្រង់រណ្តៅនោះហើយ
ស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបាតិក យក្ខត្តិ ប្រេតត្តិ ភិវិញ្ញាណទណ្ឌកាយដូច
មនុស្សត្តិ ទាក់ស្រង់រណ្តៅនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិវិញ្ញាណទាក់ស្រង់
រណ្តៅនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបាតិក្ខិយ. ភិក្ខុវគ្គីភ្នំចំបង់សត្វទ្វិយ្យាភពា
បិក ត្រូវអាបត្តិ ២ ទៀត ។

[៣៩២] ភិក្ខុដីនី ចាតិករណ្តៅដេសត្វហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដេសត្វហើយប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់
ត្រូវអាបត្តិបាតិក្ខិយ ។

[៣៩៣] ភិក្ខុដីនី ចាតិករណ្តៅដេសត្វហើយប្រើប្រាស់សម្បណ្ណាមរិ
ហើយ លើកដីទ្វិយ្យាភពាគបិក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រយោគដេសត្វហើយ លុះលើកដីហើយ ត្រូវអាបត្តិបាតិក្ខិយ. ។

[៣៧៤] កិក្កស្ស ជាប់ ទុក្ខល្អំ អាចត្តិ បដិច្ចា-
នេត្តោ ឯកំ អាចត្តិ អាចត្តិ ចាចិត្តិយំ ។

[៣៧៥] ជាប់ ទុក្ខសតិស្ស បុក្កលំ ឧបសម្មា-
នេត្តោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចត្តិ ឧបសម្មានេតំ ប-
យោភេ ទុក្ខដំ ឧបសម្មានេតេ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៧៦] ជាប់ វិជយ្យសត្តេន សន្តិ សំវិទាយ
ឯកត្តា ឧចត្តំ បដិច្ចាត្តោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចត្តិ
បដិច្ចាត្តិ បយោភេ ទុក្ខដំ បដិច្ចា អាចត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។

[៣៧៧] ហត្ថក្កាមនេ សន្តិ សំវិទាយ ឯកត្តា-
ឧចត្តំ បដិច្ចាត្តោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចត្តិ បដិច្ចាត្តិ
បយោភេ ទុក្ខដំ បដិច្ចា អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៧៨] ចាចិត្តិយា និដ្ឋិយា យោភតិយំ សមទុ-
កាសនាយ ឧច្ចុដិច្ចស្សត្តោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អា-
ចត្តិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ កក្កុវចាចិយោ សារនេ អាចត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៧៩] កិក្កស្ស ហើយចំ ទុក្ខល្អំ អាចត្តិ រេសកិក្កស្សត្តោ ត្រូវ
អាចត្តិ ១ នី បាចិត្តិយៈ ។

[៣៨០] កិក្កស្ស ហើយ ចុក្កលំ អាចត្តិ ទ្វេ ២០ ហើយ ឲ្យឧបសម្មា
ត្រូវអាចត្តិ ២ នី ត្រូវអាចត្តិ ទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគវេលា ឲ្យឧបសម្មា លុះ
ឲ្យឧបសម្មាហើយ ត្រូវអាចត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

[៣៨១] កិក្កស្ស ហើយ ចុក្កលំ អាចត្តិ ទ្វេ ២០ ហើយ ឲ្យឧបសម្មា
ត្រូវអាចត្តិ ២ នី ត្រូវអាចត្តិ ទុក្ខដំ ក្នុង
ប្រយោគវេលា ឲ្យឧបសម្មា លុះដើរទៅ ត្រូវអាចត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

[៣៨២] កិក្កស្ស ហើយ ចុក្កលំ អាចត្តិ ទ្វេ ២០ ហើយ ឲ្យឧបសម្មា
ត្រូវ
អាចត្តិ ២ នី ត្រូវអាចត្តិ ទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគវេលា ឲ្យឧបសម្មា លុះដើរ
ទៅ ត្រូវអាចត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

[៣៨៣] កិក្កស្ស ហើយ ចុក្កលំ អាចត្តិ ទ្វេ ២០ ហើយ ឲ្យឧបសម្មា
ត្រូវ
អាចត្តិ ២ នី ត្រូវអាចត្តិ ទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគវេលា ឲ្យឧបសម្មា លុះដើរ
ទៅ ត្រូវអាចត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

បញ្ជីវារ្យ រសាឡស បញ្ជីវារ្យ បាចិត្តិយកណ្ណោ សារាធិដ្ឋាន

(៣៧៧) ជាប់ តថាវាទិយា ភិក្ខុយា អកតជាដុ-
ងម្មេង តំ ធិដ្ឋិ អប្បដិវិស្សនដ្ឋង សន្តិ សម្ពុត្តា ឆ្មោ
អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ សម្ពុត្តានិ បយោភេ ធុត្តដ
សម្ពុត្តោ អាមត្តិ មាចិត្តិយស្ស ។

(៣៧៨) ជាប់ តថាវាសិតំ សមណ្ឌោធុសំ ឧប-
ណមេត្តោ ឆ្មោ អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ ឧបលាមតិ ប-
យោភេ ធុត្តដ ឧបលាមតេ អាមត្តិ មាចិត្តិយស្ស ។

សម្ពុត្តាវារ្យោ សម្ពុត្តោ ។

(៣៧៩) ភិក្ខុ(១) ភិក្ខុយា សមាធិដ្ឋានំ វុត្តហារោ
ធិ តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្សិ សិក្ខាបាល សិក្ខិស្សានិ
យោ ធាញ្ចំ ភិក្ខុំ ឡាត្តំ វិធមធាវំ បរិពុត្តាមីតិ កណ្ណោ
ឆ្មោ អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ កណ្ណតិ បយោភេ ធុត្តដ
កណ្ណតេ អាមត្តិ មាចិត្តិយស្ស ។

១ ឧ. ឧ. ភិក្ខុវិចារី វង្សិ ។

បញ្ជីវារ្យ បញ្ជីវារ្យ ១២ បាចិត្តិយកណ្ណោ សមាធិដ្ឋាន

(៣៨០) ភិក្ខុវិចារីយោបរិភោគរូមជាមួយគ្នា ខីនិភិក្ខុវិជយកាល
ដូច្នោះ ជាអ្នកមិនមែនជាមតិ ជាអ្នកមិនមែនជាដ្ឋិវារ្យធានា ត្រូវអាចក្តី ២
គឺ ត្រូវអាចក្តីខ្ពង់ ក្នុងប្រាសាទវិជយកាល លុះបរិភោគ
រួច ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។

(៣៨១) ភិក្ខុវិចារីយោសមាធិដ្ឋានវិជយកាលដូច្នោះ
ហើយ បោប្រលោមយកមា ត្រូវអាចក្តី ២ គឺ ត្រូវអាចក្តីខ្ពង់ ក្នុង
ប្រាសាទវិជយកាល លុះបរិភោគរួចហើយ ត្រូវអាចក្តី
បាចិត្តិយ ។

ធានី សម្ពុត្តាវារ្យ វិចារី -

(៣៨២) ភិក្ខុ វិជយភិក្ខុវិចារី បោប្រលោមជាសំគ្រីវាប្រាសាទហើយ
ហើយ ខំយាយ (ខំនិភិក្ខុវិចារី) យំ វិចារីវិញ ជា ប្រាសាទសា
ដ្ឋាន ១ មិនស្រដៀងទៅនឹងវិចារី ប្រាសាទដ្ឋាន ១ មិនស្រដៀងទៅនឹងវិចារី
ដ្ឋានវិជយកាល ជាអ្នកប្រវេណីវិចារី ត្រូវអាចក្តី ២ គឺ ត្រូវអា-
ចក្តីខ្ពង់ ក្នុងប្រាសាទវិជយកាល លុះបរិភោគ ត្រូវអាចក្តី
បាចិត្តិយ ។

[៣៦២] វិធម វិណ្ណោន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អា-
មជ្ជតិ វិណ្ណោតិ ឃាយោតេ ទុក្ខដំ វិណ្ណោតេ អាមត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៣] មោហោន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ
អបារមិកេ មោហោ មោហោតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស
អាហារិកេ មោហោ មោហោតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៤] ភិក្ខុស្ស កុមិកោ អនត្តមោ បហារិ
ទេន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ បហារិ ឃាយោតេ
ទុក្ខដំ បហារេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៥] ភិក្ខុស្ស កុមិកោ អនត្តមោ តលសត្តិ-
កំ ទុក្ខិវន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ទុក្ខិវតិ ឃាយោតេ
ទុក្ខដំ ទុក្ខិវតេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៦] ភិក្ខុំ វប្បលោកេ ភស្សាណិសេសេន
អទុដ្ឋិសាត្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អទុដ្ឋិសតិ
ឃាយោតេ ទុក្ខដំ អទុដ្ឋិសតេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៦] ភិក្ខុវាលបត្តិវិមិយ ត្រូវអាមត្តិ ៤ គឺ ត្រូវអាមត្តិ
ទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំនិរោសបត្តិដំ លុះពេលបត្តិចំហើយ
ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។

[៣៦៧] ភិក្ខុក្នុងភ្នំភ្នំជំរុំ (ក្នុងភ្នំភ្នំជំរុំមិនដឹង) ត្រូវ
អាមត្តិ ៤ គឺ កាលបើមោហារោមនកម្ម សង្ឃនិទាន់ស្ម័គ្រប្រកាស
ទេ ភិក្ខុក្នុងភ្នំភ្នំជំរុំ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ កាលបើមោហារោមនកម្ម
សង្ឃ បានស្ម័គ្រប្រកាសហើយ នៅក្នុងភ្នំភ្នំជំរុំ ត្រូវអាមត្តិ
ចាចិត្តិយ ។

[៣៦៨] ភិក្ខុក្រោមអាក់អន់ចិត្ត ឲ្យប្រហារភិក្ខុវេទនា ត្រូវអាមត្តិ
៤ គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំនិរោស លុះប្រហារ
ហើយ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។

[៣៦៩] ភិក្ខុក្រោមអាក់អន់ចិត្ត និងទូលំពេងនីតិបាតដែលភិក្ខុ
វេទនា ត្រូវអាមត្តិ ៤ គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំនិរោស
និងទូ លុះហិរទូ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។

[៣៧០] ភិក្ខុបាទភិក្ខុវេទនា ដោយអាមត្តិសង្ឃទិសស មិន
បានមូល ត្រូវអាមត្តិ ៧ គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលរៀប
ចំនិរោស លុះបាន ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។

[៣៦៧] ភិក្ខុស្ស សក្ខិច្ឆ កុក្កុច្ឆំ ឧបទយាត្តោ
ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ឧបទយាតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
ឧបទហិតេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៨] ភិក្ខុចំ កណ្ណានិកាតំ កលហាសិកាតំ
វិវាទាបដ្ឋានំ ឧបស្សតិ ភិដ្ឋតោ ទ្វេ អាមត្តិយោ កា-
ចជ្ជតិ សោស្សាមិទិ កុក្កុច្ឆិ អាមត្តិ ទុក្ខដំ យត្ថ
ហិតោ សុណាតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៩] ធម្មិកានំ កម្មានំ ធម្មំ ធម្មា មត្តា ទិ-
យនធម្មំ អាមត្តិយោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ទិយតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ ទិយភេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៧០] សុវត្ថុ វិទិត្តយ កថាយ វត្តាហាយ
ធម្មំ មនត្តា ឧត្តាយាសោ មន្តុកាត្តា ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ បរិសាយ ហត្ថាសំ ភវិទហត្ថស្ស អាមត្តិ
ទុក្ខដំ វិទហិតោ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៧] ភិក្ខុក្កវិច្ឆិសេចក្តិក្កិសិទ្ធិកេត្តិធម្មិវិសំភិក្ខុវិស្វា
ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំវិច្ឆិកា
លុះច្រើន(ហេតុនោះ) ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ: ។

[៣៦៨] កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ កំពុងប្រកួតប្រជែង ឈ្លោះ
គាស់ទែងគ្នា ភិក្ខុឈររឹតចាប់ស្តាប់ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទៅដោយគិត
ថា អញខឹងចាប់ស្តាប់ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ: ក្នុងវិសេស
ឈរស្តាប់ ។

[៣៦៩] ភិក្ខុបាទឱ្យទ្វេចំការកម្មទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
ធម៌ លុះមកទានគ្រាយ ត្រឡប់គំរងៀលវិញ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាមត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំវិច្ឆិកាដៀល លុះគំរងៀល ត្រូវ
អាមត្តិបាចិត្តិយ: ។

[៣៧០] កាលបើភិក្ខុវិទិត្តយ កំពុងប្រជ្រើក្តៅក្នុងដំនុំសង្ឃ ភិក្ខុ
មិនឱ្យទ្វេ ហើយប្រាប់តែគ្រាន់គឺភាសនាទៀសទៀតទៅ ត្រូវអាមត្តិ
២ គឺ កាលបើមិនទាន់រាបដំហត្ថបាសបរិសេសទៅទេ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ
លុះ (ហត្ថបាស) ទៀតទៅហើយ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ: ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

[៣៧០] សមត្ថេន សាស្ត្រេន ចំរំ នត្វា បត្តា
ទិយននង្គំ អាបត្តិយោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបត្តិ ទិយតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ ទិយតេ អាបត្តិ ចាតិភ្នំយស្ស ។

[៣៧២] ដានំ សង្កឹកំ លាភំ បរិណាតំ បុក្ក-
លស្ស បរិណាមន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបត្តិ បរិ-
ណាមេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បរិណាមេតេ អាបត្តិ ចា-
តិភ្នំយស្ស ។

សហគម្ពិវិញ្ញា រដ្ឋិយ ។

[៣៧៣] បុត្រេ អប្បដិសំវិទិសោ រញ្ជោ អន្តេប្បំ
បរិសន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបត្តិ បឋមំ ចានំ
ទុប្បារំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ ចានំ
អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាតិភ្នំយស្ស ។

[៣៧៤] រកំ ទុក្ខស្តាទ្ធា ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
បត្តិ កស្តាតិ បយោភេ ទុក្ខដំ កហំភេ អាបត្តិ
ចាតិភ្នំយស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

[៣៧១] សង្ក្រាមាត្រៀនត្វាទ្វិបិវ (ដល់កិក្ខុ) ហើយកិក្ខុ
លកខ្លយ ត្រឡប់កិរវៀលដាវាងក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំនិងកិរវៀល លុះកិរវៀល ត្រូវអាបត្តិ
ចាតិភ្នំយ: ។

[៣៧២] កិក្ខុដឹងថាលាភជាបស់សង្ឃ គេបង្ហាទៅដើម្បីសង្ឃ
នេះហើយ ត្រឡប់បង្ហាទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំនិងបង្ហាទៅ លុះបង្ហាទៅ ត្រូវ
អាបត្តិចាតិភ្នំយ: ។

ចំ សហគម្ពិវិញ្ញា ទី ៨ ។

[៣៧៣] កិក្ខុ ដែលមិនចាន់បានទូលាស្មីព្រះបាទក្សត្រ ឲ្យប្រជុំ
គ្រាជម្ពុនាទ ហើយស្រាប់តែចូលទៅកាន់ខាងក្នុងគ្រារាជដំណាក់ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ឈានដំហានទី ១ ឲ្យកន្លងពណ៌ទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ឈានដំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហ្វូសទៅ ត្រូវអាបត្តិចាតិភ្នំយ: ។

[៣៧៤] កិក្ខុរើសយកករវាត្យ (គ្រឿងប្រើប្រាស់របស់ក្រហម) ។
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំនិងរើសយក
លុះរើសយក ត្រូវអាបត្តិចាតិភ្នំយ: ។

បញ្ជីរាយនាម ឈ្មោះសមាជិក ចាចិត្តិយស្ស រាជរដ្ឋ

បញ្ជីរាយនាម ឈ្មោះសមាជិក ចាចិត្តិយស្ស រាជរដ្ឋ

(៣៧៧) សាវណ្ណ ភិក្ខុ អនាមិកា វិការយ ភាមី បរិសេនោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ បឋម ចានំ បរិក្ខេបំ បរិសេនោ អភិក្ការមេតិ អាមត្តិ ធុត្តនិស្ស មុតិយំ ចានំ អភិក្ការមេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៧៨) អដ្ឋមយំ ០ ធុត្តមយំ ០ វិសាលមយំ ០ សុចិយំ ភារាមេនោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ភារាមេតិ បរិយាគេ ធុត្តនំ ភារាមេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៧៩) បទា ឃាតិក្កន្តំ អញ្ចំ ០ បីមំ ០ ភារាមេនោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ភារាមេតិ បរិយាគេ ធុត្តនំ ភារាមេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៨០) អញ្ចំ ០ បីមំ ០ គូណមនុំ ភារាមេនោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ភារាមេតិ បរិយាគេ ធុត្តនំ ភារាមេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៨១) បទាលាតិក្កន្តំ ធិសីនំ ភារាមេនោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ភារាមេតិ បរិយាគេ ធុត្តនំ ភារាមេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៧២) ភិក្ខុមិទ ឃាតិក្កន្តំ ភារាមេនោ ចូលទៅតាមស្រុក ភូមិវេលាកាល ត្រូវភាចក្តិ ២ គឺ ឈានជំហាន ទី ១ ឲ្យកន្លងហួស រហូតទៅ ត្រូវភាចក្តិទីក្នុង ឈានជំហាន ទី ២ ឲ្យកន្លងទៅ ត្រូវភាចក្តិ បាចក្តិយៈ ។

(៣៧៦) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបំពង់មូលនីតិភ្នំភ្នំ ភូមភ្នំ ស្រែភ្នំ ត្រូវ ភាចក្តិ ២ គឺ ត្រូវភាចក្តិទីក្នុង ភូមិប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យ គេធ្វើហើយ ត្រូវភាចក្តិបាចក្តិយៈ ។

(៣៧៧) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើត្រែភ្នំ ភាំងភ្នំ ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវ ភាចក្តិ ២ គឺ ត្រូវភាចក្តិទីក្នុង ភូមិប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេ ធ្វើហើយ ត្រូវភាចក្តិបាចក្តិយៈ ។

(៣៧៨) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើត្រែភ្នំ ភាំងភ្នំ ញាតិដោយសំប្បី(១) ត្រូវ ភាចក្តិ ២ គឺ ត្រូវភាចក្តិទីក្នុង ភូមិប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេ ធ្វើហើយ ត្រូវភាចក្តិបាចក្តិយៈ ។

(៣៧៩) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើទិសិវទ្ធ ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវភា- ចក្តិ ២ គឺ ត្រូវភាចក្តិទីក្នុង ភូមិប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើ ហើយ ត្រូវភាចក្តិបាចក្តិយៈ ។

១ មើលក្នុងបញ្ជីរាយនាមទី ២ ត្រង់លេខ ១៧ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ។

វិធីបំបាត់ ចិវិកា

[៣៨៦] ធម្មាលាភិក្ខុដ៏ កណ្តាលប្បដិទ្ធានី កាវ-
បេន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កាវបេតិ បយោតេ
ទុក្ខដំ កាវបិភេ អាមត្តិ មាចិត្តិយស្ស ។

[៣៨៧] ធម្មាលាភិក្ខុដ៏ វស្សិកសាដំកំ កាវ-
បេន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កាវបេតិ បយោតេ
ទុក្ខដំ កាវបិភេ អាមត្តិ មាចិត្តិយស្ស ។

[៣៨៨] សុគតចិវិប្បមាលំ ចិវិ កាវបេន្តោ
តតិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ សុគតចិវិប្បមាលំ ចិ-
វិ កាវបេន្តោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កាវបេតិ
បយោតេ ទុក្ខដំ កាវបិភេ អាមត្តិ មាចិត្តិយស្ស
សុគតចិវិប្បមាលំ ចិវិ កាវបេន្តោ ឥមា ទ្វេ អា-
មត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។

ចិវិកា ឥវិ ។
បុត្រា ធីត្តិកា ។

វិធីបំបាត់ ចិវិកា

[៣៨៩] ភិក្ខុទ្យុតេធ្វើសំរាគំសម្រាប់គ្របកម្មប្បដិទ្ធា ឲ្យកម្មន៍ប្បស
ប្រមាណ ត្រូវអាចក្តី ២ គឺ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យ
គេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាចក្តីចាចិត្តិយៈ ។

[៣៩០] ភិក្ខុទ្យុតេធ្វើសំរាគំសម្រាប់ភិក្ខុទ្យុតេ ឲ្យកម្មន៍ប្បស
ប្រមាណ ត្រូវអាចក្តី ២ គឺ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេ
ធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាចក្តីចាចិត្តិយៈ ។

[៣៩១] ភិក្ខុទ្យុតេធ្វើចិវិ ចុំធម៌ព្រះសុគត ត្រូវអាចក្តីប៉ុន្មាន ។
ភិក្ខុទ្យុតេធ្វើចិវិ ចុំធម៌ព្រះសុគត ត្រូវអាចក្តី ២ គឺ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដំ ក្នុង
ប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាចក្តីចាចិត្តិយៈ ។

ភិក្ខុទ្យុតេធ្វើចិវិ ចុំធម៌ព្រះសុគត ត្រូវអាចក្តី ២ គេដឹង ។

ចប់ កថាខុទ្ទក ទី ៧ ។
ចប់ កថាខុទ្ទកសិក្ខុបិដក ។

បញ្ចវគ្គ លោក្យស បញ្ចវគ្គ ពាជិទេសនីយកណ្តា

[៣៨៣] អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរយវ័
 បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ទាននិយំ ក កោជនិយំ ក សហត្ថា
 បដិក្កហេត្វា កុញ្ញន្តោ ភាតិ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។
 អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរយវ័ បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ
 ទាននិយំ ក កោជនិយំ ក សហត្ថា បដិក្កហេត្វា
 កុញ្ញន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិ-
 ក្កណាតិ អាបត្តិ ធុត្តនស្ស អរដ្ឋ្យហារេ អរដ្ឋ្យហារេ
 អាបត្តិ ពានិទេសនីយស្ស អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា
 អន្តរយវ័ បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ទាននិយំ ក កោជនិយំ ក
 សហត្ថា បដិក្កហេត្វា កុញ្ញន្តោ វេនា ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ ។

[៣៨៤] ភិក្ខុនិយា កេសាសន្តិយា ឧ ចិកាវត្ថា
 កុញ្ញន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កុញ្ញស្សមីតិ
 បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ធុត្តនស្ស អរដ្ឋ្យហារេ អរដ្ឋ្យ-
 ហារេ អាបត្តិ ពានិទេសនីយស្ស ។

បញ្ចវគ្គ បញ្ចវគ្គ ១៦ ពាជិទេសនីយកណ្តា

[៣៨៣] ភិក្ខុទទួលខាទនិយ័ក្ខី កោជនិយ័ក្ខី ដោយវដ្ឋខ្លួនឯង
 អំពីវដ្ឋភិក្ខុនិមនៃមេដាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកដាក់
 គ្រូវាបត្តិច្បង ។ ភិក្ខុទទួលខាទនិយ័ក្ខី កោជនិយ័ក្ខី ដោយវដ្ឋខ្លួន
 ឯង អំពីវដ្ឋភិក្ខុនិមនៃមេដាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមក
 ដាក់ គ្រូវាបត្តិ ៦ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយតិកថា ភាគ្នាអញ្ជើញដាក់
 ផ្ទះ គ្រូវាបត្តិខ្ពស់ គ្រូវាបត្តិបាចិទេសនីយ គ្រូវា ។ ករ. ដែលលេប
 ចូលទៅ ភិក្ខុទទួលខាទនិយ័ក្ខី កោជនិយ័ក្ខី ដោយវដ្ឋខ្លួនឯង អំពីវដ្ឋ
 ភិក្ខុនិមនៃមេដាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកដាក់ គ្រូវា
 បត្តិ ៦ នេះឯង ។

[៣៨៤] ភិក្ខុនិមនៃមេដាញាតិដែលចង្អុល (ពាយស្សីគ្រូវាទន
 លេសានៈ របស់ខោរ) គ្រូវាបត្តិ ៦ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយតិកថា
 ភាគ្នាអញ្ជើញដាក់ ផ្ទះ គ្រូវាបត្តិខ្ពស់ គ្រូវាបត្តិបាចិទេសនីយៈ
 គ្រូវា ។ ករ. ដែលលេបចូលទៅ ។

វិធានបទ បរិវារ

[៣៨៥] សេត្តសម្មតេសុ តុលេសុ ខាននិយំ
វា ភោជនិយំ វា សហគ្គា បដិគ្គហត្តា កុញ្ញត្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កុញ្ញិស្សាមិតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អា-
បត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារា អដ្ឋោហារា អាបត្តិ
ចាដិទេសនិយស្ស ។

[៣៨៦] អាត្មតេសុ សេតាសទេសុ បុត្រេ អប្ប-
ដិសំវិនិតំ ខាននិយំ វា ភោជនិយំ វា អដ្ឋាភយេ ស-
ហគ្គា បដិគ្គហត្តា កុញ្ញត្តោ កតិ អាបត្តិយោ អា-
បដ្ឋតិ ។ អាត្មតេសុ សេតាសទេសុ បុត្រេ អប្បដិ-
សំវិនិតំ ខាននិយំ វា ភោជនិយំ វា អដ្ឋាភយេ ស-
ហគ្គា បដិគ្គហត្តា កុញ្ញត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
កុញ្ញិស្សាមិតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោ-
ហារា អដ្ឋោហារា អាបត្តិ ចាដិទេសនិយស្ស អាត្ម-
តេសុ សេតាសទេសុ បុត្រេ អប្បដិសំវិនិតំ ខាននិយំ
វា ភោជនិយំ វា អដ្ឋាភយេ សហគ្គា បដិគ្គហត្តា
កុញ្ញត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។

ច្បាប់ បរិវារនិយា ទី៣៣ ។

វិធានបទ បរិវារ

[៣៨៧] ភិក្ខុទទ្ធកមខាននិយភ្នំ ភោជនិយភ្នំ ក្នុងក្រកូលវដល
សន្សំសន្តដាជាសេត្តក្រកូល ដោយវដ្ឋខង្គ យកមកទាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ភិក្ខុទទ្ធកម ដោយនិគថា ភាគាភ្នំនិវតានំ ផ្លូវច្នៃ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
ត្រូវបាដិទេសនិយៈ គ្រប់ ៗ វាវដលលេចចូលទៅ ។

[៣៨៨] ភិក្ខុ (ទេវ) ក្នុងសេនាសនវដលកាំងទៅក្នុងព្រៃ ហើយ
ទទ្ធកមខាននិយភ្នំ ភោជនិយភ្នំ ដែលគេមិនបានទ្រង់ណឹងមកជាមុន
ដោយវដ្ឋខង្គ យកមកទាន់ទាន់ក្នុងភាវម ត្រូវអាបត្តិបីខ្លួន ។ ភិក្ខុ
(ទេវ) ក្នុងសេនាសនៈ ដែលកាំងទៅក្នុងព្រៃ ហើយទទ្ធកមខាននិយភ្នំ
ភោជនិយភ្នំ ដែលគេមិនបានទ្រង់ណឹងមកជាមុនដោយវដ្ឋខង្គ យក
មកទាន់ទាន់ក្នុងភាវម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទ្ធកមដោយនិគថា ភាគា
ភ្នំនិវតានំ ផ្លូវច្នៃ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនិយៈគ្រប់ ៗ
វាវដលលេចចូលទៅ ភិក្ខុ (ទេវ) ក្នុងសេនាសនវដលកាំងទៅក្នុងព្រៃ
ហើយទទ្ធកមខាននិយភ្នំ ភោជនិយភ្នំ ដែលគេមិនបានទ្រង់ណឹងមក
ជាមុនដោយវដ្ឋខង្គ យកមកទាន់ទាន់ក្នុងភាវម ត្រូវអាបត្តិ ២ ទេវ
ង្គ ។

ច្បាប់ បរិវារនិយា ៤ ។

[៣៨៧] អនាធិបតី បដិច្ច បុរាណ វា បដិច្ច វា ឱលម្ពេន្តោ ធិវសេន្តោ កតិ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។
អនាធិបតី បដិច្ច បុរាណ វា បដិច្ច វា ឱលម្ពេន្តោ ធិ-
វសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ធុក្កដំ អនាធិបតី
បដិច្ច បុរាណ វា បដិច្ច វា ឱលម្ពេន្តោ ធិវសេន្តោ
ឥដំ ឯកំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ។

[៣៨៨] អនាធិបតី បដិច្ច បុរាណ វា បដិច្ច វា
ឱលម្ពេន្តោ ធារុបន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ធុក្កដំ ។

[៣៨៩] អនាធិបតី បដិច្ច កាយំ វិវិគ្គា អន្តរ-
យេរ កច្ចន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ធុក្កដំ ។

[៣៩០] អនាធិបតី បដិច្ច កាយំ វិវិគ្គា អន្តរយេរ
ធិសីន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ធុក្កដំ ។

[៣៩១] អនាធិបតី បដិច្ច ហត្ថំ វា ចានំ វា កតិ-
ធារេន្តោ អន្តរយេរ កច្ចន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ
ធុក្កដំ ។

[៣៩២] អនាធិបតី បដិច្ច ហត្ថំ វា ចានំ វា កតិធារេន្តោ
អន្តរយេរ ធិសីន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ធុក្កដំ ។

[៣៩៣] ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនគោរព ស្មៀកស្សន៍ស្វយមុខ ឬ
ស្វយក្រោយ ត្រូវអាចក្តី ១ ។ ភិក្ខុ កាស្រីយសេចក្តីមិនគោរព
ស្មៀកស្សន៍ស្វយមុខ ឬស្វយក្រោយ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ឧក្កដ ភិក្ខុ
កាស្រីយសេចក្តីមិនគោរព ស្មៀកស្សន៍ស្វយមុខ ឬស្វយក្រោយ ត្រូវ
អាចក្តី ១ នេះឯង ។

[៣៩៤] ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនគោរព ឃុំវិភាវ្យស្វយមុខ ឬ
ស្វយក្រោយ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ឧក្កដ ។

[៣៩៥] ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនគោរព បើកកាយដើរទៅ ក្នុង
ចន្លោះផ្លូវ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ឧក្កដ ។

[៣៩៦] ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនគោរព បើកកាយអង្គុយទៅក្នុង
ចន្លោះផ្លូវ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ឧក្កដ ។

[៣៩៧] ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនគោរព ដើរត្រង់សង្កម្មដើរទៅ
ក្នុងចន្លោះផ្លូវ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ឧក្កដ ។

[៣៩៨] ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនគោរព អង្គុយត្រង់សង្កម្មដើរទៅ
ក្នុងចន្លោះផ្លូវ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ឧក្កដ ។

[៣៧៣] អនាធិវាយំ បដិច្ច ខហំ ខហំ ឱលោកេន្ទោ
អន្តរយរេ ឥច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិំ អាបដ្ឋតិំ ធុត្តដំ ។

[៣៧៤] អនាធិវាយំ បដិច្ច ខហំ ខហំ ឱលោកេ-
ន្ទោ អន្តរយរេ ធិសីន្ទោ ឯកំ អាបត្តិំ អាបដ្ឋតិំ ធុត្តដំ ។

[៣៧៥] អនាធិវាយំ បដិច្ច ឧត្តត្ថកាយ អន្តរយរេ
ឥច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិំ អាបដ្ឋតិំ ធុត្តដំ ។

[៣៧៦] អនាធិវាយំ បដិច្ច ឧត្តត្ថកាយ អន្តរយរេ
ធិសីន្ទោ ឯកំ អាបត្តិំ អាបដ្ឋតិំ ធុត្តដំ ។

ឃោតា វិទ្យា (១) ។

[៣៧៧] អនាធិវាយំ បដិច្ច ឧត្តត្ថកាយ អន្តរ-
យរេ ឥច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិំ អាបដ្ឋតិំ ធុត្តដំ ។

[៣៧៨] អនាធិវាយំ បដិច្ច ឧត្តត្ថកាយ អន្តរ-
យរេ ធិសីន្ទោ ឯកំ អាបត្តិំ អាបដ្ឋតិំ ធុត្តដំ ។

[៣៧៩] អនាធិវាយំ បដិច្ច ឧត្តាសដ្ឋំ មហាសដ្ឋំ
តេរោន្ទោ អន្តរយរេ ឥច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិំ អាបដ្ឋតិំ
ធុត្តដំ ។

១. ឧ. ប. បិណ្ឌុលវន្តេ ឃោតា ។

[៣៨០] ភិក្ខុកាស្រីយរេសចក្កិមិទេអីតិ ដើរោកមីលពិសោស
រោក្ខនិចារ្វាដ្ឋុះ ក្រូអាបត្តិំ ១ ភី ឧត្តដំ ។

[៣៨១] ភិក្ខុកាស្រីយរេសចក្កិមិទេអីតិ អន្តិយនិកមីលពិសោស
ក្ខនិចារ្វាដ្ឋុះ ក្រូអាបត្តិំ ១ ភី ឧត្តដំ ។

[៣៨២] ភិក្ខុកាស្រីយរេសចក្កិមិទេអីតិ សើយចិវរដើរោក្ខនិ
ចារ្វាដ្ឋុះ ក្រូអាបត្តិំ ១ ភី ឧត្តដំ ។

[៣៨៣] ភិក្ខុកាស្រីយរេសចក្កិមិទេអីតិ សើយចិវរអន្តិយក្ខនិចារ្វា
ដ្ឋុះ ក្រូអាបត្តិំ ១ ភី ឧត្តដំ ។

ចារ្វាដ្ឋុះ ១ ។

[៣៨៤] ភិក្ខុកាស្រីយរេសចក្កិមិទេអីតិ ដើរោក្ខនិចារ្វាដ្ឋុះ
រោយសំណើចត្វានិ ក្រូអាបត្តិំ ១ ភី ឧត្តដំ ។

[៣៨៥] ភិក្ខុកាស្រីយរេសចក្កិមិទេអីតិ អន្តិយក្ខនិចារ្វាដ្ឋុះរោយ
សំណើចត្វានិ ក្រូអាបត្តិំ ១ ភី ឧត្តដំ ។

[៣៨៦] ភិក្ខុកាស្រីយរេសចក្កិមិទេអីតិ ធ្វើសំណើចិវិកា សំណើ
ត្វានិ ដើរោក្ខនិចារ្វាដ្ឋុះ ក្រូអាបត្តិំ ១ ភី ឧត្តដំ ។

១. ឧ. ប. បិណ្ឌុលវន្តេ ឃោតា ។

ធម្មវិវដ្ត ឧបាស ធម្មាណ សេច្ឆិយកល្លោ ទុតិយោ វិដ្តោ

[៤០០] អនាធិយំ បដិច្ច ទុត្តាសន្នំ ធម្មាសន្នំ ករោន្តោ អន្តរយេ ធិសីនន្តោ ឯតំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤០១] អនាធិយំ បដិច្ច កាយច្យុតាលតំ អន្តរយេ កច្ចន្តោ ឯតំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤០២] អនាធិយំ បដិច្ច កាយច្យុតាលតំ អន្តរយេ ធិសីនន្តោ ឯតំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤០៣] អនាធិយំ បដិច្ច ភាហុច្យុតាលតំ អន្តរយេ កច្ចន្តោ ឯតំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤០៤] អនាធិយំ បដិច្ច ភាហុច្យុតាលតំ អន្តរយេ ធិសីនន្តោ ឯតំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤០៥] អនាធិយំ បដិច្ច សីសច្យុតាលតំ អន្តរយេ កច្ចន្តោ ឯតំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤០៦] អនាធិយំ បដិច្ច សីសច្យុតាលតំ អន្តរយេ ធិសីនន្តោ ឯតំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

ទុតិយោ វិដ្តោ (១) ។

ធម្មវិវដ្ត ឧបាសាវៈ ១៦ សេច្ឆិយកល្លោ វិដ្តោ ២

[៤០០] ភិក្ខុកាស្រីយសេចត្តិមិទេតិ ធ្វើសិទ្ធិសិហោ សិទ្ធិសន្តិ អន្តិយកុត្តិចន្ទាន្ទៈ ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤០១] ភិក្ខុកាស្រីយសេចត្តិមិទេតិ ដើរត្រូវលើកាយទៅក្នុងចន្ទាន្ទៈ ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤០២] ភិក្ខុកាស្រីយសេចត្តិមិទេតិ អន្តិយត្រូវលើកាយក្នុងចន្ទាន្ទៈ ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤០៣] ភិក្ខុកាស្រីយសេចត្តិមិទេតិ ដើរត្រូវសិលាទៅក្នុងចន្ទាន្ទៈ ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤០៤] ភិក្ខុកាស្រីយសេចត្តិមិទេតិ អន្តិយត្រូវដៃក្នុងចន្ទាន្ទៈ ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤០៥] ភិក្ខុកាស្រីយសេចត្តិមិទេតិ ដើរធ្វើក្បាលលើកោណទៅក្នុងចន្ទាន្ទៈ ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤០៦] ភិក្ខុកាស្រីយសេចត្តិមិទេតិ អន្តិយធ្វើក្បាលលើកោណក្នុងចន្ទាន្ទៈ ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

(២០៧) អនាធិវាយំ បដិច្ច ទម្ពត្តារតា អន្តរាយវេ
កច្ឆន្តោ ឯសំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ទុក្ខដំ ។

(២០៨) អនាធិវាយំ បដិច្ច ទម្ពត្តារតា អន្តរាយវេ
ឯសំធន្តោ ឯសំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ទុក្ខដំ ។

(២០៩) អនាធិវាយំ បដិច្ច ទុក្ខស្ស័រតា អន្តរាយវេ
កច្ឆន្តោ ឯសំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ទុក្ខដំ ។

(២១០) អនាធិវាយំ បដិច្ច ទុក្ខស្ស័រតា អន្តរាយវេ
ឯសំធន្តោ ឯសំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ទុក្ខដំ ។

(២១១) អនាធិវាយំ បដិច្ច ទុក្ខដិកាយ អន្តរាយវេ
កច្ឆន្តោ ឯសំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ទុក្ខដំ ។

(២១២) អនាធិវាយំ បដិច្ច បល្លត្តិកាយ អន្តរាយវេ
ឯសំធន្តោ ឯសំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ទុក្ខដំ ។

(២១៣) អនាធិវាយំ បដិច្ច អសក្កតំ បិណ្ឌចាតំ
បដិច្ចស្ស័រតោ ឯសំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ទុក្ខដំ ។

(២១៤) អនាធិវាយំ បដិច្ច គហំ គហំ ទិលោកេ-
ន្តោ បិណ្ឌចាតំ បដិច្ចស្ស័រតោ ឯសំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ
ទុក្ខដំ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

(២០៧) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរស្តីមចង្កើតក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវតាមក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

(២០៨) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយស្តីមចង្កើតក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវតាមក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

(២០៩) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទទួរក្សាលនៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវតាមក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

(២១០) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយទទួរក្សាលក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវតាមក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

(២១១) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរចំអើតាដីដីនៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវតាមក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

(២១២) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្រូវតាមក្សាលអង្គុយ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវតាមក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

(២១៣) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលចិណ្ឌុបាត ដោយ
មិនគោរព ត្រូវតាមក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

(២១៤) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដឹកទម្ងន់ពីសាលាទទួល
ចិណ្ឌុបាត ត្រូវតាមក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

មហានិក្ខេ លោកុល ឧបាសិក លេខ៤៧១ ចុក្កោ វត្តោ

[៤១៥] អនាគរិយំ បដិច្ច សូបញ្ញាវ តហំ បដិច្ច-
ណ្ណោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤១៦] អនាគរិយំ បដិច្ច ដូបិកតំ បិណ្ណាទាតំ
បដិច្ចណ្ណោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

និយោ វត្ត(១) ។

[៤១៧] អនាគរិយំ បដិច្ច អសក្កដំ បិណ្ណាទាតំ
កុញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤១៨] អនាគរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកោ ឆ្មោ
បិណ្ណាទាតំ កុញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤១៩] អនាគរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱវសិក្ខា
បិណ្ណាទាតំ កុញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤២០] អនាគរិយំ បដិច្ច សូបញ្ញាវ តហំ កុញ្ញោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤២១] អនាគរិយំ បដិច្ច ដូបតោ ឱអនិច្ចា បិណ្ណា-
ទាតំ កុញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

មហានិក្ខេ ឧបាសិក លេខ៤៧២ ចុក្កោ វត្តោ ២

[៤២២] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទេអិវេ ទទួលសម្មច្រើន (ជាង
បាយ) ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤២៣] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទេអិវេ ទទួលបិណ្ណ បាតទ្រឹកំពុន
ហួសពីកណ្តាប់បាត្រោវ ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

ចងវត្ត ៣ ។

[៤២៤] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទេអិវេ ឆាន់បិណ្ណ បាតដោយមិន
គោរព ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤២៥] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទេអិវេ ឆាន់បិណ្ណ បាតនិកមើល
ពីសពាស ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤២៦] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទេអិវេ កកាយ (បាយ) គ្រង់វិ
នោវ ឆាន់បិណ្ណ បាត ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤២៧] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទេអិវេ ឆាន់សម្មច្រើន (ជាង
បាយ) ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤២៨] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទេអិវេ ច្រមុះដំពីកំពូលបាយ
ឆាន់បិណ្ណ បាត ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

១ ឧ ម. វត្តនិក្ខេ និយោ ។

វិធានបទ បរិវារ

[៤២២] អនាធិវាយ បដិច្ច ស្ងប់ វា ព្យញ្ជន៍ វា ឱនធរ បដិច្ចាធនោ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤២៣] អនាធិវាយ បដិច្ច ស្ងប់ វា ឱនធរ វា អតិលាទោ អត្តទោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញោ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤២៤] អនាធិវាយ បដិច្ច ទុដ្ឋាទសញ្ញី ចរសំ បត្តំ ឱលោកេន្តោ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤២៥] អនាធិវាយ បដិច្ច មហាន្តំ កតត្យំ ក- រោន្តោ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤២៦] អនាធិវាយ បដិច្ច ធីយំ អាណាមំ ក- រោន្តោ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

ចន្ទោ វិញ្ញ(១) ។

[៤២៧] អនាធិវាយ បដិច្ច អនាហាដេ កុតត្យំ មុទន្ទារំ វិវេន្តោ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤២៨] អនាធិវាយ បដិច្ច កុញ្ញោ សត្វំ ហត្ថំ មុខ បត្តិមន្តោ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

១ ឧ.ច. វិទូលកវិញ្ញា ចន្ទោ ។

វិធានបទ បរិវារ

[៤២២] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយលុបសម្ភ ឬ ម្ហូបអង្រៀម ត្រូវកាចក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤២៣] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ រូមមិនឈឺ សូមសម្ភ ឬបាយ ដើម្បីបាច្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងទាន់ ត្រូវកាចក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤២៤] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានសេចក្តីសម្គាល់ដើម្បី លើកទោស ហើយសម្តីដំបើលបាត្រក្នុងភិក្ខុដទៃ ត្រូវកាចក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤២៥] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពុំខ្លាចបាយឱ្យធំ (រោក) ត្រូវកាចក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤២៦] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពុំខ្លាចបាយ ឱ្យវែង (រោក) ត្រូវកាចក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

ចប់ វិទូ ២ ។

[៤២៧] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ការលើកដល់ខ្លាចបាយ មិនទាន់ដល់ចាត់ ហាមាត់ចាំ ត្រូវកាចក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤២៨] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទាន់ញាត់ប្រាមវែងវែង អស់នៅក្នុងមាត់ ត្រូវកាចក្តី ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

បញ្ជីវិន័យ សេចក្តី ១៦ លេខ៧៧ ច្បាប់

បញ្ជីវិន័យ សេចក្តី ១៦ លេខ៧៧ ច្បាប់

[២២៧] អនាធិបតី បដិច្ច សភាសមាជិក ទុក្ខដំ ។
ក្រុមប្រឹក្សា ឯកសារ អាចបញ្ជាក់ ទុក្ខដំ ។

[២២៧] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនសើច គឺយាយចាន់តំនួសបាយ
នៅក្នុងទីកន្លែង ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[២២៨] អនាធិបតី បដិច្ច បិណ្ឌបញ្ជូន ក្រុមប្រឹក្សា
ឯកសារ អាចបញ្ជាក់ ទុក្ខដំ ។

[២២៨] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនសើច ចាន់បុរេវិញ្ញាណ (ទៅ
ក្នុងហត្ថ) ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[២២៩] អនាធិបតី បដិច្ច កាតព្វកិច្ចទាក់ ក្រុមប្រឹក្សា
ឯកសារ អាចបញ្ជាក់ ទុក្ខដំ ។

[២២៩] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនសើច ចាន់ទាក់ក្នុងទុក្ខដំ
ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[២៣០] អនាធិបតី បដិច្ច អវសាន កាតព្វកិច្ច ក្រុមប្រឹក្សា
ឯកសារ អាចបញ្ជាក់ ទុក្ខដំ ។

[២៣០] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនសើច ចាន់ប្រើប្រាស់ទុក្ខដំ
ទុក្ខដំ ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[២៣១] អនាធិបតី បដិច្ច ហត្ថកិច្ចទាក់ ក្រុមប្រឹក្សា
ឯកសារ អាចបញ្ជាក់ ទុក្ខដំ ។

[២៣១] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនសើច ចាន់លាសវិញ្ញាណ
ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[២៣២] អនាធិបតី បដិច្ច សិក្សាវិញ្ញាណ ក្រុមប្រឹក្សា
ឯកសារ អាចបញ្ជាក់ ទុក្ខដំ ។

[២៣២] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនសើច ចាន់ប្រើប្រាស់ទុក្ខដំ
រយោង ត្រូវតាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[២៣៣] អនាធិបតី បដិច្ច ដីក្នុងទីកន្លែង ក្រុមប្រឹក្សា
ឯកសារ អាចបញ្ជាក់ ទុក្ខដំ ។

[២៣៣] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនសើច ចាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវ
តាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[២៣៤] អនាធិបតី បដិច្ច ធម្មបទកាតព្វកិច្ច ក្រុមប្រឹក្សា
ឯកសារ អាចបញ្ជាក់ ទុក្ខដំ ។

[២៣៤] ភិក្ខុសម្រ័យសេចក្តីមិនសើច ចាន់ក្នុងទុក្ខដំ ។ ត្រូវ
តាមភ្នំ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

ច្បាប់ (១) ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

[៤៣៧] អនាធិវាយំ បដិច្ច សុរុសុរុការកំ កុញ្ញោ
ឯកំ អាចត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤៣៨] អនាធិវាយំ បដិច្ច បត្តិវិល្លោហកំ កុញ្ញោ
ឯកំ អាចត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤៣៩] អនាធិវាយំ បដិច្ច បត្តិវិល្លោហកំ កុញ្ញោ
ឯកំ អាចត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤៤០] អនាធិវាយំ បដិច្ច ឱដ្ឋវិល្លោហកំ កុញ្ញោ
ឯកំ អាចត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤៤១] អនាធិវាយំ បដិច្ច សាវិសេស បារត្តិ បា.
ច័យថាលកំ បដិកុញ្ញោ ឯកំ អាចត្តិ អាបជ្ជតិ
ទុក្ខដំ ។

[៤៤២] អនាធិវាយំ បដិច្ច សសិត្តកំ បត្តិលោវិ
អន្តរយេវ ធម្មោ ឯកំ អាចត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[៤៤៣] អនាធិវាយំ បដិច្ច ទត្តិចាលិស្ស ចន្ទ
នេសវិញ្ញា ឯកំ អាចត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

[៤៣៧] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ជាប់ស្មូត្រក ។ ត្រូវ
អាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤៣៨] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ជាប់លិច្ឆិវ ត្រូវអា-
ចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤៣៩] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ជាប់លិច្ឆិបាត្រ ត្រូវ
អាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤៤០] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ជាប់លិច្ឆិបូរោត ត្រូវ
អាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤៤១] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានផ្សេងៗដោយ
កាមិសៈ ទទួលម៉ូលទឹក ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤៤២] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រ ពិនិ
ប្រាប័បាយ យេស្តិចន្ទោរដ្ឋៈ ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

[៤៤៣] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សវិច្ឆនិធមិ ដល់បទុស្ស
មានផ្សេងៗ ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដំ ។

មហានិក្ខេ លោក្យស មហានិក្ខេ លោក្យយកលោ សន្តមោ វិញ្ញា

[២២២] អនាធិរិយំ បដិច្ច នស្មាចាលិស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

[២២៣] អនាធិរិយំ បដិច្ច សត្តចាលិស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

[២២៤] អនាធិរិយំ បដិច្ច អាវុទ្ធចាលិស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

ធម្មោ វិញ្ញា(១) ។

[២២៥] អនាធិរិយំ បដិច្ច ទានុការុទ្យស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

[២២៦] អនាធិរិយំ បដិច្ច ឧទាហានុទ្យស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

[២២៧] អនាធិរិយំ បដិច្ច យោធនតស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

[២២៨] អនាធិរិយំ បដិច្ច សយនតតស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

១ ខ. ម. ឧទ្យានុវិញ្ញា ធម្មោ ។

មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ ១៦ លោក្យយកលោ វិញ្ញា ៧

[២២៩] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនកើត សម្តែងធម៌ ផលមនុស្ស
មានដំបងក្នុងដៃ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

[២៣០] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនកើត សម្តែងធម៌ ផលមនុស្ស
មានគ្រឿងស្រ្តាភ្នក្នុងដៃ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

[២៣១] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនកើត សម្តែងធម៌ ផលមនុស្ស
មានគ្រឿងអាវុធក្នុងដៃ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

ចប់វគ្គ ទី ២ ។

[២៣២] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនកើត សម្តែងធម៌ ផលមនុស្ស
ពាក់ទ្រទាប់ដើង ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

[២៣៣] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនកើត សម្តែងធម៌ ផលមនុស្ស
ពាក់ស្បែកដើង ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

[២៣៤] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនកើត សម្តែងធម៌ ផលមនុស្ស
ដែលនៅលើយាន ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

[២៣៥] ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនកើត សម្តែងធម៌ ផលមនុស្ស
ដែលនៅលើដំណេក ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

(២៤១) អនាធិរិយំ បដិច្ច បល្ល័ត្តិកាយ ទិសិទ្ធស្ស ធម្មំ ទោសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២៤២) អនាធិរិយំ បដិច្ច វេទិតសិសស្ស ធម្មំ ទោសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២៤៣) អនាធិរិយំ បដិច្ច ទុក្ខណ្ឌិតសិសស្ស ធម្មំ ទោសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២៤៤) អនាធិរិយំ បដិច្ច ទោយំ ទិសិទិត្តា អាសនេ ទិសិទ្ធស្ស ធម្មំ ទោសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២៤៥) អនាធិរិយំ បដិច្ច ទិវេ អាសនេ ទិសិ- ទិត្តា ទុច្ច អាសនេ ទិសិទ្ធស្ស ធម្មំ ទោសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២៤៦) អនាធិរិយំ បដិច្ច បិកោ ទិសិទ្ធស្ស ធម្មំ ទោសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២៤៧) អនាធិរិយំ បដិច្ច បច្ឆាតា កច្ឆន្តោ ធុរ- កោ កច្ឆន្តស្ស ធម្មំ ទោសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២៤៨) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទាភិកេ វិស្វន្តធមិ ផលំមទុស្ស ដែលអន្តិយត្រាបាមក្សាលដង្ហំ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

(២៤៩) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទាភិកេ វិស្វន្តធមិ ផលំមទុស្ស ដែលជួតក្សាល ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

(២៥០) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទាភិកេ វិស្វន្តធមិ ផលំមទុស្ស ដែលទទួលក្សាល ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

(២៥១) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទាភិកេ អន្តិយាលីវេទនី វិស្វន្ត ធមិ ផលំមទុស្សដែលអន្តិយាលីវេទនី ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

(២៥២) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទាភិកេ អន្តិយាលីវេទនី វិស្វន្ត ធមិ ផលំមទុស្សដែលអន្តិយាលីវេទនី ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

(២៥៣) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទាភិកេ ឈាសវិស្វន្តធមិ ផលំ មទុស្សដែលអន្តិយ ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

(២៥៤) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិទាភិកេ វេទិតវាជិត្រាសវិស្វន្ត ធមិ ផលំមទុស្សដែលវេទិតវាជិត្រាសវិស្វន្ត ត្រូវអាចក្តី ១ គឺ ទុក្កដំ ។

មហាវិទ្យា សេដ្ឋកិច្ច មហាវិទ្យា សេដ្ឋកិច្ច សម្ពុទ្ធិ វិទ្យា

មហាវិទ្យា មហាវិទ្យា ១៦ សេដ្ឋកិច្ច វិទ្យា ៧

[៤៥៨] អនាធិបតី បដិច្ច ឧប្បវេណី កត្តា
បដិច្ច កត្តាស្រី ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌
អាចដ្ឋាន ធម៌ ធម៌ ។

[៤៥៨] ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនអើពើ ដើរក្រៅផ្លូវ សាមញ្ញតិ
ដល់ឧប្បវេណីដើរក្រៅផ្លូវ ក្រៅកាចក្តី ១ គឺ ឧប្បវេណី ។

[៤៥៩] អនាធិបតី បដិច្ច បិកា ឧប្បវេណី វា ប.
ស្រី វា ករណ៍ ធម៌ ធម៌ អាចដ្ឋាន ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ។

[៤៥៩] ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនអើពើ ឈរចន្ទាធម៌ ធម៌ ធម៌
ក្រៅកាចក្តី ១ គឺ ឧប្បវេណី ។

[៤៦០] អនាធិបតី បដិច្ច ហិកា ឧប្បវេណី វា ប.
ស្រី វា ធម៌ វា ករណ៍ ធម៌ ធម៌ អាចដ្ឋាន ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ។

[៤៦០] ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនអើពើ ចន្ទាធម៌ ធម៌ ធម៌
ស្រី វា ធម៌ វា ករណ៍ ធម៌ ធម៌ ក្រៅកាចក្តី ១ គឺ ឧប្បវេណី ។

[៤៦១] អនាធិបតី បដិច្ច ឧប្បវេណី ឧប្បវេណី វា ប.
ស្រី វា ធម៌ វា ករណ៍ ធម៌ ធម៌ អាចដ្ឋាន ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌
អាចដ្ឋាន ។ អនាធិបតី បដិច្ច ឧប្បវេណី ឧប្បវេណី វា ប.
ស្រី វា ធម៌ វា ករណ៍ ធម៌ ធម៌ អាចដ្ឋាន ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌
ធម៌ អនាធិបតី បដិច្ច ឧប្បវេណី ឧប្បវេណី វា ប.
ស្រី វា ធម៌ វា ករណ៍ ធម៌ ធម៌ អាចដ្ឋាន ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ។

[៤៦១] ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនអើពើ ចន្ទាធម៌ ធម៌ ធម៌
ស្រី វា ធម៌ វា ករណ៍ ធម៌ ធម៌ ក្រៅកាចក្តី ១ គឺ ឧប្បវេណី
ចន្ទាធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌
ភិក្ខុកាស្រីយសេចក្តីមិនអើពើ ចន្ទាធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌ ធម៌
ករណ៍ ក្រៅកាចក្តី ១ ធម៌ ធម៌ ។

សម្ពុទ្ធិ វិទ្យា(១) ។
បញ្ចសម្ពុទ្ធិ សេដ្ឋកិច្ច ធម៌(២) ។
ក្រៅកាចក្តី ធម៌ ធម៌ ។

ចប់ វិទ្យា ៧ ។
ចប់ ព្រះសេដ្ឋកិច្ច ៧៥ ។
ចប់ ក្រៅកាចក្តី ២ ។

១ ម វិទ្យាសម្ពុទ្ធិ វិទ្យា ២ សេដ្ឋកិច្ច ធម៌ ។

វិធម្មចំណែក បរិវាច

[២២២] មេដុំធំ ធម្មំ បដិសេវវុទ្ធស្ស អាមត្តិយោ
 ចតុដ្ឋំ វិបត្តិធំ កតិ វិបត្តិយោ កដង្ហំ ។ មេដុំធំ ធម្មំ
 បដិសេវវុទ្ធស្ស អាមត្តិយោ ចតុដ្ឋំ វិបត្តិធំ ធ្មេ វិបត្តិយោ
 កដង្ហំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិវិបត្តិ ។ មេ ។
 អនាធរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ឆារំ វា បស្សាវំ វា
 ទេឡំ វា កកោទ្ធស្ស អាមត្តិ ចតុដ្ឋំ វិបត្តិធំ កតិ
 វិបត្តិយោ កដង្ហំ ។ អនាធរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ឆារំ វា
 បស្សាវំ វា ទេឡំ វា កកោទ្ធស្ស អាមត្តិ ចតុដ្ឋំ វិបត្តិធំ
 ឯកំ វិបត្តិ កដង្ហំ អាចារិវិបត្តិ ។

វិបត្តិវា ឯដ្ឋិតំ អនិយំ ។

[២២៣] មេដុំធំ ធម្មំ បដិសេវវុទ្ធស្ស អាមត្តិយោ
 សត្តធំ អាមត្តិកុច្ឆារំ កតិហិ អាមត្តិកុច្ឆេហិ សត្តហិ-
 តា ។ មេដុំធំ ធម្មំ បដិសេវវុទ្ធស្ស អាមត្តិយោ សត្តធំ
 អាមត្តិកុច្ឆារំ តិហិ អាមត្តិកុច្ឆេហិ សត្តហិតា សិ
 យា ចារាធិកាមត្តិកុច្ឆេធសិយោ ដុល្លច្ចយាមត្តិកុច្ឆេ-
 ធសិយោ ឧត្តរាមត្តិកុច្ឆេធសិយោ ។ មេ ។ អនាធរិយំ

វិធម្មចំណែក បរិវាច

[២២៤] ចណ្ណាវិបត្តិចាំង ៤ កាមត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេនាមេដុំ-
 ធម្ម រាម័ចណ្ណលក្ខន្តិវិបត្តិប្តិដ្ឋាន ។ ចណ្ណាវិបត្តិចាំង ៤ កាមត្តិរបស់ភិក្ខុ
 ដែលសេនាមេដុំធម្ម រាម័ចណ្ណលក្ខន្តិវិបត្តិ ៤ គិសីលវិបត្តិកំហាន កាចារ-
 វិបត្តិកំហាន ។ មេ ។ ចណ្ណាវិបត្តិចាំង ៤ កាមត្តិរបស់ភិក្ខុដែលកាស្រ័យ
 សេចក្តីចំណេះ ចន្ទាធារា ចស្សាវៈ ប្តូរស្តារទឹកមាត់ក្នុងទឹក រាម័
 ចណ្ណលក្ខន្តិវិបត្តិប្តិដ្ឋាន ។ ចណ្ណាវិបត្តិចាំង ៤ កាមត្តិរបស់ភិក្ខុដែលកា-
 ស្រ័យសេចក្តីចំណេះ ចន្ទាធារា ចស្សាវៈ ប្តូរស្តារទឹកមាត់ក្នុងទឹក
 រាម័ចណ្ណលក្ខន្តិវិបត្តិ ១ គី កាចារិវិបត្តិ ។

ចប់វិបត្តិវារទី ៣ ។

[២២៥] ចណ្ណកន្លៃកាមត្តិចាំង ៧ កាមត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេនា
 មេដុំធម្ម លោកសម្រ្គឹះដោយកន្លៃកាមត្តិប្តិដ្ឋាន ។ ចណ្ណកន្លៃ
 កាមត្តិចាំង ៧ កាមត្តិ របស់ភិក្ខុដែលសេនាមេដុំធម្ម លោកសម្រ្គឹះ
 ដោយកន្លៃកាមត្តិ ៧ កន្លៃ គី កន្លៃចារាម័កាមត្តិកំហាន កន្លៃ
 ដុល្លច្ចយាមត្តិកំហាន កន្លៃទុក្ខជាមត្តិកំហាន ។ មេ ។ ចណ្ណកន្លៃកាមត្តិ

វិទយចំណី ចំពោះ

ឧទេសេ ឧត្តារំ វា បស្សុវំ វា ទេឡំ វា កេរោទ្តស្ស
អាមត្តំ ចន្ទំ អាមត្តំសមុដ្ឋានំ វា កេរោ ធម្មដ្ឋានំ
សមុដ្ឋានំ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានំ វា ធម្មតោ ។

សមុដ្ឋានំ វិជ្ជិតំ បញ្ចមំ ។

[៤៦៥] មេដុំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាមត្តិយោ
ចត្ថុំ អធិការណាមំ កតមំ អធិការណំ ។ មេដុំ ធម្មំ
បដិសេវន្តស្ស អាមត្តិយោ ចត្ថុំ អធិការណាមំ អា-
មត្តានិការណំ ។ មេ ។ អនាធិវិយំ បដិច្ច ឧទេសេ ឧត្តារំ
វា បស្សុវំ វា ទេឡំ វា កេរោទ្តស្ស អាមត្តិ ចត្ថុំ អ-
ធិការណាមំ កតមំ អធិការណំ ។ អនាធិវិយំ បដិច្ច
ឧទេសេ ឧត្តារំ វា បស្សុវំ វា ទេឡំ វា កេរោទ្តស្ស អា-
មត្តិ ចត្ថុំ អធិការណាមំ អាមត្តានិការណំ ។

អធិការណំ វិជ្ជិតំ ធម្មំ ។

[៤៦៦] មេដុំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាមត្តិយោ
សត្តុំ សមុដ្ឋានំ កតិហិ សមុដ្ឋានំ សមុដ្ឋានំ ។ មេដុំ

វិទយចំណី ចំពោះ

បន្ទាឧត្តារៈ បស្សុវំ បុរោសេវិតោត្តរំ វិក វា វិស្សិវិយោយសមុដ្ឋាន
១ វិ វា វិស្សិវិយោយវិចិត្ត មិសវា វិស្សិវិយោយវិចិត្ត វា វិស្សិវិយោយ ។

ចំ សមុដ្ឋានំ វិ ៥ ។

[៤៦៥] បណ្ណាអធិការណំ ចំ ៤ អាមត្តិបេសិក្ខុវិសេសេសេ

ចុន្ទេ ចានំ អធិការណំ ណា ។ បណ្ណាអធិការណំ ចំ ៤ អាមត្តិ
បេសិក្ខុវិសេសេសេ ចុន្ទេ ចានំ អាមត្តិវិសេសេសេ ។ មេ ។ បណ្ណ
អធិការណំ ចំ ៤ អាមត្តិបេសិក្ខុវិសេសេសេ ចុន្ទេ ចុន្ទេ មេ ។ បន្ទា
ឧត្តារៈ បស្សុវំ បុរោសេវិតោត្តរំ វិក ចានំ អធិការណំ ណា ។ បណ្ណ
អធិការណំ ចំ ៤ អាមត្តិបេសិក្ខុវិសេសេសេ ចុន្ទេ មេ ។ បន្ទា
ឧត្តារៈ បស្សុវំ បុរោសេវិតោត្តរំ វិក ចានំ អាមត្តិវិសេសេសេ ។

ចំ អធិការណំ វិ ៦ ។

[៤៦៦] បណ្ណាសមេសៈ ចំ ៧ អាមត្តិ បេសិក្ខុវិសេសេសេ

មេដុំ ចុន្ទេ ចុន្ទេ វោយសេសេ ចុន្ទេ ។ បណ្ណាសមេសៈ ចំ ៧

មហាវិញ្ញាណ លោក្ខណ៍ ធម្មាភិក្ខុ លម្អិត

ធម្មំ មជ្ឈិមេវមុត្តស្ស អាចត្តិយោ សត្តន្តំ សមដានំ ភិហំ
 សមដេហំ សម្មតិ សិយា សម្មាទារិយេន ន មជ្ឈិញ្ញាត-
 តករណេន ន សិយា សម្មាទារិយេន ន ភិណាវត្តារកេន ន
 ន ។ ថេ ។ អនាទរិយំ មជ្ឈិមំ ឧទកេន ឧច្ចារំ វា ចស្សារិ
 វា ទេឡំ វា តករោទ្តស្ស អាចត្តិ សត្តន្តំ សមដានំ ភិហំ
 សមដេហំ សម្មតិ ។ អនាទរិយំ មជ្ឈិមំ ឧទកេន ឧច្ចារំ វា
 ចស្សារិ វា ទេឡំ វា តករោទ្តស្ស អាចត្តិ សត្តន្តំ សម-
 ដានំ ភិហំ សមដេហំ សម្មតិ សិយា សម្មាទារិយេន
 ន មជ្ឈិញ្ញាតតករណេន ន សិយា សម្មាទារិយេន ន
 ភិណាវត្តារកេន ន ។

សមណំ និដ្ឋិនំ សត្តន្តំ ។

មហាវិញ្ញាណ មហាវិញ្ញាណ ១៦ សមដានៈ

អាចត្តិយសំភិក្ខុវិជយាសតោមុត្តម្ម ម្យោចំដោយសមថៈ ព្យ ភិ សម្មា-
 វិធម្មិនិច្ឆេត្តិញ្ញាតករណៈកំមាទទ្ធៈ សម្មាវិធម្មិនិច្ឆេត្តិញ្ញាតករណៈ កំមាទ-
 ទ្ធៈ(១) ។ ថេ ។ ចណ្ណាសមថៈចាំង វេ អាចត្តិយសំភិក្ខុវិជយាសតោមុត្តម្ម
 សេចក្តីមិនមើល ចន្ទាធុញ្ញាត ចស្សារិ ចុះស្តារទឹកមាត់ក្នុងទឹក ម្យោចំ
 ដោយសមថៈច្រើន ។ ចណ្ណាសមថៈចាំង វេ អាចត្តិយសំភិក្ខុវិជយាសតោមុត្តម្ម
 ស្រីយសេចក្តីមិនមើល ចន្ទាធុញ្ញាត ចស្សារិ ចុះស្តារទឹកមាត់ក្នុងទឹក
 ម្យោចំដោយសមថៈ ព្យ ភិ សម្មាវិធម្មិនិច្ឆេត្តិញ្ញាតករណៈកំមាទទ្ធៈ
 សម្មាវិធម្មិនិច្ឆេត្តិញ្ញាតករណៈកំមាទទ្ធៈ ។

ចប់ សមដានៈ ទី ៧ ។

១ ក្នុងទីនេះ ពើវិធម្មិនិច្ឆេត្តិញ្ញាតករណៈសមថៈ យើងបាន ២ ព្រះបរិយាយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជា
 តែ ២ វិញ ដូចសេចក្តីដែលប្រកែកនេះ ។ ព្រះបរិយាយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាដំបូងនៃព្រះ
 គ្រងសុត្តន្តសូត្រ បាននិយាយថា អាចត្តិយសំភិក្ខុវិជយាសតោមុត្តម្ម ម្យោចំដោយសម្មាវិធម្មិនិច្ឆេត្តិញ្ញាតករណៈ
 ដូចយើងបាននិយាយក្នុងសម្មាវិធម្មិនិច្ឆេត្តិញ្ញាតករណៈ ។ ចុះស្តារទឹកមាត់ក្នុងទឹក ក្នុង
 កាលណា ទើបហៅថា អាចត្តិយសំភិក្ខុវិជយាសតោមុត្តម្ម ម្យោចំដោយសម្មាវិធម្មិនិច្ឆេត្តិញ្ញាតករណៈ ក្នុង
 កាលនោះ ។ ព្រះបរិយាយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាដំបូងនៃព្រះគ្រងសុត្តន្តសូត្រ បាននិយាយថា អាចត្តិយសំភិក្ខុវិជយាសតោមុត្តម្ម
 និយ ២ យ៉ាង និយាយសម្មាវិធម្មិនិច្ឆេត្តិញ្ញាតករណៈកំមាទទ្ធៈ ដោយសម្មាវិធម្មិនិច្ឆេត្តិញ្ញាតករណៈ
 កំមាទទ្ធៈ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

[៤៦៧] មេដុំ ធម្ម៌ បដិសេវន្តោ កតិ អាចត្តិ-
 យោ អាចត្តិ ។ មេដុំ ធម្ម៌ បដិសេវន្តោ តិះស្សា
 អាចត្តិយោ អាចត្តិ អត្តាយិកេ សវីរ មេដុំ ធម្ម៌
 បដិសេវតិ អាចត្តិ ចារាជិកស្ស យេកុយ្យេន ទាយិកេ
 សវីរ មេដុំ ធម្ម៌ បដិសេវតិ អាចត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស
 វិជកេតេ មុទេ អន្តបន្តិ អន្តដាតំ បវេសេតិ អាចត្តិ
 ទុក្ខដស្ស មេដុំ ធម្ម៌ បដិសេវន្តោ វេសា តិះស្សា
 អាចត្តិយោ អាចត្តិ ។ តា អាចត្តិយោ ធម្ម៌ វិបត្តិធំ
 កតិ វិបត្តិយោ កធម្ម៌ ។ សត្តធំ អាចត្តិក្កុទ្ធាធំ
 កតិហិ អាចត្តិក្កុទ្ធាធំ សត្តិហិតា ។ ធម្ម៌ អាចត្តិស-
 មុត្តាចាធំ កតិហិ សមុត្តាទ្ធាធំ សមុត្តហត្តិ ។ ធម្ម៌
 អធិការណាធំ កតិមំ អធិការណំ ។ សត្តធំ សមដាធំ
 កតិហិ សមដេហិ សម្មត្តិ ។ នា អាចត្តិយោ ធម្ម៌
 វិបត្តិធំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កធម្ម៌ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា
 អាចារិវិបត្តិ ។ សត្តធំ អាចត្តិក្កុទ្ធាធំ តិហិ អាចត្តិក្កុ-
 ទ្ធាធំ សត្តិហិតា សិយា ចារាជិកាចត្តិក្កុទ្ធាធំ សិយា
 ធុល្លច្ចយាចត្តិក្កុទ្ធាធំ សិយា ទុក្ខដាចត្តិក្កុទ្ធាធំ ។

[៤៦៧] ភិក្ខុសេនាមេដុំធម្ម៌ ត្រូវអាចត្តិច្ចំខាន ។ ភិក្ខុសេនា
 មេដុំធម្ម៌ ត្រូវអាចត្តិ ៣ គឺ សេនាមេដុំធម្ម៌និសិវិះ ដែលសក្កមិម
 ខាន់ទំពាស្សី ត្រូវអាចត្តិបាណិក សេនាមេដុំធម្ម៌ និសិវិះដែលសក្ក
 ទំពាស្សីចំយះដោយច្រើន ត្រូវអាចត្តិចុល្លច្ចយ ចក្កាលអន្តដាត ទៅក្នុង
 គ្នាទាំងដែលហា តែមិនឲ្យចំពាល ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុសេនាមេដុ-
 ធម្ម៌ ត្រូវអាចត្តិ ៣ ខេរេនី ។ ចណ្ណវិបត្តិទាំង ៤ អាចត្តិទាំងនោះ
 រាប់ចនាស ក្នុងវិបត្តិណា ។ ចណ្ណករិវៃអាចត្តិទាំង ៧ លោក
 សម្រ្តិះ ដោយករិវៃអាចត្តិច្ចំខាន ។ ចណ្ណសមុត្តាម វៃអាចត្តិ
 ទាំង ៦ អាចត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុត្តាមច្ចំខាន ។ ចណ្ណ
 អធិការណំ ទាំង ៤ អាចត្តិទាំងនោះ ចាត់ចូលក្នុងអធិការណំណា ។
 ចណ្ណសមដះទាំង ៧ អាចត្តិទាំងនោះ ឡាប់ដោយសមដះច្ចំខាន ។
 ចណ្ណវិបត្តិទាំង ៤ អាចត្តិទាំងនោះ រាប់ចនាសក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសីល-
 វិបត្តិកិមាម កាចារិវិបត្តិកិមាម ។ ចណ្ណករិវៃអាចត្តិទាំង ៧ អាចត្តិ
 ទាំងនោះ លោកសម្រ្តិះ ដោយករិវៃអាចត្តិ ៣ គឺ ករិវៃ
 បាណិកាចត្តិកិមាម ករិវៃចុល្លច្ចយាចត្តិកិមាម ករិវៃទុក្ខដាចត្តិកិមាម ។

វិធានដីពេញ ចរិកា

សា អាចត្តិ ចតុជ្ឈំ វិបត្តិំ ឯ ឯកំ វិបត្តិំ កជតិ អាចា-
 វិបត្តិំ ។ សត្តជ្ឈំ អាចត្តិកុដ្ឋានំ ឯកោ អាចត្តិកុដ្ឋានំ
 សន្តិហិតា ធុត្តជាបត្តិកុដ្ឋានំ ។ ធុជ្ឈំ អាចត្តិសមុដ្ឋា-
 ណំ ឯកោ ឯ សមុដ្ឋានំ ឯ សមុដ្ឋានិ កាយតោ ច
 ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ឯ វិចារោ ។ ចតុជ្ឈំ អធិក-
 រណំ អាចត្តាធិការណំ ។ សត្តជ្ឈំ សមដានំ តំហំ
 សមដេហំ សម្មតិ សិយា សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញា-
 តការណេន ច សិយា សម្មទាវិទយេន ច តិណាវ-
 ញ្ញាកេន ច ។

សមុច្ចយវិ ធិជ្ឈំ កត្តិំ ។

ធមេ អន្តិ វា សន្តិយមក្កេន សិទ្ធិតា ។

តស្សុដ្ឋានំ

(៤២៨) កត្ត បញ្ញត្តិ កតិ ច

វិបត្តិសន្តិហេន ច

សមុដ្ឋាណិ ការណា

សមដោ ច សមុច្ចយោតិ ។

វិធានបិណ ចរិកា

ចណ្ណវិបត្តិចានំ ៤ អាចត្តិនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ អាចាវិបត្តិ ។
 ចណ្ណកនិវៃអាចត្តិចានំ ៧ អាចត្តិនោះ លោកសម្រ្គឹះដោយកនិវៃអា-
 ចត្តិ ១ គឺកនិវៃចត្តិចានំ ។ ចណ្ណសម្មដានំវៃអាចត្តិចានំ ៦ អាចត្តិ
 នោះ កំរិតឡើងដោយសម្មដាន ១ គឺកំរិតឡើងកំរិតភាយនិវៃចត្តិ មិនកំរិត
 ឡើងកំរិតវិបត្តិយ ។ ចណ្ណអធិការណំចានំ ៤ អាចត្តិនោះ ចាត់ជា
 អាចត្តាធិការណំ ។ ចណ្ណសមដានំចានំ ៧ អាចត្តិទាត់ដោយសមដាន ៧
 គឺ សមទាវិទយនិវៃចជ្ឈិតការណេ កំរិតខ្លះ សម្មទាវិទយនិវៃតិណាវត្តា-
 រកៈ កំរិតខ្លះ ។

ធុ សុច្ចយវិ វិ ៧ ។

វិ វា ៧ ប្រការនេះ លោកសម្រ្គឹះសម្រាប់សុច្ចយ ។

ទូទាខ គឺបញ្ជីឡើងវៃមហាវិទនោះ ដូច្នោះ

(៤២៨) ឡើងព្រះមានព្រះភោគ (ទ្រង់បញ្ជាក់សិទ្ធិខ្លួន
 នោះ) ក្នុងចំណា ១ ឡើងបញ្ជាក់ចានំ ៧ យ៉ាង ១ ឡើងព្រះ
 មានព្រះភោគ ទ្រង់បញ្ជាក់វិទយ ព្រះកស្រយប្រយោជន៍
 ប្តីភ្នាខយ៉ាង ១ ឡើងសម្រ្គឹះអាចត្តិចូលនិវៃវិបត្តិ ១ សម្មដាន
 និវៃអធិការណំ ១ សមដាន ១ សមុច្ចយៈ (ការព្រះ) ១ ។

(៤៦៨) យេទ្កេ កតវតា ជាទតា បស្សតា អរ-
 ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធលោ មេដ្ឋំ ធម្មំ បដិសេវនប្បទ្វយា
 ហារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មី
 ។ មេ ។ កេហាភដ្ឋិ ។ យេទ្កេ កតវតា ជាទតា
 បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធលោ មេដ្ឋំ ធម្មំ បដិ-
 សេវនប្បទ្វយា ហារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលិយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ ឃុដិទ្ធិ កលទ្ធបត្តិ អារត្ត ។
 កំស្មី វត្ថុស្មី ។ សុដិប្រោ កលទ្ធបត្តោ បុរាណ-
 ទុតិយិកាយ មេដ្ឋំ ធម្មំ បដិសេវ កស្មី វត្ថុស្មី ។
 អត្ថំ កត្ត បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បទ្ធបញ្ញត្តិ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ទ្វេ អនុប្បញ្ញត្តិយោ អនុប្បទ្ធបញ្ញត្តិ
 កស្មី ធម្មំ ។ សត្វត្ថប្បញ្ញត្តិ បដេសប្បញ្ញត្តិ ។ សត្វត្ថ-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ វសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។

(៤៦៨) បុរាណិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ កាហន្ត
 សម្មាសម្ពុទ្ធសន្តិភោ ទ្រង់ជ្រាប (ខ្ញុំតាលដែលគួរនឹងចញ្ញត្តិសិក្ខាបទ)
 ទ្រង់ឃើញ (ខ្ញុំអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់ចញ្ញត្តិ ព្រោះ
 ចង្អុយ គិរសពមេដ្ឋនធម្ម បុរាណិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងទំណា ។
 ទ្រង់ប្រាត្រនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ
 បុគ្គលណាបាននាំមក ។ បុរាណិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
 កាហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធសន្តិភោ ទ្រង់ជ្រាប (ខ្ញុំតាលដែលគួរនឹងចញ្ញត្តិ
 សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (ខ្ញុំអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់ចញ្ញត្តិ
 ព្រោះចង្អុយ គិរសពមេដ្ឋនធម្ម បុរាណិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងទំ
 ណា ។ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងក្រុងវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រាត្រនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រាត្រនឹងសុទ្ធនិក្ខុ ជាគូនៃកលទ្ធសេដ្ឋី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលសុទ្ធនិក្ខុ ជាគូនៃកលទ្ធសេដ្ឋី សេវាមេដ្ឋនធម្មនឹងស្រ្តី
 ជាប្រពន្ធពីដើម ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានចញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុ-
 ប្បទ្ធបញ្ញត្តិបួន ។ សិក្ខាបទនោះ មានចញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ២
 និងអនុប្បទ្ធបញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទៀត ។ សិក្ខាបទនោះ ជា
 សត្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបដេសប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសត្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។
 សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាវសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។

វិយោគីយ បរិវារ

សាណាណាឃ្យញ្ញត្តិ ។ ឃីកតោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ
 ត្តិ ។ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិ ចាតិមាត្រុទ្ធ
 សាធំ កតោតធំ កតុ បរិយោចន្តិ ។ ចិណោកធំ
 ចិណាធបរិយោចន្តិ ។ កតមេធន ឧទ្ទេសេធន ឧទ្ទេសំ
 អាគត្តិ ។ ឧតិយេធន ឧទ្ទេសេធន ឧទ្ទេសំ អាគត្តិ ។
 ចត្តិ វិបត្តិធំ កតមា វិបត្តិធំ ។ សីលវិបត្តិ ។ សត្តិធំ
 អាបត្តិក្ខត្តិធំ កតមោ អាបត្តិក្ខត្តិធំ ។ ចាវចិ
 កាបត្តិក្ខត្តិធំ ។ ចត្តិ អាបត្តិសមុដ្ឋាធំ កតិយា
 សមុដ្ឋាធម៌ សមុដ្ឋាតិធំ ។ ឃីកតោ សមុដ្ឋាធម៌
 សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច វិគ្គតោ ច សមុដ្ឋាតិ ធម៌ វិគ្គតោ
 ។ បេ ។ កតោកតធំ ។ បរម្យកតធំ

ឧបាលិ ធាសតោ ទេវ
 សោណាតោ សិក្ខតោ កថា
 មោក្ខលិបុត្តេធន បញ្ញត្តិ
 ឃីកតោ ធម្មសិក្ខិយេ(១) ។
 កតោ បរិវារ ឥដ្ឋិយោ
 ឧតិយេធន ទេវ សម្ពុលា ។ បេ ។

១ ធម្មសិក្ខិយេវិ ចលោ ។

វិយោគីយ បរិវារ

សិក្ខាចទេនោ ជាសាធារណឃ្យញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាចទេនោ ជាឧកតោបញ្ញត្តិ ឬ
 ជាឧកតោបញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាចទេនោ ជាឧកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណាបុតិមាត្រុ
 ទូសចំរង្គ សិក្ខាចទេនោ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា កប់បណ្ណក្នុងឧទ្ទេស
 ណា ។ សិក្ខាចទេនោ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេស កប់បណ្ណក្នុងឧទ្ទេស ។ សិក្ខា
 ចទេនោ មកកាន់ឧទ្ទេស គ្រងឧទ្ទេសវិបត្តិធំ ។ សិក្ខាចទេនោ មកកាន់
 ឧទ្ទេសគ្រងឧទ្ទេសវិបត្តិធំ ។ បណ្ណាវិបត្តិធំ ៤ សិក្ខាចទេនោ ជាវិបត្តិធំ ។
 សិក្ខាចទេនោ ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្ណាកងវិបត្តិធំ ៧ សិក្ខាចទេនោ
 ជាកងវិបត្តិធំ ។ សិក្ខាចទេនោ ជាសីលវិបត្តិធំ ។ បណ្ណា
 សមុដ្ឋានវិបត្តិធំ ៦ អាបត្តិក្ខត្តិ កាន់រឿងដោយសមុដ្ឋានវិបត្តិធំ ។
 អាបត្តិក្ខត្តិ កាន់រឿងដោយសមុដ្ឋាន ១ កាន់រឿងដោយសមុដ្ឋាន ១ កាន់រឿងដោយសមុដ្ឋាន ១
 បានកាន់រឿងដោយសមុដ្ឋាន ១ ។ បេ ។ សិក្ខាចទេនោ បុគ្គលណាបាននាំ
 មក ។ ព្រះបរិវារឡាយ ដូចមានរឿងនោះក្រោយបាននាំនាស្តាមក

គឺព្រះបរិវារឡាយ ១ ពាក្យ ១ ពាក្យ ១ សិក្ខាវិបត្តិ
 ចំនីព្រះមោក្ខលិបុត្តិជាគម្រប់៥ អង្គ ១ ឯព្រះបរិវារនោះ ទេវ
 ក្នុងទ្វីបរឿងដំបូងមានសិរី ។ គឺនោះមក ព្រះករហិត្តចំនី
 ឡាយ គឺព្រះបរិវារឡាយមាន ១ អង្គ ១ ឧតិយេធន ១ សម្ពុលា ១

មហាវិញ្ញាណ សោធុស មហាវិញ្ញាណ កុដ្ឋញ្ញត្តិកំ

ឯតេ ធាតុ មហាបញ្ញា

វិទយញ្ញ មត្តុកោវិទា

វិទយំ ធិចេ មត្តាសេសុ

មិនកំ កម្មបណ្ឌិយាតិ ។

[២៧០] យះឆ្នុង កិក្ខុតា ជាតតា មស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន អនិច្ចំ អនិច្ចំ ធម្មត្ថយា ចារាជិកំ កត្ត
 មញ្ញត្តិ ។ រាជត្ថយោ មញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ ធិយំ
 កុដ្ឋការបុត្តំ អារត្ត ។ កិសី វត្តសិទ្ធិ ។ ធិយោ កុដ្ឋ-
 ការបុត្តោ រត្តោ ធារុនំ អនិច្ចានំ រាជិយំ កសិ វត្តសិ ។
 ឯតោ មញ្ញត្តិ ឯតោ អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធិយំ អបត្តិស-
 មុដ្ឋានានំ កំហំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ សិយា កាយ-
 តោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ច វិចារោ សិយា វិចារោ
 ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ច កាយរោ សិយោ កាយរោ
 ច វិចារោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។

មហាវិញ្ញាណ មហាវិញ្ញាណ ១៦ កុដ្ឋញ្ញត្តិកំ

ព្រះនាគត្ថវាជនេះ លោកបានប្រាថ្នាច្រើន ស្គាល់ច្បាស់
 ខ្ញុំព្រះវិទ្យាយ លោកឃ្លានក្នុងមន្ត បាននាំគ្នាប្រកាស ខ្ញុំ
 ព្រះវិទ្យាយចំពោះ ទុកក្នុងមន្តច្បាស់ គឺការលក្ខិ ។

[២៧០] បុរាណសិក្ខាបទណា ដែលព្រះនាគព្រះភោគ ជាអរហន្ត
 សម្មាសម្ពុទ្ធក្នុងនោះ ទ្រង់ប្រាថ្នា (ខ្ញុំកាលដែលខ្ញុំនឹងមញ្ញត្តិកុដ្ឋ) ។
 ទ្រង់ឃើញ (ខ្ញុំនឹងណាចខែប្រយោជន៍ពិន័ ១០) ហើយទ្រង់មញ្ញត្តិ ព្រោះ
 បច្ច័យនឹងកងយកខ្ញុំទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ បុរាណសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់
 មញ្ញត្តិចំណា ។ ទ្រង់មញ្ញត្តិចំណា ។ ទ្រង់ប្រាថ្នានឹងចុក្កល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាថ្នានឹងធិយកិក្ខុ ជាតូខនៃស្វន្ទន្ទានំ ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលធិយកិក្ខុ ជាតូខនៃស្វន្ទន្ទានំ យករឿង
 ព្រះរាជទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានមញ្ញត្តិ ១ មាន
 អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ មញ្ញត្តិសមុដ្ឋាននៃកាបត្តិវាជ ៦ កាបត្តិមាន តាំង
 រឿងនេះដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺ តាំងរឿងកំហាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងរឿង
 កំហាយចិត្ត តាំងរឿងកំហាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងរឿងកំហាយ
 ក៏មាន តាំងរឿងកំហាយនិងចិត្តចិត្តក៏មាន ។

[២៧១] សត្វចូ មនុស្សវិក្កហំ ជីវិតា កេរោមម្បត្ត។
 យា ចារាជីកំ កក្ក មញ្ញត្តំ ។ វេសាលិយា មញ្ញត្តំ ។
 កំ អាវត្តាតំ ។ សម្ពហុលេ កិក្ក អាវត្ត ។ កិស្មី
 វត្តស្មី ។ សម្ពហុលេ កិក្ក មញ្ញមញ្ញំ ជីវិតា កេរោមេ-
 ស្មី កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា មញ្ញត្តំ ឯកា មនុស្សញ្ញត្តំ ។
 ចន្ទំ អាមត្តិសម្ពដ្ឋាចាចំ តិហិ សម្ពដ្ឋាទេហិ សម្ពដ្ឋាតិ
 សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្ពដ្ឋាតិ ឧ កំចតោ
 សិយា កំចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្ពដ្ឋាតិ ឧ កាយតោ
 សិយា កាយតោ ច កំចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្ពដ្ឋាតិ ។

[២៧២] អសន្ទំ អក្កតំ ឧត្តរិមនុស្សមន្ទំ ឧល្លច-
 ម្បត្តយា ចារាជីកំ កក្ក មញ្ញត្តំ ។ វេសាលិយា មញ្ញ-
 ត្តំ ។ កំ អាវត្តាតំ ។ វត្តម្ពដ្ឋាតិវិយេ កិក្ក អាវត្ត ។ កិស្មី
 វត្តស្មី ។ វត្តម្ពដ្ឋាតិវិយា កិក្ក តិហិ មញ្ញមញ្ញស្ស
 ឧត្តរិមនុស្សមន្ទស្ស វត្តំ កាសិស្ស កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 មញ្ញត្តំ ឯកា មនុស្សញ្ញត្តំ ។ ចន្ទំ អាមត្តិសម្ពដ្ឋាចាចំ
 តិហិ សម្ពដ្ឋាទេហិ សម្ពដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច

[២៧១] បុរាណិកសិក្ខាចរ ដែលទ្រង់ចញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យ គឺ
 ក្រុងភ្នំកំណាយមនុស្សឱ្យធ្លាក់ចុះចោលជីវិត ទ្រង់ចញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
 ចញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចក្ខុលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 កិក្កច្រើនរួច ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលកិក្កច្រើនរួចខ្លាំង
 គ្នានឹងគ្នាឱ្យធ្លាក់ចុះចោលជីវិត ។ សិក្ខាចរនោះ មានចក្ខុ ១ មានកុ-
 ប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសម្ពដ្ឋានៃភាគក្តីគាំង ៦ ភាគក្តីនោះ គាំងឡើង
 ដោយសម្ពដ្ឋាន ៣ គឺ គាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានគាំងឡើង
 អំពីកំចតាន គាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានគាំងឡើងអំពីវាយ
 កំចតាន គាំងឡើងអំពីកាយវាចានឹងចិត្តកំចតាន ។

[២៧២] បុរាណិកសិក្ខាចរ ដែលទ្រង់ចញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យនិរោ-
 គ្គឧត្តរិមនុស្សមន្ទ ដែលមិនមាន បំណង ទ្រង់ចញ្ញត្តក្នុងទីណា ។
 ទ្រង់ចញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចក្ខុលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងកិក្កគាំងច្បាយ ដែលនៅប្រថេរស្មើនឹងក្តីមុខ ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលកិក្កនៅប្រថេរស្មើនឹងក្តីមុខ កោលសរ-
 សើរុណឧត្តរិមនុស្សមន្ទនៃគ្នានឹងគ្នាដល់ក្តីគ្រហស្ថ ។ សិក្ខាចរនោះ
 មានចក្ខុ ១ មានកុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសម្ពដ្ឋានៃភាគក្តីគាំង ៦
 ភាគក្តីនោះ គាំងឡើងដោយសម្ពដ្ឋាន ៣ គឺ គាំងឡើងអំពីកាយនឹង

បញ្ជីកង្កែប សេដ្ឋកិច្ច បញ្ជីកង្កែប បញ្ជីកង្កែប

ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ឯ វិចិត្តតោ សិយា វិចិត្តតោ ច
ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ឯ កាយតោ សិយា កាយតោ
ច វិចិត្តតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ។

(៤៧៣) យន្ត្រ ក្រវាត ជាតិ បស្សតា អរហ-

តា សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧបក្កមិត្តា អសុចិ មោធនប្បទយា
សង្កាមិ សេសោ កត្ត បញ្ញត្តោ ។ កំ អារត្ត ។ កស្មី
វត្តស្មី ។ យ ។ តោបាកដ៏ធំ ។ យន្ត្រ ក្រវាត ជាតិ
បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧបក្កមិត្តា អសុចិ
មោធនប្បទយា សង្កាមិ សេសោ កត្ត បញ្ញត្តោ ។
សាវត្ថុយោ បញ្ញត្តោ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មត្ថ
សេយ្យសកំ អារត្ត ។ កស្មី វត្តស្មីធំ ។ អាយស្ម
សេយ្យសតោ ឧបក្កមិត្តា អសុចិ មោធនសិ កស្មី
វត្តស្មី ។ កត្ត កត្ត បញ្ញត្តិ អនុបញ្ញត្តិ អនុបញ្ញត្តិ

បញ្ជីកង្កែប បញ្ជីកង្កែប ១៦ បញ្ជីកង្កែប

ចិត្ត មិនបានកំរើឡើងវិញវិញ កំរើឡើងវិញវិញ មិនបាន
កំរើឡើងវិញវិញ កំរើឡើងវិញវិញ មិនបាន ។

(៤៧៣) សង្កាមិ សេសសិក្ខាចណា ដែលព្រះនាមព្រះភាគ

ជាសហគ្គ សម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ទ្រង់ប្រាប (ទ្រង់កាលដែលគូរខ្នើបញ្ញត្តិ
សិក្ខាច) ទ្រង់ឃើញ (ទ្រង់កាលចែប្រយោជន៍ ១០ ឃ័ក) ទ្រង់
បញ្ញត្តិ ព្រោះចម្លើយ គឺ ត្បាយមញ្ញវិញសុចិវ្យាយាចញ សង្កាមិ សេ-
សសិក្ខាចនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធខ្នើបញ្ញត្តិ
ណា ។ ព្រោះឃើញដូចម្តេច ។ យ ។ សិក្ខាចនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។
សង្កាមិ សេសសិក្ខាចណា ដែលព្រះនាមព្រះភាគ ជាសហគ្គ សម្មា-
សម្ពុទ្ធនោះ ទ្រង់ប្រាប (ទ្រង់កាលដែលគូរខ្នើបញ្ញត្តិសិក្ខាច) ទ្រង់
ឃើញ (ទ្រង់កាលចែប្រយោជន៍ ១០ ឃ័ក) ទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះចម្លើយ
គឺ ត្បាយមញ្ញវិញសុចិវ្យាយាចញ សង្កាមិ សេសសិក្ខាចនោះ ទ្រង់
បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនោះសាវត្ថុ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធខ្នើបញ្ញត្តិ
ណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធខ្នើបញ្ញត្តិសេយ្យសកៈមាធនាយ ។ ព្រោះឃើញដូច
ម្តេច ។ ព្រោះឃើញព្រះសេយ្យសក មាធនាយ ត្បាយមញ្ញវិញសុចិវ្យាយា-
ចញ ។ ក្នុងសិក្ខាចនោះ បានបញ្ញត្តិ អនុបញ្ញត្តិ មិនអនុបញ្ញត្តិ

ប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកោ បញ្ញត្តិ ឯកោ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្ន-
 ប្បញ្ញត្តិ តស្មី ទត្តិ ។ សទ្ធក្ខប្បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិ ។
 សទ្ធក្ខប្បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញ-
 ត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ
 បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិ ទានិមោក្ខន្ត-
 សាធំ កត្តោតធំ កត្ត បរិយាប្បន្ន ។ ជិនានោតធំ ជិ-
 ណាបរិយាប្បន្ន ។ កក្កមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ កាក្ខ-
 ត្តិ ។ កតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ កាក្ខត្តិ ។ កត្តន្ន
 វិបត្តិធំ កតតោ វិបត្តិ ។ សិលវិបត្តិ ។ សត្តន្ន កា-
 បត្តិក្ខន្ធាធំ កតតោ កាបត្តិក្ខន្ធាតិ ។ សធម្មនិសេសា-
 បត្តិក្ខន្ធា ។ ទន្ន កាបត្តិសម្មដ្ឋានធំ កតិវា សម្មដ្ឋា-
 លេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ
 កាយតោ ធម៌ត្តតោ ធម៌ សម្មដ្ឋានិ ន វាតតោ ។ បេ។
 គេហកដ្ឋន្តិ ។ បរម្យកកដ

- ឧបាលិ ពាសរតោ បេ។
- សោណារកា សិក្ខវេ តថា
- ហេត្តលិប្បុត្តន បញ្ចនា

ប្បញ្ញត្តិ វិសេសេ ។ សិក្ខាបទេនា ធានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១
 ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទេនាយ្យេ ។ សិក្ខាបទេនា ជា
 សទ្ធក្ខប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសទ្ធក្ខប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទេនា
 ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណ-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទេនា ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧកតោបញ្ញត្តិ ។ ជា
 ឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណបាតិមោក្ខន្ធសទ្ធានំ ៥ សិក្ខាបទេនា ពាតិច្ចល
 ក្នុងឧទ្ទេសណា កប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ពាតិច្ចលក្នុងឧទ្ទេស កប់
 បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេស ។ សិក្ខាបទេនាបកកាន់ឧទ្ទេសក្រុងឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន ។
 មកកាន់ឧទ្ទេសក្រុងឧទ្ទេសទី ៣ ។ បណ្ណវិបត្តិទាំង ២ សិក្ខាបទេនា
 ជាវិបត្តិអ្វី ។ ជាសិលវិបត្តិ ។ បណ្ណកងវិទេអាន្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទេនា
 ជាកងវិទេអាន្តិអ្វី ។ ជាកងវិទេអាន្តិសិទ្ធិទិសេស ។ បណ្ណសទ្ធាន
 វិទេអាន្តិទាំង ៦ កាបត្តិទោ កាន់ឡើងដោយសម្មដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ កាន់
 ឡើងដោយសម្មដ្ឋាន ១ គឺ កាន់ឡើងដោយធម៌ចិត្ត បិទបានកាន់ឡើង
 អំពីវិបត្តិយ្យេ ។ បេ។ សិក្ខាបទេនា បុគ្គលណាបានទាំង ។
 ព្រះបទេនាទ្រាយ ដូចមាននាមនាមក្រាម បាននាម ។ គ្មាន

- និព្រះបទេនាទ្រាយ ១ ពាសកៈ ១ ហេណា ១ សិក្ខា ១
- និងព្រះបទេនាបុគ្គលណាទ្រាយ ៥ គន្លឹ ១ ព្រះបទេនាទ្រាយ ១ បិក

(៤៧៥) មាតុត្តាមំ ធុដ្ឋល្វាហិ ភពាហិ ឱកាសន-
 ប្បទូយា សធុដ្ឋនិសេសោ កត្តុ បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្ថិយា
 បញ្ញត្តោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្ម័ន្នំ ឧទាយិ អា-
 វត្ត ។ កំស្មី វត្តស្ម័ន្នំ ។ អាយស្មា ឧទាយិ មាតុត្តាមំ
 ធុដ្ឋល្វាហិ ភពាហិ ឱកាសំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធុដ្ឋំ អាបត្តិសមុដ្ឋាទាធំ តិហិ សមុដ្ឋាទេហិ
 សមុដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ឆ ធិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ
 ឆ ភពតោ សិយា ភពតោ ឆ ធិត្តតោ ឆ សមុដ្ឋាតិ
 ឆ កាយតោ សិយា កាយតោ ឆ ភពតោ ច
 ធិត្តតោ ឆ សមុដ្ឋាតិ ។

(៤៧៦) មាតុត្តាមស្ស សន្និកេ អត្តតាមចារិចរិយាយ
 វណំ កាសនប្បទូយា សធុដ្ឋនិសេសោ កត្តុ បញ្ញត្តោ-
 តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្ម័ន្នំ
 ឧទាយិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្ម័ន្នំ ។ អាយស្មា
 ឧទាយិ មាតុត្តាមស្ស សន្និកេ អត្តតាមចារិចរិយាយ
 វណំ កាយតោ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធុដ្ឋំ
 អាបត្តិសមុដ្ឋាទាធំ តិហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

(៤៧៧) សន្និក្ខិសេសសិក្ខាបទ វេសច្រន៍ចញ្ញត្ត ព្រោះចង្អុយតិ
 និយាយរលាមមាតុត្រាមរោយសម្ព័វចន៍ ច្រន៍ចញ្ញត្តក្នុងចំណា ។ ច្រន៍
 ចញ្ញត្តក្នុងនេសាវត្ថិ ។ ច្រន៍ប្រាវត្តនិវិបុត្តលណា ។ ច្រន៍ប្រាវត្តនិវ
 ព្រះឧទាយិមាតុត្រាម ។ ព្រោះអ្វីដ៏ដូចម្តេច ។ ព្រោះអ្វីដ៏ព្រះឧទាយិ
 មាតុត្រាម និយាយរលាមមាតុត្រាមរោយសម្ព័វចន៍ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែចញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិនោះ កាន់
 ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺ កាន់ឡើងដំបូងយនិវចិត្ត មិនបានកាន់ឡើង
 ដំបូងទាំងនោះ កាន់ឡើងដំបូងយនិវចិត្ត មិនបានកាន់ឡើងដំបូង
 ទាំងនោះ កាន់ឡើងដំបូងយនិវចិត្តក៏មាន ។

(៤៧៨) សន្និក្ខិសេសសិក្ខាបទ វេសច្រន៍ចញ្ញត្ត ព្រោះចង្អុយតិ
 និយាយសារសិក្ខាបទម្រើមដោយមាតុត្រាម ក្នុងសម្ព័វចន៍មាតុត្រាម
 ច្រន៍ចញ្ញត្តក្នុងចំណា ។ ច្រន៍ចញ្ញត្តក្នុងនេសាវត្ថិ ។ ច្រន៍ប្រាវត្តនិវ
 បុត្តលណា ។ ច្រន៍ប្រាវត្ត ព្រោះឧទាយិមាតុត្រាម ។ ព្រោះអ្វីដ៏ដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះអ្វីដ៏ព្រះឧទាយិមាតុត្រាម និយាយសារសិក្ខាបទម្រើ
 ដោយសារសិក្ខាបទ ក្នុងសម្ព័វចន៍មាតុត្រាម សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 ចញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិនោះ កាន់ឡើង
 ដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៤៧៧] សញ្ញាវិភាគ សមាបដ្ឋឧប្បត្តយា សង្ខារនិ-
 សេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ តំ
 អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧទាយី អាវត្ត ។ តិស្មី វត្ត-
 ស្មីន្តំ ។ អាយស្មា ឧទាយី សញ្ញាវិភាគ សមាបដ្ឋ តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បត្តាតិ ។ ធន្នំ
 អាបត្តិសមុដ្ឋាតា ធន្នំ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ
 សិយា កាយតោ សមុដ្ឋាតិ ធន្នំ វិចារោ ធន្នំ ចិត្តតោ
 សិយា វិចារោ សមុដ្ឋាតិ ធន្នំ កាយតោ ធន្នំ ចិត្តតោ
 សិយា កាយតោ ធន្នំ វិចារោ ធន្នំ សមុដ្ឋាតិ ធន្នំ ចិត្ត-
 តោ សិយា កាយតោ ធន្នំ ចិត្តតោ ធន្នំ សមុដ្ឋាតិ ធន្នំ
 វិចារោ សិយា វិចារោ ធន្នំ ចិត្តតោ ធន្នំ សមុដ្ឋាតិ ធន្នំ
 កាយតោ សិយា កាយតោ ធន្នំ វិចារោ ធន្នំ ចិត្តតោ
 ធន្នំ សមុដ្ឋាតិ ។

[៤៧៨] សញ្ញាវិភាគ សញ្ញាវិភាគ កុដិ កាវចឧប្បត្តយា
 សង្ខារនិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ អាឡវិយោ បញ្ញ-
 តោ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ អាឡវិយោ តិក្ក អាវត្ត ។ តិស្មី
 វត្តស្មីន្តំ ។ អាឡវិយោ តិក្ក សញ្ញាវិភាគ កុដិ

[៤៧៧] សញ្ញាវិភាគសញ្ញាវិភាគ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រះបច្ច័យ
 គឺប្រត្តិក្កនិយាយដឹកនាំស្រ្តីដើម្បីចុះសេ ដឹកនាំចុះសេដើម្បីស្រ្តី ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងទិលា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនិសេសោត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាវិនិច្ឆ័យធម្មណា ។
 ទ្រង់ប្រាជ្ញាវិនិច្ឆ័យព្រះទេវតាវិទ្យាភាយ ។ ព្រះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រះ
 រឿងព្រះទេវតាវិទ្យាភាយ ប្រត្តិក្កនិយាយដឹកនាំស្រ្តី ដើម្បីចុះសេ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បត្តិ ១ ។ ចល្លាសមុដ្ឋាន
 នៃភាគតំ ៦ ភាគនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ គឺតាំង
 ឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពី
 វាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និង
 វាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិន
 បានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
 អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៤៧៨] សញ្ញាវិភាគសញ្ញាវិភាគ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រះបច្ច័យ
 គឺការប្រើអន្សាវត្តិកុដិ ដោយការសូមគ្រូជំនុំចល្លាដោយខ្លួនឯង ទ្រង់
 បញ្ញត្តិក្នុងទិលា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនិសេសោត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាវិនិច្ឆ័យធម្មណា
 ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាវិនិច្ឆ័យព្រះទេវតាវិទ្យាភាយ ដែលនៅក្នុងនិសេសោត្តិ ។ ព្រះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រះរឿងដែលត្រូវតែដឹងនៅក្នុងនិសេសោត្តិ គឺប្រើអន្សាវត្តិកុដិ

កាការមេសុំ តស៊ី វត្តស៊ី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធួំ អា-
បត្តិសមុដ្ឋាណំ ធម៌ សមុដ្ឋាណេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

(២៧៧) មហល្លកំ វិហារំ កាការមេសុំ ធម្មច្ចយា សង្ឃា-
និសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ កោសង្កយា បញ្ញត្តោ ។
កំ អាវាសិតិ ។ អាយស្មំ ធួំ អាវត្ត ។ តិស៊ី វត្តស៊ី ធួំ ។
អាយស្មា ធម្មា វិហារកត្តំ សោធនេន្ត ធម្មតា វេតិយ-
រុក្ខំ ធម្មា មេសុំ តស៊ី វត្តស៊ី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធួំ
អាបត្តិសមុដ្ឋាណំ ធម៌ សមុដ្ឋាណេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

(២៧៨) ភិក្ខុំ អម្ពលកោធិ ពារនិកោធិ ធម្មេន
អនុជំសធម្មច្ចយា សង្ឃានិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។
កជ្ជុយា ចញ្ញត្តោ ។ កំ អាវាសិតិ ។ មេត្តិយកុម្មជ-
កោ ភិក្ខុំ អាវត្ត ។ តិស៊ី វត្តស៊ី ធួំ ។ មេត្តិយកុម្មជកា
ភិក្ខុំ អាយស្មំ ធួំ អប្បបុត្តំ អម្ពលកោធិ ពារនិកោធិ
ធម្មេន អនុជំសេសុំ តស៊ី វត្តស៊ី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធួំ អាបត្តិសមុដ្ឋាណំ ធម៌ សមុដ្ឋាណេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

ដោយការសូមត្រៀមឧបការណ៍ដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
កែចត្តា ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានៃអាបត្តិចាំ ៦ អាបត្តិនោះ កាន់ឡើង
ដោយសមុដ្ឋានចាំ ៦ ។

(២៧៩) សង្ឃាទំសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់ចត្តា ព្រោះបង្ខំយ
និការច្រើនឲ្យធ្វើវិហារ ទ្រង់ចត្តាក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ចត្តាក្នុងនគរ
រោសថ្មី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះធម្មៈមាន
ភាយ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះធម្មៈមានភាយ កាល
នឹងជម្រះទីដីវិហារ ក៏ច្រើនឲ្យកាប់ដើមឈើដែលជាទីតោរព ។ ដើម ។
សិក្ខាបទនោះ មានកែចត្តា ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានៃអាបត្តិចាំ ៦
អាបត្តិនោះ កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋានចាំ ៦ ។

(២៨០) សង្ឃាទំសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់ចត្តា ព្រោះបង្ខំយនិ
ពោតក្នុងភូមិដោយអាបត្តិបារមីកម្មនៃមូល ទ្រង់ចត្តាក្នុងទីណា ។
ទ្រង់ចត្តាក្នុងគ្រឹះនគរ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
និក្ខុណ្ណារម្មណៈមេត្តិយនិងកុម្មជកៈ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកិក្ខុ
រណ្ណារម្មណៈ មេត្តិយនិងកុម្មជកៈ បានចាត់ព្រះទេពមហាបុគ្គលមានភាយ ដោយ
អាបត្តិបារមីកម្មនៃមូល ។ សិក្ខាបទនោះ មានកែចត្តា ។ ចណ្ណ
សមុដ្ឋានៃអាបត្តិចាំ ៦ អាបត្តិនោះ កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ ។

មហានិទ្ទេសេស្ស មហានិទ កត្តប្បញ្ញត្តិវារ

មហានិទ្ទេសេស្ស មហានិទ កត្តប្បញ្ញត្តិវារ

[៤៨០] ភិក្ខុំ អញ្ញាភាតិយស្ស អធិការណស្ស កត្តំ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាដិកេន ទេឌ្ឍេន អនុន្តំសនប្បទ្ធាយ សង្ករិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ រាជត្ថយោ បញ្ញត្តោ ។ កំ អារាត្តិ ។ មេត្តិយក្កម្មជេកា ភិក្ខុ អារត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីន្តំ ។ មេត្តិយក្កម្មជេកា ភិក្ខុ កាយស្មន្តំ ទន្ធំ មិល្បមត្តំ អញ្ញាភាតិយស្ស អធិការណស្ស កត្តំ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាដិកេន ទេឌ្ឍេន អនុន្តំសេសំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឋិតា បញ្ញត្តិ ។ ទន្ធិ អាបត្តិសមុដ្ឋានាទំ តីហំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

[៤៨១] សន្និទ្ធិសេសសិក្ខាចទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះចង្អុយ ភិក្ខុភាគន័យកម្មវិលសេស្សគ្រឿងគាត់ចង្អុលចង្អុល របស់អធិការណ៍ ចាត់ ណែនាំទេ ហើយចោទកិច្ចផងគ្នាដោយភាគច្រើនជាង ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង ទំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងឧទារកគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រាភូមិនិវត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាភូមិនិវត្តឈ្មោះមក្ខិយៈ ឱនិក្កម្មជេកៈ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកិច្ចឈ្មោះមក្ខិយៈ ឱនិក្កម្មជេកៈ យកវិលសេស្សគ្រឿងគាត់ចង្អុល ចង្អុល របស់អធិការណ៍ចាត់ណែនាំទេ ហើយចោទព្រះពុទ្ធសព្វបុគ្គលាន កាយ ដោយភាគច្រើនជាង ។ សិក្ខាបទនោះ មានកែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចល្លាសមុដ្ឋានវិទេកាចក្កិទំ ៦ កាចក្កិទោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ ។

[៤៨២] សង្ករិកេនកស្ស ភិក្ខុវោ យោវតតិយំ សចទុកាសនាយ នប្បនិវេស្សន្តំនប្បទ្ធាយ សង្ករិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ រាជត្ថយោ បញ្ញត្តោ ។ កំ អារាត្តិ ។ ទេវទត្តំ អារត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីន្តំ ។ ទេវទត្តោ សមត្តស្ស សង្ករិសេសោ កាយ បាត្តមិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឋិតា បញ្ញត្តិ ។ ទន្ធិ អាបត្តិសមុដ្ឋានាទំ ឋិតេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ត រាជតោ ច រាជតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។

[៤៨២] សន្និទ្ធិសេសសិក្ខាចទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះចង្អុយ គិក្ខុអ្នកចំបែកសន្និ កាលបើសន្និស្សត្រសមទុកាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាតំប្រចំបង គំនោរកមិលលេងកម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងឧទារកគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រាភូមិនិវត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាភូមិនិវត្តឈ្មោះមក្ខិយៈ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកិច្ចឈ្មោះ ទេវត្ត ព្រាយាមដើម្បីចំបែកសន្និ ដែលព្រះប្រធានិក្ខា ។ សិក្ខាបទនោះ មានកែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចល្លាសមុដ្ឋានវិទេកាចក្កិទំ ៦ កាចក្កិទោះ តាំង ឡើងដោយសមុដ្ឋានវិទេកា ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចនិវត្តិ ។

(២៨៣) កេនា ទុវត្តកាធំ កិក្ខុធំ យាវតតិយំ
 សមទុកាសនាយ ឧប្បដិទិស្សដ្ឋឧប្បត្តយា សង្ខារនិ-
 សេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ ភទត្តហោ បញ្ញត្តោ ។
 តំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលេ កិក្ខុ អាវត្ត ។ តំស្មី វត្ត-
 ស្មីធំ ។ សម្ពហុលា កិក្ខុ ទេវទត្តស្ស សង្ខារនាយ
 បរក្កមន្តស្ស អទុវត្តកា អហេសំ វត្តភទត្តា តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានំ
 ឯ.កាឧ សម្ពដ្ឋានេន សម្ពដ្ឋាតិ កាយាតា ច ភិបតា
 ច ទិក្ខុតោ ច សម្ពដ្ឋាតិ ។

(២៨៤) ទុក្ខធស្ស កិក្ខុធំ យាវតតិយំ សមទុ-
 កាសនាយ ឧប្បដិទិស្សដ្ឋឧប្បត្តយា សង្ខារនិសេសោ
 កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ កោសម្ពយោ បញ្ញត្តោ ។ តំ អា-
 វត្តាតិ ។ វាយស្មីធំ ធន្នំ អាវត្ត ។ តំស្មី វត្តស្មីធំ ។
 អាយ ហ្ម ឧប្បោ កិក្ខុយំ សហធម្មតំ វត្តហោតោ អត្តាធំ
 អនិទិយំ វត្តាសំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។

(២៨៣) សន្សំទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រះបច្ច័យ
 និក្ខុវាំង ឡាយអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុអ្នកចំបែកសន្សំ កាលបើសន្សំសូត្រ
 សមទុកាសនាម្ម ជាគម្រប់ចំផង កំនៅភិមិទលះជនីកម្មនោះចេញ ទ្រង់
 បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិក្ខុច្រើនប្រេ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលកិក្ខុច្រើនប្រេ ប្រព្រឹត្តតាមទេវវត្ត ដែលជាអ្នកព្យាយាមដើម្បី
 ចំបែកសន្សំ ហើយជាអ្នកពោលពាក្យប្រមូលពួក ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចល្ហកាសម្ពដ្ឋានំនៃភាពន្តិវាំង ៦ អបក្ខិទោះ វាំង
 ទៀងហើយសម្ពដ្ឋាន ១ គឺវាំងទៀងកំពើកាយភិបាទិទិចិត្ត ។

(២៨៤) សន្សំទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រះបច្ច័យ
 និក្ខុដែលគេប្រដៅទានហើយគ្រ កាលបើសន្សំសូត្រសមទុកាសនាម្ម
 ជាគម្រប់ចំផង កំនៅភិមិទលះជនីកម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាស្ត្រី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងព្រះធម្ម.នានា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលព្រះធម្ម.នានា កាលកិក្ខុវាំង ឡាយ និយាយប្រដៅតាមចម្រើ
 កិក្ខុច្រើនប្រេស្តីចម្រើទាន ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

បញ្ជីនៃ បញ្ជីនៃ ១៦ ជំនួញភ្នំខ្ពស់៖

បញ្ជីនៃសម្បត្តិខ្ពស់ៗនៃអាចគ្គីភ័ន្ត ៦ ភាចគ្គីនោះ កំរើរឡើងដោយសម្បត្តិ ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត ។

[២៨៥] សិល្បៈសិល្បៈសិល្បៈ ដែលទ្រង់ចង្អុល គ្រោយបង្គំយ
គឺក៏ក្នុងទ្រុស្តទ្រុស្ត ។ ព្រោះច្រើនសិល្បៈសិល្បៈសិល្បៈសិល្បៈសិល្បៈសិល្បៈសិល្បៈ
ក៏ដោយតែមិនលះចង្អុលនោះទេ ទ្រង់ចង្អុលក្នុងចិត្ត ។ ទ្រង់ចង្អុល
ក្នុងនិរាសរាជ្ជី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចក្ខុវិស័យ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងអស្សុជំ
កំរើរឡើងចុះក្នុងចិត្ត ។ គ្រោយបង្គំយ ។ គ្រោយបង្គំយដែលអស្សុ-
ជំកំរើរឡើងចុះក្នុងចិត្ត ដែលសិល្បៈបានធ្វើបញ្ចប់និយមយូរហើយ គ្រោយបង្គំយ
បញ្ជីនៃសិល្បៈ សិល្បៈ លុះក្នុងនិរាសរាជ្ជី លុះក្នុងនិរាសរាជ្ជី លុះក្នុង
មោហានិ លុះក្នុងនិរាសរាជ្ជី ។ សិល្បៈនោះ មានតែបញ្ជី ១ ។
បញ្ជីនៃសម្បត្តិខ្ពស់ៗនៃអាចគ្គីភ័ន្ត ៦ ភាចគ្គីនោះ កំរើរឡើងដោយសម្បត្តិ ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត ។ ប ។

[២៨៦] ភាចគ្គីខ្ពស់ៗ ដែលគ្រោះមាឌគ្រោះភាគ អរហន្តសម្មា-
សម្ពុទ្ធហ្នឹងនោះ ទ្រង់ប្រាប់ (ឡើយដែលក្នុងចិត្តសិល្បៈ) ទ្រង់
ឃើញ (ឡើយដែលច្រើនប្រាសាទនៃភ័ន្ត ១០) ទ្រង់ចង្អុល គ្រោយបង្គំយនិរាស
គ្រោយបង្គំយសម្បត្តិមិនមែន បញ្ជីនៃសម្បត្តិ បញ្ជីនៃសម្បត្តិ ទំនាក់ទំនង ក្នុងចិត្ត

បញ្ជីនៃសម្បត្តិខ្ពស់ៗនៃអាចគ្គីភ័ន្ត
និង អាចគ្គីសម្បត្តិខ្ពស់ៗនៃ ឯកោស សម្បត្តិខ្ពស់ៗនៃ សម្បត្តិ
កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្បត្តិ ។ ប ។
[២៨៥] កុលទ្ធសក្កស្ស គឺកុលេ យោវតតិយ៍
សម្បត្តិកាយតោ ច ច្បងនិស្សជ្ជប្បទ្ធយោ សម្បត្តិសេ-
សោ កត្ត បញ្ជីនៃសម្បត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ជីនៃសម្បត្តិ ។ ក
អាណាតិ ។ អស្សជំបុជទ្ធសុភោ កិក្ខុ អាណា ។ តិស្ស
វត្តស្និ ។ អស្សជំបុជទ្ធសុភោ កិក្ខុ សង្ខេប បញ្ជីនៃ
និយមកម្មកតា កិក្ខុ ចក្ខុវិស័យ យោសកាមិកា មោហា-
តាមិកា រាយកាមិកា^(១) តាមេស្ស តស្ស វត្តស្និ ។ បញ្ជី
បញ្ជី ។ និង អាចគ្គីសម្បត្តិខ្ពស់ៗនៃ ឯកោស សម្បត្តិខ្ពស់ៗនៃ
សម្បត្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្បត្តិ
។ ប ។

[២៨៦] យៈនៃ កក្កវតា ជាទតា បស្សតា អរហតា
សម្មាសម្ពុទ្ធនៃ រាជានិយម បដិច្ច ឧទេស ឧទ្ធាវ វា
បស្សវ វា ។ តាមេស្ស វា កាយតោ បញ្ជីនៃសម្បត្តិ កត្ត
។ ប ។

១ ឧទេសនៃ ។ ប ។ កាយតោនៃ កត្ត បញ្ជីនៃសម្បត្តិ ។

បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ធាតុយេ កិក្ខុ អាវត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មិណ្ឌ ។ ធាតុយា
 កិក្ខុ ឧទគោ ឧប្បាវរ្យិ បស្សវរ្យិ ទេឡវរ្យិ អតំសុ
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាណំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន ស-
 មុដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ច វិជរតា ។

ពន្យល់ប្រការ ទី១១ ថេរី ។

[៤៧៧] មេធានំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយោ កតិ អា-
 បត្តិយោ អាបត្តិ ។ មេធានំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយោ
 ធម្មស្សោ អាបត្តិយោ អាបត្តិ អត្តាយិកេ សវរេ មេ-
 ធានំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាវត្តិ ចារាជិកស្ស យេតុយ្យេ
 ចាយិកេ សវរេ មេធានំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ ឥន្ទ-
 ច្ចយស្ស វិជគតេ មុខេ អន្ទបន្តំ អន្តជានំ ធមរសេតិ
 អាបត្តិ ឥន្ទជស្ស ឯតុស្មុតេ ចាចិត្តិយំ មេធានំ ធម្មំ
 បដិសេវនប្បច្ចយោ វុតា ធមរស្សោ អាបត្តិយោ អាបត្តិ ។

អាបត្តិទុក្ខវិនោ ទ្រង់ចញ្ញត្តិទីណា ។ ទ្រង់ចញ្ញត្តិទុក្ខវិនោសាវត្ថិ ។
 ទ្រង់ប្រាញ្ញត្តិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាញ្ញត្តិបុគ្គលកិក្ខុ ។ ប្រាញ្ញ-
 ត្ថិប្បច្ចេន ។ ប្រាញ្ញត្ថិវិជលក្ខត្តិយកិក្ខុ បានចន្ទាឧប្បាវរ្យះ
 បស្សវរ្យះ ទិកមាភ័ន្ត្រះ ក្នុងទិក ។ សិស្សាចន្ទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំង ៦
 ទៀងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺទាំងទៀងអំពីកាយមិនចិត្ត មិនបានទាំងទៀង
 អំពីវចនាប្បិយ ។

ចប់ ពន្យល់ប្រការ ៖ សាវត្ថេ ។

[៤៧៧] កិក្ខុ កិក្ខុនិ ត្រូវអាបត្តិបុគ្គល ប្រាញ្ញត្ថិយកិក្ខុសេវ
 មេធានម្ម ។ កិក្ខុ កិក្ខុនិ ត្រូវអាបត្តិ ៦ ប្រាញ្ញត្ថិយកិក្ខុសេវមេធានម្ម
 គឺ កិក្ខុសេវមេធានម្ម ទិសវិសេវដែលសត្វមិនបានវិញ្ញាណ ត្រូវក-
 បត្តិបុគ្គលិក កិក្ខុសេវមេធានម្ម ទិសវិសេវដែលសត្វវិញ្ញាណដោយ
 ច្រើន ត្រូវអាបត្តិបុគ្គលិយ កិក្ខុបណ្ណាលក្ខត្តិជាត (ខ្លួន) ទៅក្នុងមុខគ្រា
 ដែលបើកចា កែងនិរ្យបិរោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ កិក្ខុនិ ត្រូវអាបត្តិ
 បុគ្គលិយ ប្រាញ្ញត្តិជាតិដែលធ្វើដោយដំរាយ ឬភាសាភក់ កិក្ខុ កិក្ខុនិ
 ត្រូវអាបត្តិកិក្ខុ ៦ នេះ ប្រាញ្ញត្ថិយកិក្ខុសេវមេធានម្ម ។

[៤៧៧] អនិច្ចំ អាទិយធម្មច្ចយា កតិ អាចត្តិ-
 យោ អាចត្តិ ។ អនិច្ចំ អាទិយធម្មច្ចយា តិសេណ
 អាចត្តិយោ អាចត្តិ បញ្ចមាសកំ វា អតិរេកបញ្ច-
 មាសកំ វា អត្តទកំ អនិច្ចំ ថេយ្យសង្កាតំ អាទិយ-
 តិ អាចត្តិ ចារាជិកស្ស អតិរេកមាសកំ វា ឧបញ្ច-
 មាសកំ វា អត្តទកំ អនិច្ចំ ថេយ្យសង្កាតំ អាទិយតិ
 អាចត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស មាសកំ វា ឧបមាសកំ វា អត្តទ-
 កំ អនិច្ចំ ថេយ្យសង្កាតំ អាទិយតិ អាចត្តិ ធុត្តាធស្ស
 អនិច្ចំ អាទិយធម្មច្ចយា វេទា តិសេណ អាចត្តិយោតិ
 អាចត្តិ ។

[៤៧៧] សញ្ញច្ច មនុស្សវិក្កហំ ជីវិតា វេរោមធម្មច្ច-
 យា កតិ អាចត្តិយោ អាចត្តិ ។ សញ្ញច្ច មនុស្សវិក្កហំ
 ជីវិតា វេរោមធម្មច្ចយា តិសេណ អាចត្តិយោ អាចត្តិ
 មនុស្សំ ឱទិស្ស ឱទាតំ ទទតិ បបតិគា វេស្សតិ
 អាចត្តិ ធុត្តាធស្ស បបតិគេ ធុត្តា វេទេថា ឧប្បជ្ជតិ
 អាចត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស មតិ អាចត្តិ ចារាជិកស្ស

[៤៧៨] ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះចម្លើយ គឺការកាន់យកទ្រព្យ
 ដែលគេមិនបានឱ្យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិ ឈ ព្រោះចម្លើយ គឺការកាន់
 យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យ គឺភិក្ខុមានវេយ្យចិត្ត កាន់យកទ្រព្យមាន
 ភក្តី ៥ មាសក បូជ្រៃដាង ១ មាសកឡើងទៅ ដែលគេមិនបានឱ្យ
 ត្រូវអាចត្តិបារាជិក ភិក្ខុមានវេយ្យចិត្ត កាន់យកទ្រព្យ មានភក្តីច្រើន
 ជាង ១ មាសក បូជ្រៃដាង ៥ មាសកមក ដែលគេមិនបានឱ្យ ត្រូវអាចត្តិ
 ចុល្លច្ចយ ភិក្ខុមានវេយ្យចិត្ត កាន់យកទ្រព្យមានភក្តី ៤ មាសក បូជ្រៃ
 ដាង ១ មាសកមក ដែលគេមិនបានឱ្យ ត្រូវអាចត្តិបុព្វដ ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិ
 ពារិ ឈ នេះ ព្រោះចម្លើយ គឺការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យ ។

[៤៧៩] ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះចម្លើយ គឺការកែត្រួតត្រា
 កាយវិទេមនុស្ស ឱ្យគ្រាន់ចុះចាកជីវិត ។ ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិ ឈ ព្រោះ
 ចម្លើយ គឺការកែត្រួតត្រាកាយវិទេមនុស្ស ឱ្យគ្រាន់ចុះចាកជីវិត គឺ
 ភិក្ខុជីវិតឆ្កោរ ចំពោះមនុស្ស ដោយទាំងចិត្តចំ មនុស្សទំនិស្សាច់
 ត្រូវអាចត្តិបុព្វដ ពាលបើមនុស្សគ្រាន់ចុះចាកជីវិត មានទុក្ខរោគ ភក្តី
 រឿង ត្រូវអាចត្តិចុល្លច្ចយ បើមនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិបារាជិក

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

សក្ខីច្ច មនុស្សវិក្កយំ ជីវិតា រោរោមនប្បទ្ធាយា ឥតា
តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។

(៤៧០) អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តវិមនុស្សធម្មំ ឧល្លប-
នប្បទ្ធាយា តតិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ អសន្តំ អក្ខ-
តំ ឧត្តវិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបនប្បទ្ធាយា តិស្សោ អាមត្តិ-
យោ អាមជ្ជតិ ចាបិវិញ្ញា ឥន្ទ្រាបកតោ អសន្តំ អក្ខតំ
ឧត្តវិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ អាមត្តិ ចារាជិកស្ស យោ
តេ វិហារេ វសតិ សោ ភិក្ខុ អរហតិ គណតិ មជ្ជិ-
វិជានុស្ស អាមត្តិ ឥល្លទ្ធាយស្ស នប្បជីវិជានុស្ស
អាមត្តិ ធុក្កដស្ស អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តវិមនុស្សធម្មំ ឧល្ល-
បនប្បទ្ធាយា ឥតា តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។

(៤៧១) ឧបក្កមិត្វា អសុចិ មោទនប្បទ្ធាយា តតិ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ ឧបក្កមិត្វា អសុចិ មោទ-
នប្បទ្ធាយា តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ ឫទ្ធាតំ អាមត្តិ សន្និដ្ឋានិសេសស្ស ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ ន ធុដ្ឋតិ អាមត្តិ ឥល្លទ្ធាយស្ស មយោរេ
ធុក្កដំ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

ភិក្ខុត្រូវតាមភ្នំចំណី ព្យ នេះ ព្រោះចម្លើយ គឺការត្រូវត្រូវនឹងកាយនៃ
មនុស្ស ឲ្យឆ្ងាត់ចុះចាកជីវិត ។

(៤៧០) ភិក្ខុត្រូវតាមភ្នំចំណី ព្រោះចម្លើយ គឺភិក្ខុយោរោលអ្នក
ឧត្តវិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ។ ភិក្ខុត្រូវតាមភ្នំព
ព្រោះចម្លើយ គឺភិក្ខុយោរោលអ្នកឧត្តវិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត
(ក្នុងខ្លួន) គឺភិក្ខុជាអ្នកមានប្រាជ្ញាជាប្រាកដ មានសេចក្តីប្រាជ្ញាស្របសន្តិ
កិរោលអ្នកឧត្តវិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ត្រូវតាមភ្នំ
ប្រាកដ ភិក្ខុគោលថា ភិក្ខុណាដែលត្រូវនឹងការចម្លងភិក្ខុនោះជាប្រាសា-
ចាន្ត កាលបើមាននិសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវតាមភ្នំចម្លើយ កាលបើគេមិនដឹង
សេចក្តីច្បាស់ ត្រូវតាមភ្នំខ្ពង់ ភិក្ខុត្រូវតាមភ្នំ ចំណី ព្យ នេះ ព្រោះចម្លើយ
គឺភិក្ខុយោរោលអ្នកឧត្តវិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ។

(៤៧១) ភិក្ខុត្រូវតាមភ្នំចំណី ព្រោះចម្លើយ គឺការគ្រឿងយាម
បញ្ចក្ខន្ធសុចិ ។ ភិក្ខុត្រូវតាមភ្នំព ព្រោះចម្លើយ គឺភិក្ខុយាមបញ្ចក្ខ
អសុចិ គឺភិក្ខុគិតនឹងបញ្ចក្ខន្ធសុចិ ភិក្ខុយាមញ្ញវិសុចិឲ្យដ្ឋានចេញ
ត្រូវតាមភ្នំបង្អួចវិសេស ភិក្ខុគិតនឹងបញ្ចក្ខន្ធសុចិ ភិក្ខុយាម ចុំខ្លួន
ចិត្តអសុចិមិនប្រាកដចេញ ត្រូវតាមភ្នំចម្លើយ ភិក្ខុត្រូវតាមភ្នំខ្ពង់ ក្នុង
ប្រយោគដែលព្យាយាម ។

(២៧២) កាយសំសត្តំ សមាមជ្ឈិមប្បទ្ធកាយោ ចត្តា អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អវស្សតា ភិក្ខុនិ អវស្សតស្ស ធុរិសប្បក្កលស្ស អធិក្ខតំ ឧត្តជាទុមណ្ឌលំ តហណំ សាទិយតិ អាមត្តិ ចារាជិកស្ស ភិក្ខុ កាយេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស កាយេន កាយ- ប្បដិពន្ធំ អាមសតិ អាមត្តិ ធុល្លត្ថយស្ស កាយប្បដិ- ពន្ធន កាយប្បដិពន្ធំ អាមសតិ អាមត្តិ ធុក្កជស្ស អន្តរិមៈតាគតេ ចាចិត្តិយំ កាយសំសត្តំ សមាមជ្ឈ- ិមប្បទ្ធកាយោ ឥមា ចត្តា អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។

(២៧៣) មាតុក្កាចំ ធុដ្ឋល្ហាហិ វាមាហិ ឱកាសន- ប្បទ្ធកាយោ តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វច្ឆមត្តំ មស្សា- វមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណាម្បិ កណាតិ អវណ្ណាម្បិ កណាតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស វច្ឆមត្តំ មស្សាវមត្តំ វមេត្តា អធិក្ខតំ ឧត្តជាទុមណ្ឌលំ អាទិ.ប្ប វណ្ណាម្បិ កណាតិ អវណ្ណាម្បិ កណាតិ អាមត្តិ ធុល្លត្ថយស្ស កាយប្បដិពន្ធំ អាទិស្ស វណ្ណាម្បិ កណាតិ អវណ្ណាម្បិ កណាតិ អាមត្តិ ធុក្កជស្ស ។

(២៧៤) ភិក្ខុ ភិក្ខុនិ ត្រូវភាចត្តិ ថ ព្រោះបច្ច័យ គឺការដល់ខ្ញុំ កាយសំសត្តៈ គឺភិក្ខុនិមាមកម្រក ហើយក្រែកអានីតិការចាចំពាលំ (ខ្ញុំ សរីរក្រាទេស) ខានិ គ្រាមដនិកំចិត្តពុម្ពក ខានិលីមណ្ឌលនៃដន្តនិទ្បិដៅ ទៅនៃចុរិសប្បក្កល ដែលមានកម្រកដូចគ្នា ត្រូវភាចត្តិបាចិតិក ភិក្ខុចំ- ពាលំកាយស្រី ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវភាចត្តិសង្ខារិសេស ភិក្ខុចំ- ពាលំ ខ្ញុំវត្តិដែលដាច់ដោយកាយស្រី ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវភាចត្តិ ធុល្លត្ថយ ភិក្ខុបំពាលំ ខ្ញុំវត្តិដែលដាច់នឹងកាយស្រី ដោយវត្តិដែលដាច់ នឹងកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវភាចត្តិទុក្ខជ ភិក្ខុត្រូវភាចត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះដទ្ធាញ គឺប្រាមាវដ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិ ត្រូវភាចត្តិទាំង ៤ នេះ ព្រោះបច្ច័យគឺការដល់ខ្ញុំ កាយសំសត្តៈ ។

(២៧៥) ភិក្ខុត្រូវភាចត្តិ ញ ព្រោះបច្ច័យ គឺការនិយាយស្តីនិមាតុ- គ្រាមដោយសម្តីអាក្រក់ គឺភិក្ខុពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កាច់ក្តី ចំពោះ វច្ឆមត្ត ចូចស្សាវមត្ត ត្រូវភាចត្តិសង្ខារិសេស ភិក្ខុចំពាលចំពោះវច្ឆ- មត្តនិងចស្សាវមត្ត គ្រាមនៃពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កាច់ក្តី ចំពោះ ខានិគ្រាមដនិកំចិត្តពុម្ពក ខានិលីមណ្ឌលនៃដន្តនិទ្បិដៅ ត្រូវភាចត្តិ ធុល្លត្ថយ ភិក្ខុពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កាច់ក្តី ចំពោះវត្តិដែលដាច់ ដោយកាយ ត្រូវភាចត្តិទុក្ខជ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

[២៧៤] អត្តកាមទារិវិយាយ វណ្ណំ កាសនប្បទូយា
 តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ មាតុកាមស្ស សន្តិកេ
 អត្តកាមទារិវិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាមត្តិ សង្កាទិ-
 សេសស្ស បណ្ណកស្ស សន្តិកេ អត្តកាមទារិវិយា-
 យ វណ្ណំ កាសតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស តិវាណនកតស្ស
 សន្តិកេ អត្តកាមទារិវិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាមត្តិ
 ទុក្ខាជស្ស ។

[២៧៥] សញ្ញវត្តំ សមាមជ្ជនប្បទូយា តិស្សោ
 អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមសតិ បច្ឆាហរតិ
 អាមត្តិ សង្កាទិសេសស្ស បដិក្កណ្ណាតិ វិមសតិ ន
 បច្ឆាហរតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស បដិក្កណ្ណាតិ ន វិម-
 សតិ ន បច្ឆាហរតិ អាមត្តិ ទុក្ខាជស្ស ។

[២៧៦] សញ្ញាទិកាយ កុដិ កាមបទប្បទូយា
 តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កាមបេតិ បយោគេ
 ទុក្ខាជំ ឯកបិណ្ឌ វេយាគេ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស
 ស្សិ បិណ្ឌា អាតេ អាមត្តិ សង្កាទិសេសស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

[២៧៤] ភិក្ខុត្រូវតាមភិក្ខុ ព្រោះចម្លើយ គឺការពាលនូវគុណនៃ
 ការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន គឺ ភិក្ខុពាលនូវគុណនៃការបម្រើដោយ
 កាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសម្លាត់នៃមាត្រាម ត្រូវតាមភិក្ខុសិទ្ធិទិសេស ភិក្ខុ
 ពាលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសម្លាត់នៃបណ្ណក
 (រឿយ) ត្រូវតាមភិក្ខុវល្លច្ចយ ភិក្ខុពាលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាម
 ចំពោះខ្លួន ក្នុងសម្លាត់នៃសត្វតិរច្ឆាន (ញី) ត្រូវតាមភិក្ខុក្កដ ។

[២៧៥] ភិក្ខុត្រូវតាមភិក្ខុ ព្រោះចម្លើយគឺការប្រព្រឹត្តិទិយាយដឹក
 ដាំស្រូវឱ្យចុះស ដឹកដាំចុះសឱ្យស្រូវ គឺភិក្ខុទទួលពាក្យផង ទៅទិយាយ
 ប្រាប់ផង ត្រឡប់មកប្រាប់វិញផង ត្រូវតាមភិក្ខុសិទ្ធិទិសេស ភិក្ខុទទួល
 ពាក្យផង ទៅទិយាយប្រាប់ផង តែមិនត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវ
 តាមភិក្ខុវល្លច្ចយ ភិក្ខុគ្រាន់តែទទួលពាក្យ តែមិនបានទៅទិយាយប្រាប់ផង
 មិនបានត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញផង ត្រូវតាមភិក្ខុក្កដ ។

[២៧៦] ភិក្ខុត្រូវតាមភិក្ខុ ព្រោះចម្លើយ គឺការប្រើធាតុអ្វីក្នុង
 ដោយសូមត្រៀមឧបការណ៍ដោយខ្លួនឯង គឺភិក្ខុកំពុងប្រើឱ្យរកធ្វើ ក្នុង
 ប្រយោគវេទនាប្រើ ត្រូវតាមភិក្ខុក្កដ កាលបើប្រាយអមួយដុំមិនទាន់មក
 ដល់ ត្រូវតាមភិក្ខុវល្លច្ចយ កាលបើដុំប្រាយនោះមកដល់ហើយ ត្រូវ
 តាមភិក្ខុសិទ្ធិទិសេស ។

[២៧៧] មហាល្លោក វិហារ កាណបេន ធម្មច្ចយា តិស្សោ អមិត្តិយោ អាមជ្ជតិ កាណបេតិ មាយោតេ ឧត្តម ឯកមិណ្ណោ អនាតតេ អាមត្តិ ឥន្ទ្រច្ចយស្ស តស្មី ចិណ្ណោ អាតតេ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

[២៧៨] ភិក្ខុ អម្ពលកេន តារាជិកេន ធម្មេន អនុត្តិសនប្បច្ចយា តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អនោ កាសំ កាណបេត្វា ចាវនាជិច្ឆាយោ វនេតិ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសេន ឧត្តមស្ស ឱកាសំ កាណបេត្វា អត្តោសាជិច្ឆាយោ វនេតិ អាមត្តិ ឱមសវនស្ស ។

[២៧៩] ភិក្ខុ មញ្ញភាតិយស្ស អធិករណស្ស កត្វំ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ តារាជិកេន ធម្មេន អនុត្តិសនប្បច្ចយា តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អនោ កាសំ កាណបេត្វា ចាវនាជិច្ឆាយោ វនេតិ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសេន ឧត្តមស្ស ឱកាសំ កាណបេត្វា អត្តោសាជិច្ឆាយោ វនេតិ អាមត្តិ ឱមសវនស្ស ។

[២៨០] ភិក្ខុត្រូវភាចគ្គិ ព ព្រោះច្បើយ គិការប្រើនេទ្យច្បើយរាជ គិក្ខុកំពុន្តិប្រើនេទ្យច្បើយ ត្រូវភាចគ្គិកុដ ក្នុងប្រាយាសវេលាព្រឹក កាល បើបាយអម្ពយដុំមិនខានមកដល់ ត្រូវភាចគ្គិថ្មល្ងាច្បើយ កាលបើដុំបាយអ នោះមកដល់ហើយ ត្រូវភាចគ្គិសង្ឃានិសេស ។

[២៨១] ភិក្ខុត្រូវភាចគ្គិ ព ព្រោះច្បើយ គិការចោទភិក្ខុវេទិត្តា ដោយភាចគ្គិបារាជិកមិនខានមូល គិក្ខុមានចំណងដើម្បីទ្យនេយ្យភហក ព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបាទស្វមទកាសហើយចោទ ត្រូវភាចគ្គិកុដ ក្រម តាំងសង្ឃានិសេស ភិក្ខុមានចំណងដើម្បីវេទ តែបាទស្វមទកាសហើយ ចោទ ត្រូវភាចគ្គិមសវនបាចគ្គិយៈ ។

[២៨២] ភិក្ខុត្រូវភាចគ្គិ ព ព្រោះច្បើយ គិការកាន់យកទ្វារលេស ជាត្រៀមកាន់ចង្កូចចង្កូច របស់អធិការណ៍ ជាចំណែកដទៃ ហើយវាទ ភិក្ខុវេទិត្តា ដោយភាចគ្គិបារាជិក គិក្ខុមានចំណងដើម្បីទ្យនេយ្យភហក ព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបាទស្វមទកាសហើយចោទ ត្រូវភាចគ្គិកុដ ក្រម តាំងសង្ឃានិសេស ភិក្ខុមានចំណងដើម្បីវេទ តែស្វមទកាសហើយចោទ ត្រូវភាចគ្គិមសវនបាចគ្គិយៈ ។

[៨០០] សង្ឃករណីកា កិក្ខុ យាវតតិយំ សមទុ-
 កាសនាយ ឧប្បជិទិស្សជ្ជឧប្បទ្វយា តិស្សា អាមត្តិយោ
 អាមជ្ជតិ ញត្តិយោ ធុត្តង្គំ ធុរិហិ កម្មវាចាហិ ដុល្លទ្ធករ
 កម្មវាចាបរិយោសារេ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

[៨០១] កណ្តុវត្តកា កិក្ខុ យាវតតិយំ សមទុ-
 កាសនាយ ឧប្បជិទិស្សជ្ជឧប្បទ្វយា តិស្សា អាមត្តិយោ
 អាមជ្ជតិ ញត្តិយោ ធុត្តង្គំ ធុរិហិ កម្មវាចាហិ ដុល្លទ្ធករ
 កម្មវាចាបរិយោសារេ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

[៨០២] ទុក្ខថោ កិក្ខុ យាវតតិយំ សមទុកាសនាយ
 ឧប្បជិទិស្សជ្ជឧប្បទ្វយា តិស្សា អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ
 ញត្តិយោ ធុត្តង្គំ ធុរិហិ កម្មវាចាហិ ដុល្លទ្ធករ កម្ម-
 វាចាបរិយោសារេ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

[៨០០] ភិក្ខុអ្នកចំបែកសង្ឃ ត្រូវអាចក្តី ឆ ព្រោះចង្អុយ គឺ
 កាលបើសង្ឃសូត្រសមទុកាសនកម្ម ពាគម្រប់ចំណីហើយ នៅតែមិនលះ
 ចង់កម្មនោះទេញ គឺត្រូវអាចក្តីទុក្ខដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាចក្តីដុល្ល-
 ទ្ធករពុំឱ្យយ ដោយកម្មវាចាបរិយោសារេ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាចក្តី
 សង្ឃានិសេស ។

[៨០១] ភិក្ខុពុំឱ្យយ អ្នកប្រព្រឹត្តិការទុក្ខភិក្ខុអ្នកចំបែកសង្ឃ
 ត្រូវអាចក្តី ឆ ព្រោះចង្អុយ គឺកាលបើសង្ឃសូត្រសមទុកាសនកម្ម ឆ
 ម្រប់ចំណីហើយ នៅតែមិនលះចង់កម្មនោះទេញ គឺ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដ
 ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាចក្តីដុល្លទ្ធករពុំឱ្យយ ដោយកម្មវាចាបរិយោសារេ
 លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាចក្តីសង្ឃានិសេស ។

[៨០២] ភិក្ខុវេលាគេប្រារព្ធត្រ ត្រូវអាចក្តី ឆ ព្រោះចង្អុយ គឺ
 កាលបើសង្ឃសូត្រសមទុកាសនកម្ម ពាគម្រប់ចំណីហើយ នៅតែមិន
 លះចង់កម្មនោះទេញ គឺ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាចក្តី
 ដុល្លទ្ធករពុំឱ្យយ ដោយកម្មវាចាបរិយោសារេ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាចក្តី
 សង្ឃានិសេស ។

មហានិក្ខេ គោត្តយ មហានិក្ខេ កតាច្ឆិកាវ វិច្ឆិកាវ

[៥០៣] កុលទ្ធសុត្តនិកាយ កិក្ខុ យាវកតិយំ សមទុកា-
សនាយ ឧប្បដិទ្ធិស្សដ្ឋឧប្បទ្វយា ភិស្សោ អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ ធុល្លទ្ធ-
យា កម្មវាចាចារិយាសារេ អាមត្តិ សដ្ឋិទ្ធិសេសស្ស
។ មេ ។

[៥០៤] អនាធិរិយំ បដិទ្ធិ ទុទេកេ ទុទ្ធាវំ វា បស្សាវំ
វា ទេឡំ វា ករណប្បទ្វយា កតិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។
អនាធិរិយំ បដិទ្ធិ ទុទេកេ ទុទ្ធាវំ វា បស្សាវំ វា ទេឡំ វា
ករណប្បទ្វយា ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ទុក្ខដំ អនាធិរិយំ
បដិទ្ធិ ទុទេកេ ទុទ្ធាវំ វា បស្សាវំ វា ទេឡំ វា ករណ-
ប្បទ្វយា ឥមំ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ។

កតាច្ឆិកាវ ទិដ្ឋិតិ ទុតិយំ ។

[៥០៥] មេធុនំ ធម្មំ បដិសេវឧប្បទ្វយា អាមត្តិ-
យោ ធុត្តនំ វិចត្តនំ កតិ វិចត្តិយោ កដន្តិ ។ មេធុនំ
ធម្មំ បដិសេវឧប្បទ្វយា អាមត្តិយោ ធុត្តនំ វិចត្តនំ ទេ

មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ ១៦ កតាច្ឆិកាវ វិច្ឆិកាវ

[៥០៦] ភិក្ខុក្កុស្ត្រសុត្តនិកាយ ត្រូវតាមត្តិ ព ព្រោះបច្ច័យ គឺ
កាលបើសង្ឃសូត្រសមទុកាសទកម្ម ជាតម្រូវបីដងហើយ នៅតែមិនលះ
បដិទ្ធិកម្មនោះចេញ គឺត្រូវតាមត្តិទុក្ខដំ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវតាមត្តិ
ធុល្លទ្ធិយំ ទំនិច្ចាយំ ដោយកម្មវាចាចារិយេក លុះបដិកម្មវាចា ត្រូវតា-
មត្តិសង្ឃិទិសេស ។ មេ ។

[៥០៧] ភិក្ខុត្រូវតាមត្តិប្តិដ្ឋាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការពាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាទុញ្ញៈភ្នំ បស្សាវៈភ្នំ ទឹកទាត់ភ្នំ ក្នុងទឹក ។
ភិក្ខុត្រូវតាមត្តិទុក្ខដំ ១ ព្រោះបច្ច័យ គឺ ការពាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
បន្ទាទុញ្ញៈភ្នំ បស្សាវៈភ្នំ ទឹកទាត់ភ្នំ ក្នុងទឹក ភិក្ខុត្រូវតាមត្តិ ១ ខេងឯង
ព្រោះបច្ច័យ គឺការពាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាទុញ្ញៈភ្នំ បស្សាវៈភ្នំ
ទឹកទាត់ភ្នំ ក្នុងទឹក ។

ឬ កតាច្ឆិកាវ ២ ។

[៥០៨] ភូតតាមត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេវមេធុនធម្ម ចណ្ណា
វិចត្តិទំនិ ៤ រាប់ចណ្ណស ក្នុងវិចត្តិប្តិដ្ឋាន ។ ភូតតាមត្តិ ព្រោះ
បច្ច័យ គឺការសេវមេធុនធម្ម ចណ្ណាវិចត្តិទំនិ ៤ រាប់ចណ្ណសក្នុងវិចត្តិ ៤

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

វិចិត្តិយោ កជតិ សិយា សិលវិចិត្តិ សិយា អាចារិចិត្តិ
 ។ ថេ ។ អនាធិយំ បដិទ្ធ ឧទតេ ឧច្ឆារំ វា បស្សរំ
 វា ទេឡំ វា តារណាប្បទ្ធកាយា អាចិត្តិ ចតុទ្ធិ វិចិត្តិ
 តតិ វិចិត្តិយោ កជតិ ។ អនាធិយំ បដិទ្ធ ឧទតេ
 ឧច្ឆារំ វា បស្សរំ វា ទេឡំ វា តារណាប្បទ្ធកាយា អាចិត្តិ
 ចតុទ្ធិ វិចិត្តិ ឯ ឯតំ វិចិត្តិ កជតិ អាចារិចិត្តិ ។

វិចិត្តិវំ ឧទ្ទិសំ ឧទិយំ ។

[១០២] មេឡុំ ធម្មំ បដិសេវនប្បទ្ធកាយា អាចិត្តិយោ
 សត្តុទ្ធិ អាចិត្តិក្កុច្ឆារំ តតិហិ អាចិត្តិក្កុច្ឆេហិ សត្តុហិ-
 តា ។ មេឡុំ ធម្មំ បដិសេវនប្បទ្ធកាយា អាចិត្តិយោ សត្តុទ្ធិ
 អាចិត្តិក្កុច្ឆារំ តតិហិ អាចិត្តិក្កុច្ឆេហិ សត្តុហិតា សិយា
 ចារាជិកាចិត្តិក្កុច្ឆេ ឯ សិយា ឥល្លទ្ធកាយា ចិត្តិក្កុច្ឆេ
 សិយា តាចិត្តិយាចិត្តិក្កុច្ឆេ សិយា ឧត្តហិចិត្តិក្កុច្ឆេ
 ។ ថេ ។ អនាធិយំ បដិទ្ធ ឧទតេ ឧច្ឆារំ វា បស្សរំ វា
 ទេឡំ វា តារណាប្បទ្ធកាយា អាចិត្តិ សត្តុទ្ធិ អាចិត្តិក្កុច្ឆារំ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

គិសិលវិចិត្តិកំ អាទ អាចារិចិត្តិកំ អាទ ។ ថេ ។ អាចិត្តិ ប្រោសេច្ឆិយ គិការ
 ភាស្រ្តិយសេចក្តិមំ អេតិ បន្ទោឧច្ឆារក្តិ បស្សរក្តិ ទឹកទាត់ក្តិ ក្នុងទឹក
 បណ្តាវិចិត្តិកំ ៤ រាជបុរាណករិវិចិត្តិកំ ។ អាចិត្តិ ប្រោសេច្ឆិយ គិ
 ការភាស្រ្តិយសេចក្តិមំ អេតិ បន្ទោឧច្ឆារក្តិ បស្សរក្តិ ទឹកទាត់ក្តិ ក្នុង
 ទឹក បណ្តាវិចិត្តិកំ ៤ រាជបុរាណករិវិចិត្តិ ១ គិអាចារិចិត្តិ ។

ចប់ វិចិត្តិវៈ ទី ៣ ។

[១០២] ពួកអាចិត្តិ ប្រោសេច្ឆិយ គិការសេចក្តិមំ ធម្ម បណ្តា
 ករិវិចិត្តិកំ ៧ សម្រ្តិយដោយករិវិចិត្តិកំ ។ ពួកអាចិត្តិ
 ប្រោសេច្ឆិយ គិការសេចក្តិមំ ធម្ម បណ្តាករិវិចិត្តិកំ ៧ សម្រ្តិយ
 ដោយករិវិចិត្តិកំ ៤ គិករិវិចិត្តិកំ បុណ្ណករិវិចិត្តិកំ ។ ករិវិចិត្តិកំ បុណ្ណ-
 ច្ឆិយកំ អាទ ករិវិចិត្តិកំ បុណ្ណករិវិចិត្តិកំ អាទ ករិវិចិត្តិកំ បុណ្ណករិវិចិត្តិកំ ។ ថេ ។
 អាចិត្តិ ប្រោសេច្ឆិយ គិការភាស្រ្តិយសេចក្តិមំ អេតិ បន្ទោឧច្ឆារក្តិ
 បស្សរក្តិ ទឹកទាត់ក្តិ ក្នុងទឹក បណ្តាករិវិចិត្តិកំ ៧ សម្រ្តិយដោយ

[៥០៨] មេដុំ ធំ ធម្ម៌ បដិសេវចប្បទូយា អាមត្តិយោ
 ចត្តង្គំ មជ្ជិកករណាធំ កកតម៌ មជ្ជិកករណា ។ មេដុំ
 ធំ ធម្ម៌ បដិសេវចប្បទូយា អាមត្តិយោ ចត្តង្គំ មជ្ជិកករណាធំ
 អាមត្តិកាធំករណា ។ មេ ។ មនាទិយំ បដិទ្ធ ឧទកេ
 ឧត្តារំ វា បស្សុវំ វា ទេឡំ វា ករណប្បទូយា អាមត្តិ
 ចត្តង្គំ មជ្ជិកករណាធំ កកតម៌ មជ្ជិកករណា ។ មនាទិយំ
 បដិទ្ធ ឧទកេ ឧត្តារំ វា បស្សុវំ វា ទេឡំ វា ករណ-
 ប្បទូយា អាមត្តិ ចត្តង្គំ មជ្ជិកករណាធំ អាមត្តិកាធំករណា ។

មជ្ជិកករណាធំ ច្រើន ច្រើន ។

[៥០៩] មេដុំ ធំ ធម្ម៌ បដិសេវចប្បទូយា អាមត្តិ យា
 សត្តង្គំ សមតាធំ កតិហិ សមតេហិ សម្មត្តិ ។ មេដុំ
 ធំ ធម្ម៌ បដិសេវចប្បទូយា អាមត្តិយោ សត្តង្គំ សម-
 តាធំ កតិហិ សមតេហិ សម្មត្តិ សិយា សម្មតាវិយោន
 ច បដិញ្ញាតករណោន ច សិយា សម្មតាវិយោន ច
 តិណវត្តាគោន ច ។ មេ ។ មនាទិយំ បដិទ្ធ ឧទកេ
 ឧត្តារំ វា បស្សុវំ វា ទេឡំ វា ករណប្បទូយា អាមត្តិ

[៥១៥] ភូតភាចត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គីការសេវាមថុមធម្ម ចណ្ណ
 មជ្ជិកករណាធំ ២ ជាមជ្ជិកករណាធំ ។ ភូតភាចត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គីការសេវ
 មថុមធម្ម ចណ្ណមជ្ជិកករណាធំ ២ ជាមជ្ជិកករណាធំ ។ មេ ។ អាមត្តិ
 ព្រោះបច្ច័យ គីការព្រម្រយសេចក្តីបិទអើរិ ចន្ទាឧត្តារក្តី បស្សុវក្តី
 ទឹកទាត្តិ ក្តីទឹក ចណ្ណមជ្ជិកករណាធំ ២ ជាមជ្ជិកករណាធំ ។ អាមត្តិ
 ព្រោះបច្ច័យ គីការព្រម្រយសេចក្តីបិទអើរិ ចន្ទាឧត្តារក្តី បស្សុវក្តី
 ទឹកទាត្តិ ក្តីទឹក ចណ្ណមជ្ជិកករណាធំ ២ ជាមជ្ជិកករណាធំ ។

ចំ មជ្ជិកករណាធំ ១ ២ ។

[៥១៦] ភូតភាចត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គីការសេវាមថុមធម្ម ចណ្ណ
 សម ភាវិ នវម្ភាមោយសេវាប្បទូន ។ ភូតភាចត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គីការ
 សេវាមថុមធម្ម ចណ្ណសម ភាវិ មេ ។ ម្ភាមោយសម ច គីរោយ
 សម្មតាវិយោ ទិចចដិញ្ញាតករណោ កោន ដោយសម្មតាវិយោ បដិវិណ
 ។ ព្រោះបច្ច័យ មេ ។ អាមត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គីការព្រម្រយសេចក្តីបិទ
 អើរិ ចន្ទាឧត្តារក្តី បស្សុវក្តី ទឹកទាត្តិ ក្តីទឹក ចណ្ណសម ច

មហាវិញ្ញាណ សមាស មហាវិញ្ញាណ សមុប្បយាវិ

សត្វធំ សមដាច់ កតិហិ សមដេហិ សម្មតិ ។ អនា-
 ធិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ឆារំ វា មស្សារំ វា ទេឡំ វា ក-
 រណប្បទ្ធកយា អាមត្តិ សត្វធំ សមដាច់ តិហិ សមដេហិ
 សម្មតិ សិយា សម្មទាវិនយេន ធម៌ បដិញ្ញាតករណេន
 ធម៌ សិយា សម្មទាវិនយេន ធម៌ តិណវត្តារកេន ធម៌ ។

សមាស ចិត្តំ សត្វំ ។

{ ៥១០ } មេដុំ ធម៌ បដិសេវនប្បទ្ធកយា កតិ អា-
 មត្តិយោ អាមត្តិ ។ មេដុំ ធម៌ បដិសេវនប្បទ្ធកយា
 ធម៌ស្ស រាមត្តិយោ អាមត្តិ អត្តាយិទេ សរិរ
 មេដុំ ធម៌ បដិសេវតិ អាមត្តិ ចារាជិកស្ស យេ-
 កុយ្យេន ទាយិទេ សរិរ មេដុំ ធម៌ បដិសេវតិ អាមត្តិ
 ឥណ្ឌូទ្ធកយស្ស វិដកេ ឧទេ អន្តបន្តំ អន្តជានំ បវេ-
 សេតិ អាមត្តិ ឧត្តនស្ស ជនុធម្មកេ ទាមត្តិយំ មេដុំ
 ធម៌ បដិសេវនប្បទ្ធកយា ឥនា ធម៌ស្ស អាមត្តិយោ អា-
 មត្តិ ។ តា អាមត្តិយោ ធម៌ធំ វិបត្តិធំ កតិ វិបត្តិយោ
 កធំ ។ សត្វធំ អាមត្តិក្នុងធំ កតិហិ អាមត្តិក្នុងធំ

មហាវិញ្ញាណ សមាស ១៦ សមុប្បយាវិ

ពាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសម្រេចច្រើន ។ អាមត្តិ ព្រោះច្រើន គឺការស្រែច
 សេចក្តីមិនអើពើ ចន្តាធម្មារក្តិ មស្សារក្តិ ចិត្តាភិក្តិ ក្នុងវិក ចណ្ណា
 សម្រេចពាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសម្រេចពាំង ៧ គឺដោយសម្រេចវិន័យ ខ្ពង់
 បដិញ្ញាតករណ៍កំពុង ដោយសម្រេចវិន័យ ខ្ពង់តិណវត្តារក្តិកំពុង ។

ចប់ សមាស ១៦ ។

{ ៥១០ } កិក្ខុ កិក្ខុនិ ក្រូត្រាមត្តិក្នុងធំ ព្រោះច្រើន គឺការសេច
 មេដុំធម៌ ។ កិក្ខុ កិក្ខុនិក្រូត្រាមត្តិ ៤ ព្រោះច្រើន គឺការសេចមេដុំធម៌
 គឺ កិក្ខុសេចមេដុំធម៌ ខិនសរិរ (សត) ដែលសត្វមិនចាត់វិស្ស
 ក្រូត្រាមត្តិប្រាណជិក កិក្ខុសេចមេដុំធម៌ ខិនសរិរ (សត) ដែល
 សត្វចាត់វិស្សហើយដោយច្រើន ក្រូត្រាមត្តិក្នុងធំ កិក្ខុសេចមេដុំធម៌
 (មេដុំធម៌) ពេក្នុងបុគ្គល ដែលចេញ តែមិនទ្រុះពាល់ ក្រូត្រ
 អាមត្តិក្នុងធំ កិក្ខុនិ ក្រូត្រាមត្តិក្នុងធំ ព្រោះអង្គជាន់ដែលធ្វើ
 ដោយនិរោធិ បុគ្គលិកនិរោធិ ។ កិក្ខុ កិក្ខុនិ ក្រូត្រាមត្តិពាំង ៤
 រេះ ព្រោះច្រើន គឺការសេចមេដុំធម៌ ។ ចណ្ណាមត្តិពាំង ៤
 អាមត្តិពាំងនោះ រាប់ចណ្ណាមត្តិក្នុងធំ ។ ចណ្ណាមត្តិពាំងនោះ
 ពាំង ៧ អាមត្តិពាំងនោះ សម្រេចដោយកងវិន័យអាមត្តិក្នុងធំ ។

១ មើលកិច្ចវិញ្ញាណ ចក្ខុវិញ្ញាណ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ។

វិធីបដិសេធ បរិក្ខារ

សត្ត្តបិកា ។ ចង្កុំ អាចត្តិសមុដ្ឋានាមំ កតិហិ សមុដ្ឋា-
 នេហិ សមុដ្ឋហន្តិ ។ ចតុដ្ឋំ អនិករណាមំ កតតមំ
 រាជិករណំ ។ សត្តុដ្ឋំ សមដាមំ កតិហិ សមដេហិ
 សមុដ្ឋំ ។ តា អាចត្តិយោ ចតុដ្ឋំ វិបត្តិមំ ធ្វេ វិបត្តិ-
 យោ កដន្តិ សិយា សិលវិបត្តិ សិយា អាចារិបត្តិ ។
 សត្តុដ្ឋំ អាចត្តិកុដ្ឋានំ ចតុហិ អាចត្តិកុដ្ឋេហិ សត្ត្តបិ-
 កា សិយា ចារាជិកាចត្តិកុដ្ឋេន សិយា ឥស្សច្ចយាចត្តិ-
 កុដ្ឋេន សិយា ចាតិវត្តិយាចត្តិកុដ្ឋេន សិយា ធម្មជា-
 ចត្តិកុដ្ឋេន ។ ចង្កុំ អាចត្តិសមុដ្ឋានាមំ ឋានោ សមុ-
 ដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហ-
 ន្តិ ធម៌វេតោ ។ ចតុដ្ឋំ អនិករណាមំ អាចត្តិចិករណំ ។
 សត្តុដ្ឋំ សមដាមំ តិហិ សមដេហិ សមុដ្ឋំ សិយា
 សមុទារិទយេន ច បដិញ្ញាតករណាម ច សិយា សមុ-
 ទារិទយេន ច ភិណាវត្តារកេន ច ។ យេ ។ អនាធិរិយំ
 បដិច្ច ឧទេកេ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ទធម្មំ វា ករណាច្ចុច្ច-
 យោ កតិ អាចត្តិយោ អាចត្តិ ។ អនាធិរិយំ រាជិច្ច
 ឧទេកេ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ទធម្មំ វា ករណាច្ចុច្ចយោ

វិធីបដិសេធ បរិក្ខារ

ចណ្ណាសមុដ្ឋានៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិទាំងនោះ គាំដីឡើងដោយសមុដ្ឋាន
 ប៉ុន្មាន ។ ចណ្ណាអនិករណ៍ទាំង ៤ ជាអនិករណ៍អ្វី ។ ចណ្ណាសមថៈទាំង
 ៧ ធ្លាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ចណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាចត្តិទាំងនោះ រាប់
 ចណ្ណាក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសិលវិបត្តិកំទាន អាចារិបត្តិកំទាន ។ ចណ្ណាកន្លៃ
 អាចត្តិទាំង ៧ អាចត្តិទាំងនោះ សម្រៀបដោយកន្លៃអាចត្តិ ៤ គឺកន្លៃ
 អាចត្តិបារាជិកកំទាន កន្លៃអាចត្តិបុណ្ណិយកំទាន កន្លៃអាចត្តិបាចិត្តិយៈ
 កំទាន កន្លៃអាចត្តិចក្កបកិទាន ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិ
 ទាំងនោះ គាំដីឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺគាំដីឡើងដោយនិវចិត្ត មិន
 បានគាំដីឡើងពីដីបារឡើយ ។ ចណ្ណាអនិករណ៍ទាំង ៤ អាចត្តិទាំងនោះ
 ជាអាចត្តិចិករណ៍ ។ ចណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាចត្តិទាំងនោះ ធ្លាប់ដោយ
 សមថៈ ៧ គឺដោយសមុទារិទ្ធិយនិវចិត្តិញ្ញាតករណ៍កំទាន ដោយសមុ-
 ទារិទ្ធិយនិវចិត្តិញ្ញាតករណ៍កំទាន ។ ចេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះ
 ច្រើន គឺការស្រ្រីយសេចក្តីមិនដឹង ចន្ទាឧច្ចារៈក្តី ចស្សាវៈក្តី ទឹក
 មាត់ក្តី ក្នុងទឹក ។ ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិប៉ុន្មាន ១ ព្រោះច្រើន គឺការស្រ្រីយ
 សេចក្តីមិនដឹង ចន្ទាឧច្ចារៈក្តី ចស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក

មហានិក្ខេ វិសោធន៍ស មហាវិហារ សមុប្បយោហិ

ឯកំ អាចត្តិ អាចត្តិ ឬ ក្លានំ អនាគរិយំ បដិច្ច ឧទកោ
 ឧទ្ធារំ ឯ បស្ស្ហំ កំ ទេស្យំ វា ក្រាណាច្យូច្ចយា ធមំ ឯកំ
 អាចត្តិ អាចត្តិ ។ សា អាចត្តិ ចត្ថំ វិបត្តិ កតិ
 វិបត្តិយា កជតិ ។ សត្ថំ អាចត្តិ ក្លានំ កតិ ហិ
 អាចត្តិ ក្លានំ សង្កហិតា ។ ធម្មំ អាចត្តិ សមុដ្ឋា ហិ
 កតិ ហិ សមុដ្ឋា ទេហិ សមុដ្ឋា តិ ។ ចត្ថំ វាជីតា វាណំ
 កតមំ អធិការណំ ។ សត្ថំ សម្មា ហិ កតិ ហិ
 សមា ទេហិ សមុដ្ឋា ។ សា អាចត្តិ ចត្ថំ វិបត្តិ ឯ ឯកំ
 វិបត្តិ ទជតិ អាចារិ វិបត្តិ ។ សត្ថំ អាចត្តិ ក្លានំ ឯ
 កេ ឯ អាចត្តិ ក្លានំ សង្កហិតា ឬ ក្លានំ មតិ ក្លានំ ។
 ធម្មំ អាចត្តិ សមុដ្ឋា ហិ ឯ កេ ឯ សមុដ្ឋា ទេ ឯ សមុដ្ឋា តិ
 កាយោ ច ចិត្តោ ច សមុដ្ឋា តិ ឯ កេ ឯ ។ ចត្ថំ
 អធិការណំ អាចត្តិ កតិ វាណំ ។ សត្ថំ សម្មា ហិ
 តិ ហិ សមា ទេហិ សមុដ្ឋា សិយា សមុចារិ ទេយេ ឯ ច
 បដិញ្ញា តករណេ ឯ សិយា សមុចារិ ទេយេ ច
 តិ វាណា កេ ឯ ចា តិ ។

សមុប្បយោហិ ខ្ញុំ អដ្ឋមំ ។
 កត្តិ ឧប្បយោហិ វិទ្ធិតា ។
 មហានិក្ខេ វិសោធន៍ស មហាវិហារ ខ្ញុំ វិ ។

មហានិក្ខេ មហាវិហារ ១២ សមុប្បយោហិ

កំ ក្លានំ អាចត្តិ ១ ទេ ឯ វិ ព្រោះ ចម្លើយ គឺ ការ ក្លានំ យោ មតិ មិន ទើប
 ចា ធា ឧប្បាស្តិ បស្ស្ហិ គឺ មតិ កតិ ក្លានំ វិ ។ បណ្ណា វិបត្តិ ទាំង ៤
 អាចត្តិ ទោះ រាប់ បណ្ណា ក្លានំ វិបត្តិ ច្បាស់ ។ បណ្ណា កតិ ខែ អាចត្តិ ទាំង ៧
 សម្រួល ដោយ កតិ ខែ អាចត្តិ ច្បាស់ ។ បណ្ណា សមុដ្ឋា ខែ អាចត្តិ ទាំង ៦
 ទាំង ទៀង ដោយ សមុដ្ឋា ច្បាស់ ។ បណ្ណា អធិការណំ ទាំង ៤ ជា អធិ-
 ការណំ គឺ ។ បណ្ណា សម្មា ទាំង ៧ រម្ងាប់ ដោយ សម្មា ច្បាស់ ។ បណ្ណា
 វិបត្តិ ទាំង ៤ អាចត្តិ ទោះ រាប់ បណ្ណា ក្លានំ វិបត្តិ ១ គឺ អាចារិ វិបត្តិ ។ បណ្ណា
 កតិ ខែ អាចត្តិ ទាំង ៧ សម្រួល ដោយ កតិ ខែ អាចត្តិ ១ គឺ កតិ ខែ អាចត្តិ
 ទុក ដ ។ បណ្ណា សមុដ្ឋា ខែ អាចត្តិ ទាំង ៦ ទាំង ទៀង ដោយ សមុដ្ឋា ១
 គឺ ទាំង ទៀង ដោយ មតិ ចិត្ត មិន បាត់ ទាំង ទៀង ដោយ ទៀង ។ បណ្ណា
 អធិការណំ ទាំង ៤ ជា អាចត្តិ កតិ វាណំ ។ បណ្ណា សម្មា ទាំង ៧ រម្ងាប់ ដោយ
 សម្មា គឺ ដោយ សម្មា វិបត្តិ ឯ មតិ បដិញ្ញា តករណំ ក៏ មាន ដោយ សមុ-
 ចារិ ឯ មតិ បដិញ្ញា តករណំ ក៏ មាន ។

ចំ សមុប្បយោហិ វិ ១ ។
 វា ក្លានំ មតិ កតិ ១ ។
 វា មហាវិហារ ១២ ក្លានំ មហានិក្ខេ ។

កិច្ចសិក្សា លោក្យស មហាវិរា

(៥០០) យទ្ធនេ កក្កតា ជាតតា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធនេ ភិក្ខុនិទំ បញ្ចមំ ចារាជិកំ កត្ត
 បញ្ចតំ ។ កំ អារត្ត ។ កិស្សិ វត្តស្សិ ។ អត្តំ កត្ត បញ្ចត្តិ
 អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្ទប្បញ្ញត្តិ សព្វត្តប្បញ្ញត្តិ បទេសប្ប
 ញ្ញត្តិ ភសាណាប្បញ្ញត្តិ អសាណាណប្បញ្ញត្តិ ឯក
 តោបញ្ញត្តិ ឧកតោបញ្ញត្តិ ។ ចត្តង្គំ ចាតិមោក្កន្តេសានំ
 កត្តោកំ កត្ត បរិយោ បដ្ឋំ កត្តមេធ ឧទ្ទេសេធ ឧទ្ទេ
 សំ អាគច្ឆតិ ។ ចត្តង្គំ វិបត្តិកំ កត្តនា វិបត្តិ ។ សត្តង្គំ
 អាបត្តិក្កុដ្ឋានំ កត្តមោ អាបត្តិក្កុដ្ឋោ ។ ធម្មំ អាបត្តិ
 សម្មា ធានំ កត្តិហិ សម្មា ធម្មិ សម្មា តិ ។ ចត្តង្គំ
 អធិករណំ កត្តមំ អធិករណំ ។ សត្តង្គំ សមថានំ
 កត្តិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ កោ កត្ត វិទយោ កោ
 កត្ត អភិវិទយោ កិ កត្ត ចាតិមោក្កំ កិ កត្ត អធិ
 ប្បាតិមោក្កំ កោ វិបត្តិ កោ សម្បត្តិ កោ បដិបត្តិ ។

កិច្ចសិក្សា មហាវិរា: ១៦

(៥០១) បញ្ចមុបាទដិកសិក្ខាបទណា ដែលប្រាសាទប្រាសាទ ជា
 អាហារ ឬសម្បត្តិ អន្តរោះ ទ្រង់ប្រើ (ខ្លឹមកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក
 សិក្ខាបទ) ទ្រង់យើង (ខ្លឹមកាលនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក
 ផលត្រូវតែ បញ្ចមុបាទដិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចកក្នុងទិណ ។ ទ្រង់
 ប្រាសាទដ៏ច្បុលណា ។ ប្រាសាទដ៏ដូចម្តេច ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មាន
 បញ្ចក អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្ទប្បញ្ញត្តិ សព្វត្តប្បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិ សា
 ណាណប្បញ្ញត្តិ ភសាណាណប្បញ្ញត្តិ ឯកតោបញ្ញត្តិ ឧកតោបញ្ញត្តិដែល
 បណ្តាធានិមោក្កទូសទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់
 បញ្ចកក្នុងឧទ្ទេសណា មកកាន់ឧទ្ទេសទ្រង់ឧទ្ទេសបីប៉ុន្មាន ។ បណ្តា
 វិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។ បណ្តាក្នុងនៃភាគទាំង ៧
 សិក្ខាបទនោះជាភិក្ខុនៃភាគទាំង ៧ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃភាគទាំង ៦ ភាគ
 នោះតាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធប៉ុន្មាន ។ បណ្តាភិក្ខុនៃភាគទាំង ៦ ភាគ
 នោះ ជាភិក្ខុនៃភាគទាំង ៧ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃភាគទាំង ៧ ភាគ
 សម្មាសម្ពុទ្ធប៉ុន្មាន ។ អ្វីដែលហៅថាវិទយក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅ
 ថាភិក្ខុនៃភាគទាំង ៧ អ្វីដែលហៅថាធានិមោក្កក្នុងសិក្ខាបទនោះ
 អ្វីដែលហៅថាអធិប្បាតិមោក្កក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថាវិបត្តិ អ្វី
 ដែលហៅថាសម្បត្តិ អ្វីដែលហៅថាបដិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ។

កតិ កត្តិវិសេ បដិច្ច កតវតា កិក្ខុធិនំ បញ្ចមំ ចារា.
 ដីតំ បញ្ញត្តំ ។ កា សិក្ខុធិ ។ កា សិក្ខុតិសិក្ខា ។
 កត្ត បិតំ ។ កា ធារត្តិ ។ កស្ស វចនំ ។ គ.
 បាគដន្តិ ។

[៥០២] យះទ្ធន កតវតា ជាទតា បស្សតា អ.
 បាតា សម្មាសម្ពុទ្ធន កិក្ខុធិនំ បញ្ចមំ ពារាដីតំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តំ ។ តំ ធារត្តាតិ ។
 សុទ្ធិវចនំ កិក្ខុធិ មាត្រ ។ តំស្មី វត្ថុស្មី ។ សុទ្ធិ-
 ធម្មា កិក្ខុធិ អវស្សតា អវស្សត.ប្ប បុរិសបុគ្គលស្ស
 កាយសំសត្តំ សាទិយេ តស្មី វត្ថុស្មី ។ អត្ថំ កត្ត
 កញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
 អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ កស្មី ទត្តិ ។ សទ្ធក្ខប្បញ្ញត្តិ
 បរិសេសប្បញ្ញត្តិ ។ បទ្ធក្ខប្បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ

បញ្ចមបារាណិកសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ពួកកិក្ខុ
 ព្រះតាស្រ្តីយកំណាចខែប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។ ស្រ្តីពួកណាសិក្សា ។
 ស្រ្តីពួកណា ដែលឈ្មោះថាមានសិក្ខាសិក្សាស្រេចហើយ ។ សិក្ខាបទ
 នោះយំករោក្ខន៍ពួកស្រ្តីណា ។ ពួកស្រ្តីណាទ្រទ្រង់ ។ សិក្ខាបទនោះ
 ជាតាស្រ្តីរបស់បុគ្គលណា ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។

[៥០២] បញ្ចមបារាណិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
 ជាយោគ្គ សម្មាសម្ពុទ្ធកត្តិវិសេ ទ្រង់ប្រែប (ទ្រង់តាមដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិ
 សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (ទ្រង់កំណាចខែប្រយោជន៍រំលឹក) ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ដល់ពួកកិក្ខុ បញ្ចមបារាណិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងវិណា ។
 ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនិរោសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងសុទ្ធិវចនាភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចេន្នូត ។ ព្រោះរឿងដែល
 សុទ្ធិវចនាភិក្ខុជាស្រ្តីមានកម្រកៈជាយកៈ ក៏ព្រោះនឹងការចាប់តាម
 កាយខេចុសបុគ្គល ដែលមានកម្រកៈជាយកៈ (ដូច្នោះដែរ) ។ ក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បញ្ញត្តិវិសេ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បញ្ញត្តិ ៥ មាន
 ក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វក្ខប្បញ្ញត្តិ បូជាបទ-
 សប្បញ្ញត្តិ ។ ជាបទ្ធក្ខប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ

វិទ្យាបិដក បរិវា

អសាណាណាប្បញ្ញត្តិ ។ អសាណាណាប្បញ្ញត្តិ ។ ឯក-
 តោបញ្ញត្តិ ឧបតោបញ្ញត្តិ ។ ឯកតោបញ្ញត្តិ ។ ចតុ-
 បាតិមោក្ខទ្កេសាចំ កតោតងំ កតុ បរិយាបទ្កត្តិ ។
 វិទានោកងំ វិទានបរិយាបទ្ក ។ កតោមេន ឧទ្ទេសេន
 ឧទ្ទេសំ អាតច្ចតិ ។ ធុតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ
 អាតច្ចតិ ។ ចតុដ្ឋ វិបត្តិចំ កតោ វិបត្តិចំ ។ សិល-
 វិបត្តិ ។ សត្តង្គំ អាចត្តិក្ខត្តាចំ កតោ អាចត្តិក្ខត្តា-
 តិ ។ មារាជិកាចត្តិក្ខត្តា ។ ច្បងំ អាចត្តិសម្មដ្ឋាតាចំ
 កតិហិ សម្មដ្ឋាតេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋា-
 តេន សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ
 ច វាចតោ ។ ចតុដ្ឋំ អធិការណាចំ កតាមំ អធិការ-
 ណាចំ ។ អាចត្តាធិការណំ ។ សត្តង្គំ សមថាចំ កតិហិ
 សមថេហិ សម្មតិ ។ ត្វិហិ សមថេហិ សម្មតិ សម្ម-
 ទាវិទេយេន ច បដិញ្ញាតការណាច ច ។ កោ កតុ
 វិទេយោ កោ កតុ អភិវិទេយាតិ ។ បញ្ញត្តិ វិទេយោ
 វិភត្តំ អភិវិទេយោ ។ កំ កតុ បាតិមោក្ខំ កំ កតុ
 អធិប្បតិមោក្ខត្តិ ។ បញ្ញត្តិ បាតិមោក្ខំ វិភត្តំ អធិប្ប-

វិទ្យាបិដក បរិវា

ប្បតិមោក្ខត្តិ ។ អសាណាណាប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ
 ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧបតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ ចណ្ណ
 បាតិមោក្ខត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ គឺជាតំលាភក្កន្តឧទ្ទេសត្វី រាប់
 ចណ្ណកងឧទ្ទេសត្វី ។ ចាតំលាភក្កន្តនិពាន រាប់ចណ្ណកងនិពាន ។
 សិក្ខាបទនោះមកកងឧទ្ទេស គ្រងឧទ្ទេសចិប្បន្តាន ។ មកកងឧទ្ទេស
 គ្រងឧទ្ទេសចិ ។ ចណ្ណវិបត្តិចំ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិក្ខី ។ ជា
 សិលវិបត្តិ ។ ចណ្ណកងវិទោបត្តិចំ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាភវិទោ-
 បត្តិក្ខី ។ ជាភវិទោបត្តិក្ខី ។ ចណ្ណសម្មដ្ឋាតេន អាចត្តិចំ ។
 អាចត្តិក្ខនោះ កងឧទ្ទេសដោយសម្មដ្ឋានចិប្បន្តាន ។ កងឧទ្ទេសដោយសម្ម-
 ដ្ឋាន ។ កងឧទ្ទេសដោយវិបត្តិ មិនបានកងឧទ្ទេសដោយវិបត្តិ ។
 ចណ្ណអធិការណំ ចំ ។ អាចត្តិក្ខនោះ ជាអធិការណំ ។ ជាអាចត្តិ-
 ការណំ ។ ចណ្ណសម្មដ្ឋានចំ ។ អាចត្តិក្ខនោះ រម្ងាប់ដោយសម្មដ្ឋាន ។
 រម្ងាប់ដោយសម្មដ្ឋាន ។ គឺដោយសម្មដ្ឋានវិទេយ ។ បដិញ្ញាតការណំ ។ ។
 គ្លីហោ វិទេយក្កសិក្ខាបទនោះ គ្លីហោ វិទេយក្កសិក្ខាបទនោះ ។
 ចណ្ណត្តិ ហោ វិទេយ ការវិទេយនាតិកា ហោ វិទេយ ។ គ្លី
 ហោ វិទេយក្ក ក្កសិក្ខាបទនោះ គ្លីហោ វិទេយក្កនិពាន ក្កសិក្ខា-
 បទនោះ ។ ចណ្ណត្តិ ហោ វិទេយក្ក ការវិទេយនាតិកា ហោ វិ-

តិហោក្ខំ ។ កា វិបត្តិភិ ។ អសំវារោ វិបត្តិ ។ កា
សម្មត្តិភិ ។ សំវារោ សម្មត្តិ ។ កា បដិបត្តិភិ ។ ឧ
បិវ្រុចំ កាវិស្សន្តភិ យាវជីវំ អាចារណា កោដកំ សមា-
នាយ សិក្ខុភិ សិក្ខាមនេសុ ។ កាភិ អន្តរសេ បដិច្ច
កតវតា ភិក្ខុនិចំ បញ្ចមំ ចារាជិកំ បញ្ញត្តិ ។ ឧស
អន្តរសេ បដិច្ច កតវតា ភិក្ខុនិចំ បញ្ចមំ ចារាជិកំ
បញ្ញត្តិ សង្ឃសុដ្ឋាយា សង្ឃសុដ្ឋាយា ឧប្បដ្ឋនំ
ភិក្ខុនិចំ និក្ខយាយ បេសណាមំ ភិក្ខុនិចំ ជាសុវិហា-
រាយ និដ្ឋនត្តិកាមំ អាសវាមំ សំវារាយ សម្បារាយ កាមំ
អាសវាមំ បដិយា កាយ អប្បសន្តាមំ បសាទាយ ប-
សន្តាមំ កិរេយ្យោភាយ សន្តម្មត្តិភិយា វិទយា ទុក្ខហា-
យ ។ កា សិក្ខុនិចំ ។ សេត្វា ។ មុជ្ជជ្ជនកាល្យា-

អនិច្ចារិមាតុ ។ ភិហោក្ខំ វិបត្តិ ។ កាមិនសម្រួមហោក្ខំ វិបត្តិ ។ ភិ
ហោក្ខំសម្មត្តិ ។ កាសម្រួមហោក្ខំសម្មត្តិ ។ ភិហោក្ខំបដិបត្តិ ។
ភិក្ខុនិសមាទានសិក្សាភ្នំសិក្សាចរាមិច្ឆាយ វេទបដលំអសំវិវិត មាន
ជីវិតជាទីបំផុត ដោយនិកមា អញ្ជូននិមិទ្ធិកំតើយានិទេ (ហោក្ខំ
បដិបត្តិ) ។ បញ្ចមពុទ្ធិកសិក្សាចរ វេទបដលំអទ្រព្យភាគ ទ្រង់
បញ្ញត្តិវេទបដលំភិក្ខុនិ ព្រោះកាស្រ្តយអំណាចនៃប្រយោជន៍បុគ្គល ។
ពញ្ញមពុទ្ធិកសិក្សាចរ វេទបដលំអទ្រព្យភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិវេទបដលំភិក្ខុនិ
ព្រោះកាស្រ្តយអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១១ យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អ
ដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីការសង្កត់សង្កិន
ភ្នំភ្នំនៃវេទបដលំអទ្រព្យភាគ ១ ដើម្បីការទៅដល់សុខស្រួលដល់ភ្នំ
ភ្នំនៃវេទបដលំអទ្រព្យភាគ ១ ដើម្បីកំណើតអាសាវមិទាំងឡាយ
វេទបដលំអទ្រព្យភាគ ១ ដើម្បីកំណើតអាសាវមិទាំងឡាយវេទបដលំ
អទ្រព្យភាគ ១ ដើម្បីញ៉ាំងភ្នំដល់វេទបដលំអទ្រព្យភាគ ១ ឲ្យប្រែថ្លា
ឲ្យថ្លា ១ ដើម្បីញ៉ាំងភ្នំដល់វេទបដលំអទ្រព្យភាគ ១ ឲ្យវិវិតតែប្រែថ្លាប្រើ
ឲ្យថ្លា ១ ដើម្បីញ៉ាំងប្រែប្រួលឲ្យកំណើត ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់
វិទ្យា ១ ។ ប្រើភ្នំកណ្តាលសិក្សា (ភ្នំសិក្សាចរនោះ) ។ ភ្នំក្រសួងវេទ
នោះជាសេចក្តីល្អ និងភ្នំក្រសួងវេទបដលំអទ្រព្យភាគកុសលធម៌វិវិតជាបុគ្គល ១

វិទយចំណី បារិវារ

ណិកា ៧ សិក្ខុទ្ធិ ។ កា សិក្ខុតសិក្ខានិ ។
អរហន្តិយោ សិក្ខុតសិក្ខា ។ កាត្ត បិក្ខុ ។ សិក្ខា-
កាមាសុ បិក្ខំ ។ កា តារេន្តិកំ ។ យាសំ វត្តតិ តា
តារេន្តិ ។ កស្ស វចន្តិ កកវតោ វចនំ អរហតោ
សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ គេតាភជ្ជិ ។ ចរម្បរកដំ

ទុតាលិ តាសុភោ ទេវ
សោណភោ សិក្ខុវេ តថា
មោក្ខសិបុត្តន ចក្ខុតា
ឯត ជន្មសិក្ខុយេ(១)
កតោ មហិទ្ធោ វដ្ឋិយោ
ទុតិយោ ទេវ សម្មាលា
។ បេ ។

ឯតេ ធាតា មហាចត្តា
វិទយត្ត មត្តាភាវិទា
វិទយំ ធិរេម ចតោសេសុំ
ចិដកំ តត្តចណ្ឌិយាតិ ។

១ ជន្មសិក្ខុយេចិ ចាយេ ទិស្សិ ។

វិទយចំណី បារិវារ

វិមវិសិក្ខុក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ ពួកស្រ្តីណាឈ្មោះថាមានសិក្ខាសិក្សា
ហើយ ។ ពួកភិក្ខុនីដែលជាព្រះអរហន្តិឈ្មោះថាមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។
សិក្ខាបទនោះ បិកនៅក្នុងពួកស្រ្តីណា ។ បិកនៅក្នុងពួកភិក្ខុនីដែលមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា ។ ពួកភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ។ សិក្ខាបទនោះប្រព្រឹត្ត
នៅក្នុងពួកភិក្ខុនីណា ពួកភិក្ខុនីនោះក៏ទ្រទ្រង់ (ខ្ញុំសិក្ខាបទនោះ) ។
សិក្ខាបទនោះ ជាពាក្យរបស់បុគ្គលណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះ
ភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបានសិក្សា ។
(ព្រះវេទនាវិទ្យាដូចមាននាមនាមស្រាមនេះ) នាំត ។ ភ្នាមក

នី ព្រះវេទនាឈ្មោះទុតាលិ ១ នាសកៈ ១ សោណាភៈ ១
សិក្ខុវៈ ១ ព្រះមោក្ខសិបុត្តជាគប្រថំ ៥ កន្តិ ១ ឯព្រះវេទនាវិទ្យា
នេះ បិកនៅក្នុងខ្លឹមឈ្មោះជន្មនីមានសិក្ខា ។ ករំពិរនាមក
មានព្រះវេទនាវិទ្យាយ គឺ ព្រះវេទនាឈ្មោះបហិទ្ធ ១ កន្តិ-
យៈ ១ ទុតិយៈ ១ សម្ពុលៈ ១

។ បេ ។

ព្រះនាគរក្ខាវិទ្យានេះ មានប្រាថ្នាប្រើន រេដើរព្រះវិទ្យាយ
ឈ្មោះសក្ខីវត្ត ប្រាសាទស្រុកព្រះវិទយចំណី ទុកក្នុង
កម្ពុជស្ថិតិខ្លឹម គឺនោះឈ្មោះ ។

[៥១៣] យន្តោ ភក្កវត្តា ជាតោ បស្សនា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន កិក្ខុនីមំ ធម្មំ ចារាជីកំ កក្កុ បញ្ញាត្តនិ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណាតិ ។ ធុល្លទដ្ឋា កិក្ខុនិ
 អាណត្ត ។ កិស្សិ វត្ថុស្សិនិ ។ ធុល្លទដ្ឋា កិក្ខុនិ ជាតំ ចារា-
 ជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋំ កិក្ខុនិ ខេវ អត្តោ បដិចារោ ទេសិ ទ
 កណស្ស អាណេសិ កស្សិ វត្ថុស្សិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាបាធំ ឯកេយ សមុដ្ឋាបាធំ សមុដ្ឋាតិ
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។

[៥១៤] កិក្ខុនីមំ សត្តមំ ចារាជីកំ កក្កុ បញ្ញាត្តនិ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណាតិ ។ ធុល្លទដ្ឋា កិក្ខុនិ
 អាណត្ត ។ កិស្សិ វត្ថុស្សិនិ ។ ធុល្លទដ្ឋា កិក្ខុនិ សមន្តោ
 សធម្មេន ធុក្កុតំ ធុដ្ឋំ កិក្ខុ កុដ្ឋាជិបុត្តំ អបុរត្តិ កស្សិ
 វត្ថុស្សិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាបាធំ ឯ-
 កេយ សមុដ្ឋាបាធំ សមុដ្ឋាតិ (ធុរិះត្ថាបេ) ។

[៥១៥] ធម្មបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមាតាព្រះភាគ
 ជាអោយ បញ្ញាសម្ពុទ្ធក្នុងនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគ្មាននឹងបញ្ញា
 សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវកាលនៃព្រះយោជន៍ទាំង ១) ទ្រង់បញ្ញា
 ដល់កិក្ខុនីទាំងឡាយ ធម្មបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញាត្តក្នុងនិយា ។
 ទ្រង់បញ្ញាត្តក្នុងនេសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងកិក្ខុនីឈ្មោះធុល្លទដ្ឋា ។ ព្រះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រះរឿងធុល្លទដ្ឋា
 កិក្ខុនីនិយាយ មិនចោទកិក្ខុនីដែលត្រូវអាចក្តីបារាជិកវាយខ្លួនឯង ទាំង
 មិនបាទប្រាប់ដល់គណៈ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សមុដ្ឋានៃអាចក្តីទាំង ៦ ភាចក្តីនោះ កាំងឡើងវិញវាយសមុដ្ឋាន ១ គឺ
 កាំងឡើងកំពាយវាចនិងចិត្ត ។

[៥១៦] សត្តមបារាជិកសិក្ខាបទ សម្រាប់កិក្ខុនីទាំងឡាយ ទ្រង់
 បញ្ញាត្តក្នុងនិយា ។ ទ្រង់បញ្ញាត្តក្នុងនេសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធុល្លទដ្ឋាកិក្ខុនី ។ ព្រះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រះ
 រឿងដែលធុល្លទដ្ឋាកិក្ខុនី ប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុនីឈ្មោះអវិជ្ជាមាតុបុរសជាគ្មក
 សម្រាប់គ្នា ដែលសង្ស័យព្រះគ្រឿងនាឃើញវាយ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃអាចក្តីទាំង ៦ ភាចក្តីនោះ កាំង
 ឡើងវិញវាយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងនិយាសិក្ខាបទ) ។

(៥១៥) ភិក្ខុនិទំ អដ្ឋមំ ធារណិកំ កត្តុ បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិ-
 យោ អាណត្តិ ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ
 អដ្ឋមំ វត្តំ បរិប្បវេសំ ភស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាណំ ឯកោ ប សមុដ្ឋា ១០០ សមុដ្ឋា-
 តិ (ធុរចិក្ខុរបេ) ។

អង្គ បរិប្បវេសន៍

ភស្មីវត្តនិ

(៥១៦) មេដ្ឋនា ទិដ្ឋនា ធម្ម

មនុស្សវិក្កហុត្តិ

កាយ សំសត្តំ ចារទតិ

ទុក្ខត្តា អដ្ឋវត្តកា

បញ្ញាបេសិ មហាវិរា

វេជ្ជវត្ត អសំសយាតិ ។

(៥១៥) អដ្ឋមប្រាណិកសិក្ខាបទ សម្រាប់ភិក្ខុនិទំ ទាំងឡាយ ទ្រង់
 បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងខេត្តសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាណិកនិទំ បញ្ញត្ត
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាណិកនិទំ បញ្ញត្តិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងដែលពួកភិក្ខុនិទំ ចំណេញវត្ថុប្រមូល ៨ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន៣
 បញ្ញត្តិ ១ ។ បញ្ញត្តិសមុដ្ឋានខែ ៦ កាល ៦ កាលនោះ កំណើតឡើងដោយ
 សមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងក្រដាសសិក្ខាបទ) ។

ធម្មំ បរិប្បវេសន៍ ។

ឧទ្ធាននៃប្រាណិកសិក្ខាបទនោះ ដូច្នោះ

(៥១៦) រឿងភិក្ខុនិសេនាមេជ្ជៈ ១ ភិក្ខុនិស្សបទ្រព្យរេ ១
 ភិក្ខុនិសម្ភាវមមុស្ស ១ ភិក្ខុនិកាលក្នុងវត្តមមុស្ស ១
 ភិក្ខុនិគ្រូតអរិយិកាយសំសត្តៈ ១ ភិក្ខុនិបិទុប្បាណិ ចាសរបេសិ
 ភិក្ខុនិផលនិ ១ ភិក្ខុនិ ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសន្សំលើកវត្ត ១
 ភិក្ខុនិចំណេញវត្ថុទាំង ៨ មានគ្រូតអរិយិកាយចាប់ដៃនៃចុរេសថា
 ជើម(១) ១ ព្រះពុទ្ធជាមហាវិរៈ (មានព្យាយាមចំ) ទ្រង់
 បញ្ញត្តប្រាណិកទាំង ៨ ហៅថា ធម្មវត្ត ភិក្ខុនិទំ ចំណេញវត្ថុ
 ភិក្ខុនិ ដោយវត្ថុសន្សំ ។

១ មើលភិក្ខុនិក្ខន្ធនៃកាល ភាគទី ៥ តាំងពីព្រះ ២៦ ទំព័រ ៣១ ដល់ព្រះ ២៧ ទំព័រ ៣២ ។

វិញ្ញាណក្ខណៈ ហោតវា ឧបាសាន ឧបសម្ព័ន្ធសេស

(២០៧) យុទ្ធន ភក្កិកា ជាតនា បស្សនា អាហា-

នា សម្មាសម្ពុទ្ធន ទុស្សយវាទិកាយា(១)កិក្ខុនិយា អដ្ឋ

ករោត្តិយា សង្ករិទិសេសោ កក្កុ បញ្ញត្តោ ។ កំ

អាត្ម ។ កំស្មី វត្ថុស្មី ។ បេ ។ កោតាភដ្ឋង្គិ ។

(២០៨) យុទ្ធន ភក្កិកា ជាតនា បស្សនា អា

ហនា សម្មាសម្ពុទ្ធន ទុស្សយវាទិកាយា កិក្ខុនិយា

អដ្ឋ ករោត្តិយា សង្ករិទិសេសោ កក្កុ បញ្ញត្តោតិ ។

សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អាត្មាតិ ។ ដុល្លទ្ធា កិក្ខុនិ

អាត្ម ។ កំស្មី វត្ថុស្មី ។ ដុល្លទ្ធា កិក្ខុនិ ទុស្សយវា-

ទិកាយា វិហរិ កស្មី វត្ថុស្មី ។ អដ្ឋ កក្កុ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ

អនុប្បញ្ញត្តិ ។ វិហា បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ

១ ឧ. ប. ស្សយវិកាយ ។

វិញ្ញាណក្ខណៈ ហោតវា ១៦ ឧបសម្ព័ន្ធសេស ១០

(២១៧) សង្ករិទិសេសសិក្ខាចរណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជា

អាហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធករិទោ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខា-

ចរ) ទ្រង់ឃើញ (នូវកាលចៅប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់

កិក្ខុនិ ដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រវែលទ បានធ្វើនូវជំណើរកិក្ខុ

ក្តី សង្ករិទិសេសសិក្ខាចរណា ។ ទ្រង់ប្រាសាទ្រង់បញ្ញត្តិដល់

កិក្ខុនិ ដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រវែលទ បានធ្វើនូវជំណើរកិក្ខុ

ក្តី សង្ករិទិសេសសិក្ខាចរណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់កិក្ខុនិ

ដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រវែលទ បានធ្វើនូវជំណើរកិក្ខុ

ក្តី សង្ករិទិសេសសិក្ខាចរណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់កិក្ខុនិ ។

ទ្រង់ប្រាសាទ្រង់បញ្ញត្តិដល់កិក្ខុនិ ។ ទ្រង់ប្រាសាទ្រង់បញ្ញត្តិដល់

កិក្ខុនិ ។ ទ្រង់ប្រាសាទ្រង់បញ្ញត្តិដល់កិក្ខុនិ ។ ទ្រង់ប្រាសាទ្រង់បញ្ញត្តិដល់

១ ឧ. ប. ស្សយវិកាយ ។

អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ តំស្មី ធម្មិ ។ សព្វគុប្បញ្ញត្តិ មនោស-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វគុប្បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អ-
 សាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯក-
 តោបញ្ញត្តិ ឧកតោបញ្ញត្តិ ។ ឯកតោបញ្ញត្តិ ។ ចតុជ្ជ-
 មាតិមោក្ខទ្កេសាធំ កត្តោកធំ កត្ត ធរិយាបន្តធំ ។
 ធិនាគោកធំ ធិនាធរិយាបន្តធំ ។ កតមេធ ឧទ្ទេសេធ
 ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តវរិយេធ ឧទ្ទេសេធ ឧទ្ទេសំ
 អាគច្ឆតិ ។ ចតុជ្ជ វិបត្តិធំ កតតា វិបត្តិ ។ សីល-
 វិបត្តិ ។ សត្តធំ អាបត្តិកុដ្ឋាធំ កតតោ អាបត្តិកុដ្ឋា-
 តិ ។ សន្និទ្ធិសេសាបត្តិកុដ្ឋោ ។ ធន្នំ វេយ្យាក្កសម្មដ្ឋា-
 តាធំ កតតិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋាតិ ។ ទ្វិវេហំ
 សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច សម្មដ្ឋាតិ ធំ ធិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។ មេ ។ កោលាកដ្ឋិ ។
 មាឡាភកដំ ។ មេ ។

ធិនិអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិទោនក្កសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះជា
 សព្វគុប្បញ្ញត្តិ ឬជាមនោសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វគុប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជា
 សាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។
 សិក្ខាបទនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧកតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។
 មណ្ឌបាតិមោក្ខទ្កេសាធំ ២ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា
 រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងធិនាធំ រាប់បញ្ចូលក្នុងធិនាធំ ។
 សិក្ខាបទនោះ មកកាន់ឧទ្ទេស គ្រងឧទ្ទេសទីបីខ្លោង ។ មកកាន់ឧទ្ទេស
 គ្រងឧទ្ទេសទី ៤ ។ មណ្ឌវិបត្តិទាំង ២ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិទី ១
 ជាសីលវិបត្តិ ។ មណ្ឌកនិទៃកាចក្កិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ជាកនិទៃ
 កាចក្កិទី ១ ជាកនិទៃកាចក្កិសន្និទ្ធិសេស ។ មណ្ឌសម្មដ្ឋាននៃកាចក្កិ
 ទាំង ៦ កាចក្កិទោះ កាន់ឡើងដោយសម្មដ្ឋានទីខ្លោង ។ កាន់ឡើងដោយ
 សម្មដ្ឋាន ២ គឺ កាន់ឡើងដំបូងដំបូង មិនបានកាន់ឡើងដំបូង
 គឺបាន កាន់ឡើងដំបូងដំបូងដំបូង ។ មេ ។ សិក្ខាបទនោះ
 ចុក្កលណាបានតំមក ។ ព្រះជេវៈទាំងឡាយបាននាំគ្នា គ្នាមក ។ មេ ។

កិច្ចសន្យា លោក្យស បរាវា វេស សន្យាវិសេស

[៥១៧] ទោរី វុដ្ឋាមេន្តិយោ សន្យាវិសេសោ កតុ
 បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ធុល្លទន្ធី ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កសិ វត្ថុស្មិន្ធី ។ ធុល្ល-
 ទន្ធា ភិក្ខុនិ ទោរី វុដ្ឋាមេសិ កសិ វត្ថុស្មិ ។ ឯកា
 បញ្ញតិ ។ ទន្ធី អាចត្តិសមុដ្ឋាបាទំ ទ្វិហិ សមុដ្ឋាទេហិ
 សមុដ្ឋាតិ សិយា វាទោ ច ចិត្តោ ច សមុដ្ឋាតិ ច
 កាយោ សិយា កាយោ ច វាទោ ច ចិត្តោ
 ច សមុដ្ឋាតិ ។

[៥២០] ឯកាយ កាមន្តំ កច្ឆន្តិយោ សន្យាវិ-
 សេសោ កតុ បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តោ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ អញ្ញតំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កសិ វត្ថុស្មិន្ធី ។
 អញ្ញតា ភិក្ខុនិ ឯកា កាមន្តំ កច្ឆ កសិ វត្ថុស្មិ ។
 ឯកា បញ្ញតិ កិស្សា អនុប្បញ្ញតិយោ ។ ទន្ធី អាចត្តិ-
 សមុដ្ឋាបាទំ ឯកោ សមុដ្ឋាទេស សមុដ្ឋាតិ (បរម-
 ហារជីនោ) ។

កិច្ចសន្យា បរាវា វេស សន្យាវិសេស ២០

[៥១៧] សន្យាវិសេសសិក្ខាបទ របស់ភិក្ខុនិ ដែលបំបួសស្រីជា
 ទោទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសេសិត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិ បានបំបួសស្រីជាទោរ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
 តែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្តាសមុដ្ឋាននៃកាចត្តិវាទំ ៦ កាចត្តិនោះ កាំងឡើង
 ដោយសមុដ្ឋាន ៦ គឺកាំងឡើងកំរិតបាទំនិច្ច មិនបានកាំងឡើងកំរិត
 កាយកំរិត កាំងឡើងកំរិតកាយវាទំនិច្ចកំរិត ។

[៥២០] សន្យាវិសេសសិក្ខាបទ របស់ភិក្ខុនិ ដែលដើរទៅកាន់
 ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសេ-
 សិត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិមួយរូប ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិមួយរូប ដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុក
 តែម្នាក់ឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៧ ។
 ចណ្តាសមុដ្ឋាននៃកាចត្តិវាទំ ៦ កាចត្តិនោះ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦
 (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(៥២០) សមគ្រូន សង្ឃន ទុក្ខតំ កិក្ខុនី ធម្ម-
 ន វិទ្យាយន សត្តសាសនេន អនបលោកេត្តា កាវក-
 សង្ឃំ អនញ្ញាយ គណស្ស ធនំ ឱសារន្តិយា សង្ឃ-
 ទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ សារត្តិយា បញ្ញត្តោ ។
 កំ អារញ្ញតិ ។ ដុល្លធនំ កិក្ខុនី អារត្ត ។ តិស្មី
 វត្តស្មីនិ ។ ដុល្លធនា កិក្ខុនី សមគ្រូន សង្ឃន ទុក្ខតំ
 កិក្ខុនី ធម្មន វិទ្យាយន សត្តសាសនេន អនបលោកេ-
 ត្តា កាវកសង្ឃំ អនញ្ញាយ គណស្ស ធនំ ឱសារសិ
 តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋាធានំ
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (នុវទិកេតេ) ។

(៥២២) អវស្សតាយ កិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិ-
 សបុគ្គលស្ស ហត្ថោ ខាននិយំ វា កោននិយំ វា
 សហត្ថា បដិគ្គហេត្តា កុញ្ញនិយា សង្ឃទិសេសោ កត្ត
 បញ្ញត្តោតិ ។ សារត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អារញ្ញតិ ។
 សុទ្ធវិធនំ កិក្ខុនី អារត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីនិ ។ សុទ្ធវិ-
 ធនា កិក្ខុនី អវស្សតា អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស
 ហត្ថោ អាទិសំ បដិគ្គហេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា

[៥២១] សន្និទ្ធិសេសសិក្ខាចទ របស់កិក្ខុនី ដែលមិនប្រាប់កា-
 រសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គូកិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើ ហើយធ្វើសា-
 ណកម្ម ចំពោះកិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកត្តភាមមិ ភាមវិធម
 ភាមពាក្យប្រៀបប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ទ្រង់ចញ្ញក្នុងទីលា ។ ទ្រង់
 ចញ្ញក្នុងនិទរសារត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 ដុល្លធនាកិក្ខុនី ។ ព្រារព្រៀនដូចម្តេច ។ ព្រារព្រៀនដែលដុល្លធនាកិក្ខុនី
 មិនប្រាប់ការសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គូកិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើ ហើយ
 ធ្វើសាណកម្ម ចំពោះកិក្ខុនី ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកត្តភាមមិ
 ភាមវិធម ភាមពាក្យប្រៀបប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ។ សិក្ខាចទនោះ
 មានកថក្កាភិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានវិទេហបត្តិភានំ ៦ កាបត្តិភោះ ភានំ
 រឿនដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងដុវទិកេតេសិក្ខាចទ) ។

(៥២២) សន្និទ្ធិសេសសិក្ខាចទរបស់កិក្ខុនី ដែលមានកម្រេក ទទួល
 ខាទិយៈ ច្នៃភាវទិយវាយវេរបស់ខ្លួនឯង កំពើដទៃចុះសបុគ្គលដែល
 មានកម្រេកដែរ ហើយមាន ទ្រង់ចញ្ញក្នុងទីលា ។ ទ្រង់ចញ្ញក្នុងនិទរ
 សារត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុទ្ធវិធនាកិក្ខុនី ។
 ព្រារព្រៀនដូចម្តេច ។ ព្រារព្រៀនដែលសុទ្ធវិធនាកិក្ខុនីជាស្រ្តីមានកម្រេក
 ទទួលភាមិសង់ដទៃចុះសបុគ្គលដែលមានកម្រេកដែរ ។ សិក្ខាចទនោះ

បញ្ញត្តិ ។ ចង្អុំ អាចត្តិសមុប្បាយាចំ ឯកោទ សមុប្បាយោទ
សមុប្បាតិ (ចប្រមណាជិកោ) ។

(៥២៣) កិច្ចនីករ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ ក-
កិស្សតិ អវស្សតោ វា អវស្សតោ វា យតោ ភ្នំ អន-
វស្សតា ឥឡិយ្យេ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ ធម៌
ទាននិយំ វា កោជនិយំ វា ភំ ភ្នំ សហត្តា ចដិក្កហត្តា
ក្លា ទាន វា កុញ្ញ វា ភិ ឡេយ្យេ ជេត្តិយោ សង្ឃទិសេ-
សោ កត្ត ចញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ
អារត្តតិ ។ អញ្ញតិ ភិក្ខុនិ អារត្ត ។ កិស្សិ វត្តស្សនិ ។
អញ្ញតា ភិក្ខុនិ កិច្ចនីករ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ
កកិស្សតិ អវស្សតោ វា អវស្សតោ វា យតោ ភ្នំ
អវស្សតា ឥឡិយ្យេ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ ធម៌
ទាននិយំ វា កោជនិយំ វា ភំ ភ្នំ សហត្តា ចដិក្កហត្តា

មាតវតបញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិសមុប្បាយោទ ឯកោទ សមុប្បាយោទ
ច្បើនិកោយសមុប្បាយ (ដូចក្នុងចប្រមណាជិកសិក្ខា១១) ។

(៥២៣) សង្ឃទិសេសសិក្ខាចរ លេខភិក្ខុនិ ដែលចក្ខុ
(ចង្អុំ ចង្អុំ) ភិក្ខុនិវេទនា ដោយពាក្យថា វិទេលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គល
និ្ទៈ ទុកជាមានអប្រេកត្តិ មិនមានអប្រេកត្តិ មិនធ្វើអ្វីដល់វិទេលោកម្ចាស់បាទ
វិទេលោកម្ចាស់ ឈ្លើយចុះ កាលណាបើវិទេលោកម្ចាស់ មិនមានអប្រេក
នេ បើបុរសបុគ្គលនិ្ទៈ ឲ្យវត្តលា ដាច់ទិយៈភ្នំ ភោជនិយៈភ្នំ ផល
លោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ចូរទទួលយកវត្តនោះ ដោយវេទនាឯងហើយ
ខំស្មើ ចូរវិភោគចុះ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងវិណា ។ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងនគរ
សាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រោក្ខនិក្នុងបុគ្គលលា ។ ទ្រង់ប្រោក្ខនិក្នុងភិក្ខុនិមួយរូប ។
ប្រោក្ខនិក្នុងដូចម្តេច ។ ប្រោក្ខនិក្នុងដែលភិក្ខុនិមួយរូប ចក្ខុភិក្ខុនិវេទនា
ដោយពាក្យថា វិទេលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនិ្ទៈ ទុកជាមានអប្រេកត្តិ មិន
មានអប្រេកត្តិ មិនធ្វើអ្វីដល់វិទេលោកម្ចាស់ បាទ ខាលោកម្ចាស់ ឈ្លើយ
ចុះ កាលណាបើវិទេលោកម្ចាស់ មិនមានអប្រេកនេ បើបុរសបុគ្គលនិ្ទៈ ឲ្យវត្តលា
ដាច់ទិយៈភ្នំ ភោជនិយៈភ្នំ ផលលោកម្ចាស់ ។ ចូរទទួលយកវត្តនោះ

ទាន វា កុញ្ញ វាតិ ឧបាយ្យាដេសិ កុស្មី វត្តស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាបាធំ តិហិ សមុដ្ឋា-
នេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

(៥២៤) កុម្មិកាយ កិក្កុចិយា យាវតតិយំ សម-
ទុកាសនាយ នឿដិធិស្សដ្ឋន្តិយា សង្ករិទិសោសា
កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អាវត្តា-
តិ ។ ចណ្ឌកាលំ កិក្កុចិ អាវត្ត ។ កុស្មី វត្តស្មី ។
ចណ្ឌកាលំ កិក្កុចិ កុម្មិកា អនត្តមថា ឯវំ អវច កុដ្ឋំ
បទ្ធាចិត្តាចិ(១) ធម្មំ បទ្ធាចិត្តាចិ សង្ឃំ បទ្ធាចិត្តាចិ
សិក្ខំ បទ្ធាចិត្តាចិ កុស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាបាធំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
(ទ្រវិកេត្តេ) ។

(៥២៥) កិស្មិក្កានេវ អធិករណេ បទ្ធាតតា-
យ(២) កុម្មិកាយ កិក្កុចិយា យាវតតិយំ សមទុកា-
សនាយ នឿដិធិស្សដ្ឋន្តិយា សង្ករិទិសោសា កត្ត
បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។

១ ធម្មានិទ ធម្មំ យោគោ វិស្សនំ - ២ ម. បទ្ធាតតា ។

ដោយវិស្សននិ ហើយទំពាសី បូជិកាភត្តុះ ។ សិក្ខាបទនាវា នាវ
វិចេញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានវិទកាបក្កិចំ ៦ អាចត្តិទោះ តំវិទ្យនិ
ដោយសមុដ្ឋាន ញ ។

(៥២៦) សន្និទិសេសសិក្ខាបទរបស់កិក្ខុនិ វេលទិវិកាវអធិក្ខ
កាលសន្និស្សត្រសមទុកាសនកម្ម ជាសម្របបំផងហើយ នៅតែមិនលះលង
កម្មនាវេញ ទ្រង់ចេញក្នុងទិណ ។ ទ្រង់ចេញក្នុងនេកសាវត្តិ ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនិធិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិធិចណ្ឌកាលិកិក្ខុនិ ។ ប្រារព្ធនិ
បូជន្តេវ ។ ប្រារព្ធនិធិវេលចណ្ឌកាលិកិក្ខុនិទិវិកាវអធិក្ខហើយកាល
ពាក្យយំវិទនេថ ខ្ញុំលាព្រះកុដ្ឋ ខ្ញុំលាព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសេដ្ឋ ខ្ញុំលា
សិក្ខា ។ សិក្ខាបទនាវាវាវិចេញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានវិទកាបក្កិចំ ៦
អាចត្តិទោះ តំវិទ្យនិដោយសមុដ្ឋាន ១ (បូជន្តេវ កុដ្ឋេវសិក្ខាចេ) ។

(៥២៧) សន្និទិសេសសិក្ខាបទរបស់កិក្ខុនិវេលសន្និទិវិកាវព្រា
អធិករណិណនិមួយ ហើយទិវិកាវអធិក្ខ កាលវេសន្និស្សត្រសមទុកា-
សនកម្មជាសម្របបំផងហើយ នៅតែមិនលះលងកម្មនាវេញ ទ្រង់ចេញ
ក្នុងទិណ ។ ទ្រង់ចេញក្នុងនេកសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិធិបុគ្គលណា ។

ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។
 ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ តិស្មីញ្ចិយេ អធិការណោ ចត្តា-
 កតា តុមិទា អនត្តមតា ឯវំ អវច ចន្ទតាមិទិយោ
 ច ភិក្ខុនិយោ តោសតាមិទិយោ ច ភិក្ខុនិយោ ខោ-
 ហតាមិទិយោ ច ភិក្ខុនិយោ កយតាមិទិយោ ច
 ភិក្ខុនិយោតិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯតា ចញ្ញត្តិ ។ ចន្ទ
 អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯតេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ
 (ធុរទិក្ខេយ) ។

[៥២៦] សំសម្ពាទំ ភិក្ខុនិទំ យាវតតិយំ សមនុ-
 កាសនាយ ធម្មនិទិស្សន្តិទំ សង្ខារទិសេសោ កត្ត
 ចញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្តិយា ចញ្ញត្តោ ។ តំ អារត្តាតិ ។
 សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។
 សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ សំសម្ពា វិហរិសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯតា ចញ្ញត្តិ ។ ចន្ទ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯតេន
 សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (ធុរទិក្ខេយ) ។

ទ្រង់ប្រាជ្ញានិទន្តិចណ្ណកាលីភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលចណ្ណកាលីភិក្ខុនិ ដែលសង្ខារទិសេស ព្រោះអធិការណ៍ណាមួយ
 ហើយទំនាក់អំនួតគ្នាជាលក្ខណ៍យ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុនិលំអៀងដោយ
 សេចក្តីស្រឡាញ់ផង ពួកភិក្ខុនិលំអៀងដោយសេចក្តីស្អប់ផង ពួកភិក្ខុនិ
 លំអៀងដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ពួកភិក្ខុនិលំអៀងដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋានំ ខំទេហបត្តិពំនំ ៦ អាបត្តិ
 នោះ តាំងរឿងដោយសម្ពុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរទិក្ខេយសិក្ខាបទ) ។

[៥២៦] សង្ខារទិសេសរបស់ពួកភិក្ខុនិ ដែលនៅច្រឡំក្រឡា
 (ដោយគ្រហស្ថ) តាមចើសង្ខារទិសេសមនុស្សសាសនាមួយដំបូងហើយ
 នៅតែទំនលះចង់ក្នុងនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិទំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ខនសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិទន្តិចណ្ណកាលីភិក្ខុនិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិទន្តិចណ្ណកាលីភិក្ខុនិ ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិច្រើនបូរនៅច្រឡំក្រឡា
 ច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សម្ពុដ្ឋានំ ខំទេហបត្តិពំនំ ៦ អាបត្តិនោះតាំងរឿងដោយសម្ពុដ្ឋាន ១ (ដូច
 ក្នុងធុរទិក្ខេយសិក្ខាបទ) ។

(៥២៧) សិស្សាវិទ្យា គុដ្ឋ វិហារជ ហ គុដ្ឋ
 តាណ វិហារិក្កាតិ ទុយ្យាដេន្តិយា យាវតតិយំ សមនុ-
 កាសនាយ ឧប្បដិទ្ឋិស្សដ្ឋន្តិយា សង្ឃាទិសេសោ កត្ត
 បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តោ ។ តំ អាវត្តាតិ ។
 ឥន្ទ្រនន្តំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តំស្មី វត្តស្មីនិ ។ ឥន្ទ្រនន្ទ
 ភិក្ខុនិ សិស្សាវិទ្យា គុដ្ឋ វិហារជ ហ គុដ្ឋ តាណ
 វិហារិក្កាតិ ទុយ្យាដេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មិ អាមត្តិសមុដ្ឋានានិ ឯកេន សុត្តានេន ស-
 មុដ្ឋាតិ (ធារិក្កេម) ។

វេស សង្ឃាទិសេសា និម្មិត ។

តិស្សុភានិ

(៥២៨) ទុស្សយេចោវី កាមន្តិ
 ទុក្ខិក្ខំ ទាននេន ច

(៥២៧) សង្ឃាទិសេសាសិក្កាបទរបស់ភិក្ខុនិដែលបញ្ជូនភិក្ខុនិជន
 ត្រាវាយពាក្យថា ម្ចាស់ទាន់ទាន់ មានតាំងឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡ
 (ដោយគ្រហស្ថ) ព្រះ កុំបីនៅបែកខ្វែកគ្នាឡើយ កាលបើសង្ឃសូត្រ
 សមមុតាសនកម្ម ជាគំរប់បីដំបើយ ទៅតែមិនលះបង់កម្មនារបញ្ច
 ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនរណាផ្តី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 ចក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថ្មល្ងនខ្នាតកុំ ។ ប្រារព្ធរឿងដូចម្តេច ។
 ប្រារព្ធរឿងដែលថ្មល្ងនខ្នាតកុំបញ្ជូន (ភិក្ខុនិជនត្នា) ដោយពាក្យថា
 ម្ចាស់ទាន់ទាន់ មានតាំងឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡ (ដោយគ្រហស្ថ)
 ព្រះ មានតាំងឡាយកុំនៅបែកខ្វែកគ្នាឡើយ ។ សិក្កាបទនោះ មានតែ
 បញ្ជី ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃកាមភ័តាំង ៦ កាមភ័នោះតាំងឡើង
 ដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងដុនីកុម្មុលកុម្មុល) ។

ចប់ សង្ឃាទិសេសាទំ ៤០ ។

ទិទ្ធានិទ្ធិសង្ឃាទិសេសាសិក្កាបទ

(៥២៨) សង្ឃាទិសេសាទំ ១១ នោះ គឺ ភិក្ខុនិចារ
 ពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន ១ ភិក្ខុនិបំបួសស្រីរោច ១ ភិក្ខុនិ
 ដើរទៅក្នុងចន្លោះប្រុសតែម្នាក់ឯង ១ ភិក្ខុនិធ្វើទុសារណកម្ម
 ចំពោះភិក្ខុនិដែលសិទ្ធិច្រឡាច្រៀងគ្នាស្រីកម្ពុ ១ ភិក្ខុនិយាខ

ភិក្ខុវិញ្ញាណ លោក្យស ចហារិក ទ្វាស វិស្សន្តិយា បាចិក្ខិយា

កិក្ខុ កុបិសា កិស្មិញ្ញា

យ

សិស្សា អញ្ញាយ តេ ធនាសិ ។

[២២៧] យេន្តេន កកវតា ជាធនា បស្សនា វេរបតា

សញ្ញាសង្កត្តិយ បញ្ញាសង្កត្តិយ កាណត្តិយោ វិស្សត្តិយេ

នាចិក្ខិយេ កត្ត ចញ្ញត្តិយ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ

អារញ្ញតិ ។ ចត្តត្តិយោ ភិក្ខុវិញ្ញាណ អារញ្ញ ។ តិស្មិ

វិស្សត្តិ ។ ចត្តត្តិយោ ភិក្ខុវិញ្ញាណ បញ្ញាសង្កត្តិយ អតិស្មិ

កស្មិ វិស្សត្តិ ។ ឯកា ចញ្ញត្តិ ។ ចត្តិ កាបត្តិសមុដ្ឋាបាចិ

ក្ខិយា ។ បញ្ញាវិចារិ សមុដ្ឋាតិ (តាមិធាត) ។

ភិក្ខុវិញ្ញាណ ចហារិក ១៦ វិស្សន្តិយបាចិក្ខិយៈ ១២

កម្រេកទទួលខាទនិយោភាវនិយោហា កំពិវេត្រហស្ថិវេល

មានកម្រេកវិវេហិយោទំ ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណភិក្ខុវិញ្ញាណ វិទ

លោកម្ចាស់ ឬសមុគ្គលនោះទំនិញ្ញាណាបានជាដើម ។

ភិក្ខុវិញ្ញាណភិក្ខុវិញ្ញាណ ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណសិក្សាច្បាប់ក្រោះអនិ

សាលណាមួយ ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណប្រច្បាប់ច្បាប់ដោយគ្រហស្ថិ

ភិក្ខុវិញ្ញាណភិក្ខុវិញ្ញាណ ច្បាប់ប្រច្បាប់ច្បាប់ច្បាប់ កុំនៅ

បែកខ្ញែកគ្នា ។ ។

[២២៧] វិស្សន្តិយបាចិក្ខិយសិក្សាបទណ វេលព្រះមានព្រះ

ភាគសហទស្សនាសមុទ្ធ អន្តរោះ ច្រវីជ្រាប (ខ្ញុំកាលដែលត្រូវទិវចញ្ញា

សិក្សាបទ) ច្រវីយើញ (ខ្ញុំអំណាចខ្ញុំប្រយោជន៍ទាំង១០) ច្រវី

ចញ្ញាដល់ភិក្ខុវិញ្ញាណច្បាប់ច្បាប់ច្បាប់ វិស្សន្តិយបាចិក្ខិយសិក្សា

ចនោះ ច្រវីចញ្ញាភិក្ខុវិញ្ញាណ ។ ច្រវីចញ្ញាភិក្ខុវិញ្ញាណ ។ ច្រវី

ច្រាញនឹងច្បាប់ណា ។ ច្រវីច្រាញនឹងច្បាប់ច្បាប់យាភិក្ខុវិញ្ញាណ ។ ច្រាញនឹង

ដូចម្តេច ។ ច្រាញនឹងដែលច្បាប់ច្បាប់យាភិក្ខុវិញ្ញាណច្បាប់ច្បាប់ ។

សិក្សាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ ចញ្ញាសមុដ្ឋាននៃអារញ្ញតិទំ ៦ កាបត្តិ

នោះកំពិវេត្រដោយសមុដ្ឋាន ៦ (ដូចក្នុងកថាសិក្សាបទ) ។

(៧៣០) អកាលចំរើ កាលចំរើន្ត អង្គធម៌ត្រា
 កាជាបេន្តិយា ចិស្សត្តិយំ ពាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារត្តាតិ ។ ដុល្លន្តិ កិក្កុដិ
 អារត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មិន្តិ ។ ដុល្លន្តា កិក្កុដិ អកា-
 លចំរើ កាលចំរើន្ត អង្គធម៌ត្រា កាជាបេសិ តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឃីតា បញ្ញត្តិ ។ ន្តិ អាបត្តិសមុដ្ឋាចារិ តិហិ
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

(៧៣១) កិក្កុដិយា សន្តិ ចំរើ បរិវេន្តត្រា អង្គធម៌-
 ត្តិយា ចិស្សត្តិយំ ពាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារត្តាតិ ។ ដុល្លន្តិ
 កិក្កុដិ អារត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មិន្តិ ។ ដុល្លន្តា កិក្កុដិ
 កិក្កុដិយា សន្តិ ចំរើ បរិវេន្តត្រា អង្គធម៌ តស្មី វត្តស្មី ។
 ឃីតា បញ្ញត្តិ ។ ន្តិ អាបត្តិសមុដ្ឋាចារិ តិហិ
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

(៧៣២) អញ្ញា វិញ្ញាបេត្តា អញ្ញា វិញ្ញាបេន្តិយា
 ចិស្សត្តិយំ ពាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តិ ។ តំ អារត្តាតិ ។ ដុល្លន្តិ កិក្កុដិ អារត្ត ។

[៧៣០] កិក្កុដិអង្គធម៌ត្រាអកាលចំរើ ហើយប្រើគ
 ឲ្យចែក (ចំរើនោះ) គ្រូនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាគុណទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ជាគុណទីនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងបុល្លន្តាភិក្កុដិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុល្លន្តា-
 ភិក្កុដិអង្គធម៌ត្រាអកាលចំរើ ហើយឲ្យចែក (ចំរើនោះ) ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិព័ន្ធ ៦ អាបត្តិ
 នោះ គាំទ្រឱ្យរឹងដោយសម្បជាន ៣ ។

[៧៣១] កិក្កុដិផ្តើរចំរើនឹងកិក្កុដិផងត្រា ហើយដោះលាក់យកវិញ គ្រូ
 និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាគុណទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាគុណទីនគរសាវត្តិ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លន្តាភិក្កុដិ ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុល្លន្តាភិក្កុដិផ្តើរចំរើនឹងកិក្កុដិផងត្រា ហើយ
 ដោះលាក់យកវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិព័ន្ធ ៦ អាបត្តិនោះ គាំទ្រឱ្យរឹងដោយសម្បជាន ៣ ។

[៧៣២] កិក្កុដិសម្តែងរបស់ដទៃ ហើយត្រឡប់សម្តែងរបស់ឯទៀតវិញ
 គ្រូនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាគុណទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាគុណទីនគរសា-
 វត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លន្តាភិក្កុដិ ។

កិច្ចខិតខំ លោក្យស មហានិកាយ គ្រូស ឱស្សន្តិយា បាចិគ្គិយា

តិស្សី វត្តសិទ្ធិ ។ ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុជំ អញ្ញំ វេត្តាបេត្តា
អញ្ញំ វេត្តាបេសិ តស្សី វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មិ
អាបត្តិសមុប្បាទាមិ ធមិ សមុប្បាទេហិ សមុប្បាទិ ។

(៥៣៣) អញ្ញំ វេត្តាបេត្តា អញ្ញំ វេត្តាបេត្តិយា

ធិស្សន្តិយំ ចាចិគ្គិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ តិ អាវាសាតិ ។ ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុជំ អាវត្ត ។
តិស្សី វត្តសិទ្ធិ ។ ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុជំ អញ្ញំ វេត្តាបេត្តា
អញ្ញំ វេត្តាបេសិ តស្សី វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មិ
អាបត្តិសមុប្បាទាមិ ធមិ សមុប្បាទេហិ សមុប្បាទិ ។

(៥៣៤) អញ្ញនត្ថកេន បរិស្តារេន អញ្ញន្តិសិកេន

សង្កិកេន អញ្ញំ វេត្តាបេត្តិយា ធិស្សន្តិយំ ចាចិគ្គិយំ
កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តិ អាវាសាតិ ។
សមុប្បាទា ភិក្ខុជិយេន អាវត្ត ។ តិស្សី វត្តសិទ្ធិ ។
សមុប្បាទា ភិក្ខុជិយេន បញ្ញត្ថកេន បរិស្តារេន អញ្ញ
ន្តិសិកេន សង្កិកេន អញ្ញំ វេត្តាបេសិ តស្សី វត្តសិ ។

កិច្ចខិតខំ មហានិកាយ គ្រូស ឱស្សន្តិយា បាចិគ្គិយា

ប្រាមរ្យិនិវត្តម្ហូប ។ ប្រាមរ្យិនិវត្តម្ហូបម្ហូបភិក្ខុនិ បាទស្សមាបេសិ
ដទៃ ហើយគ្រូរ្យប្រម្ហូបម្ហូបម្ហូបភិក្ខុនិ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិសមុប្បាទនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទោះ តាំងឡើង
ដោយសមុប្បាទទាំង ៦ ។

(៥៣៥) ភិក្ខុនិប្រេតទ្រព្យបេសិដទៃ ហើយបេត្តាប្រេតទ្រព្យ

បេសិដទៃតិក្រា ត្រូវឱស្សន្តិយាបាចិគ្គិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកត្តិយា ។ ទ្រង់
បញ្ញត្តិ កត្តិយា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកត្តិយា ។ ទ្រង់ប្រាមរ្យិនិវត្តម្ហូប
និងធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិ ។ ប្រាមរ្យិនិវត្តម្ហូប ។ ប្រាមរ្យិនិវត្តម្ហូប
ភិក្ខុនិបាទប្រេតទ្រព្យបេសិដទៃ ហើយបេត្តាប្រេតទ្រព្យបេសិដទៃ
តិក្រា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិសមុប្បាទនៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិទោះតាំងឡើងដោយសមុប្បាទទាំង ៦ ។

(៥៣៦) ភិក្ខុនិប្រេតទ្រព្យបេសិដទៃ ហើយបេត្តាប្រេតទ្រព្យ

បេសិដទៃតិក្រា ត្រូវឱស្សន្តិយាបាចិគ្គិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកត្តិយា
កត្តិយា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកត្តិយា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកត្តិយា ។ ទ្រង់ប្រាមរ្យិនិវត្តម្ហូប
និងធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិ ។ ប្រាមរ្យិនិវត្តម្ហូប ។ ប្រាមរ្យិនិវត្តម្ហូប
ភិក្ខុនិបាទប្រេតទ្រព្យបេសិដទៃ ហើយបេត្តាប្រេតទ្រព្យបេសិដទៃ
តិក្រា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិសមុប្បាទនៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិទោះតាំងឡើងដោយសមុប្បាទទាំង ៦ ។

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុប្បាទាដំ ធម៌ សមុប្បា
ធម៌ សមុប្បាទា ។

[៥៣៥] អញ្ញត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញត្តិសំកេន
សង្ឃិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាមេត្តិយា ធិស្សត្តិ
យំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។
កំស្មី វត្តស្មី ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អញ្ញត្តិកេន
បរិក្ខារេន អញ្ញត្តិសំកេន សង្ឃិកេន សញ្ញាចិកេន
អញ្ញំ ចេតាមេស្មី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
អាមត្តិសមុប្បាទាដំ ធម៌ សមុប្បាធម៌ សមុប្បាទា ។

[៥៣៦] អញ្ញត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញត្តិសំកេន
មហាជិកេន អញ្ញំ ចេតាមេត្តិយា ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិ
យំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ សម្ព-

សិក្ខបទេនោះ មានវិបស្សនា ។ បណ្ណាសមុប្បាទនៃអាមត្តិទាំង ៦ អាមត្តិ
នោះគឺច្បើនដោយសមុប្បាទទាំង ៦ ។

[៥៣៧] ភិក្ខុនិម្រិតឱ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃដែល
នាយកប្រោសទម្រង់ឱ្យវត្ថុដទៃ នេទទ្ធិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ទីនេះដោយវត្ថុ
ដែលសូមបានដោយខ្លួនឯង ត្រូវទិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិ
ណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិននាសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិក្ខេបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនិក្ខេបុគ្គលច្រើនប្រេ ។ ព្រោះរឿងដែល
ភិក្ខុនិម្រិតឱ្យ ប្រើទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃដែលនាយក
ប្រោសទម្រង់ឱ្យវត្ថុដទៃ នេទទ្ធិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ទីនេះដោយវត្ថុដែលសូម
បានដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខបទេនោះ មានវិបស្សនា ។ បណ្ណាសមុប្បាទ
នៃអាមត្តិទាំង ៦ អាមត្តិនោះគឺច្បើនដោយសមុប្បាទទាំង ៦ ។

[៥៣៨] ភិក្ខុនិម្រិតឱ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន
និយកវត្ថុដែលនាយកប្រោសទម្រង់សំណុំឱ្យវត្ថុដទៃ នេទទ្ធិសមកដើម្បី
វត្ថុដទៃត្រូវទិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិ
ននាសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិក្ខេបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិក្ខេបុគ្គល
ច្រើនប្រេ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិម្រិតឱ្យប្រើទិញ

(៥១៨) អញ្ញានុកោណ បរិក្ខារោ អញ្ញានុសិកោណ
 បុគ្គលិកោណ សញ្ញាចិកោណ អញ្ញិ ទេសា បដិដ្ឋយា ជិស្សត្តិ-
 យំ វាចិដ្ឋយំ កាត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អាវត្តាតិ ។ ឥល្លទដ្ឋំ កំត្តុដ្ឋំ អាវត្ត ។ កំស្មី
 វត្តស្មី ។ ឥល្លទដ្ឋា កំត្តុដ្ឋំ អញ្ញានុកោណ បរិក្ខារោ
 អញ្ញានុសិកោណ បុគ្គលិកោណ សញ្ញាចិកោណ អញ្ញិ ទេសា-
 បេសិ ភស្មី វត្តស្មី ។ ឋតា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋាថាដំ ធម៌ សម្មដ្ឋាទេវិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៥១៩) អតិវេកេ ចតុត្តិសមាថំ ភិក្ខុវាចុណំ ទេ-
 សាបេដ្ឋយា ជិស្សត្តិយំ វាចិដ្ឋយំ កាត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ឥល្លទដ្ឋំ កំត្តុដ្ឋំ
 អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ ឥល្លទដ្ឋា កំត្តុដ្ឋំ វាចាដំ
 កម្មណំ វិញ្ញាបេសិ ភស្មី វត្តស្មី ។ ឋតា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋាថាដំ ធម៌ សម្មដ្ឋាទេវិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៥១៨) កិកុទិប្រេតទ្រវិញ្ញាត្តដទដោយបរិក្ខារបេសបុគ្គលដែល
 បាយក្រានមកដើម្បីត្រដទ គេទទួលមកដើម្បីត្រដទ ទីនេះដោយ
 ត្រដទស្រូបបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រដទស្រូបបានប្រចាំគ្នា ទ្រង់បញ្ជា
 ក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភ្នាក់ងារសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឥល្លទទ្ធាភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
 ឥល្លទទ្ធាភិក្ខុប្រេតទ្រវិញ្ញាត្តដទ ដោយបរិក្ខារបេសបុគ្គលដែលបាយក
 ប្រេតមកដើម្បីត្រដទ គេទទួលមកដើម្បីត្រដទ ទីនេះដោយត្រដទ
 ស្រូបបានមកដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សម្មដ្ឋានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះក៏ដើរដោយសម្មដ្ឋានទាំង ៦ ។

(៥១៩) កិកុទិសម្មសំភត្តដណ្តាប់មានសាច់ត្រាស់ (ភ្លយ) មាន
 ភិក្ខុសិស្ស ២ កហាចណៈ ២ ដង (១៦ កហាចណៈ) ឡើងទៅ ត្រូវ
 ឯស្រូបបានប្រចាំគ្នា ទ្រង់បញ្ជាភ្នាក់ងារ ។ ទ្រង់បញ្ជាភ្នាក់ងារសាវត្តិ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឥល្លទទ្ធាភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលឥល្លទទ្ធាភិក្ខុប្រេតទ្រវិញ្ញាត្តដទដោយ
 បាយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋានៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះក៏ដើរដោយសម្មដ្ឋានទាំង ៦ ។

ភិក្ខុវិហារឌី ហេតុស មហោស ទ្វាប ឧប្បន្តិយ ធាតុវិហ

(៥៤០) អនិកោសធម្មានយ្យកិសយាទី លហុនាម្ម

រណំ ពេនាបេដ្ឋិយា ធិស្សន្តិយេ ធាតុវិហារេ កត្ត បញ្ញ

ត្តនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារព្ភាតំ ធុល្លទន្ធិ

ភិក្ខុវិហារេ ។ ធិស្សន្តិយេ ។ ធុល្លទន្ធិ ភិក្ខុវិ

ហារេ មោមំ វិញ្ញាបេសំ តស្សី វត្តស្សី ។ ឧត្តា បញ្ញត្តិ ។

ធាតុវិហារេ បញ្ញត្តិ ។ ធាតុវិហារេ បញ្ញត្តិ ។

ទ្វាប ឧប្បន្តិយ ធាតុវិហារ ឧប្បន្តិយ ។

ធិស្សន្តិយ

(៥៤១) បត្តិ អនាសកាលត្ថ

បរិវេដ្ឋេ វិញ្ញាបេ

ពេនាបេដ្ឋា អញ្ញត្តិ

ភិក្ខុវិហារឌី មហោស ១២ ធិស្សន្តិយធាតុវិហារ ៤២

(៥៤០) ភិក្ខុវិហារឌី មហោស ១២ ធិស្សន្តិយធាតុវិហារ ៤២

ប្រើប្រាស់សំនុំ ៤ បើកដោយកន្លះនៃកហាបណៈគឺ ១១ កហាបណៈច្រើន

ទៅ ក្រុងធិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ ប្រតិបត្តកកដំណា ។ ប្រតិបត្តកក

នគរសាវត្តិ ។ ប្រតិបត្តកកដំណា ។ ប្រតិបត្តកកដំណា ។

ភិក្ខុវិហារ ។ ប្រព្រះរៀនដូចម្តេច ។ ប្រព្រះរៀនដែលផ្តល់ឧត្តាភិក្ខុវិហារ

សិបកាលបរិច្ឆេទ ។ សិក្ខាបទនោះ មានសប្តាត្តិ ១ ។ ចណ្ណ

សប្តាត្តិនៃកហាបណៈ ៦ អាចក្តីនោះ គាំទ្រឲ្យគោរពយសម្បជន្តា ៦ ។

ធាតុវិហារឌី ១២ ។

ឧត្តាវិហារឌី ធិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ ព្រះវិញ្ញា

(៥៤១) រៀនភិក្ខុវិហារឌី ១ ភិក្ខុវិហារឌី ១ អនាសកាល

បរិវេដ្ឋេ វិញ្ញាបេសំ ១ ភិក្ខុវិហារឌី ១ ភិក្ខុវិហារឌី ១

សូមរេសំដី ១ ហើយសូមរេសំ ៦ ទៀតវិញ ១ ភិក្ខុវិហារឌី ១

វិញ្ញាបេសំដី ១ ហើយរេសំ ៦ ទៀតវិញ ១ ភិក្ខុវិហារឌី ១

ភិក្ខុវិហារឌី ១ ប្រើធាតុវិហារឌី ១ យ៉ាងណាដែលតាមកម្រិត

មកដើម្បីរៀនដំ ១ ភិក្ខុវិហារឌី ១ យ៉ាងណា

វិធានបទ ចំពោះ

សង្ឃកត្ត មហាជនិ

សញ្ញាជិកា បុគ្គលិកា

ទុក្ខក្រិស្សតេយ្យកាតិ ។

(៥២២) យទ្ធនេ កកវតា ជាតេតា មស្សកា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធលោ លសុណំ ទានន្តិយោ ពាចិត្តិយំ កក្ក

បញ្ញាភិក្ខុ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញាភិក្ខុ ។ កំ អារត្តាតិ ។ ដុល្ល

ទន្ធិ ភិក្ខុនិ អារត្ត ។ កិស្មីវត្តស្មិនិ ។ ដុល្លទ្ធា ភិក្ខុនិ

ន មត្តិ ជាតិទ្វា លសុណំ មារាមេសិ កស្មីវត្តស្មី ។ ឯកា

បញ្ញាភិក្ខុ ។ ទន្ធិ អាមត្តិសមុដ្ឋាតាជិ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋាទេវា

សមុដ្ឋាតិ (វិជ្ជករលោមកេ) ។

វិធានបទ ចំពោះ

របស់សង្ឃ ១ ភិក្ខុនិប្រិទេឡទ្ធិញ្ញវត្តដទៃដោយចំការរបស់

មហាជនិគណៈ ១ ភិក្ខុនិទ្វេនេញ្ញវត្តដទៃដោយចំការដែល

សូមបានមកដោយខ្លួនឯង ១ ភិក្ខុនិទ្វេនេញ្ញវត្តដទៃដោយ

ចំការរបស់បុគ្គល ១ ភិក្ខុនិសូមសំពត់ដណ្តប់ទានសាច់

ក្រាស់មានវិម្មុច្រើនជាង ១៦ កហាបណៈទៀនិទៅ ១ ភិក្ខុនិ

សូមសំពត់ដណ្តប់ទានសាច់ស្អាត មានវិម្មុច្រើនជាង ១០

កហាបណៈទៀនិទៅ ១ ។

(៥២២) បាចិត្តិយសិក្ខាបទណោ ដែលព្រះនាមព្រះភាគ

អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធសន្តិដោយ ទ្រង់ជ្រាប (ទូកាលដែលក្នុងនិបបាត

សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (ទូកំណត់នៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ជា

ដល់ភិក្ខុនិដែលទំនាស្មិទ្ធិម បាចិត្តិយសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ជា ក្នុងទី

ណា ។ ទ្រង់បញ្ជា ក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិធិបុគ្គលណា ។

ទ្រង់ប្រារព្ធនិធិបុល្លទន្ធាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល

បុល្លទន្ធាភិក្ខុនិ មិនដឹងប្រមាណ ក៏ប្រើគេឲ្យនាយកខ្លួនមក ។ សិក្ខាបទ

នោះមានករណី ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាចត្តិទាំង ៦ អាមត្តិដោះ

កំនិទៀនិវាយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារណាមសិក្ខាបទ) ។

ធួំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាធិ ឯកោសម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ
(បឋមតារាដិកេ) ។

(៥២២) អតិកេត្តន្ត្រ័សមទ្ធវរមំ ឧទកស្សន្តិកំ
អាធិយន្តិយា ចាធិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សារត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តានិ ។ អញ្ញត្តិ កិក្កនិ អាវត្ត ។
តិស្មី វត្តស្មីន្តិ ។ អញ្ញត្តិ កិក្កនិ អតិកេត្តិ ឧទក-
ស្សន្តិកំ អាធិយំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធួំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាធិ ឯកោសម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ
(បឋមតារាដិកេ) ។

(៥២៣) កិក្កស្ស កុញ្ញស្ស ចាធិយេន វា វិជ្ជ-
បនេន វា ឧបតិដ្ឋន្តិយា ចាធិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សារត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តានិ ។ អញ្ញត្តិ កិក្កនិ
អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីន្តិ ។ អញ្ញត្តិ កិក្កនិ កិក្កស្ស
កុញ្ញស្ស ចាធិយេន ច វិជ្ជបនេន ច ឧបតិដ្ឋ តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធួំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាធិ
ត្តិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានិ (ឯន្យកាលោមកេ) ។

បណ្ណសម្មដ្ឋានៃកាបត្តិចាំង ៦ អាបត្តិទោសាធិវ្យាដោយសម្មដ្ឋាន ១
(ដូចក្នុងបឋមបុគ្គលិកសិក្ខាបទ) ។

(៥២៤) កិក្កនិកានិយកម្មការជ្រុះអន្តិជាតដោយទឹកតានជ្រៅ
លើសជាង២ ដ្ឋានប្រាមវ្យាដោយទឹកតានជ្រៅ គ្រូអាបត្តិចាធិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភក្កិទិ
ណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្កិផ្សេងៗ ។ ទ្រង់ប្រាញនិបុត្តលណា ។ ទ្រង់
ប្រាញនិបុត្តមួយរូប ។ ព្រោះរឿងផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងផ្លូវកិក្កនិ
មួយរូបកាន់យកម្មការជ្រុះអន្តិជាត ដោយទឹកតានជ្រៅ ។ សិក្ខាបទ
នោះមានតែចក្កាតិ ១ ។ បណ្ណសម្មដ្ឋានៃកាបត្តិចាំង ៦ អាបត្តិទោសាធិ
វ្យាដោយសម្មដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបុគ្គលិកសិក្ខាបទ) ។

(៥២៥) កិក្កកុញ្ញនិកានិ កិក្កនិទៅប្រើដោយទឹកត្រី ដោយផ្នែកត្រី
គ្រូអាបត្តិចាធិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភក្កិទិណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្កិទិសាវត្តិ ។
ទ្រង់ប្រាញនិបុត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាញនិបុត្តមួយរូប ។ ព្រោះរឿង
ផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងផ្លូវកិក្កនិមួយរូប កាលដែលកិក្កកុញ្ញនិកានិចាន
ទៅប្រើដោយទឹកផង ដោយផ្នែកផង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែចក្កាតិ ១ ។
បណ្ណសម្មដ្ឋានៃកាបត្តិចាំង ៦ អាបត្តិទោសាធិវ្យាដោយសម្មដ្ឋាន ២
(ដូចក្នុងឯន្យកាលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥២៥] អាមត្តនិកាយំ វិញ្ញាណេត្តិយា កុរុណ្ណិយា
 ចាតិភ្នំយំ កត្តា បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលា កិក្ខុដិយោ អាវត្ត ។ កិស្មី
 វត្តស្មិ ។ សម្មហុលា កិក្ខុដិយោ អាមត្តនិកាយំ វិញ្ញា-
 ណេត្តិយ កុរុណ្ណិយ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មិ
 អាមត្តិសម្មដ្ឋានិ ធម្មិ សម្មដ្ឋានិ សម្មដ្ឋានិ ។

[៥២៦] ឧច្ចារិកំ បស្សវិកំ ទេឡិ ក(១) សង្ការិ
 កំ វិយាសិ កំ តំរោត្តុ ធម្មិយា ចាតិភ្នំយំ កត្តា
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 អញ្ញាតិ កិក្ខុដិ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មិ ។ អញ្ញាតិ
 កិក្ខុដិ ឧច្ចារិកំ បស្សវិកំ ទេឡិ ក(១) សង្ការិ
 កំ វិយាសិ កំ តំរោត្តុ ធម្មិ កស្មី វត្តស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មិ អាមត្តិសម្មដ្ឋានិ ធម្មិ សម្មដ្ឋានិ សម្មដ្ឋានិ ។

[៥២៧] ឧច្ចារិកំ បស្សវិកំ ទេឡិ កំ សង្ការិ
 កំ វិយាសិ កំ ចារិក ធម្មិយា ចាតិភ្នំយំ កត្តា
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។

• ១ ម. ធម្មិយា ទេឡិ កិ ធម្មិ ១ បញ្ញត្តិ ។

[៥២៨] ភិក្ខុនិស្សមស្រូវស្រស់ទានំ ត្រូវអាមត្តិបាចិន្ទិយៈ ទ្រង់
 បញ្ញត្តិក្នុងវិញ្ញាណ ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនិស្សមស្រូវស្រស់ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធម្មិបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធម្មិកិក្ខុដិមួយ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងវិសេសភិក្ខុនិ ច្រើនរូបស្រូវស្រស់ហើយទានំ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃកាមត្តិទាំង ២ កាមត្តិទោះតាំង
 ឡើងដោយសម្មដ្ឋាន ២ ។

[៥២៩] ភិក្ខុនិចារលទ្ធានុក្ខិបស្សវិក្ខិទិកមាតិក្ខិ សម្រាមក្ខិ របស់
 សំណលក្ខិ ទានំត្រូវដក្ខានំ ត្រូវអាមត្តិបាចិន្ទិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងវិញ្ញាណ ។
 ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនិស្សមស្រូវស្រស់ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធម្មិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញា
 ធម្មិកិក្ខុដិមួយ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវិសេសភិក្ខុនិ
 មួយរូបចារលទ្ធានុក្ខិ បស្សវិក្ខិ ទិកមាតិក្ខិ សម្រាមក្ខិ របស់សំ-
 ណលក្ខិ ទានំត្រូវដក្ខានំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សម្មដ្ឋាននៃកាមត្តិទាំង ២ កាមត្តិទោះតាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋានទាំង ២ ។

[៥៣០] ភិក្ខុនិចារលទ្ធានុក្ខិបស្សវិក្ខិទិកមាតិក្ខិ សម្រាមក្ខិ របស់
 សំណលក្ខិ លើឈើឬស្រូវវិសេសស្រស់ ត្រូវអាមត្តិបាចិន្ទិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងវិញ្ញាណ ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនិស្សមស្រូវស្រស់ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធម្មិបុគ្គលណា ។

សម្ពុហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ ត្រៃស្មី វត្តស្មី ។
 សម្ពុហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧត្តារម្យ បស្សាវម្យ ទេឡម្យ
 សង្ការម្យ វិហាសម្យ ហរិត ធន្តស្មី តស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា មញ្ញតិ ។ ធម្មិ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមិ ធម៌
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។

[៤៥១] ធម្មិ វា ភិក្ខុ វា វាមិក្ខុ វា ធន្តស្មិយាយ

កត្តនិយោ ចាចិត្តិយំ កត្ត មញ្ញតិ ។ វាមិក្ខុ
 មញ្ញតិ ។ តំ អាវត្តានិ ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុនិយោ
 អាវត្ត ។ ត្រៃស្មី វត្តស្មី ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុនិយោ
 ឧត្តារម្យ វិហាសម្យ វាមិក្ខុម្យ ធន្តស្មិយាយ អភមិស្ម តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា មញ្ញតិ ។ ធម្មិ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមិ
 ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ (ឯឡករណាមាត) ។

ឈុណវន្តា បរិវារ ។

[៤៥២] វត្តស្មី កាវេ អធិដ្ឋិយេ ធម្មិសេន សិទ្ធិ ឯកេ-

នេកាយ សម្មដ្ឋានិយោ ចាចិត្តិយំ កត្ត មញ្ញតិ ។

ទ្រង់ប្រាជ្ញាធម៌ភិក្ខុនិយោ ។ ប្រាជ្ញាធម៌ដូចម្តេច ។ ប្រាជ្ញាធម៌ដែល
 ភិក្ខុនិយោចុះចោលទាញចុះ បស្សាវចុះ ទិក្ខានុចុះ សម្រាមចុះ ចេស
 សំណល់ចុះ លើឈើឬស្មៅដែលស្រស់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ជី ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
 សម្មដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៤៥១] ភិក្ខុនិយោចុះចោលចេញពី ក្នុងស្ថានប្រៀនក្តី ក្នុងប្រតិក្តិ ក្រៅ

អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិទីនៃភក្តិ ។
 ទ្រង់ប្រាជ្ញាធម៌បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធម៌ពួកគ្រូយាភិក្ខុនិ ។ ប្រាជ្ញា
 ធម៌ដូចម្តេច ។ ប្រាជ្ញាធម៌ដែលពួកគ្រូយាភិក្ខុនិ បានដើរចៅមើល
 រាំចុះ ក្នុងប្រៀនចុះ ក្នុងប្រតិក្តិចុះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ជី ១ ។
 បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋាន ៦
 (ដូចគ្នានឹងឡករណាមសិក្ខាបទ) ។

ចប់ ឈុណវន្ត ទំ ។

[៤៥២] ភិក្ខុនិយោចុះចោលចេញពី ក្នុងស្ថានប្រៀនក្តី ក្នុងប្រតិក្តិ ក្រៅ

យប់និងភក្តិទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិទីនៃភក្តិ ។

កិច្ចសិរិវង្ស សោត្តម មហានិៈ ជាដើម រដ្ឋការបញ្ជា

សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ អញ្ញាតិ កិក្កុយិ
អាណ ។ កិស្មី វត្ថុស្មិដ្ឋិ ។ អញ្ញាតិ កិក្កុយិ វត្ថុស្មិ
អប្បដិមេ បុរិសេន សន្និ ឯកោនេកា សន្និដ្ឋិ កស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មិ អាមត្តិសមុដ្ឋាថាជិ
ដ្ឋិហិ សមុដ្ឋាថេហិ សមុដ្ឋាតិ (ថេយ្យសត្តកេ) ។

[២៤៣] បដិច្ចរដ្ឋ ឱកាសេ បុរិសេន សន្និ ឯកោ-

នេកាយ សន្និដ្ឋិយា ថាជិដ្ឋិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ អញ្ញាតិ កិក្កុយិ
អាណ ។ កិស្មី វត្ថុស្មិដ្ឋិ ។ អញ្ញាតិ កិក្កុយិ បដិច្ចរដ្ឋ
ឱកាសេ បុរិសេន សន្និ ឯកោនេកា សន្និដ្ឋិ កស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មិ អាមត្តិសមុដ្ឋាថាជិ
ដ្ឋិហិ សមុដ្ឋាថេហិ សមុដ្ឋាតិ (ថេយ្យសត្តកេ) ។

[២៤៤] អាជ្ឈកាសេ បុរិសេន សន្និ ឯកោនេកា-

យ សន្និដ្ឋិយា ថាជិដ្ឋិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ អញ្ញាតិ កិក្កុយិ អាណ ។

កិច្ចសិរិវង្ស មហានិៈ ១២ ជាដើម រដ្ឋការបញ្ជា

ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថុ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងកិក្កុយិមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកិក្កុយិមួយរូប
នៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងវេលាយប់នឹងពេលមានប្រទេស ។
សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាមត្តិទាំង ៦ អាមត្តិ
នោះកាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦ (ដូចក្នុងវេយ្យសក្កសិក្ខាបទ) ។

[២៤៥] កិក្កុយិបិកានៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទិកាស

ដឹកំប៉ុន ត្រូវអាមត្តិទាំងបួន ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថុ
សាវត្ថុ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិក្កុយិមួយរូប ។
ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកិក្កុយិមួយរូប បិកានៅជាមួយនឹងបុរស
តែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទិកាសដឹកំប៉ុន ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសម្បជានៃអាមត្តិទាំង ៦ អាមត្តិនោះកាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦
(ដូចក្នុងវេយ្យសក្កសិក្ខាបទ) ។

[២៤៦] កិក្កុយិបិកានៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទិកាស

ត្រូវអាមត្តិទាំងបួន ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថុ
សាវត្ថុ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិក្កុយិមួយរូប ។

ក៏ស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ អញ្ញាតា កិក្ខុដ៏ អង្រៀតាសេ
បុរិសេន សន្តិ ឯកោនេតា សន្តិដ្ឋ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញាតិ ។ ធម្មិ អាចត្តិសមុដ្ឋានាមិ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ
សមុដ្ឋានិ (វេយ្យសក្កកេ) ។

(៥៥៥) រដិយាយ កំ ឡោ កំ សិដ្ឋាដកេ កំ
បុរិសេន សន្តិ ឯកោនេតាយ សន្តិដ្ឋនិយា ចាចិត្តិយំ
កត្ត បញ្ញាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញាតិ ។ កំ អាណាតិ ។
ធីល្លធម្មិ កិក្ខុដ៏ អាណ ។ ក៏ស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ធីល្លធា
កិក្ខុដ៏ រដិយាយថ ឡោ ថិ សិដ្ឋាដកេថ បុរិសេន
សន្តិ ឯកោនេតា សន្តិដ្ឋ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញាតិ ។ ធម្មិ អាចត្តិសមុដ្ឋានាមិ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ
សមុដ្ឋានិ (វេយ្យសក្កកេ) ។

(៥៥៦) បុរេភត្តិ កុលាមិ ឧបសន្តិមិត្តា អាសនេ
និសីទិត្តា សាមិកេ អនាមុត្តា បញ្ញាមន្តិយា ចាចិត្តិ-
យំ កត្ត បញ្ញាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញាតិ ។ កំ អា-
ណាតិ ។ អញ្ញាតា កិក្ខុដ៏ អាណ ។ ក៏ស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។

ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលកិក្ខុនិមួយរូប បិកនៅជាមួយនឹង
បុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទីពេល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញាតិ ។ បណ្តា
សម្បត្តិទាំងនោះក៏ទាំង ៦ អាចត្តិទាំងនោះរឿងដោយសមុដ្ឋាន ៤ (ដូចក្នុង
វេយ្យសក្កសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៧) កិក្ខុនិមួយរូបនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងប្រការពួក
ក្តី ប្រកាសក្តី ផ្លូវបកក្តី ក្រៅអាចត្តិប្រាប្រិយៈ ទ្រង់បញ្ញាតិក្នុងទីពេល ។
ទ្រង់បញ្ញាតិក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារាជនិក្ខម្យលោក ។ ទ្រង់ប្រារាជ-
និក្ខម្យលោក ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុរសម្នាក់
កិក្ខុនិមួយរូបនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងប្រការពួកខ្លះ ប្រកាស
ខ្លះ ផ្លូវបកខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញាតិ ។ បណ្តាសម្បត្តិ
ទាំងនោះក៏ទាំង ៦ អាចត្តិទាំងនោះរឿងដោយសមុដ្ឋាន ៤ (ដូចក្នុងវេយ្យ-
សក្កសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៨) កិក្ខុនិមួយរូបនៅក្រៅក្រុមលក្ខណៈវិលាបុទបាយ ហើយអនិយ
លីកាសនៈ មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេហើយក៏ទៅស្រេចព្រះ ក្រៅអាចត្តិ
ប្រាប្រិយៈ ទ្រង់បញ្ញាតិក្នុងទីពេល ។ ទ្រង់បញ្ញាតិក្នុងនគរសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារាជ-
និក្ខម្យលោក ។ ទ្រង់ប្រារាជនិក្ខម្យលោក ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

ឧបសគ្គមិត្តា សាមិកេ អនាមុត្តា សេយ្យំ សន្តវិត្តា(១)
 អភិវិសិដិសុ ភស្មំ វត្ថុស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាចត្តិសមុដ្ឋាណំ ភិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតិ
 (កេបិណកេ) ។

[៥៥៧] ធុត្តហិកេន ធុបដារិកេន បរំ ឧដ្ឋាបេន្តិ-
 យា ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អាវត្តាតិ ។ អញ្ញាវំ ភិក្កុដិ អាវត្ត ។ កិស្មិ
 វត្ថុស្មិ ។ អញ្ញាវំ ភិក្កុដិ ធុត្តហិកេន ធុបដារិកេន
 បរំ ឧដ្ឋាបេសិ ភស្មំ វត្ថុស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាចត្តិសមុដ្ឋាណំ ភិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតិ ។

[៥៦០] វត្តាណំ វា បរំ វា ធិរយេន វា ព្រហ្មច-
 រិយេន វា អភិបច្ឆិយា ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធល្ហាកាលី
 ភិក្កុដិ អាវត្ត ។ កិស្មិ វត្ថុស្មិ ។ ធល្ហាកាលី

១, ២ សន្តវិត្តា វា បន្តវេញ វា ។

ចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាវេលាពិយមិត្តប្រាប់គ្នាសំខេ ប្រាប់តែ
 ក្រាលសេនាសនៈសម្រាប់ក្រាលវេលាពិយមិត្ត ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
 តែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានៃអាបក្កិច្ចំ ៦ អាបក្កិច្ចានៃតាំងឡើង
 ដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកថិកសិក្ខាបទ) ។

[៥៥៧] ភិក្កុដិពាលោភោសភិក្កុដិវៃ ដោយភិយាប្រកាន់
 អាត្រកំ ធិរិដោយវិចារណាខុស ត្រូវអាបក្កិច្ចាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញាភក្កិច្ចិណ
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ញាភក្កិច្ចិណសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាភូមិវិបុលណា ។ ទ្រង់
 ប្រាភូមិវិភិក្កុដិមួយ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្កុដិ
 មួយប្រពោលភោសភិក្កុដិវៃ ដោយភិយាប្រកាន់អាត្រកំ ធិរិដោយ
 វិចារណាខុស ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋាន
 នៃអាបក្កិច្ចំ ៦ អាបក្កិច្ចានៃតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ ។

[៥៦០] ភិក្កុដិប្រទេចខ្លួនឯងក៏ ប្រទេចភិក្កុដិវៃក៏ ដោយខាត ឬ
 ដោយព្រហ្មចរិយៈ ត្រូវអាបក្កិច្ចាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញាភក្កិច្ចិណ ។ ទ្រង់
 បញ្ញាភក្កិច្ចិណសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាភូមិវិបុលណា ។ ទ្រង់ប្រាភូមិវិ
 បុលណាភិក្កុដិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ណាកាលីភិក្កុដិ

(៥២៣) បណ្ឌិតភិក្ខុ ឧបសាលាដំណែល ភាគ

មេត្តិយា ចាត់តាំង កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធូល្យធម៌ ភិក្ខុធម៌
អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ ធូល្យធម៌ ភិក្ខុធម៌
អប្បទាណិកាយោ ឧបសាលាដំណែល ជាវស្មី តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម៌ អាបត្តិសមុប្បាទ
ធម៌ សមុប្បាទធម៌ សមុប្បាទិ ។

(៥២៤) ភិក្ខុធម៌ ចំណា វិសិទ្ធភា ក វិសិទ្ធភា

ក ទេវ សំគ្វាមេត្តិយា^១ ធម៌ សំគ្វាមេត្តិយា ឧបសាលា
កេត្តិយា ចាត់តាំង កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធូល្យធម៌ ភិក្ខុធម៌ អាវត្ត ។
កំស្មី វត្តស្មី ។ ធូល្យធម៌ ភិក្ខុធម៌ ភិក្ខុធម៌ ចំណា
វិសិទ្ធភា(២) ទេវ សំគ្វាមេត្តិយា ធម៌ សំគ្វាមេត្តិយា ឧបសាលា
អភាសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម៌ អា-
បត្តិសមុប្បាទធម៌ ឯកា សមុប្បាទធម៌ សមុប្បាទិ

(ធូល្យធម៌) ។

១ វ. សំគ្វិយា ។ ២ សំគ្វិយា ។ ៣ វ. វិសិទ្ធភា ក វិសិទ្ធភា ក ។

(៥២៥) ភិក្ខុធម៌ ចំណា សំគ្វាមេត្តិយា ឧបសាលា

ក្រៅភាគបញ្ញត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងវិធាន ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងវិធានសាវត្ថិ ។
ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងវិធានសមុប្បាទ ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងវិធានភិក្ខុធម៌ ។ ទ្រង់
បញ្ជាក់ក្នុងវិធានសមុប្បាទ ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងវិធានភិក្ខុធម៌ ប្រើប្រាស់សំណត់
សំគ្វាមេត្តិយា ។ សំគ្វាមេត្តិយា ចាត់តាំង កត្ត បញ្ញត្តិ ។ ធូល្យធម៌ ភិក្ខុធម៌
អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ ធូល្យធម៌ ភិក្ខុធម៌ ភិក្ខុធម៌ ចំណា
វិសិទ្ធភា(២) ទេវ សំគ្វាមេត្តិយា ធម៌ សំគ្វាមេត្តិយា ឧបសាលា
អភាសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម៌ អា-
បត្តិសមុប្បាទធម៌ ឯកា សមុប្បាទធម៌ សមុប្បាទិ

(៥២៦) ភិក្ខុធម៌ ចំណា វិសិទ្ធភា ក វិសិទ្ធភា

ក ទេវ សំគ្វាមេត្តិយា^១ ធម៌ សំគ្វាមេត្តិយា ឧបសាលា
កេត្តិយា ចាត់តាំង កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធូល្យធម៌ ភិក្ខុធម៌ អាវត្ត ។
កំស្មី វត្តស្មី ។ ធូល្យធម៌ ភិក្ខុធម៌ ភិក្ខុធម៌ ចំណា
វិសិទ្ធភា(២) ទេវ សំគ្វាមេត្តិយា ធម៌ សំគ្វាមេត្តិយា ឧបសាលា
អភាសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម៌ អា-
បត្តិសមុប្បាទធម៌ ឯកា សមុប្បាទធម៌ សមុប្បាទិ
(ធូល្យធម៌) ។

១ វ. សំគ្វិយា ។ ២ សំគ្វិយា ។ ៣ វ. វិសិទ្ធភា ក វិសិទ្ធភា ក ។

[៥៦៥] មញ្ញាហ៍តិ សន្និដ្ឋានិ អតិក្កាមេន្តិយា

ចាចិត្តិយំ កត្តុ មញ្ញាត្តិ ។ សាវត្តិយា មញ្ញាត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា កិក្កុចិយោ អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីត្តិ ។ សម្ពហុលា កិក្កុចិយោ កិក្កុចិយំ ហាត្ត ចិវិ ធិត្តិមិទ្ធា សន្តវត្តវេទ ជនបទនាវតិ ចក្កមិស្ម តស្មី វត្តស្មី ។ ឃីតា មញ្ញាត្តិ ។ ធម្មិ អាមត្តិសម្ពុដ្ឋា ចាចិ ធម្មិ មិស្ម មញ្ញាត្តិ (កមិទេក) ។

[៥៦៦] ចិវិសន្តមិយំ ចាចិត្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្តុ មញ្ញាត្តិ ។ សាវត្តិយា មញ្ញាត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ អញ្ញាតិ កិក្កុចិ អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីត្តិ ។ អញ្ញាតិ កិក្កុចិ កិក្កុចិយា ចិវិ(១) អបាមញ្ញា ចាចិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឃីតា មញ្ញាត្តិ ។ ធម្មិ អាមត្តិសម្ពុដ្ឋាចាចិ ធម្មិ មិស្ម មញ្ញាត្តិ (កមិទេក) ។

១ ។ ម. អញ្ញាតិយា វិវិ ។

[៥៦៧] កិក្កុចិយាវិវិសន្តមិយំ(១) មញ្ញាត្តិហុស ។ វិវិចេត្តិ ត្រូវ អាមត្តិចាចិត្តិយោ ច្រើនបណ្តក្នុងទិណ ។ ច្រើនបណ្តក្នុងទិណសាវត្តិ ។ ច្រើនប្រាណូនីនិបុគ្គលណា ។ ច្រើនប្រាណូនីនិកិក្កុចិម្រៃម្រៃ ។ ព្រោះរឿង វិវិចេត្តិម្រៃ ។ ព្រោះរឿងវិវិវេលកិក្កុចិម្រៃម្រៃ ទុកដាក់វិវិក្កុចិវិវិវេលក កិក្កុចិវិវិវេល ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចាចិត្តិវិវិវេល ដោយមានត ស្ម័នីនិវិវេល ។ សិក្ខាមទានោះ មានតបញ្ញាតិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋានៃ អាមត្តិចាចិ ៦ អាមត្តិទោះតាំងឡើង ដោយសម្ពុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកមិទេ សិក្ខាមទ) ។

[៥៦៨] កិក្កុចិច្រច្រើនសន្តិមិយាវិវិ (ចិវិវេលលមយករបស់ មេតាច្រើនប្រាសម្បយសំណើរ) ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយោ ច្រើនបណ្តក្នុងទិ ណា ។ ច្រើនបណ្តក្នុងទិណសាវត្តិ ។ ច្រើនប្រាណូនីនិបុគ្គលណា ។ ច្រើន ប្រាណូនីនិកិក្កុចិម្រៃម្រៃ ។ ព្រោះរឿងវិវិវេលកិក្កុចិម្រៃម្រៃ ។ ព្រោះរឿងវិវិវេល កិក្កុចិម្រៃម្រៃ មិនបានប្រាប់ដោយឃ្លីចិវិវេលសិក្កុចិវិវេល ។ សិក្ខាមទ នោះមានតបញ្ញាតិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋានៃអាមត្តិចាចិ ៦ អាមត្តិទោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកមិទេសិក្ខាមទ) ។

១ ពាក្យថា វិវិវេលសន្តិមិយា គឺការច្រើនប្រាសម្បយសំណើរនៃបណ្តាសន្តិ ។

(៨៦៧) តណាស្ស ចិវណភិ អន្តរាយំ ករោដ្ឋិយា
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ ឥន្ទ្រន្ទំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីន្ទំ ។
 ឥន្ទ្រន្ទា ភិក្ខុនិ តណាស្ស ចិវណភិ អន្តរាយំ អតា-
 សិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ចន្ទំ អាបត្តិស-
 ម្មដ្ឋាចាមិ តិហិ សម្មដ្ឋាទេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៨៦៨) ធម្មិកំ ចិវរិកន្តំ បដិពាហន្តិយា ចាចិត្ត-
 យំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អា-
 វត្តាតិ ។ ឥន្ទ្រន្ទំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីន្ទំ ។
 ឥន្ទ្រន្ទា ភិក្ខុនិ ធម្មិកំ ចិវរិកន្តំ បដិពាហំ តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ចន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាចាមិ
 តិហិ សម្មដ្ឋាទេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៨៦៩) អាតារិកស្ស វិ ចរិក្ខាជកស្ស វិ ចរិក្ខា-
 និកាយ វិ សមណាធម៌ ទេដ្ឋិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ឥន្ទ្រន្ទំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីន្ទំ ។ ឥន្ទ្រ-

(៨៦៧) ភិក្ខុនិធ្វើវិលោក របស់គណៈឱ្យអន្តរាយ ត្រូវតាមភ្នំ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាគណនីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាគណនីគ្រងសាវត្តិ ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឥន្ទ្រន្ទាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿង
 កំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំដែលឥន្ទ្រន្ទាភិក្ខុនិ ធ្វើវិលោករបស់គណៈ
 ឱ្យអន្តរាយ ។ សំគាប់ទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាន
 នៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិទោះតាំងរឿង ដោយសម្មដ្ឋាន ៣ ។

(៨៦៨) ភិក្ខុនិយាត់ការចែកចិវរិកន្តិយា ត្រូវតាមភ្នំ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាគណនីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាគណនីគ្រងសាវត្តិ ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឥន្ទ្រន្ទាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿង
 កំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំដែលឥន្ទ្រន្ទាភិក្ខុនិ យាត់ការចែកចិវរិកន្តិយា
 ច្រកចោយធម៌ ។ សំគាប់ទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាន
 នៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិទោះតាំងរឿង ដោយសម្មដ្ឋាន ៣ ។

(៨៦៩) ភិក្ខុនិឱ្យសមណចិវរិកន្តិយា ដល់ចិវរិកន្តិយា
 ដល់ចិវរិកន្តិយា ត្រូវតាមភ្នំបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាគណនីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ជាគណនីគ្រងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 ឥន្ទ្រន្ទាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំដែលឥន្ទ្រន្ទា-

កិច្ចនិរោធ សមាស ធម្មវិបាក ជាចិន្តាយ កុដ្ឋិក្កោ

វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ឥន្ទ្រជន្ម កិក្ខុនី កិក្ខុនិយា សក្កិក្ខុ
អសិក្ខុ អកាសិ កស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ឯកោ បញ្ញាតិ ។
ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាយាមិ តិហំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។

[៥៧៥] ធុត្តិកំ សហាជីវិមំ នេវ ឧបដ្ឋាបេនិយា(។)

ន ឧបដ្ឋាបនាយ ឧស្សុក្កំ កកេនិយា ចាចិន្តយំ
កក្ខុ បញ្ញាតិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញាតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
ឥន្ទ្រជន្ម កិក្ខុនី អារព្ភ ។ កស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ឥន្ទ្រជន្ម
កិក្ខុនី ធុត្តិកំ សហាជីវិមំ នេវ ឧបដ្ឋាបេសិ ន ឧប-
ដ្ឋាបនាយ ឧស្សុក្កំ អកាសិ កស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ឯកា
បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាយាមិ ឯកោ សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋានិ (កុដ្ឋិក្កោបេ) ។

[៥៧៦] កិក្ខុនិយា ឧបស្សយំ នត្វា កុបិទាយ
អនត្តមនាយ និក្ខន្ធមិយា ចាចិន្តយំ កក្ខុ បញ្ញាតិ ។
សាវត្ថុយា បញ្ញាតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ឥន្ទ្រជន្ម កិក្ខុនី
អារព្ភ ។ កស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ឥន្ទ្រជន្ម កិក្ខុនី
កិក្ខុនិយា ឧបស្សយំ នត្វា កុបិទា អនត្តមនា និក្ខន្ធមិ

។ ឧ. ឧបដ្ឋានិយា ។

កិច្ចនិរោធ សមាស ១៦ ជាចិន្តាយ កុដ្ឋិក្កោ

កំផ្លុចម្ហូប ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចម្ហូបនៃឥន្ទ្រជន្មសេចក្តីស្ម័គ្រដល់
កិក្ខុនីផង ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញាតិ ១ ។ ចណ្ណសម្មាសនៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះកំផ្លុច ហើយសម្មាស ៧ ។

[៥៧៧] កិក្ខុនិមិទានបម្រើ មិទានប្រើសេចក្តីទូលំទូយ ដើម្បី
បម្រើ ខ្ញុំកិក្ខុនីកុសិស្សដែលមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជា
ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិក្នុងសាវត្ថុ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកុស្តលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឥន្ទ្រជន្មនៃឥន្ទ្រជន្ម ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចម្ហូប ។ ព្រោះរឿង
កំផ្លុចម្ហូបនៃឥន្ទ្រជន្មមិទានបម្រើ មិទានប្រើសេចក្តីទូលំទូយ ដើម្បី
បម្រើ ខ្ញុំកិក្ខុនីកុសិស្សដែលមានជម្ងឺ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
បញ្ញាតិ ១ ។ ចណ្ណសម្មាសនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះកំផ្លុច ហើយ
សម្មាស ១ (ដូចក្នុងកុដ្ឋិក្កោបេសិក្ខាបទ) ។

[៥៧៨] កិក្ខុនិមិទានបម្រើដែលកិក្ខុនីផង ហើយមានសេចក្តី
ទាំងអស់នៃកិក្ខុនី កំផ្លុចម្ហូបនៃឥន្ទ្រជន្ម (ចាស់នៅនោះ) ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិក្នុងសាវត្ថុ ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្តិក្នុងសាវត្ថុ ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកុស្តលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឥន្ទ្រជន្មនៃឥន្ទ្រជន្ម ។ ព្រោះរឿង
កំផ្លុចម្ហូប ។ ព្រោះរឿងកំផ្លុចម្ហូបនៃឥន្ទ្រជន្មមិទានបម្រើដែលកិក្ខុនី
ផង ហើយមានសេចក្តីទាំងអស់នៃកិក្ខុនី កំផ្លុចម្ហូបនៃឥន្ទ្រជន្ម

តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា ចញ្ញត្តិ ។ ធួន្នំ អាចត្តិសមុដ្ឋានាមិ
តីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។

[៥៧៧] សំសដ្ឋាយ ភិក្ខុនិយោ យាវតតិយំ ស-
មទុកាសនាយ ធម្មដិច្ចិស្សន្តិយោ ខាចិត្តិយំ កត្ត
ចញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយោ ចញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តានិ ។
ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីនិ ។
ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ សំសដ្ឋា វិហារ តស្មី វត្តស្មី ។
ឯកា ចញ្ញត្តិ ។ ធួន្នំ អាចត្តិសមុដ្ឋានាមិ ឯកា
សមុដ្ឋានេច សមុដ្ឋានិ (សមទុកាសនាយ(១)) ។

[៥៧៨] អាញ្ហរដ្ឋ សាសន្តសម្មតេ សប្បដិកយេ
អសន្តិកាយ ចារឹកំ ចរន្តិយោ ខាចិត្តិយំ កត្ត ចញ្ញត្តិ ។
សាវត្តិយោ ចញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តានិ ។ សម្មហុលា
ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មីនិ ។ សម្មហុលា
ភិក្ខុនិយោ អាញ្ហរដ្ឋ សាសន្តសម្មតេ សប្បដិកយេ
អសន្តិកាយ ចារឹកំ ចរិសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា

។ ខ. ខ. ធម្មនិកាយ ។

(តំលំរោទោនោ) ។ សិក្ខាចរោនោ ទានវិចចញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋាន
ខៃកាចត្តិទានំ ៦ កាចត្តិទោនោ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៧៧] ភិក្ខុនិ នៅច្រឡំក្រឡំដោយគ្រហស្ថ កាលបើសង្ឃ
សូត្រសមទុកាសនេកម្មជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មទាន
ពេញ ត្រូវកាចត្តិទានៈ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុង
សាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចុក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ណកាលីភិក្ខុនិ ។
ព្រោះរឿងពីវដ្ឋចម្ពូច ។ ព្រោះរឿងពីវដ្ឋលចណ្ណកាលីភិក្ខុនិនៅច្រឡំ
ច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ។ សិក្ខាចរោនោ ទានវិចចញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណ
សមុដ្ឋានខៃកាចត្តិទានំ ៦ កាចត្តិទោនោ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូច
ក្នុងសមទុកាសនា) ។

[៥៧៨] ភិក្ខុនិមិនមានក្បួនញាញ (ដាត្រា) ដើរទៅកាន់ពារិកពានិក្ខុនិ
វែង ដែលគេសន្មតថាជាវិប្រកចរដោយសេចក្តីរន្ស៊ីស ប្រកចរដោយភ័យ
ចំពោះមុខ ត្រូវកាចត្តិទានៈ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ចញ្ញត្តិក្នុង
ក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចុក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិច្រើនរូប ។
ព្រោះរឿងពីវដ្ឋចម្ពូច ។ ព្រោះរឿងពីវដ្ឋលភិក្ខុនិច្រើនរូប មិនមានក្បួន
ញាញ (ដាត្រា) ដើរទៅកាន់ពារិកពានិក្ខុនិវែង ដែលគេសន្មតថាជាវិប្រ-
កចរដោយសេចក្តីរន្ស៊ីស ប្រកចរដោយភ័យចំពោះមុខ ។ សិក្ខាចរោនោ

កិច្ចបរិច្ចាគ ហោស្ថស មហា ១ ជាចំនួន ដុល្លារ

បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាមត្តិសមុដ្ឋានាចំ ភ្នំហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (ឯឡុកាលាមកេ) ។

[២៧៧] តិរោវដ្ឋេ សាសន្តសម្មតេ សម្មជីវាយេ អសត្តិកាយ ចារិកំ ចរិសុ ចរិស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ សមុហុលា កិក្កុចិយោ អាត្ត កិស្មី វត្ថុស្មី ។ សមុហុលា កិក្កុចិយោ តិរោវដ្ឋេ សាសន្តសម្មតេ សម្មជីវាយេ អសត្តិកាយោ ចារិកំ ចរិសុ ចរិស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាមត្តិសមុដ្ឋានាចំ ភ្នំហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (ឯឡុកាលាមកេ) ។

[២៧៨] អន្តោវស្សំ ចារិកំ ចរិសុ ចរិស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ សមុហុលា កិក្កុចិយោ អាត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មី ។ សមុហុលា កិក្កុចិយោ អន្តោវស្សំ ចារិកំ ចរិសុ ចរិស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាមត្តិសមុដ្ឋានាចំ ភ្នំហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (ឯឡុកាលាមកេ) ។

កិច្ចបរិច្ចាគ មហាវាៈ ១៦ ជាចំនួន ដុល្លារ

មានវិសេសាភិ ១ ។ បណ្ណសមុដ្ឋានវិសេសាភិ ៦ កាមត្តិទោៈ កំវិ ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡុកាលាមកសិក្កាចេ) ។

[២៧៩] កិច្ចបរិច្ចាគមានពួកល្អញ (ជំនួញ) ដើរទៅកាន់ចារិកានិ ក្រៅផែនដែលនេសន្តកថា ជាចំប្រកបដោយសេចក្តីរន្ស៊ីស ប្រកបដោយ ភ័យចំពោះមុខ ក្រៅកាមត្តិចាចិក្កិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងទ្រង់សាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិច្ចបរិច្ចាគ ច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងកំផែលម្តង ។ ព្រោះរឿងកំផែលកិច្ចបរិច្ចាគ វិសេសាភិ ១ (ជំនួញ) ដើរទៅកាន់ចារិកានិក្រៅផែន ដែលនេ សន្តកថាជាចំប្រកបដោយសេចក្តីរន្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ។ សិក្កាបទនោះ មានវិសេសាភិ ១ ។ បណ្ណសមុដ្ឋានវិសេសាភិ ៦ កាមត្តិ ទោៈ កំវិឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡុកាលាមកសិក្កាចេ) ។

[២៨០] កិច្ចបរិច្ចាគដើរទៅកាន់ចារិក ក្នុងវិស្សា ក្រៅកាមត្តិចាចិក្កិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិច្ចបរិច្ចាគច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងកំផែលម្តង ។ ព្រោះរឿងកំផែលកិច្ចបរិច្ចាគ ដើរទៅកាន់ចារិកានិក្នុងវិស្សា ។ សិក្កា បទនោះ មានវិសេសាភិ ១ ។ បណ្ណសមុដ្ឋានវិសេសាភិ ៦ កាមត្តិ ទោៈ កំវិឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡុកាលាមកសិក្កាចេ) ។

ភិក្ខុនិកាយ្ហ សោធស្ស មហាវិហារ ចរិត្តិយោ ចិត្តការវិញ្ញា

[៥៨៣] អាសន្តិ កំ បល្ល័ត្តិ កំ បរិកុញ្ញាត្តិយា ចា-
ចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញាត្តិ ។ កំ
អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី
វត្តស្មិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អាសន្តិបិ បល្ល័ត្តិបិ
បរិកុញ្ញាសុ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញាត្តិ ។ ចន្ទំ អា-
បត្តិសមុដ្ឋានាមំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (ឯឡ-
កាលោមតេ) ។

[៥៨៤] សុត្តំ កត្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាត្តិ ។
សាវត្តិយា បញ្ញាត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា
ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មិ ។ សម្ពហុលា
ភិក្ខុនិយោ សុត្តំ កត្តិសុ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញាត្តិ ។
ចន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។
ឯឡកាលោមតេ) ។

[៥៨៥] ទិហិវេយ្យាវន្តំ កត្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ញាត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញាត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មិ ។

ភិក្ខុនិកាយ្ហ មហាវិហារ ១៦ ចរិត្តិយោ ចិត្តការវិញ្ញា

[៥៨៦] ភិក្ខុនិ ប្រើប្រាស់ពាសន្តិ គីត្រេកន្តិយុសប្រមណក្ខី
បល្ល័ត្តិ គីត្រេវេសាដេត្តិវាទបុសត្តសា ពារវាគីត្រេវេសិក្ខី ត្រូវអាចក្ខិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញាត្តិក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញាត្តិក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងកុត្តិយោ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិប្រើប្រាស់ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនិប្រើប្រាស់ ប្រើប្រាស់ពាសន្តិខ្លះ បល្ល័ត្តិ
ខ្លះ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានវគ្គបញ្ញាត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានវិទាភាគក្ខិ
ចំន ៦ អាចក្ខិខោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ (ដូចក្នុងឯឡកាលោម-
កសិទ្ធិបទ) ។

[៥៨៧] ភិក្ខុនិ ការសូត្រប្រមណក្ខិ ត្រូវអាចក្ខិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញាត្តិ
ក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញាត្តិក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកុត្តិយោ ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិប្រើប្រាស់ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលភិក្ខុនិប្រើប្រាស់ការសូត្រប្រមណក្ខិ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានវគ្គបញ្ញាត្តិ ១ ។
ចណ្ណាសមុដ្ឋានវិទាភាគក្ខិចំន ៦ អាចក្ខិខោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦
(ដូចក្នុងឯឡកាលោមកសិទ្ធិបទ) ។

[៥៨៨] ភិក្ខុនិ ប្រើប្រាស់កុត្តិយោ ត្រូវអាចក្ខិបា-
ចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញាត្តិក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញាត្តិក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
កុត្តិយោ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិប្រើប្រាស់ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។

វិធីបដិសេធ បរិវារ

សម្ពុហុលា កិក្ខុនិយោ កិហិវេយ្យវង្សំ អគ្គសុ តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ ធ្វើហិ
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ) ។

[៤៧៦] កិក្ខុនិយោ ឯហាយ្យេ ឥមំ អធិការណំ
វ្របសមេហិតិ វុទ្ធិណាយ សាទ្ធតិ បដិស្សុណិត្វា លេវ
វ្របសមេន្តិយោ ន វ្របសមាយ ឧស្សុក្កំ ករោន្តិយា
នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
កំ អាវត្តាតិ ។ ឧល្លទ្ធម្មំ កិក្ខុនិ កាវត្ត ។ តិស្មី
វត្តស្មី ។ ឧល្លទ្ធម្មា កិក្ខុនិ កិក្ខុនិយោ ឯហាយ្យេ
ឥមំ អធិការណំ វ្របសមេហិតិ វុទ្ធិណាយ សាទ្ធតិ បដិ-
ស្សុណិត្វា លេវ វ្របសមេសំ ន វ្របសមាយ ឧស្សុក្កំ
អគាសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អា-
បត្តិសមុដ្ឋានាចំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
(ធានិកេមេ) ។

[៤៧៧] អាតាវកស្សុ វា បរិញ្ញាជនស្សុ វា បរិញ្ញា-
ជិកាយ វា សហត្វា ទានជ័យំ កិកោជជ័យំ វា ទេន្តិយា
នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ

វិធីបដិសេធ បរិវារ

ប្រារម្ភ្យិនិវរិវដលកិក្ខុនិប្រើឧប រត្តិសចក្ខុន្តិវង្សាយបម្រើគ្រហស្ថ ។
សិទ្ធិចរនោះ មនវតចញ្ញត្តិ ។ ចល្លាសមុដ្ឋានវៃអាបត្តិចំ ឯ កាបត្តិ
នោះ តាំងឲ្យនិវេយសមុដ្ឋាន ៦ (ដូចក្នុងឧប្បករណមកសិក្ខាបទ) ។

[៤៧៦] កាលបើកិក្ខុនិវង្សាយនិយាយថា ខ្ញុំលទ្ធផលជាម្ចាស់
ចូរនាវិទ្ធាចំអធិការណំខេមេវ កិក្ខុនិវង្សាយនិយាយថា កាលបើ
រហូត មិនធ្វើសចក្ខុន្តិវង្សាយដើម្បីរហូត ត្រូវកាបត្តិចាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ជាភត្តិវិណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភត្តិវង្សាយសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារម្ភ្យិនិវង្សាយ
ណា ។ ទ្រង់ប្រារម្ភ្យិនិវង្សាយឧបាតិក្ខុនិ ។ ប្រារម្ភ្យិនិវង្សាយឧប ។ ប្រារ-
ម្ភ្យិនិវង្សាយវង្សាយឧបាតិក្ខុនិ កាលវង្សាយវង្សាយនិយាយថា ខ្ញុំ
លទ្ធផលជាម្ចាស់ នាវិទ្ធាចំអធិការណំខេមេវ កិក្ខុនិវង្សាយនិយាយ
និយាយ កែមិនរហូត មិនធ្វើសចក្ខុន្តិវង្សាយដើម្បីរហូត ។ សិទ្ធិចរ
នោះ មនវតចញ្ញត្តិ ។ ចល្លាសមុដ្ឋានវៃអាបត្តិចំ ឯ កាបត្តិ
តាំងឲ្យនិវេយសមុដ្ឋានវៃ ១ (ដូចក្នុងឧប្បករណមកសិក្ខាបទ) ។

[៤៧៧] កិក្ខុនិវង្សាយនិយាយថា កាលបើវង្សាយនិយាយថា ខ្ញុំ
គ្រហស្ថ ផលបរិញ្ញាជនកិ ផលបរិញ្ញាជនកិ ត្រូវកាបត្តិចាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ជាភត្តិវិណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភត្តិវង្សាយសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារម្ភ្យិនិវង្សាយ

ភិក្ខុវិញ្ញាណុំ សោត្តន្ត ខណ្ឌកថា បិដកបិដក ចិត្តភារវិញ្ញាណ

អាវត្តាភិ ។ ដុល្លទន្ធនំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។ ដុល្លទន្ធនា ភិក្ខុនិ អាសារិកស្ស ធម្មតា ទាននិយម្យ កោដនិយម្យ អនាសិ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯតា បញ្ញតិ ។ ទន្ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ទ្វិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ) ។

[២៧៨] អាវសថិវិ អនិស្សន្និកា បរិកុញ្ញនិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សារត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាភិ ។ ដុល្លទន្ធនំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។ ដុល្លទន្ធនា ភិក្ខុនិ អាវសថិវិ អនិស្សន្និកា បរិកុញ្ញ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯតា បញ្ញតិ ។ ទន្ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋា- ណំ ទ្វិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (កថិណកេ) ។

[២៧៩] អាវសថំ អនិស្សន្និកា ចារិកំ បញ្ញត្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សារត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាភិ ។ ដុល្លទន្ធនំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។ ដុល្លទន្ធនា ភិក្ខុនិ អាវសថំ អនិស្សន្និកា ចារិកំ

ភិក្ខុវិញ្ញាណុំ ខណ្ឌកថា ១៦ បិដកបិដក ចិត្តភារវិញ្ញាណ

ណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទិដ្ឋល្លទន្ធនាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងកិវដ្ឋបម្ពេច ។ ព្រោះ រឿងកិវដ្ឋល្លទន្ធនាភិក្ខុនិ ព្រោះទង្វើយះ កោដនិយះ ដោយវដ ចេស្ត្រ ដល់ក្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានកេបញ្ញត្តិ ។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាវត្តនានិ ៦ អាវត្តនោះ កំស្មីរឿងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូច ក្នុងឧប្បករណមកសិក្ខាបទ) ។

[២៨០] ភិក្ខុវិញ្ញាណុំ ចំណែកសម្រាប់ (ចំណែកសម្រាប់ភិក្ខុវិញ្ញាណុំ)

នៅក្នុងប្រាសាទ ក្រៅអាវត្តចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងស្រុកសាវត្រី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទិដ្ឋល្លទន្ធនា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទិដ្ឋល្លទន្ធនា- ភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងកិវដ្ឋបម្ពេច ។ ព្រោះរឿងកិវដ្ឋល្លទន្ធនាភិក្ខុនិ មិនលះបង់អាវសថិវិ នៅក្នុងប្រាសាទ ។ សិក្ខាបទនោះ មានកេ បញ្ញត្តិ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាវត្តនានិ ៦ អាវត្តនោះ កំស្មីរឿង ដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឧប្បករណមកសិក្ខាបទ) ។

[២៨១] ភិក្ខុវិញ្ញាណុំ ចំណែកសម្រាប់ (ដល់កេបញ្ញត្តិ) ហើយ

ស្រាប់តែទៀតនៅក្នុងប្រាសាទ ក្រៅអាវត្តចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងទិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងស្រុកសាវត្រី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទិដ្ឋល្លទន្ធនា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទិដ្ឋល្លទន្ធនាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងកិវដ្ឋបម្ពេច ។ ព្រោះរឿងកិវ ដ្ឋល្លទន្ធនាភិក្ខុនិ មិនលះបង់អាវសថិវិ (ដល់កេបញ្ញត្តិ) ហើយ

បញ្ញាមិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
អាចត្តិសមុដ្ឋាចាចំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ
(តតិបិដក) ។

[៥៧០] តិច្ឆានវិជ្ជំ បរិយាប្បណន្តិយា ចាចិត្តិយំ
កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។
ធម្មត្តិយា ភិក្ខុនិយា អារត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ធម្ម-
ត្តិយា ភិក្ខុនិយា តិច្ឆានវិជ្ជំ បរិយាប្បណិស្ស តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯតា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាចាចំ
ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (បទសោទម្ម) ។

[៥៧១] តិច្ឆានវិជ្ជំ វិនិច្ឆ័យា ចាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ ធម្ម-
ត្តិយា ភិក្ខុនិយា អារត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ធម្មត្តិយា
ភិក្ខុនិយា តិច្ឆានវិជ្ជំ វិនិច្ឆ័យ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯតា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋាចាចំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ
សមុដ្ឋាតិ (បទសោទម្ម) ។

ចិត្តានវិជ្ជា បញ្ញា ។

ស្រាប់តែចៀសចេញពីកាន់បារិក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសមុដ្ឋានៃអាចត្តិជាតិ ៦ អាចត្តិទាំង ៦ កាន់ខ្លួនដោយសមុដ្ឋាន ២
(ដូចក្នុងកបិទសិក្ខាបទ) ។

[៥៧០] ភិក្ខុនិ វៀនតិច្ឆានវិជ្ជំ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់ចញ្ញា
ក្នុងចំណា ។ ទ្រង់ចញ្ញាក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាសាទនឹងចក្កសណា ។
ទ្រង់ប្រាសាទនឹងចក្កសណាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះវៀនកិវដ្ឋចម្រុច ។ ព្រោះ
វៀនកិវដ្ឋលទ្ធក្នុងយាភិក្ខុនិ វៀនតិច្ឆានវិជ្ជំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃអាចត្តិជាតិ ៦ អាចត្តិទាំង ៦ កាន់ខ្លួន
ដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងបទសោទម្មសិក្ខាបទ) ។

[៥៧១] ភិក្ខុនិ ចម្រៀនតិច្ឆានវិជ្ជំ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
ចញ្ញាក្នុងចំណា ។ ទ្រង់ចញ្ញាក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាសាទនឹងចក្កសណា
។ ទ្រង់ប្រាសាទនឹងចក្កសណាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះវៀនកិវដ្ឋចម្រុច ។
ព្រោះវៀនកិវដ្ឋលទ្ធក្នុងយាភិក្ខុនិចម្រៀនតិច្ឆានវិជ្ជំ ។ សិក្ខាបទ
នោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃអាចត្តិជាតិ ៦ អាចត្តិទាំង ៦
កាន់ខ្លួនដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងបទសោទម្មសិក្ខាបទ) ។

ចំ ចិត្តានវិជ្ជា ។

កិច្ចនិរោធ លោក្យល មហាវិហារ បាធិក្កិយេ អាមាត្រោ

[២៧២] ជាង សិក្ខុកុំ កំ អាវាមំ អនាបុត្តា បរិ-
សន្តិយា មាចិក្កិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវាតិ សម្ពហុលា កិក្ខុនិយោ
អាវត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្ពហុលា កិក្ខុនិយោ
អនាបុត្តា អាវាមំ បរិសិស្ស វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ទ្វេ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ទ្វេ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមំ
ឯកោ បម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (ទុរិក្ខេប) ។

[២៧៣] កិក្ខុ អក្កោសន្តិយា បរិកាសន្តិយា មា-
ចិក្កិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វសាលិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
អាវាតិ ។ បញ្ញត្តិយា កិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កិស្មី
វត្ថុស្មី ។ បញ្ញត្តិយា កិក្ខុនិយោ អាយស្មន្ត ទោលិ
អាវាសិស្ស វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ទ្វេ
អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។

[២៧៤] ចណ្ឌិកតាយ កណំ បរិកាសន្តិយា មា-
ចិក្កិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
អាវាតិ ។ ឧល្លទ្ធា កិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្ថុ-

កិច្ចនិរោធ មហាវិហារ ១២ បាធិក្កិយេ អាមាត្រោ

[២៧២] កិក្ខុនិ ដឹងហើយចូលទៅកាន់អាមាត្រដែលមានកិក្ខុ ដោយ
មិនបានប្រាប់មុន ត្រូវកាត់បង្គំបាធិក្កិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភ្នំដំណា ។ ទ្រង់
បញ្ជាភ្នំត្រង់សាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹង
កិក្ខុនិច្ឆេទ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែលកិក្ខុនិ
ច្ឆេទ មិនបានប្រាប់មុន ហើយស្រាប់តែចូលទៅកាន់អាមាត្រ (ដែល
មានកិក្ខុ) ។ សិក្ខុបទនោះ មានភ្នំ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ២ ។ ចណ្ឌ
សម្មដ្ឋាននៃកាបត្តិភាវ ៦ កាបត្តិភាវ កាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋាន ១ (ដូច
ភ្នំគុរិក្ខុសិក្ខុ) ។

[២៧៣] កិក្ខុនិ ដេវតាមាត្រកិក្ខុ ត្រូវកាត់បង្គំបាធិក្កិយៈ ទ្រង់បញ្ជា
ភ្នំដំណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភ្នំត្រង់សាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងភ្នំកិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។
ព្រោះរឿងកំផ្លូវដែលភ្នំកិក្ខុនិ ដេវតាមាត្រមានភាយ ។ សិក្ខុ-
បទនោះ មានភ្នំ ១ ។ ចណ្ឌសម្មដ្ឋាននៃកាបត្តិភាវ ៦ កាបត្តិ
ភាវ កាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋាន ៣ ។

[២៧៤] កិក្ខុនិ ប្រទេសក្នុងសាមណៈកិក្ខុនិ ដោយចិត្តកំណាច ត្រូវ
កាត់បង្គំបាធិក្កិយៈ ទ្រង់បញ្ជាភ្នំដំណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភ្នំត្រង់សាវត្ថិ ។
ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងបុគ្គលកិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿង

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

ស្ម័គ្រ ។ ដុល្លូនដ្ឋា ភិក្ខុនី ចណ្ឌីកតា កណ្ឌ បរិវារសិ ។
កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-
នាចំ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

(៥៧៥) ធម្មំនាយ បរិវារាយ ទានេនិយំ វា កោ-
ជនិយំ វា កុញ្ញនិយម មាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិនំ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាត្តាតិ ។ សម្ពហុលា
ភិក្ខុនិយោ អាត្ត ។ កស្មី វត្តស្មិនំ ។ សម្ពហុលា
ភិក្ខុនិយោ កុត្តាវិ(២) បរិវារ កញ្ញាប្រ កុញ្ញិសុ កស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ
ចត្តហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

(៥៧៦) កុលំ មន្ទរយន្តិយា មាចិត្តិយំ ។ កក្ក
បញ្ញត្តិនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាត្តាតិ ។
កញ្ញាប្រ ភិក្ខុនី អាត្ត ។ កស្មី វត្តស្មិនំ ។ កញ្ញាប្រ
ភិក្ខុនី កុលំ មន្ទរយំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

១ ឧ. វត្តនិយោ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

កំដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងកំដែលដូចម្ដេចក្នុងប្រទេសសាសនាភិក្ខុនី
វិធីបិណ្ឌកំណាច ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាន
នៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិទាំង ៦ កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

(៥៧៧) ភិក្ខុនី ដែលគេនិមន្តទៅហើយ បានហាមរោជន៍ទៅហើយ
នាខំទានិយៈបូរោជនិយៈ ត្រូវតែចត្តិទានិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុនិទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិកុនិទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុនិទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុនិទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិកុនិទីណា ។ ព្រោះរឿងកំដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងកំដែលភិក្ខុនី
ក្របីចូលទាំងហើយ ហាមរោជន៍ហើយ ទាន់កុនិទីដទៃទៀត ។ សិក្ខាបទ
នោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិទាំង
៦ កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ ។

(៥៧៨) ភិក្ខុនីកំណាចត្រកូល ត្រូវតែចត្តិទានិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
កុនិទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុនិទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុនិទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុនិទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិកុនិទីណា ។ ព្រោះរឿងកំដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងកំដែល
ដែលភិក្ខុនីមួយរូប ប្រព្រឹត្តកំណាចត្រកូល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិទាំង ៦ កាន់ឡើង
ដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

កិច្ចខិតខំ លោក្យស បរាណ ចាប់ផ្តើម អាណត្តិ

(៥៧៧) អភិក្កុកេត អាណសេ វស្សំ វសន្តិយា
 នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ
 អាណត្តិ ។ សម្មហុលា កិក្កុមិយោ អាណត្តិ ។ កិស្មី
 វត្តស្មិ ។ សម្មហុលា កិក្កុមិយោ អភិក្កុកេត អាណសេ
 វស្សំ វសិសុ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាចត្តិសមុដ្ឋានាមំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ
 (ដំឡើងការណ៍ទោស) ។

(៥៧៨) វស្សំ វត្តាយ កិក្កុមិយា ទុកោសាស្ម័យ
 តិហិ ហិទេហិ ធម្មវារត្តិយា នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណត្តិ ។ សម្មហុលា កិក្កុមិ-
 យោ អាណត្តិ ។ កិស្មី វត្តស្មិ ។ សម្មហុលា កិក្កុមិ-
 យោ វស្សំ វត្តា កិក្កុស្មិ ធម្មវារត្តិ កស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានាមំ ឯកេន
 សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (ទ្រង់ស្រែក) ។

កិច្ចខិតខំ បរាណៈ ១៦ ចាប់ផ្តើម អាណត្តិ

(៥៧៧) កិក្កុមិ ទេវពិស្សា ក្នុងភាវសវេលមិទោទកិក្កុ ត្រូវ
 កាបត្តិចាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងចំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រសិសាវត្តិ ។
 ទ្រង់ប្រាជ្ញាខ័និបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាខ័និកិក្កុមិច្រើនរូប ។ ព្រោះ
 រឿងកិក្កុមិម្តេច ។ ព្រោះរឿងកិក្កុមិដែលកិក្កុមិច្រើនរូប ទេវពិស្សាក្នុង
 ភាវសវេលមិទោទកិក្កុ ។ សិក្ខាបទនោះ មានវេទនាត្តិ ១ ។ បញ្ញា
 សមុដ្ឋាខ័និកាចត្តិកិក្កុ ៦ កាចត្តិខាង កំណើតរឿងដោយ បម្បង្គ ៦ (ដូច
 ក្នុងឧប្បកាលាមកសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៨) កិក្កុមិទេវពិស្សាច្រើនរូប មិទោទកិក្កុមិករណៈដោយហេតុ
 ឧប្បកាលាសមុដ្ឋាខ័និកាចត្តិកិក្កុ ត្រូវកាត្តិចាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងចំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រសិសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាខ័និបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រាជ្ញាខ័និកិក្កុមិច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងកិក្កុមិម្តេច ។ ព្រោះរឿងកិក្កុមិ
 ដែលកិក្កុមិច្រើនរូបទេវពិស្សាច្រើនរូប មិទោទកិក្កុមិករណៈ ខ័និកិក្កុស្មិ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានវេទនាត្តិ ១ ។ បញ្ញាសមុដ្ឋាខ័និកាចត្តិកិក្កុ ៦ កាចត្តិ
 នោះ កំណើតរឿងដោយ បម្បង្គ ១១ (ដូចក្នុងឧប្បកាលាសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៧) ឱវាណាយ ក សំគំសាយ ក ឧ គុដ្ឋនិយា
 ចាតិភ្នំយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាត្តាភិ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុនិយោ អាត្ត ។ កំស្មី
 វត្តស្មី ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុនិយោ ឱវាណំ ឧ គុដ្ឋនិយា
 កត្ត វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាហំ
 ឯកា ឧ សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាភិ (បឋមតារាជិកេ) ។

(៦០០) ឧបាសនំបិ ឧ បុដ្ឋនិយា ឱវាណំ ឧ
 យាធម្មិយា ចាតិភ្នំយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អាត្តាភិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ
 អាត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ
 ឧ បាសនំបិ ឧ បុដ្ឋនិយា ឱវាណំ ឧ យាធម្មិយា កត្ត
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាហំ
 ឯកា ឧ សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាភិ (និរុទ្ធិក្ខេប) ។

(៦០១) បសាទេ ចាតំ កណ្ណំ ក រុហិកំ(១) ក
 អនុបាលោកេន្ទា សត្មំ ក កណ្ណំ ក បុរិសេន
 សត្មំ ឯកា ឧ ឧបាសនំ ឧ យាធម្មិយា ចាតិភ្នំយំ

១ ប្រែក ក ឱវាណំ កណ្ណំ យាធម្មិយា វិស្សតិ ។ ២ គុដ្ឋនិយា ។

(៥៧៨) ភិក្ខុនិ មិនទៅដើម្បីស្តាប់ទេវា (កុរុមិ) ភ្នំ ដើម្បីបំភាន
 ភិស្មុន្ទវិទ្យាសម្មិទ្ធិបរិវារណាភ្នំ ត្រូវកាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុរុ
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុរុវិដេសសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារាជ្ជនិបុត្តលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារាជ្ជនិបុត្តិយាភិក្ខុនិ ។ ប្រារាជ្ជនិបុត្តិយាភិក្ខុនិ ។ ប្រារាជ្ជនិបុត្តិយាភិក្ខុនិ
 ធម្មតិយាភិក្ខុនិមិនទៅស្តាប់ទេវា ។ សិក្ខាបទនោះ មានកថបញ្ញត្តិ ១ ។
 បណ្ណាសមុដ្ឋានៃកាបត្តិទាំង ៦ កាបត្តិទោះ តាំងរៀនដោយសមុដ្ឋាន ១
 (ដូចក្នុងបរមបុរាណនិកសិក្ខាបទ) ។

(៦០២) ភិក្ខុនិ មិនស្មោះបុរសភ្នំ មិនស្មោះទេភ្នំ ត្រូវកាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុរុណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុរុវិសាភ្នំ ។ ទ្រង់
 ប្រារាជ្ជនិបុត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រារាជ្ជនិភិក្ខុនិប្រើទ្រូប ។ ប្រារាជ្ជនិបុត្តិយា
 ធម្មតិយាភិក្ខុនិ ។ ប្រារាជ្ជនិបុត្តិយាភិក្ខុនិ ។ ប្រារាជ្ជនិបុត្តិយាភិក្ខុនិ
 ធម្មតិយាភិក្ខុនិ ។ សិក្ខាបទនោះ មានកថបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃ
 កាបត្តិទាំង ៦ កាបត្តិទោះ តាំងរៀនដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងត្រា
 និក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

(៦០៣) ភិក្ខុនិ កើតប្តូរភ្នំ ដំបៅភ្នំ ទ្រង់បញ្ញត្តិប្រាទស (តាំង
 ពីប្រាមជ្ជិកាព្យាគដល់ក្បាលដង្កើន) ហើយមិនបានប្រាប់ដល់សង្ឃប្បករណ៍
 ប្រាប់ទៅដល់កេម្មយក្ខ ដូចយន្តិបុរសភ្នំ ត្រូវកាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ភិក្ខុវិន័យ លោកុស្ត មហាវិហារ ចាតិក្ខិយ គត្តិវិញ្ញា

កក្កុ បញ្ញាគតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាត្ថំ ។ កំ អារត្តាតិ ។
អញ្ញាតំ កិក្ខុនិ អារត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ អញ្ញាតំ
កិក្ខុនិ បសាទេ ជាតំ កល្លំ បុរិសេន សន្តិ ឯកេ-
ទេនា គេនាបេសិ កស្មី វត្ថុស្មី ។ ធម្មំ អាបត្តិស-
មុដ្ឋានាទំ អ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (កថិចគេ) ។

អារម្មណ៍ ធ្វើ ។

(២០២) កត្តិវិ វុដ្ឋាបេន្តិយោ ចាតិក្ខិយំ កក្កុ
បញ្ញាគតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាត្ថំ ។ កំ អារត្តាតិ ។
សម្ពុហុយា កិក្ខុនិយោ អារត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនិ ។
សម្ពុហុយា កិក្ខុនិយោ កត្តិវិ វុដ្ឋាបេសុ កស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកេ បញ្ញាត្ថំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាទំ ភីហិ ស-
មុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។

(២០៣) ចាយន្តិ វុដ្ឋាបេន្តិយោ ចាតិក្ខិយំ កក្កុ
បញ្ញាគតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាត្ថំ ។ កំ អារត្តាតិ ។
សម្ពុហុយា កិក្ខុនិយោ អារត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនិ ។

ភិក្ខុវិន័យ មហាវិហារ ១២ ចាតិក្ខិយ គត្តិវិញ្ញា

ប្រតិបត្តិក្កុនិវិណា ។ ប្រតិបត្តិក្កុនិក្រុសិសាវត្ថិ ។ ប្រតិប្រាញ្ញនិវិ
បុគ្គលណា ។ ប្រតិប្រាញ្ញនិវិកិក្ខុនិម្ពុយុប ។ ប្រាមរ្យ្និវិវដ្ឋុចម្ពុច ។
ប្រាមរ្យ្និវិវដ្ឋុចម្ពុយុបៈកិក្ខុនិម្ពុយុបៈកិក្ខុនិម្ពុយុបៈកិក្ខុនិម្ពុយុប ហើយដោះ
កែម្ពុយុបៈកិក្ខុនិម្ពុយុបៈកិក្ខុនិម្ពុយុបៈកិក្ខុនិម្ពុយុប ហើយដោះ
ខោតាំងច្រើន ដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកថិចគេសិទ្ធិបទ) ។

ចំ អារម្មណ៍ ១ ២ ។

(២០៤) កិក្ខុនិម្ពុយុស្រ្តិវេលនាទេនិ ត្រូកាបត្តិចាតិក្ខិយៈ ប្រតិ
បញ្ញាគតិវិណា ។ ប្រតិបត្តិក្កុនិក្រុសិសាវត្ថិ ។ ប្រតិប្រាញ្ញនិវិ
ណា ។ ប្រតិប្រាញ្ញនិវិកិក្ខុនិម្ពុយុប ។ ប្រាមរ្យ្និវិវដ្ឋុចម្ពុច ។
ប្រាមរ្យ្និវិវដ្ឋុចម្ពុយុបៈកិក្ខុនិម្ពុយុបៈកិក្ខុនិម្ពុយុបៈកិក្ខុនិម្ពុយុប ។ សិក្ខុបទ
នោះ មានកែបញ្ញាត្ថំ ១ ។ ចណ្តាសមុដ្ឋានិវិកាបត្តិវិវិ ២ អាបត្តិវិវិ
តាំងច្រើនដោយសមុដ្ឋាន ២ ។

(២០៥) កិក្ខុនិម្ពុយុស្រ្តិវេលនាទេនិ ត្រូកាបត្តិចាតិក្ខិយៈ
ប្រតិបត្តិក្កុនិវិណា ។ ប្រតិបត្តិក្កុនិក្រុសិសាវត្ថិ ។ ប្រតិប្រាញ្ញនិវិ
បុគ្គលណា ។ ប្រតិប្រាញ្ញនិវិកិក្ខុនិម្ពុយុប ។ ប្រាមរ្យ្និវិវដ្ឋុចម្ពុច ។

សម្ពុហុលា កិក្ខុនិយោ ចាយន្តិ វុដ្ឋាបេសុ ឥស្សី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាបាធំ
តីហិ សមុដ្ឋាបេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

[២០២] ឲ្យ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ អសិក្ខុតសិក្ខុ
សិក្ខុមានំ វុដ្ឋាបេសុយោ ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។
សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពុហុលា
កិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តីស្មី វត្តស្មី ។ សម្ពុហុលា
កិក្ខុនិយោ ឲ្យ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ អសិក្ខុតសិក្ខុ
សិក្ខុមានំ វុដ្ឋាបេសុ ឥស្សី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាបាធំ តីហិ សមុដ្ឋាបេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

[២០៥] ឲ្យ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខុតសិក្ខុ
សិក្ខុមានំ សង្ខេប អសម្មតំ វុដ្ឋាបេសុយោ ចាចិត្តិយំ
កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
សម្ពុហុលា កិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តីស្មី វត្តស្មី ។
សម្ពុហុលា កិក្ខុនិយោ ឲ្យ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ
សិក្ខុតសិក្ខុ សិក្ខុមានំ សង្ខេប អសម្មតំ វុដ្ឋាបេសុ

ប្រាមរៀនកិវេលកិក្ខុនិយោច្ឆេត្តិច្ឆេត្តិច្ឆេត្តិ វេលកិក្ខុនិយោ ។ សិក្ខា
ចរិតា មានំ កក្កត្តិ ។ បញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបាធំ អាបត្តិ
នោ តំ វេត្តិវេហយសមុដ្ឋា ។ ។

[២០២] កិក្ខុនិ ច្ឆេត្តិសិក្ខុនា វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ
ធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់គ្រង គ្រូអាចារ្យ បាទីក្ខិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុង វិហារ ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុង គ្រូសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញា វិធី ធម្មសណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញា
វិធី កិក្ខុនិយោ ។ ប្រាមរៀនកិវេលកិក្ខុនិយោ ។ ប្រាមរៀនកិវេលកិក្ខុនិ
ច្ឆេត្តិច្ឆេត្តិ ច្ឆេត្តិច្ឆេត្តិ វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ ធម៌ ៦ ប្រការ
គ្រប់គ្រង ។ សិក្ខាចរិតា មានំ កក្កត្តិ ។ បញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបាធំ
អាបត្តិ វេលកិក្ខុនិយោ តំ វេត្តិវេហយសមុដ្ឋា ។ ។

[២០៥] កិក្ខុនិ ច្ឆេត្តិសិក្ខុនា វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ
ប្រការ គ្រប់គ្រង វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ គ្រូអាចារ្យ
បាទីក្ខិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុង វិហារ ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុង គ្រូសាវត្ថិ ។
ទ្រង់ប្រាជ្ញា វិធី ធម្មសណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញា វិធី កិក្ខុនិយោ ។ ប្រាម
រៀនកិវេលកិក្ខុនិយោ ។ ប្រាមរៀនកិវេលកិក្ខុនិយោ ច្ឆេត្តិច្ឆេត្តិ វេលកិក្ខុនិយោ
វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ ធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់គ្រង វេលកិក្ខុនិយោ
វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ វេលកិក្ខុនិយោ

កំពូលិកង្ក មហានិក ១៦ បាចិគ្គិយៈ ទត្តិវិវដ្ត

តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា មញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋា ។
បាចំ កិហិ សមុដ្ឋា ធម៌ សមុដ្ឋាតិ ។

[២០៦] ទទន្ទាទសវស្សំ កិហិតតំ វុដ្ឋា យេត្តិយា
បាចិគ្គិយំ តត្ថ មញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា មញ្ញត្តិ ។ តំ
អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុណា កិក្កនិយោ អាវត្ត ។ តស្មី
វត្ថុស្មិធម្មំ ។ សម្ពហុណា កិក្កនិយោ ទទន្ទាទសវស្សំ
កិហិតតំ វុដ្ឋា យេសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា មញ្ញត្តិ ។
ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋា បាចំ កិហិ សមុដ្ឋា ធម៌ សមុដ្ឋាតិ ។

[២០៧] បរិប្បណ្ណាទាទសវស្សំ កិហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ
ធម្មុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខំ វុដ្ឋា យេត្តិយា បាចិគ្គិយំ
តត្ថ មញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា មញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។
សម្ពហុណា កិក្កនិយោ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មិធម្មំ ។
សម្ពហុណា កិក្កនិយោ បរិប្បណ្ណាទាទសវស្សំ កិហិតតំ
ទ្វេ វស្សានិ ធម្មុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខំ វុដ្ឋា យេសុ
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា មញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋា បាចំ
កិហិ សមុដ្ឋា ធម៌ សមុដ្ឋាតិ ។

កំពូលិកង្ក មហានិក ១៦ បាចិគ្គិយៈ ទត្តិវិវដ្ត

ភាទំបាទសវត្ថុវិ ។ សិក្ខាបទនោ ភាទិភយត្ថាតិ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាន
ខៃអាចត្តិភិទំ ឯ អាចត្តិទោ ភានិវឿនិវាយសមុដ្ឋាន ឆ ។

[២០៦] កិក្កនិ ចំបូសស្រ្គិយាតិហិតតា(*) វេល បាទ ភាយុមិទ ភាទំ
គ្រប់ ១៦ ឆ្នាំ ទ្រុកាចត្តិបាចិគ្គិយៈ ទ្រុកិមញ្ញត្តិក្កនិវិណា ។ ទ្រុកិមញ្ញត្តិ
ក្កនិទសវស្សំ ។ ទ្រុកិប្រាប្បាទិទិវុត្តលណា ។ ទ្រុកិប្រាប្បាទិទិកិក្កនិ
ច្រើនម្រ ។ ប្រាហ្មេវិទិវិវុត្តម្ពេ ។ ប្រាហ្មេវិទិវេល កិក្កនិច្រើនម្រ
ចំបូសស្រ្គិយាតិហិតតា វេល បាទ ភាយុមិទ ភាទំគ្រប់ ១៦ ឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទ
នោ ភាទិភយត្ថាតិ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានខៃអាចត្តិភិទំ ឯ អាចត្តិទោ
ភានិវឿនិវាយសមុដ្ឋាន ឆ ។

[២០៧] កិក្កនិ ចំបូស ស្រ្គិយាតិហិតតា វេល បាទ ភាយុគ្រប់ ១៦
ឆ្នាំហើយ ភិមិទ ភាទំសិក្ខាបទ ក្កនិទមិ ឯ ប្រការ គ្រប់វិវុត្តិវេ
វឿយ ទ្រុកាចត្តិបាចិគ្គិយៈ ទ្រុកិមញ្ញត្តិក្កនិវិណា ។ ទ្រុកិមញ្ញត្តិក្កនិគ្រុ
សាភី ។ ទ្រុកិប្រាប្បាទិទិវុត្តលណា ។ ទ្រុកិប្រាប្បាទិទិកិក្កនិច្រើនម្រ ។
ប្រាហ្មេវិទិវិវុត្តម្ពេ ។ ប្រាហ្មេវិទិវេល កិក្កនិច្រើនម្រ ចំបូសស្រ្គិយា
តិហិតតា វេល បាទ ភាយុគ្រប់ ១៦ ឆ្នាំហើយ ភិមិទ ភាទំសិក្ខាបទ ក្កនិ
ទមិ ឯ ប្រការ គ្រប់វិវុត្តិវេ វឿយ ។ សិក្ខាបទនោ ភាទិភយត្ថាតិ ។
បណ្ណាសមុដ្ឋានខៃអាចត្តិភិទំ ឯ អាចត្តិទោ ភានិវឿនិវាយសមុដ្ឋាន ឆ ។

១ មើលកំ ប្រើកិក្កនិវុត្តិ ។ ១០៧៧ ទ្រុកិវិ ។ ១០៧៨ កិក្កនិវុត្តិ ។ ១០៧៩ កិក្កនិវុត្តិ ។ ១០៨០ កិក្កនិវុត្តិ ។ ១០៨១ កិក្កនិវុត្តិ ។

(២០៨) បរិបុណ្ណាគ្នាទសវស្ស័ ភិហិតតំ ទ្វេ វស្សាធិ
 ធនសុ ធនទ្រុសុ សិក្ខិតសិក្ខុំ សង្ឃេន អសប្បតំ វុដ្ឋាបេន្តិ-
 យា ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហាលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី
 វត្ថុស្មី ។ សម្ពហាលា ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណាគ្នាទសវស្ស័
 ភិហិតតំ ទ្វេ វស្សាធិ ធនសុ ធនទ្រុសុ សិក្ខិតសិក្ខុំ សង្ឃេន
 អសប្បតំ វុដ្ឋាបេសុំ កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋាបាធំ ភិហិត សម្មដ្ឋានេហិត សម្មដ្ឋាតិ ។

(២០៩) សហជីវីធំ វុដ្ឋាបេត្វា ទ្វេ វស្សាធិ ទេវ
 អទុក្កស្តានិយា ។ អទុក្កហារបេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កក្ក
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ឥល្លទន្ធី
 ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មី ។ ឥល្លទន្ធី ភិក្ខុនិ
 សហជីវីធំ វុដ្ឋាបេត្វា ទ្វេ វស្សាធិ ទេវ អទុក្កហេសិ ធន
 អទុក្កហារបេសិ កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋាបាធំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
 (ធុរិកេត្វាបេ) ។

(២១០) ភិក្ខុនិប័ប្ផសស្ត្រីភិហិតតា វេលមានអាយុគ្រប់ ១២
 ឆ្នាំហើយ បានសិក្សាសិក្សាភ្នំធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ វេ
 សន្សំមិនបានសប្បុរស ត្រូវកាចក្កិទានិក្ខេយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិទុក
 ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាភូនិទុក្ខនយោ ។ ទ្រង់ប្រា-
 ភូនិភិក្ខុនិប្រេម្ភ ។ ប្រារហ្មីនិវិវេលបុម្ភ ។ ប្រារហ្មីនិវិវេល
 ភិក្ខុនិប្រេម្ភ ប័ប្ផសស្ត្រីភិហិតតា វេលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ
 បានសិក្សាសិក្សាភ្នំធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ វេសន្សំមិន
 បានសប្បុរស ។ សិក្ខាបទនោះ មានវេលក្ខតិ ១ ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋាន
 វេលកាចក្កិទានិ ៦ អាចក្កិទានិ កានិវ្យាដិយោសម្មដ្ឋាន ។ ។

(២១១) ភិក្ខុនិប័ប្ផសកូសសិស្ស ហើយមិនបានគន្លោះ (ទំនុក
 បម្រើ) ដោយខ្លួនឯង ឬមិនបានទិញគន្លោះ គ្រប់ពីរឆ្នាំ ទ្រង់កាចក្កិ
 ទានិក្ខេយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិទុក ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកសាវត្ថិ ។ ទ្រង់
 ប្រាភូនិទុក្ខនយោ ។ ទ្រង់ប្រាភូនិទុក្ខនភិក្ខុនិ ។ ប្រារហ្មីនិវិវេ
 លបុម្ភ ។ ប្រារហ្មីនិវិវេលឥល្លទន្ធី ប័ប្ផសកូសសិស្ស ហើយ
 មិនបានអនុគ្រោះហើយខ្លួនឯង មិនបានទិញគន្លោះ គ្រប់ពីរឆ្នាំ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានវេលក្ខតិ ១ ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋានវេលកាចក្កិទានិ ៦ អាចក្កិ
 ទានិ កានិវ្យាដិយោសម្មដ្ឋាន ១ (ឥល្លទន្ធី ឬវេលកូសសិក្សាបទ) ។

[២២០] វុដ្ឋាចិត្តំ បវត្តិធិ ទ្វេ វស្សានំ ពានុទទ្ធិយា
 ចានិក្ខយំ កក្កុ បញ្ញត្តនិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ
 ការញាតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ ការត្ត ។ កំស្មី
 វត្តស្មីនិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ វុដ្ឋាចិត្តំ បវត្តិធិ
 ទ្វេ វស្សានំ ពានុទទ្ធិសុ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ចន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋាណំ ឯកេន សមុដ្ឋាណេន សមុដ្ឋាតិ
 (បឋមនាវជិកេ) ។

[២២១] សមាជីវិធិ វុដ្ឋាមេត្វា ទេវ វុបកាសេន្តិ-
 យា ន វុបកាសាមេន្តិយា ចានិក្ខយំ កក្កុ បញ្ញត្តនិ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ ការញាតិ ជុល្លនន្ទំ ភិក្ខុនិ
 ការត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។ ជុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ សមា-
 ជីវិធិ វុដ្ឋាមេត្វា ទេវ វុបកាសេសិ ន វុបកាសាមេសិ
 កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ចន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-
 ណំ ឯកេន សមុដ្ឋាណេន សមុដ្ឋាតិ (ទ្វាវិក្កេបេ) ។

[២២០] ភិក្ខុនិ មិទេវេបម្រឹបវត្តនិ (ទេវព្វាយ) ដែលចំបូសទូន
 ឱ្យគ្រប់ពីរដ្ឋា ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយៈ ទ្រង់ចញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ចញ្ញត្ត
 ក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងជុល្លនណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងភិក្ខុនិច្រើន
 ប្រ ។ ព្រោះហ្វឹកពីរដូចម្តេច ។ ព្រោះហ្វឹកពីរដែលភិក្ខុនិច្រើនរួចមិទេវេបម្រឹ
 បវត្តនិដែលចំបូសទូនឱ្យគ្រប់ពីរដ្ឋា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតបញ្ញត្តិ ១ ។
 ចណ្តាសមុដ្ឋានៃអាចក្តីចំនី ៦ អាចក្តីនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១
 (ដូចក្នុងបឋមបាណវិកសិក្ខាបទ) ។

[២២១] ភិក្ខុនិចំបូសទូនសិស្សហើយ មិទេវេបម្រឹបវត្តនិដែលចំបូសទូន
 ៦៧ មិទេវេបម្រឹបវត្តនិ(១) ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយៈ ទ្រង់ចញ្ញត្តក្នុង
 ទីណា ។ ទ្រង់ចញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងជុល្លនណា ។
 ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងជុល្លនន្ទានិក្ខុនិ ។ ព្រោះហ្វឹកពីរដូចម្តេច ។ ព្រោះហ្វឹក
 ពីរដែលជុល្លនន្ទានិក្ខុនិចំបូសទូនសិស្សហើយ មិទេវេបម្រឹបវត្តនិដែលចំបូសទូន
 ៦៧ មិទេវេបម្រឹបវត្តនិឱ្យគ្រប់គ្រង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតបញ្ញត្តិ ១ ។
 ចណ្តាសមុដ្ឋានៃអាចក្តីចំនី ៦ អាចក្តីនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១
 (ដូចក្នុងទ្វាវិក្កេបសិក្ខាបទ) ។

១ ក្នុងក្រុងសាវត្តិ មិទេវេបម្រឹបវត្តនិដែលចំបូសទូន ៦៧ មិទេវេបម្រឹបវត្តនិដែលចំបូសទូន ។

[២០២] ទេវតាសតិវស្សី កុមារភូត វិញ្ញាបនបត្រិយា
 ភាគីត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ ភាវត្តាតិ ។ សម្មហុលា កិក្ខុដិយោ ភាវត្ត ។
 ភិស្មី វត្ថុស្មិ ។ សម្មហុលា កិក្ខុដិយោ ទេវតាសតិ
 វស្សី កុមារភូត វិញ្ញាបនបត្រ ភិស្មី វត្ថុស្មិ ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធួ អាបន្តិសម្មដ្ឋានំ ធីតិ សម្មដ្ឋានំ
 សម្មដ្ឋានំ ។

[២០៣] បរិបុណ្ណវិសតិវស្សី កុមារភូត ទ្វេវស្សនិ
 ធម្ម ធម្មស្ម អសិក្ខុធម្មិ វិញ្ញាបនបត្រិយា ភាគីត្តិយំ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ ភាវត្តាតិ ។
 សម្មហុលា កិក្ខុដិយោ ភាវត្ត ។ ភិស្មី វត្ថុស្មិ ។
 សម្មហុលា កិក្ខុដិយោ បរិបុណ្ណវិសតិវស្សី កុមារភូត
 ទ្វេវស្សនិ ធម្ម ធម្មស្ម អសិក្ខុធម្មិ វិញ្ញាបនបត្រ
 ភិស្មី វត្ថុស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធួ អាបន្តិសម្មដ្ឋានំ
 ធីតិ សម្មដ្ឋានំ សម្មដ្ឋានំ ។

[២០២] ភិក្ខុវិប័ច្ឆសស្រ្តីវិភារភូតា (សាមណេរិ) វេលមានភាយ្យ
 មិទានំគ្រប់២០ ឆ្នាំ ត្រូវគោត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទិណា ។ ទ្រង់
 បញ្ញត្តិក្នុងទិណាសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធមិនបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធមិន
 ភិក្ខុមិច្ឆេប្ប ។ ប្រារព្ធមិនវិស្សនៈម្តេច ។ ប្រារព្ធមិនវិស្សនៈមិច្ឆេប្ប
 ប្របច្ឆសស្រ្តីវិភារភូតា វេលមានភាយ្យមិទានំគ្រប់២០ ឆ្នាំ ។ សិក្ខុ
 ចរនោ មានកម្មត្តិ ។ ចណ្ណសម្មដ្ឋានំគោត្តិវាសិ ឯ កាត្តិទោ
 តំវិទ្យេវិវាយសម្មដ្ឋាន ព ។

[២០៣] ភិក្ខុវិប័ច្ឆសស្រ្តីវិភារភូតា វេលមានភាយ្យគ្រប់២០ ឆ្នាំ
 ហើយ កែមិទានំបាទសិក្ខុសិក្ខុក្នុងចម ឯ ប្រការ គ្រប់កិច្ចាទៅឡើយ
 ត្រូវគោត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទ្រង់សាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធមិនបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធមិនភិក្ខុមិច្ឆេប្ប ។ ប្រារព្ធមិន
 វិស្សនៈម្តេច ។ ប្រារព្ធមិនវិស្សនៈមិច្ឆេប្ប ប្របច្ឆសស្រ្តីវិភារភូតា
 វេលមានភាយ្យគ្រប់២០ ឆ្នាំហើយ កែមិទានំបាទសិក្ខុសិក្ខុក្នុងចម ឯ
 ប្រការ គ្រប់កិច្ចាទៅឡើយ ។ សិក្ខុចរនោ មានកម្មត្តិ ។ ចណ្ណ
 សម្មដ្ឋានំគោត្តិវាសិ ឯ កាត្តិទោ តំវិទ្យេវិវាយសម្មដ្ឋាន ព ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោធិស ឧបាសិក វិនិច្ឆ័យ ពុម្ភវិភិក្ខុ

(៦០២) បរិបុណ្ណវិសាភិវស្សំ កុមារិក្ខតំ ទ្វេ វស្សានិ
ធសុ ធម្មសុ សិក្ខិតសិក្ខំ សាវ័ជ្ជន មសម្មតំ វុដ្ឋាបេន្តិ-
យា ចាចិក្ខុយំ កក្ក បញ្ញត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។
កំ អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។
កិស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណវិស-
ភិវស្សំ កុមារិក្ខតំ ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មសុ សិក្ខិត-
សិក្ខំ សាវ័ជ្ជន មសម្មតំ វុដ្ឋាបេន្តិ កស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាចំ កិលំ ក មុដ្ឋា-
នេហំ សមុដ្ឋាតិ ។

(៦០៣) ឧទន្ទានសវស្សាយ វុដ្ឋាបេន្តិយា កាចិក្ខុយំ
កក្ក បញ្ញត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។
សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទន្ទានសវស្សា វុដ្ឋាបេន្តិ
កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ
កិលំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតិ ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោធិស ១៦ បរិបុណ្ណវិភិក្ខុ ពុម្ភវិភិក្ខុ

(៦០៤) ភិក្ខុនិប័ប្ផសស្រ្តីជាតុមារិក្ខតាដែលមានកាយគ្រប់ ២០ ឆ្នាំ

ហើយបានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់
បានសន្មតឱ្យ ក្រូចកាចក្តិបាចិក្ខុយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្ត
ក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងចុក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងកិក្ខុនិប្រើម
រួច ។ ព្រោះរឿងផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិប្រើមរួច បំបួស
ស្រ្តីជាតុមារិក្ខតាដែលមានកាយគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុង
ធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឱ្យ ។ សិក្ខា-
បទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាបម្បដ្ឋាននៃកាចក្តិ ៦ កាចក្តិខា
តាំងរឿងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

(៦០៥) ភិក្ខុនិមាទវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ បំបួសគេ ក្រូចកាចក្តិ

បាចិក្ខុយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់
ប្រាព្វនឹងចុក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងកិក្ខុនិប្រើមរួច ។ ព្រោះរឿង
ផ្លូវម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិប្រើមរួច បានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២
បំបួសគេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃកាចក្តិ
តាំង ៦ កាចក្តិខា តាំងរឿងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

(២០៦) បរិបុណ្ណាត្តាធសវស្សាយ សាវ្យន អសម្មតាយ វុដ្ឋាមេដ្ឋិយា ខាចិត្តិយំ កកត្ត បញ្ញត្តនិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលា កិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។ សម្មហុលា កិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណាត្តាធសវស្សាយ សាវ្យន អសម្មតា វុដ្ឋាមេស្មី កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាចំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(២០៧) អលត្តាវ ភេ អយ្យេ វុដ្ឋាមិទេនាតិ វុទ្ធានាតាយ សាទ្ធតិ មដិស្សុណិក្ខា បច្ឆា ទីយននម្មំ អាមដ្ឋិយា ខាចិត្តិយំ កកត្ត បញ្ញត្តនិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ឧណ្ណតាលី កិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ ឧណ្ណតាលី កិក្ខុនិ អលត្តាវ ភេ អយ្យេ វុដ្ឋាមិទេនាតិ វុទ្ធានាតា សាទ្ធតិ មដិស្សុណិក្ខា បច្ឆា ទីយននម្មំ អាមដ្ឋិ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាចំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(២០៦) កិក្ខុនិមាធសវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ កែសង្ស័យខាងបាទ សន្មតឱ្យចំបូសភេ កំចេះកែចំបូស ត្រូវកាចក្កុំបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងទំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិក្ខុនិប្រើប្រាស់ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង ដែលកិក្ខុនិប្រើប្រាស់ មានស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ កែសង្ស័យខាងបាទ សន្មត (ឱ្យចំបូសភេ) កំចេះកែចំបូស ។ សិក្ខាបទនោះ មានកែ បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃកាចក្កុំបាចិត្តិ ៦ កាចក្កុំនោះ គាំទ្រឡើង ដោយសម្មដ្ឋាន ៣ ។

(២០៧) កិក្ខុនិវេលសង្ស័យយោគីហិ ខែនាតិជាម្ចាស់ នាតិ កុំចំបូសភេឡើយ បាទទទួលពាក្យថា សាទុ ហើយ ដល់ទកនាតិក្រោយ ត្រឡប់រោលតិវេជ្យលសង្ស័យ ត្រូវកាចក្កុំបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង ទំណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបណ្តាកាលកិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង ដែលបណ្តាកាលកិក្ខុនិ ដែលសង្ស័យយោគីហិ ខែនាតិជាម្ចាស់ នាតិ កុំចំបូសភេឡើយ បាទទទួលពាក្យថា សាទុ ហើយ ដល់ទកនាតិ ក្រោយ ត្រឡប់រោលតិវេជ្យលសង្ស័យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានកែ បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃកាចក្កុំបាចិត្តិ ៦ កាចក្កុំនោះ គាំទ្រឡើង ដោយសម្មដ្ឋាន ៣ ។

ភិក្ខុនិកាយ ធម្មបទ មហាវគ្គ បាធិដ្ឋយេ ពុម្ភវិញ្ញាណ

(៦០៨) សិក្ខុមានំ សរេ មេ ភ្នំ អយ្យេ ចិវិ ធស្សសិ ឯវាហន្តំ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្តា លេវ វុដ្ឋាបេន្តិយា ន វុដ្ឋាបយាយ ឧស្សុក្កំ កករេន្តិយា នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ដុល្លនន្តំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីន្តិំ ។ ដុល្លនន្តា ភិក្ខុនិ សិក្ខុមានំ សរេ មេ ភ្នំ អយ្យេ ចិវិ ធស្សសិ ឯវាហន្តំ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្តា លេវ វុដ្ឋាបេសិ ន វុដ្ឋាបយាយ ឧស្សុក្កំ អកាសំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកាបញ្ញត្តិំ ។ នន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (នុវិនិក្ខេបេ) ។

(៦០៧) សិក្ខុមានំ សរេ មំ ភ្នំ អយ្យេ ទ្វេ វស្សានិ អនុតថ្មិស្សសិ ឯវាហន្តំ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្តា លេវ វុដ្ឋាបេន្តិយា ន វុដ្ឋាបយាយ ឧស្សុក្កំ កករេន្តិយា នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ដុល្លនន្តំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីន្តិំ ។ ដុល្លនន្តា ភិក្ខុនិ សិក្ខុមានំ សរេ មំ ភ្នំ អយ្យេ ទ្វេ វស្សានិ អនុតថ្មិស្សសិ ឯវាហន្តំ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្តា

ភិក្ខុនិកាយ មហាវគ្គ មហាវគ្គ ១៦ បាធិដ្ឋយេ ពុម្ភវិញ្ញាណ

(៦០៨) ភិក្ខុនិ និយាយនីវសិក្ខុមាតាថា នៃនាវិ មេនាវិឱច្ឆិវិ ជលវយេន ។ នីវសិក្ខុមាតា នុវនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនចំបូស ចាំនិមន្តិសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងចំបូស ត្រូវភាចក្តីបាចក្តីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងទីលា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនិព្វានសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលលា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្តាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង វេលាបុល្លនន្តាភិក្ខុនិ បាននិយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាវិ មេនាវិឱច្ឆិវិ ជលវយេន ។ នីវសិក្ខុមាតា នុវនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនចំបូស ចាំនិមន្តិសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងចំបូសឡើយ ។ សិក្ខុមាតា បាន វេលាភិក្ខុ ១ ។ ចល្លាសមុដ្ឋាននៃភាចក្តីចាំនិ ៦ ភាចក្តីនោះ កាំនិឡើង ដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងចុវិនិក្ខេបសិក្ខុមាតា) ។

(៦០៧) ភិក្ខុនិ និយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាវិ មេនាវិ តាមបម្រើ យើងឱ្យគ្រប់ ៦ ដ្ឋាន យើងនឹងចំបូសនាវិ នុវនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនចំបូស ចាំនិមន្តិសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងចំបូស ត្រូវភាចក្តីបាចក្តីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីលា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនិព្វានសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលលា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្តាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវេលាបុល្លនន្តាភិក្ខុនិ បាននិយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាវិ មេនាវិ តាមបម្រើយើងឱ្យគ្រប់ ៦ ដ្ឋាន យើងនឹងចំបូសនាវិ នុវនិយាយយ៉ាង

នៅ វុដ្ឋាបេសិ ឧ វុដ្ឋាបេសាយ ឧស្សុក្កំ អកាសិ ភស្មិ
វត្ថុស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធំ
ឯកោ ឧសមុដ្ឋានេធន សមុដ្ឋានិ (ធុរិកេម) ។

[២២០] ឫសសំសដ្ឋំ កុមារកសំសដ្ឋំ ធន្និ
សោការស្សំ សិក្ខុមាធំ វុដ្ឋាបេសិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាត្មានិ ។
ធុល្លធម្មំ កិក្ខុនិ អាត្ម ។ កំស្មិ វត្ថុស្មិធំ ។ ធុល្លធម្មា
កិក្ខុនិ ឫសសំសដ្ឋំ កុមារកសំសដ្ឋំ ធន្និ សោការ-
ស្សំ សិក្ខុមាធំ វុដ្ឋាបេសិ ភស្មិ វត្ថុស្មិ ។ ឯកា បញ្ញ-
ត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធំ តិហំ សមុដ្ឋានេហិ
សមុដ្ឋានិ ។

[២២១] មាតាបិតុហិ វា សាមិកោ វា អធិ-
ទុញ្ញាតំ សិក្ខុមាធំ វុដ្ឋាបេសិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញ-
ត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាត្មានិ ។ ធុល្ល-
ធម្មំ កិក្ខុនិ អាត្ម ។ កំស្មិ វត្ថុស្មិធំ ។ ធុល្លធម្មា
កិក្ខុនិ មាតាបិតុហិ វា សាមិកោ វា អធិទុញ្ញាតំ សិក្ខុ-
មាធំ វុដ្ឋាបេសិ ភស្មិ វត្ថុស្មិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។

នេហិយំ តិមិទបំបួស ចំនិមិទេត្ថិសេចក្តិទូលំទាយនីតិច្ចសុខ្យេយ ។
សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃភាចក្តិចំនិ ៦
ភាចក្តិនោះ ដាច់ទៀងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងកុមារកុមារសិក្ខាបទ) ។

[២២០] ភិក្ខុនិ ចំបួសសិក្ខុមាតា ដែលនៅច្រឡូកច្រឡំដោយ
បុរស ច្រឡូកច្រឡំដោយមុខ ជាស្រ្តីកាច បណ្ណាល្លឺក្រសេចក្តិ
សោក (ផលនេហិ) ត្រូវភាចក្តិចាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិវេទន្តលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
និវេទន្តផល្លធម្មានិក្ខុនិ ។ ព្រោះហ្នឹងដូចម្តេច ។ ព្រោះហ្នឹងដែលផល្ល-
ធម្មានិក្ខុនិចំបួសសិក្ខុមាតា ដែលនៅច្រឡូកច្រឡំដោយបុរស ច្រឡូក
ច្រឡំដោយមុខ ជាស្រ្តីកាច បណ្ណាល្លឺក្រសេចក្តិសោក (ផល
នេហិ) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃ
ភាចក្តិចំនិ ៦ ភាចក្តិនោះ ដាច់ទៀងដោយសមុដ្ឋាន ១ ។

[២២១] ភិក្ខុនិចំបួសសិក្ខុមាតាដែលមាតាបិតាប្តីមិនបានអនុញ្ញាត
ត្រូវភាចក្តិចាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនិវេទន្តលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិវេទន្តផល្លធម្មានិក្ខុនិ ។ ព្រោះហ្នឹង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះហ្នឹងដែលផល្លធម្មានិក្ខុនិ ចំបួសសិក្ខុមាតាដែលមាតា
បិតាប្តី មិនបានអនុញ្ញាត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

វិចិត្រវិញ្ញាណេ សេច្ឆស ខហាវា ចារិណិយេ បុណ្យស្រុតិ

ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋាណំ វិហារី សមុដ្ឋានិយា សមុដ្ឋាណិ សិយា វិហារោ សមុដ្ឋាណិ ខ កាយោ ខ ចិញ្ចោ សិយា កាយោតា ខ វិហារោ ខ សមុដ្ឋាណិ ខ ចិញ្ចោ សិយា វិហារោ ខ ចិញ្ចោតា ខ សមុដ្ឋាណិ ខ កាយោ សិយា កាយោតា ខ វិហារោ ខ ចិញ្ចោតា ខ សមុដ្ឋាណិ ។

(៦៦២) ចារិណិសិក្ខុទ្ធាណេន សិក្ខុណំ វិញ្ញា- មន្តិយា ចារិណិយំ កត្ត មត្តានុទិ ។ វិចិត្រមោ មត្តានុ ។ កំ នារត្តានិ ។ វិចិត្រធម្មំ វិចិត្រី វាវុ ។ កិស្សិ វត្ត- ស្និទ្ធិ ។ វិចិត្រធម្មំ វិចិត្រី ចារិណិសិក្ខុទ្ធាណេន សិក្ខុ- ណំ វិញ្ញាមេសិ វិចិត្រិ វត្តស្និ ។ ឯកា មត្តានុ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋាណំ វិហារី សមុដ្ឋានិយា សមុដ្ឋាណិ ។

(៦៦៣) អដុវស្សិ វិញ្ញាមេនិយា ចារិណិយំ កត្ត មត្តានុទិ ។ សាវត្តិយា មត្តានុ ។ កំ នារត្តានិ ។ សមុ- ហុលា កិក្ខុនិយោ វាវុ ។ កិស្សិ វត្តស្និទ្ធិ ។ សមុ- ហុលា កិក្ខុនិយោ អដុវស្សិ វិញ្ញាមេសិ វិចិត្រិ វត្តស្និ ។ ឯកា មត្តានុ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋាណំ វិហារី ស- មុដ្ឋានិយា សមុដ្ឋាណិ ។

វិចិត្រវិញ្ញាណេ ខហាវា ១៦ ចារិណិយេ បុណ្យស្រុតិ

មណ្ឌសមុដ្ឋានិ ខភាចក្ខិវិហារំ ខ អាមត្តិទោ តានិទ្រៀនដោយសមុដ្ឋានិ ខ កំតានិទ្រៀនវិហារំ មិនតានិទ្រៀនវិហារំ កាយខិណិយា ខ កំតានិទ្រៀនវិហារំ កាយខិណិយា មិនតានិទ្រៀនវិហារំ កាយខិណិយា ខ តានិទ្រៀនវិហារំ កាយខិណិយា មិនតានិទ្រៀនវិហារំ កាយខិណិយា ។

[៦៦៤] វិចិត្រវិញ្ញាណេ សេច្ឆស ខហាវា ដោយឱ្យនន្ទរោ បុណ្យស្រុតិ

(ដែលមានចរិស៍ខគ្រោកចេញទៅហើយ) គ្រូភាចក្ខិបាចិក្ខិយៈ ទ្រង់ ចត្តាភិក្ខុទិណ ។ ទ្រង់ចត្តាភិក្ខុទិក្រៀនវិហារំ ។ ទ្រង់ប្រោញនិយមិត្ត ណា ។ ទ្រង់ប្រោញនិយមិត្តចម្រើនវិហារំ ។ គ្រោន្តិយមិត្ត ។ គ្រោន្តិយមិត្តដែលចម្រើនវិហារំ ចម្រើនវិហារំដោយឱ្យនន្ទរោ បុណ្យស្រុតិ វិហារំ ។ សិក្ខាចរាណៈ មានវិចិត្រវិញ្ញាណំ ។ មណ្ឌសមុដ្ឋានិ ខភាចក្ខិ វិហារំ ខ អាមត្តិទោ តានិទ្រៀនដោយសមុដ្ឋានិ ។

[៦៦៥] វិចិត្រវិញ្ញាណេ គ្រូភាចក្ខិបាចិក្ខិយៈ ទ្រង់ចត្តាភិ

ភិក្ខុទិណ ។ ទ្រង់ចត្តាភិក្ខុទិក្រៀនវិហារំ ។ ទ្រង់ប្រោញនិយមិត្ត ណា ។ ទ្រង់ប្រោញនិយមិត្តចម្រើនវិហារំ ។ គ្រោន្តិយមិត្ត ។ គ្រោន្តិយមិត្តដែលចម្រើនវិហារំ ចម្រើនវិហារំដោយឱ្យនន្ទរោ បុណ្យស្រុតិ វិហារំ ។ សិក្ខាចរាណៈ មានវិចិត្រ មណ្ឌ ។ មណ្ឌសមុដ្ឋានិ ខភាចក្ខិ វិហារំ ខ អាមត្តិទោ តានិទ្រៀន ដោយសមុដ្ឋានិ ។

[២៦៤] ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វុដ្ឋាមេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វុដ្ឋាមេសុំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាចត្តិសម្មដ្ឋាចាចំ តិហិ សម្មដ្ឋាធមហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

កុមារិក្កវិញ្ញាណ ធម្មសោ ។

[២៦៥] ធនុចាហាចំ ធាវេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មត្តិយា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។ ធម្មត្តិយា ភិក្ខុនិយោ ធនុចាហាចំ ធាវេសុំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាចត្តិសម្មដ្ឋាចាចំ តិហិ សម្មដ្ឋាធមហិ សម្មដ្ឋាតិ (ឯឡករណេមកេ) ។

[២៦៦] យាធមេ យាយន្តិយា ចាចិត្តិយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។

[២៦៦] ភិក្ខុនិប្បសស្ត្រី ២ ខាត់ក្នុង ១ ធ្នំ ក្រូកាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិប្បេន្យប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិប្បេន្យបប្រើប្រាស់ស្រូវ ២ ខាត់ក្នុង ១ ធ្នំ ។ សិក្ខាចទេ ពោះ មានវត្តក្នុង ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាននៃកាចត្តិពាំង ៦ កាចត្តិពោះ ពាំងទៀងដោយសម្មដ្ឋាន ៣ ។

ចប់ កុមារិក្កវិញ្ញាណ ទី ៤ ។

[២៦៧] ភិក្ខុនិប្បេន្យបស្រូវទ្រង់ស្រូវករដើង ក្រូកាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មត្តិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូច ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មត្តិយាភិក្ខុនិ ប្រើប្រាស់ទ្រង់ស្រូវករ ដើង ។ សិក្ខាចទេពោះ មានវត្តក្នុង ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋាន នៃកាចត្តិពាំង ៦ កាចត្តិពោះ ពាំងទៀងដោយសម្មដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុង ធម្មករណេមកសិក្ខាចទេ) ។

[២៦៨] ភិក្ខុនិប្បេន្យបស្រូវដោយយា ក្រូកាចត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្ត ក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។

កិច្ចការព្រះ លោក្ខណ៍ មហានិព្វ ជាដើម ធម្មបទ

ធម្មតិយា កិច្ចការព្រះ អាណា ។ កសិ វត្ថុស្ម័គ្រ ។
ធម្មតិយា កិច្ចការព្រះ យាធន យាយិស្ម កសិ វត្ថុស្ម័គ្រ ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម អាមត្តិស-
មុដ្ឋានាមំ ធ្វើហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (ឯឡកលោ-
មកេ) ។

[២២៧] សង្ខារណិ ជាតិយា ចាតិវិយំ កត្ត បញ្ញ-
ត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ អពាគរិ
កិច្ចការព្រះ អាណា ។ កសិ វត្ថុស្ម័គ្រ ។ អពាគរិ កិច្ចការព្រះ
សង្ខារណិ ជាតិយា កសិ វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធម្ម អាមត្តិសមុដ្ឋានាមំ ធ្វើហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ
(ឯឡកលោមកេ) ។

[២២៨] ឥត្តានុត្តរំ ជាតិយា ចាតិវិយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។
ធម្មតិយា កិច្ចការព្រះ អាណា ។ កសិ វត្ថុស្ម័គ្រ ។
ធម្មតិយា កិច្ចការព្រះ ឥត្តានុត្តរំ ជាតិយា កសិ វត្ថុស្ម័គ្រ ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម អាមត្តិសមុដ្ឋានាមំ ធ្វើហិ សមុដ្ឋា-
នេហិ សមុដ្ឋានិ (ឯឡកលោមកេ) ។

ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយាកិច្ចការព្រះ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលពួកធម្មតិយាកិច្ចការព្រះ គាំទ្រទៅដោយយោង ។ សិក្ខាចរនោះ មាន
បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចល្ហាសមុដ្ឋានខែអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិទាំង
គាំទ្រទៅដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមកសិក្ខាចរ) ។

[២២៧] កិច្ចការព្រះ ប្រើប្រាស់វិទ្យុក្រាវកំ ត្រូវអាចត្តិបាចិក្ខិយៈ ទ្រង់
បញ្ញត្តិក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិច្ចការព្រះដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលកិច្ចការព្រះ
ប្រើប្រាស់វិទ្យុក្រាវកំ ។ សិក្ខាចរនោះ មាន
បញ្ញត្តិ ១ ។ ចល្ហាសមុដ្ឋានខែអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិទាំង គាំទ្រទៅ
ដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមកសិក្ខាចរ) ។

[២២៨] កិច្ចការព្រះ ប្រើប្រាស់ត្រៀមប្រដាប់ស្រ្តី ត្រូវអាចត្តិបាចិក្ខិយៈ
ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយាកិច្ចការព្រះ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយាកិច្ចការព្រះ ប្រើប្រាស់ត្រៀមប្រដាប់ស្រ្តី ។ សិក្ខា-
ចរនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។ ចល្ហាសមុដ្ឋានខែអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិ
ទាំង គាំទ្រទៅដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមកសិក្ខាចរ) ។

វិញ្ញាណកម្ម បរិវារ

(២២៧) កត្តវណ្ណកោដ ធម្មាយន្តិយា ចារិទ្ធិយំ
កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីន្តិ ។
ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ កត្តវណ្ណកោដ ធម្មាយន្តិយ កស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាថាចំ
ទ្ធិហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកៈលោកកោ) ។

(២២៨) វិសិទ្ធកោដ វិញ្ញាណកោដ(*) ធម្មាយន្តិយា
ចារិទ្ធិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
អាវត្តាតិ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី
វត្តស្មីន្តិ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ វិសិទ្ធកោដ វិញ្ញា
ណកោដ ធម្មាយន្តិយ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋាថាចំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ
(ឯឡកៈលោកកោ) ។

(២២៩) ភិក្ខុនិយោ ឧប្បន្ទាថេន្តិយា បរិមន្ទាថេន្តិយា
ចារិទ្ធិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ

* វិញ្ញាណកម្ម កត្តិ បញ្ញត្តិ ។

វិញ្ញាណកម្ម បរិវារ

(២២៧) ភិក្ខុនិក្ខតទិកោដោយគ្រឿងក្របួនដំបូងគ្រឿងលាច ក្រៅ
កាចក្កិបាចិក្កិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុសិទិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុសិទិណាវត្ថិ ។
ទ្រង់ប្រាណនិវប្បកុសលណា ។ ទ្រង់ប្រាណនិវប្បកុសិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកកេត្តិយាភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិក្ខតទិកោដោយគ្រឿង
ក្របួនដំបូងគ្រឿងលាច ។ សិក្ខាបទៈខាង ខាងបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សមុដ្ឋានៃកាចក្កិបាចិ ៦ កាចក្កិខាង កាំនិរឿងដោយសមុដ្ឋានៃ (ដូច
ក្នុងឯឡកៈលោកសិក្ខាបទ) ។

(២២៨) ភិក្ខុនិក្ខតទិកោដោយគ្រឿងក្របួនដំបូងគ្រឿងលាច ក្រៅកាចក្កិ
បាចិក្កិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុសិទិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុសិទិណាវត្ថិ ។ ទ្រង់
ប្រាណនិវប្បកុសលណា ។ ទ្រង់ប្រាណនិវប្បកុសិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកកេត្តិយាភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិក្ខតទិកោដោយគ្រឿងក្របួន
ដំបូងគ្រឿងលាច ។ សិក្ខាបទៈខាង ខាងបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានៃ
កាចក្កិបាចិ ៦ កាចក្កិខាង កាំនិរឿងដោយសមុដ្ឋានៃ (ដូចក្នុងឯឡកៈ
លោកសិក្ខាបទ) ។

(២២៩) ភិក្ខុនិក្ខតទិកោដោយគ្រឿងក្របួនដំបូងគ្រឿងលាច ក្រៅកាចក្កិបាចិក្កិយៈ
ទ្រង់បញ្ញត្តិកុសិទិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកុសិទិណាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាណនិវ

កិច្ចសិទ្ធិ សោត្តន្ត សមាស ធម្មនិយម ធម្មបទ

អារត្តាតិ ។ សម្មហុលា កិក្កុនិយោ អារត្ត ។ កិស្មី
វត្ថុស្មិទ្ធិ ។ សម្មហុលា កិក្កុនិយោ កិក្កុនិយោ ឧត្តន្តា-
បេសុំ បរិមត្តាបេសុំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានាធំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ
(ឯឡកលោមកេ) ។

[២៧២] សិក្ខាមាយ ឧត្តន្តាបេន្តិយា បរិមត្តា-
បេន្តិយា ពាចិត្តយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ សម្មហុលា កិក្កុនិយោ
អារត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មិទ្ធិ ។ សម្មហុលា កិក្កុនិយោ
សិក្ខាមាយ ឧត្តន្តាបេសុំ បរិមត្តាបេសុំ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានាធំ ទ្ធិហិ ស-
មុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ) ។

[២៧៣] សាមណេវិយា ឧត្តន្តាបេន្តិយា បរិមត្តា-
បេន្តិយា ពាចិត្តយំ កក្កុ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ សម្មហុលា កិក្កុនិយោ
អារត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មិទ្ធិ ។ សម្មហុលា កិក្កុនិយោ
សាមណេវិយា ឧត្តន្តាបេសុំ បរិមត្តាបេសុំ តស្មី វត្ថុស្មី ។

កិច្ចសិទ្ធិ គហវារៈ ១៦ ពាជិក្កិយៈ ធម្មបទ

បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាស្រីកិក្កុនិប្រើឱ្យ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។
ព្រោះរឿងកំវែលកិក្កុនិប្រើឱ្យ ប្រើកិក្កុនិស្រីគាឱ្យគក់ រឹក ប្របាច់ ។
សិក្ខាមាយ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានខែកាចត្តិចាំង ៦ កាចត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ (ដូចក្នុងឯឡកលោមកសិក្ខាមាយ) ។

[២៧៤] កិក្កុនិប្រើសិក្ខាមាយឱ្យគក់រឹកប្របាច់ គ្រូអាចត្តិបាចិត្តិយៈ

ទ្រង់បញ្ញត្តិកិក្កុនិយា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាស្រី
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាស្រីកិក្កុនិប្រើឱ្យ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។
ព្រោះរឿងកំវែលកិក្កុនិប្រើឱ្យ ប្រើសិក្ខាមាយឱ្យគក់ រឹក ប្របាច់ ។
សិក្ខាមាយ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានខែកាចត្តិចាំង ៦ កាចត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងឯឡកលោមកសិក្ខាមាយ) ។

[២៧៥] កិក្កុនិប្រើសាមណេវិយាឱ្យគក់រឹកប្របាច់ គ្រូអាចត្តិបាចិត្តិយៈ

ទ្រង់បញ្ញត្តិកិក្កុនិយា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាស្រី
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាស្រីកិក្កុនិប្រើឱ្យ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តេច ។
ព្រោះរឿងកំវែលកិក្កុនិប្រើឱ្យប្រើសាមណេវិយាឱ្យគក់ រឹក ប្របាច់ ។

វិធានបទ ចំពោះ

ឯករាជ្យ បញ្ញត្តិ ។ ធួន្ន អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមគេ) ។

[៦៣២] កិច្ចសិទ្ធិ ឧទ្ធរណ៍ បរិមណ្ឌល ធួន្ន ធានីតិយំ កត្តុ បញ្ញត្តិ ។ សារតិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិយោ អាណ ។ កិស្មី វត្តស្មី ។ សម្ពហុលា កិក្កនិយោ កិច្ចសិទ្ធិ ឧទ្ធរណ៍ បរិមណ្ឌល ធួន្ន ធានីតិយំ កត្តុ បញ្ញត្តិ ។ ឯករាជ្យ បញ្ញត្តិ ។ ធួន្ន អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមគេ) ។

[៦៣៣] កិក្កស្ស ធុរតោ អនាមុច្ឆា អាសនេ ធួន្ន ធានីតិយំ កត្តុ បញ្ញត្តិ ។ សារតិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាណាតិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិយោ អាណ ។ កិស្មី វត្តស្មី ។ សម្ពហុលា កិក្កនិយោ កិក្កស្ស ធុរតោ អនាមុច្ឆា អាសនេ ធួន្ន ធានីតិយំ កត្តុ បញ្ញត្តិ ។ ឯករាជ្យ បញ្ញត្តិ ។ ធួន្ន អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (កម្រិតគេ) ។

វិធានបទ ចំពោះ

សិក្ខាបទនោះ បានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារសិក្ខាបទ) ។

[៦៣៤] កិក្កនិមិត្តស្រុកស្រុកស្រុក កំ កំ ប្របាចំ ក្រវាបត្តិបាចិក្កិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រសិលាភ្នំ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិមិត្តសណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិមិត្តនិមិត្តប្រែប្រួល ។ ព្រះរឿងកំ ដូចម្តេច ។ ព្រះរឿងកំដែលកិក្កនិមិត្តប្រែប្រួលស្រុកស្រុកកំ ប្របាចំ ។ សិក្ខាបទនោះ បានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានៃអាបត្តិ ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារសិក្ខាបទ) ។

[៦៣៥] កិក្កនិមិត្តប្រែប្រួល ហើយអន្តិយលើអាសនៈនីមួយៗ ក្រវាបត្តិបាចិក្កិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រសិលាភ្នំ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិមិត្តសណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានិមិត្តនិមិត្តប្រែប្រួល ។ ព្រះរឿងកំដូចម្តេច ។ ព្រះរឿងកំដែលកិក្កនិមិត្តប្រែប្រួលនិមិត្តប្រែប្រួល ហើយអន្តិយលើអាសនៈនីមួយៗ ។ សិក្ខាបទនោះ បានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារសិក្ខាបទ) ។

កិច្ចសន្យា សេចក្តីសម្រេច ចាត់តាំង ធុនប្រយោជន៍

[៦៣៦] អនោកាសកាតំ កិក្ខុំ បញ្ចំ បុត្តិយា
នាទិក្ខយំ កត្ត បញ្ចក្ខន្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ថំ ។ កំ
អាញាតិ ។ សម្ពហុលា កិក្ខុនិយា អាវត្ត ។ កំស្មី
វត្តស្មិទ្ធិ ។ សម្ពហុលា កិក្ខុនិយា អនោកាសកាតំ
កិក្ខុំ បញ្ចំ បុត្តិសុ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ។
ធួំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋាចាធំ ធួហំ សម្ពដ្ឋាទេហំ សម្ពដ្ឋាតិ
(បទសោទម្ម) ។

[៦៣៧] អសន្តិកាយ កាតំ បរិសន្តិយា នាទិក្ខយំ
កត្ត បញ្ចក្ខន្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ថំ ។ កំ អាញាតិ ។
អញាតិ កិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មិទ្ធិ ។ អញាតិ
កិក្ខុនិ អសន្តិកាយ កាតំ បរិសិ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្ថំ ។ ធួំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋាចាធំ ធួហំ សម្ពដ្ឋាទេហំ
សម្ពដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ សម្ពដ្ឋាតិ ធួ វិចតោ ធួ
ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ធួ ចិត្តតោ ធួ សម្ពដ្ឋាតិ
ធួ វិចតោ ។

ធុនប្រយោជន៍ ទី២ ។
ឧបទ្ទានុកថ្មី ។

កិច្ចសន្យា សេចក្តីសម្រេច ចាត់តាំង ធុនប្រយោជន៍

[៦៣៦] កិក្ខុនិ សូប្រស្នាទិកិក្ខុវេលាទូទមិទានសូមធុកាស
(ជាមុន) ត្រូវកាបត្តិបាចិក្ខុយៈ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងចំណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុង
ក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទិកិក្ខុវេលា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទិកិក្ខុវេលា
រូប ។ ប្រាជ្ញាទិកិក្ខុវេលា ។ ប្រាជ្ញាទិកិក្ខុវេលា ។ ប្រាជ្ញាទិកិក្ខុវេលា
ស្នាទិកិក្ខុវេលាទូទមិទានសូមធុកាស(ជាមុន) ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
កែបញ្ជី ១ ។ បញ្ជីសម្ពដ្ឋាននៃការក្តីទាំង ៦ អាបត្តិទោះ កំរើឡើង
ដោយសម្ពដ្ឋាន ៦ (ឬចក្ខុវេលាសម្ពដ្ឋាន) ។

[៦៣៧] កិក្ខុនិមិនមានសំពត់ចោមពុទ្ធ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវ
កាបត្តិបាចិក្ខុយៈ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងចំណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។
ទ្រង់ប្រាជ្ញាទិកិក្ខុវេលា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាទិកិក្ខុវេលា ។ ប្រាជ្ញា
ទិកិក្ខុវេលា ។ ប្រាជ្ញាទិកិក្ខុវេលា ។ ប្រាជ្ញាទិកិក្ខុវេលា
ក្នុងចូលទៅកាន់ស្រុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានកែបញ្ជី ១ ។ បញ្ជី
សម្ពដ្ឋាននៃការក្តីទាំង ៦ អាបត្តិទោះ កំរើឡើងដោយសម្ពដ្ឋាន ៦ គឺ
កំរើឡើងអំពីកាយ មិនកំរើឡើងអំពីចាននិងចិត្តក៏មាន កំរើឡើងអំពី
កាយនិងចិត្ត មិនកំរើឡើងអំពីចាន ។

ធុនប្រយោជន៍ ទី ២ ។
ធុនប្រយោជន៍ ទី ២ ។

កស្សន្តានំ

(២៣៨) លសុណំ សំហារ លោមំ

តលមធួញ្ច សុន្តិកំ

កុញ្ញាមកេតញ្ញាជំ

ទ្វេ វិយាសេន ធម្មតា

អនុតារេ ចជំធួន្ត

អន្តោកាសេ វជំតាយ ច

បុរេ មធួ វិកាលេ ច

នុត្តហិ ធិរយេ វជំ

នគោនតា វិសិទ្ធាត្វា

មញ្ញាហិកំ សុត្តមជ្ជិយំ

តណំ វិភង្គិសមណំ

មុត្តលំ កេតិមេន ក

ទុក្ខានិចចញ្ជីរឿងនៃទុក្ខកសិក្ខាចទេវនារ ដូច្នោះ

(២៣៨) រឿងភិក្ខុនិទ្យនេផកវិម ១ ភិក្ខុនិផករោមក្នុងទី
 ចង្អៀត ១ ភិក្ខុនិប្រហារវត្តនិមិត្ត ១ ភិក្ខុនិធ្វើរូបអង្គីជាត ១
 ភិក្ខុនិលាងនិមិត្ត ១ ភិក្ខុនិបម្រើភិក្ខុកំពុងនាមំ ១ ភិក្ខុនិសូម
 ស្រូស្រែសំ ១ ភិក្ខុនិចាលរបស់ដែលសល់មានរឿង ១
 ភិក្ខុនិទៅមើលរាជ ១ ភិក្ខុនិទៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងទីជំនីក ១
 ភិក្ខុនិទៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងទីកំបាំង ១ ភិក្ខុនិទៅជាមួយនឹង
 បុរសក្នុងទីកល ១ ភិក្ខុនិទៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងច្រកផ្លូវ ១
 ភិក្ខុនិចូលទៅកាន់គ្រកូលក្នុងវេលាមុខភក្ត ១ ក្រោយភក្ត ១
 ក្នុងវេលាវិកាល ១ ភិក្ខុនិពាលទោសគេ ដោយសេចក្តីច្រ-
 កាន់គាត្រកំ ១ ភិក្ខុនិប្រារេចផ្តាំសារដោយនរក ១ ភិក្ខុនិក៏យ
 ខ្លួនឯងហើយយំ ១ ភិក្ខុនិពានកាយអាក្រាតម្លិនទឹក ១ ភិក្ខុនិ
 រុច្ឆិរ ១ ភិក្ខុនិញ្ជាំងវិវាទសន្សំនិទ្យកន្លងហួស ច ថៃ ១
 ភិក្ខុនិប្រើប្រាស់សន្តិមនីយចរ ១ ភិក្ខុនិធ្វើចិរលាភរបស់គណៈ
 ឱ្យខូច ១ ភិក្ខុនិយាត់ការចែកចរ ១ ភិក្ខុនិឱ្យសមណចិរវេសល់
 គ្រហស្ថជាដើម ១ ភិក្ខុនិញ្ជាំងសម័យចិរកាលឱ្យកន្លងទៅ
 រោយចង់បានចិរទុក្ខលាភ ១ ភិក្ខុនិយាត់ការផកកមិទ ១

វិធានបទ បរិវារ

ទ្រូ ធម្ម បសាទេន ៩

កត្តិដំ ភាយត្តិ ធម្មេ

អសត្តត្ថនុប្បាទស

បរិបុណញ្ច សង្ក្រម

សហវុដ្ឋាថវេន ៩

កុមារី ទ្រូ ៨ សង្ក្រម

ប្បាទសាសាម្មុទេន ៩

អលំ សាទេ(១) ទ្រូ វស្ស

វិធានបទ បរិវារ

កិក្ខុនិមិត្តប្រាជ្ញាធម៌ ៦ ប្រការ គឺ ស្មារទុបោសថ នីតិចូលរោង
 ស្លាប់ទុក ១ កិក្ខុនិមិត្តចូល ចូរដំបៅក្នុងសាខាប្រទេស ១
 កិក្ខុនិមិត្តស្រ្តីមានភិ ៣ បំបួសស្រ្តី ដែលមានកូននៅបៅ ១
 បំបួសសិក្ខុមាតាដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិទ្ធិ ក្នុងធម៌ ៦ ប្រ-
 ការ ១ បំបួសសិក្ខុមាតាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ១ បំបួស
 ស្រ្តីជាតិបិកា ដែលមានកាយមិនទាន់គ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ១ បំ-
 បួសស្រ្តីជាតិបិកា ដែលមានកាយគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ តែ
 មិនទាន់បានសិក្សាសិទ្ធិគ្រប់ ២ ឆ្នាំ ១ បំបួសស្រ្តីជាតិបិកា
 ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ១ បំបួសកូនសិស្សហើយមិនបាន
 គន្ថប្រារ ១ កិក្ខុនិមិត្តបម្រើបក្ខិ ១ កិក្ខុនិមិត្តប្រគំនូន
 សិស្ស ១ កិក្ខុនិមិត្តស្រ្តីជាតិបិកា មានកាយមិនទាន់
 គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ១ កិក្ខុនិមិត្តស្រ្តីជាតិបិកាដែលមិនទាន់បាន
 សិក្សាសិទ្ធិគ្រប់ ២ ឆ្នាំ ១ កិក្ខុនិមិត្តស្រ្តីជាតិបិកាដែល
 សង្ឃមិនបានសន្មត ១ កិក្ខុនិមិត្តស្រ្តីមិនគ្រប់ ១២ ហើយ
 បំបួសភេទ ១ កិក្ខុនិមិត្តសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយបំបួស
 ភេទ ១ កិក្ខុនិមិត្តសង្ឃយាត់មិនទិញបំបួសភេទ ១ កិក្ខុនិមិត្តយាយ
 នីតិសិក្ខុមាតា បើមានឱ្យចិញ្ចឹមយើង ១ នីតិបំបួសទាន ១
 កិក្ខុនិមិត្តយាយនីតិសិក្ខុមាតា បើមានឱ្យចិញ្ចឹមយើង គ្រប់ពីរឆ្នាំ

[២៤០] សម្បី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា ទាដិទេស-
 ដិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ ទត្តត្ថិយា ភិក្ខុវិទិយោ អាវត្ត ។ កំសិ
 វត្តសិទ្ធិ ។ ទត្តត្ថិយា ភិក្ខុវិទិយោ សម្បី វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញសុ កសិ វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញ-
 ត្តិ ។ ទន្ធិ អាបត្តិសមុដ្ឋាទាដិ ទត្តហិ សមុដ្ឋាទេហិ
 សមុដ្ឋាតិ ។

[២៤១] តេសំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា ទាដិទេស-
 ដិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ ទត្តត្ថិយា ភិក្ខុវិទិយោ អាវត្ត ។ កំសិ
 វត្តសិទ្ធិ ។ ទត្តត្ថិយា ភិក្ខុវិទិយោ តេសំ វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញសុ កសិ វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ទន្ធិ អាបត្តិសមុដ្ឋាទាដិ ទត្តហិ
 សមុដ្ឋាទេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

[២៤២] អនុ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា ទាដិទេស-
 ដិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ទត្តត្ថិយា ភិក្ខុវិទិយោ អាវត្ត ។ កំសិ វត្តសិទ្ធិ ។

[២៤០] ភិក្ខុនិ សូមទឹកដោះរាវមកទាន់ ក្រៅអាបត្តិបាដិទេសនិយៈ
 ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកទេពត្ថិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវ
 ម្តួច ។ ព្រោះរឿងកំផែលពួកទេពត្ថិយាភិក្ខុនិសូមទឹកដោះរាវមកទាន់ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាទាន់អាបត្តិ
 ទាន់ ៦ អាបត្តិនោះ ទាន់រឿងរាយសមុដ្ឋាទ ៤ ។

[២៤១] ភិក្ខុនិ សូមប្រេងមកទាន់ ក្រៅអាបត្តិបាដិទេសនិយៈ ទ្រង់
 បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកទេពត្ថិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តួច ។
 ព្រោះរឿងកំផែលពួកទេពត្ថិយាភិក្ខុនិសូមប្រេងមកទាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាទាន់អាបត្តិទាន់ ៦ អាបត្តិ
 នោះ ទាន់រឿងរាយសមុដ្ឋាទ ៤ ។

[២៤២] ភិក្ខុនិ សូមទឹកយ៉មកទាន់ ក្រៅអាបត្តិបាដិទេសនិយៈ ទ្រង់
 បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកទេពត្ថិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងកំផ្លូវម្តួច ។

កិច្ចវិវាទ លោក្យស មហាវិហារ ឧបាសមនិយម

ធាតុនិយម កិច្ចវិវាទ មន្ត វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយម ធាតុនិយម វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ ចត្វាហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។

[២៤៣] ជាណិកំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយម ចាតិទេសនិយមំ ឥត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុនិយម កិច្ចវិវាទ អាវត្ត ។ ឥស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ ធាតុនិយម កិច្ចវិវាទ ជាណិកំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយម ធាតុនិយម វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ ចត្វាហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។

[២៤៤] មន្ត វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយម ចាតិទេសនិយមំ ឥត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុនិយម កិច្ចវិវាទ អាវត្ត ។ ឥស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ ធាតុនិយម កិច្ចវិវាទ មន្ត វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយម ធាតុនិយម វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ ចត្វាហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។

កិច្ចវិវាទ មហាវិហារ ១៦ ចាតិទេសនិយម ៨

ព្រោះរឿងដែលពួកធាតុនិយមកិច្ចវិវាទសមុទ្រមកដាន់ ។ សិក្ខាចរនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃកាបក្កិពាំង ៦ កាបក្កិ រោះ កាំងរឿងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[២៤៥] កិច្ចវិវាទ សមុទ្រមកដាន់ ត្រូវកាបក្កិចាតិទេសនិយម ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថុ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធាតុនិយមកិច្ចវិវាទ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធាតុនិយមកិច្ចវិវាទ បានសម្រេចកាំងរោះដាន់ ។ សិក្ខាចរនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃកាបក្កិ ពាំង ៦ កាបក្កិរោះ កាំងរឿងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[២៤៦] កិច្ចវិវាទសមុទ្រមកដាន់ ត្រូវកាបក្កិចាតិទេសនិយម ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថុ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធាតុនិយមកិច្ចវិវាទ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធាតុនិយមកិច្ចវិវាទ សមុទ្រមកដាន់ ។ សិក្ខាចរនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃកាបក្កិពាំង ៦ កាបក្កិ រោះ កាំងរឿងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

(២៤៥) ម៉ស់ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិយា ចាដិទេស-
 ធីយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ ឆត្វត្តិយា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី
 វត្ថុស្មីន្តិ ។ ឆត្វត្តិយា ភិក្ខុនិយោ ម៉ស់ វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញិសុ ភស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្ប-
 ញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាដំ ចត្វហិ សមុដ្ឋានេហិ
 សមុដ្ឋាតិ ។

(២៤៦) ទិវំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិយា ចាដិទេសធីយំ
 កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ឆត្វត្តិយា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។
 ឆត្វត្តិយា ភិក្ខុនិយោ ទិវំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញិសុ ភស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ
 អាបត្តិសមុដ្ឋានាដំ ចត្វហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

(២៤៧) ធនំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិយា ចាដិទេសធីយំ
 កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ឆត្វត្តិយា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ ឆត្វត្តិ-
 យា ភិក្ខុនិយោ ធនំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញិសុ ភស្មី វត្ថុស្មី ។

(២៤៨) ភិក្ខុនិស្សមសាចំមកធានំ ក្រូវភាចត្តិបាដិទេសនិយៈ ទ្រង់
 បញ្ញត្តក្នុងទិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វត្តិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿនដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿនដែលពួកឆត្វត្តិយាភិក្ខុនិ ស្សមទំករោះស្រសំ
 មកធានំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃភាចត្តិចាំង ៦ ភាចត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ ។

(២៤៩) ភិក្ខុនិ ស្សមទំករោះស្រសំមកធានំ ក្រូវភាចត្តិបាដិទេ-
 សនិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វត្តិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿ-
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿនដែលពួកឆត្វត្តិយាភិក្ខុនិ ស្សមទំករោះស្រសំ
 មកធានំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណា
 សមុដ្ឋាននៃភាចត្តិចាំង ៦ ភាចត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ ។

(២៥០) ភិក្ខុនិ ស្សមទំករោះផ្លូវមកធានំ ក្រូវភាចត្តិបាដិទេសនិយៈ
 ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វត្តិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿនដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿនដែលពួកឆត្វត្តិយាភិក្ខុនិ ស្សមទំករោះផ្លូវមកធានំ ។

កិច្ចសិក្សា លេខ១៧ មហាវិថ៌ ១២១៣០

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆ្លង អាបត្តិសមុដ្ឋានាចំ ឆត្វហិ
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ សមុដ្ឋាតិ
ន វាចតោ ច ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច
សមុដ្ឋាតិ ច ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
សមុដ្ឋាតិ ច វាចតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។

អង្គ ពាជិទេសនិយា ឆិដ្ឋិតា ។

តស្សុដ្ឋានំ

(៦២៨) សយ្យំ តេលំ មនុស្សោ

ដាលិកំ មច្ឆមេវ ច

មំសំ ទិវំ ននិព្វាបិ

វិញ្ញាបេត្វាន កិក្កុចិ

មាជិទេសនិយា អង្គ

សយម្ពុទ្ធន ទេសិតាតិ ។

យេ សិស្តាបដា កិក្កុវិកន្តេ វិស្តាវិតា តេ សន្តិបិប្បា
កិក្កុវិកន្តេ ។

កត្តបញ្ញត្តិវិវិ ឆិដ្ឋិតំ ឃមំ ។

កិច្ចសិក្សា មហាវិថ៌ ១២ ឡានាថា

សិក្ខាចនោរោ មានិកេបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃភាចក្កិទាំង ៦ អាចក្កិ
នោរោ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ គឺកាំងឡើងអំពីកាយ មិនកាំងឡើងអំពី
វាចាមិនចិត្តក៏មាន កាំងឡើងអំពីកាយមិនវាចា មិនកាំងឡើងអំពីចិត្ត
មាន កាំងឡើងអំពីកាយមិនចិត្ត មិនកាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន កាំងឡើង
អំពីកាយអំពីវាចាមិនចិត្តក៏មាន ។

ចប់ ពាជិទេសនិយាទាំង ៨ ។

ឧត្តម គិបញ្ញត្តិទ្រង់ប្រាប់ទេសនិយានោះ ដូច្នោះ

(៦២៨) ឡើងកិក្កុចិស្នូមទិករដោរោ ១ ប្រេសិ ១ ទិកយ្យំ ១

ទិកវំរោ ១ ក្រិ ១ ហាច ១ ទិកដោប្រេសិ ១ ទិកដោ

ដូរ ១ ពាជិទេសនិយាទាំង ៨ ព្រះសយម្ពុទ្ធប្រុងបានសម្តែង

ហើយ យ៉ាងនេះ ។

សិក្ខាចទាំងឡាយណា ដែលយើងទ្រង់ស្តាប់ហើយ ក្នុងកិក្កុវិកន្តិ

សិក្ខាចទាំងនោះ យើងសម្តែងដោយសន្តិច ក្នុងកិក្កុវិកន្តិ ។

ចប់ កត្តបញ្ញត្តិវិវិ ៨ កត្តបញ្ញត្តិ ។

[២៤៩] អវស្សុតា ភិក្ខុនិ អវស្សុតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តិ កតិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ អវស្សុតា ភិក្ខុនិ អវស្សុតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តិ តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អនក្កកំ ឧត្តជាទុមណ្ណាលំ ភហាលំ សាទិយតិ អាមជ្ជតិ ចារាជិកស្ស ឧត្តក្កកំ អនោជាទុមណ្ណាលំ ភហាលំ សាទិយតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស កាយប្បដំតន្តំ ភហាលំ សាទិយតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស អវស្សុតា ភិក្ខុនិ អវស្សុ តស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តិ វេទា តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។

[២៥០] វជ្ជប្បដិច្ចាទិកា ភិក្ខុនិ វជ្ជ បដិច្ចាទេន្តិ កតិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ វជ្ជប្បដិច្ចាទិកា ភិក្ខុនិ វជ្ជ បដិច្ចាទេន្តិ តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ជាទិចារាជិកំ ធម្មំ បដិច្ចាទេតិ អាមត្តិ ចារាជិកស្ស វេទតិកា បដិច្ចាទេតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស អាចារិបត្តិ បដិច្ចាទេតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស វជ្ជប្បដិច្ចាទិកា ភិក្ខុនិ វជ្ជ បដិច្ចាទេន្តិ វេទា តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។

[២៥១] ភិក្ខុនិ មានកម្រេកក្រែកអារិទ្ធិកាយសំសត្តៈ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានកម្រេកក្រែក ត្រូវអាមត្តិប្តិខ្លាច ។ ភិក្ខុនិ មានកម្រេកក្រែកអារិទ្ធិកាយសំសត្តៈ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានកម្រេកក្រែក ត្រូវអាមត្តិ ឲ្យ គឺក្រែកអារិទ្ធិការចាប់ពាល់សរីរក្រទេស ខាងក្រោមដ៏កំបិរ ចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃផ្ចង្វើឡើងទៅ ត្រូវអាមត្តិប្តិខ្លាច ក្រែកអារិទ្ធិការចាប់ពាល់សរីរក្រទេស ខាងលើដ៏កំបិរឡើងទៅ ខាងក្រោមមណ្ឌលនៃផ្ចង្វើចុះមក ត្រូវអាមត្តិប្តិខ្លាច ក្រែកអារិទ្ធិការចាប់ពាល់ត្រូវដែលជាចំពាយកាយ ត្រូវអាមត្តិប្តិខ្លាច ភិក្ខុនិ មានកម្រេកក្រែកអារិទ្ធិកាយសំសត្តៈ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានកម្រេកក្រែក ត្រូវអាមត្តិ ឲ្យ ខ្លាច ។

[២៥២] ភិក្ខុនិ ជាអ្នកបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាមត្តិប្តិខ្លាច ។ ភិក្ខុនិ ជាអ្នកបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាមត្តិ ឲ្យ គឺ ភិក្ខុនិ ដឹងហើយបិទបាំង ត្រូវអាមត្តិប្តិខ្លាច (របស់គេ) ត្រូវអាមត្តិប្តិខ្លាច ភិក្ខុនិ សន្សំយេហើយបិទបាំង ត្រូវអាមត្តិប្តិខ្លាច ភិក្ខុនិ បិទបាំងទោស ត្រូវអាមត្តិប្តិខ្លាច ភិក្ខុនិ បិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាមត្តិ ឲ្យ ខ្លាច ។

[៦៨០] ឧត្តុត្តានុវត្តិកា ភិក្ខុវិភិក្ខុ យាមិកតិយំ សមនុ-

កាសនាយ ធម្មដិវិស្សន្តន្តិ កាតិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជិ-

តិ ។ ឧត្តុត្តានុវត្តិកា ភិក្ខុវិភិក្ខុ យាមិកតិយំ សមនុកា-ប-

នាយ ធម្មដិវិស្សន្តន្តិ តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជិ-

ញត្តិយោ ធុក្កដំ ជ្ជិហិ កម្មវាចាហិ ឪល្លច្ចយោ កម្មវា-

ចាហិយោ សាទេ អាមត្តិ ចារាជិកស្ស ឧត្តុត្តានុវត្តិកា

ភិក្ខុវិភិក្ខុ យាមិកតិយំ សមនុកាសនាយ ធម្មដិវិស្សន្តន្តិ

ឥមា តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជិ ។

[៦៨២] អជ្ជមំ វត្តំ បរិបូរេដ្ឋិ កាតិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជិ ។

អជ្ជមំ វត្តំ បរិបូរេដ្ឋិ តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជិ បុរិសេន

ឥត្តនាមំ កតំ កត្តាចិ វត្តា កត្តិ អាមត្តិ ធុក្កដស្ស

[៦៨១] ភិក្ខុវិភិក្ខុ ប្រាជ្ញត្តកាមភិក្ខុវិភិក្ខុវិភិក្ខុ កាលបើ

សន្សំស្សត្តសមនុកាសនកម្មជាតម្រប់ ព្យ ផនិហិយ នៅតមិមលបេនីកម្ម

នោះចេញ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ។ ភិក្ខុវិភិក្ខុ ប្រាជ្ញត្តកាមភិក្ខុវិភិក្ខុ កាលបើ

សន្សំស្សត្តសមនុកាសនកម្មជាតម្រប់ ព្យ ផនិហិយ នៅតមិ

មិមលបេនីកម្មនោះចេញ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ក្នុងទណៈចប់

ញត្តិ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ក្នុងទណៈចប់កម្មវាចាហិលើក លុះ

ស្សត្តកម្មវាចា(១)ចប់ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ភិក្ខុវិភិក្ខុ កាលបើ

សន្សំស្សត្តសមនុកាសនកម្មជាតម្រប់ ព្យ ផនិហិយ

នៅតមិមលបេនីកម្មនោះចេញ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ។

[៦៨២] ភិក្ខុវិភិក្ខុ បំពេញវត្តិ ៧(២) ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ។ ភិក្ខុវិ

បំពេញវត្តិ ៨ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ គឺ ភិក្ខុវិភិក្ខុ កាលបើ

ចូលទៅកាន់ចម្លងឈ្មោះនេះ ហើយទៅ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ គ្រាន់តែបុរស

* កម្មវាចានេះ ហៅថា ញត្តិចក្កកម្មវាចា កម្មវាចាមានញត្តិជាតម្រប់ ៤ គឺមានញត្តិខ្ពង់ជា គុណ ហើយមានកម្មវាចា ៣ គឺមានវាសនាប្រយោ ។ ក្នុងទណៈចប់ញត្តិ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ចប់កម្មវាចាទី១ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ចប់ទី ២ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ចប់ទី ៣ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ។ ក្នុងសិប្បាចារនេះ មានវត្តិ ៤យ៉ាង គឺភិក្ខុវិភិក្ខុ ត្រូវតាមភិក្ខុវិភិក្ខុ ។ ចាប់ដោយសន្សំ ។ មិមលបេនីកម្មបុរស ។ ពិសេសជាមួយនឹងបុរស ។ ទៅកាន់ទិសខ្ពង់ ។ ច្រកកាន់ទិសបុរសពិសេស ។ ចូលទៅ កាន់វិហារ ។ បន្តកាយៈទៅដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ។

បុរិសស្ស ហត្ថនាសំ ធុត្តន្តមត្តេ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស
អដ្ឋមំ វត្ថុ បរិបូរេតិ អាមត្តិ ធារាជិតស្ស អដ្ឋមំ វត្ថុ
បរិបូរេន្តំ វេទា តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។

[២៨៣] ធុស្សយវាជិតា(១) កិក្កុដិ អដ្ឋំ តារោន្តិ
តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វិកាស្ស អាណេចេតិ អា-
មត្តិ ធុត្តន្តស្ស ធុតិយស្ស អាណេចេតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ច-
យស្ស អដ្ឋមវាយោសារេ អាមត្តិ សង្កាទិសេសស្ស។

[២៨៤] ចោរី វត្ថុចេន្តិ តិស្សោ អាមត្តិយោ អាម-
ជ្ជតិ ញត្តិយា ធុត្តន្តំ ធុវិហំ កម្មវាចាហំ ធុល្លច្ចយា
កម្មវាចាហិយោសារេ អាមត្តិ សង្កាទិសេសស្ស ។

[២៨៥] វិកា កាមន្តវំ កច្ចន្តិ តិស្សោ អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ កច្ចនិ អាមត្តិ ធុត្តន្តស្ស បឋមំ ចានំ បរិក្ខេបំ
អតិក្កាមេតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ធុតិយំ ចានំ អតិក្កា-
មេតិ អាមត្តិ សង្កាទិសេសស្ស ។

១ ឧ. ឧ. ធុស្សយវាជិតា ។

ធុរេច្ចលទៅដល់ពាក្យស ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយ លុះធ្វើក្នុង ៨ ឲ្យពេញ
(ចម្លងកាយទៅដើម្បីសេចក្តីសង្ខម) ត្រូវអាមត្តិបាណិក កិក្កុដិបំពេញ
ក្នុង ៨ ត្រូវអាមត្តិ ៣ ខែរំលង ។

ចប់ បារមីត ។

[២៨៧] កិក្កុដិ ជាអ្នកទាស់ខែនិវាយសេចក្តីប្រវែណន កាល
ដែលធ្វើ ឆ្លង់ណើរកិក្កុដិ ត្រូវអាមត្តិ ៣ គឺ កិក្កុដិប្រាប់ពាក្យដទៃម្តង
(ផល់ចៅក្រម) ត្រូវអាមត្តិក្នុង ប្រាប់ពាក្យរបស់ដទៃជាម្រេចពីរ (ផល់
ចៅក្រម) ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយ លុះសម្រេចដំណើរក្តីហើយ ត្រូវអាមត្តិ
សង្កាទិសេស ។

[២៨៨] កិក្កុដិ ចម្មសចោរស្រី ត្រូវអាមត្តិ ៣ គឺ ត្រូវអាមត្តិក្នុង
ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយព័ន្ធភ្យយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចា
ពីរលើក លុះស្រេចក្នុងចាប់ ត្រូវអាមត្តិសង្កាទិសេស ។

[២៨៩] កិក្កុដិ ទៅកាន់ចន្លោះស្រុក តែម្នាក់ឯង ត្រូវអាមត្តិ ៣
គឺកិក្កុដិដើរទៅ ត្រូវអាមត្តិក្នុង ណាខង់ហានទីមួយចូលទៅក្នុងរោងស្រុក
ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយ ណាខង់ហានទីពីរចូលទៅក្នុងរោងស្រុក ត្រូវអាមត្តិ
សង្កាទិសេស ។

ភិក្ខុវិញ្ញាណ គោរពស ឧបាសិកា សង្ឃទិសេស

(២៨៦) សមគ្គេន សង្ឃេន ឧត្តង្គំ ភិក្ខុនិ ធម្មេន
វិធមេន សក្កសាសនេន អនបលោកេត្វា តារកសង្ឃ
អនត្តាយ កណស្ស ធម្មំ ឱសារេន្តិ តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ ញត្តិយោ ធុក្កដំ ធូហិ កម្មវាចាហិ ធុល្លទ្ធកយោ
កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(២៨៧) អវស្សតោ ភិក្ខុនិ អវស្សកស្ស បុរិសបុគ្គ-
លស្ស ហត្ថតោ ទាននិយំ វា កោជនិយំ វា សហត្ថា
បដិក្កហេត្វា កុញ្ញន្តិ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ទា-
និស្សាមិ កុញ្ញិស្សាមិ បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ធុល្ល-
ទ្ធកយស្ស អន្លោហារេ អន្លោហារេ អាបត្តិ សង្ឃទិ-
សេសស្ស ឧនកនន្តោណិ បដិក្កណាតិ អាបត្តិ
ធុក្កដស្ស ។

(២៨៨) កំន្តេ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ កា-
រិស្សតិ អវស្សតោ វា អវស្សតោ វា យតោ ភ្នំ អន-
វស្សតោ ឥស្សយ្យេ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ នេតិ
ទាននិយំ វា កោជនិយំ វា ភំ ភ្នំ សហត្ថា បដិក្ក-
ហេត្វា ទាន វា កុញ្ញ វាតិ ឧយ្យោជន្តិ តិស្សោ អាបត្តិ-

ភិក្ខុវិញ្ញាណ ឧបាសិកា ១៦ សង្ឃទិសេស

(២៨៦) ភិក្ខុនិមិទបាមប្រាថការកសង្ឃ មិទបាមនិទន្តុៈរបស់គណៈ
ហើយធ្វើឧសារណាមធុ ចំពោះភិក្ខុនិដែលសង្ឃត្រូវប្រៀនគ្នាលើកត្តតាម
ធមិ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ត្រូវតាមភ្នំ ព្វ
នីត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ក្នុងគណៈចប់ញត្តិ ត្រូវតាមភ្នំបុល្លច្ច័យព័ន្ធភ្យាយ ក្នុង
គណៈចប់កម្មវាចាបរិយោសិក លុះស្មេត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃ-
ទិសេស ។

(២៨៧) ភិក្ខុនិ មានកម្រេក ហើយទទួលទាននិយៈប្រកោជនិយៈ
ដោយវិធីរបស់ខ្លួន កំពើដបុសបុគ្គលដែលមានកម្រេកដែរមកទាន់ ត្រូវ
តាមភ្នំ ព្វ គឺ ទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវ
តាមភ្នំបុល្លច្ច័យ ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃទិសេស គ្រប់ ១ វិធីដែលលេចចូលទៅ
ត្រាន់កែទទួលទំកនិទិវឈ័ស្តង់ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ។

(២៨៨) ភិក្ខុនិបញ្ជូនភិក្ខុនិផងគ្នាថា ខែនាងជាទូសំ បុរសបុគ្គល
នេះពោះមានកម្រេកក្តី មិនមានកម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីផល់ទានបុន ខែនាងជា
ទូសំ ឈ្លើយចុះ កាលណាចំនាងមិនមានកម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនោះ
ឲ្យវត្តណា ទោះទាននិយៈក្តី កោជនិយៈក្តីផល់ទាន ចូរនាងទទួលវត្តនោះ
ដោយវិធីរបស់ខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ប្របរិភោគចុះ ដូច្នោះ ត្រូវតាមភ្នំ ព្វ

យោ អាមជ្ជតិ កស្សា វចនេន ចាទិស្សាមិ កុញ្ញិស្សា-
មិតិ បដិក្កុណ្ណាភិ អាមត្តិ ទុក្កដស្ស អន្លោហារេ
អន្លោហារេ អាមត្តិ ដុល្លច្ចយស្ស កោដនបរិយោសានេ
អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[២៨៧] កុចិតា ភិក្ខុនិ យាវតតិយំ សមទុកាស-
នាយ ធម្មដិទិស្សជ្ជន្តិ តិស្សា អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ
ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ ដុល្លច្ចយា កម្ម-
វាចាបរិយោសានេ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[២៨៨] កិស្មិត្តិទេវ អនិករណេ បច្ចាគកា កុ-
ចិតា ភិក្ខុនិ យាវតតិយំ សមទុកាសនាយ ធម្មដិ-
ទិស្សជ្ជន្តិ តិស្សា អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ
ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ ដុល្លច្ចយា កម្មវាចាបរិយោសានេ
អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[២៨៩] សំសដ្ឋា ភិក្ខុនិយោ យាវតតិយំ សមទុកា-
សនាយ ធម្មដិទិស្សជ្ជន្តិយោ តិស្សា អាមត្តិយោ អា-
មជ្ជន្តិ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ ដុល្លច្ចយា
កម្មវាចាបរិយោសានេ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

តិទទួលដោយគំនង់ អញ្ជើងទំពាសី ឫបរិភោគ ភាមពាក្យភិក្ខុទីដែល
បញ្ចូននោះ ត្រូវតាមភ្នំទុក្កដ ត្រូវតាមភ្នំដុល្លច្ចយ គ្រប់ ។ ករៈដែលលេច
ចូលទៅ លុះសម្រេចការបរិភោគហើយ ត្រូវតាមភ្នំសន្សំទិសេស ។

[២៨៧] ភិក្ខុនិក្រាចរិទិ កាលបើសិទ្ធិសូត្រសមុទានសទកម្មគ្រប់
ៗ ដទៃហើយ នៅតែចំលែរចង់កម្មនោះទេញ ត្រូវតាមភ្នំ ៣ គឺត្រូវតាមភ្នំ
ទុក្កដ ក្នុងទណៈចប់ញត្តិ ត្រូវតាមភ្នំដុល្លច្ចយទាំងឡាយ ក្នុងទណៈចប់
កម្មវាចាភិរេលីក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវតាមភ្នំសន្សំទិសេស ។

[២៨៨] ភិក្ខុនិ ដែលសិទ្ធិឱ្យទាញ់គេ ក្នុងអធិការណ៍ណាមួយ
ហើយក្រោចរិទិ កាលបើសិទ្ធិសូត្រសមុទានសទកម្មគ្រប់ ៗ ដទៃហើយ
នៅតែចំលែរចង់កម្មនោះទេញ ត្រូវតាមភ្នំ ៣ គឺត្រូវតាមភ្នំទុក្កដ ក្នុង
ទណៈចប់ញត្តិ ត្រូវតាមភ្នំដុល្លច្ចយទាំងឡាយ ក្នុងទណៈចប់កម្មវាចាភិ-
រេលីក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវតាមភ្នំសន្សំទិសេស ។

[២៨៩] ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ដែលនៅច្រឡំក្រឡំ កាលបើសិទ្ធិ
សូត្រសមុទានសទកម្មគ្រប់ ៗ ដទៃហើយ នៅតែចំលែរចង់កម្មនោះ
ទេញត្រូវតាមភ្នំ ៣ គឺត្រូវតាមភ្នំទុក្កដ ក្នុងទណៈចប់ញត្តិ ត្រូវតាមភ្នំ
ដុល្លច្ចយទាំងឡាយ ក្នុងទណៈចប់កម្មវាចាភិរេលីក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់
ហើយ ត្រូវតាមភ្នំសន្សំទិសេស ។

ភិក្ខុនិកាយ សោតុយ ឧបាសិកា វិស្សន្តិយ ចាចិក្ខិយា

[២២២] សំសង្ហាយ្យេ កុម្មេ វិហារេថ មា កុម្មេ
នាថា វិហារិន្តានិ ឧយ្យោនេច្ឆិ យាវតតិយំ សមនុកា-
សនាយ ឈ្យដិច្ចស្សន្តិយំ តំស្សោ អាចន្តិយោ អាចជ្ជ-
តិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ជ្ជិហំ កម្មកំចាហំ ដុល្លត្តយា
កម្មកំចាហំយោសារេ អាចន្តិ សង្កាមិសេសស្ស ។

លង្កិទិលេសា និដ្ឋិតា ។

[២២៣] មត្តសន្តិយំ ករោន្តិ ឯកំ អាចន្តិ
អាចជ្ជតិ និស្សត្តិយំ ចាចិក្ខិយំ ។

[២២៤] អកាលចិវំ កាលចិវំន្តិ អចិដ្ឋហិត្តា
កាជាថេន្តិ ទ្វេ អាចន្តិយោ អាចជ្ជតិ កាជាថេតិ
បយោតេ ទុក្ខដំ វាជាវិទេ និស្សត្តិយំ ចាចិក្ខិយំ ។

[២២៥] ភិក្ខុនិយា សន្តិ ចិវំ បរិវេស្តកា អចិដ្ឋន្តិ
ទ្វេ អាចន្តិយោ អាចជ្ជតិ អចិដ្ឋតិ បយោតេ ទុក្ខដំ
អចិដ្ឋន្តិ និស្សត្តិយំ ចាចិក្ខិយំ ។

ភិក្ខុនិកាយ ឧបាសិកា: ១៦ វិស្សន្តិយចិក្ខិយ:

[២២២] ភិក្ខុនិ បក្ខេន(ភិក្ខុនិវេសន្តិ)ថា វេននាវជាម្ចាស់ ចូរោនិ
ចានិទ្ធាយ ថេប្រច្យុកប្រវ្យុច្ឆា ទានិចានិទ្ធាយ កុំនាវិវេនិក្ខារច្យាយ
កាលមេសន្តិស្សត្រសមនុកាសឧកម្មតម្រប់ ពា ផតិហិយ នៅតែមិនលះ
បដិកម្មនាមចក្ខុ ត្រូវកាចក្ខិយ គឺ ត្រូវកាចក្ខិយក្នុង ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ
ត្រូវកាចក្ខិយចុះច្រើនជាងច្រើន ក្នុងខណៈចប់កម្មកំចាហំលើក លុះសូត្រ
កម្មកំចាហំហើយ ត្រូវកាចក្ខិយសង្កាមិសេស ។

ចំ លង្កិទិលេសា ។

[២២៣] ភិក្ខុនិ ធ្វើការសន្សំប្រច្យុក ត្រូវកាចក្ខិ ១ និស្សត្តិយ
បាចិក្ខិយ: ។

[២២៤] ភិក្ខុនិ អធិដ្ឋានអកាលចិវំវិទ្យុជាតាលចិវំ ហើយទ្វិរេត
វេន ត្រូវកាចក្ខិ ២ គឺត្រូវកាចក្ខិក្នុង ក្នុងប្រយោគវេនទ្វិរេត ឬ
ក្រៅវេនហើយ ត្រូវកាចក្ខិនិស្សត្តិយបាចិក្ខិយ: ។

[២២៥] ភិក្ខុនិ បាទប្រចិវំវេនិភិក្ខុនិវេសន្តិ ហើយវេន្តិយយកវិញ
ត្រូវកាចក្ខិ ២ គឺត្រូវកាចក្ខិក្នុង ក្នុងប្រយោគវេនវេន្តិយ លុះវេន្តិយ
បាទមកហើយ ត្រូវកាចក្ខិនិស្សត្តិយបាចិក្ខិយ: ។

[២២៦] អញ្ញ វិញ្ញាបេត្តា អញ្ញ វិញ្ញាបេន្តិ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វិញ្ញាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
វិញ្ញាបិភេ វិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[២២៧] អញ្ញ វេតាបេត្តា អញ្ញ វេតាបេន្តិ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វេតាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
វេតាបិភេ វិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[២២៨] អញ្ញទត្តិកេន បរិក្ការេន អញ្ញដ្ឋិសិកេន
សង្ឃិកេន អញ្ញ វេតាបេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ
វេតាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វេតាបិភេ វិស្សត្តិយំ
ចាចិត្តិយំ ។

[២២៩] អញ្ញទត្តិកេន បរិក្ការេន អញ្ញដ្ឋិសិកេន
សង្ឃិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញ វេតាបេន្តិ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វេតាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
វេតាបិភេ វិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[២៣០] អញ្ញទត្តិកេន បរិក្ការេន អញ្ញដ្ឋិសិកេន
សង្ឃិកេន អញ្ញ វេតាបេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ

[២២៦] ភិក្ខុនិ សូមវត្តដទៃហើយ ត្រូវច្បាប់ជាសូមវត្តដទៃត្រឡា
ត្រូវភាចក្តី ២ គឺត្រូវភាចក្តីទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលសូម សុខសូមបាមមក
ហើយ ត្រូវភាចក្តីវិស្សត្តិយបាចក្តីយៈ ។

[២២៧] ភិក្ខុនិ ឲ្យគេចំញាត្តដទៃហើយ ត្រូវច្បាប់ជាឲ្យចំញាត្តដ-
ទៀតត្រឡា ត្រូវភាចក្តី ២ គឺ ត្រូវភាចក្តីទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេចំញា
សុខឲ្យគេចំញាបាមមកហើយ ត្រូវភាចក្តីវិស្សត្តិយបាចក្តីយៈ ។

[២២៨] ភិក្ខុនិ ឲ្យគេចំញាត្តដទៃដោយបរិក្ការរបស់សង្ឃ ដែល
គេប្រគេមកបម្រើក្នុងទៀត ដែលគេទទួលចំពោះក្នុងទៀត ត្រូវភា-
ចក្តី ២ គឺត្រូវភាចក្តីទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេចំញា សុខឲ្យគេចំញា
បាមមកហើយ ត្រូវភាចក្តីវិស្សត្តិយបាចក្តីយៈ ។

[២២៩] ភិក្ខុនិ ឲ្យគេចំញាត្តដទៃដោយបរិក្ការរបស់សង្ឃ ដែល
គេប្រគេមកបម្រើក្នុងទៀត ដែលគេទទួលចំពោះក្នុងទៀត ដំដោយ
វត្តដែលសូមគេបាមមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវភាចក្តី ២ គឺត្រូវភាចក្តីទុក្ខដ
ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេចំញា សុខឲ្យគេចំញាបាមមកហើយ ត្រូវភាចក្តី
វិស្សត្តិយបាចក្តីយៈ ។

[២៣០] ភិក្ខុនិ ឲ្យគេចំញាត្តដទៃដោយបរិក្ការរបស់ភណ្ឌ ដែលគេ
ប្រគេមកបម្រើក្នុងទៀត ដែលគេទទួលចំពោះក្នុងទៀត ត្រូវភាចក្តី ២

[២៧២] អតិកោត្តរោយ្យកំសមរមិ លទុចាប្ប-
រណំ ចេតាមន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កេតាមេតិ
បយោតេ ទុក្កដំ កេតាមិតេ ទិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

ទិស្សត្តិយា ធាចិត្តិយា ទិដ្ឋិតា ។

[២៧៣] លសុណំ ទាទន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ
ទាទិស្សត្តិយំ បដិទ្ធក្ការតិ អាមត្តិ ទុក្កដំស្ស អដ្ឋោ-
ហារេ អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៤] សម្ពាទេ លោមំ សំហារមេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិ-
យោ អាមជ្ជតិ សំហារមេតិ បយោតេ ទុក្កដំ សំហា-
រមិតេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៥] តលយោតកំ កេរោន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ កេរោតិ បយោតេ ទុក្កដំ កេតេ អាមត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៦] ជតុមជ្ជកំ អាទិយន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ អាទិយតិ បយោតេ ទុក្កដំ អាទិទ្ធ អាមត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៧] ភិក្ខុនិ ឱវាទនិញសំគង្គល្លាមំ ធានសាចំស្តីនិ មានតម្ក
ប្រិចគង្គ ១០ កហាចណៈ ឡើងទៅ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺត្រូវអាមត្តិទុក្កដំ
ក្នុងប្រយោគដែលឱវាទនិញ លុះឱវាទនិញបានមកហើយ ត្រូវអាមត្តិ
ទិស្សត្តិយចាចិត្តិយៈ ។

ធម៌ ទិស្សត្តិយចាចិត្តិយៈ ។

[២៧៨] ភិក្ខុនិ ធាន្តិម ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ទទួលដោយឱកថា
អញ្ជើងនាង ត្រូវអាមត្តិទុក្កដំ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយៈ គ្រប់ ១ វាវេសល
លេចចូលទៅ ។

[២៧៩] ភិក្ខុនិ ឱវាទនករោមក្នុងទីចង្ហើត ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាមត្តិទុក្កដំ ក្នុងប្រយោគដែលឱវាទនក លុះឱវាទនករហើយ ត្រូវ
អាមត្តិចាចិត្តិយៈ ។

[២៨០] ភិក្ខុនិ ធ្វើការប្រហារវដ្តិមិត្ត ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺត្រូវអាមត្តិ
ទុក្កដំ ក្នុងប្រយោគដែលវដ្តិ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយៈ ។

[២៨១] ភិក្ខុនិ កាន់យករូបអង្គីជាដែលផ្ទុះដោយជំរាល ឬកាក
លំទង្កើលើ ត្រូវអាមត្តិ ២ ត្រូវអាមត្តិទុក្កដំ ក្នុងប្រយោគដែលកាន់យក
លុះកាន់យករួចហើយ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយៈ ។

កិច្ចសិទ្ធិ លោកល ឧបាយកម្ម ឧបត្ថម្ភ ឧបត្ថម្ភ

[២៧៧] អតិរេកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ ឧបត្ថម្ភក្រុម
អាជីវកម្ម ឬ អាជីវករ អាជីវករ អាជីវករ បរិយា-
គេ ឧបត្ថម្ភ អាជីវកម្ម អាជីវកម្ម ។

[២៧៨] កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា^(១) ចាត់យោង ក កិច្ចស-
ន្យា ក ឧបត្ថម្ភ ឬ អាជីវករ អាជីវករ ហត្ថលេខា
និង អាជីវករ ចាត់យោង ហត្ថលេខា កិច្ចសន្យា និង
អាជីវករ ឧបត្ថម្ភ ។

[២៧៩] អាជីវករ កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា ឬ អា-
ជីវករ អាជីវករ កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា អាជីវករ អាជីវករ
ឧបត្ថម្ភ អាជីវករ អាជីវករ អាជីវករ ចាត់យោង
យស្ស ។

[២៨០] ឧបត្ថម្ភ ក បណ្ណាល័យ ក ឧបត្ថម្ភ ក បណ្ណាល័យ
កិច្ចសន្យា ក កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា ឬ អាជីវករ អាជីវករ
កិច្ចសន្យា បរិយាគេ ឧបត្ថម្ភ កិច្ចសន្យា អាជីវករ ។

[២៨១] ឧបត្ថម្ភ ក បណ្ណាល័យ ក ឧបត្ថម្ភ ក បណ្ណាល័យ
កិច្ចសន្យា ក កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា ឬ អាជីវករ អាជីវករ
កិច្ចសន្យា បរិយាគេ ឧបត្ថម្ភ កិច្ចសន្យា អាជីវករ ។

^១ កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា ។

កិច្ចសិទ្ធិ ឧបាយកម្ម ឧបត្ថម្ភ ឧបត្ថម្ភ

[២៧២] កិច្ចសិទ្ធិ កាត់យកកម្មសម្រាប់ ដោយកិច្ចសន្យា
កំណត់ ក កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា
កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា ។

[២៧៣] កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា
កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា
កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា ។

[២៧៤] កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា
កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា
កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា ។

[២៧៥] កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា
កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា
កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា ។

[២៧៦] កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា
កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា
កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា ។

(២៨៤) ទទ្ធិ វ គីតំ វ វនិតំ វ ធស្សនាយ
កទ្ធិ ទ្ធិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កទ្ធិ អាមត្តិ ទុក្ខ-
ជស្ស យត្ថ មំតា មស្សតិ វ សុណាតិ វ អាមត្តិ
នាចិត្តិយស្ស ។

ឈសុណវន្តោ បរិវា ។

(២៨៥) រត្តទ្ធិការេ អប្បនិមេ ឫវសេន សទ្ធិ
ឯកេធមតា សន្តិដ្ឋន្តិ ទ្ធិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ហត្ថនា-
សេ តិដ្ឋតិ អាមត្តិ នាចិត្តិយស្ស ហត្ថនាសំ វិជហិត្វា
តិដ្ឋតិ អាមត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(២៨៦) បដិទ្ធិទ្ធិ ឱកាសេ ឫវសេន សទ្ធិ
ឯកេធមតា សន្តិដ្ឋន្តិ ទ្ធិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ហត្ថនា-
សេ តិដ្ឋតិ អាមត្តិ នាចិត្តិយស្ស ហត្ថនាសំ វិជហិត្វា
តិដ្ឋតិ អាមត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(២៨៧) អជ្ឈេកាសេ ឫវសេន សទ្ធិ ឯកេធមតា
សន្តិដ្ឋន្តិ ទ្ធិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ហត្ថនាសេ តិដ្ឋតិ
អាមត្តិ នាចិត្តិយស្ស ហត្ថនាសំ វិជហិត្វា តិដ្ឋតិ អាមត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។

(២៨៨) ភិក្ខុនិ នៅមើលកំភ្លី ស្តាប់ច្រៀងភ្លី ភ្លើប្រេងភ្លី ត្រូវ
អាមត្តិ ៦ គឺត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ភ្លើប្រេយោ គឺវេលាដើរទៅ លុះទៅឃរ
មើល ឬស្តាប់គ្រង់ទិលា ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រង់ទិលោ ។

ចរំ ឈសុណវន្តោ ទំ ១ ។

(២៨៩) ភិក្ខុនិ បិតានៅភ្នាក់ងង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ក្នុងវេលា
យប់និងភ័ក ឥតមានប្រទីប ត្រូវអាមត្តិ ៦ គឺបិតានៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវ
អាមត្តិបាចិត្តិយៈ បិតានៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។

(២៩០) ភិក្ខុនិ បិតានៅភ្នាក់ងង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ក្នុងទី
ឧបាសនីកំបាំង ត្រូវអាមត្តិ ៦ គឺបិតានៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ
បិតានៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។

(២៩១) ភិក្ខុនិ បិតានៅភ្នាក់ងង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ក្នុងទីល
ត្រូវអាមត្តិ ៦ គឺបិតានៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ បិតានៅក្រៅ
ពីហត្ថបាស ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។

ពិភ័យវិញ លោក្យស មហាវិរ ចាត់តាំង ឧត្តមវេញ

[២៨៨] រើយោយ វា ឡើយ វា សិទ្ធិបាត វា ចុកិសេន សន្តិ ឯកោនេនា សន្តិដ្ឋន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ហត្ថទាសេ តិដ្ឋតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ហត្ថទាសំ វិដហិត្វា តិដ្ឋតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[២៨៩] បុរេភត្តំ កុលាធិ ឧបសន្តិមិត្វា អាសនេ ធិសិទ្ធិត្វា សាមិកេ អនាបុត្តា មក្ខមន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ បឋមំ ទានំ អនោវស្សកំ អតិក្ការមតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ ទានំ អតិក្ការមតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិ- យស្ស ។

[២៩០] បន្ទាភត្តំ កុលាធិ ឧបសន្តិមិត្វា សាមិកេ អនាបុត្តា អាសនេ ធិសិទ្ធិត្វា ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ធិ- សិទ្ធិតិ បយោកេ ទុក្ខដំ ធិសិទ្ធិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៩១] វិកាលេ កុលាធិ ឧបសន្តិមិត្វា សាមិកេ អនាបុត្តា សេយ្យសន្តិវិត្វា វា សន្តិកមេត្វា វា អភិធិសិ- ទ្ធិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អភិធិសិទ្ធិតិ បយោកេ ទុក្ខដំ អភិធិសិទ្ធិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

ពិភ័យវិញ មហាវិរ ១៦ ចាចិត្តិយៈ ឧត្តមវេញ

[២៩២] ភិក្ខុនិ បិកោវេនេត្វា វា ធិសិទ្ធិតិ បុរេភត្តិ ក្រុកាមត្តិ ភិ បិកោវេក្ខនិ ហត្ថទាស ហត្ថិ ប្រកចាលិក្ខិ ដ្ឋវិចកត្តិ ក្រុកាមត្តិ ភិ បិកោវេក្ខនិ ហត្ថទាស ក្រុកាមត្តិ បាចិត្តិយៈ បិកោវេក្រេវិ ហត្ថទាស ក្រុកាមត្តិ ទុក្ខដំ ។

[២៩៣] ភិក្ខុនិ ចូលទៅកាន់ក្រកូល ក្នុងវេលាមុនភក្ត ហើយ អន្តិយលើភាសនៈ មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេស្រាប់តែរៀនចេញទៅ ក្រុកាមត្តិ ភិ ភិយាននំ ហាននិមួយចូលទៅ ក្នុងទីវេលាគ្រឿងបាក់មិនក្រុក ក្រុកាមត្តិ ទុក្ខដំ ឈានជំហាននិមួយចូលទៅ ក្រុកាមត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

[២៩៤] ភិក្ខុនិ ចូលទៅកាន់ក្រកូល ក្នុងវេលាព្រាយភក្ត មិន បានប្រាប់ម្ចាស់គេ ហើយស្រាប់តែអន្តិយលើភាសនៈ ក្រុកាមត្តិ ភិ ក្រុកាមត្តិ ទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគវេលាអន្តិយ លុះអន្តិយសិប្បហើយ ក្រុកាមត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

[២៩៥] ភិក្ខុនិ ចូលទៅកាន់ក្រកូលក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិនបាន ប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែព្រាលឯងក្តី ច្រើនក្នុងវិចិត្រព្រាលក្តី ដ្ឋវិចិត្រព្រាល សម្រាប់ផក ហើយអន្តិយសន្តិកំសិ ក្រុកាមត្តិ ភិ ក្រុកាមត្តិ ទុក្ខដំ វិចិត្រព្រាលវេលាអន្តិយ លុះអន្តិយសិប្បហើយ ក្រុកាមត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

[២៧២] ឧត្តមិភេត ទ្វិបសិភេត បរិ ឧដ្ឋាបេត្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ឧដ្ឋាបេតិ បយោភេ ឧត្តដំ ឧដ្ឋាបិភេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៣] អត្តាចំ វា បរិ វា ឱវយេន វា ព្រហ្ម- ចរិយេន វា អភិសបត្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អភិសបតិ បយោភេ ឧត្តដំ អភិសបិភេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៤] អត្តាចំ វិធិត្វា វិធិត្វា វេទន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វិធិតិ វេទតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស វិធិតិ ឧ វេទតិ អាមត្តិ ឧត្តដំស្ស ។

ឧត្តកាវរិត្តា ទ្វិយោ ។

[២៧៥] ឧត្តា ឧបាយេត្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ឧបាយេតិ បយោភេ ឧត្តដំ ឧបាយេបរិយោ សារេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៦] បហាយាតិក្កដំ ឧទកសាដិកិ កាវា- បេត្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កាវាបេតិ បយោភេ ឧត្តដំ កាវាបិភេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

[២៧៧] ភិក្ខុនី រោលេខោសភិក្ខុនីឯទៀត ដោយការប្រកាស ខុស ចាំធិតិបារណាខុស ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ ដែលរោលេខោស លុះពាលេខោសរួចហើយ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយៈ ។

[២៧៨] ភិក្ខុនី ប្រទេសសាខ្នងឯង ឬទុចសម្បទ្ធដទៃ ដោយ ពាក្យថា ខាតក្តី ដោយពាក្យថា ព្រហ្មចរិយៈក្តី ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ត្រូវ អាមត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រទេច លុះប្រទេចរួចហើយ ត្រូវអាមត្តិ ចាចិត្តិយៈ ។

[២៧៩] ភិក្ខុនី វាយខ្នងឯងទៀត ។ ហើយយំ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ វាយហើយយំផង ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយៈ គ្រាន់តែវាយមិនយំ ត្រូវ អាមត្តិទុក្ខដ ។

ចំ ឧត្តកាវរិត្តិ ២ ។

[២៨០] ភិក្ខុនី ខានកាយសាស្ត្រាភិក្ខុនិក ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ត្រូវ អាមត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលភិក្ខុនិក លុះស្រេចហើយ ត្រូវអាមត្តិ ចាចិត្តិយៈ ។

[២៨១] ភិក្ខុនី ឱវេទន្តិសំរាត្តិភិក្ខុនិកក្នុងហួសខ្លាត ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱវេទ្តិ លុះឱវេទ្តិរួចហើយ ត្រូវ អាមត្តិចាចិត្តិយៈ ។

[៧០២] អាណាមិកស្ស ក បរិព្វាជិតស្ស ក បរិព្វាជិតកាយ ក សមណវិវា ទេដ្ឋិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ ទេតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ ទិដ្ឋេ អាមត្តិ ទាចិវត្តិយស្ស ។

[៧០៣] ទុក្ខលទិវាប្បត្តាសាយ វិវា កាលសមយំ អតិក្កាមេដ្ឋិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ អតិក្កាមេតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ អតិក្កាមិតេ អាមត្តិ ទាចិវត្តិយស្ស ។

[៧០៤] ទដ្ឋតំ កមិទុក្ខារំ បដិពាហន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ បដិពាហនិ បាយោភេ ទុក្ខដំ បដិពាហិតេ អាមត្តិ ទាចិវត្តិយស្ស ។

សោភវិក្កា ទដិយោ ។

[៧០៥] ទ្វេ ភិក្ខុនិយោ ឯកទោស្ស តុវុដ្ឋន្តិយោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ ទិបដ្ឋន្តិ បាយោភេ ទុក្ខដំ ទិបទ្ធលោ អាមត្តិ ទាចិវត្តិយស្ស ។

[៧០៦] ទ្វេ ភិក្ខុនិយោ ឯកត្រាលាតាបុរណា តុវុដ្ឋន្តិយោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ ទិបដ្ឋន្តិ បាយោភេ ទុក្ខដំ ទិបទ្ធលោ អាមត្តិ ទាចិវត្តិយស្ស ។

[៧០៦] ភិក្ខុនិ ទ្វេវិវារសំសមណៈផល្លគ្រហស្ថក្ខិ ផល្លបរិព្វាជក ក្ខិ ផល្លបរិព្វាជកក្ខិ ត្រូវភាបក្ខិ ២ ភិក្រូវភាបក្ខិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែល ឲ្យ លុះឲ្យប្រហើយ ត្រូវភាបក្ខិបាចិវត្តិយៈ ។

[៧០៧] ភិក្ខុនិ ប្បាជិសម័យវិវារកាលឲ្យកម្មនិហុសទៅដោយ ចន្ទិបាចិវិវេទុក្ខល ត្រូវភាបក្ខិ ២ ភិក្រូវភាបក្ខិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែល ឲ្យកម្មនិ លុះឲ្យកម្មនិហុសទៅហើយ ត្រូវភាបក្ខិបាចិវត្តិយៈ ។

[៧០៨] ភិក្ខុនិ យាត្រាសាវតកបិទិវលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវ ភាបក្ខិ ២ ភិក្រូវភាបក្ខិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលយាត លុះយាត់ប្រហើយ ត្រូវភាបក្ខិបាចិវត្តិយៈ ។

ចប់ បញ្ជីទី ៣ ។

[៧០៩] ភិក្ខុនិវិវារ ផេកសិវិត្រៃធម្មយជាមួយគ្នា ត្រូវភាបក្ខិ ២ ភិក្រូវភាបក្ខិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំផេក លុះផេកសិវិវារហើយ ត្រូវភាបក្ខិបាចិវត្តិយៈ ។

[៧១០] ភិក្ខុនិវិវារ មានប្រមាណទិវសំភក្កដណ្តប់ឆមួយ ផេក ជាមួយគ្នា ត្រូវភាបក្ខិ ២ ភិក្រូវភាបក្ខិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបចំ ផេក លុះផេកសិវិវារហើយ ត្រូវភាបក្ខិបាចិវត្តិយៈ ។

កិច្ចសិរិវង្ស លោក្យស មហាវារ បាចិដ្ឋិយេ កុវិស្តិវង្ស

[៧០៧] កិច្ចសិរិវង្ស សក្ខិវង្ស អដាសុំ គរោត្តិ ទ្រេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ គរោតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ ឱវត អាមត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៧០៨] ទុក្ខតំ សហាជិវិទិ ទេវ ទុបដ្ឋេន្តិ ឧ ទុបដ្ឋាបទាយ ទុស្សកំ គរោត្តិ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ បាចិត្តិយំ ។

[៧០៩] កិច្ចសិរិវង្ស ទុបស្សយំ ទុក្ខ កុមិទា អ- ទុក្ខមទា ធិក្ខន្ធក្ខន្ធិ ទ្រេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ធិក្ខន្ធក្ខតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ ធិក្ខន្ធក្ខតេ អាមត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៧១០] សំសដ្ឋា កិច្ចសិ យាវតតិយំ សមទុកា- សទាយ ទប្បដិចិស្សជ្ជន្តិ ទ្រេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ញត្តិយោ ទុក្ខដំ កុម្មវាបាមរិយោសារេ អាមត្តិ បា- ចិត្តិយស្ស ។

[៧១១] អាត្តោរដ្ឋេ សាសន្តសម្មតេ សម្បដិកាយ អសត្តិកា បារិកំ វេន្តិ ទ្រេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ បដិបដ្ឋតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ បដិបដ្ឋ អាមត្តិ បាចិត្តិ- យស្ស ។

កិច្ចសិរិវង្ស មហាវារៈ ១៦ បាចិដ្ឋិយេ កុវិស្តិវង្ស

[៧១២] កិច្ចសិ ក្រិវិវង្សសេចក្តីអដ្ឋក ផលកិច្ចសិវង្ស ក្រូតា- បត្តិ ៦ គីក្រូតាបត្តិទុក្ខដំ ក្រិវិវង្សសេចក្តីអដ្ឋក លុះក្រិវិវង្សហើយ ក្រូតា អាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧១៣] កិច្ចសិ មិទបម្រើ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីរូលំទាយឱ្យគេមម្រើ ធិនិបម្រើ ខ្លវកូនសិស្សដែលមានជំងឺ ក្រូតាបត្តិ ១ គីបាចិត្តិយៈ ។

[៧១៤] កិច្ចសិ ទ្រូលំទៅដល់កិច្ចសិវង្ស ហើយប្រាប់គេក្រោម អាត់អធិបត្តិ បាល្ហញកិច្ចសិវង្សចេញ ក្រូតាបត្តិ ៦ គីក្រូតាបត្តិទុក្ខដំ ក្រិវិវង្សសេចក្តីអដ្ឋក លុះបាល្ហញចេញហើយ ក្រូតាបត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

[៧១៥] កិច្ចសិ ទៅប្រឡូកប្រឡូក កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាស- នកម្មម្រេច ព្រ ផលហើយ ទៅតមិទលះបេតិកម្មចេញចេញ ក្រូតាបត្តិ ៦ គីក្រូតាបត្តិទុក្ខដំ ក្រិវិវង្សសេចក្តីអដ្ឋក លុះសូត្រកម្មវាបាចិចិហើយ ក្រូតា អាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧១៦] កិច្ចសិ មិនតានពួកឈ្មួញជាតា ទៅកាន់បារិកាវង្សក្រិវិវង្ស ដែលគេសន្មតជាប្រកបដោយសេចក្តីរន្ធីស ប្រកបដោយភ័យចំពោះទុក្ខ ក្រូតាបត្តិ ៦ គីក្រូតាបត្តិទុក្ខដំ ក្រិវិវង្សសេចក្តីអដ្ឋក លុះក្រិវិវង្សហើយ ក្រូតាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧១២] តិរោករដ្ឋ សាសន្តសម្មតេ សម្មជីកាយ
អសត្តិកា ចារឹកំ ចារ្យំ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចត្តិ
បដិបដ្ឋតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ បដិបដ្ឋេ អាចត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

[៧១៣] អន្តោវស្សំ ចារឹកំ ចារ្យំ ទ្វេ អាចត្តិយោ
អាចត្តិ បដិបដ្ឋតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ បដិបដ្ឋេ អាចត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧១៤] វស្សំ វុត្តា កិក្ខុដិ ចារឹកំ ១ បទ្ធពដ្ឋំ
ឯកំ អាចត្តិ អាចត្តិ ចាចិត្តិយ ។

អុវុត្តិកា គោតោ ។

[៧១៥] វជីតាវំ វំ ជិត្តាតាវំ វំ អាណមំ វំ
ទុយ្យាមំ វំ ទោត្តុរាណិ វំ ធម្មយាយ កច្ឆន្តិ ទ្វេ
អាចត្តិយោ អាចត្តិ កច្ឆតិ បាយោភេ ទុក្ខដំ^(១) យត្ត
បិកា បស្សតិ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ឧ. ក ច្បងិ អាចត្តិ វុត្តិស្ស ។

[៧១៦] ភិក្ខុនិ មិនមាធក្កលធម្មញ្ញជាតា ដើរទៅកាន់ចំបារិកនាវ
អ្នកដែល ដែលគេសន្មតជាប្រកបដោយសេចក្តីក្លៀស ប្រកបដោយភ័យ
ចំពោះមុខ ត្រូវអាចត្តិ ២ គឺត្រូវអាចត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះ
ដើរទៅហើយ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧១៧] ភិក្ខុនិ ដើរទៅកាន់ចំបារិកនាវក្នុងវស្សា ត្រូវអាចត្តិ ២
គឺត្រូវអាចត្តិទុក្ខដំ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះដើរទៅហើយ ត្រូវអាចត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

[៧១៨] ភិក្ខុនិ ទៅចាំវស្សារួចហើយ មិនទៀសចេញទៅកាន់
ចំបារិក ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

ធម៌ វុត្តិវុត្តិ ទិ ២ ។

[៧១៩] ភិក្ខុនិ ដើរទៅដើម្បីមើលដំណាក់សម្រាប់គ្រួសាររបស់
ប្រាណជ្ជក្តី រោងដីចិត្រក្តី ស្នូនក្តី ទ្បានក្តី ប្រារទេត្តាលីក្តី ត្រូវអា-
ចត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងដើរទៅ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដំ ឈរមើលក្នុង
ទីណា ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុងទីនោះ ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោយន្ត បយោក យចិគ្គិយេ ចិគ្គាតារវត្តោ

[៧១២] អាសន្តិ វា បល្លង្កំ វា បរិកុញ្ញត្តិ ទ្វេ អាមត្តិ-
យោ អាមជ្ជតិ បរិកុញ្ញតិ បយោភេ ទុក្ខន្តំ ចរិកុត្ត
អាមត្តិ ចាចិគ្គិយស្ស ។

[៧១៣] សុត្តំ កក្កន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កក្ក-
តិ បយោភេ ទុក្ខន្តំ ទុដ្ឋវដ្ឋវេ អាមត្តិ ចាចិគ្គិយស្ស ។

[៧១៤] តិហិវេយ្យវច្ឆំ កកេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ កកេតិ បយោភេ ទុក្ខន្តំ កកេ អាមត្តិ
ចាចិគ្គិយស្ស ។

[៧១៥] ភិក្ខុចិយោ វិហាយេ វេ អនិករណំ
វុបសមេហិតិ វុច្ឆមាថា សាទ្ធិតិ បដិស្សណិក្ខា ថេវ
វុបសមេន្តិ ធន វុបសមាធិ ទស្សន្តំ កកេន្តិ វិកំ អា-
មត្តិ អាមជ្ជតិ ចាចិគ្គិយំ ។

[៧១៦] អាតារិកស្ស វា(១) ចរិក្ខាជិកស្ស វា
ចរិក្ខាជិកាយ វា សហត្តា ចាទដិយំ វា កោទដិយំ វា
ទេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ទេតិ បយោភេ ទុក្ខន្តំ
ទិទ្ធេ អាមត្តិ ចាចិគ្គិយស្ស ។

១ រាគរិកស្ស វា កសេយរស្ស វា កិ ក្កន្តិ កោត្តក ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ បយោក ១៦ ចាចិគ្គិយេ ចិគ្គាតារវត្តោ

[៧១៧] ភិក្ខុនិ ប្រើប្រាស់គ្រោតសន្តិក្ខិ បល្លង្កិ គ្រូកាមត្តិ ២ គី
កុតិប្រយោគវេលកំពុតិប្រើប្រាស់ គ្រូកាមត្តិទុក្ខន្ត លុះប្រើប្រាស់ហើយ
គ្រូកាមត្តិចាចិគ្គិយៈ ។

[៧១៨] ភិក្ខុនិ ការវេទនា គ្រូកាមត្តិ ២ គីកុតិប្រយោគវេលកំ-
ពុតិកា គ្រូកាមត្តិទុក្ខន្ត កុតិកាវេលកំបដិស ១ ដុំ ។ គ្រូកាមត្តិចាចិគ្គិយៈ ។

[៧១៩] ភិក្ខុនិ ភិក្ខុកាទ្ធលំខ្លាយបាប្រើគ្រោតស្ត គ្រូកាមត្តិ ២ គី
កុតិប្រយោគវេលកំពុតិប្រើ គ្រូកាមត្តិទុក្ខន្ត លុះប្រើហើយ គ្រូកាមត្តិ
ចាចិគ្គិយៈ ។

[៧២០] ភិក្ខុនិ កាលាប័កិកុនិផន្តិខាយោ វិទានិកាម្ចាស់
នានិក្ខេបករម្ចាស់អនិករណំនេះ ដូច្នោះ បានទទួលភាគរូបិ សាដុ ហើយ
ថែរជាមិនម្ចាស់ កំណត់និក្ខេបករម្ចាស់ខ្លាយដើម្បីឱ្យម្ចាស់វិញ គ្រូកា-
មត្តិ ១ គីចាចិគ្គិយៈ ។

[៧២១] ភិក្ខុនិ ឱ្យខាតនិយៈបុរោគាវនិយាហារ ផលគ្រោតស្តក្តី
ចរិក្ខាជិកក្តី ចរិក្ខាជិកក្តី ដោយវេទនា គ្រូកាមត្តិ ២ គីកុតិប្រយោគ
វេលកំពុតិប្រើ គ្រូកាមត្តិទុក្ខន្ត លុះប្រើហើយ គ្រូកាមត្តិចាចិគ្គិយៈ ។

[៧២១] អាសដប័រ អនិស្សន្និកា បុរិកុញ្ញតិ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ បរិកុញ្ញតិ បយោ ភេ ទុក្ខដំ បរិ.
កុត្តេ អាមត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៧២២] អាសដំ អនិស្សន្និកា ពារិកំ បក្កមត្តិ
ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ មមមំ វាទំ បរិក្កេមំ អ-
និក្កាថេតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ វាទំ អនិក្កា-
មេតិ អាមត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៧២៣] តិរច្ឆាទវិជ្ជំ បរិយាបុណ្ណតិ ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ បរិយាបុណ្ណតិ បយោ ភេ ទុក្ខដំ បទេ មទេ
អាមត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៧២៤] តិរច្ឆាទវិជ្ជំ វាចេត្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អា-
មជ្ជតិ វាចេតិ បយោ ភេ ទុក្ខដំ បទេ ចទេ អាមត្តិ
វាចិត្តិយស្ស ។

ចិត្តាភិក្ខុ បញ្ចោ ។

[៧២៥] ភិក្ខុនិ មិនប្រគល់អាសដប័រ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវ
អាមត្តិ ២ ភិក្ខុនិប្រយោនវេលកំពុនិប្រើប្រាស់ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះប្រើ
ប្រាស់រួចហើយ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧២៦] ភិក្ខុនិ មិនទាន់ប្រគល់ផ្ទះសម្នាក់ហើយចៀសចេញទៅ
កាន់បារិក ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺលាទង់ហានជាបរម កត្វនីវេនីផ្ទះសម្នាក់
ទៅ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ណាទង់ហានជាប្រចំតិកទុនីវេនី ត្រូវអាមត្តិបា-
ចិត្តិយៈ ។

[៧២៧] ភិក្ខុនិ រៀនតិច្ឆាទវិជ្ជា ត្រូវអាមត្តិ ២ ភិក្ខុនិប្រយោន
វេលកំពុនិប្រើប្រាស់ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ (លុះប្រើប្រាស់ហើយ) ត្រូវអាមត្តិ-
បាចិត្តិយៈ រាល់ ១ ច១ ។

[៧២៨] ភិក្ខុនិ បម្រើទិវិច្ឆាទវិជ្ជា ត្រូវអាមត្តិ ២ ភិក្ខុនិប្រយោន
វេលកំពុនិប្រើប្រាស់ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ (លុះបម្រើហើយ) ត្រូវអាមត្តិ
បាចិត្តិយៈ រាល់ ១ ច១ ។

ចប់ វិទ្យាបិដក បារម្ភា ៥ ។

អំពូលវិញ្ញាណ សោយន្ត បរិវារិកា បាចិត្តិយ អាចារ្យត្រា

[៧២៥] ជាង សតិកុត្តិ អាចារ្យ អនាបុត្រា បរិ-
សន្តិ ទ្រូ អាចារ្យយោ អាចារ្យតិ បឋមំ ជាង បរិក្ខេបំ
អតិក្ខាមេតិ អាចារ្យ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ ជាង អតិក្ខា-
មេតិ អាចារ្យ បាចិត្តិយស្ស ។

[៧២៦] ភិក្ខុ អត្តោសន្តិ បរិកាសន្តិ ទ្រូ អាចារ្យ-
យោ អាចារ្យតិ អត្តោសតិ បយោតេ ទុក្ខដំ អត្តោ-
សិកេ អាចារ្យ បាចិត្តិយស្ស ។

[៧២៧] ចន្ទិកតា តណំ បរិកាសន្តិ ទ្រូ អាចារ្យ-
យោ អាចារ្យតិ បរិកាសតិ បយោតេ ទុក្ខដំ បរិកាសិកេ
អាចារ្យ បាចិត្តិយស្ស ។

[៧២៨] ចំមន្តិកា វា បរិវារិកា វា ទាននិយំ វា កោដ-
និយំ វា កុញ្ញន្តិ ទ្រូ អាចារ្យយោ អាចារ្យតិ ទានិស្សមិ
កុញ្ញិស្សមិ បដិកុញ្ញាតិ អាចារ្យ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោ-
ហារេ អដ្ឋោហារេ អាចារ្យ បាចិត្តិយស្ស ។

[៧២៩] តុលំ បច្ឆរយន្តិ ទ្រូ អាចារ្យយោ អាចារ្យ-
តិ បច្ឆរយតិ បយោតេ ទុក្ខដំ បច្ឆរិកេ អាចារ្យ បា-
ចិត្តិយស្ស ។

អំពូលវិញ្ញាណ បរិវារិកា ១៦ បាចិត្តិយ អាចារ្យត្រា

[៧២៥] ភិក្ខុ កាលជីវិតោយទូលវេវាភានំភាសេ វេលោន
ភិក្ខុ វោយមិនបាទប្រាប់(ជាមុន) ត្រូវភាចក្ខិ ២ គឺឈានជំហានជាបឋម
កម្មវិបសិកាមេតេ ត្រូវភាចក្ខិទុក្ខដ ឈានជំហានជាប្រចំពីរកម្មវិទេវ
ត្រូវភាចក្ខិបាចិត្តិយៈ ។

[៧២៦] ភិក្ខុ វេប្រាទេចភិក្ខុ ត្រូវភាចក្ខិ ២ ភិក្ខុប្រយោគវេល
កំពុងវេ ត្រូវភាចក្ខិទុក្ខដ លុះវេប្រាហើយ ត្រូវភាចក្ខិបាចិត្តិយៈ ។

[៧២៧] ភិក្ខុ ប្រាទេចផ្កាសាគណភិក្ខុ វោយកំណាច ត្រូវ
ភាចក្ខិ ២ ភិក្ខុប្រយោគវេលកំពុងផ្កាសា ត្រូវភាចក្ខិទុក្ខដ លុះផ្កាសា
ប្រហើយ ត្រូវភាចក្ខិបាចិត្តិយៈ ។

[៧២៨] ភិក្ខុ វេលេខេមន្តាហើយក្តី ហាមភោជនហើយក្តី ថៃ
វេវេតានំទានិយភេវនិយោហារ (ក្នុងទី៧១១) ត្រូវភាចក្ខិ ២ ភិក្ខុ
ទទួលវោយនិគមា ភាគាអញ្ញនិទំពោសិ និវបរិកោត ដូច្នោះ ត្រូវភាចក្ខិ
ទុក្ខដ ត្រូវភាចក្ខិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ១ វាវេលេលេចចូលវេ ។

[៧២៩] ភិក្ខុ កំណាញ់ត្រកូល ត្រូវភាចក្ខិ ២ ភិក្ខុប្រតិក្ខ
កំណាញ់ ត្រូវភាចក្ខិទុក្ខដ លុះប្រតិក្ខកំណាញ់ហើយ ត្រូវភាចក្ខិ
បាចិត្តិយៈ ។

[៧៣០] អភិធម្មតោ អាវសេ វស្សំ វសន្តិ ទ្វេ
អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ វស្សំ វសិស្សាម័តិ សេហសនំ
ពញារមេតិ ទាមិយំ បរិភាជនិយំ ទុច្ឆាមេតិ បរិវេណំ
សម្មជ្ជតិ អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស សហ អរុណាគមតា
អាចត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧៣១] វស្សំ វុត្តា ភិក្ខុមិ ទុកោសង្កេ ភិហា
ហិទេហិ ធម្មវរុទ្ធិ ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទាចិត្តិយំ ។

[៧៣២] ធិវនាយ វា សវាសាយ វា ន ធម្មន្តិ
ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទាចិត្តិយំ ។

[៧៣៣] ទុកោសធម្មំ ន បុទ្ធន្តំ ធិវនធម្មំ ន
យាចន្តិ ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទាចិត្តិយំ ។

[៧៣៤] បសាទេ ជាតំ គណំ វា វុហិតំ វា(១)
អនបាលោកេត្តា សង្សំ វា គណំ វា បុរិសេច សន្តិ
ឯកេនេកា គេតាមេន្តិ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ភេ-
តារមេតិ បយោតេ ទុក្ខដំ កិរេន្ត អាចត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

អារមៈត្ត ជន្តា -

១ ដល់ វា បិណ វា រុវិ វា ធម្មិ យេន្តេ វិស្សា ។ ខ. រុជិដំ -

[៧៣៥] ភិក្ខុមិ នៅចាំវស្សា ក្នុងភាវសមិទ្ធានកិក្ខុ ត្រូវអាចត្តិ
៦ គិតពុទ្ធក្រាលសេនាសនៈដោយចំណង់ថា កាត្តាភិក្ខុមិ នៅចាំវស្សា
ក្នុងរដូវ ហើយក៏អង្គុលទឹកទាត់ទឹកប្រើប្រាស់ ទោសបរិវេណ ត្រូវអាចត្តិ
ទុក្ខដំ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រមនឹងអរុណារទ្វើន ។

[៧៣៦] ភិក្ខុមិ នៅចាំវស្សារួចហើយ មិនបានបរិវេណនឹងទុក-
កោសន្សី ដោយស្មោះ ឈ យ៉ាង ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៧] ភិក្ខុមិ មិនទៅ ដើម្បីទទួលទុក្ខដំ ដើម្បីទៅប្រមូ-
ន្តាភ្នំ ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៨] ភិក្ខុមិ មិនស្មារតីទោសបដសិ មិនស្មារតីទុក្ខដំ ត្រូវ
អាចត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៩] ភិក្ខុមិ មិនបានប្រាប់សង្ឃបុគ្គល (ហើយទៅ) ក្រឡាក់
និងខ្នាក់ជាមួយនឹងបុរស ឱ្យទទួលបានភក្តី ឬសក្តី ដែលកើតត្រង់
កាយ ទាត់ក្រាម(១) ត្រូវអាចត្តិ ៦ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យទទួល
ទទួល ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដំ លុះទទួលរួចហើយ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

បរិ អារមៈត្ត ជន្តា ៦ -

១ សព្វប្រទេសនាព្រាមព័ន្ធជិតទៅទល់ក្រិតស្សយន្តនំ ។

វិធីបំណាច់ ចារឹក

[៧២០] បរិបូណ៌នាមសវស្ស័ គិហិតតំ ទ្វេវស្សនិ
ធសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខិតំ វុដ្ឋាមេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ វុដ្ឋាមេតិ មយោកេ ទុក្ខដំ វុដ្ឋាមិកេ អាមត្តិ
ទាមិក្ខិយស្ស ។

[៧២១] បរិបូណ៌នាមសវស្ស័ គិហិតតំ ទ្វេវស្សនិ
ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខិតំ សឿន អសម្មតំ វុដ្ឋា-
មេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វុដ្ឋាមេតិ មយោកេ
ទុក្ខដំ វុដ្ឋាមិកេ អាមត្តិ ទាមិក្ខិយស្ស ។

[៧២២] សហនីវិទី វុដ្ឋាមេត្តា ទ្វេវស្សនិ ទេវ
អទុក្ខណ្ឌន្តិ ចាទុក្ខហាមេន្តិ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ
ទាមិក្ខិយំ ។

[៧២៣] វុដ្ឋាមិកំ បរិក្ខិ ទ្វេវស្សនិ ចាទុក្ខន្តិ
ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ទាមិក្ខិយំ ។

[៧២៤] សហនីវិទី វុដ្ឋាមេត្តា ទេវ វុបកាសេន្តិ
ធម្មេសុ ឯកំ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ ទាមិក្ខិយំ ។

ឆន្ទីវិទ្យា សុត្តន្ត ។

[៧២០] ភិក្ខុនី ទ្វេវសម្បទាផលំស្រ្តីត្រេហស្ថេនាវស្សាប្រប់ ១២
ឆ្នាំ ដែលមិនចាន់បានសិក្សាសិក្សាក្នុងចម្ងៃ ៦ ប្រការអស់ ២ វស្សា ត្រូវ
កាចក្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រាយោនដែលកំពុងទ្វេវសម្បទា ត្រូវកាចក្តិទុក្ខដំ លុះ
ទ្វេវសម្បទាច្របៅយី ត្រូវកាចក្តិបាចិក្ខិយៈ ។

[៧២១] ភិក្ខុនី ទ្វេវសម្បទាផលំស្រ្តីត្រេហស្ថេនាវស្សាប្រប់ ១២
ឆ្នាំ ហើយបានសិក្សាសិក្សាក្នុងចម្ងៃ ៦ ប្រការអស់ ២ វស្សាហើយ តែសង្ឃ
មិនចាន់បានសម្មតទ្វេ ត្រូវកាចក្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រាយោនដែលកំពុងទ្វេវស-
ម្បទា ត្រូវកាចក្តិទុក្ខដំ លុះទ្វេវសម្បទាច្របៅយី ត្រូវកាចក្តិបា-
ចិក្ខិយៈ ។

[៧២២] ភិក្ខុនី ទ្វេវសម្បទាផលំសិក្ខិតាណាសហនីវិទី (ក្នុង
សិស្ស) ហើយមិនចង្រៀមដោយខ្លួនឯង ឬមិនទ្រព្យចង្រៀមអស់ ២
វស្សា ត្រូវកាចក្តិ ១ គឺបាចិក្ខិយៈ ។

[៧២៣] ភិក្ខុនី មិនកាមចម្រើភិក្ខុនីជាបរិក្ខិតិដែលបំបួស (ខ្លួន)
អស់ ២ វស្សា ត្រូវកាចក្តិ ១ គឺបាចិក្ខិយៈ ។

[៧២៤] ភិក្ខុនី ទ្វេវសម្បទា ផលំសិក្ខិតាណាសហនីវិទីហើយ
មិនខំយកទៅខ្លួនឯង ឬមិនទ្រព្យយកទៅ ត្រូវកាចក្តិ ១ គឺបាចិក្ខិយៈ ។

ចប់ ឆន្ទីវិទ្យា ដាច់ប្រាប់ ពី ។

[៧៤៤] ទុរិយសតិវស្សំ កុមារិក្ខតំ វុដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ
អាចត្តិយោ អាចដ្ឋតិ វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
វុដ្ឋាបិភេ អាចត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧៤៦] បរិបុណ្ណវិសតិវស្សំ កុមារិក្ខតំ ទ្វេ វស្សា-
និ ទសុ ទម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខុំ វុដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាចត្តិ-
យោ អាចដ្ឋតិ វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វុដ្ឋាបិភេ
អាចត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧៤៧] បរិបុណ្ណវិសតិវស្សំ កុមារិក្ខតំ ទ្វេ វស្សា-
និ ទសុ ទម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខុំ សាធម្មន អសម្មតំ
វុដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចដ្ឋតិ វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ
ទុក្ខដំ វុដ្ឋាបិភេ អាចត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧៤៨] ទុរិយសតិវស្សំ វុដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាចត្តិ-
យោ អាចដ្ឋតិ វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វុដ្ឋាបិភេ
អាចត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧៤៩] ភិក្ខុនិ ទ្វេឧបសម្មតា ផលកុមារិ វាទវស្សាមិទគ្រប់៦០
ត្រូវភាចត្តិ ៦ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្វេឧបសម្មតា ត្រូវភាចត្តិទុក្ខដំ
លុះទ្វេឧបសម្មតាច្របៅយ ត្រូវភាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥០] ភិក្ខុនិ ទ្វេឧបសម្មតា ផលកុមារិវាទឆ្នាំពេញ ៦០ ហើយ
វេទនិបាតសិក្ខាសិក្ខាភ្នំនិមិ ៦ ប្រការ អស់ ៦ វស្សា ត្រូវភាចត្តិ ៦ គឺ
ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្វេឧបសម្មតា ត្រូវភាចត្តិទុក្ខដំ លុះទ្វេឧបសម្មតា
ច្របៅយ ត្រូវភាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥១] ភិក្ខុនិ ទ្វេឧបសម្មតា ផលកុមារិវាទឆ្នាំពេញ ៦០ ហើយ
បាទនិបាតសិក្ខាភ្នំនិមិ ៦ ប្រការ អស់ ៦ ឆ្នាំ ដែលសន្សំមិទបាទនិបាតទ្វេ
ត្រូវភាចត្តិ ៦ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្វេឧបសម្មតា ត្រូវភាចត្តិទុក្ខដំ
លុះទ្វេឧបសម្មតាច្របៅយ ត្រូវភាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥២] ភិក្ខុនិ វាទវស្សាមិទគ្រប់៦០ ហើយទ្វេឧបសម្មតា
(១៥) ត្រូវភាចត្តិ ៦ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្វេឧបសម្មតា ត្រូវភា-
ចត្តិទុក្ខដំ លុះទ្វេឧបសម្មតាច្របៅយ ត្រូវភាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៤៧] បរិបុណ្ណាត្វាទសវស្សា សង្ខេប អសម្មតា
វុដ្ឋាបេដ្ឋិ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចដ្ឋតិ វុដ្ឋាបេតិ បយោកេ
ធុក្កង់ វុដ្ឋាបិកេ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧៤៨] អសញ្ញា កេ អយ្យេ វុដ្ឋាបិកេចាតិ វុដ្ឋាបា
សាដ្ឋតិ បដិស្សណិក្ខា បច្ឆា ជ័យនធម្មំ អាចដ្ឋតិ ទ្វេ
អាចត្តិយោ អាចដ្ឋតិ ជ័យតិ បយោកេ ធុក្កង់ ជ័យិកេ
អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧៤៩] សិក្ខុនាចំ សាម មេ ត្វំ អយ្យេ តិវំ ធុស្ស-
សិ ឯវាហន្តំ វុដ្ឋាបេស្សនិមិតិវត្វា ទេវ វុដ្ឋាបេដ្ឋិ ១ វុដ្ឋា-
បបាយ ធុស្សក្កំ កេកេដ្ឋិ ឯកំ អាចត្តិ អាចដ្ឋតិ
ចាចិត្តិយំ ។

[៧៥០] សិក្ខុនាចំ សាម មេ ត្វំ អយ្យេ ទ្វេ វស្សនិ
អនុច្ឆិស្សសិ ឯវាហន្តំ វុដ្ឋាបេស្សនិមិតិវត្វា ទេវ វុដ្ឋា-
បេដ្ឋិ ១ វុដ្ឋាបបាយ ធុស្សក្កំ កេកេដ្ឋិ ឯកំ អាចត្តិ
អាចដ្ឋតិ ចាចិត្តិយំ ។

[៧៥១] ភិក្ខុនិ ភានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ វិសង្សមិទេពានំបុទ
សម្មតទ្វេ ហើយទ្វេឧបសម្បទា (១២) ត្រូវអាចត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាចត្តិទុក្កដ លុះឱ្យឧបសម្បទាគ្រប់ហើយ
ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥២] ភិក្ខុនិ កាលវិសេសសិទ្ធិនិយាយថា វិទានំ មេនាណិម្បាសំ ភាន
មិទេឱ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ អ្វីខ្លះ ក៏ទទួលថា សាចុ ហើយគ្រា
ក្រោយ គ្រប់ចំពោះជៀសវិញ ត្រូវអាចត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុង
កំរើជៀស ត្រូវអាចត្តិទុក្កដ លុះកំរើជៀសហើយ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥៣] ភិក្ខុនិ និយាយនឹងសិក្ខុនាភាថា វិទានំ មេនាណិម្បាសំ
សរំយេនិ យេនិមិទិទ្វេនាណិបុទឧបសម្បទា (ផលមកនាណិក្រោយ) ក៏
មិទេឱ្យ (សិក្ខុនាភាភា) បុទឧបសម្បទា ពិនិមិទេធ្វើសច្ច័ក្កុលំខ្លាយ
ដើម្បីឱ្យបុទឧបសម្បទា ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥៤] ភិក្ខុនិ និយាយនឹងសិក្ខុនាភាថា វិទានំ មេនាណិកាម
បម្រើយេនិសរំ ២ ដ្ឋំ យេនិមិទិទ្វេនាណិបុទឧបសម្បទា (ផលមកនាណិ
ក្រោយ) ក៏មិទេឱ្យឧបសម្បទា ពិនិមិទេធ្វើសច្ច័ក្កុលំខ្លាយ ដើម្បីឱ្យបុទ
ឧបសម្បទា ត្រូវអាចត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

វិបុលវិវត្ត លោក្យស ឧបាសិក បាចិត្តិយេ ពុម្ភវិវត្តវិទ្យា

[៧៩៣] បុរិសសំសង្កំ កុមារកាសំសង្កំ ចន្ទវិ

សោកាវស្សំ សិក្ខុមាធំ វុដ្ឋាបេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ

អាមជ្ជតិ វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វុដ្ឋាមិភេ អាមត្តិ

ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧៩៤] មាតាចិត្តហិ វា សាមិភេន វា អនន្តរា-

តិ សិក្ខុមាធំ វុដ្ឋាបេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វុដ្ឋាបេតិ

បយោភេ ទុក្ខដំ វុដ្ឋាមិភេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧៩៥] ចារិកសិក្ខុជ្ជន្តនារេន សិក្ខុមាធំ វុដ្ឋាបេន្តិ

ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ

វុដ្ឋាមិភេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧៩៦] អនុវស្សំ វុដ្ឋាបេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ

វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វុដ្ឋាមិភេ អាមត្តិ ចាចិត្តិ-

យស្ស ។

វិបុលវិវត្ត មហាវ. ០៦ បាចិត្តិយេ ពុម្ភវិវត្ត

[៧៩៧] ភិក្ខុខំ ទ្វេឧបសម្បទាផលសិក្ខុមាតា វេលេវេទ្រច្បក-

ច្រឡំដោយចុស វេលេវេទ្រច្បកច្រឡំដោយក្នុងប្រុស ជាស្រ្តីភាច

បណ្ណាល្យកិច្ចសេចក្តីសោក ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុង

ទ្វេឧបសម្បទា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះទ្វេឧបសម្បទាចេញហើយ ត្រូវអាមត្តិ

ចាចិត្តិយៈ ។

[៧៩៨] ភិក្ខុខំ ទ្វេឧបសម្បទា ផលសិក្ខុមាតា វេលេវេទ្រច្បក

ស្វាមីត្តិ មិនខានបាទាទុក្ខាភិក្ខុ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែល

កំពុងទ្វេឧបសម្បទា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះទ្វេឧបសម្បទាចេញហើយ ត្រូវ

អាមត្តិចាចិត្តិយៈ ។

[៧៩៩] ភិក្ខុខំ ទ្វេឧបសម្បទាផលសិក្ខុមាតា ដោយទ្វេឧបសម្បទា

ចារិកសិក្ខុ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្វេឧបសម្បទា ត្រូវ

អាមត្តិទុក្ខដំ លុះទ្វេឧបសម្បទាចេញហើយ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយៈ ។

[៨០០] ភិក្ខុខំ ទ្វេឧបសម្បទាផលសិក្ខុមាតា ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ក្នុង

ប្រយោគដែលកំពុងទ្វេឧបសម្បទា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះទ្វេឧបសម្បទា

ចេញហើយ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយៈ ។

[៧៩៧] ឋានី វស្សុំ ទ្វេ វុជ្ជាបន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមត្តិ វុជ្ជាបន្តិ បាយោត ទុក្ខដំ វុជ្ជាបន្តិ អាមត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

កុមារវិភាគ ភស្តុតា ។

[៧៩៨] ធម្មតាហំ ធារេន្តិ អាមត្តិយោ អាមត្តិ
ធារេន្តិ បាយោត ទុក្ខដំ ធារេន្តិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧៩៩] យោធន យាយន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិ
យាយន្តិ បាយោត ទុក្ខដំ យាយន្តិ អាមត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

[៧៩០] សឝ្វាលី ធារេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិ
ធារេន្តិ បាយោត ទុក្ខដំ ធារេន្តិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧៩១] ឥត្តាលន្តិវំ ធារេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមត្តិ-
តិ ធារេន្តិ បាយោត ទុក្ខដំ ធារេន្តិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧៩២] តទ្វុវណ្ណោភេន ធម្មាយន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមត្តិ ធម្មាយន្តិ បាយោត ទុក្ខដំ ធម្មាយន្តិ យោ-
សាធន អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧៩៣] ភិក្ខុនិ ទ្វេធម្មតាសម្មាសម្ពុទ្ធិ ឧត្តា ត្រូវអាមត្តិ ២
តិ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្វេធម្មតា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះទ្វេធម្ម-
តាសម្មាសម្ពុទ្ធិយ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ កុមារវិភាគ ជាប្រាប់ ៨ ។

[៧៩៤] ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) បំណងក្រ ធារេន្តិ ត្រូវអាមត្តិ ២
តិ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងបំណង កំពុងកាត់ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះបំណង
កាត់ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៩៥] ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) ទៅដោយធាន ត្រូវអាមត្តិ ២ តិ ក្នុង
ប្រយោគដែលទៅបំណងត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះទៅ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៩៦] ភិក្ខុនិ ប្រព័ន្ធគ្រព័ត ត្រូវអាមត្តិ ២ តិ ក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងប្រព័ត ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះប្រព័ត ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៩៧] ភិក្ខុនិ ទ្រទ្រង់ត្រៀងអលង្ការរបស់ស្រ្តី^១ ត្រូវអាមត្តិ ២
តិ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្រទ្រង់ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះទ្រទ្រង់ ត្រូវ
អាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៩៨] ភិក្ខុនិ ខ្លួនខ្លីក ដោយត្រៀងក្រអូច ខ្លីត្រៀងលាច
ត្រូវអាមត្តិ ២ តិ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងខ្លីក ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះខ្លីក
ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។

១ អលង្ការរបស់ស្រ្តីនាសម្រេច ខ្សែ-ក ខ្សែ-ខ កងដើម ខ្សែចក្កៈជានិច្ច ។

កិច្ចសន្យា លោក្យស មហាវា ចរិតិយេ ធុត្តបាយវិញ

[៧៦៣] កសិកកេន ចិញ្ចកេន(១) ឈាយន្តិ
ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ឈាយតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
ឈាយធម៌យោសារេ អាមត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៧៦៤] កិក្កុចិយោ ឧម្មន្តាមេន្តិ បរិមន្តាមេន្តិ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ឧម្មន្តាមេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
ឧម្មន្តិភេ អាមត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៧៦៥] សិក្កុមាធាយ ឧម្មន្តាមេន្តិ បរិមន្តាមេន្តិ
ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ឧម្មន្តាមេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
ឧម្មន្តិភេ អាមត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៧៦៦] សាមណេវិយា ឧម្មន្តាមេន្តិ បរិមន្តាមេន្តិ
ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ឧម្មន្តាមេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
ឧម្មន្តិភេ អាមត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។ តិហិចិយា ឧម្មន្តា-
មេន្តិ បរិមន្តាមេន្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ឧម្មន្តា-
មេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ឧម្មន្តិភេ អាមត្តិ វាចិត្តិ-
យស្ស ។ កិក្កុស្ស បុរោ អនាបុត្តា អាសនេ
ចិសិទ្ធតិ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចិសិទ្ធតិ បយោភេ
ទុក្ខដំ ចិសិទ្ធតិ អាមត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។

១ ត្រូវកកេន កេន ចិញ្ចកេន វិញ ។

កិច្ចសន្យា មហាវា: ១២ ចរិតិយេ ធុត្តបាយវិញ

[៧៦៧] កិក្កុមី ត្ថុនទិក ដោយត្រៀមសម័និស្រៀវលម្អិត ត្រូវ
អាមត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគវេលាវេលាវេលា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះត្រូវស្រេច
ហើយ ត្រូវអាមត្តិចរិតិយ: ។

[៧៦៨] កិក្កុមី ឡកិក្កុមីវេនិភាគកំ វិក ច្របាច់ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ
ក្នុងប្រយោគវេលាវេលាវេលាវេលា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះបាច់ វិក ត្រូវ
អាមត្តិចរិតិយ: ។

[៧៦៩] កិក្កុមី ឡសិក្កុមាមាគកំ វិក ច្របាច់ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ
ក្នុងប្រយោគវេលាវេលាវេលាវេលា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះបាច់ វិក ត្រូវ
អាមត្តិចរិតិយ: ។

[៧៧០] កិក្កុមី ឡសាមណេវិកំ វិក ច្របាច់ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ
ក្នុងប្រយោគវេលាវេលាវេលាវេលា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះបាច់ វិក ត្រូវ
អាមត្តិចរិតិយ: ។ កិក្កុមី ឡស្រ្តិវេនិភាគកំ វិក ច្របាច់ ត្រូវអា-

មត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគវេលាវេលាវេលាវេលា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ លុះបាច់
វិក ត្រូវអាមត្តិចរិតិយ: ។ កិក្កុមី មិនប្រាប់ហើយអង្គុយលើកាសនៈ
ខាងមុខកិក្កុ ត្រូវអាមត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគវេលាវេលាវេលាវេលា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ
លុះអង្គុយលើ ត្រូវអាមត្តិចរិតិយ: ។

[៧៦៧] អាណាគាសក្កានំ កិក្ខុំ បញ្ចំ បុច្ឆន្តិ ទ្ធ
អាចត្តិយោ អាបដ្ឋតិ បុច្ឆតិ បយោភេ ទុក្ខានំ បុច្ឆិភ
អាចត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧៦៨] អសន្តិកា កាមំ ចរិសន្តិ ទ្ធ អាចត្តិ-
យោ អាបដ្ឋតិ ធម្មំ ធានំ បរិក្កេមំ អតិក្ការមតិ
អាចត្តិ ទុក្ខាដស្ស ទុកិយំ ធានំ អតិក្ការមតិ អាចត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។

ធម្មបទវិញ្ញាណសមា ។
ឧបាស្ស ទុក្ខា ទី១៣(១) ។

[៧៦៩] សម្មំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តិ ទ្ធ អាចត្តិយោ
អាចដ្ឋតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិកុណាតិ អាចត្តិ ទុក្ខាដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ ទាចិទេសនីយស្ស ។

[៧៧០] ភេលំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តិ ទ្ធ អាចត្តិយោ
អាចដ្ឋតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិកុណាតិ អាចត្តិ ទុក្ខាដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ ទាចិទេសនីយស្ស ។

៤. ៥. ១១០ ទី១៣ ។

[៧៦៧] កិក្ខុំ ស្សាប្រស្នាទិកិក្ខុំវេលទ្ធិមិទបាទស្សមុទកាស
ត្រូវភាចត្តិ ៦ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងសួរ ត្រូវភាចត្តិទុក្ខានំ លុះសួររួច
ហើយ ត្រូវភាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៦៨] កិក្ខុំ គ្មានសំពត់របោមក្នុង ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវភាចត្តិ
៦ គឺ ឈានដំបានដាច់បម កន្លងរេងស្រុកទៅ ត្រូវភាចត្តិទុក្ខានំ ឈាន
ដំបានដាច់បមកន្លងទៅ ត្រូវភាចត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ ធម្មបទវិញ្ញាណសមា ។
ចប់ ទុក្ខវេទនា ទី១៣ ។

[៧៦៩] កិក្ខុំ (មិនឈឺ) សូមចិក្ខុវេលាវេយកមកកាន់ ត្រូវភាចត្តិ
៦ គឺ កំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា ភាគាញទិកិក្ខុំ ដូច្នោះ ត្រូវ
ភាចត្តិទុក្ខានំ (លុះទទួលហើយកាន់) ត្រូវភាចត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ១
ករៈដែលលេចចូលទៅ ។

[៧៧០] កិក្ខុំ (មិនឈឺ) សូមចិក្ខុវេលាវេយកមកកាន់ ត្រូវភាចត្តិ
៦ គឺ កំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា ភាគាញទិកិក្ខុំ ដូច្នោះ ត្រូវ
ភាចត្តិទុក្ខានំ (លុះទទួលហើយកាន់) ត្រូវភាចត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ១
ករៈដែលលេចចូលទៅ ។

ភិក្ខុវិភាង លោក្ខស មហាវេទ ភក្ដិ ចាដិទេសនិយម

ភិក្ខុវិភាង មហាវេទ ១៦ ចាដិទេសនិយម ៥

[៧៧១] មន្ទំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថំ ទ្វេ អាចត្តិយោ
អាមជ្ជតិ កុញ្ញិស្សាមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ ចាដិទេសនិយមស្ស ។

[៧៧១] ភិក្ខុវិ (មិនឈឺ) សូម្បីកយ្យំគយកមកទាន់ ត្រូវអាចត្តិ
៦ គឺ កំពុងទទួលប្រទេស ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទាន់ ដូច្នោះ ត្រូវ
អាចត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយទាន់) ត្រូវអាចត្តិបាដិទេសនិយមៈ គ្រប់ ១
វារៈវេលាលេចចូលទៅ ៥

[៧៧២] ដាលាតំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថំ ទ្វេ អាចត្តិ
យោ អាមជ្ជតិ កុញ្ញិស្សាមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាចត្តិ
ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ ចាដិទេស
និយមស្ស ។

[៧៧២] ភិក្ខុវិ (មិនឈឺ) សូមស្តាប់ពោរគយកមកទាន់ ត្រូវអាចត្តិ
៦ គឺកំពុងទទួលប្រទេស ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទាន់ ដូច្នោះ ត្រូវ
អាចត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយទាន់) ត្រូវអាចត្តិបាដិទេសនិយមៈ គ្រប់ ១
វារៈវេលាលេចចូលទៅ ។

[៧៧៣] មន្ទំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថំ ទ្វេ អាចត្តិយោ
អាមជ្ជតិ កុញ្ញិស្សាមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ ចាដិទេសនិយមស្ស ។

[៧៧៣] ភិក្ខុវិ (មិនឈឺ) សូមគ្រីគយកមកទាន់ ត្រូវអាចត្តិ ៦
គឺ កំពុងទទួលប្រទេស ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទាន់ ដូច្នោះ ត្រូវ
អាចត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយទាន់) ត្រូវអាចត្តិបាដិទេសនិយមៈ គ្រប់ ១
វារៈវេលាលេចចូលទៅ ។

[៧៧៤] មន្ទំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថំ ទ្វេ អាចត្តិយោ
អាមជ្ជតិ កុញ្ញិស្សាមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ ចាដិទេសនិយមស្ស ។

[៧៧៤] ភិក្ខុវិ (មិនឈឺ) សូមសាច់ពីរគយកមកទាន់ ត្រូវ
អាចត្តិ ៦ គឺ កំពុងទទួលប្រទេស ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទាន់ ដូច្នោះ
ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយទាន់) ត្រូវអាចត្តិបាដិទេសនិយមៈ គ្រប់ ១
វារៈវេលាលេចចូលទៅ ។

វិទ្យាបិដក បិដក

[៧៧៤] ចំរ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាមត្តិ ទុក្កាដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ ចាដិទេសនិយស្ស ។

[៧៧៥] ធី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ ទ្វេ អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាមត្តិ ទុក្កាដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ ចាដិទេសនិយស្ស ។

ភត្តិ ចាដិទេសនិយ ធីតា ។
កោមត្តិវិ ធីត្តិ ទុតិយ ។

[៧៧៦] អវស្សតាយ កិក្កុទិយោ អវស្សតស្ស បុរិ
សបុត្តលស្ស កាយសំសត្តិ សានិយត្តិយោ អាមត្តិយោ
កត្តិ វិចត្តិ កតិ វិចត្តិយោ កដត្តិ ។ អវស្សតាយ
កិក្កុទិយោ អវស្សតស្ស បុរិសបុត្តលស្ស កាយសំ
សត្តិ សានិយត្តិយោ អាមត្តិយោ កត្តិ វិចត្តិ ទ្វេ វិចត្តិ
យោ កដត្តិ សិយោ សិលវិចត្តិ សិយោ អាចារិវត្តិ ។ មេ ។

វិទ្យាបិដក បិដក

[៧៧៧] កំកុទិ (ទិណយិ) សូមទិកោដិវស្សសំភិវិយេកមកតាម
ត្រូវអាមត្តិ ៦ គឺ កំកុទិទទួលប្រកេន ដោយគិតថា អាត្មាអញ្ញនិទំនាម
ដូច្នេះ ត្រូវអាមត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយនាម) ត្រូវអាមត្តិចាដិទេសនិយៈ
គ្រប់ ១ ក្រៅផលលេចចូលទៅ ។

[៧៧៨] កំកុទិ (ទិណយិ) សូមទិកោដិវស្សសំភិវិយេកមកតាម ត្រូវ
អាមត្តិ ៦ គឺ កំកុទិទទួលប្រកេន ដោយគិតថា អាត្មាអញ្ញនិទំនាម ដូច្នេះ
ត្រូវអាមត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយនាម) ត្រូវអាមត្តិចាដិទេសនិយៈ គ្រប់ ១
ក្រៅផលលេចចូលទៅ ។

ចំ ចាដិទេសនិយៈ ទី ២ ។
ចំ កតាចត្តិវិ ១២២ ២ ។

[៧៧៩] ត្រូវអាមត្តិ របស់កំកុទិ ដែលមានចិត្តដាក់កោដិយកនៈ
ត្រូវអាមត្តិការបំរើកោដិយកនៈរបស់បុរសបុត្តល ដែលមានចិត្តដាក់កោដិយ
កនៈ (ដូចគ្នា) ចណ្តាវិចត្តិទំនំ ២ កប់ចណ្តាវិចត្តិវិចត្តិមុខាទ ។ ត្រូវអាមត្តិ
របស់កំកុទិដែលមានចិត្តដាក់កោដិយកនៈ ត្រូវអាមត្តិការបំរើកោដិយ
របស់បុរសបុត្តលដែលមានចិត្តដាក់កោដិយកនៈ (ដូចគ្នា) ចណ្តាវិចត្តិទំនំ ២
កប់ចណ្តាវិចត្តិវិចត្តិ ២ គឺ សិលវិចត្តិទំនំ អាចារិវិចត្តិទំនំ ។

កិច្ចវិវាទ្ត សោឡយ មហាវា ឧត្តរាវ

កិច្ចវិវាទ្ត មហាវា: ១៦ សន្តិយាវ:

[៧៧៨] ធនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិយា អាមត្តិយោ
ធនុត្តំ វិបត្តិធំ កតិ វិបត្តិយោ កដង្កិ ។ ធនី វិញ្ញាបេ-
ត្តា កុញ្ញត្តិយា អាមត្តិយោ ធនុត្តំ វិបត្តិធំ ឯកំ វិបត្តិ
កដង្កិ អាចារវិបត្តិ ។

[៧៧៩] ពួកអាមត្តិរបស់ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេ
យកមកដាក់ ចណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់ចណ្តាលក្នុងវិបត្តិប្តីខ្លាច ។ ពួកអាមត្តិ
របស់ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេយកមកដាក់ ចណ្តាវិបត្តិ
ទាំង ៤ រាប់ចណ្តាលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។

ចប់ វិច្ឆិកា: ពិស្សដំ ៣ ។

វិច្ឆិកាវិ ឧត្តិកំ ពណិយំ ។

[៧៧៧] អវស្សុតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សុតស្ស បុរិ-
សប្បក្កលស្ស កាយសំសត្តិ សាធិយត្តិយា អាមត្តិយោ
សត្តធំ អាមត្តិក្ខត្តាធំ កតិហិ អាមត្តិក្ខត្តោហិ សត្ត-
ហិតា ។ អវស្សុតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សុតស្ស បុរិ-
សប្បក្កលស្ស កាយសំសត្តិ សាធិយត្តិយា អាមត្តិយោ
សត្តធំ អាមត្តិក្ខត្តាធំ កតិហិ អាមត្តិក្ខត្តោហិ សត្ត-
ហិតា សិយា ចារាជិកាមត្តិក្ខត្តោ ធនិយា បុល្លច្ច-
យាមត្តិក្ខត្តោ សិយា ទុក្ខជាមត្តិក្ខត្តោ ។ មេ ។

[៧៧៨] ពួកអាមត្តិ របស់ភិក្ខុនិ ដែលមានចិត្តដោយកដោះយក
ក្រែកអរនិធិការបំពេញការងាររបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តដោយកដោះយក
ពន្លៃផ្លែ ចណ្តាភិវិបត្តិទាំង ៧ លោកសម្រ្គឹមដោយកដោះយកវិបត្តិ
ប្តីខ្លាច ។ ពួកអាមត្តិ របស់ភិក្ខុនិដែលមានចិត្តដោយកដោះយក: ក្រែកអរ-
និធិការបំពេញការងាររបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តដោយកដោះយក: ផ្លែ
ចណ្តាភិវិបត្តិទាំង ៧ លោកសម្រ្គឹមដោយកដោះយកវិបត្តិ ៧ គឺ កដ
វិបត្តិ បុកដិកដំមាន កដវិបត្តិបុល្លច្ចយកដំមាន កដវិបត្តិទុក្ខដំ
កដមាន ។ មេ ។

[៧៧៩] ធនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិយា អាមត្តិយោ
សត្តធំ អាមត្តិក្ខត្តាធំ កតិហិ អាមត្តិក្ខត្តោហិ សត្ត-

[៧៨០] ពួកអាមត្តិរបស់ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេយក
មកដាក់ ចណ្តាភិវិបត្តិទាំង ៧ លោកសម្រ្គឹមដោយកដោះយកវិបត្តិ

វិញ្ញាបនបត្រ បរិយាយ

ហិតា ។ ធីតិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា អាចត្តិយោ សត្តន្តំ
អាចត្តិកុញ្ញត្ថំ ធីតិ អាចត្តិកុញ្ញត្ថំ អាចត្តិយោ សិយា
តាដិទេសនិយា ចត្តិកុញ្ញត្ថំ សិយា ធីតិ អាចត្តិកុញ្ញត្ថំ ។

សត្តន្តំ ធីតិ ធីតិ ។

[៧៨០] អវស្សតាយ កិក្កនិយា អវស្សតស្ស បុរិ-
សប្បក្កលស្ស កាយសិសត្តំ សាទិយត្ថិយា អាចត្តិយោ
ធីតិ អាចត្តិសមុដ្ឋាតាដិ តាតិហិ សមុដ្ឋារទេហិ សមុដ្ឋ-
ហត្ថិ ។ អវស្សតាយ កិក្កនិយា អវស្សតស្ស បុរិស-
ប្បក្កលស្ស កាយសិសត្តំ សាទិយត្ថិយា អាចត្តិយោ
ធីតិ អាចត្តិសមុដ្ឋាតាដិ វាតនិ សមុដ្ឋារទេហិ សមុដ្ឋ-
ហត្ថិ កាយតា វា ធីតិ ធីតិ ធីតិ សមុដ្ឋហត្ថិ ធីតិ វាតនិ
។ បេ ។

[៧៨១] ធីតិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា អាចត្តិយោ
ធីតិ អាចត្តិសមុដ្ឋាតាដិ តាតិហិ សមុដ្ឋារទេហិ ស-
មុដ្ឋហត្ថិ ។ ធីតិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា អាចត្តិយោ

វិញ្ញាបនបត្រ បរិយាយ

ច្មំនាម ។ ពួកអាចត្តិរបស់កិក្កនិ ដែលសូមទឹកដោះផ្លូវអំពីនយកមកទាន់
ចណ្តាភវនៃអាចត្តិទាំង ៧ លោកសម្រ្គឹះដោយគន្លឹះនៃអាចត្តិ ២ គឺភវន
នៃអាចត្តិបាដិទេសនិយោ គន្លឹះនៃអាចត្តិច្បកដក់ទាន ។

ធីតិ សត្តន្តំ ធីតិ ធីតិ ។

[៧៨២] ពួកអាចត្តិ របស់កិក្កនិ ដែលមានចិត្តដាក់ដោយភវនៈ
ក្រុកអនិច្ចតិការបំពេញកាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តដាក់ដោយ
ភវនៈដែរ ចណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាចត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានច្មំនាម ។
ពួកអាចត្តិ របស់កិក្កនិដែលមានចិត្តដាក់ដោយភវនៈ ក្រុកអនិច្ចតិការបំ-
ពេញកាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តដាក់ដោយភវនៈដែរ ចណ្តា
សមុដ្ឋាននៃអាចត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
និច្ចិតិ មិនតាំងឡើងអំពីវិញ្ញាបេត្តិ ។ បេ ។

[៧៨៣] ពួកអាចត្តិរបស់កិក្កនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះផ្លូវយកមក
ទាន់ ចណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាចត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានច្មំនាម ។
ពួកអាចត្តិរបស់កិក្កនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះផ្លូវយកមកទាន់ ចណ្តា

[៧៨៥] អវស្សុតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សុតស្ស បុរិ-
 សបុត្តលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តិយា អាចត្តិយោ
 សត្តន្តំ សមថានំ កតិហិ សមដេហិ សម្មន្តិ ។ អវស្សុ-
 តាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សុតស្ស បុរិសបុត្តលស្ស កា-
 យសំសត្តំ សាទិយន្តិយា អាចត្តិយោ សត្តន្តំ សមពា-
 នំ តិហិ សមដេហិ សម្មន្តិ សិយា សម្មទាវិទយេន ច
 ចដ្ឋញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិទយេន ច
 តិណវត្តារកេន ច ។ បេ ។

[៧៨៦] ធីតិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្តិយា អាចត្តិយោ
 សត្តន្តំ សមថានំ កតិហិ សមដេហិ សម្មន្តិ ។ ធីតិ
 វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្តិយា អាចត្តិយោ សត្តន្តំ សមថានំ
 តិហិ សមដេហិ សម្មន្តិ សិយា សម្មទាវិទយេន ច
 ចដ្ឋញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិទយេន ច តិ-
 ណវត្តារកេន ច ។

[៧៨៧] ពួកភាចត្តិ របស់ភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តដាក់កាយក្នុង
 គ្រួសារនឹងការបំពេញការងាររបស់បុរសច្បង ដែលមានចិត្តដាក់កាយ
 ក្នុងវិស័យ ចណ្ណាសមថៈ ទាំង ៧ ម្យ៉ាងដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកភាចត្តិ
 របស់ភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តដាក់កាយក្នុង គ្រួសារនឹងការបំពេញការងារ
 របស់បុរសច្បង ដែលមានចិត្តដាក់កាយក្នុងវិស័យ ចណ្ណាសមថៈ ទាំង ៧
 ក្នុងម្យ៉ាងដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មទាវិទយនិងចដ្ឋញ្ញាតករណៈ
 ក៏បាន ដោយសម្មទាវិទយនិងតិណវត្តារកេន ។ បេ ។

[៧៨៨] ពួកភាចត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះដូរយកមក
 ទាន់ ចណ្ណាសមថៈ ទាំង ៧ ម្យ៉ាងដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកភាចត្តិរបស់
 ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះដូរយកមកទាន់ ចណ្ណាសមថៈ ទាំង ៧ ក្នុង
 ម្យ៉ាងដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មទាវិទយនិងចដ្ឋញ្ញាតករណៈ ក៏បាន
 ដោយសម្មទាវិទយនិងតិណវត្តារកេន ។

ចណ្ឌវិទ្យា លោក្យស ចណ្ឌវិទ លក្ខណៈ

កិច្ចការ ចណ្ឌវិទ្យា ១៦ លក្ខណៈ

[៧៨៧] អវស្សតា កិច្ចការ អវស្សតស្ស បុរិស-
 បុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ កតំ អាមត្តិយោ
 អាមជ្ជតិ ។ អវស្សតា កិច្ចការ អវស្សតស្ស បុរិស-
 បុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ តិស្សោ អាមត្តិ-
 យោ អាមជ្ជតិ អនក្ខតំ ឧត្តជាធុទណ្ឌលំ ភហណំ
 សាទិយតិ អាមត្តិ ពារាជិកស្ស ឧត្តក្ខតំ អនោជាធុ-
 ទណ្ឌលំ ភហណំ សាទិយតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស
 កាយប្បដិទន្តំ ភហណំ សាទិយតិ អាមត្តិ ធុក្កដ-
 ស្ស អវស្សតា កិច្ចការ អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស
 កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ វិមា តិស្សោ អាមត្តិយោ
 អាមជ្ជតិ ។ តា អាមត្តិយោ ចក្កន្តំ វិបត្តិដំ កតំ
 វិបត្តិយោ ភជ្ជន្តំ ។ សត្តន្តំ អាមត្តិក្កាដ្ឋានំ កតំហិ
 អាមត្តិក្កុទ្ទេហិ សម្ពុហិតា ។ ធុដំ អាមត្តិសម្ពុដ្ឋានំ
 កតំហិ សម្ពុដ្ឋានេហិ សម្ពុដ្ឋានំ ។ ចក្កន្តំ អចិក-
 រណានំ កតតមំ អចិករណំ ។ សត្តន្តំ សមដានំ
 កតំហិ សមដេហិ សម្ពុដ្ឋានំ ។ តា អាមត្តិយោ ចក្កន្តំ
 វិបត្តិដំ ធុ វិបត្តិយោ ភជ្ជន្តំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា

[៧៨៧] កិច្ចការ ១៦ ចិក្ខុជាតិយោកៈ គ្រូករនីតិការបំណាស់
 កាយសំសុប្បស្សន្តលំដែលមានចិក្ខុជាតិយោកៈ គ្រូអាមត្តិប្តិដ្ឋាន ។
 កិច្ចការ ដែលមានចិក្ខុជាតិយោកៈ គ្រូករនីតិការបំណាស់កាយសំ
 បុរសបុគ្គល ដែលមានចិក្ខុជាតិយោកៈ គ្រូអាមត្តិ ៣ គឺគ្រូករ
 នីតិការចាប់ផ្តាល់ ឲ្យ (សិរិប្រទេស) ពិភាគិក្រាមដនីកំចតបុរសកដល់
 ភាសីលេមណ្ឌលធុដំ គ្រូអាមត្តិបុណ្ណិក គ្រូករនីតិការចាប់ផ្តាល់ឲ្យ
 (សិរិប្រទេស) ពិភាគីលេដនីកំចតនិទានិក្រាមវិទេមណ្ឌលធុដំ គ្រូ
 អាមត្តិបុល្ល័យ គ្រូករនីតិការចាប់ផ្តាល់ឲ្យវិភូជាប់ដំណើរ គ្រូអាមត្តិ
 ឧក្កដ កិច្ចការមានចិក្ខុជាតិយោកៈ គ្រូករនីតិការបំណាស់កាយសំ
 បុរសបុគ្គលដែលមានចិក្ខុជាតិយោកៈ គ្រូអាមត្តិវាំង ៣ ១៩ ។ ចណ្ឌ
 វិបត្តិ ២ អាមត្តិវាំងនោះរាប់ចណ្ឌក្នុងវិបត្តិប្តិដ្ឋាន ។ ចណ្ឌកនិវេកាមត្តិ
 វាំង ៧ លោកសាស្ត្រិយោកនិវេកាមត្តិប្តិដ្ឋាន ។ ចណ្ឌសម្ពុដ្ឋានិវេ
 កាមត្តិវាំង ៦ វាំងវិទ្យុនិយោសម្ពុដ្ឋានិវេ ។ ចណ្ឌអចិករណំ ២
 ចាត់ជាអចិករណំលា ។ ចណ្ឌសម្រះ ៧ ទ្វាបដោយសម្រះប្តិដ្ឋាន ។
 ចណ្ឌវិបត្តិ ២ អាមត្តិវាំងនោះ រាប់ចណ្ឌក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិកំមាន

អាចារវិបត្តិ ១ សត្តន្តំ អាបត្តិកូដានំ ភីហិ អាបត្តិ-
 កូទ្ធមហិ សន្តិហិតា សិយា ចារាជិកាបត្តិកូទ្ធន
 សិយា ដុល្លទ្ធយាបត្តិកូទ្ធន សិយា ឧត្តរាបត្តិកូទ្ធ
 ន ។ ចន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋានន្តំ កាយតោ ច ចិគ្គុតោ ច សម្មដ្ឋានន្តំ ច
 ភិច្ឆេតោ ។ ចត្តន្តំ អធិការណាមំ អាបត្តិអធិការណាមំ ។
 សត្តន្តំ សម្មដ្ឋានំ ភីហិ សម្មដ្ឋានំ សត្តន្តំ សិយា
 សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតតារណេន ច សិយា
 សម្មទាវិទយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ រេ ។

(៧៧៧) ធម៌ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តំ កតិ អាបត្តិ-
 យោ អាបដ្ឋតិ ។ ធម៌ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តំ ទ្វេ អា-
 បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ
 ឧត្តរេស្ស អាដ្ឋាណារេ អាដ្ឋាហារេ អាបត្តិ ចាដិខ-
 សនិយស្ស ធម៌ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តំ ឥតា ទ្វេ អា-
 បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តិធំ
 តាមិ វិបត្តិយោ កជ្ជន្តំ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិកូដានំ
 តាភីហិ អាបត្តិកូទ្ធមហិ សន្តិហិតា ។ ចន្តំ អាបត្តិ-

អាចារវិបត្តិភីហិ ។ ចណ្ណាភិវិទាបត្តិ ៧ លោកសម្រ្គោះដោយកនិវៃ
 អាបត្តិ ៣ គឺ ភិវិទាបត្តិបារាជិកភីហិ ភិវិទាបត្តិចុល្លយភីហិ
 ភិវិទាបត្តិកុដានិភីហិ ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋានំ អាបត្តិភីហិ ៦ កាំងឡើង
 ដោយសម្មដ្ឋាន ១ គឺ កាំងឡើងអតិកាយនិវិចិត្ត មិធានឡើងអតិវាចា
 ឡើយ ។ ចណ្ណាភិវិទា ២ ចាត់ជាអាបត្តិភិវិទា ។ ចណ្ណាសម្ម-
 ដ្ឋានំ ៧ គឺ កាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋាន ៧ គឺ ដោយសម្មដ្ឋានវិទយនិវិចិត្ត កា-
 រណៈភីហិ ដោយសម្មដ្ឋានវិទយនិវិចិត្ត កាត្រាភិវិទា ។ រេ ។

(៧៧៨) ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះផ្លូវយកមកតាម ត្រូវ
 អាបត្តិចុដ្ឋាន ។ ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះផ្លូវយកមកតាម ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ គឺ កំពុងចូលប្រទេសដោយគិតថា តាមអញ្ញិនិចាមំ ដូច្នេះ
 ត្រូវអាបត្តិកុដ (លុះទទួលតាមហើយ) ត្រូវអាបត្តិបារាជិកេសនិយៈគ្រប់ៗ
 អាវដេលេមចូលទៅ ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះផ្លូវយកមកតាម
 ត្រូវអាបត្តិភីហិ ២ នេះ ។ ចណ្ណាវិបត្តិភីហិ ២ អាបត្តិភីហិ នោះកប់ញូល
 កុដិវិបត្តិចុដ្ឋាន ។ ចណ្ណាភិវិទាបត្តិភីហិ ៧ លោកសម្រ្គោះដោយកនិ
 វៃអាបត្តិចុដ្ឋាន ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋានំ អាបត្តិភីហិ ៦ កាំងឡើងដោយ

វិច្ឆ័យវិញ្ញាណ សេដ្ឋស្ស មហាវិហារ សុទ្ធក្កយវិ

សមុដ្ឋានានំ កត្តិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋហន្តិ ចត្តន្តំ
 អធិការណានំ កត្តមំ អធិការណំ ។ សត្តន្តំ សម-
 ថានំ កត្តិហិ សមដេហិ សម្មន្តិ ។ តា អាចត្តិយោ
 ចត្តន្តំ វិបត្តិមំ ឯកំ វិបត្តិ កដន្តិ អាចារិបត្តិ ។
 សត្តន្តំ អាចត្តិក្កន្តានំ ធិហិ អាចត្តិក្កន្តេហិ សន្ត-
 ហិតា សិយា តានិទេសនិយោបត្តិក្កន្តេន សិយា
 នក្កន្តាបត្តិក្កន្តេន ។ ធិន្តំ អាចត្តិសមុដ្ឋានានំ ចត្តហិ
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋហន្តិ សិយា កាយតោ សមុដ្ឋ-
 ហន្តិ ន វិចតោ ច ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច
 វិចតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយ-
 តោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ន វិចតោ សិយា
 កាយតោ ច វិចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ។
 ចត្តន្តំ មធិការណានំ អាចត្តិអធិការណំ ។ សត្តន្តំ
 សមថានំ កត្តិហិ សមដេហិ សម្មន្តិ សិយា សម្មាវិទ-
 យេន ច បដិញ្ញាតការណេន ច សិយា សម្មាវិទ-
 យេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

សុទ្ធក្កយវិ វិច្ឆិកំ កថ្តិមំ ។

វិច្ឆ័យវិញ្ញាណ មហាវិហារ ១៦ សុទ្ធក្កយវិ

សមុដ្ឋានប្តីនាន ។ ចណ្ណាអធិការណំ ចានិ ៤ ចានំជាអធិការណំ ណា ។
 ចណ្ណាសមថៈចានិ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្តីនាន ។ ចណ្ណាវិបត្តិចានិ ៤
 កាចត្តិចានិទោរ រាចយោលក្កនិវិបត្តិ ១ តិកាចារិបត្តិ ។ ចណ្ណាកនិវៃកាចត្តិ
 ចានិ ៧ លោកសម្រ្គោះដោយកនិវៃកាចត្តិ ៤ តិកនិវៃកាចត្តិបុណិទេស-
 និយៈកិមាទ កនិវៃកាចត្តិទុក្កនិកិមាទ ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានវៃកាចត្តិចានិ ៦
 កានិវៃកាចត្តិដោយសមុដ្ឋាន ៤ តិកានិវៃកាចត្តិអំពីកាយ មិនកានិវៃកាចត្តិអំពីវាចា
 មិនកានិវៃកាចត្តិអំពីចិត្តកិមាទ កានិវៃកាចត្តិអំពីកាយនិកិវាចា មិនកានិវៃកាចត្តិ
 អំពីចិត្តកិមាទ កានិវៃកាចត្តិអំពីកាយនិកិវាចា មិនកានិវៃកាចត្តិអំពីវាចានិកិមាទ
 កានិវៃកាចត្តិអំពីកាយវាចានិកិវាចានិកិមាទ ។ ចណ្ណាអធិការណំ ចានិ ៤ ចានំជា
 កាចត្តិអធិការណំ ។ ចណ្ណាសមថៈចានិ ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ព្យ-
 តិ ដោយសមុដ្ឋានវិទ្យនិកិវាចានិកិមាទ ដោយសមុដ្ឋានវិទ្យនិកិ
 តិណាវត្តារកេកិមាទ ។

ចប់ សុទ្ធក្កយវិហារ ទានស្រាប់ ៨ ។

[៧៨៧] យទ្ធន កតវតា ជាធាតុ បស្សនា អរ-
 ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន កាយសំសត្តំ សាធិយនប្បទូយា
 ចារាជីកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អារាញតិ ។ សុទ្ធវិទធំ កិក្ខុធំ អារាញ ។ កំស្មី
 វត្ថុស្មីធំ ។ សុទ្ធវិទធំ កិក្ខុធំ អវស្សតា អវស្សតស្ស
 បរិសម្ពុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាធិយំ វស្មី វត្ថុស្មី ។
 អត្ថំ តត្ថ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ វស្មី ធំ ។
 សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។
 សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធារ-
 ណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកកោ បញ្ញត្តិ ឧកកោ បញ្ញត្តិ ។
 ឯកកោ បញ្ញត្តិ ។ ចតុធំ ចាតិមោក្ខុទ្ធសាធំ កក្កោ-
 តធំ កត្ត បរិយាប្បធំ ។ វិទាចោកធំ វិទាចបរិយា-
 បធំ ។ កតមេធំ ឧទ្ទេសេធំ ឧទ្ទេសំ អាតច្នតិ ។
 ធុតិយេធំ ឧទ្ទេសេធំ ឧទ្ទេសំ អាតច្នតិ ។ ចតុធំ
 វិបត្តិធំ កតតា វិបត្តិធំ ។ សីលវិបត្តិ ។ សត្តធំ
 អាវត្តិក្ខុធំ កតតា អាវត្តិក្ខុធំ ។ ចារាជីកា-

[៧៨៧] បុរាណិកា ដែលព្រះមានព្រះភារ ជាអរហន្តសម្មា-
 សម្ពុគ្គនារ ទ្រង់ប្រាថ្នាសំ (ទ្រង់កាលនូវនឹងបញ្ញត្តិសំគ្នាច) ទ្រង់
 ឃើញ (ទ្រង់អំណាចនៃប្រាយាជធំ) ព្រោះច្រើនយំនៃសេចក្តីអ្នកករនឹងការ
 ចំពោះកាយ (វេសំបុរសបុគ្គល) បុរាណិកានោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិវិណា ។
 ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រាថ្នានឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាថ្នា
 នឹងសុទ្ធវិទធំកិក្ខុធំ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលសុទ្ធវិទធំ
 កិក្ខុធំ មានចិត្តជាករដោយរកៈ គ្រោកអរនឹងការចំពោះកាយរបស់បុរស
 បុគ្គលដែលមានចិត្តជាករដោយរកៈវិដរ ។ ក្នុងសំគ្នាចនោះ មានបញ្ញត្តិ
 អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិវិដរ ។ មានវិបត្តិធំ ០ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ
 និងអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិមិនមានក្នុងសំគ្នាចនោះទេ ។ (សំគ្នាចនោះ) ជាសព្វ-
 ត្ថបញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ
 ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាឯកកោបញ្ញត្តិ
 ឬជាឧកកោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកកោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបុគ្គលនៃកុរុស្ថាន ៤
 ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេស
 ឧទ្ទេស រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេស ។ មកកាន់ឧទ្ទេសក្រុងឧទ្ទេសចម្បុន
 មកកាន់ឧទ្ទេសក្រុងឧទ្ទេស ៦ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ ជាវិបត្តិធំ ។ ជាសីល
 វិបត្តិ ។ បណ្តាករនៃកាចក្តិវាធំ ៧ ជាករនៃកាចក្តិធំ ។ ជាករនៃកាចក្តិ

ភិក្ខុវិភង្គ លោក្យស ឧបាសិក បារាណិក

បត្តិក្កន្តោ ។ ធន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធំ កាតិហិ
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានីតិ ។ ឯកោន សមុដ្ឋានេន
សមុដ្ឋានិ តាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ន
វាចតោ ។ បេ ។ កេតាភដន្តិ ។ បាឡាភកដំ ។ បេ ។

[៧៧០] វដ្ឋប្បដិដ្ឋាននប្បទូយា បារាណិកំ កត្ត-
បញ្ញត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណាតិ ។
ដុល្លនន្តំ កិក្កុដិ អាណុ ។ កិស្មី វត្តស្មីន្តិ ។ ដុល្លនប្ឆា
កិក្កុដិ ជាធំ បារាណិកំ ធន្នំ អដ្ឋាបន្តំ កិក្កុដិ ទេវ
អត្តនា បដិចោទេសិ ធន កណាស្ស អាហេទេសិ កស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកោ បញ្ញត្តំ ។ ធន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធំ
ឯកោន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (ធានិក្ខេបេ) ។

[៧៧១] យាវតតិយំ សមទុកាសនាយ ធម្មដិ-
និស្សដ្ឋនប្បទូយា បារាណិកំ កត្ត បញ្ញត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញត្តំ ។ កំ អាណាតិ ។ ដុល្លនន្តំ កិក្កុដិ អាណុ ។
កិស្មី វត្តស្មីន្តិ ។ ដុល្លនប្ឆា កិក្កុដិ សមក្កេន សង្ខេន
ឧត្តតំ អវិដ្ឋំ កិក្កុំ កត្តពាធំបុត្តំ អនុវត្តំ កស្មី វត្តស្មី ។

ភិក្ខុវិភង្គ ឧបាសិក ១២ បារាណិក

បារាណិក ។ បណ្ណសមុដ្ឋានខែអាបត្តិពាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន
ប៉ុន្មាន ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងដំបូងកាយនិវត្តិ មិន
បានតាំងឡើងដំបូងចារ្យយ ។ បេ ។ លោកណាបានទាំង ។ ព្រះ
បេ: តាំងឡើងទាំង ។ ភ្នាមក ។ បេ ។

[៧៧០] អាបត្តិបារាណិក ព្រោះបច្ច័យខែការមិនបានទោស ព្រះ
អង្គទ្រង់បញ្ជាអង្គនិទណា ។ ទ្រង់បញ្ជាអង្គក្រសិសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រា-
ញ្ញនិវត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាញ្ញនិវត្តលណា ។ ព្រោះរឿងពីរដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដុល្លនន្តាភិក្កុដិដឹងថា ភិក្កុដិដឹងគ្នា ក្រៅអាបត្តិបារាណិកហើយ មិន
ទោសដោយខ្លួនឯង តាំងមិនបានប្រាប់ដល់គណៈភិក្កុដិ ។ (សិក្ខាបទទោសាវ)
ទានវិបត្តិ ១ ។ បណ្ណសមុដ្ឋានខែអាបត្តិពាំង ៦ អាបត្តិទោះ តាំង
ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធាតុខែក្នុងសិក្ខាបទ) ។

[៧៧១] អាបត្តិបារាណិក ព្រោះបច្ច័យខែការមិនបាន (ខ្លឹមដ្ឋិ)
ក្នុងវេលាដែលសិក្សសូត្រសមុកាសនកម្ម ចប់ជាតម្រប់ចំដឹង ព្រះសម្មា-
សម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ជាអង្គនិទណា ។ ទ្រង់បញ្ជាអង្គក្រសិសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រា-
ញ្ញនិវត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាញ្ញនិវត្តលណា ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលដុល្លនន្តាភិក្កុដិច្រឡំក្នុងការអវិជ្ជាភិក្កុ ទាន
បុត្របុរសជាអ្នកសម្លាប់គ្នា ដែលសិក្សបានព្រះប្រាជ្ញាស្រីកេត ។

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធួន្តំ អាចត្តិសមុដ្ឋាបាធំ ឯកេន សមុដ្ឋាទេន សមុដ្ឋាតិ (ធុរាធិត្តោបេ) ។

[៧៧២] អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិបូរណាប្បទូយា ចារាធិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សារត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធួ- ត្តិយា កំកុដិយោ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មី ។ ធួត្តិយា កិកុដិយោ អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិបូរេសុំ កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធួន្តំ អាចត្តិសមុដ្ឋាបាធំ ឯកេន សមុដ្ឋាទេន សមុដ្ឋាតិ (ធុរាធិត្តោបេ) ។

បារាណ ធិដ្ឋិត ។

[៧៧៣] យទ្កេន កតវតា ជាទតា បស្សនា អាហតា សម្មាសមុទ្កេន ឧស្សយវាធិកាយ កិកុ- ចិយោ អដ្ឋករណាប្បទូយា សន្និទ្ធិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សារត្តិយា បញ្ញត្តា ។ កំ អាវត្តាតិ ។

(សិក្ខាបទនោះ) មានវិសេស្ណត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរាធិត្តោបេសិក្ខាបទ) ។

[៧៧៤] អាចត្តិបារាណិក ព្រោះបច្ច័យនៃការចំពោះពន្លឺក្នុងគម្រប៧(១) ព្រះសម្មាសមុទ្ធប្រឆាំងក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសារត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារោហិតិយស្ថានណា ។ ទ្រង់ប្រារោហិតិយស្ថានណា ។ ព្រោះ រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលក្នុងព្រះយានិក្ខន្ធិបារាណត្តិគម្រប៧(១) (សិក្ខាបទនោះ) មានវិសេស្ណត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃអាចត្តិទាំង ៦ អាចត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរាធិត្តោបេសិក្ខាបទ) ។

បរិ បារាណិក ។

[៧៧៥] សន្និទ្ធិសេសោ ដែលព្រះនាមព្រះនាមអាហត្ត- សម្មាសមុទ្ធកត្តិនោះ ទ្រង់ប្រាថ្នាសំ (ទ្រង់កាលនឹងទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (ទ្រង់អំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃការធ្វើដំណើរ ក្តី របស់កិកុដិយោក្នុងផ្តល់ សន្និទ្ធិសេសោនោះ ព្រះគង្គិទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងវិណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសារត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារោហិតិយស្ថានណា ។

១ វត្ថុទាំង ៧ គឺ ១ ប្រាកដនឹងការចាប់នៃរបស់បុរសបុគ្គល, ២ ប្រាកដនឹងការចាប់ កាយសត្វនៃរបស់បុរសបុគ្គល, ៣ ឈាមជាមួយនឹងបុរសបុគ្គល, ៤ ផលជាមួយនឹងបុរស បុគ្គល, ៥ ពេលវេលានៃស្ថាន, ៦ ប្រាកដនឹងបុរសនៃបុរសបុគ្គល, ៧ ចូលទៅកាន់វិញ្ញាណ, ៨ បញ្ហានៃការយល់ ដើម្បីសេពនូវវិសេស្ណ (កិច្ចបរិវារ) ។

ព័ត៌មានិកនៃ សោត្តន្តបិដក ធម្មបទដ្ឋកថា

ឥស្សនេន្ទ្រំ ភិក្ខុនិ អាវុត្តំ ។ កសិ វត្ថុស្មិនំ ។ ឥស្សនេន្ទ្រា
 ភិក្ខុនិ ឧស្សយកំណិកា វិហរិ កសិ វត្ថុស្មិ ។ អត្ថំ តត្ថ
 បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ឯតា បញ្ញត្តិ
 អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ កសិ ធម្មំ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ
 បទសប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សាធាវណប្បញ្ញត្តិ
 អសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯក-
 តោ បញ្ញត្តិ ឧបតោ បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ។ ធម-
 ត្ថន្នំ ពាតិមោក្ខន្តេសាធិ កត្តោកំ កត្ត បរិយាបន្នំ ។
 ធិនាបោកំ ធិនាធមរិយាបន្នំ ។ កតមេន ឧទ្ទេសេន
 ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ
 អាគច្ឆតិ ។ ធម្មន្នំ វិបត្តិកំ កតមា វិបត្តិកំ ។ សីលវិ-
 បត្តិ ។ សន្នំ អាបត្តិក្ខត្តានំ កតមោ អាបត្តិក្ខត្តោតិ ។
 សន្និទិសេសាបត្តិក្ខត្តោ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 កតិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានីតំ ។ ភ្នំហំ សម្មដ្ឋានេហំ
 សម្មដ្ឋានិ សិយា កាយតោ ធម វិចិតោ ធម សម្មដ្ឋានិ ធម
 ធិត្តតោ សិយា កាយតោ ធម វិចិតោ ធម ធិត្តតោ ធម
 សម្មដ្ឋានិ ។ ធម ។ តេជាកម្មន្នំ ។ បរម្យាករំ ។

ព័ត៌មានិក មហានិៈ ១៦ ធម្មបទដ្ឋកថា

ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឥស្សនេន្ទ្រភិក្ខុនិ ។ ប្រារព្ធរឿងដូចម្តេច ។ ប្រារព្ធរឿង
 វេលាឥស្សនេន្ទ្រភិក្ខុនិជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ
 អនុប្បញ្ញត្តិ ធិនិកនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ វេទ្ធ ។ មានវេទបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ
 ធិនិកនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ (សិក្ខាបទនោះ) ជា
 សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសាធាវណ-
 ប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាឯក-
 តោបញ្ញត្តិ ឬជាឧបតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខ-
 ទ្ទេសពំនី ៤ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា កប់ចោលក្នុងឧទ្ទេសណា ។
 ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេស កប់ចោលក្នុងឧទ្ទេស ។ មកកាន់ឧទ្ទេស
 គ្រង់ឧទ្ទេសណា ។ មកកាន់ឧទ្ទេសគ្រង់ឧទ្ទេសទី ៣ ។ បណ្តាវិបត្តិ
 ពំនី ៤ ចាត់ជាវិបត្តិក្ខត្តិ ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាករិវិភាគក្ខិ
 ពំនី ៧ ចាត់ជាវិភាគក្ខិណា ។ ចាត់ជាវិភាគក្ខិសន្និទិសេស ។
 បណ្តាសម្មដ្ឋានវិភាគក្ខិពំនី ៦ តាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋានប្តឹងផ្តល់ ។ តាំង
 ឡើងដោយសម្មដ្ឋាន ៤ តាំងឡើងដំណាយនឹងវិចិតោ មិនតាំងឡើងដំណើ
 ចិត្តកំណេ តាំងឡើងដំណាយដំណើចិត្តកំណេ ។ ថេ ។ (សិក្ខាបទ
 នោះ) លោកណាបាតិមោក្ខ ។ ប្រារព្ធរឿងវិទ្យាយនាត ។ ខ្លាមក ។

[៧៧២] យទ្កេន កតវត្តា ជាតេន មស្សតា អាហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធក្នុង ទោវិ វុដ្ឋាចនប្បដ្ឋយា សន្និទ្ធិសេសោ
 កក្ក មញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្ថិយា មញ្ញត្តោ ។ តំ អា-
 រញ្ញតិ ។ ឥល្លទង្គំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តំស្មី វត្ថុស្មីនិ ។
 ឥល្លទង្គំ ភិក្ខុនិ ទោវិ វុដ្ឋាចនសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 មញ្ញតិ ។ នង្គំ អាមត្តិសមុដ្ឋាចានំ ដ្ឋិហំ សមុដ្ឋានេហិ
 សមុដ្ឋាតិ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ច
 កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
 ច សមុដ្ឋាតិ ។

[៧៧៣] ឯកាយ(១) តាមន្តរំ កម្មនប្បដ្ឋយា សន្និទ្ធិ-
 និសេសោ កក្ក មញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្ថិយា មញ្ញត្តោ ។
 តំ អាវត្តតិ ។ មញ្ញតិ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តំស្មី វត្ថុ-
 ស្មីនិ ។ មញ្ញតិ ភិក្ខុនិ ឯកា តាមន្តរំ កង្កំ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា មញ្ញតិ តិស្សា អនុប្បញ្ញតិយោ ។
 នង្គំ អាមត្តិសមុដ្ឋាចានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
 (បឋមទារាជិកោ) ។

១ ឆ. ណា តាមន្តរំ ។

[៧៧៤] សន្និទ្ធិសេសោ វេលព្រះមានព្រះភាគ ជាអហត្ថ-
 សម្មាសម្ពុទ្ធក្នុងនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (ទ្រព្យកាលក្នុងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់
 ឃើញ (ទ្រព្យកាលក្នុងប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃភិយាចំបូសស្រ្តីចារ
 សន្និទ្ធិសេសនោះ ព្រមទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទិណ ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុង
 សាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិ ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវេលាឥល្លទង្គំនឹងបូសស្រ្តីចារ ។
 (សិក្ខាបទនោះ) មានបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានវិទកាមត្តិវាជ ៦
 ភាវិទ្យនិវេហយសមុដ្ឋាន ២ គឺភាវិទ្យនិវេហវិទកាមត្តិវាជ មិនភាវិទ្យនិ
 វេហវិទកាមត្តិវាជ ភាវិទ្យនិវេហវិទកាមត្តិវាជ ២ ។

[៧៧៥] សន្និទ្ធិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនិវេហវិទកាមត្តិវាជ
 ស្រុកម្នាក់ឯង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទិណ ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង
 ក្រុងសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិ ១ រួច ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវេលាឥល្លទង្គំ ១ រួចទើរទៅកាន់ចាត្រា
 ស្រុកម្នាក់ឯង ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៣ ។
 ចណ្ណសមុដ្ឋានវិទកាមត្តិវាជ ៦ ភាវិទ្យនិវេហយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុង
 បឋមទារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៧៧៦] សមត្ថេន សង្ខេប ឧត្តរិក្ខុំ ភិក្ខុនិ ធម្មេន
 វិនយេន សត្តសាសនេន អនបលោកេត្តា ការក-
 សង្ឃំ អនញ្ញាយ គណស្ស ធន្នំ ឧសារណាប្បទ្ធា
 សង្ខារិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញ-
 តោ ។ កំ អាណាតិ ។ មុល្លនន្នំ ភិក្ខុនិ អាណ ។
 កំស្មី វត្ថុស្មីន្នំ ។ មុល្លនន្នា ភិក្ខុនិ សមត្ថេន សង្ខេប
 ឧត្តរិក្ខុំ ភិក្ខុនិ ធម្មេន វិនយេន សត្តសាសនេន អន-
 បលោកេត្តា ការកសង្ឃំ អនញ្ញាយ គណស្ស ធន្នំ
 ឧសារេសិ កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អា-
 បត្តិសមុដ្ឋានាចំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ
 (នុវិនិកោប) ។

[៧៧៧] អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស
 មុវិសមុក្កលស្ស ហត្ថតោ ទាននិយំ វា កោជនិយំ វា
 សហត្តា បដិក្កហេត្តា កុញ្ញនប្បទ្ធា សង្ខារិសេសោ
 កត្ត បញ្ញត្តោ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញតោ ។ កំ អា-
 ណាតិ ។ សុទ្ធវិនន្នំ ភិក្ខុនិ ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្នំ ។

[៧៧៦] សន្យាទំសេស ចេសំភិក្ខុនិ ដែលមិនបានប្រាប់ការកសង្ឃ
 ចាំនិមិទំសេស ចេសំភិក្ខុនិ ដែលស្រុកហៅភិក្ខុនិ ដែលសង្ឃ
 ព្រមព្រៀងគ្នាលើកត្ត កាមធម៌ កាមវិន័យ កាមពាក្យព្រៀមប្រដៅរបស់
 ព្រះសាស្តា ឱ្យចូលមកកាន់ពួក ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់ចញ្ញក្នុងទីណា ។
 ត្រង់ចញ្ញក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ត្រង់ប្រារព្ធនិវត្តសុលណា ។ ត្រង់ប្រារព្ធនិវ
 ត្តសុទ្ធាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលមុល្លនន្នាភិក្ខុនិមិន
 បានប្រាប់ការកសង្ឃ ចាំនិមិទំសេស ចេសំភិក្ខុនិ ហើយស្រុក
 ហៅភិក្ខុនិ ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកត្តកាមធម៌ កាមវិន័យ កាម
 ពាក្យព្រៀមប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា (ឱ្យចូលមកកាន់ពួក) ។ (សិក្ខាបទ
 នោះ) មានតែចញ្ញក្នុង ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋាននៃកាមភិក្ខុនិ ៦ តាំងឡើង
 ដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងកុវិនិកោបសិក្ខាបទ) ។

[៧៧៧] សន្យាទំសេស ព្រោះចម្លើយនៃភិក្ខុនិ មានចិត្តជោកដោយ
 ភពៈ ទទួលទាននិយាយហារ កំពិវមុសេចុក្កល ដែលមានចិត្ត
 ជោកដោយភពៈ ដោយវេទ្ធនិងហើយទាន់ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់ចញ្ញ
 ក្នុងទីណា ។ ត្រង់ចញ្ញក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ត្រង់ប្រារព្ធនិវត្តសុ-
 លណា ។ ត្រង់ប្រារព្ធនិវត្តសុទ្ធាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

សុទ្ធិវិទ្យា ភិក្ខុនី អវស្សតា អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គ-
 លស្ស ហត្ថតោ អាមិសំ បដិក្កហោសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ចន្ទំ អាមត្តិសប្បដ្ឋានាមិ ឯកោ
 សប្បដ្ឋានោ សប្បដ្ឋានិ (បឋមតារាជិកោ) ។

[៧៧៨] កិន្ត អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ
 កវិស្សតំ អវស្សតោ វា អវស្សតោ វា យតោ ភ្នំ
 អវស្សតា ឥធួយ្យេ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ
 ទេតិ ទាននិយំ វា កោជនិយំ វា តំ ភ្នំ សហត្តា
 បដិក្កហោត្តា ទាន វា កុញ្ញ វាតិ ឧយ្យោជនប្បច្ចយា
 សធុរាជិសេសោ កាត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញ-
 តោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អញ្ញតវំ ភិក្ខុនី អាវត្ត ។ កសិ
 វត្ថុស្មីនិ ។ អញ្ញតវា ភិក្ខុនី កិន្ត អយ្យេ ឯសោ
 បុរិសបុគ្គលោ កវិស្សតំ អវស្សតោ វា អវស្សតោ វា
 យតោ ភ្នំ អវស្សតា ឥធួយ្យេ យន្តេ ឯសោ បុរិ-
 សបុគ្គលោ ទេតិ ទាននិយំ វា កោជនិយំ វា តំ ភ្នំ

ព្រោះរឿងដែលសុទ្ធិវិទ្យាភិក្ខុនីមានចិត្តដាក់កាយកង្វះខាតស្រព្វសាមីស្រព្វ
 ដៃបុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តដាក់កាយកង្វះ ។ (សិក្ខាបទទី១១១) មានក
 បញ្ញត្តិ ១ ។ បញ្ញត្តិសប្បដ្ឋាននៃកាបត្តិចាន ៦ កំរើឡើងវាយសប្បដ្ឋាន ១
 (ដូចក្នុងបឋមបុគ្គលិកសិក្ខាបទ) ។

[៧៧៩] សក្ខិទិសស ព្រោះបង្ខំយនៃភិក្ខុនីបញ្ញត្តិកុំដឹងគ្នា
 ដោយពាក្យថា នៃនាង បុរសបុគ្គលនោះមានកម្រកក្តី មិនមានកម្រក
 ក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នៃនាង រឿងយចុះ កាលណាថែនាងមិនមាន
 កម្រកហើយ ចើបុរសបុគ្គលនោះធ្វើវត្តណាជាទាននិយៈក្តី ជាភោជនិយៈក្តី
 ដល់នាង នាងចូរខ្លួនវាទោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួនហើយទំពាស្តី ឬបរិ-
 ភោគចុះ ដូច្នោះ ព្រះសង្ឃសុទ្ធិច្រើនបញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ច្រើនបញ្ញត្តិ
 គ្រុធិសាវត្តិ ។ ច្រើនប្រារាជនិវេទន៍បុគ្គលណា ។ ច្រើនប្រារាជនិវេទន៍ភិក្ខុនី ១ រូប ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី ១ រូប បញ្ញត្តិកុំដឹងគ្នា
 ដោយពាក្យថា នៃនាង បុរសបុគ្គលនោះមានកម្រកក្តី មិនមានកម្រក
 ក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នៃនាង រឿងយចុះ កាលណាថែនាងមិនមាន
 កម្រកហើយ ចើបុរសបុគ្គលនោះធ្វើវត្តណាជាទាននិយៈក្តី ជាភោជនិយៈក្តី

ភិក្ខុវិភិក្ខុ មហានិកាយ កត្តប្បញ្ញត្តិវិញ្ញាបនបត្រ

សហគ្រាម បដិក្កហេត្វា ទាន វា កុញ្ញ ភតិ ឧប្បេក្កដេសិ
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-
នានំ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។

[៧៩៧] កុចិកាយ ភិក្ខុនិយោ យាវតតិយំ សម-
នុកាសនាយ ធម្មដិទិស្សដ្ឋង្គធម្មច្ចយោ សន្និទ្ធិសេសោ
កត្ត បញ្ញត្តានិ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តោ ។ តំ អា-
វត្តានិ ។ ធម្មាកាលំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តិស្មី
វត្ថុស្មិនិ ។ ធម្មាកាលំ ភិក្ខុនិ កុចិកា អនត្តននា
ឃី អវច តុដ្ឋំ បទ្វាចិក្កាមិ ធម្មំ បទ្វាចិក្កាមិ សង្ឃ
បទ្វាចិក្កាមិ សិក្ខុំ បទ្វាចិក្កាមិតិ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (នុវិនិក្ការេ) ។

[៨០០] តិស្មីញ្ញិទេវ អធិករណោ បច្ឆាកកាយ
កុចិកាយ ភិក្ខុនិយោ យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ
ធម្មដិទិស្សដ្ឋង្គធម្មច្ចយោ សន្និទ្ធិសេសោ កត្ត

ភិក្ខុវិភិក្ខុ មហានិកាយ កត្តប្បញ្ញត្តិវិញ្ញាបនបត្រ

ដល់ទាន ទានច្ចុះទទួលយកវត្ថុនោះដោយវេទនាស្ម័គ្រ ហើយទំពាស្មី ឬ
បរិភោគចុះ ។ (សិក្ខាបទនោះ) ទានវេទនាភិក្ខុ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាន
នៃតាចក្កិទាំង ៦ កំរើឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៧៩៨] សន្និទ្ធិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនិក្រោមទិវិ (និវត្តិភិក្ខុ
ផងគ្នា) កាលបើសង្ឃស្ម័គ្រសមនុកាសនកម្មចប់ជាអម្រេច ៣ ផងហើយ
នៅតែមិនលះបង់ (ឡូតិ៍ពើនោះចេញ) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង
ទិណ ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនិវត្តន៍ច្បួនណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនិវត្តន៍ចល្ហាកាលភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលចល្ហាកាលភិក្ខុនិទិវិអន់ចិត្តកិរោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលា
ព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលាសិក្ខាបទ ។ (សិក្ខាបទនោះ) ទានវេទ
នាភិក្ខុ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃតាចក្កិទាំង ៦ កំរើឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១
(ម្តេចក្នុងទុរិនិត្តបសិក្ខាបទ) ។

[៨០០] សន្និទ្ធិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនិដែលសង្ឃធ្វើឲ្យចាញ់
ព្រោះគេពិភោគភិក្ខុនិមួយហើយ ទិវិ កាលបើសង្ឃស្ម័គ្រសមនុកាសនកម្ម
ចប់ជាអម្រេច៣ផងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (ឡូតិ៍ពើនោះ) ចេញ

បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តាតំ ។
 បណ្ឌិតាលី ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តំស្មី វត្ថុស្មិនិ ។ បណ្ឌិ-
 កាលី ភិក្ខុនិ តិស្មិញ្ញិទេវ អនិករណោ បញ្ញត្តិកតា
 តុបិកា អនត្តមនា ឯវិ អវិច ធនុកាមិទិយោ ច ភិក្ខុនិ-
 យោ ទោសតាមិទិយោ ច ភិក្ខុនិយោ ទោមាតាមិទិយោ
 ច ភិក្ខុនិយោ ភយតាមិទិយោ ច ភិក្ខុនិយោតិ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (ធុរិកេមេ) ។

[៥០១] សំសដ្ឋានំ ភិក្ខុនិទំ យាវតតិយំ សមនុ-
 កាសនាយ ធម្មនិទំស្សន្ននម្បទុយា សន្និទំសេសោ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អា-
 វត្តាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តំស្មី
 វត្ថុស្មិនិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ សំបដ្ឋា វិហរិសុ
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាមត្តិសមុដ្ឋា-
 នំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ (ធុរិកេមេ) ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទំណា ។ ច្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ច្រង់
 ប្រាជ្ញានិទម្ភសណា ។ ច្រង់ប្រាជ្ញានិទម្ភសណាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងចណ្តាលភិក្ខុនិ ដែលសន្សំឲ្យបាញ់ ព្រោះអនិ-
 ករណ៍ភិក្ខុនិមួយ ហើយទំនំភាគអន់ចិត្ត បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិ
 ទាំងឡាយ លុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុនិទាំងឡាយ លុះដោយ
 សេចក្តីទំនំផង ភិក្ខុនិទាំងឡាយ លុះដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុនិទាំង-
 ឡាយ លុះដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានវិបស្សន្តិ ១ ។
 បណ្តាសមុដ្ឋានខែភាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងគ្រូ-
 និក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥០២] សន្និទំសេស ព្រោះចម្លើយនៃភិក្ខុនិទាំងឡាយនៅច្រ-
 ឡកប្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) សន្និទំសេសសមុទ្ធាសនេច្ចបំ ជា
 គម្រប់ ព្យាបាលីហើយនៅកម្រិតនេះបង្ក (ឡើងតែងនោះ) ចេញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ច្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទំណា ។ ច្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ច្រង់ប្រាជ្ញានិទ
 ម្ភសណា ។ ច្រង់ប្រាជ្ញានិទភិក្ខុនិច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិច្រើនរូប នៅច្រឡកប្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ។
 (សិក្ខាបទនោះ) មានវិបស្សន្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋានខែភាបត្តិទាំង ៦
 តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងគ្រូនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

ភិក្ខុដំរិះ ឧបាសិកា ពុទ្ធសាសនា

[៨០២] សំសដ្ឋា វាយ្យេ តុត្តេ វិហារេ មា តុត្តេ ធា-
 នា វិហារីត្តាតិ ឧយ្យោ ជេត្តិយោ យាវតតិយំ សមនុកាស-
 នាយ ធម្មជិនិស្សជ្ជធម្មត្ថយោ សង្កមិសេសោ កត្ត
 បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តា ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ឥល្ហធនំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មិនិ ។ ឥល្ហ-
 ធនា ភិក្ខុនិ សំសដ្ឋា វាយ្យេ តុត្តេ វិហារេ មា តុត្តេ
 ធានា វិហារីត្តាតិ ឧយ្យោ ជេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋា-
 ធនេន សមុដ្ឋាតិ (ធុរិកេត្តេ បេ) ។ បេ ។

[៨០៣] នធិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញធម្មត្ថយោ នាដិទេ-
 សធិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ ធាត្តិយោ ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី
 វត្តស្មិនិ ។ ធាត្តិយោ ភិក្ខុនិយោ នធិ វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញស្ម តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្ប-
 ញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ធាត្តិ សមុដ្ឋានេហិ

ភិក្ខុដំរិះ ឧបាសិកា ពុទ្ធសាសនា

[៨០២] សង្កមិសេសោ ព្រោះចម្លើយនៃភិក្ខុនិបក្ខនិក្ខមិសេសោ
 ដោយពាក្យថា វិទេហាកម្មាសំទានំឡាយ លោកទានំឡាយ ចូរទៅ
 ច្រឡំច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំទៅចែកទ្រព្យឡើយ សង្កមិសេសោ
 សូត្រសមុទ្ធកាសនកំចប់ជាគម្រប់ព្រះបរិយោ ទៅកែមិនលះបង់ (ខ្ញុំ
 កំពើនោះ) ចេញ ព្រះសង្ឃសម្ពុទ្ធច្រង់បញ្ញត្តក្នុងទិណ ។ ច្រង់បញ្ញត្តក្នុង
 ត្រង់សាវត្តិ ។ ច្រង់ព្រះភ្នំនិបក្ខនិបក្ខនិ ។ ច្រង់ព្រះភ្នំនិបក្ខនិ
 ភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលឥល្ហធនាភិក្ខុនិបក្ខនិ
 ភិក្ខុនិដ្ឋានដោយពាក្យថា វិទេហាកម្មាសំទានំឡាយ លោកទានំឡាយ
 ចូរទៅច្រឡំច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំទៅចែកទ្រព្យឡើយ ។
 (សិក្ខាបទនោះ) នាទិកបញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានំនៃភាវត្តិទានំ ៦
 កាន់ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរិកេត្តេសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

[៨០៣] ធាត្តិយោ ព្រោះចម្លើយនៃភិក្ខុនិ (មិនឃើញ) សូម
 ទំកងដោយកម្មកាន់ ព្រះសង្ឃសម្ពុទ្ធច្រង់បញ្ញត្តក្នុងទិណ ។ ច្រង់
 បញ្ញត្តក្នុងត្រង់សាវត្តិ ។ ច្រង់ព្រះភ្នំនិបក្ខនិបក្ខនិ ។ ច្រង់ព្រះភ្នំនិបក្ខនិ
 ភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលឥល្ហធនាភិក្ខុនិ
 ភិក្ខុនិ (មិនឃើញ) សូមទំកងដោយកម្មកាន់ ។ (សិក្ខាបទនោះ) នាទិ
 កបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានំនៃភាវត្តិទានំ ៦ កាន់ឡើង

វិទ្យាបិដក បរិវារ

សុឡាតិ សិយា កាយតោ សុឡាតិ ឧ វិទ្យាតោ ឧ
ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ឧ វិទ្យាតោ ច សុឡាតិ
ឧ ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សុឡាតិ
ឧ វិទ្យាតោ សិយា កាយតោ ច វិទ្យាតោ ច ចិត្តតោ ច
សុឡាតិ(*) ។

ពន្យល់ប្រយោជន៍ បឋម ។

[៨០៤] កាយសំសត្តំ សាធិយនប្បច្ចយា ភតិ
អាមត្តិយោ អាមត្តិ ។ កាយសំសត្តំ សាធិយនប្បច្ច-
យា មញ្ច អាមត្តិយោ អាមត្តិ វេស្សតា ភិក្ខុនិ អ-
វស្សុកស្ស ឬសុឡាតិស្ស អធិក្ខតិ ឧត្តជាទុមណ្ឌ-
លំ តថាណំ សាធិយតិ អាមត្តិ ចារាជិកស្ស ភិក្ខុ
កាយេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តិ សង្កាតិសសស្ស
កាយេន កាយប្បដិទ្ធានំ អាមសតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស
កាយប្បដិទ្ធានុន កាយប្បដិទ្ធានុំ អាមសតិ អាមត្តិ
ទុក្ខដស្ស អង្គលំវ្យាគានតោ ចាចិត្តិយំ កាយសំសត្តំ
សាធិយនប្បច្ចយា វិទ្យា មញ្ច អាមត្តិយោ អាមត្តិ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារ

ដោយសុឡាតិ ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវចនា មិន
តាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវចនា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត
ក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចនាក៏មាន តាំងឡើង
អំពីកាយវចនានិងចិត្តក៏មាន ។

ចប់ ពន្យល់ប្រយោជន៍ ជាបឋម ។

[៨០៤] ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ក្រូតាមត្តិប្បដិទ្ធានុ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
ក្រូតាមត្តិការចាប់ពាល់កាយ (របស់បុរសបុគ្គល) ។ ក្រូតាមត្តិ
ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាក្រូតាម ត្រូវការចាប់ពាល់កាយ ភិក្ខុនីមានក្រូតាម
ក្រូតាមត្តិការចាប់ពាល់ (ខ្លួនស្រីប្រទេស) របស់បុរសបុគ្គលដែលមាន
ក្រូតាមត្រូវ តាំងពីមានក្រោមដងកាំចិត្តចុះមកដល់បណ្តាលដងនឹងមានលើ
ក្រូតាមត្តិការចាប់ពាល់ ភិក្ខុចាប់ពាល់កាយ (ស្រ្តី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន)
ក្រូតាមត្តិសន្យាទិសេស ចាប់ពាល់ត្រូវដែលដាច់នឹងកាយ (ស្រ្តី) ដោយ
កាយ (របស់ខ្លួន) ក្រូតាមត្តិបុណ្ណច្ច័យ ចាប់ពាល់ត្រូវដែលដាច់ដោយកាយ
(ស្រ្តី) ដោយត្រូវដែលដាច់នឹងកាយ (ខ្លួន) ក្រូតាមត្តិទុក្ខដ ចាប់ក្រាម្យក
ភិក្ខុដស្ស ក្រូតាមត្តិបុណ្ណច្ច័យ: ភិក្ខុនីភិក្ខុនីក្រូតាមត្តិ ៥ នេះ ព្រោះ
បច្ច័យនៃកិរិយាក្រូតាមត្តិការចាប់ពាល់កាយ ។

* ១. ២. ឃេតុនុ សិយា កាយតោ ។ ឃ ។ ចិត្តតោ សុឡាតិ ១ ទិស្សតិ ។

វិបុលវិញ្ញាណ ១២៧៧ បរិយាយ ៣៧៣

វិបុលវិញ្ញាណ ១២៧៧ បរិយាយ ៣៧៣

[៧០៥] វដ្តិ បដិច្ចាននប្បច្ចយោ កាតិ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ ។ វដ្តិ បដិច្ចាននប្បច្ចយោ ចតស្សោ អាបត្តិ-
យោ អាបដ្ឋតិ កិក្ខុនី ជាចំ ភារាជិកំ ឧប្មុ អដ្ឋាបដ្ឋំ
បដិច្ចាននតិ អាបត្តិ ភារាជិកស្ស វេមតិកា បដិច្ចាននតិ
អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស កិក្ខុ សង្កាណិសេសំ បដិច្ចាននតិ
អាបត្តិ តាចត្តិយស្ស អាចារិបត្តិ បដិច្ចាននតិ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្ស វដ្តិ បដិច្ចាននប្បច្ចយោ ឥមា ចតស្សោ
អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។

[៧០៦] យាវតតិយំ សមទុកាសនាយ នប្បដិច្ចិ-
ស្សដ្ឋនប្បច្ចយោ កាតិ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។ យាវត-
តិយំ សមទុកាសនាយ នប្បដិច្ចិស្សដ្ឋនប្បច្ចយោ បត្យ
អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ទុក្ខត្តាទុក្ខត្តិកា កិក្ខុនី យាវតតិ-
យំ សមទុកាសនាយ នប្បដិច្ចិស្សដ្ឋតិ ញត្តិយោ ទុក្ខដ
ដ្ឋិយំ កម្មវាចារិ ធុល្លច្ចយោ កម្មវាចារិយោ សវន
អាបត្តិ ភារាជិកស្ស ភេទាទុក្ខត្តិកា កិក្ខុនី យាវតតិយំ

[៧០៥] កិក្ខុ ឬកិក្ខុនី ត្រូវអាចក្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
ចំទុក្ខនិទោស ។ ត្រូវអាចក្តិ ២ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាចំទុក្ខ
រោស និក្ខុនីដឹងថា កិក្ខុនីជនត្រូវអាចក្តិប្បដ្ឋាន ហើយចំទុក្ខនុក
ត្រូវអាចក្តិប្បដ្ឋាន កិក្ខុនីនានាសចក្តិសន្ស័យហើយចំទុក្ខនុក ត្រូវអា-
ចក្តិធុល្លច្ចយ កិក្ខុនីចំទុក្ខនិក្ខុនីសិទ្ធិសេស (របស់កិក្ខុនី) ត្រូវ
អាចក្តិប្បដ្ឋាន កិក្ខុនីចំទុក្ខនិក្ខុនីត្រូវអាចក្តិប្បដ្ឋាន កិក្ខុនីកិក្ខុនីត្រូវ
អាចក្តិប្បដ្ឋាន ២ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាចំទុក្ខនិក្ខុនីនុក ។

[៧០៦] កិក្ខុនីកិក្ខុនី ត្រូវអាចក្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
មិនលះចង់ (អំពើ ៣៖ ១) ក្នុងវេលាដែលសន្ស័យស្រសមទុកាសនកម្មចប់
ជាសម្រេច ៣ ដង ។ ត្រូវអាចក្តិ ៨ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះចង់
(ខ្លឹមសារ ៣៖ ១) ក្នុងវេលាដែលសន្ស័យស្រសមទុកាសនកម្មចប់ជា សម្រេច
៣ ដង ទុក្ខត្តាទុក្ខត្តិកា កិក្ខុនី(១) មិនលះ (អំពើ ៣៖ ១) ក្នុងវេលាដែល
សន្ស័យស្រសមទុកាសនកម្មចប់ជាសម្រេច ៣ ដង កាលចប់ញត្តិ ត្រូវអាចក្តិ
ទុក្ខដ ចប់កម្មវាចារិស័ក ត្រូវអាចក្តិធុល្លច្ចយទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចា
ស្រប ត្រូវអាចក្តិប្បដ្ឋាន ភេទាទុក្ខត្តិកា កិក្ខុនី(២) មិនលះ (អំពើ ៣៖ ១)

* វិបុលវិញ្ញាណត្រូវតែដឹងថាវិបុលវិញ្ញាណយោ ។ ២ វិបុលវិញ្ញាណត្រូវតែដឹងថាវិបុលវិញ្ញាណយោ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវា

សមទុកាសនាយ ធម្មដិណ្ឌស្សដ្ឋតិ អាមត្តិ សង្ខតិ-
សេសស្ស ។ ចាបិកាយ ធិដ្ឋយា យាវតតិយំ សម-
ទុកាសនាយ ធម្មដិណ្ឌស្សដ្ឋតិ អាមត្តិ ចាបិកិយស្ស
យាវតតិយំ សមទុកាសនាយ ធម្មដិណ្ឌស្សដ្ឋធម្មច្ចយា
ឥមា ចញ្ច អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ ។

(៨០៧) អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិប្បណាប្បច្ចយា តតិ អា-
មត្តិយោ អាមដ្ឋតិ ។ អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិប្បណាប្បច្ចយា
តិស្សា អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ បុរិសេន ឥត្តនាមំ អា-
ត្តនាមំ វត្ថុំ តតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស បុរិសស្ស
ហត្ថចាសំ ធិក្កន្តមាត្ត អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស អដ្ឋមំ
វត្ថុំ បរិប្បេតិ អាមត្តិ ចារាជិកស្ស អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិ-
ប្បណាប្បច្ចយា ឥមា តិស្សា អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ ។

បរិវា ធិក្កិក ។

(៨០៨) ទុស្សយវាធិកា(៦)តិក្កុដំ អដ្ឋករណាប្បច្ចយា
តិស្សា អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ ឯកស្ស អាណាចតិ អាមត្តិ
ទុក្ខដស្ស ទុតិយស្ស អាណាចតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស
អដ្ឋបរិយោសារេន អាមត្តិ សង្ខតិសេសស្ស ។

១១២. ទស្សយវាធិកា ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវា

ក្នុងវេណាវេលសង្ខស្សក្រសមទុកាសនាធម្មច្ចជាគម្រប់ ព្យ ដង្កាយ ក្រូ
អាមត្តិសង្ខទិសេស ។ កិក្កុមិលវេនិដ្ឋិណាបក ក្នុងវេណាវេលសង្ខ
ស្សក្រសមទុកាសនាធម្មជាគម្រប់ ព្យ ដង ក្រូអាមត្តិចាបិកិយៈ កិក្កុមិលកិក្កុមិ
ក្រូអាមត្តិចាបិ ៥ នេន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិលវេនិ (កំហើនោះ)
ក្នុងវេណាវេលសង្ខស្សក្រសមទុកាសនាធម្មច្ចជាគម្រប់ ព្យ ដង ។

(៨០៧) កិក្កុមិ ក្រូអាមត្តិចុំខ្លួន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាចំពេញវត្ថុ
ជាគម្រប់ ៥ ។ ក្រូអាមត្តិចាយ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាចំពេញវត្ថុជា
គម្រប់ ៥ គឺ កិក្កុមិ កាលបើបុរសនិយាយថា នាទិច្ចរកកាន់ទីឈ្មោះ
នេះ ហើយដើរទៅ ក្រូអាមត្តិចុំខ្លួន លុះដើរចូលទៅកាន់ហត្ថទុសារេស
បុរស ក្រូអាមត្តិចុំល្អច្ច័យ បំពេញក្រុជាគម្រប់ ៥ ឱ្យពេញ ក្រូអាមត្តិ
ចារាជិក កិក្កុមិក្រូអាមត្តិចាបិ ៥ នេន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាចំពេញវត្ថុជា
គម្រប់ ៥ ។

ចំ ធារិក ។

(៨០៨) កិក្កុមិ ជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ ក្រូអាមត្តិ ព្យ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យ
នៃកិរិយាចង្កីដំណើរក្តី គឺនិយាយប្រាប់ដល់ចុក្កលម្នាក់ ក្រូអាមត្តិចុំខ្លួន
និយាយប្រាប់ដល់ចុក្កលជាគម្រប់កិ ក្រូអាមត្តិចុំល្អច្ច័យ លុះសម្រេច
ដំណើរក្តី ក្រូអាមត្តិសង្ខទិសេស ។

វិញ្ញាណក្ខេប ភោគ្យស បរាវាស សង្ខារិយសា

វិញ្ញាណក្ខេប បរាវាសៈ ១៦ សង្ខារិយសា

(៥០៧) ពោរី វុដ្ឋាបធម្មច្ចយា តិស្សា អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ភ្នំហំ តំឡវាចាហំ ធុល្លច្ចយា
កឡវាចាបរិយោសារោ អាមត្តិ សង្ខារិយសសស្ស ។

(៥០៧) ភិក្ខុនី ត្រូវតាមភ្នំ ៧ ព្រោះចម្លើយនៃកិរិយាបំបួសស្រីពោរ
និចប់ញត្តិ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដំ ចប់កឡវាចាហំរោសិក ត្រូវតាមភ្នំធុល្លច្ចយ
ចំនឡាយ ចប់កឡវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខារិយសស ។

(៥០៨) ឯកា តាមន្តរី តមធម្មច្ចយា តិស្សា
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កឡតិ អាមត្តិ ទុក្ខដំស្ស បឋមំ
ចានំ បរិក្កេដំ អតិក្កាមេតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស
ទុតិយំ ចានំ អតិក្កាមេតិ អាមត្តិ សង្ខារិយសសស្ស ។

(៥០៨) ភិក្ខុនី ត្រូវតាមភ្នំ ៧ ព្រោះចម្លើយនៃកិរិយាដើរទៅកាន់
ចរន្តាស្រុកនៃច្បាប់ដំនំ គឺដើរទៅ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដំ ឈានដំហានជាបឋម
កន្លងរាជស្រុកទៅ ត្រូវតាមភ្នំធុល្លច្ចយ ឈានដំហានជាគម្រប់ដំកន្លង
ទៅ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខារិយសស ។

(៥០៩) សមាគ្គេន សង្ខេប ឧត្តិកំ ភិក្ខុនី ធម្មេន
វិទយេន សត្តសាសនេន អនបលោកេត្វា ការក-
សង្ឃំ អនក្ខាយ គណស្ស ចន្ទំ ធុសារណាច្ចយា
តិស្សា អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ភ្នំហំ
កឡវាចាហំ ធុល្លច្ចយា កឡវាចាបរិយោសារោ អាមត្តិ
សង្ខារិយសសស្ស ។

(៥០៩) ភិក្ខុនី ត្រូវតាមភ្នំ ៧ ព្រោះចម្លើយនៃកិរិយាមិនប្រាប់
ការកសង្ឃ ចាំដំនំដំនំសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហៅភិក្ខុនី
ដែលសង្ឃប្រមាញ់និទ្ទាលើកត្តាមនមិ កាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀន
ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា (ឲ្យចូលមកកាន់ពួក) និចប់ញត្តិ ត្រូវតាមភ្នំ
ទុក្ខដំ ចប់កឡវាចាហំរោសិក ត្រូវតាមភ្នំធុល្លច្ចយចំនឡាយ ចប់កឡវាចា
សព្វគ្រប់ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខារិយសស ។

វិធីបដិសេធ បដិសេធ

[៨១២] អវស្សុតា ភិក្ខុនិ អវស្សុតស្ស បុរិសបុត្ត-
 លស្ស ហត្ថតោ ទាននិយំ វា កោដនិយំ វា សហត្ថា
 បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញនប្បទ្ធិយា តិស្សោ អាមត្តិយោ អា-
 បដ្ឋតិ ទានិស្សនិ កុញ្ញិស្សនិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាមត្តិ
 ធុល្យទ្ធិយស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ សង្ក-
 និសេសស្ស ធុនកន្តន្តោណំ បដិគ្គណ្ហាតិ អាមត្តិ
 ធុក្កដស្ស ។

[៨១៣] តិក្ក អយេ ឃីសោ បុរិសបុត្តលោ គ-
 វិស្សុតិ អវស្សុតោ វា អវស្សុតោ វា យតោ ភ្នំ អន-
 វស្សុតា ឥន្ទ្រយេ យន្ត ឃីសោ បុរិសបុត្តលោ នេតិ
 ទាននិយំ វា កោដនិយំ វា ភំ ភ្នំ សហត្ថា បដិគ្គ-
 ហេត្វា ទាន វា កុញ្ញ វាតិ ធុយ្យននប្បទ្ធិយា តិស្សោ
 អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ តស្ស វេនេន ទានិស្សនិ កុញ្ញ-
 ស្សនិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាមត្តិ ធុក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ
 អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ ធុល្យទ្ធិយស្ស កោដនបរិយោសា-
 វេ អាមត្តិ សង្កនិសេសស្ស ។

វិធីបដិសេធ បដិសេធ

[៨១៤] ភិក្ខុនិ មាននប្រកត្រូវអាមត្តិ ព ព្រោះបច្ច័យវេទិកិយា
 ទទួលទាននិយៈ ប្រកាសនិយាហារនំតិវេទិកិយាបុត្តលដែលមានប្រកាស
 ដោយវេទិកិយា ហើយបរិភោគ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា ភាគាស្ស
 ទំនំទំនំស៊ី ទំនំទំនំ ត្រូវអាមត្តិធុល្យទ្ធិយ (លុះទទួលហើយបរិភោគ) ត្រូវ
 អាមត្តិសន្យាទិសេសគ្រប់ៗករៈដែលលេចចូលទៅ លុះទទួលទំនំនិយេ
 ស្លនំ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។

[៨១៥] ភិក្ខុនិ ត្រូវអាមត្តិ ព ព្រោះបច្ច័យវេទិកិយាបញ្ចេនភិក្ខុនិ
 ឥន្ទ្រ ដោយភាគីថា ខែនា បុរសបុត្តលនោះ ទុកជាមានប្រកត្តិ
 មិនមានប្រកត្តិ ទំនំទំនំដល់នាងបាទ ខែនា ឈ្លើយចុះ កាលណា
 ថេនាមិនមានប្រកត្តិ បុរសបុត្តលនោះទ្រវត្តណាជាទាននិយៈភ្នំ ជា
 ភោគនិយៈភ្នំ ដល់នាង ក៏នាងចូរទទួលវត្តនោះដោយវេទិកិយា ហើយ
 ទំនំទំនំស៊ីបរិភោគចុះ ដូច្នោះ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា ភាគាស្ស
 ទំនំទំនំស៊ី ទំនំទំនំ ភាគាស្សវេទិកិយានោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ (លុះទទួល
 ហើយនាង) ត្រូវអាមត្តិធុល្យទ្ធិយគ្រប់ ។ ករ ដែលលេចចូលទៅ លុះនាង
 រួចហើយ ត្រូវអាមត្តិសន្យាទិសេស ។

ភិក្ខុវិភាគ ហោឡេយ មហានិកាយ សង្ឃទិសេស

[៨០៤] តុបិកា ភិក្ខុនិ យាវតតិយំ សមទុកាស-
នាយ ធម្មដិទិស្សន្តធម្មច្ចយា តិស្សា អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ ញត្តិយោ ទុក្កដំ ទ្ធិហិ កម្មកតាហិ ធុល្លច្ចយា
កម្មកតាហិយោសារេ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

[៨០៥] តិស្សិត្តិទេវ អធិការណោ មត្តាកតា តុបិ-
កា(*) ភិក្ខុនិ យាវតតិយំ សមទុកាសនាយ ធម្មដិ-
ទិស្សន្តធម្មច្ចយា តិស្សា អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ញត្តិយោ
ទុក្កដំ ទ្ធិហិ កម្មកតាហិ ធុល្លច្ចយា កម្មកតាហិយោ-
សារេ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

[៨០៦] សំសដ្ឋា ភិក្ខុនិ យាវតតិយំ សមទុកា-
សនាយ ធម្មដិទិស្សន្តធម្មច្ចយា តិស្សា អាមត្តិយោ
អាមជ្ជតិ ញត្តិយោ ទុក្កដំ ទ្ធិហិ កម្មកតាហិ ធុល្លច្ចយា
កម្មកតាហិយោសារេ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

[៨០៧] សំសដ្ឋា វាយ្យេ(២) តុត្រេ វិហារេ មា តុត្រេ
នាហា វិហារត្តាតិ ឧយ្យោដេន្តិ យាវតតិយំ សមទុកាស-
នាយ ធម្មដិទិស្សន្តធម្មច្ចយា តិស្សា អាមត្តិយោ

១ ឧ. ឧ. កុចិកតិ ១ ទិស្សន្ត ។ ២ ឧ. វ. វាយ្យេ ។

ភិក្ខុវិភាគ មហានិកាយ សង្ឃទិសេស

[៨០៦] ភិក្ខុនិ ក្រោធនិវនិ ត្រូវភាចក្កិ ព ព្រោះបច្ច័យវេលន្ត
មិទលះ (អំពើទោះៗ) ក្នុងវេលាវេលសង្ឃសូត្រសមទុកាសនកម្ម ចប់ជា
គម្រប់ៗ ផង នីចប់ញក្កិ ត្រូវភាចក្កិទុក្កដ ចប់កម្មកតាហិលើក ត្រូវភាចក្កិ
ធុល្លច្ចយាទាំងឡាយ ចប់កម្មកតាសព្វគ្រប់ ត្រូវភាចក្កិសង្ឃទិសេស ។

[៨០៧] ភិក្ខុនិ វេលសង្ឃទិស្សន្តាញ ព្រោះអធិការណ៍កិច្ចិម្លយហើយ
ក្រោធនិវនិ ត្រូវភាចក្កិ ព ព្រោះបច្ច័យវេលនិយាមិទលះ (អំពើទោះៗ)
ក្នុងវេលាវេលសង្ឃសូត្រសមទុកាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ៗ ផង នីចប់ញក្កិ
ត្រូវភាចក្កិទុក្កដ ចប់កម្មកតាហិលើក ត្រូវភាចក្កិធុល្លច្ចយាទាំងឡាយ ចប់
កម្មកតាសព្វគ្រប់ ត្រូវភាចក្កិសង្ឃទិសេស ។

[៨០៦] ភិក្ខុនិ នៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ត្រូវភាចក្កិ ព
ព្រោះបច្ច័យវេលនិយាមិទលះ (អំពើទោះៗ) ក្នុងវេលាវេលសង្ឃសូត្រ
សមទុកាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ៗ ផង នីចប់ញក្កិ ត្រូវភាចក្កិទុក្កដ ចប់កម្ម-
កតាហិលើក ត្រូវភាចក្កិធុល្លច្ចយាទាំងឡាយ ចប់កម្មកតាសព្វគ្រប់ ត្រូវ
ភាចក្កិសង្ឃទិសេស ។

[៨០៧] ភិក្ខុនិ ចញ្ចូនភិក្ខុនិវនិគ្គា ដោយពាក្យថា វេលាភម្ភាសំ
ទាំងឡាយ ចូរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ)
ចុះ កុំនៅថែកវិទ្ធកិច្ចាទៀយ ដូច្នោះ ត្រូវភាចក្កិ ព ព្រោះបច្ច័យវេ

អាមជ្ជតិ ញត្តិយោ ទុក្ខដំ ទ្ធិហិ កម្មកំចាហិ ថុល្ល-
ទ្ធិយោ កម្មកំចាហិយោសារោ អាមត្តិ សង្ការិសេ-
សស្ស ។

សង្ការិសេសា ឌីដ្ឋិកា(១) ។

។ បេ ។

(៨១៨) ធី វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញឧប្បទ្ធិយោ កតិ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ ធី វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញឧប្បទ្ធិយោ
ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិក្កណ្ណាតិ
អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ
ចាដិទេសចំយស្ស ធី វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញឧប្បទ្ធិយោ
សមា ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។

ធីអាមត្តិវិ ឌីដ្ឋិកំ ទុក្ខដំ ។

(៨១៩) កាយសំសត្តំ សាទិយឧប្បទ្ធិយោ អាមត្តិ-
យោ ចត្តង្គំ វិចត្តង្គំ កតិ វិចត្តិយោ កដង្គំ ។ កាយ-
សំសត្តំ សាទិយឧប្បទ្ធិយោ អាមត្តិយោ ចត្តង្គំ វិចត្តង្គំ

១. ឧ. វេ. វេ. សង្ការិសេសា ឌីដ្ឋិកា ។

កិរិយាមនេសេ (សំគោត្ត ១) កុនិវេណវេលសន្ធិស្សត្រេសមុត្តាសេសេ
ចប់ដាម្រប់ ព្រះ ធីចញ្ញត្តិ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ចប់កម្មកំចាហិលើក
ត្រូវអាមត្តិថុល្លទ្ធិយោចំនិទ្ធិយោ ចប់កម្មកំចាហិលើក ត្រូវអាមត្តិសង្ការិ-
ទិសេស ។

ចប់ សង្ការិសេសា ។

។ បេ ។

(៨១៨) ភិក្ខុនិ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹក
ដោះផ្លូវយកមកទាន់ ។ ភិក្ខុនិ ត្រូវអាមត្តិ ២ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹក
ដោះផ្លូវយកមកទាន់ ភិក្ខុនិទទួលដោយគិតថា អាត្មាសញ្ញាមិនទាន់ ដូច្នេះ
ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ (លុះទទួលហើយទាន់) ត្រូវអាមត្តិបាដិទេសចំយៈ គ្រប់
កិរិយាលេចទូលទៅ ភិក្ខុនិ ត្រូវអាមត្តិ ២ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
សូមទឹកដោះផ្លូវយកមកទាន់ ។

ចប់ ធីអាមត្តិវិ ១២២ ២ ។

(៨១៩) អាមត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ចំពោះកាយ ចណ្តាវិចត្តិទាំង ២ កប់ចណ្តាសក្តិវិចត្តិទុក្ខដំ ។ អាមត្តិទាំង
ឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការចំពោះកាយ ចណ្តាវិចត្តិ

វិញ្ញាណេវ សេច្ចស មហាវា សន្តិយាវ

ទ្រ វិបត្តិយោ កដ្ឋន្តំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារ-
វិបត្តិ ។ ថេ ។ ទតី វិញ្ញាមេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាមត្តិ-
យោ ចត្តន្តំ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ កដ្ឋន្តំ ។ ទតី
វិញ្ញាមេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាមត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តិនំ
ឯតំ វិបត្តិ កដ្ឋន្តំ អាចារវិបត្តិ ។

វិបត្តិវិ វិបត្តិវិ ធម៌យំ ។

[៥២០] កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា អាមត្តិ-
យោ សត្តន្តំ អាមត្តិកុញ្ញានំ កតិហិ អាមត្តិកុញ្ញេហិ
សង្កហិតា ។ កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា អា-
មត្តិយោ សត្តន្តំ អាមត្តិកុញ្ញានំ បញ្ចហិ អាមត្តិកុញ្ញេ-
ហិ សង្កហិតា សិយា ទាភិកាយត្តិកុញ្ញេន សិយា
សង្ករិសេសាមត្តិកុញ្ញេន សិយា ជុល្លច្ចយា មត្តិកុញ្ញេន
សិយា ចាចិត្តិយាមត្តិកុញ្ញេន សិយា ទតិកាយត្តិកុញ្ញេន
។ ថេ ។ ទតី វិញ្ញាមេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាមត្តិយោ
សត្តន្តំ អាមត្តិកុញ្ញានំ កតិហិ អាមត្តិកុញ្ញេហិ សង្ក-
ហិតា ។ ទតី វិញ្ញាមេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាមត្តិយោ

វិញ្ញាណេវ សេច្ចស មហាវា សន្តិយាវ

ចំនំ ៤ រាជបណ្ណាលក្ខន្ធវិបត្តិ ៤ គិ សីលវិបត្តិកំមាន អាចារវិបត្តិកំមាន
។ ថេ ។ អាមត្តិចំនំឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃភិយាសូម ទ្រវិចារដោះផ្លូវយក
មកទាន់ បណ្ណាវិបត្តិចំនំ ៤ រាជបណ្ណាលក្ខន្ធវិបត្តិចំនំ ។ អាមត្តិចំនំឡាយ
ព្រោះបច្ច័យនៃភិយាសូមវិចារដោះផ្លូវយកមកទាន់ បណ្ណាវិបត្តិចំនំ ៤ រាជ
បណ្ណាលក្ខន្ធវិបត្តិ ១ គិ អាចារវិបត្តិ ។

ចំនំ វិបត្តិវិ ពិចារ ៣ ។

[៥២០] អាមត្តិចំនំឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ចំពោះកាយ បណ្ណាកន្លែងអាមត្តិចំនំ ៧ លោកសម្រ្គឹះដោយកន្លែង
អាមត្តិចំនំ ។ អាមត្តិចំនំឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ចំពោះកាយ បណ្ណាកន្លែងអាមត្តិចំនំ ៧ លោកសម្រ្គឹះដោយកន្លែង
អាមត្តិ ៨ គីកន្លែងអាមត្តិបុកដឹកកំមាន កន្លែងអាមត្តិសង្ករិសេសកំមាន
កន្លែងអាមត្តិជុល្លច្ច័យកំមាន កន្លែងអាមត្តិបាចិត្តិយកំមាន កន្លែងអាមត្តិ
ទុក្ខដកំមាន ។ ថេ ។ អាមត្តិចំនំឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃភិយាសូមវិចារដោះ
ផ្លូវយកមកទាន់ បណ្ណាកន្លែងអាមត្តិចំនំ ៧ លោកសម្រ្គឹះដោយកន្លែង
អាមត្តិចំនំ ។ អាមត្តិចំនំឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃភិយាសូមវិចារដោះផ្លូវ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

សត្វធំ អាមត្តិក្កុញ្ចាធំ ភ្នំហិ អាមត្តិក្កុញ្ចាធំ សត្វហិកា
សិយា តាដិទេសធិយាមត្តិក្កុញ្ចាធំ សិយា ឧត្តរាដា-
មត្តិក្កុញ្ចាធំ ។

សន្តហវំ ធិដ្ឋំ ចតុធំ ។

(៧២០) កាយសំសត្តំ សាធិយេនប្បជ្ជយា អាមត្តិ-
យោ ធំធំ អាមត្តិសមុដ្ឋាចាធំ កតិហិ សមុដ្ឋាធំ
សមុដ្ឋហត្ថំ ។ កាយសំសត្តំ សាធិយេនប្បជ្ជយា អា-
មត្តិយោ ធំធំ អាមត្តិសមុដ្ឋាចាធំ ឯកោន សមុដ្ឋាធំ
សមុដ្ឋហត្ថំ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហត្ថំ ន
វាចតោ ។ ឃេ ។ ធី វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បជ្ជយា
អាមត្តិយោ ធំធំ អាមត្តិសមុដ្ឋាចាធំ កតិហិ សមុដ្ឋា-
ធំធំ សមុដ្ឋហត្ថំ ។ ធី វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បជ្ជយា
អាមត្តិយោ ធំធំ អាមត្តិសមុដ្ឋាចាធំ កតិហិ សមុដ្ឋា-
ធំធំ សមុដ្ឋហត្ថំ សិយា កាយតោ សមុដ្ឋហត្ថំ ន
វាចតោ ធី ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

យកមកតាម ចណ្ណាភវនៃភាចក្កិទាំង ៧ លោកសម្រៀបដោយកងនៃ
ភាចក្កិ ២ គឺ កងនៃភាចក្កិពុទ្ធសិល្បៈក៏មាន កងនៃភាចក្កិពុទ្ធសិល្បៈ
ក៏មាន ។

ចំ សន្តហវំ. តាមប្រាប់ ៤ -

(៧២១) ភាចក្កិទាំងឡាយ ព្រោះច្រើននៃសេចក្តីក្រេកអរនឹងការ
ចំពាល់កាយ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃភាចក្កិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន
ចំពាល់ ។ ភាចក្កិទាំងឡាយ ព្រោះច្រើននៃសេចក្តីក្រេកអរនឹងការចំ-
ពាល់កាយ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃភាចក្កិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ រេ ។ ភាចក្កិ
ទាំងឡាយ ព្រោះច្រើននៃកិរិយាសូមទឹកដោះផ្លូវយកមកតាម ចណ្ណា
សមុដ្ឋាននៃភាចក្កិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានចំពាល់ ។ ភាចក្កិទាំង
ឡាយ ព្រោះច្រើននៃកិរិយាសូមទឹកដោះផ្លូវយកមកតាម ចណ្ណាសមុដ្ឋាន
នៃភាចក្កិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិន
តាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា

វិញ្ញាណក្ខណៈ ១៦ អធិការណ៍ សមាសភាព

វិញ្ញាណក្ខណៈ សមាសភាព អធិការណ៍ សមាសភាព

សម្មុទ្ធហត្ថិ ធន ចិត្តតោ សិយោ កាយតោ ធន ចិត្តតោ
ធន សម្មុទ្ធហត្ថិ ធន វាចតោ សិយោ កាយតោ ធន វា-
ចតោ ធន ចិត្តតោ ធន សម្មុទ្ធហត្ថិ ។

សម្មុទ្ធហត្ថិ ធន ចិត្តតោ ។

(៨២២) កាយសំសត្តំ សាទិយធម្មទ្ធកាយោ អាចត្តិ-
យោ ចត្តង្គំ អធិការណ៍ កត្តិយំ អធិការណ៍ ។ កាយ-
សំសត្តំ សាទិយធម្មទ្ធកាយោ អាចត្តិយោ ចត្តង្គំ អធិ-
ការណ៍ អាចត្តិករណ៍ ។ រេ ។ ធធី វិញ្ញាបេត្តា
កុត្តាធម្មទ្ធកាយោ អាចត្តិយោ ចត្តង្គំ អធិការណ៍ កត្តិយំ
អធិការណ៍ ។ ធធី វិញ្ញាបេត្តា កុត្តាធម្មទ្ធកាយោ អាចត្តិ-
យោ ចត្តង្គំ អធិការណ៍ អាចត្តិករណ៍ ។

អធិការណ៍ ធន ចិត្តតោ ។

(៨២៣) កាយសំសត្តំ សាទិយធម្មទ្ធកាយោ អាចត្តិ-
យោ សត្តង្គំ សមដានំ កត្តិយំ សមដេហំ សម្មុទ្ធកិ ។
កាយសំសត្តំ សាទិយធម្មទ្ធកាយោ អាចត្តិយោ សត្តង្គំ

វិញ្ញាណក្ខណៈ ១៦ អធិការណ៍ សមាសភាព
មិនមានវិញ្ញាណក្ខណៈ កាយសំសត្តំ មិនមានវិញ្ញាណក្ខណៈ
វាចតោ កាយសំសត្តំ មិនមានវិញ្ញាណក្ខណៈ ។

ចេ ធន ចិត្តតោ ។

(៨២៤) អាចត្តិករណ៍ ធន កាយ ព្រោះច្រើនយ៉ាងសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ចំណាប់កាយ ចណ្តាអធិការណ៍ ទាំង៤ ចាត់ជាអធិការណ៍ ណា ។ អាចត្តិករណ៍
ធន កាយ ព្រោះច្រើនយ៉ាងសេចក្តីត្រេកអរនឹងការចំណាប់កាយ ចណ្តាអធិ-
ការណ៍ ទាំង ៤ ចាត់ជាអាចត្តិករណ៍ ។ រេ ។ អាចត្តិករណ៍ ធន កាយ ព្រោះ
ច្រើនយ៉ាងសេចក្តីត្រេកអរនឹងការចំណាប់កាយ ចណ្តាអធិការណ៍ ទាំង ៤ ចាត់
ជាអធិការណ៍ ណា ។ អាចត្តិករណ៍ ធន កាយ ព្រោះច្រើនយ៉ាងសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ចំណាប់កាយ ចណ្តាអធិការណ៍ ទាំង ៤ ចាត់ជាអាចត្តិករណ៍ ។

ចេ អធិការណ៍ ធន ចិត្តតោ ។

(៨២៥) អាចត្តិករណ៍ ធន កាយ ព្រោះច្រើនយ៉ាងសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ចំណាប់កាយ ចណ្តាសមាសភាព ទាំង ៧ ចាត់ជាសមាសភាព ។ អាចត្តិ-
ករណ៍ ធន កាយ ព្រោះច្រើនយ៉ាងសេចក្តីត្រេកអរនឹងការចំណាប់កាយ ចណ្តា

សមដានំ ភិហំ សមដេហំ សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវិទ-
 យេន ច ចដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិទ-
 យេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ មេ ។ ធនិ វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញនប្បទូយា អាមត្តិយោ សន្តន្តំ សមដានំ ភិហំ
 សមដេហំ សម្មន្តំ ។ ធនិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បទូយា
 អាមត្តិយោ សន្តន្តំ សមដានំ ភិហំ សមដេហំ សម្មន្តំ
 សិយា សម្មទាវិទយេន ច ចដិញ្ញាតករណេន ច
 សិយា សម្មទាវិទយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

សមដានំ ភិហំ សម្មន្តំ ។

[៨២៤] កាយសំសន្តំ សាទិយនប្បទូយា ភតិ
 អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ កាយសំសន្តំ សាទិយនប្បទូ-
 យា ចក្ក អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ អវស្សកា ភិក្ខុនំ អវ-
 ស្សកស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស អនត្តុក្កំ ឧត្តជាតុមណ្ឌលំ
 ភហណំ សាទិយតិ អាមត្តិ ចារទិកស្ស ភិក្ខុ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តិ សង្សានិសេសស្ស

សមដានំ ភិហំ វិញ្ញាបេត្តា វាយសមដេហំ វាយ ភិ វាយសម្មទាវិទយេន
 ចដិញ្ញាតករណេន វាយ វាយសម្មទាវិទយេន តិណាវត្តារកេន វាយ ។ មេ ។
 អាមត្តិទាំង ឡាយ ព្រះបច្ច័យវៃ ភិហំ សម្មទាវិទយេន កម្មនាម ចក្ក
 សមដានំ ភិ ម្លេងវាយសមដេហំ ។ កុញ្ញនប្បទូ ព្រះបច្ច័យវៃ
 ភិហំ សម្មទាវិទយេន កម្មនាម ចក្ក សមដានំ ភិ វាយសម្មទាវិទយេន
 សមដេហំ វាយ ភិ វាយសម្មទាវិទយេន ចដិញ្ញាតករណេន វាយ វាយ
 សម្មទាវិទយេន តិណាវត្តារកេន វាយ ។

ចំ សមដានំ ភិហំ សម្មន្តំ ។

[៨២៥] ភិក្ខុ ឬ ភិក្ខុនី ត្រូវអាមត្តិច្ច័យ ព្រះបច្ច័យវៃ មេត្តិ
 ត្រេកអរនឹងការបំពេញកាយ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាមត្តិ ថ ព្រះបច្ច័យ
 វៃ មេត្តិត្រេកអរនឹងការបំពេញកាយ ភិ ភិក្ខុនីមានកម្រេកត្រេកអរនឹង
 ការចាត់ដាក់ (នូវសិវ្យោទេស) របស់បុរសបុគ្គលដែលមានកម្រេកវែរ
 តាំងពីខាងក្រោមដល់ដំបូងមក ដល់ខាងលើមណ្ឌលដង្កឹង ត្រូវអាមត្តិ
 ពុទ្ធនិក ភិក្ខុចាត់ដាក់កាយ (ត្រូវ) ដោយកាយរបស់ (ខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិ

កិច្ចនិរុទ្ធ លោក្យស ធម្មាណិ សមុប្បយាវៈ

កាយេន កាយប្បដិពន្ធំ អាមសតិ អាមត្តំ ផុល្យច្ចយស្ស
 កាយប្បដិពន្ធំ កាយប្បដិពន្ធំ អាមសតិ អាមត្តំ
 ទុក្ខដស្ស អន្តរិយតោទកេ ចាចិត្តិយំ កាយសំសត្តំ
 សាធិយនប្បច្ចយា ឥមា បញ្ច អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។
 តា អាមត្តិយោ ចត្តន្ធំ វិបត្តិចំ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្តិ ។
 សត្តន្ធំ អាមត្តិកុដ្ឋានំ កតិហិ អាមត្តិកុដ្ឋេហិ សង្ក-
 ហិតា ។ ចន្ធំ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ កតិហិ សមុដ្ឋានេហិ
 សមុដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តន្ធំ អធិការណាចំ កតមំ អធិក-
 រណំ ។ សត្តន្ធំ សមដាចំ កតិហិ សមដេហិ សម្មន្តិ ។
 តា អាមត្តិយោ ចត្តន្ធំ វិបត្តិចំ ទ្វេ វិបត្តិយោ ភជន្តិ សិយា
 សីលវិបត្តិ សីលា អាហារវិបត្តិ ។ សត្តន្ធំ អាមត្តិកុដ្ឋានំ
 បញ្ចហិ អាមត្តិកុដ្ឋេហិ សង្កហិតា សិយា ចាកជិកា-
 មត្តិកុដ្ឋេន សិយា សង្ករាជិសេសាមត្តិកុដ្ឋេន សិយា
 ផុល្យច្ចយាមត្តិកុដ្ឋេន សីលា ចាចិត្តិយាមត្តិកុដ្ឋេន
 សិយា ទុក្ខដាមត្តិកុដ្ឋេន ។ ចន្ធំ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ
 ដិកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
 ន សមុដ្ឋហន្តិ ន វាចតោ ។ ចត្តន្ធំ អធិការណាចំ

កិច្ចនិរុទ្ធ ធម្មាណិ: ១៦ សមុប្បយាវៈ

សន្សំទិសេស ភិក្ខុចាចំពាលំក្រុវែលដាចំនីកាយ (ស្រ្តី) ដោយកាយ
 របស់(ខ្លួន) ក្រុវែលដាចំនីកាយ ភិក្ខុចាចំពាលំក្រុវែលដាចំនីកាយ(ស្រ្តី)
 ដោយក្រុវែលដាចំនីកាយ (ខ្លួន) ក្រុវែលដាចំនីកាយ ភិក្ខុចាចំពាលំក្រុវែលដាចំនីកាយ
 ផល្គន្ធាយប្រាមដៃ ក្រុវែលដាចំនីកាយ: ភិក្ខុចាចំពាលំក្រុវែលដាចំនីកាយ ៥
 នោះ ប្រាមដៃនៃសេចក្តីក្រុវែលដាចំនីកាយ ។ ភាមត្តិចំនី
 នោះ ចណ្ណវិបត្តិចំនី ៤ រាប់បញ្ចាលក្នុងវិបត្តិចំនី ។ ចណ្ណកន្លែងភាមត្តិ
 ចំនី ៧ ភាមត្តិចំនីនោះ លោកសង្គ្រាមដោយកន្លែងភាមត្តិចំនី ។
 ចណ្ណសមុដ្ឋាននៃភាមត្តិចំនី ៦ កន្លែងទៀតដោយសមុដ្ឋានចំនី ។ ចណ្ណ
 អធិការណ៍ចំនី ៤ ចាត់ជាអធិការណ៍លា ។ ចណ្ណសមដៈចំនី ៧ ទ្រាប់
 ដោយសមដៈចំនី ។ ភាមត្តិចំនីនោះ ចណ្ណវិបត្តិចំនី ៤ រាប់បញ្ចាលក្នុង
 វិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិកំនាម អាហារវិបត្តិកំនាម ។ ចណ្ណកន្លែងភាមត្តិចំនី ៧
 ភាមត្តិចំនីនោះ លោកសង្គ្រាមដោយកន្លែងភាមត្តិ ៥ កន្លែងនៃភាមត្តិចំនី
 ដិកកំនាម កន្លែងភាមត្តិសន្សំទិសេសកំនាម កន្លែងភាមត្តិផុល្យច្ចយកំនាម
 កន្លែងភាមត្តិចុចិត្តិយៈកំនាម កន្លែងភាមត្តិទុក្ខដកំនាម ។ ចណ្ណសមុដ្ឋាន
 នៃភាមត្តិចំនី ៦ ភាមត្តិចំនីនោះ កន្លែងទៀតដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺកន្លែងទៀត
 កំរិតកាយនិចិត្ត មិនកន្លែងទៀតកំរិតចារទៀយ ។ ចណ្ណអធិការណ៍ចំនី ៤

អាមត្តាធិការណ៍ ។ សត្តន្តំ សមថាធិ ក៏ហ៍ សមថេហ៍
សម្មន្តិ សិយា សម្មទាវិទយេន ធម៌ដិញ្ញាតការណេន ធម
សិយា សម្មទាវិទយេន ធម តិណវត្តារកេន ធម ។ បេ ។

(៨២៥) នីតិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញធម្មទ្វយា កតិ អា-
មត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ នីតិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញធម្មទ្វយា ទ្វ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កុញ្ញិស្សាមិតិ មជ្ជិកុណា តិ អាមត្តិ
ទុក្ខនិស្ស អដ្ឋោហារ អដ្ឋោហារ អាមត្តិ ទាដំន-
សនិយស្ស នីតិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញធម្មទ្វយា នហ ទ្វ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ តា អាមត្តិយោ ចត្តន្តំ វិចត្តិចំ
កតិ វិមត្តិយោ កជន្តិ ។ សត្តន្តំ អាមត្តិកុញ្ញាធិ កតិហ៍
អាមត្តិកុញ្ញេហ៍ សម្ពុហិតា ។ ធម្មំ អាមត្តិសម្មដ្ឋាបាធិ
កតិហ៍ សម្មដ្ឋាទេហ៍ សម្មដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តន្តំ អនិ-
ការណាធិ កតមំ អនិការណ៍ ។ សត្តន្តំ សមថាធិ

បាត់ជាអាមត្តាអនិការណ៍ ។ ចណ្ណសមថៈទាំង ៧ តែងម្យ៉ាងដោយសមថៈ
៣ ដោយសម្មទាវិទយនិងមជ្ជិញ្ញាតការណៈក៏មាន ដោយសម្មទាវិទយ
និងតិណវត្តារក៏មាន ។ បេ ។

(៨២៥) ភិក្ខុខី ត្រូវអាមត្តិប្តីខ្លួន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹក
ដោះជួរយកមកទាន់ ។ ភិក្ខុខី ត្រូវអាមត្តិ ២ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូម
ទឹកដោះជួរយកមកទាន់ គឺកំពុងទទួលប្រទេសដោយគិតថា តាមអញ្ជើ
នាង ដូច្នោះ ត្រូវអាមត្តិក្រុង (លុះទទួលហើយទាន់) ត្រូវអាមត្តិពុជ-
ទេសនិយៈ ត្រូវ ។ វាវៈវេសលេចចូលទៅ ភិក្ខុខីត្រូវអាមត្តិទាំង ២ នេះ
ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួរយកមកទាន់ ។ អាមត្តិទាំងនោះ
ចណ្ណវិចត្តិទាំង ២ រាប់ចោលក្នុងវិចត្តិប្តីខ្លួន ។ ចណ្ណក្នុងនៃអាមត្តិទាំង ៧
អាមត្តិទាំងនោះ លោកសម្រៀបដោយក្នុងនៃអាមត្តិប្តីខ្លួន ។ ចណ្ណ
សម្មដ្ឋាននៃអាមត្តិទាំង ២ តាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋានប្តីខ្លួន ។ ចណ្ណអនិ-
ការណ៍ទាំង ២ បាត់ជាអនិការណ៍ណា ។ ចណ្ណសមថៈទាំង ៧ ម្យ៉ាង

កិច្ចដំរើកង្កែ លោក្យស មហាវិហារ សម្មុទ្ធយោវិ

កតិហិ សមដេហិ សម្មុទ្ធិ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្តុទ្ធ
 វិបត្តិទំ ឯកំ វិបត្តិ កង្កិ អាចារិវត្តិ ។ សត្តុទ្ធ អា-
 បត្តិកុលាទំ ទ្ធិហិ អាបត្តិកុលោហិ សង្កហិតា សិយា ចា-
 ដិទេសនីយោបត្តិកុលោ សិយោ ឧត្តហិបត្តិកុលោ ។
 ទទ្ធ អាបត្តិសម្មុដ្ឋានាទំ ចត្តហិ សម្មុដ្ឋានោហិ សម្មុដ្ឋ-
 ហន្តិ សិយា កាយតោ សម្មុដ្ឋហន្តិ ទ ភិគតោ ទ
 ចិត្តតោ សិយោ កាយតោ ទ ភិគតោ ច សម្មុដ្ឋហន្តិ
 ទ ចិត្តតោ សិយោ កាយតោ ច ចិត្តតោ ទ សម្មុដ្ឋ-
 ហន្តិ ទ ភិគតោ សិយោ កាយតោ ទ ភិគតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មុដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តុទ្ធ អធិការណាទំ
 អាបត្តិធិការណំ ។ សត្តុទ្ធ សមដាទំ តិហិ សមដេហិ
 សម្មុទ្ធិ សិយា សម្មុទ្ធាវិទយេន ច បដិញ្ញាតការណេន
 ច សិយា សម្មុទ្ធាវិទយេន ច តិណវត្តារកេន ចាតិ ។

សម្មុទ្ធយោវិ ចិត្តិកំ អដ្ឋមំ ។
 អដ្ឋិ ចត្តយវិហារ ចិត្តិកំ ។
 កិច្ចដំរើកង្កែ លោក្យស មហាវិហារ ចិត្តិកំ ។

កិច្ចដំរើកង្កែ មហាវិហារ ១៦ សម្មុទ្ធយោវិ

ដោយសមដៈប្រ្ម្មាទ ។ ពួកភាចត្តិវាជិវនាៈ ចណ្ណាវចត្តិវាជិ ៤ កប់
 ចណ្ណាវចត្តិវាជិ ១ គីតាចារិវចត្តិ ។ ចណ្ណាភាចត្តិវាជិ គីកតិ លោក
 សម្រួលដោយកនិខៃភាចត្តិ ៤ ភិកតិខៃភាចត្តិវាជិខេសនីយេតិមាន កតិ
 ខៃភាចត្តិវាជិកំមាន ។ ចណ្ណាសម្មុដ្ឋានខៃភាចត្តិវាជិ ៦ កំនិវឿនិដោយ
 សម្មុដ្ឋាន ៤ គីកំនិវឿនិអំពិកាយ មិនកំនិវឿនិអំពិកាយ មិនមិនកំនិ
 វឿនិអំពិកាយកំមាន កំនិវឿនិអំពិកាយអំពិកាយ មិនកំនិវឿនិអំពិកាយ
 មាន កំនិវឿនិអំពិកាយមិនអំពិកាយ មិនកំនិវឿនិអំពិកាយកំមាន កំនិ
 វឿនិអំពិកាយវាចាមិនចិត្តិកំមាន ។ ចណ្ណាអធិការណំ ៦ ចាតិវាចា-
 ចត្តាធិការណំ ។ ចណ្ណាសមដៈវាជិ ៧ តែនិវឿនិដោយសមដៈចេ គី
 ដោយសម្មុទ្ធាវិទយ មិនបដិញ្ញាតការណេតិមាន ដោយសម្មុទ្ធាវិទយមិន
 តិណវត្តារកេតិមាន ។

ចំ សម្មុទ្ធយោវិ ដាច្បាប់ ៤ ។
 ចំ ចត្តយវិហារ ចំ ៤ ។
 ចំ មហាវិហារ ១៦ ក្នុងកិច្ចដំរើកង្កែ ។

សម្ព័ន្ធនីតិសេដ្ឋប័

(៨២៦)

អនិច្ចា សទ្ធសង្ការ(*)

នុក្ខានក្កា ៨ សម្ពុត្តា

និព្វានញា ៧ បណ្ឌិតិ

អនក្កា ៧ តិ និច្ចយា ។

ពុទ្ធជន្ទេ អនុប្បន្ទេ

ពុទ្ធានិច្ចេ អនុត្តតេ

តេសំ សភាកន្ទម្នា

នាមមត្តំ ៨ ញាយតិ(២) ។

* ១. ២. សទ្ធសង្ការ ។ ២. ១. ៨ នាយតិ ។

សម្ព័ន្ធនីតិសេដ្ឋប័

[៨២៦] សង្ការតំនិក្ខន្ធានិច្ចយា ដែលចម្លើយពាក់កែវ
ហើយ ជាចលនាចម្រើននៃ ជាទុក្ខផង ជាអនក្កាផង ។ និព្វាន
និងបណ្ឌិតិកិលោកនិច្ចយា ជាអនក្កាផងដែរ(១) ។ កាលព្រះ
ពុទ្ធដួងជាព្រះចន្ទ មិនទាន់កើតឡើង កាលព្រះពុទ្ធដួងជាព្រះ
កាចិញ្ច មិនទាន់បានក្រសែនឡើយ នាមព្វបណ្ឌិតិចលនា
កាមតិ(២) តំនិក្ខន្ធានិច្ចយា គឺមិនមានអនក្កាភាពដឹងបាន ។

១ អក្កា ប្រែថា ខ្លួន ថា ចិត្ត ឬថា សភាវៈដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចនៃខ្លួន ។ អនក្កា
ប្រែថា សភាវៈមិនមែនខ្លួន មិនមែនចិត្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចនៃខ្លួន ។ យើងបានដឹងពី
មើលត្រង់បទដែលយើង អនក្កា នោះប្រើទេស្តីរ បានចូលចិត្តដោយច្បាស់ណាស់ថា គេមិនទាន់
ដឹងអាយតនៈ ១២ ឬ ១៩ ៨ ប្រណ រស្មីកែនអនក្កាគ្រប់ចំណែក សូម្បីព្រះនិព្វានដែលជាគម្ពី
យ៉ាងណា ក៏គេបានឈ្លោះថាជា អនក្កាដែរ គេមិនទាន់ដឹងស្រាវជ្រាវព្រះនិព្វាននោះ ទៅមាន
១៩ ៨ ជាហេតុជាចម្រើនឡើយ ព្រោះគេមិនទាន់ដឹងសង្ការទេឡើយ ។ ឯព្រះនិព្វាន
ជាអនក្កាដែរ ជាមិនមែនមានហេតុមិនមានចម្រើនណាម្នាក់ឡើយ ។ ព្រោះព្រះនិព្វាន
នេះជាសង្ការហើយ ព្រះនិព្វាននោះ គឺគ្រប់គ្រងទាំងអស់មិនត្រូវកើតឡើង តែមិន
មែនជាអ្វីសូន្យទេនោះទេ គឺព្រះនិព្វានទៅមានអាយតនៈមួយ ឬមានហេតុម្នាក់ គឺអរហន្ត-
និព្វាននោះនិង សម្ពុត្តពុទ្ធសាសនា ឧត្តិ រិក្ខុវេទ ឬទាយទំ ។ ២ សំដៅយកសង្ការមិន
គឺមានចម្រើនប្រដុំគ្នាតែឯង ជាមិនមានដំណែកឡើយដោយការមានមិនទៀងទាត់ ។

សុត្តនិកាយសម្មាសម្ពុទ្ធ សុត្តនិកាយ
 ទុក្ខំ វិវិដំ កាត្វា
 ប្បយំត្រាច ទារមី
 ឧបជ្ឈន្តំ មហាវិរា
 ចក្កុក្កតា សព្វប្បកោ
 តេ ទេសយន្តិ សន្តម្ពំ
 ទុក្ខុហារី សុចារិហំ ។
 អន្តិរសោ សក្យមុនិ
 សព្វក្កតាទុក្ខម្បកោ
 សព្វសត្តត្ថមោ សីហោ
 មិដកេ តីណិ ទេសយិ
 សុត្តន្តំ អភិធម្មត្ថំ^(១)
 វិទយត្វា មហាតុណំ ។
 ឋវំ ធីយតិ សន្តម្ពា
 វិទយោ យនិ តិដ្ឋិតំ
 ឧកតោ ច វិកត្តានិ
 ទន្ធកា យា ច មាតិកា

១ ឧ. ម. សុត្តនិកាយសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

សុត្តនិកាយសម្មាសម្ពុទ្ធ សុត្តនិកាយ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានិច្ចាយ ជាមហាវិរៈ ទ្រង់ធ្វើនូវទុក្ខកិរិយា
 មានប្រការផ្សេង ។ ប៉ុន្តែចំពោះនូវប្រាមីចានិច្ចាយ ព្រះអង្គ
 មានចក្ខុភ័យហើយ ប៉ុន្តែស្រស់ដឹងឡើង ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែង
 នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដែលសម្រាប់ចម្លែកៗនូវកងទុក្ខ ហើយនាំមក
 នូវសេចក្តីសុខ ចំពោះសត្វលោក ព្រមទាំងព្រហ្មលោក ។
 ព្រះអង្គសេសសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាសក្យមុនី ព្រះអង្គមានសេចក្តី
 អនុប្រាសេត្វសត្វ ឧក្កមទាំងសព្វសត្វ ជាសីហៈ (លេស
 រាជន) ទ្រង់សម្តែងនូវព្រះចនៈទាំង ៣ ក្នុងចំណែក គឺព្រះ
 វិន័យ ព្រះសូត្រ ព្រះអភិធម្ម ដែលជាពាក្យមានតុណ្ហិ ។
 ចំពោះវិន័យ បំពេញហើយ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅបាទ
 យ៉ាងនេះ ឧក្កមវិកត្តិ ទទួលវិន័យ ខ័ណ្ឌតិកា ដែលព្រះ

យ៉ាងនេះ ឧក្កមវិកត្តិ ទទួលវិន័យ ខ័ណ្ឌតិកា ដែលព្រះ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

មាលា សុត្តុគុណោទេវ
 បរិវារេន តង្គិកា ។
 តស្សា បរិវារស្ស
 សមុដ្ឋានំ ធិយតោ កាតំ
 សម្ពេទនិទានញ្ញាញំ
 សុត្តុ ធិស្សន្តិ ឧបវិ
 តស្មា សំគេត្ត បរិវារំ
 ធម្មការោ សុខេសលោតិ ។
 វិរាត្តំ ភ្នំសុ ចញ្ញតំ
 ឧត្តិសន្តិ ឧបោសថេ
 បរិក្ខាមិ សមុដ្ឋានំ
 យនាញាយំ សុណាម មេ ។
 ចារាដិកំ យំ បឋមិ
 ធុតិយញ្ច តតោ បរិ
 សញ្ជិវត្តា ធុកាសញ្ច
 អតិរេកញ្ច ចិវរិ
 លោមាធិ បទសោធនម្មោ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

សន្តិភិកាចារ្យ ចងក្រងហើយ ដោយបរិវារៈ ចម្លងជាពម្រងភ្នំ
 ដែលគេប្រក្រត ដោយចេសន្តិវង្ស ។ សមុដ្ឋាននៃបរិវារៈនេះ
 ជាសមុដ្ឋានដែលអ្នកប្រាជ្ញធ្វើឲ្យទៀងទាត់ គឺធ្វើដំឡើងឲ្យ
 ប្រឡងដោយសមុដ្ឋានឯទៀត សម្តេចជន ធិតាជន សមុដ្ឋាន
 ដទៃផង មានប្រាកដមកក្នុងសូត្រ ដូចសម្តែងមកហើយ ពាទិដ្ឋ
 ព្រោះហេតុនោះ កិច្ចដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ជាអ្នក
 ប្រាជ្ញបដិ គប្បីសិក្សានូវបរិវារៈ (ទៀតចុះ) ។ សិក្ខាចរណា
 ដែលទ្រង់ចញ្ញត្តិហើយក្នុងវិក្កតាំងតិ ដែលពួកកិច្ច ធិតិកិច្ច
 តែងសម្តែងគ្រប់ថ្ងៃធាបាសថ ខ្ញុំធិតិពោលនូវសមុដ្ឋាន (ខែ
 សិក្ខាចរណោះ) កាលសមគួរដល់សេចក្តីចេះផង អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរប្រុងស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ។ សិក្ខាចរណ៍ទាំងឡាយ ១៣ គឺបឋម-
 បារាជិកសិក្ខាចរ ១ ធុតិយបារាជិកសិក្ខាចរ ១ តថេបុរៈទៀត
 គឺសញ្ជិវត្តសិក្ខាចរ ១ សមុគ្គសាសនសិក្ខាចរ ១ អតិរេកចិវ-
 សិក្ខាចរ ១ ឯឡករណមសិក្ខាចរ ១ បទសោធម្មសិក្ខាចរ ១

សមុត្តានសីលសង្ខេប បរិចារណិកសមុត្តាម

ក្នុងសិវិទានេន ច
 ដេយ្យនេសនោវិញ
 អនុត្តរាយ ភេរស ។
 ភេរសេតេ សមុត្តាម-
 នយា វិញ្ញាណំ ចំន្តិតា
 ឯកោកស្មី សមុត្តាម
 សនិសា ឥន ទិស្សរេ ។

[៨២៧] មេដ្ឋងំ សុត្តានសីលសង្ខេប
 អនិយតា បរិមិតា
 ចុត្តបថវិទានិកា
 រហោ កិក្ខុនិយា សហ
 សរោជនេ រហោ ទ្វេ ច
 អន្តិលំ ឧទកោ ហាសំ
 ចហារេ ឧត្តិរេ ចេវ
 តេជញ្ញាសា ច សេក្ខិយា
 អនក្ខតា ហាស្សតា(១)

១ ឧ. អនុត្តរំ តាមវិល្លាតា ។

សមុត្តានសីលសង្ខេប បរិចារណិកសមុត្តាម

ក្នុងសិវិទានេន ច សិវិទានសិក្ខាម ១ ដេយ្យសង្ខ-
 សិក្ខាម ១ ចម្មនេសនាសិក្ខាម ១ ហេវិវិញ្ញាណសិក្ខាម ១
 អនុត្តរាយសិក្ខាម ១ ។ សិក្ខាមចំនី ១៣ ខេរ ខាន
 និយមសំសមុត្តាម ដែលអ្នកប្រាជ្ញចាំឱ្យយុត្តិធម៌ហើយ
 ថា ក្នុងសមុត្តានសិក្ខាមមួយៗ ក្នុងវិក្កតំនីតំរេរ ខាន
 សមុត្តានប្រវេណយ ។ គ្នាចំនីអស់ ។

[៨២៧] មេដ្ឋងំសិក្ខាម ១ សុត្តិស្សន្ធិសិក្ខាម ១ កាយ-
 សំសង្កសិក្ខាម ១ ចរិមនិយកសិក្ខាម ១ ចុត្តបក-
 សិក្ខាម(១) ១ បរិបាណិកសិក្ខាម ១ រហោនិសង្កសិក្ខា-
 ម(២) ១ សរោជនសិក្ខាម ១ រហោនិសង្កសិក្ខាម(៣)
 ចំនី២ អន្តិលំចារោកសិក្ខាម ១ ឧទកោសមុត្តាម ១
 ចហារនាសិក្ខាម ១ ឧត្តិរោសិក្ខាម(៤) ១ សេក្ខិយ ១៣
 អនក្ខសិក្ខាម ១ តាមន្តរេមនសិក្ខាម ១ អវិស្សតាមនិយ-

១ គឺអនុត្តរសិក្ខាម ក្នុងក្នុងតាមវិល្លាតាម ១ ២ គឺកិក្ខុនិយក្នុងទីតំនីតំរេរ
 ចំនីក្នុង ។ ៣ គឺបរិចារណានិសង្ក ១ ចុត្តិយរហោនិសង្ក ១ (អរហនវិញ្ញាណ សិក្ខាម ១ ៤-៧) ។
 ៤ គឺនិលសង្កសិក្ខាម ។

វិទ្យាបិដក បរិវារ

តលមដ្ឋត្វ សុត្តិកា
 វស្សុវុត្តា ច ឱវាធំ
 បាទុនទ្វេ បវត្តិធំ
 ចសត្តតិ វខេ សិក្ខា
 កាយមាណសិកា កតា
 សទ្ធិ វិកសមុដ្ឋាបា
 បវមំ បារាជិកំ យថា ។

បរិមណសិកាសមុទ្រានំ ធិដ្ឋិតំ ។

[៨២៨] អធិដ្ឋិតំ វិក្កហុត្តរិ(១)

ធុដ្ឋល្វា អត្តកាមិធំ
 អម្ពលា អញ្ញកាតិយា
 អធិយតា ធុតិយិកា
 អធិដ្ឋេ បវណាមខេ
 មុសា ឱមសេសុណា
 ធុដ្ឋល្វា បវវិទលោ

១ ធុ. វិក្កហុត្តរិ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារ

គហនសិក្ខាបទ(១) ១ គលយាជកសិក្ខាបទ ១ ជត្តមជ្ឈក-
 សិក្ខាបទ ១ ធុទកសុត្តិកសិក្ខាបទ ១ វស្សុវុត្តាសិក្ខាបទ ១
 ធុវេទកមសិក្ខាបទ ១ វុត្តិចិកបវត្តននាទុក្ខសិក្ខាបទ ១ វិម
 ត្រូវជា ៧៦ សិក្ខាបទទាំងសស់នេះ សុទ្ធតែបានសម្រួលមួយ
 គឺតាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត ដូចបឋមបុគ្គលជីកសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ ឃើងបារាជិកសមុទ្រាន ។

[៨២៨] អធិដ្ឋិតានសិក្ខាបទ ១ មុនុស្សុវុត្តាសិក្ខាបទ ១ ធុត្តវិម-
 មុស្សុបម្មសិក្ខាបទ ១ ធុដ្ឋល្វាសិក្ខាបទ ១ អត្តកាមបុរិចារិយ-
 សិក្ខាបទ ១ អម្ពលកសិក្ខាបទ ១ អញ្ញកាតិយសិក្ខាបទ ១ ធុតិ-
 យាចិយកសិក្ខាបទ ១ ចិវិច្ឆិខនសិក្ខាបទ ១ ចរិណាមនសិក្ខា-
 បទ ១ មុសាវិទសិក្ខាបទ ១ ធុមសវវិទសិក្ខាបទ ១ មេសុត្តា-
 សិក្ខាបទ ១ ធុដ្ឋល្វាភេទសិក្ខាបទ ១ បវវិទលានសិក្ខាបទ ១

១ គឺវាទធិយោលកសិក្ខាបទ ។

សមុត្តិសិសសង្ខេប ទុតិយបារាជិកសមុត្តិ
 ក្នុង អញ្ញាយ ទុដ្ឋបេ
 ជិត្តឡង់ សិក្ខាធាតុ
 អាមិសហេតុ កុត្តារី
 ឯហិ អនាធិ ភីសា
 អបនិទេ ច ជីវិត
 ជាង សម្បណកំ កង្កំ
 ទុនសំវាសនាសនា
 សហទម្មិកវិលេចា
 មោហា អម្ពលកេន ធន
 កុក្កុដ្ឋំ ធម្មិកំ(១) ធាតុ
 បរិណាមេយ្យ បុត្តលេ
 កំរុទ្ធ អកាលអច្ឆិទ្ធ
 ទុត្តហិ ជិវយេន ធន
 កណំ វិកង្កំ ទុត្តលំ

• ច. កុត្តរធម្មិកំ ។

សមុត្តិសិសសង្ខេប ទុតិយបារាជិកសមុត្តិ

ក្នុងភាសសិក្ខាបទ ១ អញ្ញាវិទកសិក្ខាបទ ១ ឧដ្ឋបទកសិក្ខា-
 បទ ១ និក្ខេបសិក្ខាបទ ១ សិក្ខាសិក្ខាបទ(១) ១ អាមិស-
 ហេតុសិក្ខាបទ ១ កុត្តារីសិក្ខាបទ(២) ១ ឯហិសិក្ខាបទ(៣) ១
 អនាធិយសិក្ខាបទ ១ ភីសាបទសិក្ខាបទ ១ អបនិទានសិក្ខា-
 បទ ១ ជីវិតារវិភេទសិក្ខាបទ(៤) ១ សម្បណកសិក្ខាបទ ១
 កុក្កុដ្ឋកសិក្ខាបទ ១ ឧនិសិទិស្សសិក្ខាបទ ១ សំវាស-
 សិក្ខាបទ(៥) ១ នាសិក្ខាសាមណេសោត្តសិក្ខាបទ (៦) ១
 សហទម្មិកសិក្ខាបទ ១ វិលេចសិក្ខាបទ ១ មោហានកសិក្ខា-
 បទ ១ អម្ពលកសិក្ខាបទ(៧) ១ កុត្តរធម្មិកសិក្ខាបទ(៨) ១
 ធម្មិកសិក្ខាបទ(៩) ១ ចិវិទក្ខន្ធម្មិកសិក្ខាបទ (១០) ១
 បុត្តលបរិណាមសិក្ខាបទ ១ កិរុទ្ធសិក្ខាបទ(១១) ១ អកាលចិវិ-
 សិក្ខាបទ(ភាជាបទៈ) ១ អច្ឆិទ្ធសិក្ខាបទ ១ ទុត្តហិកសិក្ខាបទ
 (ឧដ្ឋបទកៈ) ១ ឧនិយសិក្ខាបទ (អភិសេនៈ) ១ គណចិវិ-
 ហានសិក្ខាបទ ១ ចិវិកង្កិសិក្ខាបទ ១ ទុត្តលចិវិសិក្ខាបទ ១

• ជិសម្បណកសិក្ខាបទ ១០ កុក្កុដ្ឋកសិក្ខាបទ ១ ២ ឧនិយបារាជិកសិក្ខាបទ ១ កង្កំ
 ឧដ្ឋបទសិក្ខាបទ ១ ៤ ជិសកុត្តរធម្មិកសិក្ខាបទ ១ ៥ ជិសកុត្តរធម្មិកសិក្ខាបទ ១ ៦ ជិសកុត្តរធម្មិកសិក្ខាបទ ១ ៧ ជិសកុត្តរធម្មិកសិក្ខាបទ ១
 ៨ ជិសកុត្តរធម្មិកសិក្ខាបទ ១ ៩ ជិសកុត្តរធម្មិកសិក្ខាបទ ១ ១០ ជិសកុត្តរធម្មិកសិក្ខាបទ ១ ១១ ជិសកុត្តរធម្មិកសិក្ខាបទ ១ ១២ ជិសកុត្តរធម្មិកសិក្ខាបទ ១

វិទេយចំណី បរិវារ

កម្រិតជាសុចស្ស័យ
អក្កោសចល្លិ មង្គលី
គត្តិមិ ធម៌ ជាយន្តិយា
ទ្រូ វស្សា សិក្ខា សង្ខេប
គាយោ ចេវ តិហិតតា
កុមារីក្ខតា តិស្សោ ធម៌
ឧទម្ពានសសម្មតា
អលញ្ញាវ សោកាវស្ស័
ធម្មា អនុវស្សា ធម៌
សិក្ខាមនា សក្កតិមេ
សម្មជ្ជានា តិកា កតា
កាយចិត្តេន ធម៌ វាចា
វាចាចិត្តា ធម៌ កាយិកា
តិហិត ទ្វារេហិតិ ជាយន្តិ
នាករិកំ ទុតិយំ យថា ។

ទុតិយយាងិកសម្មាសំ ខិដ្ឋិតំ ។

វិទេយចំណី បរិវារ

កម្រិតជាសុចស្ស័យ ១ ឧបស្ស័យសិក្ខា ១ អក្កោសច-
សិក្ខា ១ មង្គលីកាសិក្ខា ១ កុលមង្គលីសិក្ខា ១
គត្តិមិវង្គាបសិក្ខា ១ បាយន្តិវង្គាបសិក្ខា ១ ទ្រូ-
វស្សាសិក្ខាសិក្ខា ១ សិក្ខាសិក្ខាសង្ខេប-
សម្មតាសិក្ខា ១ តិហិតតាសិក្ខា(១) មាន ៣ កុមារីក្ខតា-
សិក្ខា(២) មាន ៣ ឧទម្ពានសសម្មតាសិក្ខា ១
អលញ្ញាវសិក្ខា ១ អលញ្ញាវសិក្ខា ១ សោកា-
វស្សាសិក្ខា ១ បារិវាសិក្ខាឧទម្ពានសិក្ខា ១ អនុវស្ស-
សិក្ខា ១ ឯកវស្សាទ្រូវង្គាបសិក្ខា ១ ព្រមទាំងស្រី
ត្រូវជា ៧០ សិក្ខា សិក្ខាទាំងនេះសុទ្ធតែមានសម្មជ្ជាន
៣ ។ គឺគឺតទ្រូវង្គាបសិក្ខា មិនកើតទ្រូវង្គាបសិក្ខា ១
កើតទ្រូវង្គាបសិក្ខាមិនមិច្ឆា មិនកើតទ្រូវង្គាបសិក្ខា ១ កើតទ្រូវង្គា
បសិក្ខា ៣ គឺ កាយវិចិត្ត ១ ដូចក្នុងទុតិយយាងិក-
សិក្ខា ។

ចប់ ទុតិយយាងិកសម្មាសំ ។

១ គឺ ឧទម្ពានសសម្មតា បរិបុណ្ណឧទម្ពានសសម្មតាសិក្ខា ទ្រូវស្សា
និសិទ្ធិកាសង្ខេបអប្បធម៌វិចិត្ត ។ ២ ក៏ហៅថា ឧទម្ពានសសម្មតា ។

សមុទ្រសិវសង្ខេប សញ្ញាវគ្គសមុទ្រ

(៨២៧) សញ្ញាវ កុដិ វិហារោ
 ដោវនេត្ត ចដិក្កយោ
 វិញ្ញាតត្រវិ អភិបាដ្ឋិ
 ឧភិដ្ឋំ ទ្ធកកោ ច
 កោសិយោ សុទ្ធនោកា
 ធាតុស្សនិ ធិសីននំ
 វិញ្ញាដ្ឋិ រូមិកោ ដោ
 ឧកោ ធានប្បការកា
 ឧនតទ្ធនវស កា
 សុត្តំ វិកាច្យនេន ច
 ប្បារធានសិទ្ធិដំ ច
 ច្រវចន្ទយដោតិ ច
 រតនំ ស្វចិ មញ្ជោ ច
 ត្រលំ ធិសីននកណ្ណា ច

សមុទ្រសិវសង្ខេប សញ្ញាវគ្គសមុទ្រ

(៨២៧) សញ្ញាវគ្គសិក្ខាបទ ១ កុដិការសិក្ខាបទ ១ វិហារ-
 សិក្ខាបទ (មហាប្បៈ) ១ ចិវរោចនសិក្ខាបទ ១ ចិវរប្បដិក្ក-
 ហណសិក្ខាបទ ១ អញ្ញាកកវិញ្ញាតិសិក្ខាបទ ១ កទុក្កវិក-
 ហដ្ឋសិក្ខាបទ(១) ១ ឧបក្កដសិក្ខាបទ ២ (គិលមឧបក្កដៈ ១
 ទុតិយឧបក្កដៈ ១) ប្លុកសិក្ខាបទ(២) ១ កោសិយសិក្ខាបទ ១
 សុទ្ធការ្យសិក្ខាបទ ១ ទ្រោភាសិក្ខាបទ ១ ធាតុស្សសិក្ខា-
 បទ ២ ធិសីននសិក្ខាបទ ១ វិញ្ញាតិសិក្ខាបទ(៣) ១
 រូមិយសិក្ខាបទ ១ ធានប្បការសិក្ខាបទ ២ (គិលមិយសិក្ខា-
 បទ ១ កយវិក្កយសិក្ខាបទ ១) ឧបេត្តាធិសិក្ខា-
 បទ ១ វិស្សិកសាដិកសិក្ខាបទ ១ សុត្តវិញ្ញាតិសិក្ខាបទ ១
 វិកច្ឆាសិក្ខាបទ(៤) ១ ទ្វារសិក្ខាបទ(៥) ១ ចិវរោចនសិក្ខា-
 បទ ១ ចិវរសិក្ខាសិក្ខាបទ ១ ច្រវសិក្ខាបទ(៦) ១ ចច្ចយ-
 សិក្ខាបទ(៧) ១ ដោតិសមាធានសិក្ខាបទ ១ រកនសិក្ខា-
 បទ ១ ស្វចិយសិក្ខាបទ ១ មញ្ជាសិក្ខាបទ ១ ក្រហនប្ប-
 សិក្ខាបទ ១ ធិសីននសិក្ខាបទ ១ កណ្ណប្បដិញ្ញាតិសិក្ខាបទ ១

១ ក្នុងហៅថា កទុក្កវិសិក្ខាបទបុណ្ណោះ ។ ២ គឺវគ្គសិក្ខាបទ ។ ៣ គឺឧប្បករណេម-
 ដោវនេសិក្ខាបទ ។ ៤ គឺមហាធានសិក្ខាបទ ។ ៥ គឺមហាធានសិក្ខាបទ ។ ៦ គឺកុដិក-
 កាវត្ត ។ ៧ គឺពោលមាតសិក្ខាបទ ។ ៨ គឺមហាធានសិក្ខាបទ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

វិស្សតា ១ សុគតេន
 វិញ្ញត្តិ អញ្ញតេតាមថា
 ទ្វេ សង្ឃិកា ចហានិកា
 ទ្វេ មុត្តលា លហុកា កុ
 ទ្វេ វិហារសា សាដិកា ៨
 សមណចិវរេន ៨
 សមបញ្ញាសិមេ ៨
 ចហិ មាណសិ ជាយេ
 កាយតោ ៨ វាចាចិញ្ញា
 វាចតោ ៨ កាយមថា
 កាយវាចា ៨ ចិត្តតោ(១)
 កាយចិត្តា ៨ វាចតោ(២)
 វាចាចិត្តា ៨ កាយេន
 តិហិ មាណសិ(៣) ជាយេ
 ៨សមុដ្ឋា ចិកា ៨តោ(៤)
 សញ្ញិកេន សាដិសា ។
 សញ្ញិកេន ៨ ចិញ្ញា ។

១ ១. ២. ៣ ៤ ចិញ្ញា ។ ២ ៥ វិចិត្ត ។ ៣ ទ្វារហិ ។ ៤ ១. ២. ៣ ៤ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

វិញ្ញត្តិ-
 សិក្ខា ១ សុគតិវិសិក្ខា ១(១) ១ វិញ្ញត្តិ-
 សិក្ខា ១ ១ អញ្ញតេតាមសិក្ខា ១ សង្ឃិកាវិសិក្ខា ២
 មហានិកាសិក្ខា ១ មុត្តលាវិសិក្ខា ២ លហុ-
 កាសិក្ខា ១ កុសិក្ខា ១ វិហារសិក្ខា-
 ១ ២ ឧបសាលាសិក្ខា ១ សមណចិវរេនសិក្ខា ១
 ប្រចាំសិក្ខា ១ ៥ ០ គតិ សិក្ខា ១ ចាំនិរោ ១ សុទ្ធ
 តោនសមុដ្ឋាន ១ គី កើតឡើងអំពីកាយ មិនកើត
 ឡើងអំពីវាចាចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពី
 កាយចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយចិត្តវាចា មិនកើតឡើង
 អំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១
 កើតឡើងអំពីវាចាចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ កើត
 ឡើងអំពីទ្វារចាំនិ ១ កើតយកវាចាចិត្ត ១ សិក្ខា ១ ចាំនិរោ
 សុទ្ធតោនសមុដ្ឋាន ២ ដូចគ្នាទាំងសញ្ញិកេនសិក្ខា ១ វិសេ ។

៨៧ សញ្ញិកេន ៨ ។

១ ៨ ៩ ១០ ១១ ។

សមុទ្រសិវសង្ខេប សមុទ្រសិវសង្ខេប

(៨៣០) កេតាទុវត្តទុទ្ធច
 ទុសទុដ្ឋល្ម័តិដ្ឋិ ច
 ទដ្ឋ ទដ្ឋក្សិតា ទ្វេ ច
 ទ្វេ ច សន្តា ទ ទ្រវហារ
 ទនា ទីតាសេ មិ ច
 ចត្តតោ ទុប្បដេន ម
 វដ្ឋាទុវត្តិ កេហលា
 ទិសារ មប្បាទិកុតា
 កិស្មី សំសដ្ឋា ទ្វេ វច
 វិសិទ្ធ ទុក្ខិតាយ ច
 បុន សំសដ្ឋា ទ វុបសេ
 អាកមញ្ច មវណា
 អទ្ធក្សមាស សហដិវិធី
 ទ្វេ ដិវិ អទុតទុតា
 សក្កិស កមេ ទម្មា

សមុទ្រសិវសង្ខេប សមុទ្រសិវសង្ខេប

(៨៣០) សន្តិភាសិត្តាបទ ១ កេតាទុវត្តកសិត្តាបទ ១
 ទុទ្ធចកិសិត្តាបទ ១ កុលទ្ធសកសិត្តាបទ ១ ទុដ្ឋល្ម័តិដ្ឋិ-
 ក្រាសិត្តាបទ ១ ទិដ្ឋិក្សិតិសិស្សដ្ឋសិត្តាបទ ១ ទន្ធិកទុក្ខា-
 កមសិត្តាបទ ១ ទុដ្ឋក្សិតសិត្តាបទ ២ អប្បសន្ធិសិត្តាបទ ២
 មក្សហរណសិត្តាបទ ១ មោយសិត្តាបទ ១ ទីតាសេសិត្តា-
 បទ ១ មនសិត្តាបទ ១ មប្បកាសិត្តាបទ ១ ទុប្បដេនសិត្តា-
 បទ ១ វដ្ឋប្បដិប្បាទសិត្តាបទ ១ ទុក្ខិតាទុវត្តសិត្តាបទ ១
 ហក្កុហរណសិត្តាបទ ១ ទសារណសិត្តាបទ ១ មប្បាទិកុតា-
 សិត្តាបទ ១ កិស្មីក្ខិតិករណមប្បាទកាសិត្តាបទ ១ សំសដ្ឋ-
 សិត្តាបទ(១) ១ វិសិត្តាបទ ២ វិសិត្តាសិត្តាបទ ១ ទុក្ខិតា-
 សហដិវិសិត្តាបទ ១ សំសដ្ឋាសិត្តាបទ(២) មួយទៀត ១
 ទុវត្តសមសិត្តាបទ ១ អាកមសិត្តាបទ ១ ទុក្ខិតាសន្តិបទ-
 រណសិត្តាបទ ១ អទ្ធក្សមាសសិត្តាបទ ១ សហដិវិធី-
 សិត្តាបទ(៣) ២ ចិវោសិត្តាបទ ១ អទុតទុតសិត្តាបទ ១
 មេតាវិសេស ក្រវិជា ព្យាស សិត្តាបទ សិត្តាបទទាំងនេះ

១ ទំកិល្យិយាសំសដ្ឋសិត្តាបទ ។ ២ ទំកិល្យិយាសំសដ្ឋសិត្តាបទ ។ ៣ សហដិវិធីនាទុក្ខិតា
 សិត្តាបទ ១ សហដិវិធីនាទុក្ខិតាសេសិត្តាបទ ១ ។

វិទយចិន្តា បរិវារោ

កាយវាចាយ ចិត្តកោ
សត្វេ ឯកសមុដ្ឋាន
សមុទ្យកាសនា យថា ។
សមុទ្យកាសនាសមុដ្ឋានំ ចិន្តិតំ ។

[៨៣១] ទុក្ខតំ កមិចំ តិណិ
បឋមំ បត្តកោសន្តំ
អាទុក្ខកញ្ចាមិ(១) សាសន្តំ
បត្តកោន្តំ វា ទុវេ
ទុបស្សយំ បរម្យុវា
អនតិវត្តំ ធិមន្តនា
វិកម្យំ រញ្ញា វិកាលេ
វោសាសារញ្ញាកេន ច
ទុស្សយា(២) សន្តិចយត្វ
ប្រវេ បច្ឆា វិកាលេ ច
បញ្ញាហិកា សន្តមិ

១ គ. ឧទ្ទេវៈ វិចិ ។ ២ ទ. ឧ. ទុស្សយា ។

វិទយចិន្តា បរិវារោ

ស្សត្តនាសមុដ្ឋានមួយ ។ តិកតារទ្យំ តិកតាយវាចានិចិន្ត
ម្ហូចក្នុងសមុទ្យកាសនាសមុដ្ឋាន(១) ។

ចំ ឧបសមុទ្យកាសនាសមុដ្ឋាន ។

[៨៣១] ទុក្ខកមិចសិក្ខាបទ(២) ក្ស បឋមបត្តសិក្ខាបទ ១
កោសន្តសិក្ខាបទ ១ អន្តរចិវិសិក្ខាបទ ១ សាសន្តសិក្ខា-
បទ ១ បត្តមន្តសិក្ខាបទ (៣) ២ ភិក្ខុម្ហូចស្សយសិក្ខាបទ ១ ប-
រម្យុវាភាសនសិក្ខាបទ ១ អនតិវត្តសិក្ខាបទ(៤) ១ ធិមន្តសិក្ខា-
បទ(៥) ១ វិកម្យសិក្ខាបទ ១ រាជសិក្ខាបទ(៦) ១ វិការលេ-
ភាមញ្ញវេសនសិក្ខាបទ ១ វោសាសសិក្ខាបទ ១ អាត្មាភិសិ-
ក្ខាបទ ១ ទុស្សយវាចិកសិក្ខាបទ ១ បត្តសន្តិចយសិក្ខាបទ ១
បុរេបត្តសិក្ខាបទ ១ បច្ឆាបត្តសិក្ខាបទ ១ វិការលេឧបសន្តមន-
សិក្ខាបទ ១ បញ្ញាហិកាវាសនសិក្ខាបទ ១ ចិវិសន្តមនិយ-

១ សង្ខតិលេសសិក្ខាបទ ២ តិកតាវិចិត្តសង្ខតេនសិក្ខាបទសុភារ ឈ្មោះថាសមុទ្យកាសនា
ឬយោថា ឈរតិយតា ។ ២ ទុក្ខកមិចសិក្ខាបទ ៣ នោះ គឺបឋមបតិម ១ ទុតិយកមិច ១
តតិយកមិច ១ ។ ៣ បត្តមន្តសិក្ខាបទ ៤ នោះ គឺបឋមវេសនាសនៈ ១ ទុតិយវេសនាសនៈ ១ ។
៤ គឺបឋមវារលា ។ ៥ គឺទុតិយវារលា ។ ៦ គឺអន្តរចិវិសិក្ខាបទ ។ ៧ អាត្មាភិសិក្ខា-
បទ ២ នោះ គឺអាត្មាភិសិក្ខាបទសិក្ខាបទ ១ អាត្មាសនិវេសនាបទ ១ ។

សមុទ្ទាសសមុទ្ទាស ឯឡកលោមសមុទ្ទាស

ទ្វេបិ(១) អាវសេដ ១ ៦

បសាទ អាសនេ ១៧

តិសឯក្ខន្ធា ៧មេ

កាយវាចា ១ ចិត្តតោ(២)

តិហិ ទ្វារេហិ ជាយេ

ទ្វិសមុទ្ទាសិកា សេទ្ធ

កមិទេន សហា សហា ។

រមិសមុទ្ទាស ឥដ្ឋិ ។

[៨៣២] ឯឡកលោម ទ្វេ សេយ្យ

អាហាត្ថបិណ្ណកោដិ

កណារិកាលេ សុទ្ធិ

ឯន្តរោលោចេសកា

ទុយ្យត្តិវសេ(៣) ទុយ្យតិ

សុក ទិវេន ញាយេ

សមុទ្ទាសសមុទ្ទាស ឯឡកលោមសមុទ្ទាស

សិក្ខាបទ ១ អាវសេ(១) សិក្ខាបទ ២ បសាសិក្ខាបទ ១

កាសនិសិទ្ធសិក្ខាបទ ១ ប្រទាំងអស់ត្រូវជា ២៧ សិក្ខាបទ

សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានសមុទ្ទាសិកា ៗ គឺគេត្រូវដឹង

អំពីកាយនិងចិត្ត មិនគេត្រូវដឹងពីចិត្ត ១ គេត្រូវដឹងអំពីទ្វារ

ទាំង ៣ គឺកាយវាចានិងចិត្ត ១ ដូចកមិទសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ សមិទសមុទ្ទាស ។

[៨៣២] ឯឡកលោមសិក្ខាបទ ១ សហសេយ្យសិក្ខាបទ(២) ២

កាយត្ថនសិក្ខាបទ(៣) ១ អាវសេចំណុះភោជនសិក្ខាបទ ១

គណេភោជនសិក្ខាបទ ១ វិភាសភោជនសិក្ខាបទ ១ សន្និធិ

ការសិក្ខាបទ ១ ខន្តបុណ្យសិក្ខាបទ ១ កលេសសិក្ខាបទ ១

ទុយ្យត្តសិក្ខាបទ ១ សេនាសិក្ខាបទ ១ ទុយ្យតិកសិក្ខា

បទ ១ សុកបុណ្យសិក្ខាបទ ១ ទុរេន្ត្រាសមហានសិក្ខាបទ ១

១ អាវសេសិក្ខាបទ ២ គោដិអាវសេសិក្ខាបទសិក្ខាបទ ១ អាវសេសិក្ខាបទ ១ ។

២ ចប់សហសេយ្យសិក្ខាបទ ១ ទុយ្យតិកសិក្ខាបទ ១ ។ ៣ វិភាសកុដិសិក្ខាបទ ។

វិធមចំណី ចរិវារ

ឡុយណា ឡេ ធមសិកា
 លសុណុត្តិដ្ឋេ ធម្មតា
 ញ៉ាចំ អត្តរណំ(១) សេយ្យា
 អន្តោវដ្ឋេ គថា តហិ
 អន្តោវស្សំ ចិត្តានាវំ
 អាសន្តិ សុត្តកទ្ធា
 វេយ្យាវចំ សហគា ច
 អភិក្កុតាវសេ ច ច
 ចត្តំ យា ធម្ម សង្ឃាណិ
 អលង្ការំ កទ្ធកសិកំ
 ភិក្ខុចំ សិក្ខុមាតា ច
 សាមរណី ភិហិវិយា
 អសង្កត្តិកា(២) អចត្តិ

វិធមចំណី ចរិវារ

ឡុយណា ឡេ សិក្ខាបទ ១ ប្រាជ្ញាសេនិយសិក្ខាបទ ២ លសុ-
 ណាសិក្ខាបទ ១ ឧភិវេសិក្ខាបទ ១ ធម្មសិក្ខាបទ ១ ៗ ធម្មា-
 សិក្ខាបទ ១ អត្តរណុត្តិសិក្ខាបទ ១ ឯកសេយ្យុត្តិសិក្ខា-
 បទ ១ អន្តោវដ្ឋេសាសន្តិសិក្ខាបទ ១ ពហិវេយ្យាសន្តិសិក្ខា-
 បទ ១ អន្តោវស្សសិក្ខាបទ ១ ចិត្តានាសិក្ខាបទ ១ អាសន្តិ-
 ចរិក្ខុតាសិក្ខាបទ ១ សុត្តកទ្ធសិក្ខាបទ ១ ភិហិវេយ្យាវច្ឆ-
 ករណសិក្ខាបទ ១ សហគាតាសិក្ខាបទ ១ អភិក្កុតាវស-
 សិក្ខាបទ ១ ធម្មតាសិក្ខាបទ ១ យាសិក្ខាបទ ១ សង្ឃា-
 ណិវារណសិក្ខាបទ ១ អលង្ការវារណសិក្ខាបទ ១ កទ្ធកហា-
 សិក្ខាបទ ១ ភិសិក្ខុមាតាសិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុចំឧម្មុតាបទសិក្ខាបទ ១
 សិក្ខុមាតាឧម្មុតាបទសិក្ខាបទ ១ សាមរណីឧម្មុតាបទសិក្ខា-
 បទ ១ ភិហិវេយ្យាវច្ឆសិក្ខាបទ ១ អសង្កត្តិកាបទសិក្ខាបទ ១

១ ១. ម. ត្ថាធម្មរណំ ៗ ២ ម. អសង្កត្តិកា ។

សម្មាសម្ពុទ្ធិសម្មាសម្ពុទ្ធិ បទសោធម្មសម្មាសម្ពុទ្ធិ
 ចន្ទានិស្សា ចតុត្ថរិ
 កាយេន ឧ វាចាចិត្តេន
 កាយចិត្តេន ឧ វាចាសោ
 ត្តិសម្មាសម្ពុទ្ធិសម្មាសម្ពុទ្ធិ
 សមា ឯឡកលោមកា ឧ
 ឯឡកលោមសម្មាសម្ពុទ្ធិ ធម្មិតំ ។

[៨៣៣] បទសម្មាសម្ពុទ្ធិ
 ចតុត្ថរិ មត្តន្តេន ឧ
 តិរច្ឆានវិជ្ជា ទ្វេវុត្តា
 អទោកាយេន ឧ ចុច្ចនា
 សម្មាសម្ពុទ្ធិសម្មាសម្ពុទ្ធិ ឯតេ
 វាចា ឧ កាយចិត្តេន(១)
 វាចាចិត្តេន វាយចិត្តេ
 ឧ តុ កាយេន វាយា
 ត្តិសម្មាសម្ពុទ្ធិសម្មាសម្ពុទ្ធិ
 បទសោធម្មសម្មាសម្ពុទ្ធិសម្មាសម្ពុទ្ធិ ។
 បទសោធម្មសម្មាសម្ពុទ្ធិ ធម្មិតំ ។

១ ឧ. វាចា ឧ កាយចិត្តេន ។

សម្មាសម្ពុទ្ធិសម្មាសម្ពុទ្ធិ បទសោធម្មសម្មាសម្ពុទ្ធិ

ប្រតិបត្តិសម្មាសម្ពុទ្ធិសម្មាសម្ពុទ្ធិ ២២ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទប្រតិបត្តិសម្មាសម្ពុទ្ធិ
 តែធានសម្មាសម្ពុទ្ធិសម្មាសម្ពុទ្ធិ គឺកើតឡើងវិញកាយ មិនកើតឡើងវិញ
 វាចាធម៌ចិត្ត ឧ កើតឡើងវិញកាយធម៌ចិត្ត មិនកើតឡើងវិញ
 វាចា ឧ ដូចឯឡកលោមកាសិក្ខាបទវិជ្ជា ។

បទ ឯឡកលោមសម្មាសម្ពុទ្ធិ ។

[៨៣៤] បទសោធម្មសិក្ខាបទ ឧ ធម្មទេសនាសិក្ខាបទ ឧ
 អសម្មនោកិក្ខាណវនិក្ខាបទ ឧ អន្តរិកសិក្ខាបទ ឧ តិរច្ឆាន-
 វិជ្ជាសិក្ខាបទ ២(១) អនាគតសម្មាសម្ពុទ្ធិសិក្ខាបទ ឧ ប្រតិបត្តិសម្មាសម្ពុទ្ធិ
 សិក្ខាបទ ២ សិក្ខាបទប្រតិបត្តិសម្មាសម្ពុទ្ធិសម្មាសម្ពុទ្ធិ
 តែធានសម្មាសម្ពុទ្ធិសម្មាសម្ពុទ្ធិ គឺកើតឡើងវិញវាចា មិនកើតឡើងវិញកាយធម៌ចិត្ត ឧ
 កើតឡើងវិញវាចាធម៌ចិត្ត មិនកើតឡើងវិញកាយ ឧ ដូចឯឡ-
 កលោមសិក្ខាបទវិជ្ជា ។

បទ បទសោធម្មសម្មាសម្ពុទ្ធិ ។

១ តិរច្ឆានវិជ្ជា ២ នោះ តិរច្ឆានវិជ្ជាបរិយាយុសសិក្ខាបទ ១ តិរច្ឆានវិជ្ជាវិជ្ជាសិក្ខាបទ ១ ។

វិធីបំណិក បរិវារ

[៨៣២] អន្ទាននាវំ បណិតំ

មាតុត្តាមេន សង្ខេបេ(១)

ចញ្ញំ និមន្តិតា ចេវ

អដ្ឋ ច មាដិទេសនី

សិក្ខា បណ្ណាសា ឯតេ

កាយា ន វាចា ន មនា

កាយវាចាយ ជាយន្តិ

ន តេ ចិត្តន ជាយា

កាយចិត្តន ជាយន្តិ

ន តេ ជាយន្តិ វាចតោ

កាយវាចាយ(២)ចិត្តន

សមុដ្ឋាណ ចក្កត្ថិតា

បញ្ញត្តា ពុទ្ធភ្នាណេន

អន្ទានេន សមា នយា(៣) ។

អន្ទានសមុដ្ឋានំ ធិដ្ឋិតំ ។

១ ឧ. សន្តិវេ ។ ២ ឧ. កាយវាចាយំ ។ ៣ ឧ. សហ សមា ។ ឧ. សហ សមា ។

វិធីបំណិក បរិវារ

[៨៣២] អន្ទានកមនសិក្ខាបទ(១) ១ នាវកិរុបាទសិក្ខាបទ ១

បណិតភោជនសិក្ខាបទ ១ មាតុត្តាមសិវិបាទសិក្ខាបទ ១

លោមសំបារណសិក្ខាបទ ១ ធាតុវិញ្ញាបនសិក្ខាបទ ១ និមន្តិ-

នសិក្ខាបទ ១ បុរិសេសនិយសិក្ខាបទ ៨ ម្រេតាំងអស់ ក្រូត

ជា ១៤ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទតាំងអស់នេះ ព្រះពុទ្ធច្រៀនញាណ

បានចញ្ញត្តាហើយដោយសមុដ្ឋានបួន ។ កើតឡើងអំពីកាយ

មិនកើតឡើងអំពីវា តាំងមិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើង

អំពីកាយមិនពីវា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយ

មិនពីចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវា ១ កើតឡើងអំពីកាយពីវា

មិនពីចិត្ត ១ បានទំនងដូចអន្ទានកមនសិក្ខាបទដែរ ។

បចំ អន្ទានសមុដ្ឋាន ។

១ និសំវិបាទសិក្ខាបទ ។

សមុទ្រសីលសង្ខេប វេយ្យាសក្កសមុទ្រ ធម្មសមុទ្រ

[៨៣៥] វេយ្យាសក្កំ ឧបសម្ព័ន្ធ
 សូចវិញ្ញាបន្តោ ធម្ម
 វត្តំ ធម្មញ្ញំ ឧកាសំ
 ឃតេ ព្យុហោ ឧសត្តមា
 កាយចិត្តោ ជាយន្តិ
 ធម្មេ ជាយន្តិ វិចារោ
 តិហិ ធារហិ ជាយន្តិ
 ធូសមុដ្ឋានិកា ឥមេ
 វេយ្យាសក្កសមុដ្ឋានា
 វេសិតានិច្ចនុដា ។
 វេយ្យាសក្កសមុទ្រំ ឧទ្ទិសំ ។

[៨៣៦] ធម្មតាលិស្ស សមុទ្រំ
 ធម្មសង្កំ តថាភកា
 តដេវេនិ ធម្មតាលិស្ស
 សក្កអាវុធតាលិចំ
 ចាតុក្កាមាមា យាចំ
 វេយ្យា បល្ល័ង្កិកាយ ធម្ម

១ ១. ធម្ម. ៦៧៧ ។

សមុទ្រសីលសង្ខេប វេយ្យាសក្កសមុទ្រ ធម្មសមុទ្រ

[៨៣៧] វេយ្យាសក្កសិក្ខាបទ ១ ឧបសម្ព័ន្ធសិក្ខាបទ ១ សូច-
 វិញ្ញាបន្តសិក្ខាបទ ១ ក្កត្តការសិក្ខាបទ ១ ចរិច្ចត្តសិក្ខាបទ ១
 កាវេណ្យាសិក្ខាបទ ១ ព្យុហសិក្ខាបទ ១ សិក្ខាបទចាំដំអស់
 ខេរម្ពត្តក្រវាជ ៧ សិក្ខាបទចាំដំនោះ ព្រះពុទ្ធជាអាទិបូរីស្ស
 ទ្រង់សម្តែងហើយថា មានសមុដ្ឋានពីរ ៗ គឺកើតឡើងពី
 កាយចិត្តចិត្ត មិនកើតឡើងពីវាចា ១ កើតឡើងពីវិជ្ជា
 ចាំដំ ៣ គឺកាយវាចាចិត្តចិត្ត ១ ដូចសមុដ្ឋានវេសិតាវេយ្យាសក្ក-
 សិក្ខាបទដែរ ។

៣៧ វេយ្យាសក្កសមុទ្រ

[៨៣៨] ព្រះភពំភកចាំដំព្យាយ មិនសម្តែងឡើយព្រះសម្មម្ម
 ដល់មុត្តល(មិនមានជំនី) មានគ្រឿងដៃ ១ មានឈើច្រក់ក្នុង
 ដៃ ១ មានស្រ្តាភ្នំដៃ ១ មានអាវុធក្នុងដៃ ១ ពាក់ទ្រនាប់
 ដើរឈើប្តូរស្មៅ ១ ពាក់ទ្រនាប់ដើរស្រូវ ១ ខោលើ
 យាម ១ ខោលើដំណេក ១ កន្ត្រៃយក្របោមក្បាលជង្គង់ ១

វិទ្យាបិដក បរិវារ

វេទិកាតុណ្ហិកា វេទ
 ឯកាទសបទ្ធនកា
 វិទ្យាបិដក វាយន្ត
 ទ វេទ វាយន្ត កាយវេទ
 សទ្ធិ ឯកសម្ពុដ្ឋាន
 សមកា ធម្មទេសនា(១) ។

ធម្មទេសនាសម្ពុដ្ឋាន វិជ្ជិត ។

(៨៣៧) ក្នុង កាយ ឯ វាយន្ត
 ទ វិទ្យា ទ វិទ្យា
 វិទ្យា ទ សម្ពុដ្ឋាន
 ទ កាយ ទ វិទ្យា
 កាយ វិទ្យា វាយន្ត
 ទ វិ(២) វាយន្ត វិទ្យា
 ក្នុង វេទ ឯកសម្ពុដ្ឋាន
 វិទ្យា វាយន្ត វាយន្ត ។

ក្នុង វេទ ឯកសម្ពុដ្ឋាន វិជ្ជិត ។

វិទ្យាបិដក បរិវារ

ដូន ធម្មទេសនា ទ ឧទ្ធិ ឧទ្ធិ (វិជ្ជិត វិទ្យា វេទ វេទ វេទ)

សិក្ខា ទ ទ ឯក សិក្ខា វេទ វិទ្យា វេទ វេទ វេទ

សម្ពុដ្ឋាន វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ

វិទ្យា វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ

ឯក ធម្មទេសនាសម្ពុដ្ឋាន ។

(៨៣៧) ក្នុង វិទ្យា វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ

វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ

វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ

វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ

កាយ វិទ្យា វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ វេទ

សមុប្បាសសមុប្បាស បោកិដ្ឋាចសមុប្បាស អនុប្បាសសមុប្បាស

[៨៣៨] បោកិ វាចាយ ចិត្តោ
 ន តំ ជាយតិ កាយោ
 ជាយតិ តីហិ ទ្វារោ
 បោកិដ្ឋាបនំ វនំ
 អកតំ ទ្វិសមុប្បាសំ
 ធម្មាវេន មិច្ឆិកំ^(១) ។
 បោកិដ្ឋាចសមុប្បាសំ ធម្មិកំ ។

[៨៣៩] អនុប្បាសំ វាចាយ
 ន កាយា ន ច ចិត្តោ
 ជាយតិ កាយវាចាយ
 ន តំ ជាយតិ ចិត្តោ
 ជាយតិ វាចាចិត្តោ
 ន តំ ជាយតិ កាយោ
 ជាយតិ តីហិ វាចោ^(២)
 អកតំ ធម្មាវេន ។
 អនុប្បាសសមុប្បាសំ ធម្មិកំ ។

១ ឧ. ឧ. ភសិតំ ។ ២ ឧ. ឧ. ទ្វារោ ។

សមុប្បាសសមុប្បាស បោកិដ្ឋាចសមុប្បាស អនុប្បាសសមុប្បាស

[៨៣៤] បោកិដ្ឋាចសមុប្បាស ភិក្ខុវ្យាដិកំ វាចាយ ចិត្តោ
 សមុប្បាសោ មិច្ឆិកាវ្យាដិកំ វាចាយ ។ (ម្យាដិកំ) បោកិ-
 ដ្ឋាចសមុប្បាស ភិក្ខុវ្យាដិកំ វាចាយ ចិត្តោ វាចាយ វាចាយ ចិត្តោ
 ។ សមុប្បាសោ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាធម្មាវេន មិច្ឆិកាវ្យាដិកំ
 ហើយថា មានសមុប្បាសោ និងជាភិក្ខុវ្យាដិកំ (ក្រុមភាសិត្តិក្រោម
 មិច្ឆិកាវ្យាដិកំ មិច្ឆិកាវ្យាដិកំ វាចាយ ចិត្តោ) ។

ចប់ បោកិដ្ឋាចសមុប្បាស ។

[៨៣៩] អនុប្បាសសមុប្បាស វាចាយ ចិត្តោ ។ ជាភិក្ខុវ្យាដិកំ
 ភិក្ខុវ្យាដិកំ វាចាយ មិច្ឆិកាវ្យាដិកំ វាចាយ ចិត្តោ វាចាយ ចិត្តោ
 វាចាយ ចិត្តោ ។ សមុប្បាសោ ភិក្ខុវ្យាដិកំ វាចាយ ចិត្តោ មិច្ឆិកា
 វ្យាដិកំ វាចាយ ចិត្តោ ។ សមុប្បាសោ ភិក្ខុវ្យាដិកំ វាចាយ ចិត្តោ
 មិច្ឆិកាវ្យាដិកំ វាចាយ ចិត្តោ ។ ភិក្ខុវ្យាដិកំ សមុប្បាសោ វាចាយ ចិត្តោ
 វាចាយ ចិត្តោ ។

ចប់ អនុប្បាសសមុប្បាស ។

(៨២០) សមុដ្ឋានំ ហិ សន្តេច
 នស វីលំ សុនេសិតំ
 អសម្មោហា ករណា ដ្ឋានំ(១)
 នេត្តិដម្មា នុលោមីកំ
 យាយន្តោ វិម វិសា
 សមុដ្ឋានំ ឧ មុយ្យតិ ។
 សមុដ្ឋានសិសសន្តេចំ ខិដ្ឋិតំ ។

១ ឧ. អសម្មោហា បរណំ ហិ ។ ឧ. អសម្មោហា វិ ហិ ។

(៨២០) សេចក្តីថា សមុដ្ឋានសន្តេច ចានំ ១៣ (នេះ) ព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធគ្រង់សម្តែងប្រវត្តិហើយ ដើម្បីធ្វើអិទ្ធិកាន់ប្រឡូ
 សមគួរដល់វិន័យខ្លះ បាលីខ្លះ ធម៌ ចក្ខុវិស័យ ក្នុងប្រទេសវិន័យ
 នេះ កុំកាន់ប្រឡូក្នុងសមុដ្ឋាន ។
 ចប់ សមុដ្ឋានសិសសន្តេច ។

កតិបុត្រាវិវ័

(៨៤៤) កតិ អាមត្តិយោ ។ កតិ អាមត្តិក្ខត្តា ។

កតិ វិធីតវត្ថុធំ ។ កតិ អសារវ ។ កតិ តារវ ។

កតិ វិធីតវត្ថុធំ ។ កតិ វិបត្តិយោ ។ កតិ អាមត្តិស-

មុដ្ឋាន ។ កតិ វិវាទមូលាធំ ។ កតិ អនុវាទមូលាធំ ។

កតិ សារវណិយោ ធម្មា ។ កតិ ភេទតវត្ថុធំ ។

កតិ អធិការណាធំ ។ កតិ សមមា ។

(៨៤៥) បញ្ច អាមត្តិយោ ។ បញ្ច អាមត្តិក្ខត្តា ។

បញ្ច វិធីតវត្ថុធំ ។ សត្ត អាមត្តិយោ ។ សត្ត អាមត្តិ-

ក្ខត្តា ។ សត្ត វិធីតវត្ថុធំ ។ ធម៌ អសារវ ។ ធម៌ តារវ ។

ធម៌ វិធីតវត្ថុធំ ។ ធម៌ វិបត្តិយោ ។ ធម៌ អាមត្តិស-

មុដ្ឋាន ។ ធម៌ វិវាទមូលាធំ ។ ធម៌ អនុវាទមូលាធំ ។

កតិបុត្រាវិវ័

(៨៤៦) (សូរថា) អាមត្តិ មានប៉ុន្មាន ។ ករណីនៃអាមត្តិ មាន

ប៉ុន្មាន ។ វិនិកវត្ថុ មានប៉ុន្មាន ។ សេចក្តីមិនគោរព មានប៉ុន្មាន ។

សេចក្តីគោរព មានប៉ុន្មាន ។ វិនិកវត្ថុ មានប៉ុន្មាន ។ វិបត្តិមាន

ប៉ុន្មាន ។ សមុដ្ឋាននៃអាមត្តិ មានប៉ុន្មាន ។ មូលវិនិកវ មានប៉ុន្មាន ។

មូលវិនិកវ មានប៉ុន្មាន ។ សារវណិយមម៌ មានប៉ុន្មាន ។ ភេទតវត្ថុ

(រឿនវិសេសវត្ថុវិបត្តិ) មានប៉ុន្មាន ។ អធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន ។

សមម៌ មានប៉ុន្មាន ។

(៨៤៧) (ឆ្លើយថា) អាមត្តិ មាន ៨ ។ ករណីនៃអាមត្តិ មាន ៨ ។

វិនិកវត្ថុ មាន ៨ ។ អាមត្តិ មាន ៧ ។ ករណីនៃអាមត្តិ មាន ៧ ។

វិនិកវត្ថុ មាន ៧ ។ សេចក្តីមិនគោរព មាន ៦ ។ សេចក្តីគោរព

មាន ៦ ។ វិនិកវត្ថុ មាន ៦ ។ វិបត្តិ មាន ៤ ។ សមុដ្ឋាននៃអាមត្តិ

មាន ៦ ។ មូលវិនិកវ មាន ៦ ។ មូលវិនិកវ មាន ៦ ។

វិធមចំណី ចរិវិណ

ធិ សារណីយោ ចន្ទា ។ អដ្ឋារស កេធិការវត្ថុធិ ។
ចន្ទាវិ អធិការណាធិ ។ សត្ត សមដា ។

(៨៤៣) តត្ថ កកខេ បញ្ច អាបត្តិយោ ។ ចារ-
ណិកាបត្តិ សង្ឃទិសេសាបត្តិ ចាចិត្តិយាបត្តិ ចាដិទេ-
សទិយាបត្តិ ទុក្ខជាបត្តិ ។ ឥមា បញ្ច អាបត្តិយោ ។

(៨៤៤) តត្ថ កកខេ បញ្ច អាបត្តិក្ខត្តា ។ ចា-
រណិកាបត្តិក្ខត្តោ សង្ឃទិសេសាបត្តិក្ខត្តោ ចាចិត្តិ-
យាបត្តិក្ខត្តោ ចាដិទេសទិយាបត្តិក្ខត្តោ ទុក្ខជា-
បត្តិក្ខត្តោ ។ ឥមេ បញ្ច អាបត្តិក្ខត្តា ។

(៨៤៥) តត្ថ កកខាធិ បញ្ច វិចីតវត្ថុធិ ។ បញ្ចហិ
អាបត្តិក្ខត្តោហិ អាវតិ វិវតិ បដិវិវតិ វេរមណី អតិវិយា
អការណំ អទជ្ឈបត្តិ វលាអទតិក្ខត្តោ លេតុយា-
តោ ។ ឥមាធិ បញ្ច វិចីតវត្ថុធិ ។

វិធមចំណី ចរិវិណ

សារណីយេធិ មាធិ ៦ ។ កេធិការវត្ថុ មាធិ ១៨ ។ អធិការណី
មាធិ ៤ ។ សមដាមាធិ ៧ ។

(៨៤៦) តត្ថ កកខេ បញ្ច អាបត្តិយោ ។ ចារ-
ណិកាបត្តិ សង្ឃទិសេសាបត្តិ ចាចិត្តិយាបត្តិ ចាដិទេ-
សទិយាបត្តិ ទុក្ខជាបត្តិ ។ ឥមា បញ្ច អាបត្តិយោ ។

(៨៤៧) តត្ថ កកខេ បញ្ច អាបត្តិក្ខត្តា ។ ចា-
រណិកាបត្តិក្ខត្តោ សង្ឃទិសេសាបត្តិក្ខត្តោ ចាចិត្តិ-
យាបត្តិក្ខត្តោ ចាដិទេសទិយាបត្តិក្ខត្តោ ទុក្ខជា-
បត្តិក្ខត្តោ ។ ឥមេ បញ្ច អាបត្តិក្ខត្តា ។

(៨៤៨) តត្ថ កកខាធិ បញ្ច វិចីតវត្ថុធិ ។ បញ្ចហិ
អាបត្តិក្ខត្តោហិ អាវតិ វិវតិ បដិវិវតិ វេរមណី អតិវិយា
អការណំ អទជ្ឈបត្តិ វលាអទតិក្ខត្តោ លេតុយា-
តោ ។ ឥមាធិ បញ្ច វិចីតវត្ថុធិ ។

កងបុព្វាវា: សត្ត អាចត្តិយោ សង្ខ វិនិច្ឆ័យ

[៨៤៦] ឥត្ត កតមា សត្ត អាចត្តិយោ ។ ចារា-
ដិកាចត្តិ សង្ខារិសេសាចត្តិ ផុល្លច្ចយាចត្តិ ធានិក្ខិ-
យាចត្តិ ចានិទេសនិយាចត្តិ ធុត្តដាចត្តិ ធុត្តាសិកា-
ចត្តិ ។ ឥមា សត្ត អាចត្តិយោ ។

[៨៤៧] ឥត្ត កតមេ សត្ត អាចត្តិក្កុទ្ធា ។ ចារា-
ដិកាចត្តិក្កុទ្ធា សង្ខារិសេសាចត្តិក្កុទ្ធា ផុល្លច្ច-
យាចត្តិក្កុទ្ធា ធានិក្ខិយាចត្តិក្កុទ្ធា ចានិទេសនិយា-
ចត្តិក្កុទ្ធា ធុត្តដាចត្តិក្កុទ្ធា ធុត្តាសិកាចត្តិក្កុទ្ធា ។
ឥមេ សត្ត អាចត្តិក្កុទ្ធា ។

[៨៤៨] ឥត្ត កតមាចំ សត្ត វិនិច្ឆ័យនិ ។ សត្តហិ
អាចត្តិក្កុទ្ធា អាតិ វិតិ មជ្ជិវិតិ វេរមណិ អត្តិវិយា
អករណំ អនជ្ជាចត្តិ វេលាអនត្តិក្កុទ្ធា សេតុយា-
កោ ។ ឥមាចំ សត្ត វិនិច្ឆ័យនិ ។

កងបុព្វាវា: អាចត្តិ ៧ វិនិច្ឆ័យ ៦

[៨៤៦] អាចត្តិ ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ អាចត្តិ ៧
នីអាចត្តិបារមីត ១ អាចត្តិសង្ខារិសេស ១ អាចត្តិផុល្លច្ចយ ១ អាចត្តិ
បាចិក្ខិយ: ១ អាចត្តិបាជិទេសនីយ: ១ អាចត្តិធុត្តដ ១ អាចត្តិធុត្តាសិក ១ ។
នេះជាអាចត្តិ ៧ ។

[៨៤៧] កងនៃអាចត្តិ ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។
(កងនៃអាចត្តិ ៧) នី កងនៃអាចត្តិបារមីត ១ កងនៃអាចត្តិសង្ខារិ-
សេស ១ កងនៃអាចត្តិផុល្លច្ចយ ១ កងនៃអាចត្តិបាចិក្ខិយ: ១ កងនៃ
អាចត្តិបាជិទេសនីយ: ១ កងនៃអាចត្តិធុត្តដ ១ កងនៃអាចត្តិធុត្តាសិក ១ ។
នេះ ជាកងនៃអាចត្តិ ៧ ។

[៨៤៨] វិនិច្ឆ័យ មាន ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។
(វិនិច្ឆ័យ មាន ៧) នី កិរិយាវៀទ្យេន្ទាយ វៀទ្យេស្រឡះ វៀរចំនោះ
ចៀសពីនិពាកងនៃអាចត្តិទាំង ៧ នីថា កិរិយាមិនធ្វើ មិនចង្អុល(នូវ
កងនៃអាចត្តិ) មិនឲ្យក្រវិលចត្តិ មិនកម្រិតនូវវេទ (នៃអាចត្តិ) សម្រាប់
ចង្អុលកងនៃអាចត្តិ ។ នេះ ជាវិនិច្ឆ័យ ៧ ។

(៨៤៧) តត្ថ តត្ថមេ ធម្ម អតារា ។ តុទ្ធ អតារា-
រា ធម្ម អតារា សាធុ អតារា សិក្ខាយ អតារា-
រា អប្បមាទេ អតារា បដិសន្ធារ អតារា ។ ឥម
ធម្ម អតារា ។

(៨៤៨) តត្ថ តត្ថមេ ធម្ម តារា ។ តុទ្ធ តារា
ធម្ម តារា សាធុ តារា សិក្ខាយ តារា អប្ប-
មាទេ តារា បដិសន្ធារ តារា ។ ឥម ធម្ម តារា ។

(៨៤៩) តត្ថ តត្ថមា ធម្ម វិទីតវត្ថុ ។ ធម្ម
អតារាវេហិ អារតិ វិភិ បដិវិភិ វេមណិ អតិវិយា
អតារាណិ អទដ្ឋាមត្តិ វេណាអទតិក្កមា សេតុយា-
កោ ។ ឥមា ធម្ម វិទីតវត្ថុ ។

(៨៤៧) សេចក្តីមិនគោរព ៦ ក្នុងមាតិកាពិន័យោ ដូចម្តេច
ខ្លះ ។ (សេចក្តីមិនគោរព ៦) គឺ ការមិនគោរពព្រះពុទ្ធ ១ មិនគោ-
រពព្រះធម៌ ១ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ១ មិនគោរពសិក្ខា ១ មិនគោរព
សេចក្តីមិនប្រមាទ ១ មិនគោរពការបដិសន្ធារ ១ ។ នេះ ជាសេចក្តី
មិនគោរព ៦ ។

(៨៤៨) សេចក្តីគោរព ៦ ក្នុងមាតិកាពិន័យោ ដូចម្តេចខ្លះ ។
(សេចក្តីគោរព ៦) គឺ ការគោរពព្រះពុទ្ធ ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរព
ព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសេចក្តីមិនប្រមាទ ១ គោរពក្នុងការ
បដិសន្ធារ ១ ។ នេះ ជាសេចក្តីគោរព ៦ យ៉ាង ។

(៨៤៩) វិទីតវត្ថុ ៦ ក្នុងមាតិកាពិន័យោ ដូចម្តេចខ្លះ ។ (វិទីតវត្ថុ
៦) គឺ កិរិយាវៀរឲ្យគ្នាយ វៀរឲ្យស្រឡះ វៀរចំពោះ ចៀសវាងបាត
សេចក្តីមិនគោរពពិន័យ ៦ គឺថា កិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវសេចក្តីមិន
គោរព) មិនឲ្យក្រូវ មិនកន្ទួតនូវវដ្ត (នៃសេចក្តីមិនគោរព) សន្ធាប់បដិ
នូវអតារា ។ នេះ ជាវិទីតវត្ថុ ៦ ។

កងបុណ្យវិញ្ញាណ ធម្មស្ស វិបត្តិយោ ៥ អាមត្តិសមុដ្ឋាន

(៨៥២) ឥត្ត កកខោ ធម្មស្ស វិបត្តិយោ ។ សីលវិបត្តិ អាហារវិបត្តិ ចិដ្ឋិវិបត្តិ អាជីវិបត្តិ ។ ឥមា ធម្មស្ស វិបត្តិយោ ។

(៨៥៣) ឥត្ត កកខេ ៥ អាមត្តិសមុដ្ឋាន ។ អត្តាមត្តិ កាយតោ សមុដ្ឋានិ ៥ វាចតោ ៥ ចិត្តតោ អត្តាមត្តិ វាចតោ សមុដ្ឋានិ ៥ កាយតោ ៥ ចិត្តតោ អត្តាមត្តិ កាយតោ ៥ វាចតោ ៥ សមុដ្ឋានិ ៥ ចិត្តតោ អត្តាមត្តិ កាយតោ ៥ ចិត្តតោ ៥ សមុដ្ឋានិ ៥ វាចតោ អត្តាមត្តិ វាចតោ ៥ ចិត្តតោ ៥ សមុដ្ឋានិ ៥ កាយតោ អត្តាមត្តិ កាយតោ ៥ វាចតោ ៥ ចិត្តតោ ៥ សមុដ្ឋានិ ។ ឥមេ ៥ អាមត្តិសមុដ្ឋាន ។

(៨៥៤) ឥត្ត កកខោចិ ៥ វិវាទម្មណាចិ ។ ឥធម្ម ភិក្ខុ កោដលោ ហោតិ ឧបទាហិ យោ សោ ភិក្ខុ កោដលោ ហោតិ ឧបទាហិ សោ សត្តិវិមិ អតារវេ វិហាតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេយិ អតារវេ វិហាតិ អប្បដិស្សោ សិក្ខា យមិ ៥ បរិម្មវិការិ ហោតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុ

កងបុណ្យវិញ្ញាណ វិបត្តិ ៤ សមុដ្ឋានៃអាមត្តិ ៦

(៨៥៥) វិបត្តិ ៤ ក្នុងមាតិកាពិន័យនោះ បូចាម្ពុចន្ទៈ ។ វិបត្តិ ៤ គឺ សីលវិបត្តិ ១ អាហារវិបត្តិ ១ ចិដ្ឋិវិបត្តិ ១ អាជីវិបត្តិ ១ ។ នេះ ជា វិបត្តិ ៤ ។

(៨៥៦) សមុដ្ឋាននៃអាមត្តិ ៦ ក្នុងមាតិកាពិន័យនោះ បូចាម្ពុចន្ទៈ ។ (សមុដ្ឋាននៃអាមត្តិ ៦) គឺ អាមត្តិភិក្ខុឡើងអំពីកាយ មិនភិក្ខុឡើងអំពីវាចា មិនភិក្ខុឡើងអំពីចិត្ត ១ អាមត្តិភិក្ខុឡើងអំពីវាចា មិនភិក្ខុឡើងអំពីកាយ មិនភិក្ខុឡើងអំពីចិត្ត ១ អាមត្តិភិក្ខុឡើង អំពីកាយផង អំពីវាចាផង មិនភិក្ខុឡើងអំពីចិត្ត ១ អាមត្តិភិក្ខុឡើង អំពីកាយផង អំពី ចិត្តផង មិនភិក្ខុឡើងអំពីវាចា ១ អាមត្តិភិក្ខុឡើង អំពីវាចាផង អំពីចិត្ត ផង មិនភិក្ខុឡើងអំពីកាយ ១ អាមត្តិភិក្ខុឡើង អំពីកាយផង អំពីវាចា ផង អំពីចិត្តផង ១ ។ នេះ ជាសមុដ្ឋាននៃអាមត្តិពិន័យ ៦ ។

(៨៥៧) មូលវិវាទ ៦ ក្នុងមាតិកាពិន័យនោះ បូចាម្ពុចន្ទៈ ។ (មូលវិវាទពិន័យ ៦) គឺ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកក្រោធ ចង់ខ្លួន សេចក្តីក្រោធខុក ភិក្ខុណា ជាអ្នកក្រោធ ចង់ខ្លួនសេចក្តីក្រោធខុក ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព មិនទទល់ទោស ក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនទទល់ទោស ក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនទទល់ទោសក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិច្ចាណក្នុងសិក្ខាផង ។ ភិក្ខុណា

សត្វរិម៌ អតារវោ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេបិ ។ មេ ។
 សង្ខេបមិ ។ មេ ។ សិក្ខាយមំ ធម្មិវិការិ កោតិ សោ
 សង្ខេប វិកំ ជនេតិ ។ យោ សោ ហោតិ វិកំនោ
 តហុជនាហិតាយ តហុជនាសុទាយ តហុនោ ជ-
 នស្ស អនត្តាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ នេវមទុស្សនំ ។
 ឯវុបតោ តុម្ហ វិកំនម្ហលំ អដ្ឋត្ថំ វា តហិត្តា វា ស-
 មទុបស្សេយ្យេ តត្ថ តុម្ហ តស្សេវ តាបតស្ស វិកំន-
 ម្ហលស្ស មហានាយ វាយមេយ្យេ ឯវុបតោ តុម្ហ
 វិកំនម្ហលំ អដ្ឋត្ថំ វា តហិត្តា វា ធម្ម សមទុបស្សេ-
 យ្យេ តត្ថ តុម្ហ តស្សេវ តាបតស្ស វិកំនម្ហលស្ស
 អាយតិ អនវស្សវាយ មនិមេយ្យេ ។ ឯវុមេតស្ស
 តាបតស្ស វិកំនម្ហលស្ស មហានំ យោតិ ឯវុមេតស្ស

មិនគោរព មិនទទួលបាន ក្នុងព្រះសាស្ត្រាជន ក្នុងព្រះធម៌ជន ។ មេ ។
 ក្នុងព្រះសង្ឃជន ។ មេ ។ មិនធ្វើឱ្យបរិច្ចេកក្នុងសិក្ខាជន គឺក្នុងនោះ
 ឈ្មោះថា ជាអ្នកញ៉ាំងវិកំនម្ហលតិក្នុងសង្ឃ ។ វិកំនណា ប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន
 ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេច-
 ក្តីទុក្ខ ដល់ទៅភាគទាំងឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិចារ-
 ណាឃើញ ខ្លាម្ហលនៃវិកំនមេតសកាយាននេះ ក្នុងសន្តានខ្លួន ឬ
 ក្នុងបរិស័ទខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តានខ្លួនបុគ្គលដទៃ ឬ ក្នុងបរិស័ទខ្លួនបុគ្គលដទៃ
 ក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវព្យាយាមលាបចំ ខ្លាម្ហលនៃវិកំនមេតសកាយាននេះ
 ឯង ក្នុងសន្តានខ្លួន ឯងសន្តានខ្លួនបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទខ្លួន ឬ
 ក្នុងបរិស័ទខ្លួនបុគ្គលដទៃខោរចេញ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនបានពិចារណា
 ឃើញខ្លាម្ហលនៃវិកំនមេតសកាយាននេះ ក្នុងសន្តានខ្លួន ឬ ក្នុង
 បរិស័ទខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តានខ្លួនបុគ្គលដទៃ ឬ ក្នុងបរិស័ទខ្លួនបុគ្គលដទៃ
 ក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឱ្យម្ហលនៃវិកំនមេតសកាយាននេះ
 ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតនោះទេ ក្នុងសន្តានខ្លួនឯងសន្តានខ្លួនបុគ្គល
 ដទៃ ក្នុងបរិស័ទខ្លួនឯងបរិស័ទខ្លួនបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលាបចំខ្លា
 ម្ហលនៃវិកំនមេតសកាយាននេះ វែងឆ្ងាយដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការដែល

ចាបកស្សី វិវាទមូលស្សី អាយតី អនុស្សាវេនី ហោតិ ។ បុណ្ណ ធម៌ កិក្ខុ មត្តិ ហោតិ បណសី ។ បេ ។ ឥស្សតិ ហោតិ មច្ឆរី សហោ ហោតិ មាយាវិ ធម៌ប្រោ ហោតិ មិច្ឆាធិដ្ឋិ សន្តិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាណាទត្តាហិ ធុប្បដិធិស្សតិ យោ សោ កិក្ខុ សន្តិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាណាទត្តាហិ ធុប្បដិធិស្សតិ សោ សត្តវិចិ អតារាវ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេមិ អតារាវ វិហារតិ អប្បដិស្សោ សធម្មេមិ អតារាវ វិហារតិ អប្បដិស្សោ សិក្ខាយមិ ឧ បរិប្បវិការី ហោតិ ។ យោ សោ កិក្ខុ សត្តវិចិ អតារាវ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេមិ ។ បេ ។ សធម្មេមិ ។ បេ ។ សិក្ខាយមិ ឧ បរិប្បវិការី ហោតិ សោ សធម្មេ វិវាទំ ជនេតិ ។ យោ សោ ហោតិ វិវាទោ តហុជនាហិតាយ តហុជនាសុទាយ តហុនោ ជនស្ស អនត្តាយ អហិតាយ ធុត្តាយ នេវមនុស្សានំ ។ ឃិវរុបញ្ចេ តុខ្មេ វិវាទមូលំ អដ្ឋតិ វា តហិម្ហា វា បមនុបស្សេយ្យោជ តត្រ

មិនឲ្យមូលវិវាទនឹងលាមក ទោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាលក្រីក្រ រមែងមាន ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ពាក្យទាំងមូលនៅមានទៀត កិក្ខុ ជាអ្នក លុបគុណគេ ជាអ្នករលឹកខ្លួន (ប្រណាំងកសា) ។ បេ ។ ជាអ្នកប្រណែន ជាអ្នកតំណាង ជាអ្នកស្នាក់នៅ លាក់តុក ជាអ្នកមានសេចក្តី ប្រាថ្នាលាមក មានចម្លើយក្រក់ ជាអ្នកប្រកាន់កាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ពិនិត្យកាន់មាំ លះចង់ទានដោយកម្រ កិក្ខុណាជាអ្នកប្រកាន់កាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ពិនិត្យកាន់មាំ លះចង់ទានដោយកម្រ កិក្ខុនោះឈ្មោះ ថា មិនគោរព មិនទទល់ទាន ក្នុងព្រះសាស្តាវនិ មិនគោរព មិនទទល់ទាន ក្នុងព្រះធម៌វនិ មិនគោរព មិនទទល់ទាន ក្នុងព្រះសង្ឃវនិ មិនធ្វើទ្បបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាវនិ ។ កិក្ខុណា មិនគោរព មិនទទល់ទាន ក្នុងព្រះសាស្តាវនិ ក្នុងព្រះធម៌វនិ ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃវនិ ។ បេ ។ មិនធ្វើទ្បបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាវនិ កិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញុំនិវិវាទឲ្យភិក្ខុភិក្ខុ ក្នុងសង្ឃ ។ វិវាទណា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បី មិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីខុស ដល់ទៅកាន់នឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នកពិនិត្យឃើញ ឲ្យមូលវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសត្វានៃខ្លួន ឬ ក្នុងចាស់វៃខ្លួនក្តី ក្នុងសត្វខ្លាំងខ្លួនលដទៃ ឬ

កុម្មុយ្យា កស្ស័យ ចាបកស្ស័យ វិកនម្ពុលស្ស័យ បហាតាយ
 វាយមេយ្យាដ ឃុំបុរោ កុម្មុយ្យា វិកនម្ពុល អដ្ឋត្តំ វា
 តហិទ្ធា វា ឆ សមុទុបស្ស័យ្យាដ គក្រ កុម្មុយ្យា កស្ស័យ
 ចាបកស្ស័យ វិកនម្ពុលស្ស័យ អាយតិ អនវស្ស័យ បដិ-
 បដ្ឋេយ្យាដ ។ ឃុំមតស្ស័យ ចាបកស្ស័យ វិកនម្ពុលស្ស័យ
 បហាតិ បហាតិ ដំបងស្ស័យ ចាបកស្ស័យ វិកនម្ពុលស្ស័យ
 អាយតិ អនវស្ស័យ ហោតិ ។ ឆ ឃាតិ ឆ វិកនម្ពុ-
 លាតិ ។

(១៩៩) កត្ត កត្តាតិ ឆ អនុវាទម្ពុលាតិ ។

៧៨ កិក្ក គោតោ ហោតិ ឧបទាហិ យោ សោ
 កិក្ក គោតោ ហោតិ ឧបទាហិ សោ សត្តវិបិ អនា-
 រោ វិហាតិ អប្បដិសេន្ត ឆ ឆេមិ អនារោ វិហាតិ អប្ប-
 ដិសេន្ត សធម្មិ អនារោ វិហាតិ អប្បដិសេន្ត សិក្ខា-
 យិ ឆ ឆិក្ខុវិហាតិ ហោតិ ។ យោ សោ កិក្ក សត្តវិបិ

ក្នុងបរិស័ទ្ធ ឧបក្កលដវក្កិ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវព្យាយាមសរេបដ៏ម្លូម្លូលខៃ
 វិកនដំណាមកនោះឯង ក្នុងសត្តានៃខ្លួនឯងសត្តានៃឧបក្កលដវ ក្នុងបរិ-
 ស័ទ្ធនៃខ្លួនឯងបរិស័ទ្ធផ្កលដវនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយមិនបាន
 គំហារណាឃើញម្លូម្លូលខៃវិកននោះសកាតយ៉ាងនេះ ក្នុងសត្តានៃខ្លួន ឬ
 ក្នុងបរិស័ទ្ធនៃខ្លួនក្កិ ក្នុងសត្តានៃឧបក្កលដវ ឬ ក្នុងបរិស័ទ្ធផ្កលដវ
 ក្កិ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឲ្យម្លូម្លូលខៃវិកនដំណាមកនោះឯង
 ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសត្តានៃខ្លួនឯងសត្តានៃឧបក្កល
 ដវ ក្នុងបរិស័ទ្ធនៃខ្លួនឯងបរិស័ទ្ធផ្កលដវនោះ ។ ការសរេបដ៏ម្លូ
 ម្លូលខៃវិកនដំណាមកនេះ វេទនិមាទដោយប្រការយ៉ាងនេះ តារាវសមិទ
 ឲ្យម្លូលខៃវិកនដំណាមកនេះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន វេទនិមាទ
 ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ នេះ ជាម្លូលខៃវិកន ៦ ។

(១៩៩) ម្លូលខៃអនុវា ៦ ក្នុងទាតិកវាងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(ម្លូលខៃអនុវា ៦ កិ) កិក្កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកគ្រោធជ ចន្តិម្លូ
 សេចក្តីគ្រោធជុក កិក្កណា ជាអ្នកគ្រោធជ ចន្តិម្លូសេចក្តីគ្រោធជុក
 កិក្កនោះ ឈ្មោះថា មិននារោ មិនទុនលំរោធជ ក្នុងក្រុងសាស្តាដ
 មិននារោ មិនទុនលំរោធជ ក្នុងក្រុងអធិដង មិននារោ មិនទុន
 លំរោធជ ក្នុងក្រុងសង្ឃ្រង មិនធ្វើឲ្យបរិច្ចេណិក្កដស្ត្រីដង ។ កិក្កណា

អនាមិកា វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេយិ ។ បេ ។ សុដ្ឋេ-
 មិ ។ បេ ។ សិក្ខាយមិ នំ បរិបូរិការិ ហោតិ សោ
 សុដ្ឋេ អនុវង្សំ ជនេតិ ។ យោ សោ ហោតិ អនុវង្សោ
 តហុជនាហិកាយ តហុជនាសុទាយ តហុជោ ជនស្ស
 អនុត្តាយ អហិកាយ ទុត្តាយ នេវមទុស្សាធំ ។ ឯវុបតោ
 តុត្ថ អនុវង្សលំ អដ្ឋត្ថំ ក តហិទ្ធា ក សមទុបស្សេ-
 យ្យាជ តត្រ តុត្ថេ តសេវេ តាមតស្ស អនុវង្សលស្ស
 បហាតាយ កាយមេយ្យាជ ឯវុបតោ តុត្ថ អនុវង្សលំ
 អដ្ឋត្ថំ ក តហិទ្ធា ក ន សមទុបស្សេយ្យាជ តត្រ
 តុត្ថ តសេវេ តាមតស្ស អនុវង្សលស្ស អាយតិ
 អនវស្សវាយ បដិមាដ្ឋយ្យាជ ។ ឯវុបតស្ស តាមតស្ស
 អនុវង្សលស្ស បហាធំ ហោតិ ឯវុបតស្ស តាមតស្ស

ជាអ្នកមិនគោរព មិនទទួលបាន ក្នុងគ្រោះសាស្ត្រាធិ ក្នុងគ្រោះបដិវង្ស
 ។ បេ ។ ក្នុងគ្រោះសន្សំធិ ។ បេ ។ មិនធ្វើឱ្យបរិច្ចណ៍ក្នុងសិក្ខាធិ
 កិច្ចការ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងអនុវង្សឱ្យកើតឡើងក្នុងសន្សំ ។ អនុវង្សណា
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់
 ជនច្រើន ដើម្បីមិនទៅទង់សេចក្តីចម្រើន ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជា
 ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីខុត្ត ដល់ទៅគោតិមនុស្សទាំងឡាយ ។ ចេត្ត
 ទាំងឡាយ ពិចារណាយើញ្ញត្តិមូលនៃអនុវង្សនៃសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុង
 សន្តាននៃខ្លួន ឬ ក្នុងចរិស័វនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬ ក្នុង
 ចរិស័វនៃបុគ្គលដទៃក្តី ឬក្នុងទាំងឡាយ ត្រូវព្យាយាមដើម្បីលុបចំនូវមូល
 នៃអនុវង្សដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុង
 ចរិស័វនៃខ្លួននិងចរិស័វនៃបុគ្គលដទៃនោះពេញ ចេត្តទាំងឡាយ មិន
 ពិចារណាយើញ្ញត្តិមូលនៃអនុវង្សនៃសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន
 ឬ ក្នុងចរិស័វនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬ ក្នុងចរិស័វនៃបុគ្គល
 ដទៃក្តី ឬក្នុងទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិចត្តិ ដើម្បីកុំឱ្យមូលនៃអនុវង្សដ៏លាមក
 នោះឯងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតទាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃ
 បុគ្គលដទៃ ក្នុងចរិស័វនៃខ្លួននិងចរិស័វនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះ
 ចំនូវមូលនៃអនុវង្សដ៏លាមកនេះ វេទន៍ពោលដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការ

អនុវត្តន៍ស្ស អាយតិ អនុវត្តន៍ យោតិ ។ មុន
 ចេវ ភិក្ខុ មត្តិ យោតិ បណសី ។ មេ ។ ឥស្សតិ
 យោតិ មត្តិ សេថោ យោតិ មាយាវី ចាបិច្ឆោ យោតិ
 មិច្ឆាធិដ្ឋិ សន្តិដ្ឋិមកមាសី យោតិ អាណាទត្តាហិ មុឃ្ម-
 ដិធិស្សតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុ សន្តិដ្ឋិមកមាសី យោតិ
 អាណាទត្តាហិ មុឃ្មដិធិស្សតិ សោ សត្តវិមិ អតារាភេ
 វិហារតិ អប្បដិស្សេន ធម្មេមិ អតារាភេ វិហារតិ អប្បដិស្សេន
 សង្ខេបមិ អតារាភេ វិហារតិ អប្បដិស្សេន សិក្ខាយមិ ឧ
 បរិម្មវិការិ យោតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុ សត្តវិមិ អតា-
 រាភេ វិហារតិ អប្បដិស្សេន ធម្មេមិ ។ មេ ។ សង្ខេបមិ ។
 មេ ។ សិក្ខាយមិ ឧ បរិម្មវិការិ យោតិ សោ សង្ខេ
 អនុវត្តន៍ វេទនិ ។ យោ សោ យោតិ អនុវត្តនោ តហុជ-
 យោហិភាយ តហុជនាសុទាយ តហុជោ ជនស្ស អនត្តា-
 យ អហិភាយ ទុក្ខាយ យេវមនុស្សានំ ។ បរិម្មវតោ

ដែលមិនឲ្យចូលនៃអនុវត្តន៍លាមកនោះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតវៀតបាទ
 វេទន៍នោះដោយប្រាកដយ៉ាងនេះ ។ មានពាក្យនោះវៀតថា ភិក្ខុ ជាអ្នក
 លុបគុណគេ ជាអ្នកលើកខ្លួន ។ មេ ។ ជាអ្នកប្រវេណន ជាអ្នកកំណាញ់
 ជាអ្នកអ្នកគាត់ ជាអ្នកលាក់ពុក ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាផ្ទាល់លាមក មានខ្លឹមស្រក់
 ជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំងប្រកាន់មាំ លរបង់បាទ
 ដោយកម្រ ។ ភិក្ខុណា ដែលប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំង
 ប្រកាន់មាំ លរបង់បាទដោយកម្រ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិទេនារោ មិទ
 ទេនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្ត្រាផង មិទេនារោ មិទទេនលំទោន ក្នុងព្រះធម៌
 ផង មិទេនារោ មិទទេនលំទោន ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិទេន្ទ្រិទ្ធវិច្ឆណិក្កុន
 សិក្ខាផង ។ មេ ។ ភិក្ខុណា មិទេនារោ មិទទេនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្ត្រ
 ផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។ មេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ មេ ។ មិទេន្ទ្រិទ្ធវិច្ឆណិ
 ក្កុនសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញ៉ាវន៍អនុវត្តន៍ក្រៅសង្ឃ ។ អនុ-
 វត្តនា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជា
 សុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍
 ដើម្បីសេចក្តីខ្ពង់ ដល់វេទន៍នៃមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយ

ព្រះបណ្ឌិត ៨ សាវណ្ណិយា ធម្មា

ព្រះបណ្ឌិត: សាវណ្ណិយា ៦

តុម្ពេ អនុវាធម្មលំ អន្ធិត្តំ វា តហិទ្ធា វា សមមុ-
 បស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ពេ តស្សេវ ឆាបកស្ស អនុវា-
 ធម្មលស្ស បហាឆាយ វាយមេយ្យាថ វេរុបកេ តុម្ពេ
 អនុវាធម្មលំ អន្ធិត្តំ វា តហិទ្ធា វា ៨ សមមុបស្សេយ្យា-
 ថ តត្រ តុម្ពេ តស្សេវ ឆាបកស្ស អនុវាធម្មលស្ស
 អាយតិ អនវស្សវាយ បដិបដ្ឋេយ្យាថ ។ វេរុមេតស្ស
 ឆាបកស្ស អនុវាធម្មលស្ស បហាឆិ ហោតិ វេរុមេតស្ស
 ឆាបកស្ស អនុវាធម្មលស្ស អាយតិ អនវស្សវា
 ហោតិ ។ ឥមាធិ ៨ អនុវាធម្មលាធិ ។

[៨៧៦] តត្រ តុម្ពេ ៨ សាវណ្ណិយា ធម្មា ។

ឥធិ វា តុម្ពេ មេត្តំ កាយកម្មំ បច្ឆុប្បដ្ឋិតំ ហោតិ
 សត្រញ្ញុចារីសុ អារិ ពេវ រហោ ៨ អុយម្យំ ធម្មា

ពិចារណាយំញ ឆ្លវម្ហលនៃអនុវាធម្មលសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន
 ឬក្នុងចរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃចុក្កលដវៃ ឬក្នុងចរិស័ទនៃចុក្កលដវៃ
 ក្តី អ្នកចាំឱ្យយ ត្រូវព្យាយាមលះចង់ឆ្លវម្ហលនៃអនុវាធម្មលសភាពនេះឯង
 ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃចុក្កលដវៃ ក្នុងចរិស័ទនៃខ្លួននិងចរិស័ទនៃ
 ចុក្កលដវៃនោះធានាធានា មើលអ្នកចាំឱ្យយនិងពិចារណាយំញ ឆ្លវម្ហលនៃ
 អនុវាធម្មលសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងចរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុង
 សន្តាននៃចុក្កលដវៃ ឬក្នុងចរិស័ទនៃចុក្កលដវៃក្តី អ្នកចាំឱ្យយ ត្រូវ
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឱ្យម្ហលនៃអនុវាធម្មលសភាពនេះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនា-
 គកបាទ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃចុក្កលដវៃ ក្នុងចរិស័ទនៃខ្លួននិង
 ចរិស័ទនៃចុក្កលដវៃនោះ ។ ការលះចង់ ឆ្លវម្ហលនៃអនុវាធម្មលសភាពនេះ
 វែមនិហោរដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការដែលមិនឱ្យម្ហលនៃអនុវាធម្មលសភាព
 នេះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតបាទ វែមនិហោរដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ នេះ
 ជាម្ហលនៃអនុវាធី ៦ យ៉ាង ។

[៨៧៦] សាវណ្ណិយា ៦ ក្នុងមាតិកាចាំដំនោះ ដូចម្ហលនេះ ។

(សាវណ្ណិយា ៦ គី) ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ បានដឹងកាយកម្ម
 ប្រកបដោយមត្តា ក្នុងភូមិសព្វញ្ញុចារីចុក្កល ព្រំដីក្នុងទីចំនោះមុន ព្រំដី
 ក្នុងទីកំបាំងមុន ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលចុក្កលសព្វវិសេស

សារណីយោ បិយតករណោ គុកករណោ សន្តិហាយ
 អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯតីកាវាយ សំវត្តតិ ។ មុន
 ចប់ គិត្តុនោ មេត្តំ វិចិត្តម្មំ បដ្ឋមដ្ឋិតំ ហោតិ ស.
 ព្រហ្មចារីសុ អវិ ថេវ រហោ ច អយម្យ ធម្មោ
 សារណីយោ បិយតករណោ គុកករណោ សន្តិហាយ
 អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯតីកាវាយ សំវត្តតិ ។ មុន
 ចប់ គិត្តុនោ មេត្តំ មហេត្តម្មំ បដ្ឋមដ្ឋិតំ ហោតិ
 សព្រហ្មចារីសុ អវិ ថេវ រហោ ច អយម្យ ធម្មោ
 សារណីយោ បិយតករណោ គុកករណោ សន្តិហាយ
 អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯតីកាវាយ សំវត្តតិ ។ មុន ច-
 ប់ គិត្តុ យេ តេ លាភា ធម្មិកា ធម្មលទ្ធា អន្តមសោ
 មត្តមវិយាបដ្ឋមត្តម្យំ តត្ថាមេហិ លាភេហិ អប្បដិវិ-
 កត្តភោតិ ហោតិ សីលវិទូហិ សព្រហ្មចារីហិ សាដា-

ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លួនសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លួនសេចក្តីគោរព ដល់
 សព្វព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនរែង
 ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យកថាទៀតថា
 ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនាខេ) បានតាំងចំកម្មប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកសព្វព្រហ្ម-
 ចារីបុគ្គល តាំងក្នុងចំពោះមុខ តាំងក្នុងទីកំណែមុខ ធម៌ខេងងង ឈ្មោះ
 ថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលធម្មវិលីក ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លួនសេចក្តីស្រឡាញ់
 ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លួនសេចក្តីគោរពដល់សព្វព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 សេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីសេចក្តីមិនរែង ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តី
 ស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យកថាទៀតថា ភិក្ខុ (ក្នុងសាសនាខេ) បានតាំង
 មហេតម្មប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកព្រហ្មចារីបុគ្គល តាំងក្នុងចំពោះមុខ
 តាំងក្នុងទីកំណែមុខ ធម៌ខេងងង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលធម្មវិលីក
 ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លួនសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លួនសេចក្តីគោរពដល់
 សព្វព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីសេចក្តីមិន
 រែង ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យកថា
 ទៀតថា ណគណា ដែលប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ ដោយ
 ហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែតាហារបិណ្ឌ បាន ភិក្ខុអ្នកមិនទាន់បានបរិភោគ
 តាំងមិនទាន់បានចែកលាភផ្លូវច្នោះទៅឡើយ ជាអ្នកចរិកភាសាខេណៈ

រណារោគី អយម្យិ ធម្មោ សាវណិយោ ចិយននរណោ
 គុក្ករណោ សន្តិកាយ អវិភង្គាយ សាមគ្គិយា ឯកី
 ភាវយ សំវត្ថុតិ ។ បុទ ចបវំ កិក្ខុ យាធិ តាធិ សិ
 លាធិ អទណ្ណាធិ អច្ឆិណ្ណាធិ អសតលាធិ អតត្ថាសាធិ
 កុដិស្សាធិ វិញ្ញាបសន្តាធិ អបរាមដ្ឋាធិ សមាធិសំវត្ថុធិ
 កាធិ តថាវុទេសុ សីលេសុ សីលសាមញ្ញករោ វិហារនិ
 សម្រេហ្មចារីយំ អាវិ ចេវ រយោ ច អយម្យិ ធម្មោ
 សាវណិយោ ចិយននរណោ គុក្ករណោ សន្តិកាយ
 អវិភង្គាយ សាមគ្គិយា ឯកីភាវយ សំវត្ថុតិ ។ បុទ
 ចបវំ កិក្ខុ យាយ ធិដ្ឋិ អវិយា ធិយ្យាធិកា ធិយ្យាធិ
 តត្ថរស្ស ធិដ្ឋិ កុក្កុយាយ តថាវុទេសុ ធិដ្ឋិយា

(ជាមួយ) ខ្លឹមសម្រេចហិបុគ្គលអ្នកមានសីលចាំទ្បយ ធម៌នេះឯង
 ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលកម្សិលើក ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លឹមសេចក្តីស្រ
 ឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លឹមសេចក្តីគោរព ដល់សម្រេចហិបុគ្គល ប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីសេចក្តីសង្រ្គោះ ដើម្បីការមិនរីកទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បី
 សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យទៅទៀតថា សីលណា ដែលមិនដាច់
 មិនខ្ទុះ មិនពាល មិនព្រោះ ជាសីលជាល្អ ជាសីលដែលអ្នកប្រាថ្នា
 សរសើរ ជាសីលដែលគណ្តានិងខិតខំមិនបោះបង់ ជាសីលប្រព្រឹត្ត
 ទៅដើម្បីសមាធិ(១) កិច្ចជាអ្នកមានសីលស្មើគ្នា ក្នុងសីលចាំទ្បយ
 មានសភាពដូច្នោះ ជាមួយខ្លឹមសម្រេចហិបុគ្គល ចាំទ្បក្នុងទីចំពោះមុខ
 ចាំទ្បក្នុងទីចាំទ្បមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលកម្សិ
 លើក ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លឹមសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លឹមសេចក្តីគោ
 រពដល់សម្រេចហិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសង្រ្គោះ ដើម្បីមិន
 រីកទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ពាក្យទៅទៀតថា
 ខិតខំណា ដ៏ប្រសើរ ធាទីនាំសត្វចេញពីកង្កែប ចេញពីកង្កែបធូលី
 រោះ ដើម្បីជាទិវសំទៅខែកន្តិទុក្ខដោយប្រាថ្នា កិច្ចប្រកបដោយសេចក្តី

១ អង្គុច ថា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចោទសមាធិនិងកម្មសមាធិ ។

ធិដ្ឋិសាមញ្ញតតោ វិហារតិ សម្រាហ្មចារិហិ អាវិ យេ
 រហោ ច អយម្យំ ធម្មោ សាពណីយោ មិយករណោ
 តុករណោ សង្កហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកិ-
 ភារិយ សំវត្តតិ ។ ឥម ច សាពណីយោ ធម្មា ។

(៨៩៧) ឧត្ត កតមាធិ អដ្ឋាវស គេនករវត្តធិ ។

ឥច វិកុំ អធិដ្ឋំ ធម្មោតិ ធិបេតិ ធម្មំ អធម្មោតិ ធិបេតិ
 អវិទយំ វិទយោតិ ធិបេតិ វិទយំ អវិទយោតិ ធិបេតិ
 អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថា-
 គតេនាតិ ធិបេតិ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ
 អលបិតំ តថាគតេនាតិ ធិបេតិ អនាចិណ្ឌំ តថាគតេន
 អនាចិណ្ឌំ តថាគតេនាតិ ធិបេតិ អាចិណ្ឌំ តថាគតេន
 អនាចិណ្ឌំ តថាគតេនាតិ ធិបេតិ វប្បញ្ញត្តំ តថាគតេន
 វប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ធិបេតិ វប្បញ្ញត្តំ តថាគតេន

យល់យំញស្មើគ្នា ដោយវិដ្ឋិមានសភាពដូច្នោះ (ជាមួយ)ធិសម្រាហ្ម-
 ចារិកុត្តល ពិនិត្យទីចំពោះមុខ ពិនិត្យទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា
 ជាធម៌ដែលចុក្កលគប្បីលើត ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លួនសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះ
 ថា ធ្វើខ្លួនសេចក្តីគោរពដល់សម្រាហ្មចារិកុត្តល ប្រព្រឹត្តិទៅ ដើម្បីសេចក្តី
 សង្គ្រោះ ដើម្បីមិនរំពឹង ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។
 នេះជាសាពណីយធម៌ ៦ ។

(៨៩៧) ភេទករវត្ត ទ្រ ដែលមកក្នុងនាមភាវិណ្ឌនោះ ថ្មប
 ម្តេចខ្លះ ។ (ភេទករវត្ត ទ្រ ខ្លះ គឺ) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងខ្លួន
 សភាវិទ្យាមនធម៌ ជាជាធម៌ ១ សម្តែងខ្លួនធម៌ ជាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែង
 ខ្លួនសភាវិទ្យាមនធម៌ ជាជាវិទ្យា ១ សម្តែងខ្លួនវិទ្យា ជាមិនមែន
 វិទ្យា ១ សម្តែងខ្លួនធម៌វិទ្យា ដែលគេថាគម្រិមនបានសម្តែង មិនបានពោល
 ថាគេថាគម្រិមនបានសម្តែង បានពោល ១ សម្តែងខ្លួនធម៌វិទ្យាដែលគេថាគ
 បានសម្តែង បានពោល ថាគេថាគម្រិមនបានសម្តែង មិនបានពោល ១
 សម្តែងខ្លួនវត្តដែលគេថាគ មិនបានសម្រួមកាយ ថាជាវត្តដែលគេថាគ
 បានសម្រួមក ១ សម្តែងខ្លួនវត្តដែលគេថាគបានសម្រួមកាយ ថាជាវត្ត
 ដែលគេថាគមិនបានសម្រួមកាយ ១ សម្តែងខ្លួនសិក្ខាបទដែលគេថាគ
 មិនបានបញ្ញត្ត ថាគេថាគបានបញ្ញត្ត ១ សម្តែងខ្លួនសិក្ខាបទដែលគេថាគ

ធម្មប្បញ្ញាណំ អដ្ឋវេសវេទនាវដ្តុនំ

អប្បញ្ញាត្តំ តថាគតោនាតិ ធិបេតិ អាចត្តិ អនាចត្តិ
 ធិបេតិ អនាចត្តិ អាចត្តិ ធិបេតិ លហុកំ អាចត្តិ
 តុកា អាចត្តិ ធិបេតិ តុកំ អាចត្តិ លហុកា
 អាចត្តិ ធិបេតិ សាវសេសំ អាចត្តិ អនវសេសា
 អាចត្តិ ធិបេតិ អនវសេសំ អាចត្តិ សាវសេសា
 អាចត្តិ ធិបេតិ ទុដ្ឋល្លំ អាចត្តិ អទុដ្ឋល្លា អាចត្តិ
 ធិបេតិ អទុដ្ឋល្លំ អាចត្តិ ទុដ្ឋល្លា អាចត្តិ ធិបេតិ ។
 ឥហានិ អដ្ឋវេស វេទនាវដ្តុនំ ។

(៥៥៥) តត្ថ កកខានិ ចត្តាវិ អធិការណានិ ។
 វិវាទិការណំ អទុវាទិការណំ អាចត្តានិការណំ
 កិច្ចានិការណំ ។ ឥហានិ ចត្តាវិ អធិការណានិ ។

(៥៥៧) តត្ថ កកខេ សត្ត សមថា ។ សម្មទាវិទ-
 យោ សតិវិទយោ អម្មទាវិទយោ បដិញ្ញាតការណំ យេ-
 កុយ្យសិកា កស្សទាវិយសិកា^(១) និណាវត្តារកោ ។
 ឥមេ សត្ត សមថា ។

ធម្មប្បញ្ញាណំ ចិន្ទិ ។

១ ១. កស្សទាវិយសិកា ។

ធម្មប្បញ្ញាណំ មាទការឹក្ខ ១៧ យានិ

បាទចក្ខុ ជាតថាគតមិទបាទបញ្ញាត្តិ ១ សម្មនិទ្ធិវិភាបត្តិ ជាតថាគត-
 បត្តិ ១ សម្មនិទ្ធិវិភាបត្តិ ជាតថាគត ១ សម្មនិទ្ធិវិលហុកាបត្តិ ជាតថា
 គតុកាបត្តិ ១ សម្មនិទ្ធិវិគតុកាបត្តិ ជាតថាវលហុកាបត្តិ ១ សម្មនិទ្ធិវិសាវសេ-
 សាបត្តិ ជាតថាអនវសេសាបត្តិ ១ សម្មនិទ្ធិវិអនវសេសាបត្តិ ជាតថាសាវ-
 សេសាបត្តិ ១ សម្មនិទ្ធិវិទុដ្ឋល្លាបត្តិ ជាតថាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ១ សម្មនិទ្ធិវិ
 អទុដ្ឋល្លាបត្តិ ជាតថាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ១ ។ នេះ ជាមាទការឹក្ខ ១៧ ។

(៥៥៨) អធិការណំ ២ ដែលមកក្នុងនាមនាមនាមនាម ដូចម្តេចខ្លះ ។

(អធិការណំ ២ នោះ គឺ) វិវាទិការណំ ១ អទុវាទិការណំ ១
 អាចត្តានិការណំ ១ កិច្ចានិការណំ ១ ។ នេះ ជាអធិការណំ ២ ។

(៥៥៩) សមថៈ ៧ ដែលមកក្នុងនាមនាមនាមនាម ដូចម្តេចខ្លះ ។

(សមថៈ ៧ នោះ គឺ) សម្មទាវិទយ ១ សតិវិទយ ១ អម្មទាវិទយ ១
 បដិញ្ញាតការណៈ ១ យេកុយ្យសិកា ១ កស្សទាវិយសិកា ១ និណាវត្តា-
 រកៈ ១ ។ នេះ ជាសមថៈ ៧ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវាទ

សម្បត្តិ

(៨៦០) អាចត្តិ អាចត្តិកុញ្ញា
 វិធីតា សត្តនា មុន
 វិធីតាភារា ១៧
 ភារា មូលមេវ ៦
 មុន វិធីតា វិមត្តិ
 សមុប្បាទវិវាទនា(១)
 អនុវាទា សាពណីយំ
 គេនាធិការលោម ៦ ។
 សន្តោវ សមថា វុត្តា
 បដា សត្តុសា(២) ឥមេតិ ។

១ ឧ. សមុប្បាទ វិវាទា ។ ២ ឧ. សត្តុសា ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវាទ

ឧត្តរាទៃនកតិបុត្តាវិវាទា ដូច្នោះ

(៨៦០) ធិយាយភិអាចត្តិ ១ កង្វៃនអាចត្តិ ១ វត្តវ័ស
 ព្រះអង្គប្រជុំវិទិត្តិយាហើយ ១ អាចត្តិ ៧ យ៉ាង ១ ធិនកង
 នៃអាចត្តិ ៧ ទៀត ១ វត្តវ័សព្រះអង្គប្រជុំវិទិត្តិយាហើយ ៧
 ទៀត ១ អគារៈ ១ នារវិជាមូល ១ វត្តវ័សព្រះអង្គប្រជុំ
 វិទិត្តិយាហើយ ៦ ទៀត ១ វិចត្តិ ១ សមុប្បាទ (នៃអាចត្តិ) ១
 វាទមូល ១ អនុវាទមូល ១ សាពណីយធម៌ ១ គេនករត្តិ ១
 គតិករណី ១ ។ សមថៈ ៧ ដែលលោកគោលហើយ រួម
 ជាមួយ ១៧ ខេនធិ ។

វិសិ ១៦

[៧៦០] បឋមេន អាចត្តិសមុដ្ឋានេន ចារាជីកំ អា-
ចន្ទេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តត្បំ ។ សង្ការិសេសំ អា-
ចន្ទេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។ ឥស្សត្ថយំ អាចន្ទេយ្យា-
តិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។ ចាទិភ្និយំ អាចន្ទេយ្យាតិ ។ សិ-
យាតិ វត្តត្បំ ។ ចាទិទេសនិយំ អាចន្ទេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
វត្តត្បំ ។ ធុត្តនំ អាចន្ទេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។ ធុត្តា-
សិកំ អាចន្ទេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តត្បំ ។

[៧៦២] ធុតិយេន អាចត្តិសមុដ្ឋានេន ចារាជីកំ អា-
ចន្ទេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តត្បំ ។ សង្ការិសេសំ អាចន្ទេ-
យ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។ ឥស្សត្ថយំ អាចន្ទេយ្យាតិ ។
សិយាតិ វត្តត្បំ ។ ចាទិភ្និយំ អាចន្ទេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
វត្តត្បំ ។ ចាទិទេសនិយំ អាចន្ទេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ
វត្តត្បំ ។ ធុត្តនំ អាចន្ទេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។
ធុត្តាសិកំ អាចន្ទេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តត្បំ ។

វិសិ ១៧

[៧៦០] ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋានៃអាចត្តិជាបឋម
វេយ្យោ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាចត្តិសង្ការិសេស (ដោយសមុដ្ឋាន
នៃអាចត្តិជាបឋម) ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាចត្តិឥស្សត្ថយេយ្យោ ។
មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាចត្តិចាទិភ្និយេយ្យោ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាចត្តិ
ចាទិទេសនិយេយ្យោ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាចត្តិធុត្តនេយ្យោ ។ មាន
ត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាចត្តិធុត្តាសិក (ដោយសមុដ្ឋានៃអាចត្តិជាបឋម) ឬ
ទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

[៧៦២] ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋានៃអាចត្តិទី២ ឬ
ទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាចត្តិសង្ការិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។
ត្រូវអាចត្តិឥស្សត្ថយេយ្យោ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាចត្តិចាទិភ្និយេយ្យោ ។
មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាចត្តិចាទិទេសនិយេយ្យោ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាចត្តិ
ធុត្តនេយ្យោ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាចត្តិធុត្តាសិកឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

(៨៦៣) គតិយេន អាមត្តិសមុដ្ឋានេន ចារាជីកំ
 អាមដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តត្បំ ។ សដ្ឋានិសេសំ អា-
 មដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។ ធុល្យត្ថយំ អាមដ្ឋេយ្យា-
 តិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។ ចាចិត្តិយំ អាមដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិ-
 យាតិ វត្តត្បំ ។ ចាដិទេសនិយំ អាមដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយា-
 តិ វត្តត្បំ ។ ធុក្កដំ អាមដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។
 ធុក្កាសិកំ អាមដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តត្បំ ។

(៨៦៤) ចតុត្ថេន អាមត្តិសមុដ្ឋានេន ចារាជីកំ អា-
 មដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។ សដ្ឋានិសេសំ អាមដ្ឋេ-
 យ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។ ធុល្យត្ថយំ អាមដ្ឋេយ្យាតិ ។
 សិយាតិ វត្តត្បំ ។ ចាចិត្តិយំ អាមដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្តត្បំ ។ ចាដិទេសនិយំ អាមដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្តត្បំ ។ ធុក្កដំ អាមដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្បំ ។
 ធុក្កាសិកំ អាមដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តត្បំ ។

(៨៦៥) ភិក្ខុត្រូវអាចក្តីបារាជិក ដោយសមុដ្ឋានៃអាមត្តិចី ច
 ប្បទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាមត្តិសដ្ឋានិសេសប្បទេ ។ មានត្រូវដែរ ។
 ត្រូវអាមត្តិធុល្យត្ថយប្បទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈប្បទេ ។
 មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាមត្តិបាដិទេសនិយៈប្បទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវ
 អាមត្តិធុក្កដប្បទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាមត្តិធុក្កាសិកប្បទេ ។ មិន
 ត្រូវទេ ។

(៨៦៦) ភិក្ខុត្រូវអាចក្តីបារាជិក ដោយសមុដ្ឋានៃអាមត្តិចី ៤ ប្ប
 ទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាមត្តិសដ្ឋានិសេសប្បទេ ។ មានត្រូវដែរ ។
 ត្រូវអាមត្តិធុល្យត្ថយប្បទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈប្បទេ ។
 មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាមត្តិបាដិទេសនិយៈប្បទេ ។ មានត្រូវដែរ ។
 ត្រូវអាមត្តិធុក្កដប្បទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាមត្តិធុក្កាសិកប្បទេ ។
 មិនត្រូវទេ ។

វិសតិ ៦៣ អាចត្តិសមុត្តារាជិ

វិសតិៈ ៦៣:សមុត្តារាជិអាចត្តិ ៦

[៨៦៥] មន្ទ្រមេន អាចត្តិសមុត្តារាជិ ហារាជិកំ អា-
ចត្តិយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្ថំ ។ សង្ករាជិសេសំ អាចត្តិ-
យ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្ថំ ។ ឥល្លច្ចយំ អាចត្តិយ្យាតិ ។
សិយាតិ វត្តត្ថំ ។ ចាចិគ្គិយំ អាចត្តិយ្យាតិ ។ សិយាតិ
វត្តត្ថំ ។ ចាជិទេសនិយំ អាចត្តិយ្យាតិ ។ ន ហិតិ
វត្តត្ថំ ។ ធុត្តាសិកំ អាចត្តិយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្ថំ ។
ធុត្តាសិកំ អាចត្តិយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្ថំ ។

[៨៦៥] ភិក្ខុត្រូវតាមភ្នំបារាជិក ដោយសមុត្តារាជិអាចត្តិទី ៥
ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវតាមភ្នំសន្ធិវិសេសឬទេ ។ មានត្រូវ
ដែរ ។ ត្រូវតាមភ្នំឥល្លច្ចយឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវតាមភ្នំចាចិគ្គិយៈ
ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវតាមភ្នំចាជិទេសនិយៈឬទេ ។ មិនត្រូវ
ទេ ។ ត្រូវតាមភ្នំចាសិកឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវតាមភ្នំធុត្តាសិក
ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។

[៨៦៦] ចន្ទេន អាចត្តិសមុត្តារាជិ ហារាជិកំ អា-
ចត្តិយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្ថំ ។ សង្ករាជិសេសំ អា-
ចត្តិយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តត្ថំ ។ ឥល្លច្ចយំ អាចត្តិយ្យា-
តិ ។ សិយាតិ វត្តត្ថំ ។ ចាចិគ្គិយំ អាចត្តិយ្យាតិ ។
សិយាតិ វត្តត្ថំ ។ ចាជិទេសនិយំ អាចត្តិយ្យាតិ ។
សិយាតិ វត្តត្ថំ ។ ធុត្តាសិកំ អាចត្តិយ្យាតិ ។ សិយាតិ
វត្តត្ថំ ។ ធុត្តាសិកំ អាចត្តិយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តត្ថំ ។

[៨៦៦] ភិក្ខុត្រូវតាមភ្នំបារាជិក ដោយសមុត្តារាជិអាចត្តិទី ៦ ឬ
ទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវតាមភ្នំសន្ធិវិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។
ត្រូវតាមភ្នំឥល្លច្ចយឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវតាមភ្នំចាចិគ្គិយៈឬទេ ។
មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវតាមភ្នំចាជិទេសនិយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវ
តាមភ្នំធុត្តាសិកឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវតាមភ្នំធុត្តាសិកឬទេ ។ មិន
ត្រូវទេ ។

អាចត្តិសមុត្តារាជិ វិសតិ ៦៣ ។

ចំ ៦៣:សមុត្តារាជិ ៦ និបបេ ។

(៨៦៧) បឋមេន អាមត្តិសមុដ្ឋានេន កតិ អាមត្តិ-
 យោ អាមត្តិ ។ បឋមេន អាមត្តិសមុដ្ឋានេន បញ្ច
 អាមត្តិយោ អាមត្តិ ភិក្ខុ កប្បិយសញ្ញិ សញ្ញាទិ-
 កាយ កុដិ កកោតិ អនេសិកវត្តតំ បដាណាតិក្កន្ធន្តំ
 សារត្តំ អបរិក្កាមនំ ចយោកេ ទុក្កនំ ឯកាមិណ្ណោ អតា-
 កតេ អាមត្តិ ដុល្លចុយស្ស តស្មី ចិណ្ណោ អាតតេ អាមត្តិ
 សង្ខារិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ កប្បិយសញ្ញិ វិកាលេ
 កោដនំ កុញ្ញតិ អាមត្តិ ចាទិតិយស្ស ។ ភិក្ខុ កប្បិ-
 យសញ្ញិ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរាយំ បរិដ្ឋាយ
 ហត្ថតោ ទាននិយំ កំ កោដនិយំ កំ សហត្ថា បដិក្ក-
 ហេត្វា កុញ្ញតិ អាមត្តិ ចាទិណេសនិយស្ស ។ បឋមេន
 អាមត្តិសមុដ្ឋានេន ឥមា បញ្ច អាមត្តិយោ អាមត្តិ ។
 តា អាមត្តិយោ ចតុន្តំ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ ភដ្ឋិនំ ។
 សត្តន្តំ អាមត្តិកុដ្ឋានំ កតិហិ អាមត្តិកុដ្ឋានំ សន្តិហិ-
 តា ។ ចន្តំ អាមត្តិសមុដ្ឋានំ កតិហិ សមុដ្ឋានេហិ ស-
 មុដ្ឋហន្តំ ។ ចតុន្តំ អធិការណំ កតមំ អធិការណំ ។
 សត្តន្តំ សមថានំ កតិហិ សមាថេហិ សមុដ្ឋន្តំ ។

(៨៦៧) ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិចុដ្ឋានយ៉ាង ដោយសមុដ្ឋាននៃអាមត្តិទី ១ ។
 ត្រូវអាមត្តិ ៥ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាមត្តិទី ១ ភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ហើយ
 ធ្វើកុដិ ដោយការស្វែងរកមកដោយខ្លួនឯង តែវត្តមានសង្ឃសម្តែងទិវ្យ
 ធ្វើទ្យហ្មសប្រមាណំ មានហេតុគ្រប់ មិនមានទីឧបហារៈ ត្រូវអាមត្តិ
 ទុក្កនេសំប្រយោគ កាលនៅតែបាយអច្ចុកមួយដុំនឹងហើយ ត្រូវអាមត្តិ
 ដុល្លចុយ កាលចើយកុដ្ឋាយអមួយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាមត្តិសន្យា-
 ទិសេស ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថាគួរ ហើយចរិតភាគភាគនិយាយហាក្នុងវេលា
 វិកាល ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ហើយទទួលភាទិយៈ
 ឬៈកាដនិយាយ អំពីវត្តនិមិត្តនៃមនោពិញ្ញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះ
 ជុះ ដោយវត្តខ្លួនឯង យកមកបរិភោគ ត្រូវអាមត្តិបាទិសេនិយៈ ។
 ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិទាំង ៥ ទេ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាមត្តិទី ១ ។ ចណ្ណាវិបត្តិ
 ទាំង ៤ អាមត្តិទាំងនោះ ព័ទ្ធជុំវិញក្នុងវិបត្តិចុដ្ឋាន ។ ចណ្ណាភិក្ខុនៃអាមត្តិ
 ទាំង ៧ លោកសម្រ្គឹះដោយភិក្ខុនៃអាមត្តិចុដ្ឋាន ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋាននៃ
 អាមត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានចុដ្ឋាន ។ ចណ្ណាអធិការណំ ទាំង ៤
 ពាក់ព័ន្ធនឹងភិក្ខុ ។ ចណ្ណាសមថៈទាំង ៧ ទ្រង់ដោយសមថៈចុដ្ឋាន ។

ព្រះបាទ

វិសេនី ៧៦ អាមត្តិសមុដ្ឋានអាមត្តិវិវា

តា អាមត្តិយោ ចតុន្ទំ វិបត្តិធំ ទ្វេ វិបត្តិយោ រាជន្តិ
 សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិវត្តិ ។ សត្តន្ទំ អា-
 មត្តិក្កន្ទានំ បញ្ចហិ រាមត្តិក្កន្ទេហិ សង្កហិតា សិយា
 សង្ករាជិសេសា មត្តិក្កន្ទេន សិយា ដុល្លុទ្ធយាមត្តិក្កន្ទេន
 សិយា ទាចិត្តិយាមត្តិក្កន្ទេន សិយា ទាដិទេសទិយោ-
 មត្តិក្កន្ទេន សិយា ឧត្តរាមត្តិក្កន្ទេន ។ ចន្ទំ អាមត្តិ-
 សមុដ្ឋានំ ឋានេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តិ កាយតោ
 សមុដ្ឋហន្តិ ឧ វិចារតា ន ចិត្តតោ ។ ចតុន្ទំ អធិការណាមំ
 អាមត្តានិការណំ ។ សត្តន្ទំ សមថាមំ តិហិ សមថេហិ
 សត្តន្ទំ សិយា សមុទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតតារណេន
 ច សិយា សមុទាវិទយេន ច តិណវត្តារតេន ច ។

(៨៦៨) ឧត្តរយេន អាមត្តិសមុដ្ឋានេន តតិ អា-
 មត្តិយោ អាមត្តិវិវា ។ ឧត្តរយេន អាមត្តិសមុដ្ឋានេន
 ធនស្សោ អាមត្តិយោ អាមត្តិវិវា តិក្កុ កុប្បិយសត្តិ

វិសេនីៈ សមុដ្ឋានៃអាមត្តិ ៦ យ៉ាងនៃអាមត្តិវិវា

ចណ្ណវិបត្តិវិវា ៤ អាមត្តិវិវាវារ រាមត្តិវិវាវារ ៦ គឺ សីល-
 វិបត្តិវិវា អាចារិវត្តិវិវា ។ ចណ្ណាភវិនៃអាមត្តិវិវា ៧ លោក
 សម្រ្កឹះដោយភវិនៃអាមត្តិ ៨ គឺ ភវិនៃអាមត្តិសន្និទ្ធិសេសកំមាទ
 ភវិនៃអាមត្តិដុល្លុទ្ធយកំមាទ ភវិនៃអាមត្តិបាចិត្តិយកំមាទ ភវិនៃអាមត្តិ
 បាដិទេសទិយកំមាទ ភវិនៃអាមត្តិឧត្តរកំមាទ ។ ចណ្ណសមុដ្ឋានៃ
 អាមត្តិវិវា ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ មិន
 បានតាំងឡើងអំពីចា តាំងមិនបានតាំងឡើងអំពីចក្កេឡើយ ។ ចណ្ណ
 អធិការណ៍វិវា ៤ អាមត្តិវិវាវារ ចាត់ជាអាមត្តិវិវាវារ ។ ចណ្ណ
 សមថៈ ៧ ខ្លាច់ដោយសមថៈវិវា ៧ គឺ ដោយសមុទាវិទយនិវិចារណ-
 ភវណៈកំមាទ ដោយសមុទាវិទយនិវិចារណវត្តារកេកំមាទ ។

(៨៦៨) កិក្កុត្រវិវាមត្តិវិវា ដោយសមុដ្ឋានៃអាមត្តិវិវា ៦ ។
 កិក្កុត្រវិវាមត្តិ ៤ ដោយសមុដ្ឋានៃអាមត្តិវិវា ៦ គឺ កិក្កុសម្គាល់ថា ក្នុ

សមាធិសតិ កុដិ មេ ករោជាតិ ឧស្ស កុដិ ក-
 រោត្តិ អនេសិវត្តកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារត្តំ អបរិក្ក-
 មនំ បយោតេ ទុក្កនំ ឯកមិណ្ណោ អនាគតេ អាមត្តិ
 ដុល្លទ្ធកយស្ស ភស្មី មិណ្ណោ អាគតេ អាមត្តិ សង្ខា-
 និសេសស្ស ។ កិក្កុ កម្សិយសញ្ញំ អនុបសម្មន្តំ
 មនសោ ធម្មំ វិចិត្តំ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ទុតិ-
 យេន អាមត្តិសម្មដ្ឋានេន វេនា ចតស្សោ អាមត្តិយោ
 រាមជ្ជតិ ។ តា អាមត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិ-
 យោ ភជន្តំ ។ មេ ។ សត្តន្តំ សមដានំ កតិហិ
 សមដេហិ សម្មន្តំ ។ តា អាមត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តិនំ
 ទ្វេ វិបត្តិយោ ភជន្តិ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារ-
 វិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាមត្តិក្កុទ្ធានំ ចត្តហិ អាមត្តិក្កុទ្ធា
 សន្តិហិតា សិយា សង្ខានិសេសាមត្តិក្កុទ្ធានុន សិយា
 ដុល្លទ្ធកយមត្តិក្កុទ្ធានុន សិយា កាចិត្តិយាមត្តិក្កុទ្ធានុន
 សិយា ទុក្កដាចតិក្កុទ្ធានុន ។ ធម្មំ អាមត្តិសម្មដ្ឋានានំ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហន្តិ វិចិតោ សម្មដ្ឋហន្តិ
 ន កាយតោ ន ចិត្តតោ ។ ចត្តន្តំ អនិកាយានំ

កំបូល (ព្រូកកិក្កុវន្ត) ថា លោកចាត់ឡា បច្ចុប្បន្នកុដិឲ្យភ្នំ កិក្កុចាំងឡាយ
 កិក្កុភ្នំ ចំពោះកិក្កុខៈ វេនាឧត្តកកិក្កុសម្ពុតិវិទ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រ-
 មាណ មានហត្ថវាសំ មិនមានទីបង្ហាវ ត្រូវអាមត្តិទុក្កដាល់ប្រយោគ
 កាលនៅតែបាយក្នុងក្នុងដុំនឹងហើយ ត្រូវអាមត្តិដុល្លទ្ធកយ លុះចូកបាយ
 ក្នុងដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាមត្តិសង្ខានិសេស ។ កិក្កុសម្ពុតិវិទ្យ គួរ
 កំប្រៀនទីដាច់ ចំពោះអនុបសម្មន្ត ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។ កិក្កុត្រូវ
 អាមត្តិ ៤ នេះ ដោយសម្មដ្ឋានវិបត្តិទី ២ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤
 អាមត្តិទាំងនោះ កប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិទី ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋានទាំង ៧
 រៀបរយសម្មដ្ឋាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាមត្តិទាំងនោះ កប់
 បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិទី ១ កាចារវិបត្តិទី ១ ។ បណ្តា
 កងវិបត្តិទាំង ៧ លោកសម្រៀនដោយកងអាមត្តិ ៤ គឺ កងវិបត្តិ
 សង្ខានិសេសទី ១ កងវិបត្តិដុល្លទ្ធកយទី ១ កងវិបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទី ១ កងវិបត្តិទុក្កដាទី ១ ។ បណ្តាសម្មដ្ឋានទាំង ៧ កងវិបត្តិទាំង
 ៧ កងវិបត្តិដោយសម្មដ្ឋាន ១ គឺ កងវិបត្តិទី ១ មិនកងវិបត្តិទី ១
 កាយ មិនកងវិបត្តិទី ១ ។ បណ្តាអនិកាយទាំង ៤ ចាត់ថា

វិសមី វា អោយសម្មាសម្ពាសនា

អាមត្តិករណំ ។ សត្តន្តំ សមដានំ តំហិ សមរថហិ
សត្តន្តំ សិយា សម្មាវិទយេន ច ចដិញ្ញាតករណេន
ច សិយា សម្មាវិទយេន ច តិណាវត្តារតេន ច ។

[៥៦៧] តតិយេន អាមត្តិសម្មាសនេន កតំ អា-
មត្តិយោ អាមត្តិ ។ តតិយេន អាមត្តិសម្មាសនេន
ចញ្ច អាមត្តិយោ អាមត្តិ កិក្ក កក្កយសញ្ញំ សិរិ-
ណហិញ្ញា កុដិ កកេតិ អនិសិទ្ធកំ ធមណាតិក្កន្តំ
សារម្ពំ អបរិក្កបនំ បណេតេ ធក្កដំ វិកមិណ្ណោ អ-
នាតតេ អាមត្តិ ធុល្លត្ថយស្ស តស្មី បណ្ណោ អាតតេ
អាមត្តិ សម្មាសនេសស្ស ។ កិក្ក កក្កយសញ្ញំ
បណិកកោដនានំ អត្តនោ អត្តយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតិ
អាមត្តិ អាមត្តិយស្ស ។ កិក្ក កក្កយសញ្ញំ កិក្ក-
និយោ វេហាសន្តិយោ ន វិហរេត្វា កុញ្ញតិ អាមត្តិ បា-
ដិទេសនិយស្ស ។ តតិយេន អាមត្តិសម្មាសនេន សមា-
ចញ្ច អាមត្តិយោ អាមត្តិ ។ កា អាមត្តិយោ ចត្តន្តំ
វិបត្តនំ កតំ វិបត្តិយោ កត្តន្តំ ។ បេ ។ សត្តន្តំ សមដានំ

វិសមីវា សម្មាសនេន យោនី ធម្មតាចត្តិកៈ

អាមត្តិករណំ ។ ចណ្ណាសមរថហិ ៧ រម្ងាថដោយសមរថៈ ព្វ គី
ដោយសម្មាវិទយនិចចដិញ្ញាតករណេ កំមាន ដោយសម្មាវិទយនិចតិ-
ណាវត្តារតេ កំមាន ។

[៥៦៧] កិក្កត្រូវអាមត្តិច្ចន្តោ ដោយសម្មាសនេន កតំ ព្វ ។

ត្រូវអាមត្តិ ៥ ដោយសម្មាសនេន កតំ កិក្កសម្គាល់ថា ក្ក កិ
ចាន់ចន្តិក្កេន វេនានច្ចកកិក្កសម្ពន្ធិចិទ្ធិ ធ្វើទ្វិយសប្រមាណ មាន
ហេតុភាសំ មិនមានទិច្ចបារៈ ត្រូវអាមត្តិច្ចន្តោ ដោយសម្មាសនេន
តែដោយអច្ចុកម្មយុទ្ធិនិហិយ ត្រូវអាមត្តិច្ចន្តោ លុះច្ចកដោយអម្មយ
មុំនោរហិយស្រេច ត្រូវអាមត្តិសន្ធិទិសេស ។ កិក្កសម្គាល់ថា ក្ក
សូមបណិកកោដនេមិទ្ធិទ្វិមកបាទំ ត្រូវអាមត្តិច្ចន្តោ ។ កិក្កសម្គាល់
ថា ក្ក ហើយភាសេចានកិក្កមិកកយេលដិវត្ត (ឲ្យនេក្កសិសភាជន) មិន
បានហេតុដោយនាទំ ត្រូវអាមត្តិច្ចន្តោ ដោយសម្មាសនេន ។ កិក្កត្រូវអា-
មត្តិ ៥ នេះ ដោយសម្មាសនេន កតំ ព្វ ។ ចណ្ណាវិបត្តិចាតិ ៤ អាមត្តិ
ចាតិ ៧ នេះ រាប់ចេញក្នុងវិបត្តិច្ចន្តោ ។ បេ ។ ចណ្ណាសមរថហិ ៧ យោនី

កតិហិ សមាដហិ សម្មត្តិ ។ កា អាបត្តិយោ ចត្តង្គំ
 វិបត្តិំ ធូ វិបត្តិយោ កដង្គំ សិយា សិលវិបត្តិ សិយា
 អាចារីវត្តិ ។ សត្តង្គំ អាបត្តិកុដ្ឋានំ បក្ខាហិ អាបត្តិ-
 ក្កុទ្ធីហិ សង្កបិតា សិយា សង្ករាជិសេសាបត្តិក្កុទ្ធី
 សិយា ធុល្លុទ្ធីយាបត្តិក្កុទ្ធី សិយា មាវិត្តិយាបត្តិ-
 ក្កុទ្ធី សិយា មាវិត្តិយាបត្តិក្កុទ្ធី សិយា
 ធុក្កដាបត្តិក្កុទ្ធី ។ ធុង្គំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកោ
 សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ តាយតោ ច វាចតោ ច ស-
 ម្មដ្ឋានិ ធុ ចិត្តតោ ។ ចត្តង្គំ កដិករណំ អាបត្តា-
 ជិករណំ ។ សត្តង្គំ សមដាមំ តិហិ សមាដហិ សម្មត្តិ
 សិយា សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិ-
 យា សម្មទាវិទយេន ធុ តិណវត្តារតេន ច ។

[៨៧០] ធុត្តត្រៃ អាបត្តិសម្មដ្ឋានេន កតិ អាបត្តិ-
 យោ អាបត្តិ ។ ធុត្តត្រៃ អាបត្តិសម្មដ្ឋានេន ធុ អា-
 បត្តិយោ អាបត្តិ កិក្កុ មេដ្ឋំ ធុង្គំ បដិសេវតិ អា-
 បត្តិ មាវិត្តិកស្ស ។ កិក្កុ កក្កុ ធុយស្ស ធុត្តាចិ-
 កាយ ធុដិ ករណំ អាដសិកត្តកំ កមាណាតិក្កង្គំ

រម្យបំដោយសម្មដ្ឋាន ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ កាបត្តិទាំងនោះ កប់
 បណ្ណាសម្មដ្ឋាន ៤ គឺ សិលវិបត្តិមាន អាចារីវត្តិមាន ។ បណ្ណា
 កដិកាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកដិកាបត្តិ ៥ គឺ កដិកាបត្តិ
 សង្ករាជិសេសកំមាន កដិកាបត្តិធុល្លុទ្ធីយកំមាន កដិកាបត្តិមាវិត្តិយៈ
 កំមាន កដិកាបត្តិមាវិត្តិយេនកំមាន កដិកាបត្តិធុក្កដាវិបត្តិ ។
 បណ្ណាសម្មដ្ឋានកាបត្តិទាំង ៦ កាំងឡើងដោយសម្មដ្ឋាន ១ គឺ កាំង
 ឡើងកំភាយទិវិកា មិនកាំងឡើងកំភាយឡើយ ។ បណ្ណាអដិករណំ
 ទាំង ៤ ពាក់កាបត្តិករណំ ។ បណ្ណាសម្មដ្ឋាន ៧ រម្យបំដោយសម្មដ្ឋាន
 ៧ គឺ ដោយសម្មដ្ឋានវិទយេនិបដិញ្ញាតករណៈកំមាន ដោយសម្មទាវិទយ
 ទិវិតិណវត្តារកំមាន ។

[៨៧១] កិក្កុត្រៃកាបត្តិប្រាំបួន ដោយសម្មដ្ឋាន ៤ កាបត្តិ ៤ ។
 កិក្កុត្រៃកាបត្តិ ៦ ដោយសម្មដ្ឋានកាបត្តិ ៤ គឺ កិក្កុសេនមេដ្ឋាន-
 ធុ ត្រៃកាបត្តិប្រាំបួន ។ កិក្កុសម្គាល់ មិនត្រូវ កិក្កុសម្គាល់ដោយការ
 សូមគ្នាខ្លួនឯង គឺមានកិក្កុសម្គាល់ ១១ ធ្វើឲ្យសម្រេចបាន មាន

វិសិទ្ធិ វិទ្យា ធម្មត្ថសមុប្បាទកថាបដិក្ខរៈ

សារម្ហំ អបរិក្កមនំ បយោនេ ធុត្តាដំ ឯកមិណ្ណោ
អនាគតេ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ធុស្សី ចិណ្ណោ អា-
តតេ អាមត្តិ សង្ខារនិសេសស្ស ។ តិក្កុ អតតប្បិ-
យសញ្ញំ វិការលេ កោដនិ កុញ្ញតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។ តិក្កុ អតតប្បិយសញ្ញំ អញ្ញាតិកាយ
តិក្កុនិយា អន្តរយវិ ឃវិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ទាននិយំ វា
កោដនិយំ វា សហត្ថា បដិក្កហេត្ថា កុញ្ញតិ អាមត្តិ
ចាចិណ្ណសនិយស្ស ។ ចតុត្ថេន វាមត្តិសមុប្បាទេន
ឥនា ន អាមត្តិយោ វាមត្តិ ។ តា អាមត្តិយោ ធុត្ថន្តំ
វិបត្តិនំ តតិ វិបត្តិយោ កដនិ ។ បេ ។ សត្តន្តំ សម-
ថានំ តតិហិ សមនេហិ សមុប្បិ ។ តា អាមត្តិយោ
ធុត្ថន្តំ វិបត្តិនំ ទេ វិបត្តិយោ កដនិ សិយា សីលវិបត្តិ
សិយា ភាពាវិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាមត្តិក្កុប្បាទំ ចហំ អា-
មត្តិក្កុទ្ធលោ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកាមត្តិក្កុទ្ធលោ
សិយា សង្ខារនិសេសាមត្តិក្កុទ្ធលោ សិយា ធុល្លច្ច-
យាមត្តិក្កុទ្ធលោ សិយា ចាចិត្តិយាមត្តិក្កុទ្ធលោ សិយា
ចាចិណ្ណសនិយាមត្តិក្កុទ្ធលោ សិយា ធុត្តាដំមត្តិក្កុទ្ធលោ ។

វិសិទ្ធិវិ. សមុប្បាទនៃអាមត្តិ ៦ ឃ្លាំង និងកថាបដិក្ខរៈ

ហេតុតាសំ មិនមានទីឧបទារៈ ត្រូវតាមត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោន កាលនៅតែ
បាយអប្បកម្មយម្ពិនិហើយ ត្រូវតាមត្តិធុល្លច្ចយ លុះបូកបាយអប្បយម្ពិទារៈ
ហើយស្រេច ត្រូវតាមត្តិសង្ខារនិសេស ។ ភិក្កុសម្គាល់ថា មិនគួរក៏
ហៅភាគភាគនាហារក្នុងវិការល ត្រូវតាមត្តិបាចិក្កិយៈ ។ ភិក្កុសម្គាល់ថា
មិនគួរ ក៏ទទួលទាននិយៈភាគនិយាហារ ក៏ក៏វែកក្នុងមិនមែនជាញាតិ
ដែលចូលទៅក្នុងពន្លោះផ្ទះ ដោយវែកវែកខ្លួន យកមកទាន់ ត្រូវតាមត្តិ
បាចិណ្ណសនិយៈ ។ ភិក្កុត្រូវតាមត្តិ ៦ នេះ ដោយសមុប្បាទនៃតាមត្តិទី ៤ ។
ចណ្ណាវិបត្តិទី ៤ វាមត្តិទីនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិម្ភិទាន ។ បេ ។
ចណ្ណាសមនៈទី ៧ ម្លាប់ដោយសមនៈម្ភិទាន ។ ចណ្ណាវិបត្តិទី ៤
តាមត្តិទីនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៦ គឺ សីលវិបត្តិទី ៣ ភាពា-
វិបត្តិទី ៣ ។ ចណ្ណាករិនៃតាមត្តិទី ៧ លោកសម្រៀងដោយ
ករិនៃតាមត្តិ ៦ គឺ ករិនៃអាមត្តិបាចិក្កិយា ករិនៃអាមត្តិសង្ខារ-
និសេសកិទាន ករិនៃអាមត្តិធុល្លច្ចយកិទាន ករិនៃអាមត្តិបាចិក្កិយៈ
កិទាន ករិនៃតាមត្តិបាចិណ្ណសនិយា កិទាន ករិនៃអាមត្តិទុក្ខដរាល់ ។

វិទ្យាបិដក បរិវា

វិទ្យាបិដក បរិវា

នង្គិ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ វិភោទ សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានានំ
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានានំ ន វាចតោ ។
 ចតុដ្ឋំ អធិការណានំ អាបត្តិអធិការណំ ។ សត្តន្តំ
 សមដានំ តីហិ សមដេហិ សម្មន្តំ សិយា សមុចា-
 វិទយេន ច បដិញ្ញាតការណេន ច សិយា សមុចា-
 វិទយេន ច តិណវត្តារកេន ច ។

បណ្តាសមុដ្ឋានានំ អាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺ តាំងឡើង
 អំពីកាយចិត្តចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចារឿយ ។ បណ្តាអធិការណំ ទាំង ៤
 ចាត់ជាអាបត្តិអធិការណំ ។ បណ្តាសមដានំ ៧ រម្ងាប់ដោយសមដា-
 ព្យ គឺ ដោយសមុចារវិទយមិនបដិញ្ញាតការណៈតីមាន ដោយសមុចារវិទយ
 មិនតិណវត្តារកេន ។

[៤៧១] កិច្ចក្រាវអាបត្តិទាំង ៦ ដោយសមុដ្ឋានានំ អាបត្តិទាំង ៧ ។
 ក្រាវអាបត្តិ ៦ ដោយសមុដ្ឋានានំ អាបត្តិទាំង ៥ គឺ កិច្ចមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 កាគ្រក់ លុះក្នុងសំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នា គឺពោលអ្នកឧត្តមទុស្សធម្ម
 ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ក្រាវអាបត្តិទាំង ៦ ។ កិច្ចសម្គាល់ថា
 មិនគួរ កំចាត់ (កិច្ចធម៌គ្នា) ថា លោកទាំងឡាយ ច្បាប់កុំដឹងឡើ
 យើង កិច្ចទាំងឡាយ ក៏ធ្វើកុំដឹងរោះគេកុំទោះ គតមានអ្នកកិច្ចសម្គាល់
 ឱ្យធ្វើឱ្យសម្របសម្រួល មានហេតុទាំង ៦ មិនមានខ្លីឧបការៈ ក្រាវអាបត្តិ
 ទុក្ខដកល់ច្របោក កាលទៅតែបាយអប្បកម្មយុទ្ធិនិងហើយ ក្រាវអាបត្តិ
 ផ្សេងៗ លុះបូកបាយអប្បកម្មយុទ្ធិនិងហើយស្រេច ក្រាវអាបត្តិសត្វទិ-
 សេស ។ កិច្ចសម្គាល់ថាមិនគួរ ក៏ចម្រើនធម៌ជាច្រើនរោះកុំឧបសម្បទ
 ក្រាវអាបត្តិទាំង ៦ ។ កិច្ចមិនប្រាថ្នាដើម្បីដេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីច្របោក

[៤៧១] បញ្ចមេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន កតិ អា-
 បត្តិយោ អាបត្តិ ។ បញ្ចមេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន ច
 អាបត្តិយោ អាបត្តិ កិច្ច ចាបិច្ឆោ ឥត្តាបតតោ
 អសន្តំ អក្ខនំ ឧត្តរិមទុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ អាបត្តិ ចារា-
 ដិកស្ស ។ កិច្ច អកប្បិយសញ្ញិ សមាទិសតិ ក្បដិ
 មេ ករោចាតិ តស្ស ក្បដិ ករោចំ អទេសិវត្តុកំ
 បដាលាតិក្ខន្តំ សារម្ហំ អបរិក្ខមំ បយោតេ ធុក្ខនំ
 វិកបិណ្ណោ អចាតេត អាបត្តិ ផុល្លក្ខយស្ស គស្មិ ចិណ្ណោ
 អាតតេ អាបត្តិ សង្សារិសេសស្ស ។ កិច្ច អកប្បិ-
 យសញ្ញិ អទុបសច្ច្នំ បទសោ នង្គំ វាចតិ អាបត្តិ
 ចាបិច្ឆិយស្ស ។ ច ទុំសតុកាវោ ច វិទ្យេតុកាវោ

វិសិទ្ធិ វារ ធម្មបទ្គិសមុដ្ឋានធម្មបទ្គិស

៨ ធម្មបទ្គិស កត្តក្ការោ វេកក្ការោ ហិ ធម្ម ហិ ធម្ម វេ ធម្ម
 អាមត្តិ ធម្មសិក្ខាស្ស ។ បញ្ចមេន អាមត្តិសមុដ្ឋានេន
 ឥមា ៨ អាមត្តិយោ អាមត្តិ ។ តា អាមត្តិយោ
 មត្តិ វិបត្តិ កតិ វិបត្តិយោ កដ្ឋិ ។ មេ ។ សត្តិ
 សមដានំ កតិហិ សមៈដេហិ សម្មត្តិ ។ តា អាមត្តិយោ
 មត្តិ វិបត្តិ ទ្វេ វិបត្តិយោ កដ្ឋិ សិយា សិលវិបត្តិ
 សិយា អាណវិបត្តិ ។ សត្តិ អាមត្តិក្កុដ្ឋានំ ធម្ម
 អាមត្តិក្កុដ្ឋានំ សម្មត្តិ តា សិយា ចារាជិកាមត្តិក្កុដ្ឋានំ
 សិយា សម្មត្តិសសាមត្តិក្កុដ្ឋានំ សិយា មុល្យមុយោ-
 មត្តិក្កុដ្ឋានំ សិយា មាចិក្កិយាមត្តិក្កុដ្ឋានំ សិយា ធម្មត្តិ-
 យាមត្តិក្កុដ្ឋានំ សិយា ធម្មសិក្ខាមត្តិក្កុដ្ឋានំ ។ ធម្ម
 អាមត្តិសមុដ្ឋានំ ឋានេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តិ
 វាចនោ ៨ ចិត្តោ ៨ សមុដ្ឋហន្តិ ៨ កាយោ ។
 ធម្មត្តិ អធិការណំ អាមត្តិធិការណំ ។ សត្តិ សម-
 ដានំ ឥហិ សមៈដេហិ សម្មត្តិ សិយា សម្មត្តិវិយោន
 ៨ ចដិកាតតារណោ ៨ សិយា សម្មត្តិវិយោន ៨
 វិណាវត្តារណេន ៨ ។

វិសិទ្ធិវារៈ សមុដ្ឋានេនធម្មបទ្គិស យិក ចិកាមបទ្គិសា

មិនប្រាជ្ញាដើម្បីបង្កប់បង្កាន់ ប្រាជ្ញាវិគយយោលេ កាលសំដៅបុគ្គល
 រោកតាបដោយភាគដ៏រោកតាប ត្រូវអាចក្នុងខ្លួនសិត ។ កិច្ចត្រូវរាមត្តិ
 ៦ នេះ ដោយសម្បជានៃអាមត្តិទី ៥ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាមត្តិ
 ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប្តីខ្លួន ។ មេ ។ បណ្តាសម្មត្តិទាំង ៧
 ទ្រាប់ដោយសម្មត្តិខ្លួន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាមត្តិទាំងនោះ រាប់
 បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ៦ គឺ សិលវិបត្តិកំណត់ អាណវិបត្តិកំណត់ ។ បណ្តា
 កងវិបត្តិទាំង ៧ លោកសម្រេចដោយកងវិបត្តិ ៦ គឺ កងវិប
 ត្តិកំណត់កំណត់ កងវិបត្តិសម្មត្តិសសសកំណត់ កងវិបត្តិ
 មុល្យមុយកំណត់ កងវិបត្តិមាចិក្កិយកំណត់ កងវិបត្តិធម្មត្តិកំណត់
 កងវិបត្តិធម្មសិក្ខាកំណត់ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាមត្តិទាំង ៦ ទាំង
 ឡើងដោយសម្បជាន ៦ គឺ ទាំងឡើងកំណត់ចាស់កំណត់ មិនកំណត់ឡើងកំណត់
 កាយឡើយ ។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំង ៤ ទាំងនោះអាមត្តិធិការណ៍ ។
 បណ្តាសម្មត្តិទាំង ៧ ទ្រាប់ដោយសម្មត្តិ ៧ គឺ ដោយសម្មត្តិវិយោន
 ចដិកាតតារណេកំណត់ ដោយសម្មត្តិវិយោនកំណត់តារា កំណត់ ។

[៨៧២] ធម្មេន អាចត្តិសមុដ្ឋានេន កតិ អាចត្តិ-
 យោ អាចត្តិ ។ ធម្មេន អាចត្តិសមុដ្ឋានេន ធម អាចត្តិ-
 យោ អាចត្តិ កិក្កុ សំវិទហំត្វា កល្លំ អវហានិ អាចត្តិ
 ចារាជិកស្ស ។ កិក្កុ អកប្បិយសញ្ញិ សំវិទហំត្វា
 កុដិ ករោតិ អនេសិក្កុកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ពំ
 អបរិក្កេមចំ បយោតេ ទុក្កនំ ឯកមិណ្ឌោ អនាគតេ
 អាចត្តិ ឥល្លច្ចយស្ស តស្មី មិណ្ឌោ អាតតេ អាចត្តិ
 សន្និដ្ឋានិសេសស្ស ។ កិក្កុ អកប្បិយសញ្ញិ បណ័ត-
 កោជិយាចិ អត្តោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា កុក្កុតិ អាចត្តិ
 ចានិក្កយស្ស ។ កិក្កុ អកប្បិយសញ្ញិ កិក្កុ ធិយា
 កេសាសន្តិយោ ន ធិករេត្វា កុក្កុតិ អាចត្តិ ចានិទេស-
 ធិយស្ស ។ ធម្មេន អាចត្តិសមុដ្ឋានេន កតិ ធម អា-
 ចត្តិយោ អាចត្តិ ។ តា អាចត្តិយោ ធម្មន្តំ វិបត្តិនំ
 កតិ វិបត្តិយោ កជន្តិ ។ សន្តន្តំ អាចត្តិកុដ្ឋានំ កតិហិ
 អាចត្តិកុដ្ឋានំ សន្តហិតា ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានំ
 កតិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមដ្ឋានំ ។ ធម្មន្តំ អជិក-
 រណាចំ កតមំ អជិករណំ ។ សន្តន្តំ សមដ្ឋានំ

[៨៧២] កិក្កុត្រូវអាចត្តិដ្ឋាន ដោយសមុដ្ឋាន វិទ្យាបិដក ។
 កិក្កុត្រូវអាចត្តិ ៦ ដោយសមុដ្ឋានវិទ្យាបិដក ៦ គឺ កិក្កុបច្ចុល (កិក្កុ
 ជនិក្ក) ពេល្លច្ច្យាត ត្រូវអាចត្តិបារាជិក ។ កិក្កុសន្តាលំថាមិនគួរ
 កំចាត់ចែងធ្វើកុដិ ឥតមានពួកកិក្កុសម្តែងចិឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ មាន
 ហេតុទានំ មិនមានទិច្ចបទាវៈ ត្រូវអាចត្តិទុក្កនំពលំប្រាយាត កាលនៅ
 តែបាយអច្ចុកម្មយដ្ឋិនំហើយ ត្រូវអាចត្តិពុល្លច្ច្យាត លុះច្ចុកបាយអម្មយដ្ឋិ
 ទោរហើយស្រេច ត្រូវអាចត្តិសន្និដ្ឋានិសេស ។ កិក្កុសន្តាលំថាមិនគួរ កិ
 សូមបណិករោជនដើម្បីខ្លួន យកមកទានំ ត្រូវអាចត្តិបារាជិក្កិយៈ ។ កិក្កុ
 សន្តាលំថា មិនគួរ កាលបើមានកិក្កុមិករណៈបណ្ឌិត (ឲ្យរកអភិសិទ្ធិ
 ទើយភោជនិយាហារ) មិនបាទហាមឃាត់ហើយទានំ ត្រូវអាចត្តិបារាជិ-
 ទេសមិយៈ ។ កិក្កុត្រូវអាចត្តិ ៦ ទៈ ដោយសមុដ្ឋានវិទ្យាបិដក ៦ ។
 ចណ្ណាវិបត្តិពិនំ ៤ កាចត្តិពិនំទៈ កថបច្ចុលកុដិវិបត្តិដ្ឋានេ ។
 ចណ្ណកនិវិទ្យាបិដក ៧ លោកសម្រ្គាណដាយកនិវិទ្យាបិដក ។
 ចណ្ណាសមុដ្ឋានវិទ្យាបិដក ៦ ភានំចៀវិនំ ដោយសមុដ្ឋានដ្ឋានេ ។
 ចណ្ណាអចិករណំពិនំ ៤ បាត់ជាអចិករណំណា ។ ចណ្ណាសមុដ្ឋានំពិនំ ៧

វិសេសិ ភិក ធាតុបញ្ចកោសិកាបញ្ចករំ

កតិហិ សមដេហិ សឌ្ឍន្តំ ។ តា អាមត្តិយោ ធម្មន្តំ
 វិមត្តនំ ធ្វេ វិមត្តិយោ កដន្តំ សិយា សិលវិចត្តិ សិយា
 អាចារិវចត្តិ ។ សត្តន្តំ អាមត្តិក្កន្តន្តានំ ធម៌ អាមត្តិក្កន្តន្តេ
 ហិ សឌ្ឍហិកា សិយា ចារាដិកាមត្តិក្កន្តន្តេ ។ សិយា
 សឌ្ឍនិសេសាមត្តិក្កន្តន្តេ សិយា ធុល្លត្តយាមត្តិក្កន្តន្តេ
 សិយា ចាមត្តិយាមត្តិក្កន្តន្តេ សិយា ចាដិទេសនិយា
 មត្តិក្កន្តន្តេ សិយា ទុក្កជាមត្តិក្កន្តន្តេ ។ ធម្មំ អាមត្តិ
 សឌ្ឍន្តានំ ឃិកេន សឌ្ឍន្តានេន សឌ្ឍន្តហន្តិ កាយ
 តោ ច វិចតោ ច ចិត្តតោ ច សឌ្ឍន្តហន្តិ ។ ធម្មន្តំ
 អចិត្តករណំ អាមត្តាចិត្តករណំ ។ សត្តន្តំ សមដានំ
 តិហិ សមដេហិ សឌ្ឍន្តំ សិយា សឌ្ឍនាវិទយេន ច
 បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សឌ្ឍនាវិទយេន ច តិ
 ណវត្តារកេន ច(១) ។

ធាតុបញ្ចកោសិកាបញ្ចករំ ធម្មន្តំ ទុតិយំ ។

១១. ឃ. ហិ ។

វិសេសិវាៈ សមុដ្ឋានៃអាបត្តិ ៦ ធិនកត្តាបញ្ជីវាៈ

រម្ងាប់ដោយសមថៈប្តីនាម ។ បណ្ណាវិចត្តិទាំង ២ អាចក្តីចាត់ខ្មោច រាប់
 បណ្ណាសមុដ្ឋានវិចត្តិ ២ គឺ សិលវិចត្តិកំមាន អាចារិវចត្តិកំមាន ។ បណ្ណា
 កងខែអាចក្តីទាំង ៧ លោកសម្រុត្តិវាៈ ដោយកងខែអាចក្តី ៦ គឺ កងខែ
 កាចក្តីបារាដិកកំមាន កងខែអាចក្តីសធិប្បវិទេសសកំមាន កងខែអាចក្តី
 ធុល្លត្តិយកំមាន កងខែអាចក្តីបាចិត្តិយៈកំមាន កងខែអាចក្តីបាជិវេស
 និយៈកំមាន កងខែអាចក្តីទុក្កដកំមាន ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានវិចត្តិទាំង ៦
 ទាំងឡាយដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺ ទាំងឡាយនៃវិចត្តិយាវចនិកចិត្ត ។ បណ្ណា
 រាជិករណំទាំង ៦ ចាត់ដោយអាចក្តីចិត្តករណំ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់
 ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសមុដ្ឋានវិចត្តិយនិកចិត្តាតករណំកំមាន
 ដោយសមុដ្ឋានវិចត្តិយនិកចិត្តិណវត្តារកំមាន ។

ចប់ សមុដ្ឋានវិចត្តិ ៦ ធិនកត្តាបញ្ជីវាៈ ជាសម្រេចរិ ។

[៨៧៣] សមុដ្ឋាន កាយិកា អនន្តនស្សីតា
 អត្តាតា លោកហិតេន វិវេកនស្សីតា
 អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា កតិ
 បុត្តាមិ នំ ព្រហ្មា វិភង្គុកោវិទ ។
 សមុដ្ឋាន កាយិកា អនន្តនស្សីតា
 អត្តាតា លោកហិតេន វិវេកនស្សីតា
 អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា បញ្ច ។
 ឯតន្តេ អត្តាមិ វិភង្គុកោវិទ ។
 សមុដ្ឋាន កាយិកា អនន្តនស្សីតា
 អត្តាតា លោកហិតេន វិវេកនស្សីតា
 អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា កតិ
 បុត្តាមិ នំ ព្រហ្មា វិភង្គុកោវិទ ។

[៨៧៣] (ស្តាថា) សមុដ្ឋាន ដែលប្រកបដោយកាយ
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្នាទីបីផុត មានព្រះ
 ហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌
 បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិបុគ្គល ដែលគាំទ្រឡើងអំពី
 កាយនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសូមនូវ
 សមុដ្ឋាន ដែលកើតអំពីកាយនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។
 (ឆ្លើយថា) សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយកាយ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្នាទីបីផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍
 ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា
 អាបត្តិដែលគាំទ្រឡើងអំពីកាយនោះ មាន ៥ ភស្តី ។ បពិត្រ
 លោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំនឹងប្រាប់នូវសមុដ្ឋាន ដែលកើត
 ឡើងអំពីកាយនោះ ដល់លោក ។ សមុដ្ឋាន ដែលប្រកប
 ដោយវិញ្ញាណ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្នាទីបីផុត
 មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញ
 នូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិបុគ្គល ដែលគាំ
 ទ្រង់ឡើងអំពីកាយនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូម
 សូមនូវសមុដ្ឋានដែលកើតអំពីកាយនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។

សមុជ្ជាតា វាចសិកា អនុទ្ធនស្សីតា

អត្តាតា លោកាហិតេន វិវេកានស្សីតា

អាបត្តិយោ តេន សមុជ្ជិតា គតស្សោ ។

ឯតន្តេ អត្តាមិ វិកត្តកោវិទ ។

សមុជ្ជាតា កាយិកា វាចសិកា អនុទ្ធនស្សីតា

អត្តាតា លោកាហិតេន វិវេកានស្សីតា

អាបត្តិយោ តេន សមុជ្ជិតា គតិ

បុត្តាមិ តំ ប្រហិ វិកត្តកោវិទ ។

សមុជ្ជាតា កាយិកា វាចសិកា អនុទ្ធនស្សីតា

អត្តាតា លោកាហិតេន វិវេកានស្សីតា

សមុជ្ជាន ដែលប្រក់ចរដោយវាចា ព្រះនាមព្រះភាគ ទ្រង់

ឃើញនូវធម៌គ្មានទីចម្រុះ មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់

សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា

អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីវាចានោះ មាន ២ ៣ ចតិក្រ

លោកអ្នកល្អាសក្តីវិកត្តិ ខ្ញុំប្រាប់នូវសមុជ្ជានដែលកើតអំពី

វាចានោះដល់លោក ។ សមុជ្ជាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ

និងតាំងឡើងអំពីវាចា ព្រះនាមព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវ

ធម៌គ្មានទីចម្រុះ មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វ

លោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិ

ប្តីគ្នាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានោះ ចតិក្រ

លោកអ្នកល្អាសក្តីវិកត្តិ ខ្ញុំសូមសូមនូវសមុជ្ជានដែលតាំង

ឡើងអំពីកាយនិងវាចានោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សមុជ្ជាន

ដែលតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា ព្រះនាមព្រះភាគ ទ្រង់

ឃើញនូវធម៌គ្មានទីចម្រុះ មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍

ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយ

វិទ្យុបិដក បរិវារៈ

អាចត្តិយោ ភេទ សម្មដ្ឋិតា បញ្ច ។
 ឯតទ្ធី អត្តាមិ វិភង្គកោវិទ ។
 សម្មដ្ឋាថា កាយិកា មានសិកា អនន្តនស្សីថា
 អត្តាតា លោកហិភេទ វិវេកនស្សីថា
 អាចត្តិយោ ភេទ សម្មដ្ឋិតា កតិ
 បុត្តាមិ តំ ព្រូហិ វិភង្គកោវិទ ។
 សម្មដ្ឋាថា កាយិកា មានសិកា អនន្តនស្សីថា
 អត្តាតា លោកហិភេទ វិវេកនស្សីថា
 អាចត្តិយោ ភេទ សម្មដ្ឋិតា ឆ ។
 ឯតទ្ធី អត្តាមិ វិភង្គកោវិទ ។
 សម្មដ្ឋាថា កាយិកា មានសិកា អនន្តនស្សីថា

វិទ្យុបិដក បរិវារៈ

ថា អាចត្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីកាយខិនពីពោះនោះ មាន ៥ ។
 ចតិក្រលោកធម្មកណ្ឌាសក្កនិវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់នូវសម្មដ្ឋានដល់
 លោក ។ សម្មដ្ឋាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយខិនចិត្ត ព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវចម្លោះទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យ
 ជាព្រះយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌
 បានសម្តែងហើយថា អាចត្តិចុំខ្លួន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ
 ខិនចិត្តនោះ ចតិក្រលោកធម្មកណ្ឌាសក្កនិវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរនូវ
 សម្មដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយខិនចិត្តនោះ សូមលោក
 ឆ្លើយធម៌ ។ សម្មដ្ឋាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយខិនចិត្ត ព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវចម្លោះទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យ
 ជាព្រះយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បាន
 សម្តែងហើយថា អាចត្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីកាយខិនចិត្តនោះ
 មាន ៦ ។ ចតិក្រលោកធម្មកណ្ឌាសក្កនិវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់នូវ
 សម្មដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយខិនចិត្តនោះ ដល់លោក ។
 សម្មដ្ឋាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយខិនចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ឃើញនូវចម្លោះទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាព្រះ ៤៨៩

វិសតិ វា ពាបន្តិសមុដ្ឋានតា

អក្កាតា លោកាហិ តេន វិវេកន ធស្ស័យា

អាបន្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា តតិ

បុប្ផាមិ តំ ត្រុហិ វិភុដ្ឋិតោវិន ។

សមុដ្ឋិតា វា ធសិកា វា ធសិកា អនន្តន ធស្ស័យា

អក្កាតា លោកាហិ តេន វិវេកន ធស្ស័យា

អាបន្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា ធា ។

ឯតន្តេ អក្កាមិ វិភុដ្ឋិតោវិន ។

សមុដ្ឋិតា តាសិកា វា ធសិកា វា ធសិកា អនន្តន ធស្ស័យា

អក្កាតា លោកាហិ តេន វិវេកន ធស្ស័យា

អាបន្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា តតិ

បុប្ផាមិ តំ ត្រុហិ វិភុដ្ឋិតោវិន ។

វិសតិវៈ អាបន្តិសមុដ្ឋានតា

ផលសត្វលោក ទ្រង់ឃើញខ្លាវិវេកនមិ បានសម្តែងហើយថា

អាបន្តិមុដ្ឋាន ដែលតាំងឡើងអំពីវាបាននិចិត្តនោះ ចតិក្រ

លោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភុដ្ឋិតា ខ្ញុំសូមសួរខ្លាសមុដ្ឋាន ដែលតាំង

ឡើងអំពីវាបាននិចិត្តនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សមុដ្ឋាន

ដែលតាំងឡើងអំពីវាបាននិចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញ

ខ្លាធម៌គ្មានចំបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ផលសត្វ

លោក ទ្រង់ឃើញខ្លាវិវេកនមិ បានសម្តែងមកហើយថា អា-

បន្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីវាបាននិចិត្តនោះ មាន ៦ ។ ចតិក្រ

លោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភុដ្ឋិតា ខ្ញុំប្រាប់ខ្លាសមុដ្ឋាន ដែលតាំង

ឡើងអំពីវាបាននិចិត្តនោះ ផលសត្វ ។ សមុដ្ឋាន ដែល

តាំងឡើងអំពីវាបាននិចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញ

ខ្លាធម៌គ្មានចំបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ផលសត្វ

លោក ទ្រង់ឃើញខ្លាវិវេកនមិ បានសម្តែងមកហើយថា

អាបន្តិមុដ្ឋាន ដែលតាំងឡើងអំពីវាបាននិចិត្តនោះ ចតិក្រ

លោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភុដ្ឋិតា ខ្ញុំសូមសួរខ្លាសមុដ្ឋាន ដែលតាំង

ឡើងអំពីវាបាននិចិត្តនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។

សមុដ្ឋានា កាយំ កាវចំ វេទិកា មាណសំ កា អនុស្សយន្តិ
 អត្តាតា លោកាយិ តេជំ វិវេកនិ ឧស្សយន្តិ
 អាមត្តិយោ នេច សមុដ្ឋិកា ច ។
 ឯតន្តោ អត្តាមិ វិគង្គិ កោវិ ធាតិ ។
 អាបន្តិលមុដ្ឋានាថា ឆិដ្ឋិតា ភតិយា ។

[៨៧៤] សីលវិបត្តិប្បច្ចយា កាតិ អាមត្តិយោ អា-
 មត្តិ ។ សីលវិបត្តិប្បច្ចយា ចតុស្ស័យ អាមត្តិយោ
 អាមត្តិ កិក្កុដិ ជាតំ កាវចំ វេទិកា ឆិដ្ឋិ បដិច្ចានេតិ
 អាមត្តិ មាណសំ ឧស្ស ។ វេទិកា បដិច្ចានេតិ អាមត្តិ
 ឥន្ទ្រច្ចយស្ស ។ កិក្កុ សន្និសិទ្ធិសេសំ បដិច្ចានេតិ
 អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនោ ឧដ្ឋល្យំ អាមត្តិ
 បដិច្ចានេតិ អាមត្តិ ឧត្តរស្ស ។ សីលវិបត្តិ-
 ប្បច្ចយា វេទិកា ចតុស្ស័យ អាមត្តិយោ អាមត្តិ ។
 តា អាមត្តិយោ មត្តិ វិបត្តិ កាតិ វិបត្តិយោ ភតិដ្ឋិ
 ។ មេ ។ សត្តិ បមថា កាតិ វិ វេទិកា សមថេ វិ សត្តិ ។

សមុដ្ឋាន ដែលកាន់ច្រើនអំពីកាយវាចន៍ចិត្ត ព្រះមានព្រះ
 ភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានចម្រុះ មានព្រះហឫទ័យជាប្រ-
 យោជន៍វេសសក្កលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកមិ បានសង្កេត
 ហើយថា កាមត្តិ ដែលកាន់ច្រើនអំពីកាយវាចន៍ចិត្តនោះ
 មាន ៦ ។ បតិគ្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិកត្តិ ខ្ញុំប្រាប់នូវស-
 មុដ្ឋានដែលកាន់ច្រើនអំពីកាយវាចន៍ចិត្តនោះ វេសវេលាក ។

ចាំ អាបន្តិលមុដ្ឋានាថា ធាតុប្រចំ ៣ ។

[៨៧៤] (សូចេ) កិក្កុ កិក្កុនី ត្រូវអាមត្តិមុដ្ឋាន ព្រោះសីលវិបត្តិជា
 បច្ច័យ ។ (ភ្លើយថា) ត្រូវអាមត្តិ ៤ ព្រោះសីលវិបត្តិជាបច្ច័យ គឺ កិក្កុនី
 ដីដីថា (កិក្កុនីដីដី) ត្រូវអាមត្តិបាណដិកហើយ មិទ្ធានីទុក ត្រូវអាមត្តិ
 បាណដិក ។ កិក្កុនី មានសេចក្តីសន្ស័យ ហើយមិទ្ធានីទុក ត្រូវអាមត្តិ
 វុល្លច្ច័យ ។ កិក្កុនីមិទ្ធានីអាមត្តិសន្ស័យសេស ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។
 កិក្កុនីមិទ្ធានីអាមត្តិកាត្រក់របស់ខ្លួន ត្រូវអាមត្តិទុកត្រង់ ។ កិក្កុត្រូវអាមត្តិ ៤
 នេះ ព្រោះសីលវិបត្តិជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ កាមត្តិទាំងនោះ
 លេបតាមស្តីវិបត្តិមុដ្ឋាន ។ មេ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ ប្រាប់ហើយ

វិសេស ភា វិបត្តិប្បដ្ឋយាវ

តា អាមត្តិយោ ធម្មតំ វិបត្តិំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កដត្តិ
សិយា សីលវិបត្តិំ សិយា អាធាវវិបត្តិំ ។ សម្ពត្តំ អា-
មត្តិក្កាចំ ធម្មហិ អាមត្តិក្កាទ្វេហិ សត្តិហិតំ សិយា
នាកដិកាមត្តិក្កាទ្វេន សិយា ដុល្លដ្ឋយាមត្តិក្កាទ្វេន
សិយា ចាចិត្តិយាមត្តិក្កាទ្វេន សិយា ទុក្ខជាមត្តិក្កា-
ទ្វេន ។ ធម្មំ អាមត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកោន សម្មដ្ឋានេន
សម្មដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច ភិចតោ ន ចិត្តតោ ច ស-
ម្មដ្ឋហន្តិ ។ ធម្មតំ អនិករណំ អាមត្តាធិករណំ ។
សម្ពត្តំ សុបដានំ តិហិ សមមេហិ សម្មតិ សិយា
សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា
សម្មទាវិទយេន ច តិណវត្តារកេន ច ។

(៨៧៨) អាធាវវិបត្តិប្បដ្ឋយា តតិ អាមត្តិយោ
អាមត្តិ អាធាវវិបត្តិប្បដ្ឋយា ឯតិ អាមត្តិ អាមត្តិ
អាធាវវិបត្តិ បដិញ្ញាទេតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អាធា-
វវិបត្តិប្បដ្ឋយា ឥតិ ឯតិ អាមត្តិ អាមត្តិ ។ សា អា-
មត្តិ ធម្មតំ វិបត្តិំ តតិ វិបត្តិយោ កដតិ ។ បេ ។
សម្ពត្តំ សុបដានំ តតិហិ សមមេហិ សម្មតិ ។

វិសេសៈ វិបត្តិប្បដ្ឋយាវ

សមវប្បដ្ឋាន ។ ចណ្ណាវិបត្តិពំនំ ៤ អាមត្តិពំនំនោះ រាប់បញ្ចូលគ្នា
វិបត្តិ ៤ គឺ សីលវិបត្តិកំមាន អាធាវវិបត្តិកំមាន ។ ចណ្ណាភិក្ខុវិបត្តិ
ពំនំ ៧ លោកសម្រ្គឹះ ដោយភិក្ខុវិបត្តិ ៤ គឺ ភិក្ខុវិបត្តិបាណិក
កំមាន ភិក្ខុវិបត្តិបុល្ល័យកំមាន ភិក្ខុវិបត្តិបាចិត្តិយៈកំមាន ភិក្ខុវិ-
បត្តិក្កុមកំមាន ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋានវិបត្តិពំនំ ៦ ពំនំទៀតដោយ
សម្មដ្ឋាន ១ គឺ ពំនំទៀតកំកាយវិបត្តិ ។ ចណ្ណាភិក្ខុវិបត្តិ
៤ ពាក់ជាអាមត្តាធិករណំ ។ ចណ្ណាសមវៈពំនំ ៧ ព្រោះដោយសមវៈពា-
តិ ដោយសម្មទាវិទយនិបដិញ្ញាតករណៈកំមាន ដោយសម្មទាវិទយនិប-
តិណវត្តារកៈកំមាន ។

(៨៧៩) ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះអាធាវវិបត្តិជាចម្លើយ ។
ភិក្ខុ ត្រូវអាមត្តិ ១ ព្រោះអាធាវវិបត្តិជាចម្លើយ គឺ ភិក្ខុចំពុំនំអាធាវវិបត្តិ
(ដេសំភិក្ខុវិបត្តិ) ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិ ១ នេះ ព្រោះអា-
ធាវវិបត្តិជាចម្លើយ ។ ចណ្ណាវិបត្តិពំនំ ៤ អាមត្តិពំនំនោះ រាប់បញ្ចូលគ្នាវិបត្តិ
ប្បដ្ឋាន ។ បេ ។ ចណ្ណាសមវៈពំនំ ៧ ព្រោះដោយសមវៈប្បដ្ឋាន ។

សា អាចត្តិ ចតុដ្ឋំ វិបត្តិដំ ឯកំ វិបត្តិ កដិទំ អាចារៈ
 វិបត្តិ ។ សត្តដំ អាចត្តិក្ខត្តាដំ ឯកោ អាចត្តិក្ខត្តោ
 សត្តហិតា ធុត្តាដំ ធុត្តិក្ខត្តោ ។ ចដ្ឋំ អាចត្តិសម្មដ្ឋា-
 ចាដំ ឯកោ សម្មដ្ឋាដំ សម្មដ្ឋាទិ កាយតោ ច
 ភិចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាទិ ។ ចតុដ្ឋំ អធិការ-
 ណាដំ អាចត្តាទិករណំ ។ សត្តដំ សម្មដាដំ ភិហិ
 សមដេហិ សម្មទិ សម្មទាវិជយេន ច បដិញ្ញាតករ-
 ណោ ច ឥសិយោ សិយោ សម្មទាវិជយេន ច ភិណ្ណ-
 វត្តារកោ ច ។

[៨៧៦] ទិដ្ឋិវិបត្តិប្បទ្វយោ កតិ អាចត្តិយោ អា-
 ចដ្ឋតិ ។ ទិដ្ឋិវិបត្តិប្បទ្វយោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចដ្ឋតិ
 ចាមិកាយ ទិដ្ឋិយោ យោ តតិយំ សមទុកា បាយ
 ធម្មដំ ធម្មដ្ឋតិ ត្រតិយោ ធុត្តដំ ត្រិហិ កត្តាចាហិ
 ធុត្តាដំ កត្តាចាហិ យោ សារេ អាចត្តិ ចាមិកិយស្ស ។
 ទិដ្ឋិវិបត្តិប្បទ្វយោ វេហ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចដ្ឋតិ ។ តា
 អាចត្តិយោ ចតុដ្ឋំ វិបត្តិដំ កតិ វិបត្តិយោ កដិទំ ។ បេ ។

បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាចត្តិទាំង ៧ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ អាចារៈវិបត្តិ ។
 បណ្ណាក្នុងវិបត្តិទាំង ៧ លោកសម្រ្គឹមដោយក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ ក្នុងវិប-
 ត្តិក្នុង ។ បណ្ណាសម្មដ្ឋានវិបត្តិទាំង ៦ កំរើឡើងដោយស-
 ម្មដ្ឋាន ១ គឺកំរើឡើងក្នុងកាយវិជយេន ។ បណ្ណារកិករណំទាំង ៤
 ចាត់វិបត្តិករណំ ។ បណ្ណាសម្មដ្ឋានទាំង ៧ ទ្រាប់ដោយសម្មដ្ឋាន
 ៣ គឺ ដោយសម្មទាវិជយេន ធម្មដ្ឋាន ករណៈ កំរើ ដោយសម្មទាវិជយេ
 និងភិណ្ណវត្តារកំរើ ។

[៨៧៦] ភិក្ខុត្រូវតែបង្កើតប្បទ្វយោ ។ ភិក្ខុ

ត្រូវតែបង្កើត ៤ ប្រទេសទិដ្ឋិវិបត្តិប្បទ្វយោ គឺ កាលភិក្ខុទាំងឡាយស្រុក
 សមទុកាសនកម្មចប់ ជាគម្រប់ ៣ បដិហិយ ភិក្ខុដ៏ប្របល្លាសចង់ទិដ្ឋិ
 តាមក្រវាចញ កាលចេញបញ្ជី ត្រូវតែបង្កើតក្នុង កាលចេញបញ្ជី
 ៤ លើក ត្រូវតែបង្កើតក្នុងទាំងឡាយ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវតែបង្កើត
 បាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុ ត្រូវតែបង្កើត ៤ ខេ ប្រទេសទិដ្ឋិវិបត្តិប្បទ្វយោ ។
 បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាចត្តិទាំង ៧ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ ។ បេ ។

វិសិទ្ធិ វិបត្តិប្បទូយាវិ

សត្តង្គំ សមថាវំ កតិហិ សមថេហិ សម្មង្គំ ។ ភា
 អាចត្តិយោ ធម្មង្គំ វិបត្តង្គំ ឯកំ វិបត្តិ កដង្គំ អាចារ-
 វិបត្តិ ។ សត្តង្គំ អាចត្តិកុដ្ឋាវំ ធ្វើហិ អាចត្តិកុដ្ឋោហិ
 សង្កហិតា សិយា ចាចិត្តិយា ធម្មត្តិកុដ្ឋោ វិយា ទុក្ខ-
 ជាចត្តិកុដ្ឋោ ។ ធម្មង្គំ អាចត្តិសម្មដ្ឋាវាចាវំ ឯកេន
 សម្មដ្ឋាវេន សម្មដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ។ ធម្មង្គំ អធិការណាវំ អា-
 ចត្តាធិការណាវំ ។ សត្តង្គំ សមថាវំ តិហិ សមថេហិ
 សម្មង្គំ សិយា សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតការណេន
 ច សិយា សម្មទាវិទយេន ច តំណាវត្តារកេន ច ។

[៨៧៧] អាដិវិបត្តិប្បទូយា កតិ អាចត្តិយោ អា-
 ចជ្ជតិ ។ អាដិវិបត្តិប្បទូយា ច អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ
 អាដិវេហតុ អាដិវការណា ចាបិដ្ឋា ឥដ្ឋាបកតោ អ-
 សង្គំ អត្តតំ ទុក្ខិមទុស្សនម្មំ ទុល្លបតិ អាចត្តិ ចារ-
 ជីកស្ស ។ អាដិវេហតុ អាដិវការណា សញ្ញវត្តំ ស-
 មាចជ្ជតិ អាចត្តិ សង្កាធិសេសស្ស ។ អាដិវេហតុ អា-
 ដិវការណា យោ តេ វិហារវេសតិ សោ ភិក្ខុ អរហន្តិ

វិសិទ្ធិ វិបត្តិប្បទូយាវិ

ចណ្ណាសមថៈតាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ចណ្ណាវិបត្តិចាំង ៤
 អាចត្តិចាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ អាចារវិបត្តិ ។ ចណ្ណាភវិទ
 អាចត្តិចាំង ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយភវិទអាចត្តិ ៤ គឺ ភវិទអាចត្តិ
 បាចិត្តិយៈភិទានំ ភវិទអាចត្តិកុដ្ឋភិទានំ ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋាវិទអាចត្តិ
 ចាំង ៦ កំរើរឿនដោយសម្មដ្ឋាវិទ ១ គឺ កំរើរឿនដំបើកាយវាចាចិត្ត ។
 ចណ្ណាភពិការណ៍ចាំង ៤ ចាត់ជាអាចត្តិភពិការណ៍ ។ ចណ្ណាសមថៈចាំង ៧
 រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មទាវិទយនិចិបដិញ្ញាតការណៈភិទាន
 ដោយសម្មទាវិទយ និចិតិណាវត្តារកៈភិទាន ។

[៨៧៧] ភិក្ខុភិក្ខុនិ ត្រូវអាចត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាដិវិបត្តិជាចម្លើយ ។
 ត្រូវអាចត្តិ ៦ ព្រោះអាដិវិបត្តិជាចម្លើយ គឺ ភិក្ខុមានៈសចត្តិប្រាថ្នាអាត្រក់
 លុះក្នុងសំណាចរសចត្តិប្រាថ្នា កំពោលអូសនូវទុក្ខិមទុស្សនម្ម ដែលមិន
 ទាន មិនពិត ព្រោះហេតុអាដិវ ព្រោះដំណើរអាដិវ ត្រូវអាចត្តិបុរា-
 ជីត ។ ភិក្ខុនិយាយជីកតាមសង្គ្រោះប្រទានជាប្តីប្រពន្ធ ព្រោះហេតុ
 អាដិវ ព្រោះដំណើរអាដិវ ត្រូវអាចត្តិសន្យាទិសេស ។ ភិក្ខុនិយាយ
 (ប្រាប់គេ) ថា ភិក្ខុណា នៅក្នុងវិហារយេសំដូក ភិក្ខុនោះ ជាសាមាទ្គ
 ម៉្លេះ ព្រោះហេតុអាដិវ ព្រោះដំណើរអាដិវ កាលបើម្នាក់ហ្ន៎ដឹង

កណ្តាល បដិវិជានន្តស្ស អាមត្តិ មុល្ហន្តយស្ស ។
 អាជីវហេតុ អាជីវការណា កិក្ខុ បណីតភោជនាធិ
 អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ អាជីវហេតុ អាជីវការណា កិក្ខុធិ បណីត-
 ភោជនាធិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិ អាមត្តិ
 ចាធិទេសនីយស្ស ។ អាជីវហេតុ អាជីវការណា កិក្ខុ(១)
 ស្វយំ កំ ឱននំ កំ អតិលាហោ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញា-
 បេត្តា កុញ្ញតិ អាមត្តិ មុត្តនេស្ស ។ អាជីវិបត្តិវ្យា-
 យា វសា ធិ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ តា អាមត្តិយោ
 ធិត្តនំ វិបត្តិនំ តតិ វិបត្តិយោ កជន្តិ ។ វេ ។ សត្តន្តំ
 សមថានំ តតិវិ សមថេហិ សម្មត្តិ ។ តា អាមត្តិយោ
 ធិត្តនំ វិបត្តិនំ ទ្រ វិបត្តិយោ កជន្តិ សិយោ សីលវិ-
 បត្តិ សិយោ អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាមត្តិក្ខន្ធានំ ធិហិ
 អាមត្តិក្ខន្ធានិ សម្មតិកា សិយោ ចារាជិកាមត្តិក្ខ-
 ន្ធានំ សិយោ សម្មតិសេសាមត្តិក្ខន្ធានំ សិយោ មុល្ហន្ត-
 យាមត្តិក្ខន្ធានំ សិយោ ចាចិត្តិយាមត្តិក្ខន្ធានំ សិយោ

១ វ. គ. ១០. កុត្តន្តិក្ខន្ធានំ ចារាជិកា ។

សេចក្តីច្បាស់ (កិក្ខុនោះ) ត្រូវអាមត្តិចុល្ហន្តិយ ។ កិក្ខុ សូមបណីត-
 ភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនចាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះជំណើរអាជីវៈ
 ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ។ កិក្ខុធិ សូមបណីតភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
 ចាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះជំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាមត្តិបាជិះទសនីយៈ ។
 កិក្ខុមិនឈិ សូមសម្បត្តិ បាយក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន យកមកចាន់
 ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះជំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាមត្តិចុល្ហ ។ កិក្ខុកិក្ខុធិ
 ត្រូវអាមត្តិ ៦ ខេ ព្រោះអាជីវិបត្តិវិបត្តិយ ។ ចណ្ណវិបត្តិវិបត្តិ
 អាមត្តិវិបត្តិខេ កប់បញ្ចាលក្នុងវិបត្តិវិបត្តិខេ ។ ចេ ។ ចណ្ណសមថៈ
 ៧ ទ្រាចរដោយសមថៈវិបត្តិខេ ។ ចណ្ណវិបត្តិវិបត្តិវិបត្តិ ៤ អាមត្តិវិបត្តិ
 នោះ កប់បញ្ចាលក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺ សីលវិបត្តិវិបត្តិ កាចារិបត្តិវិបត្តិ ។
 ចណ្ណកនិវៃអាមត្តិវិបត្តិ ៧ លោកសម្រ្គោនដោយកនិវៃអាមត្តិ ៦ គឺ
 កនិវៃអាមត្តិបាចិត្តិវិបត្តិ កនិវៃអាមត្តិស្ស្សិវិបត្តិវិបត្តិវិបត្តិ កនិ
 វៃអាមត្តិចុល្ហន្តិយវិបត្តិវិបត្តិ កនិវៃអាមត្តិបាចិត្តិយវិបត្តិវិបត្តិ កនិវៃអាមត្តិ

អាមជ្ជតិ ឧបសម្បជ្ជំ ឱមសតិ អាមត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។
អនុបសម្បជ្ជំ ឱមសតិ អាមត្តិ ទុក្ខាដស្ស ។ វិភាសិ-
កាណាប្បច្ចយា ឥមា ទេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ។ តា
អាមត្តិយោ ចត្តជ្ជំ វិបត្តិជំ កតិ វិបត្តិយោ កដ្ឋជ្ជំ
។ បេ ។ សត្តជំ សមថាជំ កតីហិ សមថេហិ សម្មជ្ជំ ។
តា អាមត្តិយោ ចត្តជ្ជំ វិបត្តិជំ ឯកំ វិបត្តិ កដ្ឋជ្ជំ អាថា-
រវិបត្តិ ។ សត្តជំ អាមត្តិក្កុទ្ធាជំ ទ្ធិហិ អាមត្តិក្កុទ្ធវេហិ
សច្ចហិតា សិយា តាចិត្តិយាមត្តិក្កុទ្ធខន្ធ សិយា ទុក្ខ-
ថាមត្តិក្កុទ្ធខន្ធ ។ ជ្ជំ អាមត្តិសម្មជ្ជាថាជំ តីហិ ស-
ម្មជ្ជារមហិ សម្មជ្ជហិ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
សម្មជ្ជហិ ឯ វិចារតោ សិយា វិចារតោ ច ចិត្តតោ ច
សម្មជ្ជហិ ឯ កាយតោ សិយា កាយតោ ច វិចារតោ
ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហិ ។ ចត្តជ្ជំ អធិករណាជំ
អាមត្តិករណំ ។ សត្តជំ សមថាជំ តីហិ សមថេហិ
សម្មជ្ជំ សិយា សម្មតាវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
ច សិយា សម្មតាវិទយេន ច វិណាវត្តារកេន ច ។

ពាក់ដេត្តបសម្បជ្ជំ ត្រូវអាចក្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុកាលនាគ្យពាក់ដេត
អនុបសម្បជ្ជំ ត្រូវអាចក្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិ ២ នេះ គ្រោងវិភា-
អធិករណំជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាមត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល
ក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ ទ្រាប់ដោយសមថៈ
ប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាមត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១
គឺ កាថាវិបត្តិ ។ បណ្តាករណីអាមត្តិទាំង ៧ លោកសម្រៀបដោយ
ករណីអាមត្តិ ២ គឺ ករណីអាមត្តិបាចិត្តិយៈកិមាខ ករណីអាមត្តិទុក្ខដកិ
មាខ ។ បណ្តាសម្មជ្ជានៃអាមត្តិទាំង ៦ អាមត្តិទាំងនោះ គាំទ្រឡើងដោយ
សម្មជ្ជាន ៣ គឺ គាំទ្រឡើងកិកាយចិត្ត មិនគាំទ្រឡើងកិកាយកិមាខ
គាំទ្រឡើងកិកាយចិត្ត មិនគាំទ្រឡើងកិកាយកិមាខ គាំទ្រឡើងកិកាយ
កិកាយចិត្តកិមាខ ។ បណ្តាអធិករណំទាំង ៤ ពាក់ដេតាមត្តិករណំ ។
បណ្តាសមថៈទាំង ៧ ទ្រាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មតាវិទយេនិ
បដិញ្ញាតករណៈកិមាខ ដោយសម្មតាវិទយេនិកិណាវត្តារកេន ។ កិមាខ ។

វិចិត្រ កថា អធិបណ្ណប្បយោគី

[៨៧៧] អនុវាទានិកាវណាប្បដ្ឋយោ កាតិ អាមត្តិយោ
 អាមត្តិ ។ អនុវាទានិកាវណាប្បដ្ឋយោ តិសេន្ទ អាមត្តិយោ
 អាមត្តិ កិក្ខុ អម្ពលកោន យាវដិកោន ធម្មេន អនុវិ-
 សេតិ អាមត្តិ សង្ការិសេសស្ស ។ អម្ពលកោន សង្កា-
 រិសេសេន អនុវិសេតិ អាមត្តិ ចាតិក្ខយស្ស ។ អម្ពលិ-
 កាយ អាចារិវត្តិយោ អនុវិសេតិ អាមត្តិ ធុត្តដស្ស ។
 អនុវាទានិកាវណាប្បដ្ឋយោ ឥហ តិសេន្ទ អាមត្តិយោ អា-
 មត្តិ ។ តា អាមត្តិយោ ចតុដ្ឋ វិមត្តិធិ កាតិ វិមត្តិយោ
 កដ្ឋ ។ ថេ ។ សត្តដ្ឋ វេមថាធិ កាតិហិ សមវេហិ
 សត្តដ្ឋ ។ តា អាមត្តិយោ ចតុដ្ឋ វិមត្តិធិ ទ្វេ វិមត្តិយោ
 កដ្ឋ សិយា សីលវិមត្តិ សិយា អាចារិវត្តិ ។ សត្តដ្ឋ
 អាមត្តិកុទ្ធាធិ តិហិ អាមត្តិកុទ្ធាហិ សង្កហិតា សិយា
 សង្ការិសេសា មត្តិកុទ្ធាធិ សិយា ចាតិក្ខយា មត្តិកុទ្ធា
 សិយា ធុត្តដាមត្តិកុទ្ធាធិ ។ ធាដ្ឋ អាមត្តិសមុដ្ឋាចាធិ
 តិហិ សមុដ្ឋាធាហិ មមុដ្ឋហត្តិ សិយា កាយកោ ។

វិចិត្រ កថា អធិបណ្ណប្បយោគី

[៨៧៧] កិក្ខុត្រូវអាមត្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះអនុវាទានិកាវណាវាចច្ចយ ។
 កិក្ខុ ត្រូវអាមត្តិ ព ព្រោះអនុវាទានិកាវណាវាចច្ចយ គឺ កិក្ខុចោទកិក្ខុ
 ផលិត្តា ដោយអាមត្តិប្រាណិកមិនមានមូល ត្រូវអាមត្តិសង្ការិសេស ។
 កិក្ខុចោទកិក្ខុផលិត្តា ដោយអាមត្តិសង្ការិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាមត្តិ
 មុចិក្ខយៈ ។ កិក្ខុចោទកិក្ខុផលិត្តា ដោយអាចារិវត្តិមិនមានមូល ត្រូវ
 អាមត្តិកុទ្ធា ។ កិក្ខុ ត្រូវអាមត្តិ ព នេះ ព្រោះអនុវាទានិកាវណាវា
 ច្ចយ ។ មណ្ឌវិមត្តិព័ន្ធ ៤ អាមត្តិព័ន្ធនោះ រាប់មណ្ឌលកុដិវិមត្តិ
 ប្បដ្ឋាន ។ ថេ ។ មណ្ឌលមថៈព័ន្ធ ៧ ទ្វេដ្ឋដោយសមថៈប្បដ្ឋាន ។
 មណ្ឌវិមត្តិ ៤ អាមត្តិព័ន្ធនោះ រាប់មណ្ឌលកុដិវិមត្តិ ៤ គឺ សីល-
 វិមត្តិកិមាទ កាលវិមត្តិកិមាទ ។ មណ្ឌលកុដិវិមត្តិព័ន្ធ ៧ លោក
 សាស្ត្រាដោយកុដិវិមត្តិ ព គឺ កុដិវិមត្តិសង្ការិសេសកិមាទ
 កុដិវិមត្តិប្រាចិក្ខយៈកិមាទ កុដិវិមត្តិកុទ្ធាកិមាទ ។ មណ្ឌលមមុដ្ឋាន
 វិមត្តិព័ន្ធ ៦ កុដិវិមត្តិដោយសមុដ្ឋាន ព គឺ កុដិវិមត្តិវិមត្តិ

វិទ្យាបិដក បរិវា

ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ច ភពតោ សិយោ ភពតោ ច
 ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ច កាយតោ សិយោ កាយតោ
 ច ភពតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ។ ចតុន្តំ អនិក-
 រណានំ អាមត្តានិករណំ ។ សត្តន្តំ សមដានំ តីហិ
 សមដេហិ សម្មន្តំ សិយោ សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណេន ច សិយោ សម្មទាវិទយេន ច តិណវត្តា-
 រកេន ច ។

[៨៨០] អាមត្តានិករណាប្បច្ចយោ កតិ អាមត្តិយោ
 អាមត្តិ ។ អាមត្តានិករណាប្បច្ចយោ ចតស្សោ អាមត្តិ-
 យោ អាមត្តិ ភិក្ខុនំ ដានំ ចារាដិកំ ធម្មំ បដិញ្ញាទេតិ
 អាមត្តិ វារាដិកស្ស ។ វេមតិកា បដិញ្ញាទេតិ អាមត្តិ
 ធុល្លច្ចយស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃានិសេសំ បដិញ្ញាទេតិ
 អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អាណាវិបត្តិ បដិញ្ញាទេតិ អា-
 មត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អាមត្តានិករណាប្បច្ចយោ ឥហ
 ចតស្សោ អាមត្តិយោ អាមត្តិ ។ នា អាមត្តិយោ
 ចតុន្តំ វិចត្តនំ កតិ វិចត្តិយោ ភជន្តិ ។ មេ ។ សត្តន្តំ
 សមដានំ កតីហិ សមដេហិ សម្មន្តិ ។ នា អាមត្តិយោ

វិទ្យាបិដក បរិវា

ចិន្តិត្ត មិនបាទនាំដំរៀងអំពីវាចាភិមាទ នាំដំរៀងអំពីវាចាចិន្តិត្ត មិន
 កាំដំរៀងអំពីកាយភិមាទ កាំដំរៀងអំពីកាយវាចាចិន្តិត្តភិមាទ ។ ចណ្ណា
 អនិករណំ ពានំ ៤ ចាត់ជាអាមត្តានិករណំ ។ ចណ្ណាសមចៈ ពានំ ៧ រម្ងាប់
 ដោយសមចៈ ពេ គឺ ដោយសម្មទាវិទយេន ធម្មិច្ឆិកា ករណៈ ភិមាទ ដោយ
 សម្មទាវិទយេន មិនតិណវត្តា ភិមាទ ។

[៨៨០] ភិក្ខុ ភិក្ខុនិ ត្រូវអាមត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាមត្តានិករណំ ជា
 ច្រើន ។ ត្រូវអាមត្តិ ៤ ព្រោះអាមត្តានិករណំ ជាច្រើន គឺ ភិក្ខុនិដីដី
 ជា (ភិក្ខុនិដីដី) ត្រូវអាមត្តិបុកដឹក ហើយចិន្តិត្ត ត្រូវអាមត្តិបុ-
 កដឹក ។ ភិក្ខុនិមាទសេចក្តីសន្សំយេហឹយ ចិន្តិត្ត (ឲ្យអាមត្តិបុកដឹក
 វែស្សន្តនិវេហឹយ) ត្រូវអាមត្តិបុកដឹក ។ ភិក្ខុនិចុកដីអាមត្តិសន្សំ-
 ទិរសស ត្រូវអាមត្តិបុកដឹក ។ ភិក្ខុនិចុកដីអាណាវិចត្តិ ត្រូវអាមត្តិ
 ទុក្ខជ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិ ត្រូវអាមត្តិ ៤ ព្រោះអាមត្តានិករណំ ជា
 ច្រើន ។ ចណ្ណាវិចត្តិ ពានំ ៤ អាមត្តិ ពានំ ៧ រម្ងាប់ រម្ងាប់ រម្ងាប់ រម្ងាប់ រម្ងាប់
 ។ មេ ។ ចណ្ណាសមចៈ ពានំ ៧ រម្ងាប់ ដោយសមចៈ ប៉ុន្មាន ។ ចណ្ណា

វិសេសិ វិសេសិ អធិបទណ្ឌប្បទ្ទយវា

ធម្មត្ថំ វិបត្តិកំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កដន្តិ សិយា សីលវិបត្តិ
 សិយា អាចារិវិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាចត្តិក្កុទ្ធានំ ចត្វុហិ
 អាចត្តិក្កុទ្ធានំ សម្ពុហិតា សិយា ចារិវិបត្តិក្កុ-
 ទ្ធានំ សិយា ឥន្ទ្រប្បទ្ទយាចត្តិក្កុទ្ធានំ សិយា ចាចិត្តិយា-
 ចត្តិក្កុទ្ធានំ សិយា ធុក្កដាចត្តិក្កុទ្ធានំ ។ ធម្មំ អា-
 ចត្តិសម្មដាចាចំ ឃីកោន សម្មដាចេន សម្មដាចាចំ
 កាយតោ ច វិចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដាចាចំ ។
 ធម្មត្ថំ អធិបទណ្ឌានំ អាចត្តិកិករណំ ។ សត្តន្តំ សម-
 ចានំ តីហិ សមទេហិ សម្មត្ថំ សិយា សម្មទាវិទយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិទយេន ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។

[៨៨០] តិច្ឆាចិករណាប្បទ្ទយោ កតិ អាចត្តិយោ
 អាចត្តិ ។ តិច្ឆាចិករណាប្បទ្ទយោ ចក្ខុ អាចត្តិយោ
 អាចត្តិ ធុក្កដា ធុក្កដា កំកុដិ យាវតតិយំ សមទុកា-
 សនាយ នប្បដិទិស្សដ្ឋតិ ញត្តិយោ ធុក្កដំ ធុហិ កម្ម-
 វិចាហិ ឥន្ទ្រប្បទ្ទយោ កម្មវិចាហិយោ សាទេ អាចត្តិ
 ចាចិត្តិកស្ស ។ កេន កាធុក្កដា កិក្ខុ យាវតតិយំ

វិសេសិ វិសេសិ អធិបទណ្ឌប្បទ្ទយវា

វិបត្តិកំ ២ អាចត្តិកំ វិសេសិ កប្បបញ្ចសត្តិវិបត្តិ ២ គី សីលវិបត្តិកំ វិសេសិ
 អាចារិវិបត្តិកំ ។ បណ្ណាភវិវិសេសិ វិសេសិ វេ លោកសម្រៀបដោយ
 ភវិវិសេសិ ២ គី ភវិវិសេសិ ប្រាកដិកំ ភវិវិសេសិ វិសេសិ វិសេសិ
 កំ ភវិវិសេសិ ប្រាកដិកំ ភវិវិសេសិ ភវិវិសេសិ វិសេសិ វិសេសិ
 សម្មដាចាចំ ភវិវិសេសិ ៦ ភវិវិសេសិ ដោយសម្មដាចា ១ គី ភវិវិសេសិ វិសេសិ
 កាយវិចិត្តិ ។ បណ្ណាភវិវិសេសិ ៦ ភវិវិសេសិ ភវិវិសេសិ វិសេសិ វិសេសិ
 បណ្ណាសមដ. ភវិវិសេសិ វេ ភវិវិសេសិ ដោយសមដ. គី ដោយសមដ. វិសេសិ វិសេសិ
 បដិញ្ញាតករណៈ ភវិវិសេសិ ដោយសមដ. វិសេសិ វិសេសិ វិសេសិ វិសេសិ ។

[៨៨១] ភិក្ខុ ភិក្ខុ ត្រូវអាចត្តិកំ ព្រោះភិច្ឆាចិករណំ ជា
 បច្ច័យ ។ ត្រូវអាចត្តិ ៨ ព្រោះភិច្ឆាចិករណំ ជាបច្ច័យ គី ភិក្ខុ ជា
 អ្នកប្រព្រឹត្តិភាវកិក្ខុ វិសេសិ វិសេសិ កាលបើសិស្សសូត្រសមទុកាស-
 នកម្ម ជាគម្រប់ ព្យ ដទៃចប់ហើយ ទៅវិសេសិ លុះចប់ភ្នំ ត្រូវ
 អាចត្តិកំ ចប់ភ្នំ វិសេសិ ត្រូវអាចត្តិកំ វិសេសិ វិសេសិ លុះ
 ចប់ភ្នំ វិសេសិ ត្រូវអាចត្តិកំ វិសេសិ ។ ភិក្ខុ ត្រូវអាចត្តិកំ វិសេសិ វិសេសិ
 កាលបើសិស្សសូត្រសមទុកាសនកម្ម ជាគម្រប់ ព្យ ដទៃចប់ហើយ ទៅ

សមទុក្ខកាសនាយ ឧប្បដិសិទ្ធជន្តិ អាមត្តិ សង្ករាជិ-
 សេសស្ស ។ នាមិកាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយេ សមទុ-
 កាសនាយ ឧប្បដិសិទ្ធជន្តិ អាមត្តិ នាមិកាយស្ស ។
 ត្រៃត្រាជិតរណប្បច្ចយា ឥមា បញ្ច អាមត្តិយោ អាមត្តិ ។
 តា អាមត្តិយោ សត្តន្តំ វិបត្តន្តំ តតិ វិបត្តិយោ កដិដ្ឋិ
 ។ មេ ។ សត្តន្តំ សមដានំ តតិហិ សមដេហិ សម្មន្តិ ។
 តា អាមត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តន្តំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កដិដ្ឋិ
 សិយា សិលវិបត្តិ សិយា អាជារិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អា-
 មត្តិកុញ្ញានំ បញ្ចហិ អាមត្តិកុញ្ញេហិ សង្កហិតា សិយា
 ជារាជិតាមត្តិកុញ្ញេន សិយា សង្ករាជិសសាមត្តិកុញ្ញេន
 សិយា ឥស្សត្តយាមត្តិកុញ្ញេន សិយា នាមិកាយមត្តិកុ-
 ញ្ញេន សិយា មុត្តហិមត្តិកុញ្ញេន ។ ធន្តិ អាមត្តិសម្មដ្ឋា-
 ចានំ ឯកោន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហន្តិ ។ កាយតោ ច
 វាទតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តន្តំ អនិករណា-
 នំ អាមត្តាជិតរណំ ។ សត្តន្តំ សមដានំ តតិហិ សមដេ-
 ហិ សម្មន្តិសិយា សម្មទាវិយេន ច បដិញ្ញាតតរណាន
 ត សិយា សម្មទាវិយេន ច តិលាវត្តារតេន ច ។

តែមិនលេបន៍ ត្រូវអាមត្តិសន្សំសេស ។ ភិក្ខុមានទិដ្ឋិកាត្រក់ កាល
 មើសន្សំស្រួតសប្បុរសឧកម្ម ជាកម្រប់ ព្យ ដងចប់ហើយ នៅតែមិន
 លេបន៍ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិ ត្រូវអាមត្តិ ៥ នេះ ព្រោះ
 ភិក្ខុនិករណំជាច្រើន ។ ចណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាមត្តិទាំងនោះ រាប់ចំពាល
 ក្នុងវិបត្តិច្ចុត្តាន ។ មេ ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋានៈទាំង ៧ ទ្រាប់ដោយសម្មដ្ឋ-
 ច្ចុត្តាន ។ ចណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាមត្តិទាំងនោះ រាប់ចំពាលក្នុងវិបត្តិ ២
 គឺ សិលវិបត្តិកំមាន អាចារិបត្តិកំមាន ។ ចណ្ណាកនិវេនអាមត្តិទាំង ៧
 លោកសម្រៀបដោយកនិវេនអាមត្តិ ៥ គឺ កនិវេនអាមត្តិពុកដឹកកំមាន កនិ
 វេនអាមត្តិសន្សំសេសកំមាន កនិវេនអាមត្តិដុល្លុយ្យុយកំមាន កនិវេនអាមត្តិ
 ចាចិត្តិយៈកំមាន កនិវេនអាមត្តិទុក្ខដឹកកំមាន ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋានៈនៃអាមត្តិ
 ទាំង ៦ កំនិទ្រើនដោយសម្មដ្ឋាន ១ គឺ កំនិទ្រើនកំភាយវេននិវេន
 ចិត្ត ។ ចណ្ណាសនិករណំទាំង ៤ ចាត់ជាអាមត្តិកំភាយវេន ។ ចណ្ណា
 សម្មដ្ឋានៈទាំង ៧ ទ្រាប់ដោយសម្មដ្ឋាន ៧ គឺ ដោយសម្មដ្ឋានវិធីនិវេនបដិ-
 ញ្ញាតតរណៈកំមាន ដោយសម្មដ្ឋានវិធីនិវេនតិលាវត្តារកំមាន ។

វិសិ វា អធិការណ៍ប្បទូលវិ

[៨៨២] វេយ្យាករណ៍ សត្ត អាចត្តិយោ សត្ត អាចត្តិក្កុទ្ធ
 អវិសេសា អាចត្តិយោ ចត្តង្គំ វិបត្តិចំ កតំ វិបត្តិយោ
 កដង្គំ ។ សត្តង្គំ អាចត្តិក្កុទ្ធាង កតិហិ អាចត្តិក្កុទ្ធហិ
 សង្កហិតា ។ ចង្គំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានាង កតិហិ សម្មដ្ឋា-
 ណេហិ សម្មដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តង្គំ អធិការណាង កតមំ
 អធិការណា ។ សត្តង្គំ សមថាង កតិហិ សមថេហិ
 សម្មដ្ឋង្គំ ។ វេយ្យាករណ៍ សត្ត អាចត្តិយោ សត្ត អាចត្តិក្កុ-
 ទ្ធ អវិសេសា អាចត្តិយោ ចត្តង្គំ វិបត្តិចំ ឧ កតមំ
 វិបត្តិ កដង្គំ ។ សត្តង្គំ អាចត្តិក្កុទ្ធាង ឆ(១) កតមេធន
 អាចត្តិក្កុទ្ធន សង្កហិតា ។ ចង្គំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានាង
 ឆ(២) កតមេធន សម្មដ្ឋានេធន សម្មដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តង្គំ
 អធិការណាង ឆ(៣) កតមំ អធិការណា ។ សត្តង្គំ
 សមថាង ឆ(៤) កតមេធន សមថេធន សត្តង្គំ ។ តំ
 កិស្ស ហេតុ ។ វេយ្យាករណ៍ សត្ត អាចត្តិយោ សត្ត អា-
 ចត្តិក្កុទ្ធ ឆត្តញ្ញា អាចត្តិយោតិ ។

អធិការណ៍ប្បទូលវិ វិជ្ជិតំ បញ្ចមំ ។
 អនុស្សាយប្បាលំ វិជ្ជិតំ ។

៤-៤-៣-៦ វ. ព្រះបាទ សម្តេច ឧបាយុតិ ។

វិសិវាវៈ អធិការណ៍ប្បទូលវាវៈ

[៨៨២] ចណ្ណាវិបត្តិភាវិ ៤ អាចត្តិភាវិឡាយដីសេស ក្រៅវិជ្ជិតំ
 អាចត្តិ ៧ ឧទិករិវិទអាចត្តិភាវិ ៧ (ទោះ) កថបញ្ចកល កុរិវិបត្តិប្តុខាម ។
 ចណ្ណាករិវិទអាចត្តិភាវិ ៧ លោកសម្រៀងៈ ដោយករិវិទអាចត្តិប្តុខាម ។
 ចណ្ណាសម្មដ្ឋានវិទអាចត្តិភាវិ ៦ ភាវិឡើងដោយសម្មដ្ឋានប្តុខាម ។ ចណ្ណ-
 អធិការណ៍ភាវិ ៤ ចាត់ដាវិទអាចត្តិភាវិ ៧ ម្លាម
 ដោយសមថៈប្តុខាម ។ ចណ្ណាវិបត្តិភាវិ ៤ អាចត្តិភាវិឡាយដីសេស ក្រៅ
 វិជ្ជិតំអាចត្តិ ៧ ឧទិករិវិទអាចត្តិ ៧ (ទោះ) មិនកថបញ្ចកលកុរិវិបត្តិណា
 មួយឡើយ ។ ចណ្ណាករិវិទអាចត្តិភាវិ ៧ លោកមិនសម្រៀងៈ ដោយករិវិទ
 អាចត្តិណាមួយឡើយ ។ ចណ្ណាសម្មដ្ឋានវិទអាចត្តិភាវិ ៦ មិនបានភាវិ
 ឡើង ដោយសម្មដ្ឋានណាមួយឡើយ ។ ចណ្ណាអធិការណ៍ភាវិ ៤ មិន
 បានចាត់ដាវិទអាចត្តិភាវិណាមួយឡើយ ។ ចណ្ណាសមថៈភាវិ ៧ មិនបាន
 ម្លាមដោយសមថៈណាមួយឡើយ ។ សេចក្តីនោះ ក្រោយហេតុអ្វី ។
 ក្រោយហេតុអាចត្តិភាវិ ក្រៅវិជ្ជិតំអាចត្តិ ៧ (ទោះ) កិវិបត្តិឡើយ ។

ចម្លំ អធិការណ៍ប្បទូលវាវៈ ដាច់ច្រវំ ៩ ។
 ចម្លំអនុស្សាយប្បាលំតែមុំឡើយ ។

តស្សន្ត្រាង

[៥៨៣] កតិបុត្តា សមុត្តាធា
 កតាបត្តិ ឧបេវ ច
 សមុត្តាធា វិបត្តិ ច
 កថាធិការណាខ ពាទិ ។

[៥៨៤] វិវាទាធិការណាស្ស កតិ បុត្តង្គម៍ កតិ
 ហិទាធិ កតិ វត្តិ កតិ ក្រមិយោ កតិ ហេតុ
 កតិ មូលាធិ កតិហាតាហេហិ វិទតិ វិវាទាធិការណា
 កតិហិ សមដេហិ សម្មតិ ។ អនុវាទាធិការណាស្ស
 កតិ បុត្តង្គម៍ កតិ ហិទាធិ កតិ វត្តិ កតិ ក្រមិយោ
 កតិ ហេតុ កតិ មូលាធិ កតិហាតាហេហិ អនុ-
 វាទិ អនុវាទាធិការណា កតិហិ សមដេហិ សម្មតិ ។
 អាបត្តាធិការណាស្ស កតិ បុត្តង្គម៍ កតិ ហិទាធិ កតិ
 វត្តិ កតិ ក្រមិយោ កតិ ហេតុ កតិ មូលាធិ
 កតិហាតាហេហិ អាបត្តិ អាបត្តិ អាបត្តាធិការណា

ឧត្តា កិច្ចាប្បវិទីនអនុវាបយ្យាហានា ផ្លូវ

[៥៨៧] ធិយាយាវិកតិបុត្តាវាវៈ ១ សមុត្តាវាវៈ ១ កតា-
 បត្តិវាវៈ ១ សមុត្តាវាវៈផ្លូវត្រា ១ អាបត្តិសមុត្តាវាវៈ ១ វិបត្តិ-
 វាវៈ ១ កតិការណាវាវៈ ១ ។

[៥៨៨] ស្មាថា ភ្នំប្រពានវិទីនពាទិការណា វិវាទាធិការណាខោះ
 មានហេតុប្បង្គម៍ មានវត្តប្បង្គម៍ មានក្រមិយោប្បង្គម៍ មាន
 មូលប្បង្គម៍ កិច្ចាប្បវិទីនដោយកតាប្បង្គម៍ វិវាទាធិការណាខ្លាបដោយ
 សមដេហិប្បង្គម៍ ។ ភ្នំប្រពានវិទីនអនុវាពាទិការណា អនុវាពាទិការណាខោះ
 មានហេតុប្បង្គម៍ មានវត្តប្បង្គម៍ មានក្រមិយោប្បង្គម៍ មាន
 មូលប្បង្គម៍ កិច្ចាប្បវិទីនដោយកតាប្បង្គម៍ អនុវាពាទិការណាខ្លាប
 ដោយសមដេហិប្បង្គម៍ ។ ភ្នំប្រពានវិទីនអាបត្តាធិការណា អាបត្តាធិការណា
 ខោះ មានហេតុប្បង្គម៍ មានវត្តប្បង្គម៍ មានក្រមិយោប្បង្គម៍ មាន
 មូលប្បង្គម៍ កិច្ចាប្បវិទីនដោយកតាប្បង្គម៍ អាបត្តាធិការណា

វិសិដ្ឋ វិក បរិយាយវរ

កតិហិ សម្មេហិ សម្មតិ ។ កិច្ចាធិការណស្ស កិ
បុត្តង្គំ កតិ ហិ ធានិ កតិ វត្ថុនិ កតិ ភូមិយោ កតិ
ហេតុ កតិ មូលានិ កតិហា ការហិ កិច្ចំ វាយតិ
កិច្ចាធិការណំ កតិហិ សម្មេហិ សម្មតិ ។

(៥៥៥) វិកិច្ចាធិការណស្ស កិ បុត្តង្គំ ។ លោ-
កោ បុត្តង្គំ មោ មោសោ បុត្តង្គំ មោ មោហា បុត្តង្គំ មោ
អលោកោ បុត្តង្គំ មោ អនោសោ បុត្តង្គំ មោ អមោហា
បុត្តង្គំ មោ ។ កតិ ហិ ធានិ ។ អដ្ឋាស ភេទការ-
វត្ថុនិ ហិ ធានិ ។ កតិ វត្ថុនិ ។ អដ្ឋាស ភេទការ-
វត្ថុនិ ។ កតិ ភូមិយោតិ ។ អដ្ឋាស ភេទការវត្ថុនិ
ភូមិយោ ។ កតិ ហេតុតិ ។ ធា ហេតុ តយោ កុស-
លហេតុ តយោ អកុសលហេតុ តយោ អព្ភកត-
ហេតុ ។ កតិ មូលានិ ។ ត្វានស មូលានិ ។ កតិ-
ហា ការហិ វិទនិ ។ ត្វិហា ការហិ វិទនិ ធម្មនិ ធម្ម-
នំ អធម្មនិ ។ វិកិច្ចាធិការណំ កតិហិ សម-
មេហិ សម្មតិ ។ វិកិច្ចាធិការណំ ត្វិហិ សមមេហិ
សម្មតិ សម្មតាវិទយេ ច យេ កុយ្យសំ កាយេ ។ ។

វិសិដ្ឋ បរិយាយវរ

ម្លាប់ ដោយសម្រេច បុត្តាន ។ អ្វីជាប្រធាននៃកិច្ចាធិការណំ កិច្ចាធិការណំ
នោះ មានហេតុបុត្តាន មានវត្ថុបុត្តាន មានភូមិបុត្តាន មានហេតុបុត្តាន
មានមូលបុត្តាន កិច្ចាធិការណំដោយហេតុបុត្តាន កិច្ចាធិការណំម្លាប់
ដោយសម្រេច បុត្តាន ។

(៥៥៥) គ្រងិតក្សស្សរា អ្វីជាប្រធាននៃវិកិច្ចាធិការណំ ។ ឆ្លើយ
ថា លោកៈជាប្រធាន រោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈ
ជាប្រធាន អមោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ គ្រងិតក្សស្សរា
វិកិច្ចាធិការណំមានហេតុបុត្តាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទការវត្ថុ ១៥ ជាហេតុ ។
គ្រងិតក្សស្សរា មានវត្ថុបុត្តាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទការវត្ថុ ១៥ ជាវត្ថុ ។
គ្រងិតក្សស្សរា មានភូមិបុត្តាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទការវត្ថុ ១៥ ជាភូមិ ។
គ្រងិតក្សស្សរា មានហេតុបុត្តាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៨ គឺ កុសល-
ហេតុ ធា អកុសលហេតុ ធា អព្ភកតហេតុ ធា ។ គ្រងិតក្សស្សរា
មានមូលបុត្តាន ។ ឆ្លើយថា មានមូល ១៦ ។ គ្រងិតក្សស្សរា កិច្ច-
និវេទនាដោយហេតុបុត្តាន ។ ឆ្លើយថា កិច្ចនិវេទនាដោយហេតុ ៦ គឺ
សេចក្តីយល់ឃើញថាដំនើ ១ សេចក្តីយល់ឃើញថាដំនើខេធម៌ ១ ។
គ្រងិតក្សស្សរា វិកិច្ចាធិការណំម្លាប់ដោយសម្រេច បុត្តាន ។ ឆ្លើយថា
វិកិច្ចាធិការណំម្លាប់ដោយសម្រេច ៦ គឺ សម្មតាវិទយ ១ យេកុយ្យសំ កាយេ ១ ។

[៣៧៦] អនុវាទាធិការណាស្ស ភី បុត្តង្គមន្តិ ។

លោកោ បុត្តង្គោ គោសោ បុត្តង្គោ អោហា បុត្តង្គោ
អលោកោ បុត្តង្គោ អគោសោ បុត្តង្គោ អោហា

បុត្តង្គោ ។ កតិ មាណសិ ។ ធនស្ស្ស វិបត្តិយោ

មាណសិ ។ កតិ វត្ថុចិត្តិ ។ ធនស្ស្ស វិបត្តិយោ

វត្ថុចិត្តិ ។ កតិ ក្ខម័យោតិ ។ ធនស្ស្ស វិបត្តិយោ

ក្ខម័យោ ។ កតិ ហេតុតិ ។ ធនស្ស្ស វិបត្តិយោ

កុសលហេតុ ធនោ អកុសលហេតុ ធនោ អព្យា-

កតហេតុ ។ កតិ មូលាចិត្តិ ។ ចុទ្ធស មូលាចិ ។

កតិហា កាវេហិ អនុវទតិ ។ ម្លីហា កាវេហិ អនុវទតិ

វត្ថុតោ វា អាមត្តិគោ វា ។ អនុវាទាធិការណំ កតិហិ

សមេថោ សម្មតិ ។ អនុវាទាធិការណំ ធនូហិ

សមេថោ សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ច សតិវិទយេន

ច អប្បធុវិទយេន ច ធនស្ស្សទាមិយសិកាយ ច ។

[៣៧៧] ត្រងំពាក្យស្ស្ទោ អ្វីជាប្រធាននៃអនុវាទាធិការណំ ។

ធ្វើយថា លោកៈជាប្រធាន វោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈ
ជាប្រធាន អគោសៈជាប្រធាន អោហៈជាប្រធាន ។ ត្រងំពាក្យស្ស្ទោ

អនុវាទាធិការណំមានបីប៉ុន្មាន ។ ធ្វើយថា មានវិចត្តិ ៤ ជាមាន ។

ត្រងំពាក្យស្ស្ទោ មានវត្ថុចិត្តិ ។ ធ្វើយថា មានវិចត្តិ ៤ ជាវត្ថុ ។ ត្រងំ

ពាក្យស្ស្ទោ មានក្ខម័យប៉ុន្មាន ។ ធ្វើយថា មានវិចត្តិ ៤ ជាភូមិ ។ ត្រងំ

ពាក្យស្ស្ទោ មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ធ្វើយថា មានហេតុ ៤ គឺ កុសលហេតុ

ព អកុសលហេតុ ព អព្យាកតហេតុ ព ។ ត្រងំពាក្យស្ស្ទោ មានមូល

ប៉ុន្មាន ។ ធ្វើយថា មានមូល ១៤ ។ ត្រងំពាក្យស្ស្ទោ គិក្កុចោទប្រកាន់

គ្នាដោយភាគប៉ុន្មាន ។ ធ្វើយថា គិក្កុចោទប្រកាន់គ្នាដោយភាគ ៤ គឺ

វត្ថុ ១ កាចត្តិ ១ ។ ត្រងំពាក្យស្ស្ទោ អនុវាទាធិការណំមានដោយសមេថៈ

ប៉ុន្មាន ។ ធ្វើយថា អនុវាទាធិការណំមានដោយសមេថៈ ៤ គឺ ដោយ

សម្មទាវិទយ ១ សតិវិទយ ១ អប្បធុវិទយ ១ ធនស្ស្សទាមិយសិកា ១ ។

សម្មទាវិទយ ១ សតិវិទយ ១ អប្បធុវិទយ ១ ធនស្ស្សទាមិយសិកា ១ ។

[៥៥៧] អាមត្តាធិការណស្ស តិ បុត្តន្តមន្តំ ។

លោកោ បុត្តន្តមោ លោសោ បុត្តន្តមោ លោកោ
 បុត្តន្តមោ អលោកោ បុត្តន្តមោ អលោសោ បុត្តន្តមោ
 អមោហោ បុត្តន្តមោ ។ កតិ ហិយាធិតិ ។ សត្ត
 អាមត្តិក្កុដ្ឋា ហិយាធិ ។ កតិ វត្តធិតិ ។ សត្ត
 អាមត្តិក្កុដ្ឋា វត្តធិ ។ កតិ ក្កមិយោតិ ។ សត្ត
 អាមត្តិក្កុដ្ឋា ក្កមិយោ ។ កតិ ហេត្តតិ ។ ឃ ហេត្ត
 តយោ កុសលហេត្ត តយោ អកុសលហេត្ត តយោ
 អន្យាតតហេត្ត ។ កតិ ម្ពណធិតិ ។ ឃ អាមត្តិ
 សម្មដ្ឋាធា(៦) ម្ពណធិ ។ កតិហោ តារាហិ អាមត្តិ
 អាមត្តតិ ។ ឃ ហោ តារាហិ អាមត្តិ អាមត្តិ អលដ្ឋិកា
 អត្តាណាត កុក្កុដ្ឋប្បកត្តតា អត្តប្បិយ តាប្បិយ-
 សត្តិកា តាប្បិយ អត្តប្បិយសត្តិកា សតិសង្ខេសា ។
 អាមត្តាធិការណំ តតិហិ សមដេហិ សម្មតិ ។
 អាមត្តាធិការណំ តិហិ សមដេហិ សម្មតិ សម្មតាវិ-
 យេ ឃ ឃដិកា តតារលោ ឃ តិណវត្តាវ តត ឃ ។

១ ១. ឃ. អាមត្តិយម្ពដ្ឋាធិតិ ។

[៥៥៧] គ្រងិតាស្សស្ករោ ភ្នំចៈប្រពានវៃតាមត្តាធិការណំ ។ ធ្វើយ
 ចំ លោកៈចំប្រពាន រោសៈចំប្រពាន រោហៈចំប្រពាន អលោកៈចំ
 ប្រពាន អាលោសៈចំប្រពាន អលោហៈចំប្រពាន ។ គ្រងិតាស្សស្ករោ
 តាមត្តាធិការណំ ពានវៃតម្ពដ្ឋាន ។ ធ្វើយចំ ពានកវិវៃតាមត្តិ វ ជាហិ ។
 គ្រងិតាស្សស្ករោ ពានវៃតម្ពដ្ឋាន ។ ធ្វើយចំ ពានកវិវៃតាមត្តិ វ ជាវៃត្ត ។
 គ្រងិតាស្សស្ករោ ពានវៃតម្ពដ្ឋាន ។ ធ្វើយចំ ពានកវិវៃតាមត្តិ វ ជា
 ត្តមិ ។ គ្រងិតាស្សស្ករោ ពានវៃតម្ពដ្ឋាន ។ ធ្វើយចំ ពានហេតុ វ
 តិកុសលហេតុ ឃ អកុសលហេតុ ឃ អន្យាតតហេតុ ឃ ។ គ្រងិតាស្ស
 ស្ករោ ពានម្ពណដ្ឋាន ។ ធ្វើយចំ ពានសម្មដ្ឋានវៃតាមត្តិ ឃ ជាម្ពណ ។
 គ្រងិតាស្សស្ករោ តតិប្រវៃតាមត្តិអាយតាតាវដ្ឋាន ។ ធ្វើយចំ ត្រូវ
 ពានត្តិហិយតាតា ឃ តិ ត្រូវវៃតយមិវៃតាមត្តិ ឃ វៃតយមិវៃតាមត្តិ
 តាមត្តិ ឃ វៃតយសម្ពិយវៃតយវៃតាមត្តិ ឃ វៃតយសម្ពាសវៃត ត្តាតតិ
 ត្រូវវៃតយមិវៃតាមត្តិ ឃ វៃតយសម្ពាសវៃត មិវៃតត្តាតតិវៃតយត្តាមត្តិ ឃ វៃតយត្តាមត្តិ
 ត្តាតតិ ឃ ។ គ្រងិតាស្សស្ករោ តាមត្តាធិការណំ ត្រូវវៃតយសមវៃត
 ត្តាមត្តិ ។ ធ្វើយចំ តាមត្តាធិការណំ ត្រូវវៃតយសមវៃត ឃ តិ វៃតយ
 សម្មតាវៃត ឃ ឃដិកាតាតា ឃ តិណវត្តាតា ឃ ។

[៨៨៨] កិច្ចាធិការណស្ស កិ បុព្វង្គមន្តិ ។ លោ-
 កោ បុព្វង្គោ គោសោ បុព្វង្គោ មោហោ បុព្វង្គោ
 អលោកោ បុព្វង្គោ អគោសោ បុព្វង្គោ អមោហោ
 បុព្វង្គោ ។ កតិ ហិបាធិតិ ។ ឧត្តារិ កម្មាធិ
 ហិបាធិ ។ កតិ វត្ថុធិតិ ។ ឧត្តារិ កម្មាធិ វត្ថុធិ ។
 កតិ ក្ខមិយោតិ ។ ឧត្តារិ កម្មាធិ ក្ខមិយោ ។ កតិ
 ហេតុតិ ។ ឧ ហេតុ តយោ កុសលហេតុ តយោ
 អកុសលហេតុ តយោ អព្យាគតហេតុ ។ កតិ
 ម្ពណធិតិ ។ ឋិតិ ម្ពលំ សង្កេត ។ កតិហា ការហិ
 កិច្ចំ ជាយតិ ។ ធួហា ការហិ កិច្ចំ ជាយតិ
 ញត្តិគោ វា អបលោកនោ វា ។ កិច្ចាធិការណំ
 កតិហិ សមេសហិ សម្មតិ ។ កិច្ចាធិការណំ ឋិតេន
 សមេសេន សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ។

[៨៨៩] កតិ សមេសាតិ ។ សត្ត សមថា សម្មទា-
 វិទយោ សតិវិទយោ អម្មតិវិទយោ បដិញ្ញាតការណំ

[៨៩០] គ្រនីភាស្សស្ថាថ អ្វីជាប្រធានវៃកិច្ចាធិការណំ ។ ឆ្លើយថា
 លោកៈជាប្រធាន ពោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈជា
 ប្រធាន អគោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ គ្រនីភាស្សស្ថាថ
 កិច្ចាធិការណំមានបីប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ យ៉ាងជាមាន ។
 គ្រនីភាស្សស្ថាថ មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ ជាវត្ថុ ។
 គ្រនីភាស្សស្ថាថ មានក្ខមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ ជាក្ខមិ ។
 គ្រនីភាស្សស្ថាថ មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៧ គឺ
 កុសលហេតុ ឬ អកុសលហេតុ ឬ អព្យាគតហេតុ ឬ ។ គ្រនីភាស្ស
 ស្ថាថ មានម្ពលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានម្ពល ១ គឺ សង្កេត ។ គ្រនី
 ភាស្សស្ថាថ កិច្ចាធិការណំមានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា កិច្ចាធិការណំ
 ៤ គឺ ញត្តិ ១ អបលោកនៈ ១ ។ គ្រនីភាស្សស្ថាថ កិច្ចាធិការណំ
 ម្រាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា កិច្ចាធិការណំ ម្រាប់ដោយសមថៈ
 ១ គឺ សម្មទាវិទយ ។

[៨៩១] ស្ថាថ សមថ មានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សមថ មាន ៧
 គឺ សម្មទាវិទយ ១ សតិវិទយ ១ អម្មតិវិទយ ១ បដិញ្ញាតការណៈ ១

យេកុយ្យសីតា ឧស្សុបាចិយសីតា តិណាវត្តារកា
 ឥមេ សត្តុ សមថា ។ សិយា ឥមេ សត្តុ សមថា ធន
 សមថា ហោត្តិ ធន សមថា សត្តុ សមថា ហោត្តិ
 វត្តុវសេន បរិយាយេន ។ សិយាតិ ។ កតិញ្ច សិយា ។
 វិវាទាធិករណស្ស ទ្វេ សមថា អនុវាទាធិករណស្ស
 ចត្តារេ សមថា អាបត្តាធិករណស្ស ឧយោ សមថា
 កតិញ្ចាធិករណស្ស ឯកោ សមថា ។ ឯវំ ឥមេ សត្តុ
 សមថា ធន សមថា ហោត្តិ ធន សមថា សត្តុ
 សមថា ហោត្តិ វត្តុវសេន បរិយាយេន ។

បរិយាយវំ ធិត្តំ ធិត្តំ ។

(៧៧០) កតិ សមថា វិវាទាធិករណស្ស សា-
 ធារណា កតិ សមថា វិវាទាធិករណស្ស អសាធារ-
 ណា ។ កតិ សមថា អនុវាទាធិករណស្ស សាធារណ
 កតិ សមថា អនុវាទាធិករណស្ស អសាធារណ កតិ
 សមថា អាបត្តាធិករណស្ស សាធារណ កតិ សមថា

យេកុយ្យសីតា ១ ឧស្សុបាចិយសីតា ១ តិណាវត្តារកា ១ ឧទេជាសម-
 ថៈ ៧ ។ សមថៈ ៧ ៧ ។ វិទកាទៅជាសមថៈ ១០ មានវិជ្ជា
 សមថៈ ១០ (ច្រើន) ជាសមថៈ ៧ ដោយអំណាចវិនិច្ឆ័យិយាយ
 មានវិជ្ជា ។ ឆ្លើយថា មាន ។ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាថា មាន ។ ព្រោះ
 វិវាទាធិករណសមថៈ ២ អនុវាទាធិករណសមថៈ ២ អាបត្តាធិករ-
 ណសមថៈ ៣ កិច្ចាធិករណសមថៈ ១ ។ សមថៈ ៧ ៧ ។ ឧទេ
 (វិទកាទៅ) ជាសមថៈ ១០ សមថៈ ៧ ១០ (ច្រើន) ជាសមថៈ
 ៧ ដោយអំណាចវិនិច្ឆ័យិយាយ ដូចវិចកករេន ។

ចំ បរិយាយវៈ កតិ ៦ ។

(៧៧០) សូចៈ សមថៈវិជ្ជាទូទៅដល់វិវាទាធិករណ មានច្រើន
 សមថៈវិជ្ជាទូទៅដល់វិវាទាធិករណ មានច្រើន ។ សមថៈវិជ្ជាទូទៅ
 ដល់អនុវាទាធិករណ មានច្រើន សមថៈវិជ្ជាទូទៅដល់អាបត្តាធិ-
 ករណ មានច្រើន ។ សមថៈវិជ្ជាទូទៅដល់អាបត្តាធិករណ មានច្រើន

អាមត្តាធិការណស្ស អសាធារណ ។ កតិ សមថា
 កំច្ចាធិការណស្ស សាធារណ កតិ សមថា កំច្ចា-
 ធិការណស្ស អសាធារណ ។ ទ្វេ សមថា វិវាទធិក-
 រណស្ស សាធារណ សម្មទាវិទយោ យេកុយ្យសីកា ។
 បញ្ច សមថា វិវាទធិការណស្ស អសាធារណ សតិ-
 វិទយោ អម្ពុទ្ធិវិទយោ បដិញ្ញាតការណំ កស្សចាប័យ-
 សីកា តិណវត្តារកោ ។ ចត្តារោ សមថា អនុវាទា-
 ធិការណស្ស សាធារណ សម្មទាវិទយោ សតិវិទយោ
 អម្ពុទ្ធិវិទយោ កស្សចាប័យសីកា ។ តាយោ សមថា
 អនុវាទាធិការណស្ស អសាធារណ យេកុយ្យសីកា
 បដិញ្ញាតការណំ តិណវត្តារកោ ។ តាយោ សមថា អា-
 មត្តាធិការណស្ស សាធារណ សម្មទាវិទយោ បដិញ្ញា-
 តការណំ តិណវត្តារកោ ។ ចត្តារោ សមថា អាមត្តាធិ-
 ការណស្ស អសាធារណ យេកុយ្យសីកា សតិវិទយោ
 អម្ពុទ្ធិវិទយោ កស្សចាប័យសីកា ។ ឃីកោ សមថា
 កំច្ចាធិការណស្ស សាធារណ សម្មទាវិទយោ ។

សមថវៈដែលមិនខ្លៅដល់អាមត្តាធិការណំ មានប្តីខ្លាច ។ សមថវៈដែលខ្ល-
 ៅដល់កំច្ចាធិការណំ មានប្តីខ្លាច សមថវៈដែលមិនខ្លៅដល់កំច្ចាធិការណំ
 មានប្តីខ្លាច ។ ឆ្លើយថា សមថវៈដែលខ្លៅដល់វិវាទធិការណំ មាន ២ គឺ
 សម្មទាវិទយ ១ យេកុយ្យសីកា ១ ។ សមថវៈដែលមិនខ្លៅដល់វិវាទ-
 ធិការណំ មាន ៨ គឺ សតិវិទយ ១ អម្ពុទ្ធិវិទយ ១ បដិញ្ញាតការណៈ ១
 កស្សចាប័យសីកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សមថវៈដែលខ្លៅដល់អនុវាទ-
 ធិការណំមាន ៤ គឺ សម្មទាវិទយ ១ សតិវិទយ ១ អម្ពុទ្ធិវិទយ ១ កស្ស-
 ចាប័យសីកា ១ ។ សមថវៈដែលមិនខ្លៅដល់អនុវាទធិការណំ មាន ៣
 គឺ យេកុយ្យសីកា ១ បដិញ្ញាតការណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សមថវៈ
 ដែលខ្លៅដល់អាមត្តាធិការណំ មាន ៣ គឺ សម្មទាវិទយ ១ បដិញ្ញាត-
 ការណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សមថវៈដែលមិនខ្លៅដល់អាមត្តាធិការណំ
 មាន ៤ គឺ យេកុយ្យសីកា ១ សតិវិទយ ១ អម្ពុទ្ធិវិទយ ១ កស្សចាប័យ-
 សីកា ១ ។ សមថវៈដែលខ្លៅដល់កំច្ចាធិការណំ មាន ១ គឺ សម្មទាវិទយ

៤ សមថា កិច្ចាធិការណស្ស អសាធារណ យេ.
កុយ្យសិកា សតិវិទយោ អម្ពឡវិទយោ បដិញ្ញាតការណ៍
នស្សបាធិយសិកា តិណាវត្តារកា ។

សាធារណវិ ឱត្តិវំ សព្ពមំ ។

[៨៧១] កតិ សមថា វិវាធិការណស្ស ឧត្តរិយា
កតិ សមថា វិវាធិការណស្ស អញ្ញកាតិយា ។ កតិ
សមថា អនុវាធិការណស្ស ឧត្តរិយា កតិ សមថា
អនុវាធិការណស្ស អញ្ញកាតិយា ។ កតិ សមថា
អាថត្តាធិការណស្ស ឧត្តរិយា កតិ សមថា អាថត្តា
ធិការណស្ស អញ្ញកាតិយា ។ កតិ សមថា កិច្ចាធិ
ការណស្ស ឧត្តរិយា កតិ សមថា កិច្ចាធិការណស្ស
អញ្ញកាតិយា ។ ឧ សមថា វិវាធិការណស្ស ឧត្តរិ
យា សម្ពុទ្ធវិទយោ យេកុយ្យសិកា ។ មត្ត សមថា
វិវាធិការណស្ស អញ្ញកាតិយា សតិវិទយោ អម្ពឡវិ
ទយោ បដិញ្ញាតការណ៍ នស្សបាធិយសិកា តិណា
វត្តារកា ។ ឧត្តរិយា សមថា អនុវាធិការណស្ស

សមថវិវលមិទទូទៅ វលកិច្ចាធិការណ៍មាន ៦ គឺ យេកុយ្យសិកា ១
សតិវិទយ ១ អម្ពឡវិទយ ១ បដិញ្ញាតការណៈ ១ នស្សបាធិយសិកា ១
តិណាវត្តារកៈ ១ ។

តថ សាធារណវិៈ ជាត្រូវ ៨ ។

[៨៧១] ស្រេច សមថវិវលមានចំណែកត្រូវត្រាវត្រាវិវាធិការណ៍
មានប៉ុន្មានសមថៈ វិវលមានចំណែកផ្សេងអំពីវិវាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន ។
សមថវិវលមានចំណែកត្រូវត្រាវត្រាវិវាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈ
វិវលមានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថវិវល
មានចំណែកត្រូវត្រាវត្រាវិវាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថវិវលមានចំ
ណែកផ្សេងអំពីអាថត្តាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថវិវលមានចំ
ណែកផ្សេងអំពីអាថត្តាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថវិវលមានចំណែក
ត្រូវត្រាវត្រាវិវាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថវិវលមានចំណែកផ្សេងអំពី
កិច្ចាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សមថវិវលមានចំណែកត្រូវត្រា
វត្រាវិវាធិការណ៍ មាន ២ គឺ សម្ពុទ្ធវិទយ ១ យេកុយ្យសិកា ១ ។
សមថវិវលមានចំណែកផ្សេងអំពីវិវាធិការណ៍ មាន ៥ គឺ សតិវិទយ ១
អម្ពឡវិទយ ១ បដិញ្ញាតការណៈ ១ នស្សបាធិយសិកា ១ តិណាវត្តារកៈ
១ ។ សមថវិវលមានចំណែកត្រូវត្រាវត្រាវិវាធិការណ៍ មាន ២ គឺ

តត្តាភិយោ សម្មទាវិទយោ សតិវិទយោ អម្ពុទ្ធិវិទយោ
 ឥស្សនាបិយសិកា ។ តយោ សមថា អនុវត្តានិករ-
 ណស្ស អញ្ញកាភិយោ យេកុយ្យសិកា បដិញ្ញាតករ-
 ណំ តិណវត្តារកោ ។ តយោ សមថា អាមត្តានិករ-
 ណស្ស តត្តាភិយោ សម្មទាវិទយោ បដិញ្ញាតករណំ
 តិណវត្តារកោ ។ ឧត្តារេ សមថា អាមត្តានិករណស្ស
 អញ្ញកាភិយោ យេកុយ្យសិកា សតិវិទយោ អម្ពុទ្ធិវិ-
 ទយោ ឥស្សនាបិយសិកា ។ ឯទោ សមថា តិច្ឆានិ-
 ករណស្ស តត្តាភិយោ សម្មទាវិទយោ ។ ឆ សមថា
 តិច្ឆានិករណស្ស អញ្ញកាភិយោ យេកុយ្យសិកា សតិ-
 វិទយោ អម្ពុទ្ធិវិទយោ បដិញ្ញាតករណំ ឥស្សនាបិយ-
 សិកា តិណវត្តារកោ ។

គត្តាបិយវំ ធិត្តំ អដ្ឋមំ ។

[៨៧២] សមថា សមថស្ស សាធារណា សមថា
 សមថស្ស អសាធារណា សិយា សមថា សមថស្ស
 សាធារណា សិយា សមថា សមថស្ស អសាធារណា ។

សម្មទាវិទយ ១ សតិវិទយ ១ អម្ពុទ្ធិវិទយ ១ ឥស្សនាបិយសិកា ១ ។ សមថៈ
 ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវត្តានិករណំ មាន ៣ គឺ យេកុយ្យសិកា ១
 បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវត្រាខ្លីធំ
 អាមត្តានិករណំ មាន ៣ គឺ សម្មទាវិទយ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណ-
 វត្តារកៈ ១ ។ សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអាមត្តានិករណំ មាន ៤ គឺ
 យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិទយ ១ អម្ពុទ្ធិវិទយ ១ ឥស្សនាបិយសិកា ១ ។
 សមថៈ ដែលមានចំណែកត្រូវត្រាខ្លីធំតិច្ឆានិករណំ មាន ១ គឺ សម្មទា-
 វិទយ ។ សមថៈ ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីតិច្ឆានិករណំ មាន ៦ គឺ
 យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិទយ ១ អម្ពុទ្ធិវិទយ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ឥស្ស-
 នាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។

ចម្ល គត្តាបិយវំ តិច្ឆានុប្បំ ៨ ។

[៨៧២] សមថៈខ្លួនទៅដល់សមថៈ សមថៈមិនខ្លួនទៅដល់សមថៈ
 សមថៈខ្លួនទៅដល់សមថៈក៏មាន សមថៈមិនខ្លួនទៅដល់សមថៈក៏បាន ។

វិសតិវារ សមថ យេកុយ្យសិកាយ

កង់ សិយា សមថា សមថស្ស សាធារណា កង់
 សិយា សមថា សមថស្ស អសាធារណា ។ យេ-
 កុយ្យសិកា សម្មទាវិទយស្ស សាធារណា សតិវិទ-
 យស្ស អម្ពទ្ធករិទយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស កស្សទា-
 មិយសិកាយ តិណវត្តារកស្ស អសាធារណា ។
 សតិវិទយោ សម្មទាវិទយស្ស សាធារណា អម្ពទ្ធករិ-
 ទយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស កស្សទាមិយសិកាយ
 តិណវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ អសាធារណា ។
 អម្ពទ្ធករិទយោ សម្មទាវិទយស្ស សាធារណា បដិញ្ញាត-
 ករណស្ស កស្សទាមិយសិកាយ តិណវត្តារកស្ស
 យេកុយ្យសិកាយ សតិវិទយស្ស អសាធារណា ។
 បដិញ្ញាតករណំ សម្មទាវិទយស្ស សាធារណំ កស្ស-
 ទាមិយសិកាយ តិណវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកា-
 យ សតិវិទយស្ស អម្ពទ្ធករិទយស្ស អសាធារណំ ។
 កស្សទាមិយសិកា សម្មទាវិទយស្ស សាធារណា
 តិណវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ សតិវិទយស្ស
 អម្ពទ្ធករិទយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស អសាធារណា ។

វិសតិវារ វារិទ្ធសមថ វិទេទ្ធសេវិទិសមថៈ

ស្សថា សមថវិទេទ្ធសេវិទិសមថៈកំពាទ ខោរ ភើដូចម្តេច សមថវិទេ-
 ទ្ធសេវិទិសមថៈកំពាទ ខោរ ភើដូចម្តេច ។ ភើយថា យេកុយ្យសិកាទូទៅ
 ផល់សម្មទាវិទយ (វិភម្បវិទិ) មិនទូទៅផល់សតិវិទយ អម្ពទ្ធករិទយ ប-
 ដិញ្ញាតករណៈ កស្សទាមិយសិកា និងតិណវត្តារករណៈ ។ សតិវិទយទូទៅ
 ផល់សម្មទាវិទយ (វិភម្បវិទិ) មិនទូទៅផល់អម្ពទ្ធករិទយ បដិញ្ញាតករណៈ
 កស្សទាមិយសិកា តិណវត្តារករណៈ និងយេកុយ្យសិការទេ ។ អម្ពទ្ធករិទយទូ-
 ទៅផល់សម្មទាវិទយ (វិភម្បវិទិ) មិនទូទៅផល់បដិញ្ញាតករណៈ កស្សទា-
 មិយសិកា តិណវត្តារករណៈ យេកុយ្យសិកា និងសតិវិទយទេ ។ បដិញ្ញាត-
 ករណៈទូទៅផល់សម្មទាវិទយ (វិភម្បវិទិ) មិនទូទៅផល់កស្សទាមិយ-
 សិកា តិណវត្តារករណៈ យេកុយ្យសិកា សតិវិទយ និងអម្ពទ្ធករិទយទេ ។
 កស្សទាមិយសិកា ទូទៅផល់សម្មទាវិទយ (វិភម្បវិទិ) មិនទូទៅផល់តិណ-
 វត្តារករណៈ យេកុយ្យសិកា សតិវិទយ អម្ពទ្ធករិទយ និងបដិញ្ញាតករណៈទេ ។

តិណាវត្តារកោ សម្មទាវិទយស្ស សាធារណោ យេ-
 កុយ្យ សំគាយ សតិវិទយស្ស អម្ពុទ្ធិវិទយស្ស ប-
 ដិញ្ញាតករណស្ស តស្សចាប័យសិកាយ អសាធារ-
 ណោ ។ ឃី សិយា សមដា សមដស្ស សាធារណា
 ឃី សិយា សមដា សមដស្ស អសាធារណា ។

សេថា លមដិស្ស ណាមណាវំ ច្រៀង វេទំ ។

[៨៧៣] សមដា សមដស្ស តត្តាតិយោ សមដា
 សមដស្ស អត្តាកាតិយា សិយា សមដា សមដស្ស
 តត្តាតិយោ សិយា សមដា សមដស្ស អត្តាកាតិ-
 យោ ។ កថំ សិយា សមដា សមដស្ស តត្តាតិយោ
 កថំ សិយា សមដា សមដស្ស អត្តាកាតិយា ។
 យេកុយ្យសិកា សម្មទាវិទយស្ស តត្តាតិយោ សតិវិ-
 ទយស្ស អម្ពុទ្ធិវិទយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស តស្ស-
 ចាប័យសិកាយ តិណាវត្តារកេ ឃី អត្តាកាតិយោ ។
 សតិវិទយោ សម្មទាវិទយស្ស តត្តាតិយោ អម្ពុទ្ធិវិ-

តិណាវត្តារកេទូទៅដល់សម្មទាវិទយ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់យេកុយ្យ-
 សិកា សតិវិទយ អម្ពុទ្ធិវិទយ បដិញ្ញាតករណៈ និងតស្សចាប័យសិកា
 ទេ ។ សមដៈដែលទូទៅដល់សមដៈក៏មាន យ៉ាងនេះ សមដៈដែលមិន
 ទូទៅដល់សមដៈក៏មាន យ៉ាងនេះ ។

ឃប់ កៈវិសមដៈដែលទូទៅដល់សមដៈ ធានប្រប់ ៦ ។

[៨៧៤] សមដៈមានចំណែកត្រូវត្រាវត្តាទីនិ សមដៈ សមដៈមានចំណែក
 ផ្សេងអំពីសមដៈ សមដៈមានចំណែកត្រូវត្រាវត្តាទីនិ សមដៈក៏មាន សមដៈមាន
 ចំណែកផ្សេងអំពីសមដៈក៏មាន ។ សូរថា សមដៈដែលមានចំណែកត្រូវ
 ត្រាវត្តាទីនិសមដៈក៏មាន នោះ កើដូចម្តេច សមដៈ ដែលមានចំណែកផ្សេង
 អំពីសមដៈក៏មាន នោះ កើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា យេកុយ្យសិកា មាន
 ចំណែកត្រូវត្រាវត្តាទីនិសម្មទាវិទយ មានចំណែកផ្សេងអំពីសតិវិទយ អម្ពុទ្ធិ-
 វិទយ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សចាប័យសិកា និងតិណាវត្តារកេ, ។ សតិវិទយ
 មានចំណែកត្រូវត្រាវត្តាទីនិសម្មទាវិទយ មានចំណែកផ្សេង អំពីអម្ពុទ្ធិវិទយ

វិសេសិកា សមថ សមថស្ស តត្តាភិយា

ឧយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស តស្សទាមិយសិកាយ
 យ តិណវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ អញ្ញាតា-
 តិយោ ។ អម្ពុទ្ធកិរិយោ សម្ពុទ្ធកិរិយស្ស តត្តាភិ-
 យោ បដិញ្ញាតករណស្ស តស្សទាមិយសិកាយ តិ-
 ណវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ សតិរិយស្ស អញ្ញា-
 តាភិយោ ។ បដិញ្ញាតករណំ សម្ពុទ្ធកិរិយស្ស តត្តាភិ-
 យំ តស្សទាមិយសិកាយ តិណវត្តារកស្ស យេកុយ្យ-
 សិកាយ សតិរិយស្ស អម្ពុទ្ធកិរិយស្ស អញ្ញាតាភិ-
 យំ ។ តស្សទាមិយសិកា សម្ពុទ្ធកិរិយស្ស តត្តាភិយោ
 តិណវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ សតិរិយស្ស
 អម្ពុទ្ធកិរិយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស អញ្ញាតាភិយោ ។
 តិណវត្តារកោ សម្ពុទ្ធកិរិយស្ស តត្តាភិយោ យេកុយ្យ-
 សិកាយ សតិរិយស្ស អម្ពុទ្ធកិរិយស្ស បដិញ្ញាត-
 ករណស្ស តស្សទាមិយសិកាយ អញ្ញាតាភិយោ ។
 ឯវិ សិយោ សមថា សមថស្ស តត្តាភិយោ ឯវិ សិយោ
 សមថា សមថស្ស អញ្ញាតាភិយោ ។

លមថា សមថស្ស តត្តាភិយោ ឯវិ ១៧៩ ។

វិសេសិកា វារវៃសមថវៃសមមាចំវៃណាត្រូវត្រាធិសមថៈ

បដិញ្ញាតករណៈ តស្សទាមិយសិកា តិណវត្តារកៈ ធិនិយេកុយ្យសិកា ។
 អម្ពុទ្ធកិរិយ មាចំវៃណាត្រូវត្រាធិសម្ពុទ្ធកិរិយ មាចំវៃណាត្រូវត្រាធិ
 បដិញ្ញាតករណៈ តស្សទាមិយសិកា តិណវត្តារកៈ យេកុយ្យសិកា ធិនិ-
 សតិរិយ ។ បដិញ្ញាតករណៈ មាចំវៃណាត្រូវត្រាធិសម្ពុទ្ធកិរិយ មាច-
 ំវៃណាត្រូវត្រាធិតស្សទាមិយសិកា តិណវត្តារកៈ យេកុយ្យសិកា សតិ-
 រិយ ធិនិអម្ពុទ្ធកិរិយ ។ តស្សទាមិយសិកា មាចំវៃណាត្រូវត្រាធិ
 សម្ពុទ្ធកិរិយ មាចំវៃណាត្រូវត្រាធិតិណវត្តារកៈ យេកុយ្យសិកា សតិ-
 រិយ អម្ពុទ្ធកិរិយ ធិនិបដិញ្ញាតករណៈ ។ តិណវត្តារកៈ មាចំវៃណា-
 ត្រូវត្រាធិសម្ពុទ្ធកិរិយ មាចំវៃណាត្រូវត្រាធិយេកុយ្យសិកា សតិរិយ
 អម្ពុទ្ធកិរិយ បដិញ្ញាតករណៈ ធិនិតស្សទាមិយសិកា ។ សមថវៃសម-
 មាចំវៃណាត្រូវត្រាធិសមថវៃសមមាចំវៃណាត្រូវត្រាធិ យ៉ាងនេះ សមថវៃសមមាចំវៃណាត-
 ត្រូវត្រាធិសមថវៃសមមាចំវៃណាត្រូវត្រាធិ យ៉ាងនេះ ។

ចំ វារវៃសមថវៃសមមាចំវៃណាត្រូវត្រាធិសមថៈ ធិនិយេកុយ្យសិកា ។

[៨៧៤] សមដោ សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ
 សមដោ ។ សមដោ យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា
 សមដោ ។ សមដោ សតិវិទ្យោ សតិវិទ្យោ សម-
 ដោ ។ សមដោ អម្ពុទ្ធិវិទ្យោ អម្ពុទ្ធិវិទ្យោ សម-
 ដោ ។ សមដោ បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ
 សមដោ ។ សមដោ កស្សបាចិយសិកា កស្សបាចិ-
 យសិកា សមដោ ។ សមដោ តិណវត្តារកោ តិណ-
 វត្តារកោ សមដោ ។ យេកុយ្យសិកា សតិវិទ្យោ អ-
 ម្ពុទ្ធិវិទ្យោ បដិញ្ញាតករណំ កស្សបាចិយសិកា តិ-
 ណវត្តារកោ ឥមេ សមដោ សមដោ នោ សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ សមដោ ហេ សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ ច ។ ស-
 តិវិទ្យោ អម្ពុទ្ធិវិទ្យោ បដិញ្ញាតករណំ កស្សបាចិ-
 យសិកា តិណវត្តារកោ សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ ឥមេ សមដោ
 សមដោ នោ យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា សមដោ
 ហេ យេកុយ្យសិកា ច ។ អម្ពុទ្ធិវិទ្យោ បដិញ្ញាតករណំ

[៨៧៥] សមថៈ ហោថ សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ ហោថ
 សមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ។ សមថៈ ហោថ យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា
 ហោថសមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ។ សមថៈហោថ សតិវិទ្យោ សតិវិទ្យោហោថ
 សមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ។ សមថៈ ហោថអម្ពុទ្ធិវិទ្យោ អម្ពុទ្ធិវិទ្យោហោថ
 សមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ។ សមថៈ ហោថ បដិញ្ញាតករណៈ បដិញ្ញាតករណៈ
 ហោថសមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ។ សមថៈ ហោថកស្សបាចិយសិកា កស្ស-
 បាចិយសិកា ហោថសមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ។ សមថៈ ហោថតិណវត្តារកៈ
 តិណវត្តារកៈ ហោថសមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ។ យេកុយ្យសិកា សតិវិទ្យោ
 អម្ពុទ្ធិវិទ្យោ បដិញ្ញាតករណៈ កស្សបាចិយសិកា ធិតិណវត្តារកៈ
 តាំងនេះ ហោថសមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ឯសម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ ទិវហោថសមថៈវិញ-
 ្ញត្តំបាទ ឥន្ទ្រិក សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ ហោថសមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ហោថសម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ
 វិញ្ញត្តំបាទ ។ សតិវិទ្យោ អម្ពុទ្ធិវិទ្យោ បដិញ្ញាតករណៈ កស្សបាចិយសិកា
 តិណវត្តារកៈ ធិតិសម្មាសម្ពុទ្ធិវិទ្យោ តាំងនេះ ហោថសមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ឯយេ-
 កុយ្យសិកា ទិវហោថសមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ឥន្ទ្រិក យេកុយ្យសិកា ហោថ
 សមថៈវិញ្ញត្តំបាទ ហោថយេកុយ្យសិកាវិញ្ញត្តំបាទ ។ អម្ពុទ្ធិវិទ្យោ បដិញ្ញាតករណៈ

វិសតិ វា សមថសុត្តនិយាយិ

ភស្តុបាចិយសិកា តិណវត្តារកោ សម្មទាវិទយោ
 យេកុយ្យសិកា ឥមេ សមថា សមថា ឆោ សតិវិ-
 ទយោ សតិវិទយោ សមថោ ចេវ សតិវិទយោ ឆ ។
 បដិញ្ញាតករណំ ភស្តុបាចិយសិកា តិណវត្តារកោ
 សម្មទាវិទយោ យេកុយ្យសិកា សតិវិទយោ ឥមេ
 សមថា សមថា ឆោ អម្ពធុវិទយោ អម្ពធុវិទយោ
 សមថោ ចេវ អម្ពធុវិទយោ ឆ ។ ភស្តុបាចិយសិ-
 កា តិណវត្តារកោ សម្មទាវិទយោ យេកុយ្យសិកា
 សតិវិទយោ អម្ពធុវិទយោ ឥមេ សមថា សមថា
 ឆោ បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ សមថោ
 ចេវ បដិញ្ញាតករណានុ ។ តិណវត្តារកោ សម្មទាវិ-
 ទយោ យេកុយ្យសិកា សតិវិទយោ អម្ពធុវិទយោ
 បដិញ្ញាតករណំ ឥមេ សមថា សមថា ឆោ ភស្តុ-
 បាចិយសិកា ភស្តុបាចិយសិកា សមថោ ចេវ
 ភស្តុបាចិយសិកា ឆ ។ សម្មទាវិទយោ យេកុយ្យ-
 សិកា សតិវិទយោ អម្ពធុវិទយោ បដិញ្ញាតករណំ

វិសតិវារៈ ក្រៃសែននិវាសនីយោថាសម្មាវិទីយ

ភស្តុបាចិយសិកា តិណវត្តារកោ សម្មទាវិទីយេ ឱនិយេកុយ្យសិកា ទាំងនេះ
 ហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាង ឯសតិវិទីយមិនហៅថា សមថៈ តែម្យ៉ាងទេ ផ្សេង
 សតិវិទីយ ហៅថាសមថៈផង ហៅថាសតិវិទីយផង ។ បដិញ្ញាតករណៈ
 ភស្តុបាចិយសិកា តិណវត្តារកោ សម្មទាវិទីយេ យេកុយ្យសិកា ឱនិសតិ-
 វិទីយទាំងនេះ ហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាង ឯអម្ពធុវិទីយ មិនហៅថាសមថៈ
 តែម្យ៉ាងទេ ផ្សេង អម្ពធុវិទីយ ហៅថាសមថៈផង ហៅថាអម្ពធុវិទីយផង។
 ភស្តុបាចិយសិកា តិណវត្តារកោ សម្មទាវិទីយេ យេកុយ្យសិកា សតិវិទីយ
 ឱនិអម្ពធុវិទីយ ទាំងនេះ ហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាង ឯបដិញ្ញាតករណៈ
 មិនហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាងទេ ផ្សេង បដិញ្ញាតករណៈ ហៅថាសមថៈផង
 ហៅថាបដិញ្ញាតករណៈផង ។ តិណវត្តារកោ សម្មទាវិទីយេ យេកុយ្យសិកា
 សតិវិទីយ អម្ពធុវិទីយ ឱនិបដិញ្ញាតករណៈ ទាំងនេះ ហៅថា សមថៈ
 តែម្យ៉ាង ឯភស្តុបាចិយសិកា មិនហៅថាសមថៈ តែម្យ៉ាងទេ ផ្សេង
 ភស្តុបាចិយសិកា ហៅថាសមថៈផង ហៅថា ភស្តុបាចិយសិកាផង ។
 សម្មទាវិទីយ យេកុយ្យសិកា សតិវិទីយ អម្ពធុវិទីយ បដិញ្ញាតករណៈ

វិសិដ្ឋ ភាព ពុសលាវ

ន សតិវិទយោ សតិវិទយោ វិទយោ ទេវ សតិវិទយោ
 ច ។ វិទយោ សិយា អម្ពុទ្ធីវិទយោ សិយា ន អ-
 ម្ពុទ្ធីវិទយោ អម្ពុទ្ធីវិទយោ វិទយោ ទេវ អម្ពុទ្ធីវិទយោ
 ច ។ វិទយោ សិយា បដិញ្ញាតករណំ សិយា ន
 បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ វិទយោ ទេវ ប-
 ដិញ្ញាតករណំ ។ វិទយោ សិយា តស្សុបាចិយសិកា
 សិយា ន តស្សុបាចិយសិកា តស្សុបាចិយសិកា វិ-
 ទយោ ទេវ តស្សុបាចិយសិកា ច ។ វិទយោ សិយា
 តិណវត្តារកោ សិយា ន តិណវត្តារកោ តិណវត្តារកោ
 វិទយោ ទេវ តិណវត្តារកោ ច ។

វិទយាវិ ឧដ្ឋិកំ ខុទេយមំ ។

[៨៧៧] សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទយោ តុសលោ អតុសលា
 អព្ភាគតោ ។ យេកុយ្យសិកា តុសលា អតុសលា
 អព្ភាគតោ ។ សតិវិទយោ តុសលោ អតុសលា
 អព្ភាគតោ ។ អម្ពុទ្ធីវិទយោ តុសលោ អតុសលា
 អព្ភាគតោ ។ បដិញ្ញាតករណំ តុសលំ អតុសលំ
 អព្ភាគតំ ។ តស្សុបាចិយសិកា តុសលា អតុសលា

វិសិដ្ឋា: ពុសលាវ:

មិនមែនជាសតិវិទយកំមាន (ព្រោះថា) សតិវិទយ ជាវិទយផង ជា
 សតិវិទយផង ។ វិទយ ជាអម្ពុទ្ធីវិទយកំមាន មិនមែនជាអម្ពុទ្ធីវិទយកំ
 មាន (ព្រោះថា) អម្ពុទ្ធីវិទយ ជាវិទយផង ជាអម្ពុទ្ធីវិទយផង ។ វិទយ
 ជាបដិញ្ញាតករណៈកំមាន មិនមែនជាបដិញ្ញាតករណៈកំមាន (ព្រោះថា)
 បដិញ្ញាតករណៈជាវិទយផង ជាបដិញ្ញាតករណៈផង ។ វិទយ ជាតស្សុបា-
 ចិយសិកកំមាន មិនមែនជាតស្សុបាចិយសិកកំមាន (ព្រោះថា) តស្សុ-
 បាចិយសិកជាវិទយផង ជាតស្សុបាចិយសិកផង ។ វិទយ ជាតិណវត្តា-
 រកកំមាន មិនមែនជាតិណវត្តារកកំមាន (ព្រោះថា) តិណវត្តារកៈ ជា
 វិទយផង ជាតិណវត្តារកផង ។

ចប់ វិសិដ្ឋាវ: ជាគ្រប់ ១២ ។

[៨៧៧] ស្មាថា សម្មាសម្ពុទ្ធិវិទយ ជាតុសល ឬជាអតុសល ឬជា
 អព្ភាគត: ។ យេកុយ្យសិកា ជាតុសល ឬជាអតុសល ឬជាអព្ភាគត: ។
 សតិវិទយ ជាតុសល ឬជាអតុសល ឬជាអព្ភាគត: ។ អម្ពុទ្ធីវិទយ ជា
 តុសល ឬជាអតុសល ឬជាអព្ភាគត: ។ បដិញ្ញាតករណៈ ជាតុសល ឬ
 ជាអតុសល ឬជាអព្ភាគត: ។ តស្សុបាចិយសិកា ជាតុសល ឬជាអតុសល

អព្យាក្រឹត ។ តិណ្ណវត្តារកៈ កុសល អកុសល
 អព្យាក្រឹត ។ សម្មទាវិទយោ សិយា កុសលា សិយា
 អព្យាក្រឹត ធម្មិ សម្មទាវិទយោ អកុសលា ។
 យេកុយ្យសិកា សិយា កុសលា សិយា អកុសលា
 សិយា អព្យាក្រឹត ។ សនិវិទយោ សិយា កុសលា
 សិយា អកុសលា សិយា អព្យាក្រឹត ។ អម្ពុឡាវិទយោ
 សិយា កុសលា សិយា អកុសលា សិយា អព្យាក្រឹត
 ។ មជ្ឈិកាភិក្ខុវិទយោ សិយា កុសលា សិយា
 អកុសលា សិយា អព្យាក្រឹត ។ តស្សុចារិយសិកា
 សិយា កុសលា សិយា អកុសលា សិយា អព្យាក្រឹត
 ។ តិណ្ណវត្តារកៈ សិយា កុសលា សិយា
 អកុសលា សិយា អព្យាក្រឹត ។

[៤៧៨] វិទ្យាបិដកវិទ្យា កុសល អកុសល
 អព្យាក្រឹត ។ អនុវិទ្យាបិដកវិទ្យា កុសល អកុសល
 អព្យាក្រឹត ។ អាមត្តាបិដកវិទ្យា កុសល អកុសល
 អព្យាក្រឹត ។ តិណ្ណវិទ្យាបិដកវិទ្យា កុសល អកុសល
 អព្យាក្រឹត ។ វិទ្យាបិដកវិទ្យា សិយា កុសលា សិយា
 អកុសលា សិយា អព្យាក្រឹត ។ អនុវិទ្យាបិដកវិទ្យា

បូជាអព្យាក្រឹត ។ តិណ្ណវត្តារកៈ ជាតុសល ឬជាអកុសល ឬជា
 អព្យាក្រឹត ។ ធ្វើយថា សម្មទាវិទយោ ជាតុសលកំមាន ជាអព្យាក្រឹតកំមាន
 សម្មទាវិទយោ ជាអកុសលកំមាន ។ យេកុយ្យសិកា ជាតុសលកំមាន
 ជាអកុសលកំមាន ជាអព្យាក្រឹតកំមាន ។ សនិវិទយោ ជាតុសលកំមាន ជា
 អកុសលកំមាន ជាអព្យាក្រឹតកំមាន ។ អម្ពុឡាវិទយោ ជាតុសលកំមាន ជា
 អកុសលកំមាន ជាអព្យាក្រឹតកំមាន ។ មជ្ឈិកាភិក្ខុវិទយោ ជាតុសលកំមាន ជា
 អកុសលកំមាន ជាអព្យាក្រឹតកំមាន ។ តស្សុចារិយសិកា ជាតុសលកំ
 មាន ជាអកុសលកំមាន ជាអព្យាក្រឹតកំមាន ។ តិណ្ណវត្តារកៈ ជាតុសលកំ
 មាន ជាអកុសលកំមាន ជាអព្យាក្រឹតកំមាន ។

[៤៧៩] សូមថា វិទ្យាបិដកវិទ្យា ជាតុសល ឬជាអកុសល ឬជា
 អព្យាក្រឹត ។ អនុវិទ្យាបិដកវិទ្យា ជាតុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាក្រឹត ។
 អាមត្តាបិដកវិទ្យា ជាតុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាក្រឹត ។ តិណ្ណវិទ្យាបិដកវិទ្យា
 ជាតុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាក្រឹត ។ ធ្វើយថា វិទ្យាបិដកវិទ្យា ជា
 ជាតុសលកំមាន ជាអកុសលកំមាន ជាអព្យាក្រឹតកំមាន ។ អនុវិទ្យាបិដកវិទ្យា

វិសិណៈ ពន្លឺយេយ្យលំ យន្តិវិ

សិយា កុសលំ សិយា អកុសលំ សិយា អក្សតតំ ។
 អាមត្តាជិត្រាណំ សិយា កុសលំ សិយា អកុសលំ
 សិយា អក្សតតំ ។ ធម្មិ អាមត្តាជិត្រាណំ កុសលំ ។
 តិច្ឆាជិត្រាណំ សិយា កុសលំ សិយា អកុសលំ
 សិយា អក្សតតំ ។

កុសលវិ ធម្មិកំ លោមមំ ។

[៤៤៤] យត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តតិ តត្ថ សម្ម-
 ទាវិទេយោ លត្តតិ យត្ថ សម្មទាវិទេយោ លត្តតិ តត្ថ
 យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ន តត្ថ សតិវិទេយោ លត្តតិ
 ធម្មិ តត្ថ អម្មទ្ធកិរិយោ លត្តតិ ធម្មិ បដិញ្ញាតក-
 រណំ លត្តតិ ន តត្ថ តស្ស ទាមិយសិកា លត្តតិ ន
 តត្ថ តិណាវត្តារិកា លត្តតិ ។ យត្ថ សតិវិទេយោ លត្តតិ

វិសិណៈ ពន្លឺយេយ្យលំ យន្តិវិ

ជាតុសលកំមាន ជាអតុសលកំមាន ជាអន្យាភក្កកំមាន ។ អាមត្តាជិត្រាណំ
 ជាតុសលកំមាន ជាអតុសលកំមាន ជាអក្សតតំកំមាន ។ អាមត្តាជិត្រាណំ
 ជាតុសលមិនមានទេ ។ តិច្ឆាជិត្រាណំ ជាតុសលកំមាន ជាអតុសលកំមាន
 ជាអក្សតតំកំមាន ។

ចប់ គុណលវិៈ ពិធាន្រប់ ១៣ ។

[៤៤៥] បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅម្ខាង) ឬ
 ក្នុងអធិការណ៍ណា កំណត់យកសម្មទាវិទេយ (ទៅម្ខាង) ឬ ក្នុងអធិ-
 ការណ៍នោះ កំណត់យកសម្មទាវិទេយ (ទៅម្ខាង) ឬ ក្នុងអធិការណ៍
 ណា កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅម្ខាង) ឬ ក្នុងអធិការណ៍នោះដែរ
 កំណត់យកសតិវិទេយ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់
 យកអម្មទ្ធកិរិយា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកប-
 ដិញ្ញាតករណៈ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្ស-
 ទាមិយសិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណា-
 វត្តារិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំ-
 ណត់យកសតិវិទេយ (ទៅម្ខាង) ឬ ក្នុងអធិការណ៍ណា កំណត់យក

វិទ្យុបិណ្ឌ បរិវារ

តត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្តតិ យត្ថ សម្មទាវិទយោ
 លត្តតិ តត្ថ សតិវិទយោ លត្តតិ ធន តត្ថ អម្ពជ្ឈ-
 វិទយោ លត្តតិ ធន តត្ថ បដិញ្ញាតតរណំ លត្តតិ ធន
 តត្ថ តស្សទាបិយសិកា លត្តតិ ធន តត្ថ តិណាវត្តារ-
 កោ លត្តតិ ធន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ។ យត្ថ
 អម្ពជ្ឈវិទយោ លត្តតិ ធន តត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្តតិ
 យត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្តតិ តត្ថ អម្ពជ្ឈវិទយោ លត្តតិ
 ធន តត្ថ បដិញ្ញាតតរណំ លត្តតិ ធន តត្ថ តស្សទាបិ-
 យសិកា លត្តតិ ធន តត្ថ តិណាវត្តារកោ លត្តតិ ធន តត្ថ
 យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ធន តត្ថ បតិវិទយោ លត្តតិ ។
 យត្ថ បដិញ្ញាតតរណំ លត្តតិ តត្ថ សម្មទាវិទយោ

វិទ្យុបិណ្ឌ បរិវារ

សម្មទាវិទយោ (ទៅម្ខាង) បានក្នុងអធិការណ៍នោះ កំណត់យកសម្មទាវិទយោ
 (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុងអធិការណ៍ណា កំណត់យកសតិវិទយោ (ទៅម្ខាង)
 បានក្នុងអធិការណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកអម្ពជ្ឈវិទយោ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិ-
 ការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតតរណៈ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍
 នោះមិនបាន កំណត់យកស្សបាបិយសិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍
 នោះមិនបាន កំណត់យកតិណាវត្តារកោ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិន
 បាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន
 ទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកអម្ពជ្ឈវិទយោ (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុងអធិការ-
 ណ៍ណា កំណត់យកសម្មទាវិទយោ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន
 ទេ កំណត់យកសម្មទាវិទយោ (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុងអធិការណ៍ណា កំណត់
 យកអម្ពជ្ឈវិទយោ (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុងអធិការណ៍នោះដែរ តែកំណត់យក
 បដិញ្ញាតតរណៈ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 ស្សបាបិយសិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 តិណាវត្តារកោ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យ-
 សិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិទយោ
 (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបានទេ ។ អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកបដិញ្ញា-
 តតរណៈ (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុងអធិការណ៍ណា កំណត់យកអម្ពជ្ឈវិទយោ

វិសតិ ណ ចក្កយេយ្យានំ យន្តរំ

លត្តតិ យន្ត សម្មទាវិទយោ លត្តតិ តត្ថ បដិញ្ញា-
 តតារណំ លត្តតិ ធន តត្ថ តស្សទាវិទយសិកា លត្តតិ
 ធន តត្ថ តិណវត្តារតោ លត្តតិ ធន តត្ថ យេកុយ្យ-
 សិកា លត្តតិ ធន តត្ថ សតិវិទយោ លត្តតិ ធន តត្ថ
 អម្ពធុវិទយោ លត្តតិ ។ យន្ត តស្សទាវិទយ សិកា
 លត្តតិ តត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្តតិ យន្ត សម្មទាវិទយោ
 លត្តតិ តត្ថ តស្សទាវិទយសិកា លត្តតិ ធន តត្ថ តិណ-
 វត្តារតោ លត្តតិ ធន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ធន
 តត្ថ សតិវិទយោ លត្តតិ ធន តត្ថ អម្ពធុវិទយោ លត្តតិ
 ធន តត្ថ បដិញ្ញាតតារណំ លត្តតិ ។ យន្ត តិណវត្តារ-

វិសតិវាៈ ចក្កយេយ្យាលៈ យន្តរាៈ

(ទៅម្ខាង) បានក្នុងអធិការណ៍នោះ កំណត់យកសម្បទាវិទីយ (ទៅម្ខាង)
 បានក្នុងអធិការណ៍ណា ក៏កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅម្ខាង) បាន
 ក្នុងអធិការណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកតស្សទាវិទយសិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុង
 អធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្តារកៈ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍
 នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះ
 មិនបាន កំណត់យកសតិវិទីយ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន
 កំណត់យកអម្ពធុវិទីយ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបានទេ ។
 បើអ្នកប្រាថ្នាកំណត់យកតស្សទាវិទយសិកា (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុងអធិការណ៍
 ណា ក៏កំណត់យកសម្បទាវិទីយ (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុងអធិការណ៍នោះ
 កំណត់យកសម្បទាវិទីយ (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុងអធិការណ៍ណា ក៏កំណត់
 យក តស្សទាវិទយសិកា (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុងអធិការណ៍នោះដែរ តែបើ
 កំណត់យកតិណវត្តារកៈ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់
 យកយេកុយ្យសិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 សតិវិទីយ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្ពធុ-
 វិទីយ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករ-
 ណៈ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិការណ៍នោះ មិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាថ្នាកំណត់
 យកតិណវត្តារកៈ (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុងអធិការណ៍ណា ក៏កំណត់យក

រោគ លត្តតិ ឥត្ត សម្មទាវិនយោ លត្តតិ យេត្ត សម្ម-
 ទាវិនយោ លត្តតិ ឥត្ត តិណាវត្តារោគោ លត្តតិ ឯ ឥត្ត
 យេកុយ្យសីកា លត្តតិ ឯ ឥត្ត សតិវិនយោ លត្តតិ
 ឯ ឥត្ត អម្ពធុវិនយោ លត្តតិ ឯ ឥត្ត បដិញ្ញាតក-
 រណំ លត្តតិ ឯ ឥត្ត តស្សទាបិយសីកា លត្តតិ ។

[៧០០] យេត្ត យេកុយ្យសីកា ឥត្ត សម្មទាវិនយោ

យេត្ត សម្មទាវិនយោ ឥត្ត យេកុយ្យសីកា ឯ ឥត្ត
 សតិវិនយោ ឯ ឥត្ត អម្ពធុវិនយោ ឯ ឥត្ត បដិញ្ញាត-
 ករណំ ឯ ឥត្ត តស្សទាបិយសីកា ឯ ឥត្ត តិណាវត្តា-
 រោគោ ។ យេត្ត សតិវិនយោ ឥត្ត សម្មទាវិនយោ

សម្មទាវិនយោ (ទៅទ្វេដង) បាន ក្នុងអធិការណ៍នោះ កំណត់យកសម្មទា-
 វិនយោ (ទៅទ្វេដង) បាន ក្នុងអធិការណ៍ណា កំណត់យកតិណាវត្តារោ-
 (ទៅទ្វេដង) បាន ក្នុងអធិការណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកយេកុយ្យសីកា
 (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិនយោ (ទៅទ្វេដង)
 ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្ពធុវិនយោ (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិ-
 ការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិក-
 រណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សទាបិយសីកា (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិក-
 រណ៍នោះមិនបានទេ ។

[៧០១] បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេកុយ្យសីកា (ទៅទ្វេដង) បាន
 ក្នុងអធិការណ៍ណា កំណត់យកសម្មទាវិនយោ (ទៅទ្វេដង) បានក្នុងអធិ-
 ការណ៍នោះ កំណត់យកសម្មទាវិនយោ (ទៅទ្វេដង) បានក្នុងអធិការណ៍ណា
 កំណត់យកយេកុយ្យសីកា (ទៅទ្វេដង) បានក្នុងអធិការណ៍នោះដែរ តែ
 កំណត់យកសតិវិនយោ (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 អម្ពធុវិនយោ (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាត-
 ករណៈ (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សទាបិយ-
 សីកា (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណាវត្តារោគ (ទៅ
 ទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកសតិវិនយោ

វិសតិវា ព្រាមយ្យលំ យទ្ធិវំ

យត្ថុ សម្មទាវិទយោ តត្ថុ សតិវិទយោ ឧ តត្ថុ អម្បឡិ

វិទយោ ឧ តត្ថុ បដិញ្ញាតតារណំ ឧ តត្ថុ តស្ស្សចាបិ

យសិកា ឧ តត្ថុ តិណាវត្តារតោ ឧ តត្ថុ យេកុយ្យ

សិកា ។ (សម្មទាវិទយំ តាត្ថុឧ ម្លតំ) ។ មេ ។ យត្ថុ

តិណាវត្តារតោ តត្ថុ សម្មទាវិទយោ យត្ថុ សម្មទាវិទ

យោ តត្ថុ តិណាវត្តារតោ ឧ តត្ថុ យេកុយ្យសិកា ឧ

តត្ថុ សតិវិទយោ ឧ តត្ថុ អម្បឡិវិទយោ ឧ តត្ថុ

បដិញ្ញាតតារណំ ឧ តត្ថុ តស្ស្សចាបិយសិកា ។

វិសតិវា ព្រាមយ្យលំ យទ្ធិវំ

(ទៅម្ខាង) បានក្នុងសតិករណំណា ក៏កំណត់យកសម្មទាវិទយ (ទៅម្ខាង)

បានក្នុងអធិករណំនោះ កំណត់យកសម្មទាវិទយ (ទៅម្ខាង) បាន ក្នុង

អធិករណំណា កំណត់យកសម្មទាវិទយ (ទៅម្ខាង) បានក្នុងអធិករណំនោះ

ដែរ តែកំណត់យកអម្បឡិវិទយ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិករណំនោះមិនបាន

កំណត់យកបដិញ្ញាតតារណៈ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិករណំនោះមិនបាន កំណត់

យកតស្ស្សចាបិយសិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិករណំនោះមិនបាន កំណត់

យកតិណាវត្តារតៈ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិករណំនោះមិនបាន កំណត់យក

យេកុយ្យសិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិករណំនោះមិនបាន ១ ។ (ធ្វើសម្មទា

វិទយឲ្យជាមូល៧^១) ។ មេ ។ អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតិណាវត្តារតៈ (ទៅម្ខាង)

បានក្នុងសតិករណំណា ក៏កំណត់យកសម្មទាវិទយ (ទៅម្ខាង) បានក្នុង

អធិករណំនោះ កំណត់យកសម្មទាវិទយ (ទៅម្ខាង) បានក្នុងអធិករណំណា

កំណត់យកតិណាវត្តារតៈ (ទៅម្ខាង) បានក្នុងអធិករណំនោះដែរ តែកំណត់

យកយេកុយ្យសិកា (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិករណំនោះមិនបាន កំណត់យក

សតិវិទយ (ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិករណំនោះមិនបាន កំណត់យកអម្បឡិវិទយ

(ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិករណំនោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតតារណៈ

(ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិករណំនោះមិនបាន មិនកំណត់យកតស្ស្សចាបិយសិកា

(ទៅម្ខាង) ក្នុងអធិករណំនោះមិនបាន ១ ។

ចប់ ព្រាមយ្យលំ ។ ចប់ យទ្ធិវំ ព្រាមយ្យលំ ១៤ ។

១ ព្រះគម្ពីរព្រាមយ្យលំ ។ ប្រាជ្ញធ្វើសម្មទាវិទយ៧៧៤ លុះចប់ហើយប្រតិបត្តិយោធិសតិវិទយ ។ ហេតុដឹងកំណត់ព្រាមយ្យលំ ។

វិយោចិត្ត បរិវារ

(៧០៧) យស្មី សមយេ សម្មទាវិទយេ ឧ ឧ យេកុយ្យ-
 សិកាយ ឧ អធិការណំ វ្រុបសម្មតិ យត្ថ យេកុយ្យសិ-
 កា លត្ថតិ តត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្ថតិ យត្ថ សម្មទា-
 វិទយោ លត្ថតិ តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្ថតិ ឧ តត្ថ
 សតិវិទយោ លត្ថតិ ឧ តត្ថ អម្ពធុវិទយោ លត្ថតិ ឧ តត្ថ
 បដិញ្ញាតការណំ លត្ថតិ ឧ តត្ថ តស្សនាបិយសិកា
 លត្ថតិ ឧ តត្ថ តិណាវុទ្ធាកោ លត្ថតិ ។ យស្មី សមយេ
 សម្មទាវិទយេ ឧ សតិវិទយេ ឧ ឧ អធិការណំ វ្រុបសម្ម-
 តិ យត្ថ សតិវិទយោ លត្ថតិ តត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្ថតិ
 យត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្ថតិ តត្ថ សតិវិទយោ លត្ថតិ
 ឧ តត្ថ អម្ពធុវិទយោ លត្ថតិ ឧ តត្ថ បដិញ្ញាតការណំ
 លត្ថតិ ឧ តត្ថ តស្សនាបិយសិកា លត្ថតិ ឧ តត្ថ

វិយោចិត្ត បរិវារ

(៧០១) អធិការណំ ម្យាបំដោយសម្មទាវិទយេនិយេកុយ្យសិកាក្នុង
 សម័យណា ឬក្រប្រាជ្ញតំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុង
 អធិការណំណា ក៏តំណត់យកសម្មទាវិទយេ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិការណំ
 នោះ កំណត់យកសម្មទាវិទយេ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិការណំណា ក៏
 កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិការណំនោះដែរ តែ
 កំណត់យកសតិវិទយេ (ទៅរម្ងាប់)ក្នុងអធិការណំនោះមិនបាន កំណត់យក
 អម្ពធុវិទយេ (ទៅរម្ងាប់)ក្នុងអធិការណំនោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាត-
 ការណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិការណំនោះមិនបាន កំណត់យកតស្សនាបិយ-
 សិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិការណំនោះមិនបាន កំណត់យកតិណាវុទ្ធាកោ
 (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិការណំនោះ មិនបានទេ ។ អធិការណំម្យាបំដោយ
 សម្មទាវិទយេនិយេកុយ្យសិកាសម័យណា ឬក្រប្រាជ្ញតំណត់យកសតិវិទយេ
 (ទៅរម្ងាប់)បាន ក្នុងអធិការណំណា ក៏កំណត់យកសម្មទាវិទយេ (ទៅរម្ងាប់)
 បាន ក្នុងអធិការណំនោះ កំណត់យកសម្មទាវិទយេ (ទៅរម្ងាប់) បាន
 ក្នុងអធិការណំណា កំណត់យកសតិវិទយេ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិការណំ
 នោះដែរ តែកំណត់យកអម្ពធុវិទយេ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិការណំនោះមិន
 បានកំណត់យកបដិញ្ញាតការណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិការណំនោះមិនបាន
 កំណត់យកតស្សនាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិការណំនោះមិនបាន

តិណវត្តារកោ លត្តតិ ធន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ។
 យស្មី សមយ សម្មទាវិទយេន ច អម្ពឡវិទយេន ត
 អធិការណ៍ វុបសម្មតិ យត្ថ អម្ពឡវិទយោ លត្តតិ តត្ថ
 សម្មទាវិទយោ លត្តតិ យត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្តតិ
 តត្ថ អម្ពឡវិទយោ លត្តតិ ធន តត្ថ បដិញ្ញាតតារណ៍
 លត្តតិ ធន តត្ថ តស្សចាបិយសិកា លត្តតិ ធន តត្ថ តិណ-
 វត្តារកោ លត្តតិ ធន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ធន
 តត្ថ សតិវិទយោ លត្តតិ ។ យស្មី សមយ សម្មទា-
 វិទយេន ច បដិញ្ញាតតារណេន ច អធិការណ៍ វុប-
 សម្មតិ យត្ថ បដិញ្ញាតតារណ៍ លត្តតិ តត្ថ សម្មទា-
 វិទយោ លត្តតិ យត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្តតិ តត្ថ
 បដិញ្ញាតតារណ៍ លត្តតិ ធន តត្ថ តស្សចាបិយសិកា

តំណតំយកតិណវត្តារកោ (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះ មិនបានតំណតំ
 យកយេកុយ្យសិកា (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិការ-
 ណ៍ទៀតដោយសម្មទាវិទីយ និងអម្ពឡវិទីយក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកិ-
 ណតំយកអម្ពឡវិទីយ (ទៅទៀត) បាន ក្នុងអធិការណ៍ណា ក៏តំណតំយក
 សម្មទាវិទីយ (ទៅទៀត) បាន ក្នុងអធិការណ៍នោះ តំណតំយកសម្មទា-
 វិទីយ (ទៅទៀត) បាន ក្នុងអធិការណ៍ណា ក៏តំណតំយកអម្ពឡវិទីយ (ទៅ
 ទៀត) បាន ក្នុងអធិការណ៍នោះដែរ តែតំណតំយកបដិញ្ញាតតារណៈ (ទៅ
 ទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន តំណតំយកតស្សចាបិយសិកា (ទៅ
 ទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន តំណតំយកតិណវត្តារកោ (ទៅទៀត)
 ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន តំណតំយកយេកុយ្យសិកា (ទៅទៀត) ក្នុង
 អធិការណ៍នោះមិនបាន តំណតំយកសតិវិទីយ (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍
 នោះមិនបានទេ ។ អធិការណ៍ទៀតដោយសម្មទាវិទីយ និងបដិញ្ញាតតារ-
 ណៈ ក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញក៏ណតំយកបដិញ្ញាតតារណៈ (ទៅទៀត)
 បានក្នុងអធិការណ៍ណា ក៏តំណតំយកសម្មទាវិទីយ (ទៅទៀត) បានក្នុង
 អធិការណ៍នោះ តំណតំយកសម្មទាវិទីយ (ទៅទៀត) បានក្នុងអធិការណ៍
 ណា ក៏តំណតំយកបដិញ្ញាតតារណៈ (ទៅទៀត) បាន ក្នុងអធិការណ៍
 នោះដែរ តែតំណតំយកតស្សចាបិយសិកា (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះ

លត្តតិ ឧ ឥត្ត តិណាវត្តារកោ លត្តតិ ឧ ឥត្ត យេ-
 កុយ្យសិកា លត្តតិ ឧ ឥត្ត សតិវិទយោ លត្តតិ ឧ ឥត្ត
 អម្ពុទ្ធវិទយោ លត្តតិ ។ យស្មី សមយេ សម្មទាវិទ-
 យេ ឧ ឧ ស្សតាមិយសិកាយ ឧ អធិការណ៍ វុច-
 សម្មតិ យត្ត តស្សតាមិយសិកា លត្តតិ ឥត្ត សម្មទា-
 វិទយោ លត្តតិ យត្ត សម្មទាវិទយោ លត្តតិ ឥត្ត
 តស្សតាមិយសិកា លត្តតិ ឧ ឥត្ត តិណាវត្តារកោ
 លត្តតិ ឧ ឥត្ត យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ឧ ឥត្ត សតិ-
 វិទយោ លត្តតិ ឧ ឥត្ត អម្ពុទ្ធវិទយោ លត្តតិ ឧ ឥត្ត
 មធិញ្ញាតតរណ៍ លត្តតិ ។ យស្មី សមយេ សម្មទា-
 វិទយេ ឧ តិណាវត្តារកោ ឧ អធិការណ៍ វុចសម្មតិ
 យត្ត តិណាវត្តារកោ លត្តតិ ឥត្ត សម្មទាវិទយោ លត្តតិ

មិនបាន កំណត់យកគិណាវត្តារកោ (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះ
 មិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះ
 មិនបាន កំណត់យកសតិវិទយោ (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន
 កំណត់យកអម្ពុទ្ធវិទយោ (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះ មិនបានទេ ។
 អធិការណ៍ទៀតដោយសម្មទាវិទយោ និងតស្សតាមិយសិកា ក្នុងសម័យណា
 អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតស្សតាមិយសិកា (ទៅទៀត) បាន ក្នុងអធិការណ៍
 ណា កំណត់យកសម្មទាវិទយោ (ទៅទៀត) បាន ក្នុងអធិការណ៍នោះកំ-
 ណត់យកសម្មទាវិទយោ (ទៅទៀត) បានក្នុងអធិការណ៍ណា កំណត់យក
 តស្សតាមិយសិកា (ទៅទៀត) បានក្នុងអធិការណ៍នោះដែរ តែកំណត់
 យកតិណាវត្តារកោ (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 យេកុយ្យសិកា(ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន និងកំណត់យកសតិ-
 វិទយោ (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្ពុទ្ធវិទយោ
 (ទៅទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកមធិញ្ញាតតរណ៍ (ទៅ-
 ទៀត) ក្នុងអធិការណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិការណ៍ទៀតដោយសម្មទា-
 វិទយោនិងតិណាវត្តារកោក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតិណាវត្តារកោ
 (ទៅទៀត)បាន ក្នុងអធិការណ៍ណា កំណត់យកសម្មទាវិទយោ (ទៅទៀត)

យត្ត សម្មចារិយោ លត្តនិ ឥត្ត ភិណ្ណាត្រាវកា លត្តនិ
ន ឥត្ត យេក្កុយ្យសិកា លត្តនិ ន ឥត្ត សតិវិទយោ
លត្តនិ ន ឥត្ត អម្មធូរិយោ លត្តនិ ន ឥត្ត បដិញ្ញាត-
ការណំ លត្តនិ ន ឥត្ត តស្សចាមិយសិកា លត្តនិ ។

សមយកំ វិនិច្ឆ័យំ ចល្លាសមី ។

[៤០២] អធិការណ៍ន្តិ វា សមថាតំ វា ឥទេ ធម្មា
សំសដ្ឋា ឧទាហុ វិសំសដ្ឋា លត្តា ព នទេសំ(១) ធម្មាធំ
វិនិច្ឆ័យំ វិនិច្ឆ័យំ(២) ជាតាការណំ បញ្ញាមេត្តំ ។
អធិការណ៍ន្តិ វា សមថាតំ វា ឥទេ ធម្មា សំសដ្ឋា ថោ
វិសំសដ្ឋា លត្តា ច ឥទេសំ ធម្មាធំ វិនិច្ឆ័យំ វិនិច្ឆ័យំ
ជាតាការណំ បញ្ញាមេត្តំ ។ សោ អា ហោវន្តិស្ស
វដិយោ អធិការណ៍ន្តិ វា សមថាតំ វា ឥទេ ធម្មា
សំសដ្ឋា ថោ វិសំសដ្ឋា ន ព លត្តា ឥទេសំ
ធម្មាធំ វិនិច្ឆ័យំ វិនិច្ឆ័យំ ជាតាការណំ បញ្ញាមេត្តំ ។

១ ឧ. ឧ. លត្តាចមិយសិកា ។ ២ ឬ វិនិច្ឆ័យំ វិនិច្ឆ័យំ ។

បាទក្នុងអធិការណ៍នោ កំណត់យកសម្មចារិយ (ទៅទ្វេដង) បាទ ក្នុង
អធិការណ៍ណា កំណត់យកភិណ្ណាត្រាវកា (ទៅទ្វេដង) បាទ ក្នុងអធិការណ៍
នោ កំណត់យកយេក្កុយ្យសិកា (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោមិន
បាទ កំណត់យកសតិវិទយ (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោមិនបាទ កំ-
ណត់យកអម្មធូរិយ (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោមិនបាទ កំណត់យក
បដិញ្ញាតការណៈ (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោ មិនបាទ កំណត់យក
តស្សចាមិយសិកា (ទៅទ្វេដង) ក្នុងអធិការណ៍នោ មិនបាទ ។

ចុះ សមយកំ ព្រះគ្រប់ ១៨ ។

[៤០៦] សូចា អធិការណ៍និទិសមថៈ ធម៌ចាំនិទេ លាយប្រឡំ
ត្តា ប្រមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត លោកវិចារវិលកធម៌ចាំនិទេ ហើយ
បញ្ញាត្តិឡើយត្រូវបានប្រទេ ។ ឆ្លើយថា អធិការណ៍និទិសមថៈ ធម៌ចាំនិ
នេវវេនិលាយប្រឡំត្តា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ តែលោកវិចារវិលកធម៌
ចាំនិទេរបញ្ចត្តា ហើយបញ្ញាត្តិឡើយត្រូវបាន ។ អ្នកៈពាទ្រូវតែរាល
យាត់អ្នកឆ្លើយនោះថា អ្នកកុំនិយាយ យ៉ាងនេះឡើយ អធិការណ៍និទិសមថៈ
ធម៌ចាំនិទេវវេនិលាយប្រឡំត្តា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀតលោក
មិនបាទវិចារវិលកធម៌ចាំនិទេរបញ្ចត្តា ហើយបញ្ញាត្តិឡើយត្រូវបាន ។

តំ កំស្ស ហេតុ ។ ឧទុ វុត្តំ ភក្កវតា តត្តាវិណ័(១)
 កិក្ខុវេ អធិការណាណំ សត្តំ សមថា អធិការណា
 សមថេហិ សម្មត្តិ សមថា អធិការណេហិ សម្មត្តិ ឃិ
 វេទេ ធម្មា សំសង្កា លោ វិសំសង្កា ឧ ត លត្តា
 ឥវេសំ ធម្មាធិ វិចិក្កុធិត្វា វិចិក្កុធិត្វា ធានាគារណំ
 ចត្តាបេតុត្តិ ។

សំសង្ការំ ច្រើតំ លោឡសមំ ។

[៧០៣] វិវិទាធិការណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ
 អនុវិទាធិការណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ អាមត្តា-
 ធិការណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ កិក្ខុធិការណំ
 កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ វិវិទាធិការណំ ធ្វើហិ
 សមថេហិ សម្មត្តិ សម្មតាវិទយេឧ ត យេតុយ្យសិ-
 កាយេ ឧ អនុវិទាធិការណំ ចត្វហិ សមថេហិ សម្មតិ
 សម្មតាវិទយេឧ ត សតិវិទយេឧ ឧ អប្បវ្កុវិទយេឧ
 ឧ តស្សតាវិយសិកាយេ ឧ អាមត្តាធិការណំ កិហិ

១ តត្តាវិណ័វិចិ ។

ពាក្យនោះ គ្រោបហេតុផ្លូវធម្មត ។ (គ្រោះថា) គ្រងគ្រាមានព្រះភាគ
 គ្រងគ្រាសំហើយថា ហួសភិក្ខុបាំងឡាយ អធិការណំទាំង ២ នេះ ហៅ
 ថា សមថៈ ៧ ភិក្ខុន ផ្សំពួកអធិការណំ តែងទ្រង់ដោយពួកសមថៈ
 ពួកសមថៈ តែងទ្រង់ ដោយពួកអធិការណំ (ក៏មាន) កាលបើយ៉ាងនេះ
 គប្បីទាំងនេះ រមែងលាយច្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត
 លោកមិនបានចែកវិលកម្មទាំងនេះ ហើយបញ្ញត្តិ ឱ្យធ្វើគ្នាឡើយ
 ដូច្នោះ មិនមែនឬ ។

ចប់ សំសង្ការ. ភិក្ខុសម្រាប់ ១២ ។

[៧០៣] ស្មាថា វិវិទាធិការណំ ទ្រង់ដោយសមថៈច្រើនៗ អនុវិ-
 ទាធិការណំ ទ្រង់ដោយសមថៈច្រើនៗ អាមត្តាធិការណំ ទ្រង់ដោយសមថៈ
 ច្រើនៗ កិក្ខុធិការណំ ទ្រង់ដោយសមថៈច្រើនៗ ។ ធ្វើយថា វិវិទាធិការ-
 ណំ ទ្រង់ដោយសមថៈ ២ គឺ សម្មតាវិទយេ ១ យេតុយ្យសិកា ១ អនុវិទា-
 ធិការណំ ទ្រង់ដោយសមថៈ ២ គឺ សម្មតាវិទយេ ១ សតិវិទយេ ១ អប្បវ្កុ-
 វិទយេ ១ តស្សតាវិយសិកា ១ អាមត្តាធិការណំ ទ្រង់ដោយសមថៈ ៧

វិសតិវេ សម្មតិវិ

សមថេហិ សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច តិណវត្តារកេន ច តិញ្ញាតិករណំ ឯកេន សមថេន
 សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ។ វិវាទាធិការណាញ អនុវត្តា-
 ធិការណាញ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ វិវាទាធិការ-
 ណាញ អនុវត្តាធិការណាញ បញ្ចហិ សមថេហិ សម្មតិ
 សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិទយេន
 ច អម្មទ្ធិវិទយេន ច តស្សទាបិយេសិកាយ ច ។ វិវាទា-
 ធិការណាញ អាមត្តាធិការណាញ កតិហិ សមថេហិ
 សម្មតិ ។ វិវាទាធិការណាញ អាមត្តាធិការណាញ ចត្វហិ
 សមថេហិ សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណវត្តារកេន ច ។ វិវាទាធិការ-
 ណាញ តិញ្ញាតិករណាញ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។
 វិវាទាធិការណាញ តិញ្ញាតិករណាញ ត្រីហិ សមថេហិ
 សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច ។
 អនុវត្តាធិការណាញ អាមត្តាធិការណាញ កតិហិ ស-
 មថេហិ សម្មតិ ។ អនុវត្តាធិការណាញ អាមត្តាធិការ-

វិសតិវេ សម្មតិវិ

តិ សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណវត្តារកេន ច តិញ្ញាតិករ-
 ណាញ ម្លាប់ដោយសមថៈ ១ តិ សម្មទាវិទយេន ។ ស្លាប់ វិវាទាធិការណំ ឧទិអនុវត្តា-
 ធិការណំ ម្លាប់ដោយសមថៈ ១ ត្រើយថា វិវាទាធិការណំ ឧទិអនុវត្តា-
 ធិការណំ ម្លាប់ដោយសមថៈ ២ តិ សម្មទាវិទយេន ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិ-
 វិទយេន ១ អម្មទ្ធិវិទយេន ១ តស្សទាបិយេសិកា ១ ។ ស្លាប់ វិវាទាធិការណំ
 ឧទិអបត្តាធិការណំ ម្លាប់ដោយសមថៈ ១ ត្រើយថា វិវាទាធិការណំ
 ឧទិអបត្តាធិការណំ ម្លាប់ដោយសមថៈ ២ តិ សម្មទាវិទយេន ១ យេកុយ្យ-
 សិកា ១ បដិញ្ញាតករណេន ច តិណវត្តារកេន ១ ។ ស្លាប់ វិវាទាធិការណំ
 ឧទិភិញ្ញាតិករណំ ម្លាប់ដោយសមថៈ ១ ត្រើយថា វិវាទាធិការណំ
 ឧទិភិញ្ញាតិករណំ ម្លាប់ដោយសមថៈ ២ តិ សម្មទាវិទយេន ១ យេកុយ្យ-
 សិកា ១ ។ ស្លាប់ អនុវត្តាធិការណំ ឧទិអបត្តាធិការណំ ម្លាប់ដោយ
 សមថៈ ១ ត្រើយថា អនុវត្តាធិការណំ ឧទិអបត្តាធិការណំ

វិទយចំណេ ចំណេ

ណាញ ចង់ សមដេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច
 សតិវិទយេន អម្ពន្តិវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច តស្សនាបិយសិកាយ ច តិណវត្តារកេន ច ។
 អនុវនាធិការណញ តិច្ឆាធិការណញ កតិហិ សម-
 ដេហិ សម្មន្តិ ។ អនុវនាធិការណញ តិច្ឆាធិការណញ
 ចត្តហិ សមដេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច សតិវិទ-
 យេន ច អម្ពន្តិវិទយេន ច តស្សនាបិយសិកាយ ច ។
 អាមត្តាធិការណញ តិច្ឆាធិការណញ កតិហិ សម-
 ដេហិ សម្មន្តិ ។ អាមត្តាធិការណញ តិច្ឆាធិការណញ
 តិហិ សមដេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណេន ច តិណវត្តារកេន ច ។ វិវនាធិក-
 រណញ អនុវនាធិការណញ អាមត្តាធិការណញ
 កតិហិ សមដេហិ សម្មន្តិ ។ វិវនាធិការណញ អនុ-
 វនាធិការណញ អាមត្តាធិការណញ សត្តហិ ស-
 មដេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ
 ច សតិវិទយេន ច អម្ពន្តិវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេ-
 ន ច តស្សនាបិយសិកាយ ច តិណវត្តារកេន ច ។

វិទយចំណេ ចំណេ

ម្លាប់ដោយសម្រេច៖ ៦ គឺ សម្មទាវិទយ ១ សតិវិទយ ១ អម្ពន្តិវិទយ ១
 បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សនាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សូរ-
 ថា អនុវនាធិការណ៍ ធិតិច្ឆាធិការណ៍ ម្លាប់ដោយសម្រេច៖ ៦ គឺសម្ម-
 ន្តិវិទយ ១ សតិវិទយ ១ អម្ពន្តិវិទយ ១ តស្សនាបិយសិកា ១ ។ សូរថា
 អាមត្តាធិការណ៍ ធិតិច្ឆាធិការណ៍ ម្លាប់ដោយសម្រេច៖ ៧ គឺសម្ម-
 ទាវិទយ ១ សតិវិទយ ១ អម្ពន្តិវិទយ ១ តស្សនាបិយសិកា ១ ។ សូរថា
 វិវនាធិការណ៍ ធិតិច្ឆាធិការណ៍ ម្លាប់ដោយសម្រេច៖ ៧ គឺសម្ម-
 ទាវិទយ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សូរថា វិវនាធិការណ៍
 អនុវនាធិការណ៍ ធិតិអាមត្តាធិការណ៍ ម្លាប់ដោយសម្រេច៖ ៦ គឺសម្ម-
 ន្តិវិទយ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សូរថា វិវនាធិការណ៍
 អនុវនាធិការណ៍ ធិតិអាមត្តាធិការណ៍ ម្លាប់ដោយសម្រេច៖ ៧ គឺសម្ម-
 ទាវិទយ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិទយ ១ អម្ព-
 ន្តិវិទយ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សនាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។

វិសេសិកា សម្មន្តិកសម្មាសន៍

វិវាទានិកាណាមាណា អនុវាទានិកាណា កិច្ចានិកាណា កាតិហិ សមាថេហិ សម្មន្តិ ។ វិវាទានិកាណា អនុវាទានិកាណា កិច្ចានិកាណា មនុហិ សមាថេហិ សម្មន្តិ សម្មាសនិយោ ច យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិទិយោ ច អម្បន្តិវិទិយោ ច កស្សបាចិយសិកាយ ច ។ វិវាទានិកាណា អនុវាទានិកាណា អាមត្តានិកាណា កិច្ចានិកាណា កាតិហិ សមាថេហិ សម្មន្តិ ។ វិវាទានិកាណា អនុវាទានិកាណា អាមត្តានិកាណា កិច្ចានិកាណា សន្តិហិ សមាថេហិ សម្មន្តិ សម្មាសនិយោ ច យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិទិយោ ច អម្បន្តិវិទិយោ ច មជ្ឈិម្ហាគករណោ ច កស្សបាចិយសិកាយ ច វិណាវត្តារកោ ច ។

សម្មន្តិកំ ចំនួនំ សព្ពសមំ ។

(៤០៤) វិវាទានិកាណា កាតិហិ សមាថេហិ សម្មន្តិ កាតិហិ សមាថេហិ ច សម្មន្តិ ។ អនុវាទានិកាណា ។ ២ ។ អាមត្តានិកាណា ។ ២ ។ កិច្ចានិកាណា កាតិហិ សមាថេហិ សម្មន្តិ កាតិហិ មសាថេហិ ច សម្មន្តិ ។

វិសេសិកា ពារិសេសិកាណិទេសម្រាប់និកិច្ចានិកាណា

ស្នាម វិវាទានិកាណា អនុវាទានិកាណា និកិច្ចានិកាណា ម្រាប់ដោយសមាថេហិ ចំនួន ។ ឆ្លើយថា វិវាទានិកាណា អនុវាទានិកាណា និកិច្ចានិកាណា ម្រាប់ដោយសមាថេហិ គឺ សម្មាសនិយោ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិទិយោ ១ អម្បន្តិវិទិយោ ១ កស្សបាចិយសិកា ១ ។ ស្នាម វិវាទានិកាណា អនុវាទានិកាណា កាមត្តានិកាណា និកិច្ចានិកាណា ម្រាប់ដោយសមាថេហិ ចំនួន ។ ឆ្លើយថា វិវាទានិកាណា អនុវាទានិកាណា កាមត្តានិកាណា និកិច្ចានិកាណា ម្រាប់ដោយសមាថេហិ គឺ សម្មាសនិយោ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិទិយោ ១ អម្បន្តិវិទិយោ ១ មជ្ឈិម្ហាគករណោ ១ កស្សបាចិយសិកា ១ វិណាវត្តារកោ ១ ។

ចប់ សម្មន្តិកា ពិចារ្យា ១៧ ។

(៤០៤) ស្នាម វិវាទានិកាណា ម្រាប់ដោយសមាថេហិ ចំនួន មិនម្រាប់ដោយសមាថេហិ ចំនួន ។ អនុវាទានិកាណា ។ ២ ។ អាមត្តានិកាណា ។ ២ ។ កិច្ចានិកាណា ម្រាប់ដោយសមាថេហិ ចំនួន មិនម្រាប់ដោយសមាថេហិ ចំនួន ។

វិភាគិតករណំ ត្ថិហិ សមដេហិ សម្មតិ សម្មទាវិ
 នយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច ចត្តហិ សម-
 ដេហិ ច សម្មតិ សតិវិនយេន ច អម្ពន្តវិនយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច ភស្តុទាមិយសិកាយ ច
 តិណវត្តារកេន ច ។ អនុវិភាគិតករណំ ចត្តហិ សម-
 ដេហិ សម្មតិ សម្មទាវិនយេន ច សតិវិនយេន ច
 អម្ពន្តវិនយេន ច ភស្តុទាមិយសិកាយ ច តិហិ
 សមដេហិ ច សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច បដិញ្ញាត-
 ករណេន ច តិណវត្តារកេន ច ។ រាមត្តាគិតករណំ
 តិហិ សមដេហិ សម្មតិ សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណេន ច តិណវត្តារកេន ច ចត្តហិ សមដេហិ
 ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិនយេន ច
 អម្ពន្តវិនយេន ច ភស្តុទាមិយសិកាយ ច ។ តិថ្នា-
 គិតករណំ ឯកេន សមដេន សម្មតិ សម្មទាវិនយេន
 ចហិ សមដេហិ សម្មតិ ច យេកុយ្យសិកាយ ច
 សតិវិនយេន ច អម្ពន្តវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច ភស្តុទាមិយសិកាយ ច តិណវត្តារកេន ច ។

ឆ្លើយថា វិភាគិតករណំ ម្យ៉ាងដោយសមថៈ៤ គឺសម្មទាវិនយេន ១ យេកុយ្យ-
 សិកា ១ មិនម្យ៉ាងដោយសមថៈ៥ គឺ សតិវិនយេន ១ អម្ពន្តវិនយេន ១ បដិញ្ញាត-
 ករណៈ ១ ភស្តុទាមិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ អនុវិភាគិតករណំ
 ម្យ៉ាងដោយសមថៈ៤ គឺ សម្មទាវិនយេន ១ សតិវិនយេន ១ អម្ពន្តវិនយេន ១
 ភស្តុទាមិយសិកា ១ មិនម្យ៉ាងដោយសមថៈ៥ គឺ យេកុយ្យសិកា ១
 បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ។ រាមត្តាគិតករណំ ម្យ៉ាងដោយ
 សមថៈ៥ គឺ សម្មទាវិនយេន ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ មិន
 ម្យ៉ាងដោយសមថៈ៤ គឺ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិនយេន ១ អម្ពន្តវិនយេន ១
 ភស្តុទាមិយសិកា ១ ។ តិថ្នាគិតករណំ ម្យ៉ាងដោយសមថៈ ១ គឺ សម្ម-
 ទាវិនយេន មិនម្យ៉ាងដោយសមថៈ៦ គឺ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិនយេន ១
 អម្ពន្តវិនយេន ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ភស្តុទាមិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។

វិសតិវារ សម្មត្តិសម្មត្តិវា

វិសតិវារ វារៈខអតិករណ៍ដែលរាប់ចំគមិទ្ធិវារៈ

វិវាទាធិការណាញ អនុវិវាទាធិការណាញ កតិហិ សម-
 ថេហិ សម្មត្តិ កតិហិ សមថេហិ ឧ សម្មត្តិ ។ វិវាទា-
 ធិការណាញ អនុវិវាទាធិការណាញ បញ្ចហិ សមថេហិ
 សម្មត្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច
 សតិវិទយេន ច អម្ពុទ្ធាវិទយេន ច កស្សបាថិយសិកាយ
 ច ភ្នំហិ សមថេហិ ឧ សម្មត្តិ បដិញ្ញាតការណេន ច
 តិណវត្តារកេន ច ។ វិវាទាធិការណាញ អាបត្តាធិកា-
 រណាញ កតិហិ សមថេហិ សម្មត្តិ កតិហិ សមថេហិ
 ឧ សម្មត្តិ ។ វិវាទាធិការណាញ អាបត្តាធិការណាញ
 កតិហិ សមថេហិ សម្មត្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យ-
 សិកាយ ច បដិញ្ញាតការណេន ច តិណវត្តារកេន ច
 កតិហិ សមថេហិ ឧ សម្មត្តិ សតិវិទយេន ច អម្ពុទ្ធាវិទ-
 យេន ច កស្សបាថិយសិកាយ ច ។ វិវាទាធិការណាញ
 តេត្តាធិការណាញ កតិហិ សមថេហិ សម្មត្តិ កតិហិ
 សមថេហិ ឧ សម្មត្តិ ។ វិវាទាធិការណាញ តេត្តាធិការ-

ស្វាថ វិវាទាធិការណ៍ ឱនិអនុវិវាទាធិការណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្តីខ្លួន មិន
 រម្ងាប់ដោយសមថៈប្តីខ្លួន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិការណ៍ ឱនិអនុវិវាទាធិការណ៍
 រម្ងាប់ដោយសមថៈ គឺ សម្មទាវិទយេន ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិ-
 វិទយេន ១ អម្ពុទ្ធាវិទយេន ១ កស្សបាថិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ២
 គឺ បដិញ្ញាតការណេន ១ តិណវត្តារកេន ១ ។ ស្វាថា វិវាទាធិការណ៍ ឱនិ
 អាបត្តាធិការណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្តីខ្លួន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប្តីខ្លួន ។
 ឆ្លើយថា វិវាទាធិការណ៍ ឱនិអាបត្តាធិការណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺ
 សម្មទាវិទយេន ១ យេកុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតការណេន ១ តិណវត្តារកេន ១ មិន
 រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ សតិវិទយេន ១ អម្ពុទ្ធាវិទយេន ១ កស្សបាថិយ-
 សិកា ១ ។ ស្វាថា វិវាទាធិការណ៍ ឱនិកេត្តាធិការណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ
 ប្តីខ្លួន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប្តីខ្លួន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិការណ៍ ឱនិកេត្តា-

ណាញ ភ្នំហំ សមដេហំ សម្មត្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេ-
 កុយ្យសិកាយ ច ចត្តាហំ សមដេហំ ន សម្មត្តិ សតិវិ-
 ទយេន ច អម្ពុទ្ធាវិទយេន ច ចដិញ្ញាតករណេន ច
 តស្សនាចិយសិកាយ ច តិណវត្តារកេន ច ។ អនុវា-
 ណាញ ភ្នំហំ សមដេហំ ន សម្មត្តិ ។ អនុវាណាតិករ-
 ណាញ ភ្នំហំ សមដេហំ សម្មត្តិ សម្មទាវិទយេន ច សតិវិទយេន ច អម្ពុទ្ធាវិទយេន
 ច ចដិញ្ញាតករណេន ច តស្សនាចិយសិកាយ ច
 តិណវត្តារកេន ច ឯកេន សមដេហំ ន សម្មត្តិ យេ-
 កុយ្យសិកាយ ។ អនុវាណាតិករណាញ ភ្នំហំ សមដេហំ
 ន សម្មត្តិ ។ អនុវាណាតិករណាញ ភ្នំហំ សមដេហំ
 ចត្តាហំ សមដេហំ សម្មត្តិ សម្មទាវិទយេន ច សតិវិទ-
 យេន ច អម្ពុទ្ធាវិទយេន ច តស្សនាចិយសិកាយ
 ច តិហំ សមដេហំ ន សម្មត្តិ យេកុយ្យសិកាយ ច

និករណំ ទ្រោចំដោយសមថៈ ២ ភី សម្មទាវិទយេន ១ យេកុយ្យសិកា ១ មិម
 ទ្រោចំដោយសមថៈ ៥ ភី សតិវិទយេន ១ អម្ពុទ្ធាវិទយេន ១ ចដិញ្ញាតករណៈ ១
 តស្សនាចិយសិកា ១ តិណវត្តារកេន ១ ។ ស្នេហំ អនុវាណាតិករណំ មិម
 ភាចត្តាតិករណំ ទ្រោចំដោយសមថៈ ៥ ភី មិម ទ្រោចំដោយសមថៈ ៥ ភី
 ឆ្លើយថា អនុវាណាតិករណំ មិម ភាចត្តាតិករណំ ទ្រោចំដោយសមថៈ ២ ភី
 សម្មទាវិទយេន ១ សតិវិទយេន ១ អម្ពុទ្ធាវិទយេន ១ ចដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សនាចិ-
 យសិកា ១ តិណវត្តារកេន ១ មិម ទ្រោចំដោយសមថៈ ១ ភី យេកុយ្យសិកា ។
 ស្នេហំ អនុវាណាតិករណំ មិម ភាចត្តាតិករណំ ទ្រោចំដោយសមថៈ ៥ ភី មិម
 ទ្រោចំដោយសមថៈ ៥ ភី ឆ្លើយថា អនុវាណាតិករណំ មិម ភាចត្តាតិករ-
 ណំ ទ្រោចំដោយសមថៈ ៤ ភី សម្មទាវិទយេន ១ សតិវិទយេន ១ អម្ពុទ្ធាវិទយេន
 ១ តស្សនាចិយសិកា ១ មិម ទ្រោចំដោយសមថៈ ៣ ភី យេកុយ្យសិកា ១

វិសតិ ៣៦ សម្មន្តិសម្មន្តិវា

បដិញ្ញាតករណេន ច តិណវត្តារកេន ច ។ អា-
 មត្តានិករណេត្វ កំព្វានិករណេត្វ កតិហំ សមាដេ-
 ហំ សម្មន្តិ កតិហំ សមាដេហំ ន សម្មន្តិ ។ អាមត្តា-
 និករណេត្វ កំព្វានិករណេត្វ តិហំ សមាដេហំ
 សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិ-
 ណវត្តារកេន ច ចត្វហំ សមាដេហំ ន សម្មន្តិ យេ-
 កុយ្យសិកាយ ច សតិវិទយេន ច អម្មន្តិវិទយេន ច
 តស្សចាចិយសិកាយ ច ។ វិកតានិករណេត្វ អនុ-
 វានិករណេត្វ អាមត្តានិករណេត្វ កតិហំ សមាដេ-
 ហំ សម្មន្តិ កតិហំ សមាដេហំ ន សម្មន្តិ ។ វិកតា-
 និករណេត្វ អនុវានិករណេត្វ អាមត្តានិករណេត្វ
 សត្តហំ សមាដេហំ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេ-
 កុយ្យសិកាយ ច សតិវិទយេន ច អម្មន្តិវិទយេន ច
 បដិញ្ញាតករណេន ច តស្សចាចិយសិកាយ ច តិ-
 ណវត្តារកេន ច ។ វិកតានិករណេត្វ អនុវានិករ-
 ណេត្វ កំព្វានិករណេត្វ កតិហំ សមាដេហំ សម្មន្តិ

វិសតិ៣៧ វិសតិករណេនវិសយាម្បចិសិមាម្បចំ

បដិញ្ញាតករណេន ច តិណវត្តារកេន ច ។ ស្ករោ អាមត្តានិករណេន និក-
 កំព្វានិករណេន ម្បចំដោយសមថ្មុំន្តាន មិទាម្បចំដោយសមថ្មុំន្តាន ។
 រឿយថា អាមត្តានិករណេន និកកំព្វានិករណេន ម្បចំដោយសមថ្មុំន្តាន ឬ ភីសម្ម-
 ភាវិនីយ ។ បដិញ្ញាតករណេន ច តិណវត្តារកេន ច មិទាម្បចំដោយសមថ្មុំន្តាន ៤
 គី យេកុយ្យសិកា ។ សតិវិនីយ ។ អម្មន្តិវិនីយ ។ តស្សចាចិយសិកា ។
 ស្ករោ វិកតានិករណេន អនុវានិករណេន និកអាមត្តានិករណេន ម្បចំដោយ
 សមថ្មុំន្តាន មិទាម្បចំដោយសមថ្មុំន្តាន ។ រឿយថា វិកតានិករណេន
 អនុវានិករណេន និកអាមត្តានិករណេន ម្បចំដោយសមថ្មុំន្តាន ៧ គី សម្មទា-
 វិនីយ ។ យេកុយ្យសិកា ។ សតិវិនីយ ។ អម្មន្តិវិនីយ ។ បដិញ្ញាត-
 ករណេន ។ តស្សចាចិយសិកា ។ តិណវត្តារកេន ច ។ ស្ករោ វិក-
 តានិករណេន អនុវានិករណេន និកកំព្វានិករណេន ម្បចំដោយសមថ្មុំន្តាន

កតីហិ សមដេហិ ឧ សម្មត្ថិ ។ វិវាទាធិការណាញ អនុ-
 វាទាធិការណាញ កិច្ចាធិការណាញ មត្តហិ សមដេហិ
 សម្មត្ថិ សម្មទាវិទយេន ឧ យេកុយ្យសិកាយ ឧ ស-
 តិវិទយេន ឧ អម្ពជ្ឈវិទយេន ឧ ភស្សបាចិយសិកា-
 យ ឧ ភិណ្ណាគការណេន ឧ បិកេន សមដេន ឧ សម្ម-
 ត្ថិ យេកុយ្យសិកាយ ។ វិវាទាធិការណាញ អនុវាទា-
 ធិការណាញ អាមត្តាធិការណាញ កិច្ចាធិការណាញ
 កតីហិ សមដេហិ សម្មត្ថិ កតីហិ សមដេហិ ឧ
 សម្មត្ថិ ។ វិវាទាធិការណាញ អនុវាទាធិការណាញ
 អាមត្តាធិការណាញ កិច្ចាធិការណាញ មហិ សមដេហិ
 សម្មត្ថិ សម្មទាវិទយេន ឧ សតិវិទយេន ឧ អម្ពជ្ឈវិទ-
 យេន ឧ បិកេនាគការណេន ឧ ភស្សបាចិយសិកា-
 យ ឧ ភិណ្ណាគការណេន ឧ បិកេន សមដេន ឧ សម្ម-
 ត្ថិ យេកុយ្យសិកាយ ។ វិវាទាធិការណាញ អនុវាទា-
 ធិការណាញ អាមត្តាធិការណាញ កិច្ចាធិការណាញ
 កតីហិ សមដេហិ សម្មត្ថិ កតីហិ សមដេហិ ឧ
 សម្មត្ថិ ។ វិវាទាធិការណាញ អនុវាទាធិការណាញ
 អាមត្តាធិការណាញ កិច្ចាធិការណាញ សត្តហិ សម-

មិនម្នាក់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិការណាញ អនុវាទាធិការណាញ
 មិនម្នាក់ដោយសម្រេចៈ ៥ គឺ សម្មទាវិទយេន ១ យេកុយ្យ-
 សិកា ១ សតិវិទយេន ១ អម្ពជ្ឈវិទយេន ១ ភស្សបាចិយសិកា ១ មិនម្នាក់
 ដោយសម្រេចៈ ៦ គឺ បិកេនាគការណេន ១ ភិណ្ណាគការណេន ១ ។ សូរ្យោ អនុវាទា-
 ធិការណាញ អាមត្តាធិការណាញ មិនម្នាក់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន មិន
 ម្នាក់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវាទាធិការណាញ អាមត្តាធិការណាញ
 មិនម្នាក់ដោយសម្រេចៈ ៦ គឺ សម្មទាវិទយេន ១ សតិវិទយេន ១
 អម្ពជ្ឈវិទយេន ១ បិកេនាគការណេន ១ ភស្សបាចិយសិកា ១ ភិណ្ណាគការណេន ១
 មិនម្នាក់ដោយសម្រេចៈ ១ គឺ យេកុយ្យសិកា ។ សូរ្យោ វិវាទាធិការណាញ
 អនុវាទាធិការណាញ អាមត្តាធិការណាញ មិនម្នាក់ដោយសម្រេចៈ
 ប៉ុន្មាន មិនម្នាក់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិការណាញ អនុវា-
 ទាធិការណាញ អាមត្តាធិការណាញ មិនម្នាក់ដោយសម្រេចៈ ៧ គឺ

វិសតិ ព្រម លម្អជាតិពណ៌

ថេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ
ច សតិវិទយេន ច អន្ធុន្តិវិទយេន ច ចដិញ្ញាតក-
រណេន ច ឥស្សនាចិយសិកាយ ច តិណវត្តារក-
ន ច ។

សម្មន្តិសម្មន្តិវិ ឆិដ្ឋិវិ ឆិដ្ឋិវិសម្ម ។

[៧០៥] សមថា សមថេហិ សម្មន្តិ សមថា អធិការ-
ណេហិ សម្មន្តិ អធិការណា សមថេហិ សម្មន្តិ អធិការ-
ណា អធិការណេហិ សម្មន្តិ ។ សិយា សមថា សមថេ-
ហិ សម្មន្តិ សិយា សមថា សមថេហិ ន សម្មន្តិ សិយា
សមថា អធិការណេហិ សម្មន្តិ សិយា សមថា អធិការ-
ណេហិ ន សម្មន្តិ សិយា អធិការណា សមថេហិ សម្មន្តិ
សិយា អធិការណា សមថេហិ ន សម្មន្តិ សិយា អធិ-
ការណា អធិការណេហិ សម្មន្តិ សិយា អធិការណា
អធិការណេហិ ន សម្មន្តិ ។

[៧០៦] តតំ សិយា សមថា សមថេហិ សម្មន្តិ
តតំ សិយា សមថា សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។ យេកុយ្យ-
សិកា សម្មទាវិទយេន សម្មតិ សតិវិទយេន ន សម្មតិ

វិសតិព្រម លម្អជាតិពណ៌

សម្មទាវិទយ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិទយ ១ អន្ធុន្តិវិទយ ១ ចដិញ្ញា-
តករណៈ ១ ឥស្សនាចិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។

ចចំ ក្រះវិសេដិករណំវិទិយាម្ខាចំចំនិមិទម្ខាចំ ជាគ្រឿង ១៧ ។

[៧០៥] សមថៈ ម្ខាចំដោយសមថៈ សមថៈម្ខាចំដោយអធិការណំ

អធិការណំម្ខាចំដោយសមថៈ អធិការណំម្ខាចំដោយអធិការណំ ។ សមថៈ
ម្ខាចំដោយសមថៈកំខាន សមថៈមិនម្ខាចំដោយសមថៈកំខាន សមថៈ
ម្ខាចំដោយអធិការណំកំខាន សមថៈមិនម្ខាចំដោយអធិការណំកំខាន អ-
ធិការណំ ម្ខាចំដោយសមថៈកំខាន អធិការណំ មិនម្ខាចំដោយសមថៈ
កំខាន អធិការណំ ម្ខាចំដោយអធិការណំកំខាន អធិការណំ មិនម្ខាចំ
ដោយអធិការណំកំខាន ។

[៧០៦] ស្តេច សមថៈម្ខាចំដោយសមថៈកំខាន ខោះ តើដូច-

ម្តេច សមថៈមិនម្ខាចំដោយសមថៈកំខាន តើដូចម្តេច ។ ធ្វើដោយ
យេកុយ្យសិកា ម្ខាចំដោយសម្មទាវិទយ មិនម្ខាចំដោយសតិវិទយ

វិសតិ វាវ សមថាណិកាណាម

សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយេន ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ន សម្មតិ
សតិវិទយេន ន សម្មតិ អម្ពច្ឆ្យវិទយេន ន សម្មតិ
បដិញ្ញាតករណេន ន សម្មតិ តស្សនាបិយសិកាយ ន
សម្មតិ ។ ឯវិ សិយា សមថា សមថេហិ សម្មតិ ឯវិ
សិយា សមថា សមថេហិ ន សម្មតិ ។

[៧០៧] កងំ សិយា សមថា អធិការណេហិ
សម្មតិ កងំ សិយា សមថា អធិការណេហិ ន
សម្មតិ ។ សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយោ វិវាទាធិការណេន ន^(១) សម្មតិ
អនុវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អាបត្តាធិការណេន
ន សម្មតិ កិច្ចាធិការណេន សម្មតិ ។ យេកុយ្យសិកា
វិវាទាធិការណេន ន^(២) សម្មតិ អនុវាទាធិការណេន
ន^(៣) សម្មតិ អាបត្តាធិការណេន ន សម្មតិ កិច្ចាធិ-
ការណេន^(៤) សម្មតិ ។ សតិវិទយោ វិវាទាធិការណេន
ន សម្មតិ អនុវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អាបត្តាធិ-
ការណេន ន សម្មតិ កិច្ចាធិការណេន^(៥) សម្មតិ ។
អម្ពច្ឆ្យវិទយោ វិវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អនុវាទាធិ-

១-២ ឧ. សេត្តោ ៥ ទិស្សនិ ។ ៣ ឧ. សេត្តោ ៥ ទិស្សនិ ។ ៤-៥ ឧ.
សេត្តោ ឧត្តម ទិស្សនិ ។

វិសតិវាវ សមថាណិកាណាម

ម្លាចំដោយសម្មាសម្ពុទ្ធវិទយ មិនម្លាចំដោយយេកុយ្យសិកា មិនម្លាចំដោយ
សតិវិទយ មិនម្លាចំដោយអម្ពច្ឆ្យវិទយ មិនម្លាចំដោយបដិញ្ញាតករណៈ
មិនម្លាចំដោយតស្សនាបិយសិកា ។ សមថៈម្លាចំដោយសមថៈកិច្ចា
នោះដូចភោលមក យ៉ាងនេះ សមថៈមិនម្លាចំដោយសមថៈកិច្ចា ដូច
ភោលមក យ៉ាងនេះ ។

[៧០៧] ស្តេច សមថៈម្លាចំដោយអធិការណ៍កិច្ចា នោះ ក៏
ដូចដូច សមថៈមិនម្លាចំដោយអធិការណ៍កិច្ចា ក៏ដូចដូច ។ ឆ្លើយថា
សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយ មិនម្លាចំដោយវិវាទាធិការណ៍ មិនម្លាចំដោយអនុវាទាធិការ-
ណ៍ មិនម្លាចំដោយអាបត្តាធិការណ៍ ម្លាចំដោយកិច្ចាធិការណ៍ (វេ
ម្យក្សិន) ។ យេកុយ្យសិកា មិនម្លាចំដោយវិវាទាធិការណ៍ មិនម្លាចំដោយ
អនុវាទាធិការណ៍ មិនម្លាចំដោយអាបត្តាធិការណ៍ ម្លាចំដោយកិច្ចាធិការណ៍
(វេម្យក្សិន) ។ សតិវិទយ មិនម្លាចំដោយវិវាទាធិការណ៍ មិនម្លាចំដោយ
អនុវាទាធិការណ៍ មិនម្លាចំដោយអាបត្តាធិការណ៍ ម្លាចំដោយកិច្ចាធិការណ៍
(វេម្យក្សិន) ។ អម្ពច្ឆ្យវិទយ មិនម្លាចំដោយវិវាទាធិការណ៍ មិនម្លាចំដោយ

ករណី ១ សម្មតិ អាចត្តានិករណី ១ សម្មតិ
 តិប្បាណិករណី(១) សម្មតិ ។ ចន្ទីញ្ញាតករណី វិវា-
 ទានិករណី ១ សម្មតិ អនុវត្តនិករណី ១ សម្មតិ
 អាចត្តានិករណី ២(២) សម្មតិ តិប្បាណិករណី ១
 (៣) សម្មតិ ។ ឥស្សតាបិយសិកា វិវាទានិករណី ១
 សម្មតិ អនុវត្តនិករណី ១ សម្មតិ អាចត្តានិករ-
 ណី ១ សម្មតិ តិប្បាណិករណី (៤) សម្មតិ ។ តិ-
 លាវត្តារកា វិវាទានិករណី ១ សម្មតិ អនុវត្តនិ-
 ករណី ១ សម្មតិ អាចត្តានិករណី ១ សម្មតិ
 តិប្បាណិករណី (៥) សម្មតិ ។ ឯវិ សិយា សមថា
 អនិករណី សម្មតិ ឯវិ សិយា សមថា អនិករ-
 ណី ១ សម្មតិ ។

[៧០៥] កង សិយា អនិករណី សមថេហិ

សម្មតិ កង សិយា អនិករណី សមថេហិ ១
 សម្មតិ ។ វិវាទានិករណី សម្មតិវិទយេន ៨ យេ-

១ ១. ៨ សម្មតិ ទិស្សតិ ។ ២ ១. ៨ សម្មតិ ទិស្សតិ ។ ៣-៤-៥ ៨. ៨ សម្មតិ ទិស្សតិ ។

អនុវត្តនិករណី មិនម្លប់ដោយអាចត្តានិករណី ម្លប់ដោយកិច្ចានិករណី
 (តែម្យ៉ាង) ។ ចន្ទីញ្ញាតករណី មិនម្លប់ដោយវិវាទានិករណី មិនម្លប់
 ដោយអនុវត្តនិករណី មិនម្លប់ដោយអាចត្តានិករណី ម្លប់ដោយកិច្ចា-
 និករណី (តែម្យ៉ាង) ។ ឥស្សតាបិយសិកា មិនម្លប់ដោយវិវាទានិករណី
 មិនម្លប់ដោយអនុវត្តនិករណី មិនម្លប់ដោយអាចត្តានិករណី ម្លប់
 ដោយកិច្ចានិករណី (តែម្យ៉ាង) ។ តិលាវត្តារកា មិនម្លប់ដោយវិវាទា-
 និករណី មិនម្លប់ដោយអនុវត្តនិករណី មិនម្លប់ដោយអាចត្តានិករណី
 ម្លប់ដោយកិច្ចានិករណី (តែម្យ៉ាង) ។ សមថាម្លប់ដោយអនិករណី
 ក៏មាន ដូចកាលមកយ៉ាងនេះ សមថាមិនម្លប់ដោយអនិករណី ក៏មាន
 ដូចកាលមក យ៉ាងនេះ ។

[៧០៦] សូតា អនិករណីម្លប់ដោយសមថក៏មាន នោះ ក៏ដូច-

ម្លប់ អនិករណីមិនម្លប់ដោយសមថក៏មាន ក៏ដូចម្លប់ ។ ធ្វើយថា
 វិវាទានិករណី ម្លប់ដោយសម្មតិវិទយេន ៨ ដោយកុយ្យសិកា មិនម្លប់

វិសត្តិ វិចិត្រ សមមិចិត្តវិចិត្រ

កុយ្យសិកាយ ច សម្មតិ សតិវិទយេន ច អម្ពធិវិ-
 ទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តស្សនាបិយសិ-
 កាយ ច តិណវត្តារកេន ច ច សម្មតិ ។ អនុវា-
 ទានិកាណំ សម្មទាវិទយេន ច សតិវិទយេន ច
 អម្ពធិវិទយេន ច តស្សនាបិយសិកាយ ច សម្មតិ
 យេកុយ្យសិកាយ ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណ-
 វត្តារកេន ច ច សម្មតិ ។ អាចត្តាជិករណំ សម្មទា-
 វិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណវត្តារកេន ច
 សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិទយេន ច អម្ព-
 ធិវិទយេន ច តស្សនាបិយសិកាយ ច ច សម្មតិ ។
 តិច្ឆាជិករណំ សម្មទាវិទយេន សម្មតិ យេកុយ្យសិ-
 កាយ ច សតិវិទយេន ច អម្ពធិវិទយេន ច បដិញ្ញាត-
 ករណេន ច តស្សនាបិយសិកាយ ច តិណវត្តារកេន
 ច ច សម្មតិ ។ វិវិ សិយា អនិករណា សមាថេហិ
 សម្មតិ វិវិ សិយា អនិករណា សមាថេហិ ច សម្មតិ ។

វិសត្តិវារៈ សមមិចិត្តវិចិត្រ

ដោយសតិវិទយ អម្ពធិវិទយ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សនាបិយសិកា និង
 តិណវត្តារកៈ ។ អនុវាទានិករណំ ទ្រង់ដោយសម្មទាវិទយ សតិវិទយ
 អម្ពធិវិទយ និងតស្សនាបិយសិកា មិនទ្រង់ដោយយេកុយ្យសិកា បដិ-
 ញ្ញាតករណៈ និងតិណវត្តារកៈ ។ អាចត្តាជិករណំ ទ្រង់ដោយសម្មទា-
 វិទយ បដិញ្ញាតករណៈ និងតិណវត្តារកៈ មិនទ្រង់ដោយយេកុយ្យសិកា
 សតិវិទយ អម្ពធិវិទយ និងតស្សនាបិយសិកា ។ តិច្ឆាជិករណំ ទ្រង់
 ដោយសម្មទាវិទយ មិនទ្រង់ដោយយេកុយ្យសិកា សតិវិទយ អម្ពធិ-
 វិទយ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សនាបិយសិកា និងតិណវត្តារកៈ ។ អ-
 និករណំ ទ្រង់ដោយសមាថេហិទាន ដូចរាលមកយ៉ាងនេះ អនិករណំ
 មិនទ្រង់ដោយសមាថេហិទាន ដូចរាលមកយ៉ាងនេះ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារ

[៧០៧] កង់ សិយា អធិការណា អធិការណេហិ
 សម្មតិ កង់ សិយា អធិការណា អធិការណេហិ ន
 សម្មតិ ។ វិវាទាធិការណំ វិវាទាធិការណេន ន សម្មតិ
 អនុវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អាមត្តាធិការណេន ន
 សម្មតិ កិច្ចាធិការណេន សម្មតិ ។ អនុវាទាធិការណំ
 វិវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អនុវាទាធិការណេន ន
 សម្មតិ អាមត្តាធិការណេន ន សម្មតិ កិច្ចាធិក-
 រណេន សម្មតិ ។ អាមត្តាធិការណំ វិវាទាធិការណេន
 ន សម្មតិ អនុវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អាមត្តា-
 ធិការណេន ន សម្មតិ កិច្ចាធិការណេន សម្មតិ ។
 កិច្ចាធិការណំ វិវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អនុវាទា-
 ធិការណេន ន សម្មតិ អាមត្តាធិការណេន ន សម្មតិ
 កិច្ចាធិការណេន សម្មតិ ។ ឃុំ សិយា អធិការណា
 អធិការណេហិ សម្មតិ ឃុំ សិយា អធិការណា អធិ-
 ការណេហិ ន សម្មតិ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារ

[៧០៧] ស្នាដៃ អធិការណំ ខ្សោចដោយអធិការណំកំពាខាខា ភី
 ដូចម្តេច អធិការណំ មិនខ្សោចដោយអធិការណំកំពាខា ភីដូចម្តេច ។ ធ្វើយ
 ង វិវាទាធិការណំ មិនខ្សោចដោយវិវាទាធិការណំ មិនខ្សោចដោយអនុវា-
 ទាធិការណំ មិនខ្សោចដោយអាមត្តាធិការណំទេ ខ្សោចដោយកិច្ចាធិការណំ
 (តែម្យ៉ាង) ។ អនុវាទាធិការណំ មិនខ្សោចដោយវិវាទាធិការណំ មិនខ្សោច
 ដោយអនុវាទាធិការណំ មិនខ្សោចដោយអាមត្តាធិការណំទេ ខ្សោចដោយ
 កិច្ចាធិការណំ (តែម្យ៉ាង) ។ អាមត្តាធិការណំ មិនខ្សោចដោយវិវាទាធិ-
 ការណំ មិនខ្សោចដោយអនុវាទាធិការណំ មិនខ្សោចដោយអាមត្តាធិការណំ
 ទេ ខ្សោចដោយកិច្ចាធិការណំ (តែម្យ៉ាង) ។ កិច្ចាធិការណំ មិនខ្សោចដោយ
 វិវាទាធិការណំ មិនខ្សោចដោយអនុវាទាធិការណំ មិនខ្សោចដោយអាមត្តា-
 ធិការណំទេ ខ្សោចដោយកិច្ចាធិការណំ (តែម្យ៉ាង) ។ អធិការណំ ខ្សោច
 ដោយអធិការណំកំពាខា ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ អធិការណំ មិនខ្សោច
 ដោយអធិការណំកំពាខា ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

[៧០០] ធម៌ សមជា ធន្តារោមិ អធិការណា
សមុទ្ទាវិទយេន សម្មតិ សមុទ្ទាវិទយោ ន កេនធិ
សម្មតិ ។

សមថាធិការណាវំ ធិដ្ឋំ ឯកុសីលនី(១)

[៧០១] វិកោធិការណំ ធឧត្ថំ អធិការណាធិ
កតមំ អធិការណំ សមុទ្ទាវេតិ ។ វិកោធិការណំ
ធឧត្ថំ អធិការណាធិ ន កតមំ អធិការណំ សមុទ្ទា-
វេតិ អបិច វិកោធិការណាប្បទូយា ធន្តារោមិ(២) អធិ-
ការណា វាយន្តិ ។ យថាកតមំ វិយ ។ សទ ភិក្ខុ
វិទន្តិ ធម្មោតិ វា មធម្មោតិ វា វិទយោតិ វា អវិទ-
យោតិ វា កាសិកំ លចិកំ តថាគុតោតិ វា អកា-
សិកំ អលចិកំ តថាគុតោតិ វា អាចិណ្ណំ តថាគុតោ-
តាតិ វា អចាចិណ្ណំ តថាគុតោតិ វា បញ្ចត្តំ តថា-
គុតោតិ វា អប្បញ្ញត្តំ តថាគុតោតិ វា អាបន្តិកំ វា

១ ១. ធីតវិទំ ។ ២ ១. ធឧ. ធន្តារោ ។

[៧១០] សមថៈតាំង ៦ ធិតិអធិការណំតាំង ៤ កែវនៈម្ខាច់ដោយ
សមុទ្ទាវិទយេ កែសមុទ្ទាវិទយេ មិនបានម្ខាច់ដោយសមថៈ ឬអធិការណំ
ណាមួយទេ ។

ចប់ សមថាធិការណាវាៈ ទានប្រថំ ១៧ ។

[៧១១] សូរថា បណ្តាអធិការណំតាំង ៤ វិកោធិការណំ ញាតិអធិ-
ការណំណាធិស្វានិទ្យោតិ ។ ឆ្លើយថាបណ្តាអធិការណំតាំង ៤ វិកោធិការណំ
មិនបានញាតិអធិការណំណាធិស្វានិទ្យោតិទេ ម៉្យ៉ាងអធិការណំតាំង ៤ កែវ
នៈទ្យោតិ ព្រោះវិកោធិការណំជាច្រើន ។ ដូចជាម៉្យ៉ាង (ដូចជា) ភិក្ខុតាំង-
ទ្យោតិសាសនាខេត្តកែវនៈ ជា (ខេត្ត) ជាធម៌ក្តី ជាមិនមែនជាធម៌ក្តី ជា
ជាវិទ្យក្តី ជាមិនមែនជាវិទ្យក្តី ជាជាភាសិត ដែលព្រះគោតមសម្មាសម្ពុទ្ធវិញ
ហើយក្តី ជាមិនមែនជាភាសិត ដែលព្រះគោតមសម្មាសម្ពុទ្ធវិញហើយក្តី ជាជា
កិច្ចវិញ ដែលព្រះគោតមសម្មាសម្ពុទ្ធវិញហើយក្តី ជាជាភិក្ខុវិញ ដែលព្រះគោតម
មិនម្ខាច់សម្មាសម្ពុទ្ធវិញហើយក្តី ជាជាសិក្ខាបទដែលព្រះគោតមសម្មាសម្ពុទ្ធវិញ
ក្តី ជាសិក្ខាបទដែលព្រះគោតម មិនបានសម្មាសម្ពុទ្ធវិញហើយក្តី ជាជាធម៌ក្តី

អនាចត្តិត វា លហុកា អាចត្តិត វា ត្បុកា អាចត្តិត វា លាវសេសា អាចត្តិត វា អនាវសេសា អាចត្តិត វា អនុដ្ឋលា អាចត្តិត វា អនុដ្ឋលា អាចត្តិត វា យំ តត្ថ ភណ្ណាណំ កាលោ វិគ្គយោ វិភជោ ជាជាវជោ អញ្ញ ជាវជោ វិចច្ចុតាយ វេហាវោ មេធាណំ ឥនំ វុទ្ធិកំ វិភជានិ ការណំ ។ វិភជានិការណោ សង្ខេប វិភជានិ វិភជានិ ការណំ ។ វិភជនាមោ អនុវគតិ អនុវគតិការណំ ។ អនុវគមាមោ អាចត្តិ អាចត្តិ អាចត្តានិការណំ ។ កាយ អាចត្តិយា សង្ខេប កាម្មំ ករោតិ តិប្បា ជិការណំ ។ ឯវំ វិភជានិការណាប្បច្ចយា ធម្មារោមិ អធិការណា ជាយទ្ធិ ។

[៤១២] អនុវគតិការណំ ធម្មទ្ធិ អធិការណាណំ កតមំ អធិការណំ សមុដ្ឋាមេតិ ។ អនុវគតិការណំ ធម្មទ្ធិ អធិការណាណំ ឧ កតមំ អធិការណំ សមុដ្ឋាមេតិ អធិវ អនុវគតិការណាប្បច្ចយា ធម្មារោមិ អធិការណា ជាយទ្ធិ ។ យថាករំ វិយ ។ ឥន ភិក្ខុ

ជាគតាចត្តិត ជាជាលហុកាចត្តិត ជាត្បុកាចត្តិត ជាជាលាវសេសាចត្តិត ជាអនាវសេសាចត្តិត ជាអនុដ្ឋលាចត្តិត ជាអនុដ្ឋលាចត្តិត សេចក្តីច្រក្ក ច្រកានំ ដង្វោះ ច្រកានំខុស ទាស់ទែន ជំផកដ្យោង ខិយាយទិវច្ឆិត្តា (ទិចច្ចុតាយ) ខិយាយពាក្យសង្ខេបដល់គ្នា វិនិសេចក្តីចង្រៀតចង្រួល ណា ក្នុងហេតុទាំងនោះ ហេតុនាទសេចក្តីច្រក្កច្រកានំនោះដើមនេះ ហៅថាវិភជានិការណំ ។ (ម៉) សង្ខេបនៃធម្មវិជេក ព្រោះវិភជានិការណំ ហៅថាវិភជានិការណំ ។ កាលមើសង្ខេបវិជេក ទាំងពេញផង ហៅជាអនុវគតិការណំ ។ កាលមើសង្ខេបចេញ ត្រូវអាចត្តិខូចខាត ហៅជាអាចត្តិ ជិការណំ ។ សង្ខេបកម្ម ចំពោះអាចត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថាកិច្ចាជិ ការណំ ។ អធិការណំទាំង ៤ គែងរកើតឡើង ព្រោះវិភជានិការណំជាចម្បើយ ផ្លូវការណាមកយ៉ាងនោះ ។

[៤១៦] សូមថា ចណ្តាអធិការណំទាំង ៤ អនុវគតិការណំ ញ៉ាំង អធិការណំណាឱ្យទាំងឡើង ។ ចណ្តាអធិការណំទាំង ៤ អនុវគតិការណំ មិនបានញ៉ាំងអធិការណំណា ឱ្យទាំងឡើងទេ ចុះវិនិច្ឆ័យអធិការណំទាំង ៤ គែង រកើតឡើង ព្រោះអនុវគតិការណំជាចម្បើយ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) ភិក្ខុ

ក៏ក្នុង អនុវិធាន សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិយា វា
 ធិដ្ឋវិបត្តិយា វា អាជីវិបត្តិយា វា យោ តត្ថ អនុវិធាន
 អនុវិធាន អនុល្លយនា អនុកណ្ឌនា អនុសម្បវត្តនា អនុ-
 ស្សហននា អនុតល្លយនា ឥន្ទ វុទ្ធតិ អនុវិធានិកា-
 ណំ ។ អនុវិធានិកាណោ សង្ខេប វិវធានិ វិវធានិកា-
 ណំ ។ វិវធានោ អនុវិធានិ អនុវិធានិកាណំ ។ អនុ-
 វិធានោ អាមត្តិ អាមដ្ឋនិ អាមត្តាធិការណំ ។ តាយ
 អាមត្តិយោ សង្ខេប កត្ត ករោតិ កត្តាធិការណំ ។
 ឃី អនុវិធានិកាណាប្បទូយា ចត្តារោមិ អធិការណា
 ជាយន្តិ ។

(៤០៣) អាមត្តាធិការណំ ធាតុន្ត អធិការណាធិ

កតមិ អធិការណំ សម្មដ្ឋាបេតិ ។ អាមត្តាធិការណំ
 ធាតុន្ត អធិការណាធិ ធាតុន្ត អធិការណំ ស-
 ម្មដ្ឋាបេតិ អធិប អាមត្តាធិការណាប្បទូយា ចត្តារោមិ
 អធិការណា ជាយន្តិ ។ យេតាភេតិ វិយ ។ ធាតុន្ត
 អាមត្តិកុត្តា អាមត្តាធិការណំ សត្តមិ អាមត្តិកុត្តា

តាំងឡាយ ក្នុងសាលានេះ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុវិបត្តិ
 ដោយអាចារវិបត្តិ ដោយធិដ្ឋវិបត្តិ ដោយអាជីវិបត្តិ ការចោទប្រកាន់
 ការពោលផេញដោយគ្នា ការដកកម្រិត ការពោលចង្អុល ការពោលចង្អុល
 ការចំពោះបរិស្ថាន ការចំពោះកម្រិត ណាមួយ ក្នុងវិបត្តិទាំងនោះ
 ចោទប្រកាន់ពោលចោទដើមទាំងនេះ ហៅថា អនុវិធានិកាណំ ។ សង្ឃ
 ដដែលគ្នា ព្រោះអនុវិធានិកាណំ ហៅថា វិវធានិកាណំ ។ កាលបើសង្ឃ
 ដដែលគ្នាចោទប្រកាន់ដង ហៅថា អនុវិធានិកាណំ ។ កាលបើសង្ឃ
 ចោទប្រកាន់ ត្រូវតាមត្តិ (ឧបាសិទ្ធិ) ហៅថា អាមត្តាធិការណំ ។ សង្ឃធ្វើ
 កម្មចំពោះអាមត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា អាមត្តាធិការណំ ។ អធិការណំ
 ទាំង ៤ ក្នុងកិច្ចខ្សែ ព្រោះអនុវិធានិកាណំចេញ ដូចពោលមក
 យ៉ាងនេះ ។

(៤០៤) ចណ្ណអធិការណំទាំង ៤ អាមត្តាធិការណំញាតិអធិការណំ

ណាទ្បទាំងខ្សែ ។ ចណ្ណអធិការណំទាំង ៤ អាមត្តាធិការណំ មិនបាន
 ញាតិអធិការណំណាទ្បទាំងខ្សែទេ ចំពោះអធិការណំទាំង ៤ ក្នុងកិច្ច
 ខ្សែ ព្រោះអាមត្តាធិការណំចេញ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) ក្នុងខ
 តាមត្តិទាំង ៥ ហៅថា អាមត្តាធិការណំ ក្នុងខចេញទាំង ៧ ក៏ហៅថា

វិធម្មបិដក បិរិយា

អាមត្តាធិការណ៍ ឥន្ទំ វុទ្ធភិ អាមត្តាធិការណ៍ ។
 អាមត្តាធិការណ៍ សាធម្មំ វិវិទតិ វិវិទនាធិការណ៍ ។
 វិវិទនាធមោ អនុវិទតិ អនុវិទនាធិការណ៍ ។ អនុវិទនាធមោ
 អាមត្តិ អាមជ្ជតិ អាមត្តាធិការណ៍ ។ តាយ អាមត្តិយា
 សាធម្មំ កម្មំ ករោតិ កិច្ចាធិការណ៍ ។ ឃី អាមត្តា-
 ធិការណ៍ឃ្យច្ចយា ចត្តារោមិ អធិការណ៍ ជាយន្តិ ។

(៤១២) កិច្ចាធិការណ៍ ចត្តន្តំ អធិការណ៍
 កតមំ អធិការណ៍ សមុដ្ឋាយេតិ ។ កិច្ចាធិការណ៍
 ចត្តន្តំ អធិការណ៍ ច កតមំ អធិការណ៍ សមុដ្ឋា-
 យេតិ អមិច កិច្ចាធិការណ៍ឃ្យច្ចយា ចត្តារោមិ អធិការ-
 ណ៍ ជាយន្តិ ។ យថាភាគំ វិយ ។ យា សាធម្មស្ស
 កិច្ចយតា ការណីយតា អបរោកតតកម្មំ ញត្តិកម្មំ
 ញត្តិទុតិយកម្មំ ញត្តិចតុត្ថកម្មំ ឥន្ទំ វុទ្ធភិ កិច្ចាធិការ-
 ណ៍ ។ កិច្ចាធិការណ៍ សាធម្មំ វិវិទតិ វិវិទនាធិការណ៍
 ។ វិវិទនាធមោ អនុវិទតិ អនុវិទនាធិការណ៍ ។
 អនុវិទនាធមោ អាមត្តិ អាមជ្ជតិ អាមត្តាធិការណ៍ ។

អាមត្តាធិការណ៍វិ ប្រជុំករិវិភាគកិច្ចាធិការណ៍ ២ ពួកនេះ ហៅថា អាមត្តា-
 ធិការណ៍ ។ សន្សំវិវិទត្តា ព្រោះអាមត្តាធិការណ៍ ហៅថា វិវិទនា-
 ធិការណ៍ ។ កាលបើសន្សំវិវិទត្តា ទាំងនោះប្រកាន់ផង ហៅថា អនុវិទនា-
 ធិការណ៍ ។ កាលបើសន្សំវិវិទត្តា ត្រូវតាមត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាមត្តា-
 ធិការណ៍ ។ សន្សំធ្វើកម្ម ចំពោះអាមត្តិវិវិទត្តា ហៅថា កិច្ចា-
 ធិការណ៍ ។ អធិការណ៍ទាំង ២ នៃវិវិទត្តា ព្រោះអាមត្តាធិការណ៍ជា
 ចម្លើយ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

(៤១២) ស្តាប់ ចណ្តាអធិការណ៍ទាំង ២ កិច្ចាធិការណ៍ ញ៉ាំង
 អធិការណ៍ណាឱ្យកាន់ឡើង ។ ចណ្តាអធិការណ៍ទាំង ២ កិច្ចាធិការណ៍
 មិនបានញ៉ាំងអធិការណ៍ណាឱ្យកាន់ឡើងទេ ចុះឱ្យអធិការណ៍ទាំង ២ នៃវិវិទ-
 ត្តាឡើង ព្រោះកិច្ចាធិការណ៍ជាចម្លើយ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) កិច្ច-
 ការនិងកម្មណាដែលសន្សំត្រូវធ្វើ គឺ អបរោកតតកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិ-
 ទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កម្មដែលសន្សំត្រូវធ្វើទាំងនេះ ហៅថា កិច្ចាធិ-
 ការណ៍ ។ សន្សំវិវិទត្តា ព្រោះកិច្ចាធិការណ៍ ហៅថា វិវិទនាធិការណ៍ ។
 កាលបើសន្សំវិវិទត្តា ទាំងនោះផង ហៅថា អនុវិទនាធិការណ៍ ។
 កាលបើសន្សំវិវិទត្តា ត្រូវតាមត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាមត្តាធិការណ៍ ។

កាយ អាមត្តិយា សង្កេត កម្ម ករណតិ កិច្ចាធិការ
ណា ។ ឃី កិច្ចាធិការណាធម្មត្ថយោ ធម្មាភេទិ អធិការ
ណា ជាយិច្ចំ ។

សមុត្តរកថា(១) ទី១៧ វិសេស

(៧១៥) វិវាទាធិការណា ធម្មត្ថំ អធិការណា ធម្ម
តមំ អធិការណា ភជតិ កតមំ អធិការណា ឧបទិស្សិត
កតមំ អធិការណា បរិយាបទ្ធំ កតមេធន អធិការណេធន
សង្កហិតំ ។ អនុវាទាធិការណា ធម្មត្ថំ អធិការណា ធម្ម
តមំ អធិការណា ភជតិ កតមំ អធិការណា ឧបទិស្សិត
កតមំ អធិការណា បរិយាបទ្ធំ កតមេធន អធិការណេធន
សង្កហិតំ ។ អាមត្តាធិការណា ធម្មត្ថំ អធិការណា ធម្ម
តមំ អធិការណា ភជតិ កតមំ អធិការណា ឧបទិស្សិត
កតមំ អធិការណា បរិយាបទ្ធំ កតមេធន អធិការណេធន
សង្កហិតំ ។ កិច្ចាធិការណា ធម្មត្ថំ អធិការណា ធម្ម
តមំ អធិការណា ភជតិ កតមំ អធិការណា ឧបទិស្សិត
កតមំ អធិការណា បរិយាបទ្ធំ កតមេធន អធិការណេធន

១ ១. សមុត្តរកថា ។

សង្កេតកម្មចំពោះកាយសង្កេតនោះ ហៅថា កិច្ចាធិការណា ។ អធិការ
ណា ទាំង ២ ដែលកើតឡើង ព្រោះកិច្ចាធិការណាជាចម្លើយ ដូចគោលមក
យ៉ាងនោះ ។

ចប់ សមុត្តរកថា ជាគម្រប់ ២០ ។

(៧១៥) សូរថា បណ្តាអធិការណាទាំង ២ វិវាទាធិការណា រួមចូល
នឹងអធិការណា កាស្រ័យនឹងអធិការណា កប់ចក្ខុលក្ខន្តិអធិការណា
ណា សម្រ្កឹះដោយអធិការណា ។ បណ្តាអធិការណាទាំង ២ កកុរ
តាធិការណា រួមចូលនឹងអធិការណា កាស្រ័យនឹងអធិការណា កប់
ចក្ខុលក្ខន្តិអធិការណា សម្រ្កឹះដោយអធិការណា ។ បណ្តាអធិ
ការណាទាំង ២ អាមត្តាធិការណា រួមចូលនឹងអធិការណា កាស្រ័យនឹង
អធិការណា កប់ចក្ខុលក្ខន្តិអធិការណា សម្រ្កឹះដោយអធិការណា
ណា ។ បណ្តាអធិការណាទាំង ២ កិច្ចាធិការណា រួមចូលនឹងអធិការណា
កាស្រ័យនឹងអធិការណា កប់ចក្ខុលក្ខន្តិអធិការណា សម្រ្កឹះដោយ

វិធានការណ៍

សន្តិសុខ ។ វិវាទការណ៍ ចតុត្ថ អធិការណ៍ ចំ
 វិវាទការណ៍ កជតិ វិវាទការណ៍ ឧបទ័ស្ស័តំ វិវា-
 ទការណ៍ បរិយាបទ័ វិវាទការណ៍ ឧសន្តិសុខ ។
 អនុវាទការណ៍ ចតុត្ថ អធិការណ៍ អនុវាទ-
 ការណ៍ កជតិ អនុវាទការណ៍ ឧបទ័ស្ស័តំ អនុវា-
 ទការណ៍ បរិយាបទ័ អនុវាទការណ៍ ឧសន្តិសុខ ។
 អាមត្តាទការណ៍ ចតុត្ថ អធិការណ៍ អាមត្តាទ-
 ការណ៍ កជតិ អាមត្តាទការណ៍ ឧបទ័ស្ស័តំ អាមត្តាទ-
 ការណ៍ បរិយាបទ័ អាមត្តាទការណ៍ ឧសន្តិសុខ ។
 កិច្ចាទការណ៍ ចតុត្ថ អធិការណ៍ កិច្ចាទការណ៍
 កជតិ កិច្ចាទការណ៍ ឧបទ័ស្ស័តំ កិច្ចាទការណ៍
 បរិយាបទ័ កិច្ចាទការណ៍ ឧសន្តិសុខ ។

[៧១៦] វិវាទការណ៍ សន្តិសុខ សមថាសំ កតិ
 សមថេ កជតិ កតិ សមថេ ឧបទ័ស្ស័តំ កតិ សម-
 ថេ បរិយាបទ័ កតិសំ សមថេសំ សន្តិសុខ កតិសំ

វិធានការណ៍

អធិការណ៍ ។ ឆ្លើយថា ចណ្តាអធិការណ៍ ចំ ៤ វិវាទការណ៍
 រួមចូលនឹងវិវាទការណ៍ កាស្រ័យនឹងវិវាទការណ៍ កប់ចណ្តាសក្តិវិវា-
 ទការណ៍ សម្រ្តិះដោយវិវាទការណ៍ ។ ចណ្តាអធិការណ៍ ចំ ៤
 អនុវាទការណ៍ រួមចូលនឹងអនុវាទការណ៍ កាស្រ័យនឹងអនុវាទការ-
 ណ៍ កប់ចណ្តាសក្តិអនុវាទការណ៍ សម្រ្តិះដោយអនុវាទការណ៍ ។
 ចណ្តាអធិការណ៍ ចំ ៤ អាមត្តាទការណ៍ រួមចូលនឹងអាមត្តាទការណ៍ កា-
 ស្រ័យនឹងអាមត្តាទការណ៍ កប់ចណ្តាសក្តិអាមត្តាទការណ៍ សម្រ្តិះដោយ
 អាមត្តាទការណ៍ ។ ចណ្តាអធិការណ៍ ចំ ៤ កិច្ចាទការណ៍ រួមចូលនឹង
 កិច្ចាទការណ៍ កាស្រ័យនឹងកិច្ចាទការណ៍ កប់ចណ្តាសក្តិកិច្ចាទការណ៍
 សម្រ្តិះដោយកិច្ចាទការណ៍ ។

[៧១៦] សួរថា ចណ្តាសមថៈ ចំ ៧ វិវាទការណ៍ រួម
 ចូលនឹងសមថៈ ចំ ៧ កាស្រ័យនឹងសមថៈ ចំ ៧ កប់ចណ្តាសក្តិស-
 មថៈ ចំ ៧ សម្រ្តិះដោយសមថៈ ចំ ៧ ដោយសមថៈ ចំ ៧

សមេសៈ សម្មតិ ។ អនុវាទានិករណំ ។ ។ រេ ។ កា-
 ចត្តានិករណំ ។ រេ ។ កំច្ចានិករណំ សត្តន្តំ សម-
 ថានំ កតិ សមេសេ កជតិ កតិ សមេសេ ឧបទិស្សិតំ
 កតិ សមេសេ បរិយាបទិ កតិហិ សមេសេហិ សង្កហិ-
 តំ កតិហិ សមេសេហិ សម្មតិ ។ វិវាទានិករណំ
 សត្តន្តំ សមថានំ ទ្រុ សមេសេ កជតិ ទ្រុ សមេសេ
 ឧបទិស្សិតំ ទ្រុ សមេសេ បរិយាបទិ ទ្រិហិ សមេសេហិ
 សង្កហិតំ ទ្រិហិ សមេសេហិ សម្មតិ សម្មទាវិទយេ-
 ន ច យេកុយ្យសិកាយ ច ។ អនុវាទានិករណំ
 សត្តន្តំ សមថានំ ចត្តារោ សមេសេ កជតិ ចត្តារោ
 សមេសេ ឧបទិស្សិតំ ចត្តារោ សមេសេ បរិយាបទិ
 ចត្តហិ សមេសេហិ សង្កហិតំ ចត្តហិ សមេសេហិ
 សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ច សតិវិទយេន ច អម្ពុទ្ឋវិទ-
 យេន ច កស្ស្រាចិយសិកាយ ច ។ កាចត្តានិករ-
 ណំ សត្តន្តំ សមថានំ តយោ សមេសេ កជតិ តយោ
 សមេសេ ឧបទិស្សិតំ តយោ សមេសេ បរិយាបទិ
 តិហិ សមេសេហិ សង្កហិតំ តិហិ សមេសេហិ សម្មតិ

យានំ ។ អនុវាទានិករណំ ។ រេ ។ កាចត្តានិករណំ ។ រេ ។ ចណ្ណ
 សមេសេ ទានំ ៧ កំច្ចានិករណំ រូមចូលនីសមេសេ កាស្រីយនីស
 សមេសេ រាប់ចណ្ណកុសិសមេសេ សក្ក្រិយោសមេសេ
 ថ្មីខ្លាច រង្វាប់ដោយសមេសេ ។ ភ្លើយដា ចណ្ណសមេសេ
 ទានំ ៧ វិវាទានិករណំ រូមចូលនីសមេសេ ២ កាស្រីយនីសមេសេ ២
 រាប់ចណ្ណកុសិសមេសេ ២ សក្ក្រិយោសមេសេ ២ រង្វាប់ដោយ
 សមេសេ ២ ភិសម្មទាវិទយ ១ យេកុយ្យសិកា ១ ។ ចណ្ណ
 សមេសេ ទានំ ៧ អនុវាទានិករណំ រូមចូលនីសមេសេ ២ កាស្រីយ
 នីសមេសេ ២ រាប់ចណ្ណកុសិសមេសេ ២ សក្ក្រិយោសមេសេ ២
 រង្វាប់ដោយសមេសេ ២ ភិសម្មទាវិទយ ១ សតិវិទយ ១ អម្ពុទ្ឋវិទយ
 ១ កស្ស្រាចិយសិកា ១ ។ ចណ្ណសមេសេ ទានំ ៧ កាចត្តានិករណំ
 រូមចូលនីសមេសេ ៧ កាស្រីយនីសមេសេ ៧ រាប់ចណ្ណកុសិ
 សមេសេ ៧ សក្ក្រិយោសមេសេ ៧ រង្វាប់ដោយសមេសេ ៧

វិទ្យាបិដក បរិវាទ

សម្មាវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច ភិណវត្តារ-
កោន ច ។ កិច្ចាធិការណំ សន្តត្ថំ សមដានំ ឯកំ
សមនំ ភជតិ ឯកំ សមនំ ធុចចិស្សតំ ឯកំ សមនំ
បរិយាបដ្ឋំ ឯកោន សមនេន សន្តត្ថំ ឯកោន
សមនេន សម្មតិ សម្មាវិទយេនាតិ ។

នាមនំ ធីតិ ។

តស្សន្ទានំ

(៧១៧) កតិការណំ បរិយាបដ្ឋំ
សាធារណ ច ភាតិយា
សមថា សាធារណំ តា
សមនស្ស តត្តាតិយា
សមថា សម្មា ថេ
វិទយេ កុសលេន ច
យត្តសមយសំសត្វា
សម្មតិ ច សម្មតិ ច
សមនាធិការណេន
សម្មតិ ភជតិ ចាតិ ។

វិទ្យាបិដក បរិវាទ

នំ សម្មាវិទយ ច បដិញ្ញាតករណេន ច ភិណវត្តារកៈ ច ។ ចណ្ណ
សមនៈ ចំនី កិច្ចាធិការណំ ប្រចូលនំសមនៈ ច កាស្រ្តយនិសមនៈ ច
កច់បញ្ចូលកុសិសមនៈ ច សាស្ត្រានុវាយសមនៈ ច រត្នាបវាយសមនៈ ច
នំ សម្មាវិទយ ។

ចប់ សមនេន ។

ឧទាននិ ចក្ខុវិទិវិទិសតិវារាងៈ ឫច្ឆៈ

(៧១៧) និយាយអំពីកតិការណប្បច្ចយវិរៈ ច បរិយាយវិរៈ ច
សាធារណវិរៈ ច តត្តាតិយវិរៈ ច សមថាសមនសាធារណ-
វិរៈ ច សមថាសមនតត្តាតិយវិរៈ ច សមនសម្មាវិទយវិរៈ ច
វិទយវិរៈ ច កុសលវិរៈ ច យត្តវិរៈ ច សមយវិរៈ ច សំសត្វ-
វិរៈ ច សម្មតិវិរៈ ច សម្មតិសម្មតិវិរៈ ច សមនាធិការណ-
វិរៈ ច សម្មតិវិរៈ ច ភជតិវិរៈ ច ។

សន្និកម្មសម្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ក្នុងមហាវិក័ត្ត មាតិកា: ១៦		១
មហាវិក័ត្ត	១៦ ធម៌ចារឹក	៣
	នាមរបស់ព្រះបាទសុទ្ធាយ	៧
	ឥន្ទ្រយោជន៍	៤
	យោជន៍ ៤ និងឧទ្ទាននាម	១១
	មហាវិក័ត្ត មហាវិក័ត្ត ១៦ សង្ឃទិសេសទី ១	១៣
មហាវិក័ត្ត	១៦ សង្ឃទិសេសទី ៣-៤	១៧
	សង្ឃទិសេសទី ៥-៧	១៨
	សង្ឃទិសេសទី ១០-១១	២១
	ឧទ្ទាននាម	២៣
	មហាវិក័ត្ត មហាវិក័ត្ត ១៦ អនិយមទី ១	២៥
	អនិយមទី ២	២៨
	មហាវិក័ត្ត មហាវិក័ត្ត ១៦ ទិស្សន្តិយកណ្ត កបិសវន្ត	៣១
ទិស្សន្តិយកណ្ត	៣១ កោសិយវន្ត	៣៧
	បន្តវន្ត	៤៣
	មហាវិក័ត្ត មហាវិក័ត្ត ១៦ ចារឹកនិយកណ្ត មុសាភិវន្ត	៤៨
ចារឹកនិយកណ្ត	មុសាភិវន្ត និងឧទ្ទាននាម	៥៣
	ភូតនាមវន្ត	៥៥
	ឱវាទវន្ត	៥៧
	កោសិយវន្ត	៦៥
	អបេណវន្ត	៧០

សន្ធិកម្មវង្សសម្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

	អារលយវង្ស ឧទ្ទាននាថា	៨៥
	សុភខេយវង្ស	៨៧
	សប្បណាវង្ស	៨៩
	សប្បណាវង្ស ឧទ្ទាននាថា	៨៩
	សហគម្មវង្ស	៩០
បាចិដ្ឋិយកល្យា	វាវង្ស	៩៣
	ឧទ្ទាននាថា	៩៧
	មហាវិវង្ស មហាវិវៈ ១៦ បាតិទេសនិយកល្យា	៩៩
	មហាវិវង្ស មហាវិវៈ ១៦ សេទិយកល្យា បរិមណ្ឌលវង្ស	១០១
សេទិយកល្យា	ឧត្តម្មវង្ស	១០៥
	ឧត្តពវង្ស	១០៧
	ចិណ្ឌបាវង្ស	១១១
	កតឡវង្ស	១១៣
	សុរុសុវង្ស	១១៥
	បាទុកវង្ស	១១៧
	ឧទ្ទាននាថា	១២៥
	មហាវិវង្ស មហាវិវៈ ១៦ បាណជិត ២	១២៧
	មហាវិវង្ស មហាវិវៈ ១៦ សង្ខារទិសេស ១៣	១២៧
	មហាវិវង្ស មហាវិវៈ ១៦ និស្សន្តិយកល្យា បាចិវង្ស	១៣៣
និស្សន្តិយកល្យា	កោសិយវង្ស	១៣៥
	បន្ទវង្ស	១៣៧
	មហាវិវង្ស មហាវិវៈ ១៦ បាចិដ្ឋិយកល្យា មុសាវិវង្ស	១៣៧

សន្ធិកម្មវង្សសម្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

បាចិដ្ឋិយកល្យា	កុដកម្មវង្ស	១៤១
	មាវង្ស	១៤៥
	ហាវង្ស	១៤៧
	នរលវង្ស	១៤៧
	សុរាមយវង្ស	១៥១
	សប្បណាវង្ស	១៥៣
	សហគម្មវង្ស	១៥៥
	វាវង្ស	១៥៧
	មហាវិវង្ស មហាវិវៈ ១៦ បាតិទេសនិយកល្យា	១៦១
	មហាវិវង្ស មហាវិវៈ ១៦ និស្សន្តិយកល្យា វិញទី ១	១៦៣
និស្សន្តិយកល្យា	វិញទី ២	១៦៥
	វិញទី ៤	១៦៧
	វិញទី ៥	១៦៧
	វិញទី ៧	១៧១
	មហាវិវង្ស មហាវិវៈ ១៦ សង្ខារិកាវិវៈ និសុធម្មវង្សវិវៈ	១៧៥
មហាវិវៈ ១៦	សមចរិវៈ	១៧៧
	សុធម្មវិវៈ	១៧៧
	កត្តចក្ខុវិវៈ	១៧១
	កតាចក្ខុវិវៈ	១៧៥
	កតាចក្ខុវិវៈ វិចក្ខុវិវៈ	២០១
	សុធម្មវិវៈ	២០៣

	លេខទំព័រ
សមុទ្ទយវិវាទ	២០៥
ភិក្ខុនិវាទន្ត មហាវិវាទ ១៦	២០៨
មហាវិវាទ ១៦ បារាជិត ៧	២០៧
ភិក្ខុនិវាទន្ត មហាវិវាទ ១៦ សង្ខារទិសេស ១០	២០៨
ភិក្ខុនិវាទន្ត មហាវិវាទ ១៦ ទិស្សន្តិយបាចិទ្តិយ ១២	២២៣
ភិក្ខុនិវាទន្ត មហាវិវាទ ១៦ បាចិទ្តិយ លសុណវន្ត	២៣១
បាចិទ្តិយ វត្តនុការវន្ត	២៣៥
វត្តនុការវន្ត និងសហវន្ត	២៣៧
ពុទ្ធវិវាទ	២៤៥
ចិត្តាសាវន្ត	២៤៧
អាហារវន្ត	២៥៣
ធម្មទីវន្ត	២៥៧
កុមារវន្តវន្ត	២៦៣
ធម្មបាសាវន្ត	២៦៧
ឧទ្ទាសាសា	២៧៥
ភិក្ខុនិវាទន្ត មហាវិវាទ ១៦ បាទីទេសនីយ ៧	២៧៧
មហាវិវាទ ១៦ ឧទ្ទាសាសា	២៧១
ភិក្ខុនិវាទន្ត មហាវិវាទ ១៦ បារាជិត	២៧៣
ភិក្ខុនិវាទន្ត មហាវិវាទ ១៦ សង្ខារទិសេស	២៧៥
ភិក្ខុនិវាទន្ត មហាវិវាទ ១៦ ទិស្សន្តិយបាចិទ្តិយ	២៧៧

	លេខទំព័រ
ភិក្ខុនិវាទន្ត មហាវិវាទ ១៦ បាចិទ្តិយ លសុណវន្ត	២៧១
បាចិទ្តិយ វត្តនុការវន្ត	២៧៣
សហវន្ត	២៧៥
ពុទ្ធវិវាទ	២៧៧
ចិត្តាសាវន្ត	២៧៧
អាហារវន្ត	៣១១
ធម្មទីវន្ត	៣១៣
កុមារវន្តវន្ត	៣១៥
ធម្មបាសាវន្ត	៣១៧
ភិក្ខុនិវាទន្ត មហាវិវាទ ១៦ បាទីទេសនីយ ៧	៣១១
មហាវិវាទ ១៦ សង្ខារវិវាទ	៣១៣
សមុត្តាសាវន្ត និងអធិការលាវន្ត	៣១៥
សមុទ្ទយវិវាទ	៣១៧
បារាជិត	៣២១
ពន្ធ បញ្ញត្តិវិវាទ	៣២៣
ពន្ធ បញ្ញត្តិវិវាទ	៣២៧
ពន្ធនាចិទ្តិវិវាទ បារាជិត	៣៣០
សង្ខារទិសេស	៣៣២
វិញ្ញាណវិវាទ	៣៣៦
សង្ខារវិវាទ	៣៣៧
សមុត្តាសាវន្ត	៣៣៧
អធិការលាវន្ត និងសមាសវិវាទ	៣៣៧

សង្ខេបតារាងប្រយោជន៍

លេខទំព័រ

វិសេសិវ	សង្ខេបវិសេសិវ	២៧៤
	វិសេសិវក្នុងសង្គ្រាម និង វិសេសិវ	២៧៧
	សង្គ្រាមសង្គ្រាម	២៧៩
	សង្គ្រាមសង្គ្រាម	២៨១
	សង្គ្រាមសង្គ្រាម	២៨៣
	សង្គ្រាមសង្គ្រាម	២៨៦

វិស្វកម្ម

វិស្វកម្ម	វិស្វកម្ម	អង្គ	រដ្ឋលេខាយ
សិក្សាស្រាវជ្រាវ	សិក្សាស្រាវជ្រាវ	៨	៨
ប្រតិបត្តិ	ប្រតិបត្តិ	២៧	១២
អនុវត្ត	អនុវត្ត	៣៨	១០
ទ្រព្យសកម្ម អនុវត្ត	ទ្រព្យសកម្ម អនុវត្ត ១	២២	..
សេវាកម្ម	សេវាកម្ម	២៧	២
សេវា	សេវា	៧១	១២
បរិស្ថានសង្គម	បរិស្ថានសង្គម	"	១៧
វិស្វកម្ម	វិស្វកម្ម ១	៨២	៧
កម្មវិធីសង្គម	កម្មវិធីសង្គម	១១១	..
វិស្វកម្ម	វិស្វកម្ម	១៣០	៦
វិស្វកម្ម	វិស្វកម្ម	"	៨
ប្រតិបត្តិ	ប្រតិបត្តិ ១	១៣២	១៦
សេវាកម្ម	សេវាកម្ម	១៤៤	១២
ការងារប្រតិបត្តិសេវា	ការងារប្រតិបត្តិសេវា	១៨១	១០
ការងារប្រតិបត្តិ	ការងារប្រតិបត្តិ	១៨២	១

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ព្រះធម្មតាធម្មាយុ	ព្រះធម្មៈធម្មតាយុ	១៧	១៣
ព្រះមហេសី	ព្រះមហេស្វៈ	២៨	៧
ដោយរូបិយ	ដោយរូបិយៈ	៤០	១៧
កាលត្រូវសាសនា	កាលត្រូវៈសាសនា	៨៤	៨
មានវិបសណា	មានវិបសណាភ្នំ	៨៧	១៦
ខ្លាចភ្នំភ្នំ	ខ្លាចភ្នំភ្នំ	៦១	៦
មានវិបសណា	មានវិបសណាភ្នំ	៦២	១៤
ទី៤០ភ្នំ	ទី៤០ភ្នំ	"	១៨
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ	៦៤	១៤
ចូលទៅ ខ្លាច	ចូលទៅខ្លាច	"	១៣
ភាសៈ	ភាសៈ	"	១៨
មិនបានប្រទេស	មិនបានប្រទេស ១	៧០	១០
មានវិបសណា ១	មានវិបសណាភ្នំ ១	៨៦	១៨
ប្រព្រឹត្ត ទៅក្នុងសង្ឃ	ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ	៨០	១៦
ក្នុងចន្លោះជួរ	ក្នុងចន្លោះជួរ ៗ	១០៦	៧

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ត្រូវតាមភ្នំភ្នំ ១	ត្រូវតាមភ្នំភ្នំ	១១៦	៧
ចប់ កតត្រូវភ្នំ ៨	ចប់ កតត្រូវភ្នំ ៨ ៗ	១១៨	៨
ចប់ សុរសុរាភ្នំ ៦	ចប់ សុរសុរាភ្នំ ៦ ៗ	១១៨	១៦
ប៉ុន្មានយ៉ាង	ប៉ុន្មាន	១២៦	១០
ភាសៈ ៣ យ៉ាង	ភាសៈ ៣	"	១០
ភាសៈ ៣ យ៉ាង	ភាសៈ ៣	"	១៨
ភាសៈ ៣ យ៉ាង	ភាសៈ ៣	១២៧	១៦
ភាសៈ ៣ យ៉ាង	ភាសៈ ៣	១២៧	១៦
ត្រូវតាមភ្នំភ្នំ ៣ យ៉ាង	ត្រូវតាមភ្នំភ្នំ ៣ យ៉ាង	១២៨	៧
ត្រូវតាមភ្នំភ្នំ ៣ យ៉ាង	ត្រូវតាមភ្នំភ្នំ ៣ យ៉ាង	"	១០
ភិក្ខុ ១ ខុស	ភិក្ខុ ១ ខុស	១៧០	១១
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ	១៧៦	៨
ក្នុងវិបសណា	ក្នុងវិបសណា	១៧៨	"
ក្នុងបញ្ញាភិក្ខុ	ក្នុង បញ្ញាភិក្ខុ	១៨១	១
សព្វក្នុងបញ្ញាភិក្ខុ	សព្វក្នុង បញ្ញាភិក្ខុ	"	១៧
ដែលទៅសម្បត្តិ	ដែលទៅសម្បត្តិ	២០៨	១៨
ម្លឹងម្លប់	ម្លឹងម្លប់	២១៨	១៦

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បញ្ជាក់
ភាស្តិភាវ	ភាស្តិភាវ	២៨០	១៣
ប្រើប្រាស់	ប្រើប្រាស់	២៨៨	៧
ចំណុះ	ចំណុះ	២៦១	៤២
មានប្រយោជន៍	មានប្រយោជន៍ ។	-	១៨
កិត្តិ	កិត្តិ	២៧៨	១០
នឹងបរិភោគ	នឹងបរិភោគ	២៨៨	"
របស់ប្រាម	របស់ប្រាម	៣១៣	៨
គ្រួសារ	គ្រួសារ	៣២២	១៦
វិសេសសិក្ខាបទ	វិសេសសិក្ខាបទ	៣២៧	៧
ភាស្តិក្ខន្ធ ១	ភាស្តិក្ខន្ធ ១ ។	៣២២	១០
នៃបុគ្គលនៃ	នៃបុគ្គលនៃ	៣៤៨	១២
ភាស្តិក្ខន្ធ ។	ភាស្តិក្ខន្ធ ។	៣៧១	១២
មានប្រយោជន៍	មានប្រយោជន៍	២០៨	១២
និក្ខេបនាម	និក្ខេបនាម	២១០	៨
ជ្រុង	ជ្រុង	២៣២	២
កិច្ចាធិការណៈ	កិច្ចាធិការណៈ	២៣៨	២
អស្សុប្បិដោយិក	អស្សុប្បិដោយិក	២៦៧	២